IRVING WALLACE

"7" Aşk dakikası

Yazarın Yayınevimizde Çıkan Diğer Kitapları:

Temas
Titreşim

Altın Kitaplar
Yayınevi

3. Baskı

Dizgi — Baskı : Altın Kitaplar Matbaası / Aralık — 1982

IRVING WALLACE

7 AŞK DAKİKASI

(The Seven Minutes)

Çevirenler :

Azize BERGİN — Özay SÜSOY

Kapak Düzeni : Oral ORHON

«Yedi Aşk Dakikası» olay yaratan romandır.

Irving Wallace'ın bütün romanları insanın bir sorununu, bir tutkusunu işler. Çoğu da öylesine bir güncel olaydan yola çıkar ki, okuyucuyu büyüler.

Sanırız, hiçbir kitabı **Yedi Aşk Dakikası** (The Seven Minutes) kadar olaylar yaratmamış, yasaklanmalara uğramamıştır. Amerika'nın kimi kentlerinde ana babalarca, öğretmenlerce övülmüş, kimi kentlerde de tartışmalara yol açmış, yazarı lanetlenmiştir.

Almanya'da öylesine bir gelişim oldu ki, yargıçları bile birbirine düşürdü.

Çağdaş Amerikan romanının büyük ustalarından Irving Wallace, 19 Mart 1916'da Chicago'da doğdu. Eğitimini Kenosha, Berkeley, California ve Los Angeles'in çeşitli okullarında tamamladı.

Wallace'ın romanlarını değerlendirenler onun romancılıktaki taklit edilemez başarısını dört ana öğede topluyorlar:

1) Temalarındaki, konularındaki ilgi çekicilik,
2) Yazacağı konu üzerinde ayrıntılı araştırmalar yapması,
3) Anlatımındaki ustalık,
4) Anlattıklarının evrensel bir yan taşıması.

Gerçekten de bu dört özellik **Yedi Aşk Dakikası**'nda kendisini gösterir. Müstehcenlik her çağda üzerinde duru-

lan bir kavramdır. Çeşitli düşünürler ve toplumlar bunun ayrı ayrı yorumunu yapmışlardır. İşte elinizdeki roman bu kavrama yepyeni, çağdaş ve insancıl bir ışık getiriyor. Sansürün ve gizliliğin yalnızca ahlaksızlığı örtmek amacıyla kullanıldığını kanıtlıyor.

Wallace'in diğer önemli romanları da dilimize çevrilmiştir.

Gölgeler'de (The Word) insanlığın dünya görüşünü etkileyecek bir sahtekârlığı romanlaştırdı. **Temas'**da (The Plot) bütün dünyanın sonu olacak bir nükleer olayı büyük bir gerilim gücüyle sundu. **Delicesine'**de (The Fan Club) insan tutkularının sınırsızlığını işledi.

Wallace'ın hemen hemen bütün romanları filme de alınmıştır. 1943'te film dünyasının ünlüleriyle birlikte çalışma olanağına kavuşması, onun iyi bir senaristlik yeteneği kazanmasını da sağlamıştır.

Yedi Aşk Dakikası, gerilimini her sayfada yaşayacağınız çağdaş bir romandır.

I

Sabahleyin daha saat on bir olmadan güneş yükselmişti. Oakwood'un kadınları alışveriş yapmak için kentin iş merkezine akın etmekteydiler. Bunların çoğu yazlık elbiselerini giymiş ev kadınlarıydı, arabalarını da kendileri kullanıyorlardı.

Trafik birdenbire sıkışınca, ön çamurluğu ezilmiş iki kapılı, yeşil Ford araba da yavaşlamak zorunda kaldı.

Şoförün yanındaki koltuğa büzülmüş oturan Kellog, canının sıkıldığını homurdanarak belli ettikten sonra sabırsızlıkla yerinde doğruldu. Yarının işini bugünden tamamlamak için sabırsızlandığı şu sırada gecikmek hiç hoşuna gitmemişti. Şu işi mümkün olduğunca çabuk bitirmek istiyordu.

Arabayı kullanan Iverson, birdenbire frene basınca, kulakları tırmalayan bir gıcırtı duyuldu. «Allah belasını versin şu kadın şoförlerin.»

Kellog, «Öyle sallanacaklarına biraz kıpırdasalar ya,» dedi.

Dört kişilik arabanın arkada oturan üçüncü yolcusu Eubank ise bu duraklamadan hoşlanmışa benziyordu. Diğerlerinden daha yaşlı, daha sabırlıydı. Yol arkadaşlarına göre daha ender olarak sokağa çıktığı için bu durumdan memnundu. İverson'un omzunun üzerinden, ön camdan dışarısını seyretmek için uzanmıştı. «Demek Oakwood burası,» diye mırıldandı. «Sevimli bir yer. Buralardan kimbilir kaç kez geçmişimdir ama şimdiye kadar hiç alıcı gözüyle bakmadım.»

İverson ayağını frenden çekerken, «Değişik bir yanı yok

buranın,» dedi. «Los Angeles ilindeyiz hâlâ.»

Eubank, «Ama burası çok daha varlıklı ve düzenli bir yere benziyor,» diye mırıldandı.

İverson, «Belki de bu hali çok sürmeyecek,» dedi. «Bugün ortalığı biraz karıştıracağız.» Kellog'a yan gözle şöyle bir baktıktan sonra sırıttı. «Ne dersin, Otto? Harekete geçmeye hazır mısın?»

Kellog, «Elbette,» dedi. «Yalnız oraya bir varalım da ondan sonra.» Güneş gözlüklerinin ardından çevresine bakındı. «Üçüncü Sokak bundan sonraki köşede olacak. İlk dönemeçten sağa sapacaksın.»

İverson, «Biliyorum,» diye karşılık verdi.

Trafik akımı hızlanmış, tıkanıklık azalmıştı. Yeşil Ford araba da diğerleriyle birlikte Merkez Bulvarında ilerlemeye başladı, derken sert bir dönüşle Üçüncü Sokağa saptı. Direksiyonun başındaki adam rahat bir soluk aldı. «İşte orası, blokun tam ortası. Kuyumcu dükkânının hemen yanında tabelası da görünüyor. Gördün mü? 'Fremont'un Kitap Sergisi.' Bu sözcüğü bir isim olarak nasıl buluyorsun? Yani sergi sözcüğünü demek istedim.»

Eubank, «Burada büyücek bir park yeri varmış,» dedi. «Ben de bu yakınlarda park yeri yoksa diye tasalanıyordum.»

İverson, «Merkez Bulvarı bir geçersen bol bol boş yer bulabilirsin,» dedi. Arabanın tekerleklerini yaya kaldırımına yaklaştırdı ve ustaca bir manevrayla kuyumcu dükkânının önünde durdu. Kontağı kapamaya hazırlanırken, arabanın önünden karşıya geçmeye hazırlanan daracık bluz ve şort giymiş sarışın bir genç kadın gözüne ilişti. İverson hafif bir ıslık çaldı. «Hey yavrum, şu göğüslere bakın!» Sarışın dilber telaşla karşıya geçerken Iverson da gözleriyle onu izledi. «Hani genel görünümü hiç de fena sayılmaz ama ben şahsen bir kadında en çok memelere önem veririm. Kocaman ve durmadan sallanan memeler hoşuma gider.» Ön koltukta oturan arkadaşının da kendinden yana çıkmasını istedi. «Sen ne dersin, Otto?»

O anda Kellog arkadaşının kadınlar için düşündükleriyle hiç de ilgili değildi. Onun kafası daima tek yönlü çalışırdı. O da çoktan yükünü almıştı. Sağ eli spor ceketinin içinde sol ko-

lunun altını karıştırıyordu. Sonunda rahatlamış olacaktı ki, başını kaldırdı, uzun yüzünde ciddi ve gergin bir anlam vardı. Ceketinin orta düğmesini ilikleyip spor gömleğinin açık yakasını düzeltirken, «Nasıl, derli toplu muyum?» diye sordu. «Şey görünüyor mu?»

İverson, «Hiçbir şey görünmüyor,» dedi. «Şöyle tenise falan meraklı, bildiğimiz sporcu tiplerden farkın yok. Yok canım, şaka yapıyorum. Mükemmelsin, Otto, sabahleyin karısının yerine alışveriş yapmak için işinden izin almış bir sigorta memurundan ya da bir muhasebeciden farkın yok.»

«Umarım öyledir.»

«Hiç tasalanma.»

«Saat kaç?»

«On bir... On biri on dört geçiyor.»

«Hadi ben artık gideyim.» Koltuğunda arkasına döndü. «Sen orada hazırlığını tamamladın mı, Tony?»

Eubank arka kanepedeki valizin açık duran kapağını okşadı. «Her şey yolunda.»

Kellog bu kez de şoföre döndü. «Tam burada bekleyeceksin değil mi?»

«Bana ihtiyacınız oluncaya kadar buradan bir adım öteye gitmeyeceğim.»

Kellog, «Pekâlâ,» dedi. «Ben de on dakikaya kadar döneceğim.» Arabanın kapısını açıp dışarı çıktı, sonra kapıyı kapadı. Bir saniye kadar kaldırımda durup ceketini düzeltti. Sonra da sakin sakin kuyumcu dükkânının önünden geçip kitapçıya yaklaştı, yan kapısını geçti ve dükkânın büyük vitrininin önünde durdu. Vitrinin sağ alt köşesinde Pegasus'un (*) yağlı boya bir tablosu duruyordu. Onun da altında gotik harflerle «Ben Fremont'un Kitap Pazarı — Kuruluşu: 1947» sözcükleri yazılıydı. Büyük vitrinin öbür köşesineyse yeni bir romanın tam bir sayfalık gazete ilanı cama bantla iliştirilmişti.

Kellog, reklamın bulunduğu köşeye yaklaştı. Yazının büyük harflerle yazılmış olan başlığını okudu.

(*) Mitolojideki kanatlı at.

«BİR HAFTA İÇİNDE YAYIN HAYATINI ALTÜST EDEN KİTAP»

Kellog reklamın kalan bölümüne de acele göz gezdirdi.

«Tarihin en çok sövülen ve en çok övülen romanı 35 yıllık bir gizlenmeden sonra yeniden yayınlanıyor. Bir Amerikalı tarafından yazılmış olan bu roman sonunda halka sunulacak.

Onu mutlaka okumalısınız:

Bütün devirlerin en çok yasaklanan kitabı.

Observatore Romano, Roma

Onu mutlaka okumalısınız:

Gutenberg'in matbaayı icadından bu yana yazılmış en büyük pornografi örneği. Ozel bir itiraf gibi sürükleyici, genel bir itiraf gibi bağışlanması olanaksız bir eser.

Le Figaro, Paris.

Onu mutlaka okumalısınız:

Modern Batı edebiyatının en dürüst, en duygulu ve en değişik sanat yapıtlarından biri.

Sir Esmond İngram, London Times,

SANFORD YAYINEVİNİN YÖNETİCİLERİ

AMERİKA VE DÜNYAYA

BU YERALTI MODERN KLASİKLERİNE GİRMİŞ ESERİN EKSİKSİZ, TAM METNİNİ SUNMAKLA ÖVÜNÜR.

«YEDİ AŞK DAKİKASI.»

YAZAN : J J JADWAY

Kellog reklamda daha başka şeylerin de yazılı olduğunu görmüştü ama bunları okumak zahmetine katlanmadı. Zaten hepsini geçen pazar gazetede okumuştu.

Kellog vitrine de şöyle bir göz attı. Vitrinde daha bir sürü kitap vardı. Daha doğrusu kitaplar üç ayrı piramit halinde vitrine yığılmıştı. Fakat bunların hepsi de aynı eserin başlığını taşıyordu. Her kitabın üzerinde tozlanmış beyaz birer gömlek vardı.

Gömleğin ön tarafında da bacaklarını iki yana açıp havaya kaldırmış çıplak bir kadının silueti dikkati çekiyordu. Resmin üzerine kocaman kırmızı harflerle «YEDİ AŞK DAKİKASI» sözcükleri yazılmıştı. Bunun altında da yazarının adı göze çarpıyordu. «J J JADWAY.»

J harflerinden sonra nokta konulmamıştı.

«Öyle ya...

Kellog sağ elini spor ceketine soktu, koltuk altındaki soğuk madene hafifçe dokundu. Artık hazırdı.

Hemen dükkâna girdi. Aydınlık, neşeli ve tıklım tıklım kitap dolu bir dükkândı burası. Tam ortadaki dikdörtgen biçimindeki tezgâhlarda yeni yayınlanmış eserler sergilenmişti. YEDİ AŞK DAKİKASI'nın kopyalarıyla dolu bir tezgâhın yanı başında duran Kellog, dükkânı şöyle bir gözden geçirdi. Dükkânın iç bölümünde iki kişi vardı, bunlar besbelli müşteriydiler. Bir tanesi yaşlıca bir beydi. Ciltsiz kitapların durduğu raflara bakıyordu. Öbürüyse ufak tefek bir kadıncağızdı. Belki de birisinin annesiydi. 'GENÇLER İÇİN' tabelasının durduğu raflarda bir şeyler arıyordu. Müşterilerin hemen biraz ilerisinde önlük giymiş, fazlaca şişman bir kadın, yanında duran mukavva kutudan kitaplar alıp tezgâha yerleştiriyordu.

Derken Kellog dükkânda başka birinin daha bulunduğunu farkediverdi. Sol tarafta, bir iki metre ileride enikonu yüksek bir kitaplık vardı. Kitaplığın bir yanında kasa ve yine bir yığın YEDİ AŞK DAKİKASI duruyordu. Kasanın başında da kırk yaşlarında zayıf bir adam oturuyordu. Koyu kumral saçları enikonu seyrelmiş, başının yarısı açık kalmıştı. Adamın gözlerinde metal çerçeveli, kalın camlı gözlük vardı. Çengel burunlu, alt çenesi çıkık, pembe tenliydi. Kahverengi yün ceketinin düğmeleri gelişigüzel iliklenmişti.

Bu adamı Kellog daha önce hiç görmemişti ama İverson görmüş ve adamı tarif de etmişti.

Kellog soluğunu tutup dimdik kasaya yürüdü, soluğunu dışarı verdi. «Merhaba,» dedi. Karısı için alışverişe çıkmış bir sigorta tahsildarı havasındaydı.

Ufacık tefecik miyop gözlü adam başını kaldırdı ve hemen müşteri avlayan tezgâhtar gülüşüyle sırıtarak, «Günaydın efen-

dim,» dedi. Taburesinden aşağı kaydı, faturaları bir kenara bıraktı. «Acaba size bir yardımım dokunabilir mi, efendim? Yoksa kendi kendinize mi kitaplara bakmayı tercih edersiniz?»

«Bay Fremont, yani Ben Fremont burada mı?»

«Ben Fremond benim, efendim.»

«Ooo, tanıştığımıza sevindim. Daha önce buraya gelmişliğim var mı, yok mu onu hatırlamaya çalışıyordum da. Çok güzel. Kitaplara daha fazla zaman ayırmam gerekir, ama galiba işlerim hep başımdan aşkın oluyor. Zaten vaktimin çoğu da yollarda geçiyor ya. Bizim evde kitap okuyan tek kişi karımdır. Kendisi sizin müşteriniz. Yani ara sıra buraya uğrar demek istedim.»

Ben Fremont, «Çok güzel,» dedi. «Karınızı mutlaka adından hatırlarım.»

«Hayır, sanmam. Buraya ara sıra uğrar. Karımın adına hesap da açtırmıyorum. Kadınları bilirsiniz.»

«Tabii tabii.»

«Neyse, ben buraya onun vekili olarak geldim. Galiba böbrek sancıları tepti. Artık sancıları geçti ama kendisi hâlâ Saint John Hastanesinde yatıyor. Biraz kitap okumak istedi. İnsan bazen televizyondan da bıkıyor.»

Fremont ciddi ciddi, «Televizyonun sayesinde kitap okuyanların sayısı arttı,» dedi. «Karınızın da takdir etmiş olduğu gibi, güzel bir kitap okumanın verdiği zevki başka hiçbir şeyde bulamazsınız.»

Kellog, «Güzel bir kitap,» diye adamın sözlerini yineledi. «Hah, işte ben de karıma öylesini almak istiyorum.»

«Eh, şimdi elimizde her zevke uyacak kitap var. Bana şöyle biraz fikir verebilirseniz...»

Kellog dükkân sahibine biraz daha yaklaştı. «Bizim ihtiyar kız her şeyi okur. Hem zaten hastanede okumak için pek öyle ciddi ya da üzüntü verici bir şey seçmemeli. Üstelik yeni de olmalı, evet, gerçekten çok yeni bir eser seçmeli ki, karım arkadaşlarından birinden ödünç alıp okumuş olmasın. Dün gece bana bir iki kitap adı vermesini söyledim. Ne istediğini sordum. Fakat karım sadece, 'Otto, sen kendin git, bir şey seçip bana sürpriz yap', dedi. 'Eğer kitap seçmekte güçlük çekersen, Ben Fremont'a uğra, kendisinden yardım iste.' İşte ben de geldim.»

«Şey, hımm, mutlaka bir şey bulacağız canım...»

Kellog tezgâhın üzerinden adama doğru uzanarak alçak bir sesle mırıldandı. «Kitapta hayatın gerçeklerini yansıtan bölümler bulunursa, karımın buna aldırış edeceğini de sanmam. Anlarsınız ya, şöyle biraz şey sahneler, falan filan...»

«A, tabii tabii, anlıyorum.»

«Sakın beni yanlış anlamayın. Karım ağır fikir kitaplarından zevk alır ama Lady Chatterley (*) romanına da bayılmıştı hani. Bakın işte o müthiş bir romandı, ne demek istediğimi anlıyorsunuz ya. Ama yine de klasikler arasına girmişti ve hiç değilse sıkıcı bir kitap değildi. Eh, işte şimdi karım hastanede yatıyor. Eğer elinizde o kitap kadar olmasa bile onun yarısı kadar güzel ve yeni bir şey varsa...»

Fremont birden canlanmıştı. «Onun yarısı kadar mı dediniz? Siz karınızı bana tarif ettiğiniz dakika ben de tam ona uygun bir kitap bulmuştum. Bakın, çok yeni bir kitabım var, öyle yeni ki, daha resmen yayınlanmış bile sayılmaz, üstelik bu kitap Lady Chatterley'den ve benzerlerinden on kez, hatta yüz kez daha güzel. Dükkâna uğrayan her kadın müşteriye bunu söylüyorum. Ben öyle olur olmaz kitapları müşterilerime salık vermem. Birkaç haftaya kalmaz, Oakwood'daki, hatta Los Angeles'teki kadınların hepsinin gözleri bu kitabın sayfalarına saplanıp kalacak.»

Fremont böyle dedikten sonra kasanın yanındaki kitap yığınından bir kitap çekip aldı. «İşte burada. Karınız hastanede mi yatıyor? İşte doktorun salık verdiği kitap da budur.»

Kellog güneş gözlüğünü yukarı kaldırdı. «Kapağında ne diyor?»

Fremont'un işaret parmağı kitabın kapağındaki sözcükler üzerinde gezindi. Yedi Aşk Dakikası. Yazan: J J Jadway. «İşte bu, hiçbir kadının asla unutamayacağı eserdir. Karınıza gelince, onu da heyecanlandıracak, tam anlamıyla heyecanlandıracak, üstelik eserin edebi değeri de var.»

«Ya, demek edebi bir eser. Şey, bilmem ki, belki de pek şey değildir...»

(*) Lady Chatterley'in Aşkı, D. U. Lawrence.

«Beni bağışlayın. O sözcükle sizi yanılttım. Sadece bir okuyucuysanız, yani karınız gibi bilinçli bir okuyucuysanız, kitabın okumaktan utanç duyulacak bir eser olmadığını söylemek istedim. Birçokları, yani okumanın bilincine varmamış kimseler, geri kafalılar ya da aşırı tutucu kimseler, bundan gocunabilirler. Fakat eğer hayatın gerçek anlamını biliyorsanız, böyle bir romanın açık sözlülüğünü takdir edersiniz. Bana kalırsa, Cleland'ın, Dr. H. Lawrence'in, Frank Harris'in ve Henry Miller'in eserlerinin hepsi biraraya gelse, bunları okumak, Jadway'i okumanın yanında masal okumaktan farksız kalır. O adamlar seks hakkında hiçbir şey bilmiyorlar zaten. Jadway ortaya çıkıncaya kadar kimse bu konuda bir şey bilmiyordu. Yedi Aşk Dakikası adlı eser, gerçeğin ta kendisidir. Şimdiye kadar okuduklarım arasında gerçeğe en uygun yazılmış kitap budur.»

«Siz kitabı okudunuz mu?»

«Hem de iki kez. Önce Paris'te, Etoile baskısından okudum. Fransızlar eserin Fransızca yayınlanmasına izin vermiyorlardı. Amerika'da, İngiltere'de eserin İngilizce yayınlanmasına izin vermediler. Onun için sadece turistlere satılan o özel Paris baskısı piyasaya çıkarılmıştı. Ben de, bu ilk baskıdan okudum. Pazar günkü gazetede kocaman ilanı vardı görmediniz mi? Şimdiye kadar en çok yasaklanmış kitap diye tanıtılmıştı.»

Fremont kaşlarını çattı. «Bu kitabı yasakladılar, çünkü... Evet, öyle sanıyorum ki, müstehcen sayıldığı için ülkelerin hepsinde satışı yasaklandı. New York'ta büyük bir yayıncı cesaret gösterip dünyanın bir parçacık olsun geliştiğini ve kitabı ortaya çıkarma zamanının geldiğini belirterek esere el atıncaya kadar durum değişmedi. Bu kitap için ne derlerse desinler, müstehcen desinler, adi desinler, yine de bir şaheser olduğu kesin.»

«Bir kitap müstehcen sayıldıktan sonra nasıl şaheser olabilir, onu anlayamadım.»

«Bu öyle. Hem müstehcen, hem de şaheser.»

«Sizce bu kitap müstehcen mi, Bay Fremont?»

«Ben nereden bilebilirim? Sonuçta o da bir sözcük. Beş harfli bir sözcük var, bazı kimseler bunu iğrenç bulurlar, bazılarıysa tersine pek beğenirler. İşte durum bu. Bazı kimseler, belki de büyük bir çoğunluk kitabı iğrenç bulabilir, fakat yine de eseri de-

ğerli bulacak pek çok kişi çıkacaktır.»

«Yani aklı başında okuyucular mı demek istiyorsunuz?»

«Tam üstüne bastınız. Böyleleri eğer bir kitabı okumaktan zevk aldılarsa ve sonunda insan doğası hakkında yeni bilgiler edinip birçok konularda aydınlatılmış olduklarına inanç getirirlerse, eserin müstehcenliğine zerre kadar önem vermezler.»

Kellog sordu. «Bu kitap öyle mi?»

«Gerçekten öyle.»

«Şu yasaklanmalara karşın mı? Kitapta ne var? Yani neden sözediyor demek istedim.»

«Basit, çok basit, tıpkı büyük sanat eserleri gibi gayet basit. Bir kız, şey bir genç kadın, yatakta yatarken aşkı düşünüyor. Kitabın havası bu.»

«Bütün gürültü de bundan mı çıkıyor? Az önce ben bile bu kitapla ilgilenmeye başlamıştım ama söylediklerinize bakılırsa pek durgun, sıkıcı bir esere benziyor.»

«Sıkıcı bir eser mi? Durun bir dakika, beni iyi dinleyin. Kadın yatakta yatıyor dedim, bu doğru ama aynı zamanda bir erkekle de sevişiyor. Sevişme sırasında da hep düşünüyor. Yazar Jadway, kadının sevişme sırasında neler düşündüğünü bize anlatıyor. Kadın daha önce seviştiği ya da sevişmeyi aklından geçirdiği erkekleri düşünmekte. Öyle ustaca yazılmış ki, şöyle birkaç satırını okusanız, çılgına dönersiniz.»

Kellog sırıtarak, «Haah, şimdi iş değişti,» dedi. «Karımın bu kitaptan hoşlanacağını tahmin ediyorsunuz öyle mi?»

Fremont da gülümsedi. «Böbreğindeki taşları aklından çıkarmasını sağlayacaktır sanırım.»

«Kitabın fiyatı nedir?»

«Altı dolar doksan beş sent.»

«Böyle küçücük bir kitap için pek büyük bir ücret değil mi bu?»

Fremont, «Dinamit de küçücük paketler halindedir,» dedi. «Bunun da dinamit olduğu garanti ediliyor. Kitap resmen satışa bile çıkmadı. Gelecek hafta çıkacak. Bize daha erken postaladılar, pek fazla istek olduğu için paketleri açıp satışa başlamak

zorunda kaldık. Jadway daha şimdiden bizim en çok satış yapan yazarımız oldu.»

«Sar bakalım şunu. Kitabı bana da sattın.» Kellog cüzdanını çıkardı. «On dolarlık bir banknot var. Parayı bozabilir misin?»

«Elbette.»

Ben Fremont kasayı çalıştırıp parayı bozduktan sonra Yedi Aşk Dakikası adlı kitabı çizgili bir kâğıt torbaya koyuncaya kadar Kellog sabırla bekledi.

«Pek zor beğenir bir müşteri olduğum için özür dilerim.» dedi.

Fremont çizgili kâğıt torbayı Kellog'a uzatırken hafifçe gülümsedi. «Dikkatli müşteriden hoşlanırım. Uğraşmak beni hiç yormaz. Tam tersine ayakta kalmamı sağlar. Bu kitap için de tasalanmayın. İnanın bana, karınızın da hemencecik ayağa kalkmasını sağlayacaktır. İyi günler, efendim.»

Kellog tekrar gün ışığına çıkar çıkmaz elini spor ceketinin içine kaydırdı, koltuğunun altındaki kutunun koluna bir fiske vurdu. Telaşla köşede kendisini beklemekte olan Ford arabaya doğru yürüdü. Bu arada çizgili torbayı da havaya kaldırmıştı. İke Iverson hemen arabadan dışarı çıktı. Onun da elinde Kellog'un kitap torbasına benzeyen bir paket vardı. Hızlı hızlı yürüyüp kuyumcu dükkânının önünde Kellog ile buluştu.

Buluştukları zaman Kellog sordu. «Eubank'ın arka koltukta durumu nasıldı?»

«Ses gayet gür geldi ve sözcükler kolayca seçiliyordu. Orada epey kaldın hani.»

Kellog göz kırparak, «Edebi konuşmalar epey uzun sürüyor,» dedi. Elindeki paketi salladı. «Fakat keklik çantada. Duncan sevinecek. Eh, karşılaştırma işine başlasak iyi olacak.»

Kellog Yedi Aşk Dakikası'nı torbadan çıkardı. Kitabı açtı, birinci sayfadaki boşluğa kendi adını ve tarihi yazdı. Bu işi tamamladığı zaman İverson da elinde Yedi Aşk Dakikası'nın başka bir kopyasıyla yanında duruyordu.

«Hazır mısın?» dedi İverson, «Hadi şu işi bitirelim. Kapak da, isim de aynı, tamam mı?»

«Tamam.»

«Yayınevi, yayın tarihi ve telif hakkı aynı, tamam mı?»

«Tamam.»

«Sayfa sayısı da aynı. Tamam mı?»

«Tıpı tıpına aynı.»

«Şimdi de benim kitabımdaki işaretli bölümleri seninkiyle karşılaştıralım olur mu?»

Kellog, «Olur» dedi.

Ellerini çabucak tutup hemen yarım düzine sayfayı karşılaştırdılar.

İverson, «Ikisi de aynı,» diye kararını açıkladı. «Eh, Otto, kitapların birbirinin aynısı olduklarına karar verdin değil mi?»

«Verdim.»

«Galiba Bay Fremont'u bir kez daha ziyaret etsek iyi olacak.»

Kellog kitabını torbaya koyarken, «Yaa, iyi olacak,» dedi.

«Otto, sakın Fargo sistemini unutayım demeyesin.»

Kellog elini spor ceketinin içine soktu, portatif Fargo ses alma aygıtının mikrofonunun yanındaki düğmeye dokundu. «Çalışıyor.»

İki erkek sakin adımlarla Fremont'un Kitap Sergisine yürüdüler, dükkândan içeri girdiler.

Kellog dükkâna girer girmez, Fremont'un kasasının başında olduğunu ve kocaman bir kâğıt bardağa Coco-Cola doldurduğunu gördü. Kellog önden yürüdü, İverson da arkadan geliyordu.

Kellog, «Bay Fremont,» dedi. «Siz Ben Fremont Kitap Sergisi'nin sahibi Ben Fremont'sunuz değil mi?»

«Bu da ne demek oluyor? Elbette Ben Fremont'um. Bunu siz de biliyorsunuz.»

«Bay Fremont, size kendimizi resmen tanıtmak zorundayız. Ben Los Angeles Bölge Emniyet Merkezinde çalışan komiser muavini Kellog'um.» Böyle dedikten sonra kimliğini gösterdi. Yanındaki arkadaşı da Emniyet Merkezinde görevli komiser İverson'du.

Kitapçı şaşırmış göründü. «Ben bundan bir şey anlamadım.» Coca-Cola bardağını tezgâhın üzerine öyle bir bırakış bıraktı ki, bardağın içindekilerin birazı yere döküldü. «Ne oluyor burada?»

Kellog, «Ben Fremont,» diye sert bir sesle konuştu, «Sizi California Ceza Kanununun 311'inci maddesi 2'inci fıkrasını ihlal

suçundan sanık olarak tutuklamak zorundayız. Sözü geçen madde, müstehcen bir nesneyi bilerek yaymaya çalışan bir kimsenin kanunlara karşı gelmiş sayılacağını belirtmektedir. 311 sayılı kanunun a fıkrasında da müstehcen kelimesinin tarifi yapılmıştır. Bölge Savcısı, J J Jadway'in Yedi Aşk Dakikası adlı kitabının mahkemeye verildiği takdirde, müstehcen bulunacağından emin. Bu nedenle siz de o kitabı sattığınız için tutuklanıyorsunuz.»

Ben Fremont ağzı bir karış açılmış, benzi sararmış bir halde tezgâhın kenarlarına sıkı sıkı sarılmış, söyleyecek bir söz bulmaya çalışıyordu. «Durun bir dakika. Durun bakalım, beni tutuklayamazsınız. Ben kitap satan basit bir adamım. Benim gibi binlerce insan var. Bunu yapamazsınız.»

Kellog, «Bay Fremont, artık tutuklusunuz. Şimdi hiç mesele çıkarmayın. Kendi iyiliğiniz için gerekli bu. Sanford Yayınevinden bu kitap için aldığınız faturaların hepsini istiyoruz. Elinizde ne kadar Yedi Aşk Dakikası varsa hepsine de el koymak zorundayız. Bunlar bizde kalacak. Vitrindeki ilanı da kaldıracağız, ayrıca bu kitapla ilgili ne varsa hepsine el koyacağız.»

«Ya ben ne olacağım?»

«Tutuklanmanın nasıl olduğunu hatırlayacağınızı sanmıştım. Neyse ziyanı yok. Dışarda bizi bekleyen bir polis arabası var. Bizimle birlikte arabaya binip Temple Caddesindeki Emniyet Merkezine gelip gerekli işlemi yaptıracaksınız.»

«Emniyet Merkezine mi gideceğim? Peki ama niçin? Niçin? Ben suçlu değilim ki.»

Kellog'un birdenbire sabrı tükeniverdi. «Müstehcen bir eseri sattığınız için merkeze gideceksiniz. Daha on on beş dakika önce bunu bana söyleyen siz değil miydiniz?»

İverson hemen Kellog'un yanına geldi, elini Kellog'un omzuna koydu. «Bir dakika, Otto. Bu beyefendiye ne gibi haklar tanındığını anlatayım.» İverson bundan sonra Fremont'a döndü. «Bay Fremont, tutuklanmadan önce söylediğiniz sözlerin hepsi komiser muavini Kellog'un kolunun altında saklı duran ses alma aygıtı tarafından saptandı ve dışardaki arabada duran bir banda geçirildi. Tutuklanmadan önce size haklarınızın neler olduğunu anlatmanın gereği yoktu. Fakat şimdi tutuklandığınıza göre sorulacak soruların hepsine cevap vermek zorunda olmadığı-

nızı, bir avukat tutma hakkının size tanındığını açıklamak benim görevimdir. Şimdi artık her şeyi öğrendiniz. Soru sormak ya da sorulara cevap vermek konusuna gelince, o da sizin bileceğiniz iş.»

Fremont, «Allah kahretsin, ikinize de tek kelime daha söyleyecek değilim,» diye bağırdı. «Bir avukat buluncaya kadar konuşmayacağım.»

Kellog kendine hâkim olarak, «Telefon edebilirsiniz,» dedi. «Avukatınıza telefon edip sizi merkezde bulmasını söyleyebilirsiniz.»

Fremont'un öfkesi bir anda kayboldu, onun yerini korku aldı. «Benim avukatım yok. Yani bir avukat tanıdığım bile yoktur. Sadece bir muhasebecim var. Ben basit bir...»

Kellog, «Mahkeme size bir avukat bulabilir,» diye söze başladı.

Fremont birden adamın sözünü kesti. «Durun bakayım. Şimdi hatırladım. Yayınevinin satıcısı, Sanford House Yayınevinin buraya gelen satıcısı kitapları bana satarken herhangi bir güçlükle karşılaşırsam hemen kendisini aramamı söylemişti. Yayınevinin bu kitabın savunmasını yapmaya hazır olduğunu da eklemişti. Genç Sanford, bu kitabı yayınlayan adam, hemen işe el koyacakmış ve hangimizin başı derde girerse ona hemen bir avukat bulacakmış. Yayınevinin satıcısını arayacağım ben de. Onu arayabilir miyim?»

Kellog, «Kimi isterseniz arayabilirsiniz ama lütfen işinizi çabuk bitirin,» dedi.

Fremont telefona sarıldı. Fakat numarayı çevirmeye başlamadan önce iki komisere baktı. Aklına yeni bir fikir gelmiş gibiydi aklından geçenleri söylemeyi düşünüyordu belki de. Sonunda düşündüklerini açığa vurdu. «Bakın beyler, siz ne yaptığınızın farkında mısınız acaba?» Sesi titriyordu. «Siz bunu önemsemiyorsunuz. Zavallı, adı sanı duyulmamış, basit bir kitapçıyı tutukladığınızı ve meselenin bundan ibaret olduğunu düşünüyorsunuz. Eh, kim bilir belki de böyle düşünmüyorsunuzdur. Gerçekten ne yaptığınızı biliyor musunuz? Ölmüş bir yazarla kitabını tutukluyorsunuz. Bir kitabı tutukluyorsunuz, bir adamın anlatmak zorunda olduğu şeyleri tutukluyorsunuz. Bir özgürlüğü tutuklayıp parmak

izlerini alıyorsunuz. Bu tutukladığınız özgürlük bizim demokratik özgürlüklerimizden biridir. Ve eğer bunun da hiçbir öneminin olmadığını düşünüyorsanız, bekleyin de neler olurmuş görün.»

Mike Barrett başına gelenleri ancak arabasını, bir daha dönmemek üzere terkettiği Beverly Hills'deki avukatlık bürosuyla Brentwood'daki üç odalı dairesi arasındaki Wilshire Bulvarında sürerken tam anlamıyla farkedebildi.

Bunca yıl süren çekişmeden sonra serbest bırakılmıştı sonunda.

Azat edilenlerden biriydi o. Bunu başarmıştı.

Gözünün ucuyla yanındaki koltukta duran mukavva kutuya baktı. Şirketin ceviz masasının gözlerinde duran özel ve resmi evrakı bir saat kadar önce bu mukavva kutuya doldurmuştu. Tam iki yıl bu ceviz masada bir memur olarak çalışmış, didinmişti. Mukavva kutudaki kâğıtlar bir bakıma onun otuz altı yıllık hayatının on yılını kapsayan başarısız, düzensiz ikinci sınıf bir hukukçuluğun özü sayılabilirdi. Bu kutu uykusuz, kendine lanet okumakla geçen o uzun gecelerde, elde etmekten büsbütün umudunu kesmiş olduğu zaferi simgeliyordu.

Bir kutlama töreni yapmak gerekti bunun için, şöyle bir zafer resmi geçiti, bir zafer tarhı, hiç değilse bir zafer çelengi olmalıydı. Eh, neyse bunların hepsi de kafasının içinde ve yüreğinde vardı. Ama yine de kazanılan özgürlüğü, elde edilen başarıyı kutlamak için bir gösteri gerekliydi. Mike Barrett bir eliyle direksiyonu sıkı sıkı tutarken, serbest kalan eliyle de kravatını çözüp çıkardı. Sonra sıra gömleğinin yakasına geldi. Düğmesini çözüp yakasını iyice açtı. Bir iş gününde, öğle vakti kravatsız dolaşabiliyordu. Derken aklına bir cümle geldi. «Rex non potest peccare» (Kral asla hata yapamaz).

Aman Tanrım, ne güzel bir gündü bu. Güneş güzeldi. Melekler kenti güzeldi. Sokaklardaki insanlar, yani onun uyrukları güzeldi. Osborn Tesisleri Şirketi güzeldi. Faye Osborn güzeldi. Dostların hepsi de güzel —hayır, belki de hepsi güzel sayılmazdı— sözgelişi Abe Zelkin güzel sayılmayabilirdi. Abe güzeldi,

evet, dostlukları da güzeldi, yalnız bundan birkaç saat sonra bu dostluk ortadan kalkabilirdi. Kendini biraz da suçlu hissediyordu ve işte bu duygu da o neşeli yüzü bulutlandırıvermişti.

Üstü açık Pontiac arabasının yanından Westwood'un geçip gittiğini gördü, caddede insanlar vardı, kaldırımlar insanlarla doluydu ama bunlar Mike Barrett'i bu büyük gününde alkışlayan vatandaşları değildiler. Hepsi de birer Abe Zelkin'di, kendisini yarı yolda bıraktığı için onu lanetleyen Abe Zelkin.

Dürüst Abe. Bir insanın, Dürüst Abe gibi bir arkadaşı olduktan sonra vicdanı niye boyuna huzurunu kaçırmış olsun?

Ne var ki, bugünü yaratan tohumu da eken Abe Zelkin olmuştu. Genç adamın zihni gerilere gitti, olayları tek tek gözden geçirdi ve böylece de öğle yemeğinde durumunu Zelkin'e kısaca anlatmak için gerekli hazırlığı yapmış oldu.

Nerede başlamıştı bu? Harvard Üniversitesinde mi? Hayır. O başlayan, Phil Sanford'la kurduğu arkadaşlıktı. Aynı odada kaldıkları zaman arkadaş olmuşlardı. Hayır, Harvard'da değil ama bir süre sonra New York kentinde. Mesleğine başladığı o fabrikayı andıran dev avukatlık yazıhanesinde de başlamamıştı, çünkü genç adam büyük yazıhaneyi sevememişti ve o sıralarda müşterilerin haklarını değil de insan haklarını savunmaktan hoşlanıyordu henüz. Üstelik toy bir idealistti, kafasında beyin yerine horoz ibiği bulunan budala, enayi hukukçunun biriydi. Ondan sonraki yerdi başlangıç noktası. Şu hukukun çiçek çocuklarını barındıran kış bahçesi, yani Park Avenue'deki o güzelim devlet kuruluşuydu. Burada çalışmalarınıza karşı aldığınız ücret, lime lime olmuş eski ceketlerinizin dirseklerine birer yama ve hukukun yüksek yararı uğruna öğrenilen Cardozo ve Holmes'in sözlerinden derlemelerdi. O güzelim devlet kuruluşunu da yirmi büyük şirketin vicdanlarındaki huzursuzluğunu gidermek amacıyla desteklemişlerdi. Burada her dava Amerikan Sosyal Bağımsızlık Birliğinin taşmasından doğuyordu ve bütün müşteriler o hiç eksik olmayan haksızlığa uğramış kişilerdi. Bunu tam altı yıl çekmişti. Bir iki kötülüğü cezalandırabildiğini ve pek çok hatayı düzeltebildiğini hissettiği için yarı aç yaşamayı göze almıştı. Onların gerçek düşmanlar oldukları düşüncesine kapılmış, yaptıklarının gerçekte kuruluşun yöneticileri için bir genel gösteriden

ibaret olduğunu, kendisinin bir rüzgâr fırıldağından farkının bulunmadığını anlayıncaya kadar da her şeye katlanmıştı. Gerçek düşmanların kimliklerini öğrenmesi tam altı yılını almıştı. Yaptığı işin bir gösterişten ibaret olduğunu, iyilik yapmasının bir sahtekârlıktan başka bir şey olmayıp kudretli insanların elinde nasıl oyuncak olduğunu anlayıncaya kadar tam altı yıl geçmişti. Mike Barrett de, Abe Zelkin de bunları öğrenince, ikisi birden işi bırakmışlardı.

Birer ay arayla işten ayrılmışlardı. İlk ayrılan Barrett olmuştu. Onun iş yerinde düş kırıklığına uğraması, annesinin ölümüyle bütün bütün belirginleşmişti. Annesinin yaşamasını sağlamak için verilen yeni ilacın aslında kadıncağızın ölümünü çabuklaştırmış olduğuna ilişkin bazı deliller geçmişti eline. Çok geçmeden kansızlıktan ölen başkalarının da aynı ilacın yan etkileri nedeniyle ölmüş olduklarını öğrenmişti. Şaşkına dönen Barrett, bu işi bir dava konusu haline getirmiş, bir de davacı bulduktan sonra iddianamesini kuruluşun idare müdürüne sunmuştu. İddianame, Amerika'nın en tanınmış ilaç şirketlerinden birini suçlamaktaydı. Barrett köklü bir soruşturma yapılması için ödenek verilmesini ve soruşturmadan elde edilecek sonuçlar da kuşkularını doğrulayacak olursa, ilaç şirketi aleyhinde dava açılmasını ya da Federal Yiyecek ve İlaç Enstitüsü yöneticilerinin huzurunda sorgu açılmasını istemişti. Çalışmalarını sürdürmesini isteyeceklerinden de emindi.

Sonunda kuruluşun idare müdürü Barrett'i özel bir toplantıya çağırmıştı. Bu toplantıda müdür konuşmuş, Barrett de yumruk yemiş gibi sersemlemiş bir halde onu dinlemişti. Barrett'in soruşturma açılması ve bunun arkasından da bir dava açılmasıyla ilgili teklifini yönetim kurulu geri çevirmişti. Verdiği deliller belirsiz olarak nitelendirilmişti, hem de, evet hem de bu sorun, kuruluşun ilgilenmeye alışkın olduğu o her şeyi belli sorunlardan değildi. Barrett'in şaşkınlığı ve sersemliği ancak kırk sekiz saat sürdü. Bu sürenin sonunda da, gizlice, yaptığı araştırmalar sayesinde gerçeği öğrenmişti. Kuruluşun başlıca destekleyici ve sermayedarlarından biri, Barrett'in suçlamaya kalkıştığı ilaç şirketiydi.

Ertesi gün de Mike Barrett o güzelim devlet kuruluşundan

istifa etmişti.

Abe Zelkin de, Mike Barrett'in hemen arkasından aşağı yukarı arkadaşınınkine benzer bir düş kırıklığına uğrayıp işinden ayrılmıştı.

Ondan sonra her ikisi de kendi başlarının çaresine bakmak zorunda kalmışlardı. Barrett ne kadar iyi anımsıyordu. Önce Zelkin başının çaresine bakmıştı. California'ya yerleşmiş, baroya kabul edilmiş ve Amerikan Sosyal Haklar Derneğinin Los Angeles'teki bürosunda görev almıştı.

Fakat gerçekler Barrett'i öyle huysuzlaştırmıştı ki, Zelkin'in yaptığı seçimi onun da yapmasına artık olanak kalmamıştı. Bu yüzden, Barrett de kendi kendine bir seçim yapmıştı. Eğer düşmanlarınla mücadele edemeyeceksen, onların arasına katıl. Barrett kudret dünyasına, büyük iş dünyasına, büyük hükümet dünyasına katılmıştı. Eğer iyilik yapan biri olarak kalmaya niyetliyse, sadece bir kişiye, yani kendine iyilik yapmayı ilke edinecekti. Büyüklerin oynadıkları oyunun adı paraydı. Barrett de büyükler arasına girecekti. Artık yılda sekiz bin dolar ücret sağlayan bütün o işlere, kendine olan borçlarına sadık kalma ilkelerine veda etmişti. Yılda on sekiz bin dolar gelir sağlayan yeni bir işe ve yeni bir hedefe merhaba diyordu. Bu yeni hedef, her ne yolla olursa olsun, ister eğitimle, ister dostluk yoluyla olsun mutlaka onlardan, yani güçlüklerden biri haline gelmekti.

Yeni hayat, Madison Caddesindeki dev bir hukuk şirketinde küçük bir yardımcı işle başladı. Burası kırk avukatın çalıştığı dev bir kuruluştu. Daha çok şirketler hukuku üzerinde çalışmalarıyla ün yapmıştı. İş son derece teknik, eziyet verici ve üstelik de tekdüzeydi. Pek ender bir müşteri yüzü görebiliyordu ve daha bir kere olsun bir duruşma salonuna çıkmamıştı. Oysa öğrencilik günlerinde duruşma salonları pek hoşuna gitmişti. Boş zamanlarını da New York'un sosyal ve kültürel sorunlarına ayırması gerekmişti. Şirketin büyükleri öyle buyurmuşlardı. Para bakımından sıkıntı çekmeden yaşama olanağı yetersizdi. Pek mutsuz, huzursuz ve sıkıntılı olduğu için zaten kısıtlanan sosyal hayatı pek yavan geçiyordu. İki aşk serüveni yaşamıştı. Biri çekici bir kumral dul, öbürü de parlak kızıl saçlı bir manken. Sevgililerinin

ikisi de fiziksel bakımdan onu doyurdukları halde başka yönlerden doyurucu olamamışlardı. Mike Barrett kendinden bıkkınlık getirdiği için başkalarından da sıkılıyor, çabuk bıkıyordu.

Durumu yavaş yavaş belli olmaya başlamıştı. Mike Barrett, onlarla mücadele etmekten cayıp aralarına katılmak, onlardan biri olmak istemişti. Ah, onlar her Faust'a kollarını açıyorlardı, her birine parlak vaatler sıralıyorlar, her birinin ekmek yerine kurabiye yemesine göz yumuyorlar, ondan sonra da her birini şirketler hukukunun zindanında ağır işe mahkûm ediyorlar ve zindanın anahtarını da fırlatıp bir tarafa atıveriyordu. Evet, durum iyice belli olmuştu. İnsan güçlüler için çalışabilirdi ama onların arasına kolayca karışamazdı. Çünkü tepede herkese yetecek kadar yer yoktu ve birinin mutlaka güçlülere hizmet etmesi gerekiyordu. Üstelik onların büyüsü hiçbir zaman tam anlamıyla silinip kaybolmazdı. Daha doğrusu Barrett o pek üzgün ve umutsuz olduğu günlerde durumu böyle görmüştü.

Büyük bir değişikliğe ihtiyaç vardı. Ve günün birinde bir değişiklik imkânı ortaya çıkıverdi. Abe Zelkin arkadaşına her ay gönderdiği mektuplarda, Los Angeles'te başarılı ve tecrübe sahibi avukatlar için büyük kazanç sağlayan pek çok açık iş bulunduğundan sözetmişti. İşte bu mektuplar, Barrett'in zihnine bir California tutkusunun yerleşmesini sağlamış ve hemen kısa bir süre sonra da kesin kararını verip gerekli değişikliği yapmıştı.

California Barosunun sınavlarında başarı sağlamış, birkaç ay sonra da kendini Beverly Hills'deki Thayer ve Turner Şirketinde çalışan on dört avukattan biri olarak, şirketin küçük fakat zevkle döşenmiş hukuk servisinde buluvermişti. Müşterilerin hepsi de ya ünlü, ya zengin ya da hem ünlü, hem zengin kişilerdi. Başarıya bu derece yakın olmak Barrett'e yine birdenbire zengin oluverme umudunu aşılamıştı. Ama iki yıl kadar büroda çalışıp didindikten, binbir güçlüğe katlandıktan, şirketin hukuk kitaplığında dirsek çürütüp, duruşma salonlarında ve ünlü müşterilerin yazıhanelerinde günlerini tükettikten sonra, sonunda büyük iş çevirmenin kendisine kısmet olamayacağına inanmaya başlamıştı.

Yetenekleri pek çoktu ama bunlara hiç de önem verdiği yoktu. Klasik ölçülere göre yakışıklı olduğu bir gerçekti, ancak sert

hatlı, yıpranmış bir yüzü vardı. Yarı Polonyalı, yarı Irlandalı sayılırdı. Yüzünde fazla çizgi yoktu ama olanlar da pek derin görünüyordu. Kaşları çoğu zaman çatık duruyordu, sürekli kuşku ve düş kırıklığı içinde yaşamanın etkisiyle gözleri yuvalarından uğramış gibiydi. (Onu bu haliyle biraz da artık yaşlanmaya yüz tutmuş bir ağır sıklet boksöre benzetmek mümkündü. Ringde dayak atmaktan çok dayak yemeyi alışkanlık haline getirmeye başlamış, formundan düşmeye yüz tutmuş bir boksördü sanki.) Gür siyah saçları, huzursuz, durmadan hareket eden gözleri, kısacık düz burnu, çökük yanakları ve düz çenesi vardı. Boyu 1.80'e yakındı, adeleli ve hafifçe öne eğik omuzlarıyla tam bir yüzücü vücuduna sahipti. Dış görünüşü rahat, samimi, ihmalci ve dikkatsiz bir kimse olduğu kanısını uyandırıyordu, fakat her insan gibi, kendisinin de içinde bir başka insanı yaşattığını biliyordu. Üstelik bu içindeki insan çevik, ciddi ve eline silah geçirmek için hazır bekleyen uyanık bir adamdı. Yalnız ortada o silah yoktu işte.

Barrett işinde ciddi, mesleğine bağlı, sakin ve dengeli bir kimseydi. Şakadan, alaydan çok iyi anlaması ve başkalarının duygularını çarçabuk keşfedebilmesi sayesinde ve üstelik insanların niçin şu ya da bu şekilde davrandıklarını da pek iyi bildiğinden canı isterse pek insancıl bir kişi olabiliyordu. Aklına eserse güzel konuşan biri kişi havası yaratabiliyordu ama artık bu pek sık olmuyordu. İngiliz edebiyatında ihtisas yapmak istemiş, fakat aynı zamanda pratik olmayı aklına koymuştu, üstelik hukuk daha geniş ufuk vaat ediyordu. Ayrıca hukuk öğreniminde pek büyük yarar sağlayan iki önemli özelliğe sahipti. Bunlardan birincisi inanılmayacak derecede kuvvetli bir belleğe sahip olmasıydı. Kendisinden çok daha fazla tanınmış eski meslektaşları gibi, Barrett'in gözleri de birer fotoğraf objektifiydi sanki. Bir gördüğünü bir daha asla unutmuyordu. Litvanyalı din adamı Elijah 2500 cilt bilim kitabını ezberlemişti, Vatikan kütüphanesinin ünlü papazı Kardinal Mezzofani 186 dil ve 72 lehçe öğrenmişti. İşte onlar gibi Barrett'e de Hamurabi Kanunlarının çoğunu, Shakespeare'in vasiyetini, John Strange'in mezar taşındaki yazıları hiç kekelemeden ezbere okuyabilirdi. Barrett'in ikinci özelliği de, karışık sorunları çözümlemekten pek

hoşlanmasıydı. Bilmecelerden, esrarengiz olaylardan, çözülmemiş sırlardan zevk alıyordu. Zihnini sürekli olarak bunlarla meşgul etmek onu eğlendiriyordu. Tam hukuk mesleğine uygun bir kimse olduğunu biliyordu ve bu mesleğin ona sağlayabileceği mücadele olanakları da hevesini kamçılamıştı. Hukukun yanında edebiyat sadece kendini aldatmaktan, geçmişin buzlarını çözmeye çalışmaktan başka bir şey değildi.

Ama işte yüzeyde görünen bu yeteneklerin yanı sıra, bazı gizli kalmış kusurlar ya da eksikler kuşkusuz yok değildi. Hele bunları sabahın üçünde düşünmeye kalkışırsanız neler olduklarını daha da kolay anlayabiliyordunuz. Mesleğinde ustaydı, ama mali ve sosyal bakımlardan saldırganlığı eksikti. Yaratıcı olmakla birlikte, kredinin gerektiği yerlerde bunu isteyecek kadar güveni kendinde bulamıyordu. Fazla düşünceli ve bilgiliydi, belki de kendini ya da üzerine aldığı rolü açıkça anlatmayı beceremeyecek derecede içine kapanıktı. Kararsız ve çekingendi.

Barrett, ustaları Thayer ve Turner'in de onu benzerine kolay rastlanmayan ilginç bir kişi olarak düşündüklerini pek sanmıyordu. Ve işin en kötüsü, evet, en kötüsü, yaptığı işlerin önemli olduğuna inanmamasıydı. İşte onun asıl sırrı buydu. Ona sağladığı rahat yaşama olanağı dışında, yaptıklarının önemli olduğuna bir türlü inanamıyordu. Bunu gizlese de gizlemese de patronlarının radarları sayesinde durumu açıkça gördükleri kesindi. Allah kahretsin, bu iş sanki Henry David Thoreau'nun, sonunda vergi danışmanı olarak çalışmayı kabullenmesinden farksızdı. Evet, işte durum böyleydi.

Birkaç ay önce bir çıkmaz yola girmiş olduğunu sezinlemişti. İşi, her sabah uyanmak kadar yorucu ve tekdüzeydi. Los Angeles de vaktiyle birisinin belirttiği gibi birbiri arkasından gelen güzel bir gündü. Barrett çaresizlik içinde bir ruh doktoruna başvurmuş, tam dört kez ellişer dakikalık seans yaptırmıştı. Fakat işe yaramamak duygusunu içinden söküp atamamıştı. Ölmüş annesiyle babasından sözetmek istememiş, gerçek duygu ve düşüncelerini de anlatmaya yanaşmamıştı, bu yüzden beşinci randevusunu iptal ettirmişti.

Derken bir gece, içinde sanki yoğun bir sis tabakası dağılıvermiş de gökkuşağının öbür ucundaki umut dolu çanağı bulu-

vermiş gibi küçük bir mucize olmuştu. Bundan birkaç hafta sonra daha da büyük bir mucize olmuş, umut dolu çanak, altın dolu bir çanak olup çıkmıştı.

Birincisi yani umut, Abe Zelkin'den gelmişti. Artık Zelkin mevki sahibi, saygıdeğer kişilerle ilişki kurmuş sözü geçen biriydi. Amerikan Sosyal Özgürlükler Birliğinden ayrılıp Los Angeles'de kendine bir yazıhane açmayı kararlaştırmıştı. Müşteri bulma imkânı vardı, hem de vaktiyle Barrett'le birlikte hayalini kurdukları Sacco - Vanzetti gibi müşterileri kolaylıkla bulabileceklerdi ve davalar ceplerini doldurmasa bile yaşayışlarını geliştirecekti. Önemli ve ardı arkası kesilmeyen fırsatlar yakalayıp haksızlığa, insanlık dışı hareketlere ve tutuculuğa karşı amansız bir mücadeleye girişebileceklerdi. Zelkin yeni yazıhanesini açabilmek için bir ortak bulmak zorundaydı. Barrett'i ortak almak istiyordu.

Tekrar genç olmak, güzel işler yapmak, her güne bir anlam kazandırmak önerisi Barrett'i heyecanlandırmıştı. Bağımsız olacaktı. Yeniden yaşadığını anlayacaktı. Başkalarına yardım edecekti. Her şeye sahip olacaktı. Yalnız bir şey dışında... O da uzun bir süre hayatta en fazla istediği şeydi. Bu zenginlikti ki, aynı zamanda güçlülük olarak da dile getirebilirdi.

Barrett bu teklifle çok ilgilenmişti ama bir türlü karar veremiyordu. Bundan sonraki hareketinin doğru olmasını istiyordu, içinde hiç kuşku kalmamalıydı. Evet, güzel bir düşünceydi, «Zelkin ve Barrett, Hukuk Danışmanları, İdealizm Uzmanları,» gerçekten güzel bir tasarıydı ve kendisi de bu işi kabul edeceğini düşünüyordu. Zelkin ona acele etmesinin gereksiz olduğunu söylüyordu. Çünkü her şeyden önce kendisi de bir sürü davayı kapamak zorundaydı. İşlerini düzene koyar koymaz Barrett'e teklifini tekrarlayacaktı ve eğer o zaman Barrett hazır olursa, levhalarını asacaklardı.

İşte bu, Zelkin'in umut çanağıydı. Derken dört hafta sonra birdenbire ortaya çıkan bir hayalet gibi Osborn'un altın dolu çanağı belirivermişti. Ve işte o zaman da Barrett, başarıya ulaştığını, sonunda bunu yapabileceğini anlamıştı.

Yakın geçmişinin anılarını yeniden yaşamayı bırakınca, Wilshire Bulvarını farkına varmadan geçip San Vincente Bulva-

rına dönmüş olduğunu ve evine adamakıllı yaklaştığını hayretle farketti. Barrington Caddesinde spor arabayı Torcello'ya doğru sürdü. (Binanın sahibi İtalya'da geçirdiği balayını bir türlü unutamadığı için binaya bu ismi vermişti). Geniş bir avlusu bulunan altı katlı, yüzme havuzlu bir binaydı bu. Barrett, Los Angeles'te birinci yılını tamamladıktan sonra burada üç odalı bir daire kiralamıştı.

Barrett binaya varınca arabasını giriş bölümünün yanındaki mağaramsı yere soktu ve toprak altındaki garaja girdi. Arabadan çıkarken saatine baktı. Abe Zelkin'le buluşmasına daha bir saat vardı. Tekrar duş yapıp daha hafif bir elbise giymek ve Zelkin'e söyleyeceklerinin provasını yapmak için bol zaman vardı.

Arabanın öbür tarafına geçti, eğilip geçmişiyle dolu mukavva kutuyu aldı, asansöre yürüdü. Asansör onu hemencecik Torcello'nun üçüncü katına çıkarıvermişti. Koridoru yürüdü, dairesinin kapısını açtı, mukavva kutuyu misafir dolabının bir köşesine bıraktı. Sonra da binanın santralını aramaya gitti.

Güneş girmesin diye oturma odasının pancurları kapatılmıştı, dairenin içi de serindi. Oda ona güzel görünmekle birlikte eskisine göre daha bir yabancı ve rahatsız gibi gelmişti. Bu, Faye'in marifetiydi. Bol zamanı olan pek çok zengin kadın gibi o da yanında bir dekoratörün kartını taşıyordu. Barrett'in dayalı döşeli dairesini ilk kez gördüğü zaman dehşet içinde kalmıştı. «Bu ev sahiplerinin de ne biçim zevkleri vardı yani? Bunu hangi devre göre yapmışlar? San Fernando Vadisinin kuruluş devrindeki dekorasyon anlayışına göre mi?» Çok geçmeden ev sahibinin gevşek, geniş kanepesinin yerini Chippendale modeli deve sırtı biçiminde bir kanepe almıştı. Yine çok geçmeden duvarlar kendir örtülerle kaplanmış, ışık düzeni değiştirilmiş ve Victoria devrinin sonlarında moda olan kapaklı bir masayla Fransız stili bir ceviz koltuk bir köşeye kurulmuştu. Ilk denemelerden sonra ince zevk baskını sürüp gitmişti. Fazla alçak olduğu için hiçbir işe yaramayan cam ve çelik sehpayı da kabullenmek zorunda kalmıştı. Daha geçenlerde telefon ortadan kaldırılmış, Paris'ten gelip dekoratörlerin vitrinine yerleşmiş olan oymalı tahta bir dolabın içine sokulmuştu. Dolabın üzerinde bir gece lamba-

sıyla iki Limoges porseleninden biblo duruyordu. Barrett yalnız olduğu zamanlar Limoges biblolarla telefonun yerine değiştiriyordu.

Barrett yine telefonu dolaptan çıkarıp Limoges bibloları onun yerine dolaba koyduktan sonra telefonu kanepenin kıvrık koluna yerleştirdi ve binanın girişindeki santralın numarasını çevirdi.

«Ben, Mike Barrett'im. Beni hiç arayan oldu mu?»

«Ah, iyi ki döndünüz, Bay Barrett. Şu son yarım saat içinde şehirlerarasından iki kere acele arandınız. İki telefon da aynı yerdendi. New York'tan Bay Philip Sanford aradı. Eve gelir gelmez kendisini aramanızı istedi. İş yerinin ve evinin telefon numarasını bıraktı.»

«Dur bakayım. Şimdi New York'ta saat daha üçü yirmi geçiyor olmalı. Bürosunu bir arayın.»

Barrett kanepeden kalktı, gömleğini çıkarıp attı ve şöyle hafif bir içki hazırlamak için küçük mutfağa gitti. İçkisini hazırlarken aklı da Phil Sanford'a gitmişti. Sanford'un böyle arka arkaya aramasında garibine giden iki özellik vardı. Philip Sanford onu pek ender, ancak yılda bir iki kez arardı. Ve daima da akşamları telefon ederdi. Üstelik bu telefon konuşmaları her zaman samimi, acelesiz konuşmalar olurdu. Yalnız kalmış bir dostun eski dostluğu tazelemek isteğiyle yaptığı konuşmalardı bunlar. Zavallı Sanford'cuk karısından pek az ilgi görüyordu, o zorba babasındansa en küçük bir ilgi gördüğü yoktu. Fakat besbelli bu sabahki aramalar dostluğu tazelemek amacıyla yapılmamıştı. Arkadaşı onu ısrarla ve acele arıyordu. İşte şimdi Barrett bunun nedenini merak etti.

Barrett birasını yudumlarken, eski arkadaşını, Abe Zelkin ile kurduğu dostluktan daha eski olan dostluklarını düşündü. Harvard'dan sonra, yani kendisi de, Philip Sanford da New York'a gidince, oda arkadaşını sık sık görebilmişti. Barrett o zaman düş kırıklığına uğramış bir iyilik yapma meraklısı, arkadaşıysa babasının ünlü yayınevinde çalışmaya başlayan toy bir işadamıydı. Philip'i arkadaş olarak sevdikten başka ona karşı içinde bir minnet duygusu da besliyordu. Barrett'in o bunalım döneminde Philip'in büyük yardımı dokunmuştu. Philip Sanford

evlendikten sonra bile, Barrett arkadaşıyla her hafta Baroque Lokantasında öğle yemeklerinde buluşmaktan vazgeçmemiş, ara sıra da onunla birlikte Madison Parkındaki spor gösterilerine gitmekten geri kalmamıştı. Ama California'ya yerleştiğinden bu yana Philip Sanford'u ancak beş altı kez görebilmişti. Bu buluşmalar Barrett'e hiç zevk vermemişti. Philip Sanford karısından ve iki çocuğundan sözederken hep kasvetli bir tonla konuşuyor, babasının tek başına yönettiği Sanford Yayınevindeki işe yaramaz köleliğinden acı acı yakınıyordu.

Ama Barrett'in, Sanford'u son görüşünde iki arkadaşın buluşması her zamankinden daha bir neşeli geçmişti. Barrett iş için bir geceliğine New York'a gitmiş, iki arkadaş Plaza Otelinin Meşe Salonunda baş başa yemek yemişlerdi. Sanford'un yaşamı Barrett'le buluşmasından kısa bir süre önce değişmişti. Genç adama ilk kez yeteneğini göstermesi için bir fırsat tanımışlardı. Sanford endişeli olmasına karşın çok da hevesli görünüyordu.

O yayın dünyasının devi Wesley R. Sanford, yani Philip'in babası ani bir felç geçirmişti. Gerçi durumu pek ağır değildi ama yaşlı adamı işten çekilmeye zorlayacak derecede ciddi bir krizdi. Nobel, Pulitzer ve Goncourt armağanlarını kazanmış yazarların bulucusu ve destekleyicisi olan Sanford Yayınevi felaketzede yaşlı devin gözünde yöneticisiz kalmış bir kuruluştu. Güçlü baba tek vâris Philip Sanford'a güvenmiyor, hatta onu horgörüyordu. Bu kendi kendini yetiştirmiş olan dev, sanki kendine benzeyen birinin daha yaratılamayacağına inanmış gibiydi. Oğlunu, korkak, beceriksiz ve tam bir başarısızlık örneği olarak görmeye alışmıştı. İşte Philip'in kaderi bu olmuştu ve uzun bir süre bir şeyler yapmadan bu tutuma katlanmış olması, genç adamın karısını etkilemiş, o da kocasını, zayıf, korkak bir adam olarak kabullenmişti.

Wesley R. Sanford'un gittikçe gelişmekte olan bir yayın işini başarılı bir vâris bulamadan bırakmış olmasıyla ilgili haber çarçabuk yayın dünyasından Wall Street'e yayılmıştı. Büyük haberleşme kuruluşları, yayınevleri, işlerini geliştirmek, hamle yapmak isteyen işadamları bu firmayı satın almaya pek hevesli görünüyorlardı. Felci ancak kısmen atlatmış olan Wes-

ley R. Sanford'un da yayınevini satmayı kararlaştıracağı sanılıyordu. Derken yaşlı adamın tek oğlu babasının başucuna gitmiş ve ilk kez kendisine bir fırsat tanınması için yalvarmıştı. Artık hastalık mı yaşlı devi kararından caydırmıştı, yoksa tek vârisinden böyle bir yalvarmayı mı bekliyordu da kesin kararını bir türlü verememişti, orası bilinmiyordu; ancak bilinen bir şey varsa o da Wesley R. Sanford'un oğluna istediği fırsatın verileceğini sert bir dille bildirmiş olmasıydı.

Philip Sanford'a başarılı bir yayıncı olduğunu kanıtlayabilmesi için iki yıl süre tanınmıştı. Eğer bu süre içinde başarı gösterir de yayınevini ayakta tutup ününü ve itibarını arttırabilirse, yayınevi Wesley ailesinin malı olarak kalacak, Philip şirkete başkanlık edecek ve sonra da şirkete sahip çıkacaktı. Ama verilen süre içinde Philip başarılı olamazsa, genç adamı şirketin yönetiminden uzaklaştıracaklar ve sonunda da şirket istekli kuruluşlardan birine satılacaktı.

Karar vermeye ve yetki kullanmaya hiç alışkın olmayan Philip Sanford, kötü bir başlangıç yapmıştı. Yönetimi ele aldığı yıl yayınlanan ilk yirmi kitabın çoğu pek satılmamıştı. Diğerleriyse ya zar zor başa baş gelebilmişler ya da pek az bir kâr sağlamışlardı. İçlerinden hiçbiri dikkati çekememiş, hiçbiri en çok satan kitaplar arasına girememişti. Ciltli kitaplardan teki bile satış rekoru kırıp ciltsiz olarak yeniden yayınlanma olanağını elde edememişti. Sonunda Philip Sanford çaresizlikten doğma bir cesaretle, babasının gölgesinden kurtulup kendi başına iş yapmak için son bir atılıma girişmişti. Babasının yayınlamak isteyeceği kitapları değil de kendisinin beğendiği kitapları yayınlamayı aklına koymuştu. Vaktiyle Le Havre'dan New York'a giderken yolda okuyup hayran kaldığı bir romanı ele geçirmişti. Bu kitabın İngilizce konuşulan herhangi bir ülkede açıkça yayınlanmasına hiçbir zaman izin verilmemişti. Yedi Aşk Dakikası adlı bir kitaptı bu ve Philip Sanford geleceğini bu eserin yayınlanıp başarı sağlamasına bağlamıştı.

Barrett arkadaşıyla son kez New York'ta buluşup yemek yediği zaman, Philip Sanford kitabın sağlayabileceği imkânlara

kendini çılgınlar gibi kaptırmış görünüyordu. Edebiyat tarihinde ilk kez havanın böyle bir eserin yayınlanmasına uygun olduğu konusunda Sanford diretmekteydi. Sonunda Lady Chatterley'in Sevgilisi ve Fanny Hill gibi eserleri kabullenen bir Batı dünyasının artık Yedi Aşk Dakikası'nı da kabullenecek derecede olgunlaşmış olması gerekirdi. Kitap baskıya girmişti bile. Piyasada siparişler gittikçe artıyordu. Kitap piyasayı allak bullak edeceğe benziyordu. İşte ondan sonra da Sanford Yayınevine sahip çıkacak, geleceği garanti altına alınacak ve böylece de kendi gücüyle başarıya ulaşılmış olacaktı. Birlikte geçirdikleri akşamın büyük bir bölümünü Philip'in varlığını koruması sorunuyla ilgili tartışma kapsamıştı. Ancak son on dakika içinde Barrett'e kendi durumu sorulmuştu. Genç adam Thayer ve Turner Şirketindeki o verimsiz çalışmalarından yakınmıştı. Abe Zelkin'in teklifiyle Willard Osborn'un kızına duyduğu ilgiyi hayatının tek parlak noktaları olarak nitelendirmişti.

Ve işte şimdi birdenbire Philip Sanford, Barrett'le bir sorun üzerinde acele görüşmek istiyordu. Sanford'un yaşayışı hakkında bir hayli bilgi sahibi olduğu için onun böyle acele görüşmek istemesini gerektirecek bir neden düşünemiyordu.

Dirseğinin dibindeki telefon çalıyordu.

Barrett hemen ahizeyi kavradı. «Alo.»

«Mike, sen misin?» Bu, Sanford'un sesiydi. Ondan önce sekreter konuşmamıştı. Bu da durumun pek acil olduğuna bir işaretti. «Sen misin, Mike?»

«Benim ya. Nasılsın, Phil? Beni daha önce de arayıp bulamamış olmana üzüldüm. Biraz önce eve geldim. İşler nasıl?»

«Eğer evdeki durumu soruyorsan, her zamanki gibi. Başka bir sorun var. Bu, bir iş meselesi. Mike, beni hemen araman içime gerçekten su serpti.» Barrett hemen Sanford'un ses tonunu farketmişti. Sinirli ve telaşlı bir sesti bu. «Sanki pek önemli bir sorun varmış gibi konuşuyorsun. Eğer sana bir yardımım dokunacaksa...»

«Elbette dokunabilir. Bana yardım edebilirsin.»

«Anlat bakalım.»

«Mike, hatırlarsan buraya son gelişinde kendi adıma yayınladığım ilk kitapların satışında güçlük çektiğimi anlatmıştım.

Wesley R.'den kalanlar değil de kendiminkiler de güç satılıyor demiştim.»

Barrett, Sanford'un babasından her zaman Wesley R. Sanford diye sözettiğini, ona bir kez olsun «baba» diyemediğini anımsıyordu. «Evet, ama o zaman iyimser görünüyordun.»

«Elbette. Listeye eklediğim bir kitap beni umutlandırmıştı. J J Jadway'in, Yedi Aşk Dakikası'ydı bu. Bütün kozlarımı bu kitaba bağlamıştım. Her şeyimi onun üzerine oynadım. Hatırladın mı?»

Barrett telefona bakarak başını salladı. «Evet, hatırladım. Otuz, otuz beş yıldır hiç kimsenin yayınlamaya cesaret edemediği kitaptı. Geçen pazar da kitabın reklamını gördüm. Müthişti.»

Sanford tasalı bir sesle konuştu. «Kitabı da gördün değil mi? İlk basılan nüshalardan sana da bir tane yollamıştım.»

Barrett'in gözleri suçlu suçlu yatak odasının kapısına çevrildi. İlk nüshayı aşağı yukarı üç hafta kadar önce almıştı ve kitap o zamandan beri de yatağının başucundaki lambanın yanında hiç açılmamış bir halde öylece duruyordu. Arkadaşına cesaret aşılayıcı bir teşekkür mektubu yazabilmek için kitabı okumak istemişti, fakat o günden beri başına o kadar çok iş gelmişti ki, bu isteğini bir türlü gerçekleştirememişti. Lanet olsundu şu iyi niyetlere de.

«Evet, kitabı aldım, Phil. Yatağımın başucunda duruyor. Her gün sana mektup yazıp teşekkür etmeyi, iyi dileklerimi bildirmeyi kararlaştırıyordum, fakat işlerim öyle çoktu ki, başımı kaşıyacak vaktim yoktu. Kitaba ancak şöyle bir göz atabildim, bana kalırsa roman cidden senin dediğin gibi iş yapacak, gerçekten büyük iş yapacak.»

Sanford da heyecanla arkadaşının kehanetini kabullendi. «Öyle ya. Bu gidişle yılın bombası olacağa benzer. Belki de şu son on yılın en çok satılan kitabı haline gelecek. Genel dağıtıcıları ve kitap satıcıları, yüzünden burada neler çektiğimizi bilemezsin. Sözümona kitap daha günlerce sonra resmen piyasaya çıkacaktı ama şimdiden ikinci baskı yapmak zorunda kaldık. Şimdiye kadar iki yüz bin kitap bastırdık bunun yüz otuz binini piyasaya sevkettik. Bunun ne demek olduğunu anlıyor musun, Mike? Hoş sen zaten yıllar yılı beni dinleye dinleye kitap iş-

lerini iyice öğrenmişsindir. Şöyle orta halli bir kitabı ele al. Eğer bu yazarın ilk eseriyse, ki bu eser Jadway'in ilk ve son eseri, eh, bu durumda belki ilk ağızda dört bin kitap basarsın. Sürekli iş yaptığın kitapçı belki baştan sana iki bin kitap ısmarlar. Sen de bu kitapları, satılmazsa geri almak koşuluyla kitapçına gönderirsin. Belki de altı ay ya da bir yıl sonra yedi yüz elli kitap satman mümkün olur. İşte bu kitapçılığın o reklam ve eleştiri velvelesinin ardında gizli kalan gerçeklerinden biridir, okuyucu bunu hiç bilmez. Fakat eğer şansın varsa kırk yılda bir bomba gibi bir kitap, sözgelişi esaslı bir ilk kitap yakalarsın, jet gibi fırlar gider. İşte bizim Yedi Aşk Dakikası da öyle. Tabii satışı körükleyecek kozlar vardı. Yasaklanma sorunu, kitabın açık saçık olduğuna dair çıkarılan söylentiler gibi. İşte şimdi de otuz beş yıldan beri ilk kez okuyucu bu kitabın gerçekte neleri anlattığını öğrenebilecek. Bu yüzden o kitaptan yüz otuz bin sipariş aldık, kitap piyasaya verildikten bir hafta sonra da iki yüz bin kitabın hepsini satmış olacağız. Bu işin başı sayılır, Mike. Kitap bir defa şöyle bütün vitrinlere konsa, satışlar başlasa, okuyucular birbirlerine kitap hakkındaki düşüncelerini açıklamaya başlasalar, bu işin sonu gelmeyecek. Birkaç ay içinde üç yüz bin hatta dört yüz bin nüsha bile satabiliriz. Daha doğrusu en aşağı bu kadar satabiliriz demek istiyorum. Kitabın bir de ciltsiz baskısını yaparsak deme gitsin. Bir defa şu kitabın müstehcen olmadığını, gerçek bir sanat eseri olduğunu kanıtlasak, okuyucunun kitabı benimsediğini herkese anlatabilsek, yeni baskıların ardı arkası kesilmeyecek. İlk ağızda bir milyon dolar bile kazanabiliriz. Daha cabası olacak. Unutma ki, Sanford Yayınevi ciltsiz yayınladığı eserlerden elde edilen kârın yarısına ortak olur. Ne demek istediğimi anlıyor musun, Mike? Bu işin sınırı yok. Lady Chatterley'in Sevgilisi'nin son zamanlarda ne kadar satıldığını biliyor musun? Ciltli ve ciltsiz olarak altı milyondan fazla satılmış, belki şimdi satış yedi milyonu bulmuştur bile. Eh, işte biz de Yedi Aşk Dakikası'yla aynı kazancı, hatta belki çok daha fazlasını sağlayabiliriz. Hem sen benim durumumu da biliyorsun, Mike, bu dediklerim olursa, Wesley R. şaşkınlıktan o felçli haliyle ayağa fırlayacaktır mutlaka. Ondan sonra ömrümün sonuna kadar işin başında kalabilirim. Bunun benim için

ne demek olduğunu biliyorsun, Mike, ailenin dışında senden başka kimse bunu bilemez.»

Heyecanlı ve biraz da isterik sözler seli birdenbire kesiliverdi. Şehirlerarası telefondan şimdi sadece ağır soluk sesleri geliyordu.

Barrett, «Evet, biliyorum,» dedi, sonra biraz düşündü. «Bana öyle geliyor ki, sen aradığın kozu eline geçirmişsin, dostum.»

«Evet, eğer bir aksilik olmazsa gerçekten kozu ele geçirdim.»

Barrett hiç düşünmeden, «Niye aksilik olsun?» diye söze başladı.

Sanford arkadaşının sözünü kesti. «Sansür sorunu var. Eğer polis kitapçıların romanı satmalarına ve halkın da kitabı satın almasına izin vermezse her şey biter. Eğer böyle bir şanssızlığa uğrarsam, sadece başarıya ulaşmam suya düşmekle kalmaz, kelimenin tam anlamıyla mahvolurum. Wesley R. beni beş parasız defeder, sevgili Betty'ciğim de aynı şeyi yapar. İşimi ve çocuklarımı kaybederim. Annemden aldığım hisse senetlerinden başka bir şeyim kalmaz. Bu da bir insanın karnını doyurmaya bile yetmez, Mike, inan bana yetmez.»

Barrett arkadaşının bu önsezilerinden biraz da sıkılmaya başlamıştı.

«Phil, elinde iyi bir koz var. Her şey tıkırında giderken, niye felakete uğramayı kuruyorsun anlamadım. Sansür mü? Çok zayıf olasılık. Artık bambaşka bir devirde yaşıyoruz. Her şey ortada. Herkes kraliçenin bacakları olduğunu biliyor. Aslına bakarsan, kraliçenin bilinmeyen, görülmeyen bir tarafı kalmadı ki. Fanny Hill romanını aktar dükkânlarının raflarında bile bulabilirsin. Okuldayken bu kitabın çoğaltılmış kopyalarını nasıl gizli gizli okurduk hatırlıyor musun? Lady Chatterley'in Sevgilisi'nde aşk sahneleri pek adice anlatılır. Ama ne haber, bu kitap altı yedi milyon satış yaptı. İşte şimdi de durum böyle, belki uzun bir süre daha da değişmeyecek. Hatta insanlar gerçeklerden bıkmazlarsa sonsuza dek değişmeyecek. Şimdilik insanların gerçeklerden bıkmaları olasılığı yok. Hem insanlar

artık seksten de eskisi kadar korkmuyorlar. Hele sanatla sunulursa hiç korkmuyorlar.»

Sanford arkadaşının sözünü kesti.

«Jadway'in kitabı sadece seks yüzünden yasaklanmadı ki. Okuyucuya sunulan seks öğesinde kutsal inançlara saygısızlık bulunduğu da iddia ediliyor.»

Barrett, «Bu bana vızgelir,» dedi. «Kitabı gizlice okumuş olan pek çok uzman bunun gerçek bir sanat eseri olduğunu açıkça belirtti. Senin derdin filan yok. Durup dururken olay çıkarmaya da çalışma.»

«Mike, bir dakika beni dinle. Sana meseleyi anlatmaya çalışıyordum. Seninle konuşmaya çalışmamın nedeni buydu. Şey, demek istiyorum ki...»

Birdenbire Barrett'in içini bir kuşku kaplayıverdi. Arkadaşı hep geleceği düşünerek yaşamaya alışkındı. Gelecekte kazanacağı başarıların hayalini kurar, gelecekte karşılaşacağı güçlüklerin neler olabileceklerini tahmin etmeye çalışırdı. Tıpkı bazı kimselerin hep geçmişte yaşamaları gibi o da geleceği düşünerek yaşamaya alışmıştı. İşte bu da Sanford'u içinde bulunduğu zamandan dürüstçe sözetmekten alıkoyduğu için onun en büyük kusurlarından biriydi.

Barrett, «Bir saniye,» dedi. «Deminden beri hep bir aksilik çıkmazsa yapacağın işlerden, elde edeceğin başarılardan sözediyorsun. Yoksa bir aksilik çıktı mı?»

Kısa bir sessizlik oldu, sonra Sanford hafif bir sesle, «Evet,» dedi.

«Peki, öyleyse bunu niye baştan söylemedin?»

«Bütün bunların benim için ne kadar önemli olduğunu sana anlatmaya çalışıyordum.»

Barrett, «Ne oldu?» diye sormak ihtiyacını duydu.

«Sizin oradaki kitapçılardan biri Yedi Aşk Dakikası'nı sattı diye birkaç saat kadar önce tutuklandı. Belki ben işi fazla dallandırıp budaklandırıyorum ve diken üstünde olduğum için fazla önemsemiyorum. Belki gerçekten pek basit bir sorundur. Ama ben yine de meselenin böylece kapanacağından, arkasından başka bir aksiliğin çıkmayacağından emin olmak

istiyorum.»

«Pekala, anlat bakalım.»

«Bir kitapçı dükkânının sahibi genel satıcımıza acele başvurmuş. Dur bakayım adamın adı neydi. Öğrendiklerimi bir yere yazmıştım. Hah buldum. Ben Fremont adında bir kitapçı bu adam. Artık ne taraftaysa bilemeyeceğim, Oakwood adında bir yerde Fremont Kitap Sergisinin sahibiymiş.»

«Oakwood, Batı Los Angeles'te, Westwood ile Brent Wood bölgeleri ve Santau Monica arasında orta tabakanın rağbet ettiği bir kasabadır. Benim bulunduğum yerden aşağı yukarı on dakikalık bir mesafede. Los Angeles'e bağlı değildir, ama Los Angeles bölgesindedir. Pekala, bundan sonra ne oldu?»

«Fremont iyi bir iş adamıdır, ama pek büyük bir iş de yapmaz. Üstelik avukatı da yoktur. Bu yüzden yardım istemek için bizim genel dağıtıcıya telefon etmiş, kendisine yardımcı olmamızı, onu savunmamızı istemiş. Tabii biz de onun bu isteğini yerine getirmek zorundayız. Anladığıma göre Oakwood'da STDI adında bir birlik var. Dürüstlüğü ilke edinerek kuvvet kazanma birliği gibi bir kuruluş. Bunların başkanları Bayan Clair adında bir kadınmış. Kadın kitabı okumuş ve hemen Los Angeles savcısına başvurup kitabın toplattırılmasını istemiş. Herhalde bu işe de Los Angeles savcısının bakması gerekiyor. Neyse uzatmayalım, kadın gerekli yerlere başvurmuş. Bölge savcısı olay hakkında kesin bir bilgi edinince de bir şikâyetname hazırlamış. Ondan sonra da Bölge Emniyet Merkezinden iki görevli gidip Fremont'u tutuklamış. Fremont'un elinde kalan Yedi Aşk Dakikası'na resmen el koymuşlar. Aşağı yukarı seksen kitap kadar.»

«Devam et. Anlatacağın başka bir şey var mı?»

Sanford çarçabuk Fremont'un tutuklanma hikâyesini özetledi. «Fremont şimdi cezaevinde, kefalet karşılığında serbest bırakılmayı bekliyor. Onun hemen cezaevinden çıkarılmasını istiyorum. Bunu ve diğer masrafları da rahatça karşılayabiliriz. Gerçi kendi avukatlarımızdan birini oraya yollayabilirdim ama bu zaman alır, hem de bizim avukatlar California kanunlarını bilmezler. Los Angeles'ten hemen harekete geçebilecek ve orada yolu yordamı bilen birine ihtiyacım var. Durumu-

mun'ne kadar nazik olduğunu da bilmeli bu kişi. Mike, bu basit işin büyük şamatayla tellenip pullandırılmasına meydan vermemeliyiz. Bu işin sessiz sedasız ve hemen halledilmesini istiyorum. İşte o zaman kitap piyasası her kitapçının ve bu kitabın arkasında olduğumuzu bilecek. Ondan sonra da herkes tasalanmadan işine devam edip kitabı satacak. Bunun gibi bir iki küçük tutuklanma daha olabilir. Onları da aynı şekilde korumak zorunda kalacağım. Bizim yapmamız gereken iş, kitabın en büyük kentlerdeki en büyük kitapçı dükkânlarında rahatça satılmasını sağlamak olacak. Birkaç hafta ya da birkaç ay sonra, kitap bir büyük çoğunluğa kendini kabul ettirirse, hiçbir kanun yolumuzu engelleyemez. İşte onun için bu küçük tutuklanma işini büyük dükkânlar paniğe kapılmadan halletmeliyiz. Meseleyi gazetelerde yer almadan sessizce kapamak istiyorum. Tabii sen aklıma geldin, Mike. Senin işin gücün var biliyorum ama, imkân bulursan...»

«Thayer ve Turner'den bu sabah ayrıldım, Phil. Daha büyük bir işe girişmek üzereyim. Başka bir zaman sana bunu uzun uzun anlatırım. Neyse ki, şimdilik boşum. Sana seve seve yardım edebilirim.»

«Aman çok iyi. Çok iyi, Mike. Güvenebileceğim, bu işin benim için ne demek olduğunu bilen birine ihtiyacım var. Bu sorunu bir gün halledeceğinden de eminim.»

Barrett kalemini ve not defterini bulmuştu. «Bu Ben Fremont'un merkez cezaevinde mi olduğunu söylemiştin? Bugün hemen gereken işlemleri yaptırıp onu kefaletle dışarı çıkarmalıyız. Savunmanın ne şekilde hazırlanmasını istersin?»

«Yani suçlu ya da suçsuzluk iddiasında mı bulunacağız?»

«Evet. Eğer adam suçsuzluk iddiasında bulunursa o zaman mesele dava konusu olur.»

«Aman sakın ha. Öbür kitapçıların kaygılanmaları için bir neden olmadığını göstereyim diye bu adamın çarçabuk ve sessizce cezaevinden çıkmasını istiyorum. Bunu mümkün olduğu kadar gürültüsüz patırtısız halletmeliyiz.»

«Öyleyse suçluluğu kabullenmek zorundayız. Şimdi, benim hatırladığım kadarıyla California'da müstehcen yayın satan bir kimse, bu işi ilk kez yapıyorsa hafif cürüm işlemiş sayılır. Bu

durumda bin dolar cezaya çarptırılabilirsin, ayrıca eldeki müstehcen yayının her nüshası için de beş dolar ceza vermen gerekebilir. Fremont'un dükkânında seksen kitap vardı galiba. Bu da aşağı yukarı dört yüz dolar tutar. Yani toplam olarak bin dört yüz dolar ödersin. Ayrıca altı aylık da hapis cezasına çarptırılman mümkündür. İkinci kez aynı suçu işlemek iki bin dolar ceza ödemene ve bir yıl da hapiste tutulmana neden olabilir. Bu Fremont'un ilk suçu mu olacak?»

«İkincisi, Mike, ikincisi. Daha önce de tutuklanmış. Ama kaç yıl önce olduğunu bilemiyorum. Zaten kendisi de hatırlamıyor. Yıllarca önce Los Angeles'te küçük bir kitapçı dükkânı işletirken tutuklanmış. Yanılmıyorsam o zaman da bir dergi yüzünden başı derde girmiş. Yani bu durumda Fremont bir yıl hapis mi yatacak? Bir kitapçının bizim kitabımızı sattı diye bu kadar uzun zaman hapiste yatmasına göz yumamam.»

«Eh, ya buna katlanacaksın ya da suçsuzluk iddiasında bulunup duruşmaya çıkacaksın.»

Sanford homurdandı. «Bu da öteki kadar kötü.»

Barrett, «Bir ihtimal daha var,» dedi. «Eğer bu tutuklanma konusu pek fazla yayılmazsa...»

«Yayılacağını sanmıyorum.»

«Eğer dediğin olursa, işi çarçabuk ve sessizce halledeceğimi sanıyorum. Suçluluğu kabullenip para cezasını ödedikten sonra hapis cezasını da tecil ettirebiliriz.»

«İşte bu mükemmel olur.»

«Sanırım, bunu başarabiliriz. Burada bir bölge savcımız var. Adı Elmo Duncan. Çok dürüst, açık sözlü bir adam. Aynı zamanda gerçekçi bir görüşe sahip. Nerede uysal davranıp nerede şahin kesilmesi gerektiğini de gayet iyi biliyor. Bana öyle geliyor ki, bu adamla rahatça konuşup dert anlatabiliriz. Ben de onu tanıyorum. Kendisiyle bir iki kez Willard Osborne'ların evinde verilen partilerde konuşmuştum. Eğer ziyaretine gidersem beni hatırlayacaktır. Osborn'un kızıyla gezdiğimi de hatırlayacak. Onu anlayışlı davranmaya zorlayabilirim sanıyorum.»

«Bu iyiliğinden ötürü sana ne büyük bir minnettarlık duyduğumu bilmezsin, Mike.»

Barrett arkadaşının sözünü kesip bu yaptıklarının iyilikle

ilgisinin bulunmadığını, Sanford'a olan eski borcunun bir parçasını ödemek üzere yapılmış küçük bir yardım olduğunu anlatmak istedi. Fakat bunu söylemekten vazgeçti. Sanford'un konuşmasını dinlemeye devam etti.

«Çünkü bu sorun beni gerçekten çok tasalandırıyordu, ama şimdi kendimi daha iyi hissediyorum. Çok daha iyiyim. Mike, sen bir mucize yaratıcısısın.»

Barrett acı acı, «Henüz değilim,» diye karşılık verdi. «Bölge savcısını bizimle işbirliği yapmasını sağlamadıkça mucize yaratmış sayılmam. Ama bunu başarabileceğimi sanıyorum. Bak ne yapacağım. Elma Duncan'a telefon edip bugün öğleden sonra onunla görüşmek için randevu isteyeceğim. Ondan sonra da Hill Caddesinde çalışan bir tanıdık kefaletçiyle temasa geçip senin kitapçını kodesten kurtarmasını sağlayacağım. Bu iş de tamamlanınca gider, senin kitapçını görürüm.» Barrett bunları söylerken not defterine bir şeyler karalıyordu. «Oakwood'da çalışan Ben Fremont'tu değil mi? Olup bitenleri iyice öğrenirim. Bakalım tutuklandığı zaman neler söylemiş, onu anlarım ve adamcağızı biraz yatıştırmaya çalışırım. Ondan sonra da umarım savcıyı görürüm. Ondan kesin bir söz alır almaz sana telefon ederim. Bu yarından önce mümkün olmayabilir.»

«Sen nasıl uygun görürsen öyle olsun, Mike. Şu işi sen üzerine aldıktan sonra benim için mesele yok.»

«İşi üzerime aldım bile. Kırk sekiz saat sonra başka şeylerden konuşmamız mümkün olacak.»

«Teşekkürler, Mike.»

«Yine görüşeceğiz.»

Barrett telefonu kapadıktan sonra düşünceli düşünceli içkisini yudumladı. Boş kadehi elinden bıraktıktan sonra karnının acıkmış olduğunu farketti. Sonra da Abe Zelkin'le yemekte buluşmak üzere sözleştiklerini anımsadı. Beverly Hills'deki Brown Merby lokantasında buluşmayı kararlaştırmışlardı. Bu lokanta Barrett'in evinden yirmi dakika, Abe Zelken'in bürosundan on beş dakika uzaklıkta olduğu için ikisine de pek uygun gelmişti.

Barrett, kefalet işleriyle uğraşan adama ve savcıya telefon etmeden önce Zelkin'in sekreterini aramayı kararlaştırdı. Zelkin'in yemek randevusunu yarım saat sonraya almasını, ayrıca

Zelkin'in lokantaya gelirken California ceza kanununun müstehcen yayınlarla ilgili bölümünü de beraberinde getirmesini söyleyecekti. Böylece gerçekleri Zelkin'in gözleri önüne sermeden önce konuşacak bir konu bulmuş olacaktı. Bu buluşma çok çetin geçeceğe benziyordu. Zelkin'e hayatın gerçeklerini birbir sıralayıvermeyi ne kadar isterdi. «Abe, dinle beni, dürüst ve yoksul, iyi, çok iyi, ama inan bana dürüst ve zengin daha iyi, hem de çok daha iyi.»

Bakalım Zelkin bunu anlayabilecek miydi... ya da hiç değilse onu bağışlayacak mıydı?

Lokantanın yarım daire biçiminde bir bölmesinde oturmuşlar içkilerini bitirmeye çalışıyorlardı. Ve o ana kadar da pek fazla konuşmamışlardı. Brown Derby çok kalabalık ve gürültülüydü. Onlar da lokantada sessiz sedasız oturan birkaç kişi arasındaydılar.

Mike Barrett, California ceza kanununun bir fotokopisini karıştırırken karşısında oturan Abe Zelkin'in martinisini yudumlayıp yemek listesini incelediğini görebiliyordu. Pek rahatlamış ve neşeli görünüyordu. Bu da Barrett'in suçluluk duygusunu güçlendirmekteydi. Aslında Zelkin her zaman rahat ve neşeli görünürdü ve her zaman da masum bir insan havası takınırdı. Oysa bu yüzü bir kaplanı maskelemekteydi, özellikle bir dava için delil toplamaya giriştiği zamanlar yırtıcı bir kaplan kesilirdi. Barrett bir zamanlar Abe Zelkin'in başının küçücük, tombalak bir sukabağını andırdığını düşünmüştü, şimdi de aynı kanıdaydı. Sukabağına şöyle bir tutam dağınık siyah saç eklenebilir, üzerine de burun yerine küçücük bir yumurta yerleştirilse, Abe Zelkin'in bir modeli olabilirdi. Kısa boylu, şişman bir adamdı. Dudaklarının arasında daima bir puro bulundururdu. İri adamlar onu korumak isterler, iri kadınlar ona analık etmeye çalışırlardı. Oysa bu sevimli, oyuncak gibi minicik insanın kafasında bir bölümü füze atıcı, bir bölümü de roket fırlatıcı olan müthiş bir beyin vardı.

Zelkin'in iki tuhaflığı ve bir tutkusu vardı. Tuhaflıklarından birisi, kayıtsız şartsız dürüst oluşuydu. Sonuç ne olursa olsun kendine ve başkalarına karşı daima dürüst davranmayı ilke edinmişti. İkinci tuhaflığıysa dilinin temizliğiydi. Ağzından küfüre benzer kelimenin çıktığı pek ender duyulurdu. (Pek sarsıldığı zamanlar argo kelimeleri kullanmaya heveslenir gibi olurdu). Zelkin'in baş tutkusu da Amerikan Anayasasının temel haklar yasası ve buna yapılan saldırılardı. Baş yargıç Warren'in duygularını yansıtmaktan zevk alırdı. Başyargıç Warren, temel haklar yasası, bugün yeni bir yasa tasarısı olarak ortaya çıkarılmış olsaydı, Kongrenin bunu onaylayacağına pek ihtimal vermediğini söylemişti.

Bir garson yanlarına yaklaşmıştı. «Yemeklerinizi ısmarlamak ister miydiniz, beyler?»

Zelkin elindeki listeyi aşağı indirdi. «Sen ne dersin, Mike? Bir kadeh daha içmeyi düşünüyordu muydun?»

Barrett elini önündeki boş kadehin üzerine kapadı. «Benim için bu kadar içki yeter. Hadi yemeğimizi yiyelim. Sen ne yiyeceksin?»

Zelkin şiş göbeğini düşünerek, «Bana kalsa ne yiyeceğimi gayet iyi biliyorum, ama dün gece benim en küçük kız kucağıma çıktıktan sonra elini göbeğime götürerek, 'baba sen hamilesin' deyiverdi,» diye mırıldandı. «Kuzum bu çocuk acaba o sözcüğü nerden öğrendi dersin? Tabii anaokulları ve televizyon sayesinde. Ama onun bu sözleri benim de kulağıma küpe oldu.» Zelkin garsona bakarak omuzlarını silkti. «Orta boy bir dana pirzola, patates başka şey istemem. Biraz da koyu kahve.»

Barrett, «Kahveler iki olsun,» dedi. «Bana bir karışık salata, Fransız usulü.»

Garson gitmiş, yalnız kalmışlardı. Ve Barrett hâlâ gerçeği açıklamaya hazır değildi. Buluştukları zaman Philip Sanford'un telefonundan ve Ben Fremont'un tutuklanmasından şöyle üstünkörü sözetmişti. Fremont sorunu, iyi bir oyalanma konusuydu. Zelkin'in getirdiği fotokopileri eline aldı. «Bu müstehcen yayın tanımı insanın başını döndürüyor. Şöyle kesin bir anlatım yok.»

Zelkin sırıttı. «Richard Kuh, şu vaktiyle New York'ta başsavcı yardımcılığı yapan adam, bir keresinde müstehcenliği tanımlamaya çalışmanın ağaçlara çörek çivilemek gibi imkânsız bir şey olduğunu belirtmişti. Yargıç Curtis Bok da, bu işin yağlanmış bir domuza elense çekmeye benzediğini anlatmıştı. Ama ben hukukçu Stewart'tan yanayım. Bir keresinde müstehcenliğin kesin tanımını belki de yapamayacağını, fakat müstehceni görünce tanımlayacağını söylemişti.»

Barrett kuşkulu kuşkulu, «Eh, belki de Havelock Ellis'in düşüncesini benimseyebilirim,» dedi. «Cismin kendinde değil de görenin zihninde uyandıracağı duyguyu nasıl sınırlandırabiliriz? Bir adama çıplak bir kadının resmini gösterirsin, sana bunun sanat olduğunu söyler. Aynı resmi onun yanındaki adama gösterirsen bunun iğrenç bir resim olduğunu haykırıverir.» dedi.

«Ama sevgili dostum, Mike, çıplak kadın her zaman sanattır.»

Mike Barrett güldü. «Sen bu sorunu çözümledin. Bir kitap için de sorunun aynı derecede basit olabilmesini isterdim doğrusu. İşte gelelim bizim Sanford'a. Ticari amaçlarına karşın Jadway'in kitabının bir saflık örneği olduğuna gerçekten inanıyor. Bir de çoğunluğun güvenini korumakla görevli Elmo Duncan'a baksana, bu sabah ilk işi kitabın iğrençliğini ilan etmek oldu. Bir tarafta Sanford, kitabın sosyal bakımdan önem taşıdığı konusunda diretiyor, öbür tarafta da Duncan eserin öneminin sadece şeyinde olduğunu ileri sürüyor... peki şu kahrolasıca tanım nerede? Ya o iki arada kalan zavallı, çaresiz kitapçıya ne buyrulur?»

Zelkin içkisini bitirdi. «Eh, bazen de iyi bir duruşma ve çoğu zaman onu izleyen Yüksek Mahkeme daha başarılı bir tanım bulma yolunda atılan büyük bir adım olabilir.»

Barrett, «Bu kez o dediğin olamaz,» dedi. «Sanford'un duruşma istemediğini biliyorum, fakat suçluluk beyanını da benimsemediği kesin. O sadece olayın sessiz sedasız kapatılmasını istiyor. Galiba hakkı da var. Her neyse, benim saat üç buçukta bölge başsavcısıyla randevum var.» Barrett duraladı. «Dilerim adam çalışma masasının başında otururken de ziyafet

masalarında göründüğü kadar uysal ve cana yakındır.»

Zelkin sordu. «Sen onu iyi tanıyor musun?»

«Birbirimizi adlarımızla çağırmıyoruz, aramızda öyle bir samimiyet yok. Kendisini birkaç kez Osborn'ların evinde gördüm.»

«Bu da sana zarar vermez herhalde.»

«Yo, ya, sanmıyorum.» Barrett şaşkın şaşkın arkadaşına baktı. «Sen onu iyi tanıyor musun bari?»

«Duncan'ı mı? Eh, oldukça iyi tanırım. Pek öyle samimi dost sayılmayız, ama o başsavcı seçildikten sonra kendisiyle adliyede ve dışarda pek çok kez karşılaştım.» Zelkin peçetesini açıp dizine yaydı. «Onu severim. Artık hakkında söyleyeceklerim senin işine yarar mı yaramaz mı orasını bilemeyeceğim. Adamın özelliklerini mi öğrenmek istiyorsun? Bir Vietnam kahramanıdır. Otuz iki yaşında. Büyük bir aile babası. Dört çocuğu var. Başarılı bir savcı, dürüst, alçakgönüllü ve sağlam karakterlidir. Dinamik bir konuşmacıdır. Fevkalade bir televizyon kişisi. Öyle gösterişli değil, ama özü sözü doğru ve üstelik de inandırıcı bir havası vardır. Doğuştan siyaset adamı olma yeteneklerine sahip. Daima tuttuğunu koparacağını da bilir. Bölge başsavcısı seçildiği zaman kıyamet kopmuştu. Elmo Duncan şimdiki mevkiinden daha iyisine layık olduğunu biliyor. Duyduğuma göre, başka birisi, sözü geçen birisi daha bunu biliyormuş. Sen hiç Luther Yerkes diye birinden söz edildiğini duydun mu?»

«Şu Global Sanayi Tesislerinin sahibi. Uçak ve elektronik araçlar yapan tesislerin sahibi değil mi? Vaktiyle Fortune dergisinde onunla ilgili bir yazı okumuştum. Kendisinden pek sözedilmemiş de kurduğu şirketlerden ve milyonlarından, milyarlarından sözedilmişti. Onun burada oturduğunu bilmiyordum.»

Zelkin, «Burada oturuyor ya,» dedi. «Luther Yerkes'in Malibu'da bir villası var, Bel-Air'de otuz odalı bir köşkü ve Palm Springs'de de bir blok apartmanı var. Sen bütün bunları bilemezsin, çünkü Yerkes, reklam edilmekten hoşlanmaz. O parayı sever. Güçlülüğü sever. Şöhret umurunda değildir. Her neyse, inanılır kaynaklardan sızan söylentilere bakılırsa, Washington'a kendi senatörünü yollamak istiyormuş. California'dan bir sena-

tör değil de Yerkes Tesislerinden bir senatör yollamak amacındaymış. Bildiğin gibi, bizim şu memur senatör Walter Nickles yeniden seçilmek için hazırlığa başladı bile. Ama bizim senatör Nickels, para babası Yerkes'in yanında hapı yutmuş demektir. Galiba Senatör Nickels uçak sanayii hakkında genel bir soruşturma açılması için Kongreye baskı yapıyormuş. Özellikle devletle büyük anlaşmalara girişmiş firmaların faturaları fazla kabarık gösterdiklerini, daha başka bir deyişle devleti kandırmaya çalıştıklarını iddia ediyor. Luther Yerkes'in de devletle herkesten fazla anlaşması var. Bir senatör bozuntusunun başına dert açmasından da asla hoşlanmaz. Böyle bir soruşturmayı hasıraltı etmek için ne yapmalı? Elbette bu işin öncüsünü susturmaya bakmalı. Onu başından defedip adamlarına da sıkı bir tembih geçmeli, bu işe devam ederlerse ne gibi aksiliklerle karşılaşabileceklerini anlatmalı. Peki ama onların öncülerini nasıl yoketmeli? Gayet basit. Yıpranmamış birini bulup onu halka tanıtmalı, sevdirmeli ve seçimlerde onu Nickels'e rakip çıkarıp oyları toplamalı. Bu yıpranmamış aday kim? Kim olduğunu tahmin ettin değil mi? Elmo Duncan. Günden güne sivrilmekte olan, basiretli, akıllı bir hukukçu. Tabii elimde fotoğraf falan gibi deliller yok, ama kulaktan kulağa dolaşan fısıltılardan öğrendim. Sonra bizim bölge başsavcısının birdenbire A'dan Z'ye kadar her şeyde söz sahibi oluvermesi de dikkate değer. Şu son aylarda nerede konuşma yapıldıysa konuşmacı hep Elmo Duncan'dı, bundan hiç kuşkun olmasın. Yani uzun sözün kısası, Mike, bizim üstat Elmo Duncan bugünlerde kendini sevdirmek için uğraşıp didiniyor. Senin Willard Osborn'un da, Elmo Duncan için önemli bir kişidir. Faye Osborn onun kızı. Üstelik sen de Faye'in nişanlısısın. Eh, şimdi Elmo Duncan'dan küçük bir yardım istiyorsun. Bana kalırsa, bu yardımı kolayca elde edebileceksin, onun için keyfine bak.»

Barrett, «Daha şimdiden kendimi çok iyi hissediyorum,» dedi.

Zelkin gözlüğünü çıkarmış, camlarını peçetesiyle silmeye çalışıyordu. «Bir bakıma bu çok kötü,» diye mırıldandı. «Yani Ben Fremont'un tutuklanmasını hasıraltı etmeye çalışmanı kastediyorum. Eğer bu olay mahkemeye getirilebilseydi, Barrett ve

Zelkin'in ortaklıklarına başlamaları için pek uygun düşecek bir dava olurdu bu. Bu bizim önümüze konan lokmadır. Mike, iyi bir dava, mücadele imkânı var, reklam olur, bu davada aradığımız her şey var. Aman canım, ne önemi var, ilerde bundan çok daha önemli işler buluruz değil mi?» Zelkin gözlüğünü tekrar taktı ve Barrett'e sordu. «Thayer ve Turner Firmasından ayrılacaksın değil mi?»

Barrett boğazını bir yumrunun tıkadığını hissetti. Yutkundu. «Ben onların yanından ayrıldım bile, Abe. Bu sabah ayrıldım.»

Zelkin ellerini çırptı. «Mükemmel,» diye bağırdı. «Hay allah, niye beni bunca zaman merakta bıraktın? Niye bana hemen haber vermedin?»

Barrett'in yüzünü ateş bastı. Bocalamamak için büyük bir çaba harcayarak konuştu. «Şey, önce sana bazı şeyleri açıklamama izin ver.»

«Özür dilerim, beyler!» Garson elinde tepsiyle yanlarına gelmişti. «Sizi beklettiğim için özür dilerim. Fakat pirzolanın pişmesi biraz uzun sürüyor. Tepsideki yemeklerin hepsi sıcak. Hatta belki karışık salata bile sıcaktır.»

Zelkin peçetesini kucağından alıp masaya bırakmış, ayağa kalkmaya hazırlanıyordu. «Sen bana her şeyi anlatmaya başlamadan önce ben bir tuvalete gideyim. Hemen dönerim. Olup bitenleri kelimesi kelimesine öğrenmek istiyorum.»

Barrett üzgün gözlerle arkadaşının sıçraya sıçraya lokantanın arka tarafına gidişini seyretti. Tabakları yerleştirmekle uğraşan garsonun farkına bile varmadan arkasına yaslanıp gözlerini kapadı. Olup bitenleri birbir hatırlayıp tahmin etmeye çalıştı.

Her şey Osborn hikâyesiyle başlamıştı.

Osborn Tesislerinin Başkanı Willard Osborn II. Los Angeles, Phoenix, Las Vegas, San Francisco, Seattle, Denver ve diğer batı kentlerindeki on dört televizyon ve radyo istasyonuna ait hisse senetlerinin çoğuna sahipti ve bunların yönetimiyle de ilgileniyordu. Film şirketleri, teyb bandı yapan firmalar, çeşitli eğlence merkezleri ve otellerdeki hisseleri bir yana, sadece istasyonlardan elde ettiği kazanç yılda kırk iki milyon doları buluyordu. Gerçi Osborn, Luther Yerkes gibi dev bir zengin

değildi, sözgelişi hali vakti yerinde bir işadamıydı. Aynı zamanda ihtiraslıydı da. Osborn kendisine bir imparatorluk kurmak hevesiyle pek çok karışık işe burnunu sokmuş, çeşitli temaslara girişmişti. Ama bu yeni iş temaslarından umduğu sonucu da alamamıştı, çünkü işlerini genişletip geliştirdikçe vergi sorunu da gittikçe daha karışık bir hal alıyordu. Bunun çözülüp çözülmeyeceğini anlamayı da Thayer ve Turner Firmasına havale etmişti. Onlar da her zaman yaptıkları gibi bu kez de işin en zor bölümlerini acemi ortaklarına havale etmişlerdi. Mike Barrett bu işin kaç avukata havale edildiğini pek bilemiyordu ama bunlardan bir tanesi kendisiydi. Bütün iş gücü Osborn'un iş temaslarını kârlı bir hale getirecek vergi sistemini bulmak olmuştu.

Bu doğrusu pek ağır bir işti. Günlerce, haftalarca hiç durmadan dinlenmeden kafa patlatmıştı. Barrett vergi yasalarından ne derece tiksindiyse, Osborn projesinden de o derece hoşlanmıştı. Bu çalışmalar ona gücün anatomisini yakından incelemek fırsatını verdiği için böylesine hoşlanmıştı. İş dünyasının devlerini ilk kez bu kadar yakından incelemek onların yaşamlarına girmek fırsatını bulmuştu. Genç adam âdeta büyülenmiş, gördükleri onun da yaratıcılık gücünü arttırmıştı. Hazırladığı raporları sahiplerine teslim edip yeniden daha az tanınmış insanların ve daha önemsiz işlerin arasına dönmek ona güç gelmişti.

Birkaç ay sonra, yani dört ay kadar önce ihtiyar Thayer bir iş toplantısında, hazırladıkları raporun Osborn Tesislerine milyonlarca dolar değerinde önemli bir yatırım yapma olanağı sağladığını açıklayıncaya kadar da Osborn hakkında bir şey duymamıştı. Thayer kendisini ve ortağı Turner adına iş arkadaşlarının hepsine gösterdikleri başarıdan ötürü teşekkür etmek istiyordu.

O toplantıdan üç gün sonra ihtiyar Thayer, Mike Barrett'i odasına çağırtmıştı. Barrett'e vermut da ikram etmişti. Alışılmamış bir hareketti bu. Sonra da kısaca, Willard Osborn'un o gün öğleden sonra Mike Barrett ile tanışmak istediğini belirtmişti. Hayır, görüşme Osborn Tower binasında değil de Os-

born'un Sunset Bulvarının kuzeyinde Holmby tepesindeki evinde yapılacaktı. Barrett bütün bunların ne demek olduğunu merak ettikçe Thayer genç adamın merakını giderecek bir şey söylememiş sadece Osborn'un kendisiyle tanışmak istediğini bildirmekle yetinmişti. Thayer hafifçe gülümseyerek, «Bu görüşmeyi ilginç bulacağını sanıyorum,» diye eklemişti.

Yemekten sonra Barrett, Osborn'un evine gitmişti. Gerçi Osborn'un villasına çağrılma imkânını elde eden şanslı meslektaşlarından bu malikânenin görkemi hakkında epey bilgi edinmişti, ama yine de Ispanyol stilindeki villa genç adamı gerçekten şaşkına çevirmişti. Barrett arkadaşlarından, Osborn'un villasını, Madrit'teki Liria sarayını örnek alarak yaptırmış olduğunu öğrenmişti. Barrett sözü geçen sarayın fotoğraflarını görmüştü. Bu sarayın küçük bir eşini karşısında bulunca da bayağı heyecanlanmıştı. Dönemeçli araba yolunu renkli çiçeklerle bezenmiş bahçeler çevreliyordu. Kiremit kaplı damın altında geniş verandalar ve Dor stilinde sütunlar göze çarpıyordu.

Gördüğü manzara karşısında şaşkına dönen Barrett'i üniformalı bir hizmetçi büyük giriş holünde karşılamış, uzun bir koridordan geçirdikten sonra yüksek tavanlı kütüphaneye almıştı. İşte Willard Osborn da orada, Flemenkli ressamların tablolarıyla çevrili kütüphanede kendisini bekliyordu. Oymalı çalışma masasının yanındaki kanapeye uzanmış, bir kurt köpeğiyle şakalaşıyordu. Barrett içeri girer girmez Osborn da ayağa kalkmıştı. Uzun boylu, kır saçlı, aristokrat görünüşlü bir adamdı. Kalın kaşlıydı, yüzünde sert hatlar göze çarpıyordu. Ev sahibi, Barrett'le el sıkıştıktan sonra kanapeye oturmasını işaret etti ve kendisi de konuğunun yanına yerleşti.

Yavaşça Barrett'e dönüp yüzünü inceledi. Kısa bir duraklamadan sonra, «Ee, Bay Barrett niçin Thayer'e sizi buraya göndermesini söylediğimi herhalde merak etmişsinizdir,» dedi. «Bir kere size şahsen teşekkür etmek istedim. İkincisi bana vergiden iki milyon dolar kazandıran adamı şöyle bir görmek istedim.»

Bu sayıyı duyunca, Barrett'in kaşları yukarı kalktı. Osborn bu konuşmayı pek eğlenceli bulduğunu gizlemeye çalışmadı. «Dediğim doğruydu, Bay Barrett,» diye sözlerini sürdürdü. «Eh,

bu kazancı kime borçlu olduğumu öğrenmem de pek kolay olmadı. Thayer ile Turner başarıyı kendilerine maletmeyi ya da bunu bir çalışmasının sonucu gibi göstermeyi elbette isterlerdi: ama ben bu saçmalara inanmadım. Onları kıskıvrak yakaladım. İleri sürülen bir sürü fikir arasında en yeni ve en pratik olanını sizin bulduğunuz ve onların da tekliflerini sizin buluşunuza göre düzenlediklerini öğrendim. Gerçekten kurnazca bir buluş. Böyle kısır bir dönemde sizin gibi bir genç adamla karşılaşmak fırsatını sık sık ele geçiremiyorum. Bu vergi sistemini nasıl kurduğunuzu öğrenmek isterdim. Fakat önce benimle bir fincan kahve içer miydiniz acaba?»

Kahvelerini içerlerken yanlarına üçüncü bir kişi daha gelmişti. Faye Osborn, yani ev sahibinin kızı ve tek çocuğu, babasına bir randevusunu hatırlatmak için tenisten dönüşte kütüphanenin kapısından başını içeri uzatmıştı. Genç kız içeri girince Barrett ile tanıştırılmıştı. Tanışmadan sonra da Barrett'in başarısı genç kıza anlatılmış, bunun üzerine Faye Osborn onlarla birlikte kahve içmek için izin istemişti.

Bundan sonra geçen yarım saat süresince Barrett aklını vergi sorunlarına vermekte güçlük çekmişti. Faye'in gözleri onun üzerinden hiç ayrılmıyordu. Yakında satışa çıkarılacak bir yarış atını inceleyen at meraklısı bir genç kadın gibi süzüyordu onu. Barrett'e gelince, o da Faye'in yüzünün pürüzsüz güzelliği ve vücudunun düzgün hatları karşısında dikkatinin giderek dağılmaya başladığını farketmişti. Genç kızın güneşten açılmış sarı saçları kırmızı bir kurdeleyle sımsıkı bağlanmıştı. Yüzü kusursuzdu. Yunan güzellerini andırıyordu. Açık yakalı beyaz bluzu dolgun göğüslerinin kıvrımlarını belli ediyordu. Bacakları uzun ve biçimliydi. Bacak bacak üstüne atıp oturduğu zaman bacaklarının güzelliği daha da fazla dikkati çekiyordu. Barrett genç kızın yirmi sekiz yaşında olabileceğini tahmin etmişti. İsviçre'de öğrenimini yaptığını sanıyordu. Tabii şımartılmıştı da. Genç adamın bundan kuşkusu yoktu.

Kahve, konuşma bitince onu kapıya kadar geçiren de Faye Osborn olmuştu. Genç kız kapıda, «Cumartesi akşamı bazı ilginç kimseleri çağırdım. Sizin de gelmenizi isterim,» demişti.

«Memnuniyetle gelirim.»

«Memnuniyetle gelirim.»

«Buna sevindim.» Faye gözlerini açmış, Barett'e bakıyordu. «Bize getirmek isteyeceğiniz herhangi bir kimse var mı?»

«Yoo, öyle biri yok.»

«Şu halde yalnız kendinizi getirin. Ben de randevumu iptal ederim. Benim kavalyem olmanızda bir sakınca var mı?»

«Kavalyeniz olmam için beni çağırdığınızı umut ediyordum».

Ve işte hikâye böylece başlamıştı. Bundan sonraki iki ay süresince Mike Barrett, Osborn malikânesinin devamlı konuklarından biri olmuş, Faye'e kavalyelik etmişti. Bir akşam filarmoni konser salonundan dönerlerken, Faye genç adamın evini görmek istemişti. Genç kız iki kadeh içki içtikten sonra Mike'a iyice sokulmuş ve onu sevdiğini açıklamıştı. Mike Barrett de genç kızı sevdiğini itiraf etti.

Faye, «Peki ama niye bunu belli etmedin!» diye fısıldadı.

«Ne demek istiyorsun?»

«Beni buraya hiç çağırmadın. Hem daha yatak odanı bile görmedim.»

«Korkuyordum da ondan çağırmadım. Zenginsin. Bu da beni zor durumda bırakıyor.»

«Peki, bir tezgâhtar ya da birinin sekreteri olsaydım o zaman ne yapardın?»

«Daha ilk buluşmamızda seni buraya getirip soyardım.»

Faye genç adama sımsıkı sarılmıştı. «Mike, ah seni içine kapanık şımarık seni, lütfen şimdi o düşündüğünü yap.»

O akşamdan sonra Mike Barrett, haftada üç dört gece Faye'le buluşmaya başlamıştı. Bazen Willard Osborn II de yanlarında oluyordu. Barrett sık sık yaşlı adamın onu ölçtüğünü hissediyordu. Çoğu zaman da sıkıcı çalışmalarının arasında ilerde neler olabileceğini düşünerek tatlı hayallere dalıyordu. İşte bir ay kadar önce Abe Zelkin onu aradığı zaman tereddüt etmesinin nedeni de bu hayallerdi. Zelkin birlikte kuracakları ortalık hakkında bir karara varıp varmadığını anlamak istemişti. Daha önce Barrett, bu fare yarışını bırakıp Zelkin'le birleşmeyi kararlaştırmıştı. Ama şimdi tereddüt ediyordu. Belki de Faye ona gelip geçici bir serüvenin kahramanı gözüyle bakıyordu, belki

de yaşlı Osborn'un kendisine gösterdiği ilgiyi yanlış anlamıştı. Ama işte hayallerin arkası kesilmiyordu. Zelkin'e büroda işlerinin başından aşkın olduğunu söylemişti. Ayrıca ücretinin arttırılması olasılığından da sözetmiş ve bu durumda işi bırakmasının doğru olup olmayacağını bilemediğini anlatmıştı. Acaba Abe ona biraz daha zaman verebilir miydi? Zelkin de, «Biraz daha beklerim ama bu iş pek uzamasın,» demişti. «Ben kendi hesabıma hiç bekleyeceğim. ACLU Şirketine istifamı verdim. Işi bırakıp kendi yazıhanemi açacağım. Fakat yazıhaneyi tek başıma yürütemem. Benimle birlikte çalışmak isteyen birkaç arkadaş var, ama bunların hiçbiri senin ayarında değil, Mike. Bak ne diyeceğim. Ben bir ay bütün yükü üzerime alırım, senin masanı da hazır ederim. Bu sürenin sonunda bana 'Evet' demeni istiyorum. Beni aramanı bekleyeceğim.»

Barrett arkadaşını aramayı boyuna geciktirmişti. Fakat üç gün önce bu işi bir karara bağlar gibi olmuş, Faye ile arasındaki ilişkinin gerçek olmasına karşılık babası hakkında beslediği umudun bir hayalden ibaret olduğu kanısına varmıştı. Bu durumda da Zelkin'e telefon edip onunla ortaklık kurmaya hazır olduğunu bildirmekten başka yapacak bir şey kalmıyordu. Derken iki gün önce Faye telefon etmiş, babasının o akşam bir iş için konuşmak üzere kendisini yemeğe beklediğini bildirmişti.

Demek bir iş için konuşmak üzere çağrılmıştı. Barrett'in zihninde büyük umutlar dansetmeye başlamıştı. Genç adam bunları aklından çıkarmakta zorluk çekmişti.

Ve işte o akşam bir kez daha kütüphanede Willard Osborn II ile karşı karşıyaydı.

Osborn, «Mike,» demişti, «Gözümün hep senin üzerinde olduğunu sezecek derecede zekisin sanıyorum. Bu konuyu açmak için uygun bir zaman kolluyordum. İşte şimdi bunun da zamanı geldi ve ben de kararımı verdim. Yeni kurulacak Midwest televizyon şebekesinden sözettiğimi mutlaka duymuşsundur. Eğer bazı vergi sorunları halledilirse bu şebekeyi kurabilirim. Bu işle ilgili görüşmeleri başarıyla yürütme olanaklarına sahip bir adama ihtiyacım var. Ya eski adamlardan birini bu göreve atayacaktım ya da yeni birini bulmaya çalışacaktım. Ben yeni birini bulmayı tercih ettim. Yalnız bir şartla. Yeni adam

gelecek hafta işe başlamış olmalı. Mike, yılda yetmiş beş bin dolar ücretle Osborn Tesislerinin başkan yardımcısı olmaya ne dersin?»

Işte sonunda turnayı gözünden vurmuştu.

Heyecanla dolu uykusuz bir gece geçirmişti. Kafasının içi bayram yerinden farksızdı. Yalnız bir hınzır şeytan bu sevince gölge düşürüyordu. Elinde tamamlanması belki de haftalarca sürecek bir iş vardı. Patronlarıyla yaptığı anlaşmaya göre de elindeki işi yarım bırakıp ayrılabilmesi için onların iznini alması gerekiyordu. Bir gün önce erkenden büroya gitmiş, Thayer'in gelmesini beklemeye koyulmuştu. Yaşlı patron gelince de ona Osborn'un inanılmaz önerisini bir çırpıda anlatmıştı. Thayer onun anlattıklarını burun bükerek dinlemişti. Barrett sözlerini bitirirken patronun teklife karşı koyacağını sezer gibi olmuştu. Fakat Ihtiyar Thayer ayağa kalkıp, «Magill'i sana göndereyim de projeni ona kısaca anlatıver. Yarın sabah işi bitirebilirsin. Şansın açık olsun. Bizim ilkemiz hiç kimsenin yoluna engel olmamaktır,» demekle yetinmişti. Barrett, Thayer'in «kimsenin yolu» derken kendisinin yolunu değil de Osborn'un yolunu kastettiğini biliyordu. Ve işte bu sabah da serbest bırakılmıştı.

Hemen Faye'e telefon edip müjdeyi vermek, sonra da babasını arayıp teklifi resmen kabul ettiğini bildirmek istemişti. Ama bunu yapacak yerde, Abe Zelkin'e telefon edip öğle yemeğinde buluşmak istemişti. Arkadaşına durumu telefonda açıklayacak cesareti kendinde bulamamıştı. Osborn'lara telefon etmeyi hâlâ istiyordu ama her işi sırasıyla yapmaya kendini alıştırmış olduğu için şimdi de bu sırayı bozmaya eli bir türlü varmıyordu. Önce Zelkin'i görecek, o meseleyi halledip kendini temize çıkaracaktı, ondan sonra da gerçekten serbest kalmış olacaktı.

İşte şimdi Abe Zelkin'le beraberdi.

Barrett gözlerini yavaş yavaş içinde bulunduğu zamana açtı. Garip değil mi, Zelkin karşısına oturmuş, tatlı tatlı gülümsüyordu.

Zelkin, «Büyüden ne zaman kurtulup kendine geleceğini merak ediyordum,» dedi. «Doğrusunu istersen iyi haberlerle

dolu bir kimseye hiç de yakışmayan garip bir dehşet havası içindeydin. Yoksa Yoga uykusuna mı dalmıştın da yüzündeki ifade o heyecanı yansıtıyordu? Neyse, ben kendimi çok iyi hissediyorum, Mike.» Çatalını bıçağını alıp pirzolasını yemeye başladı. «Biraraya gelebilmemiz gerçekten pek uzun sürdü.»

«Abe, izin ver de...»

«Peki, bağışla. Sen bana bu işin nasıl olduğunu anlatacaktın sahi.»

«Evet, izin ver de sana her şeyi anlatayım.» Mike Barrett çatalını salataya batırdı, fakat lokmayı ağzına atmadı. «Bu işin başlangıcı benim Faye Osborn'la ilk kez karşılaştığım güne kadar uzuyor. Hatırlarsan sana bundan sözetmiştim.»

«Şu Faye müthiş bir kız.»

«Evet, öyle ama hikâyenin konusu o değil. Sorun kızın babasıyla ilgili. Şimdi hiç sözümü kesmeden beni dinle, Abe. Çünkü buraya gelmemin nedeni de meseleyi sana açıkça anlatmaktı.»

Mike Barrett, sözcüklerini dikkatle seçerek, ağır ağır Willard Osborn II ile arasındaki ilişkiyi özetledi. Sonunda Faye'in telefonunu ve genç kızın babasıyla kütüphanede yaptığı konuşmayı özetledi. Willard Osborn'un önerisini arkadaşına açıklarken de Abe Zelkin'in yüzüne bakmamaya çalıştı.

Gerçi arkadaşının yüzüne bakmamaya çalışıyordu ama Zelkin'in şişman yüzünün tabaktan uzaklaşıp sapsarı kesildiğini de görmezlikten gelemiyordu.

Zelkin'in kırgın bakışlarıyla karşılaşmamanın bir yararı yoktu. Barrett başını kaldırdı. «Yarın gece Osborn ile buluşacağım, onun teklifini kabul edeceğim. Çok üzgünüm ama, Abe, bunu yapmak zorundayım. Benim için başka çıkar yol yok. Seninle birlikte çalışmayı çok isterdim, ama insan Osborn'unki gibi bir teklifle de ömründe ancak bir kez karşılaşır. Başıma konan talih kuşunu kaçırmamalıyım. Umarım beni anlamaya çalışırsın.»

Zelkin dalgın dalgın peçetesini dudaklarına değdirdi. «Hay allah kahretsin, bu durumda ben ne diyebilirim? Benim teklifimin maddi bakımdan daha büyük kazanç sağlayacağını iddia

edemem ki. Yani bizim kuracağımız yazıhanenin sana sağlayacağı kazanç, bu adamın vereceği ücretin yanında hiçtir. Bir yıl değil, otuz yıl çalışsan, belki yetmiş beş bin doları birarada göremezsin. Benim sana vermeyi düşündüğüm güzel çalışma odası, Osborn'un vereceği büronun yanında ahır gibi olur. Ya müşteriler. Eh, bize gelecek müşterilerin Osborn'unkilerin yanında dilenci gibi kalacaklarını da biliyorsun. Ama sen neyin peşindesin? Işte asıl sorun bu.»

Barrett gevşememeye çalıştı. «Ben neyin peşinde olduğumu biliyorum, Abe.»

«Ya, öyle mi? Bense senin hiçbir zaman emin olamadığını sanıyordum. Çabuk zengin olma hevesiyle devlet hizmetinden ayrıldığın zaman bile neyin peşinde olduğunu pek bilemiyordun gibime gelmişti. Hem benimle iş yapmaya da kesin karar vermişe benziyordun.»

«Gerçekten kararım buydu. Ama şu Osborn'un teklifinden önceydi bu. Bu teklifse benim yıllar yılı gerçekleşmesini beklediğim bir hayaldi.»

Zelkin başını salladı. «Ben hâlâ senin gerçek isteğinin bu olduğuna inanamıyorum. Şu iyi iş yapma hevesini bir yana bırak. Teknik bakımdan zenginler için de iyi iş yapabilirsin. Tıpkı vaktiyle A. J. Liebling'in fıkra yazarı Pegler için söylediği şu sözler gibi: 'Pegler, azınlıkların cesur bir savunucusudur. Sözgelişi büyük vergi ödeyen kimseler gibi.' Özür dilerim, Mike, seni küçültmek için söylemedim bunu. Gülünç bulduğum için söyledim. Fakat sonu acı oldu. Bak sana meseleyi şöyle anlatayım, Mike. Sen bir hukuk danışmanısın, yapacağın şey de yasalarla ilgili değil, düpedüz ticarî bir iş. Böylece bir işadamı olup çıkacaksın. Yalnız dünyanın gözüne büyük başarı sağlamış bir işadamı gibi görüneceksin. Ama iş dünyasının mücadelelerinin bizim hukuk dünyamızdakilerle hiç ilgisinin bulunmadığını da er geç kendi gözlerinle göreceksin. Oradaki insanlar, gerçek insanlar gibi olmayacaklar ve onların senden isteyecekleri yardım, bize gelen müşterilere yapacağın yardıma benzemeyecek. Orada senin için ne var ki?»

Barrett dalgın dalgın, «Para var,» dedi. Hiç kimse, hatta Zelkin bile onu kararından döndüremeyecekti. «Şair Milton'-

un da dediği gibi 'Dürüst yollardan kazanılmış dürüst para' bulacağım. Para, insana dostlar, zaferler ve güç kazandırır.»

Zelkin yumuşak bir sesle, «Eh, Thackeray'in de dediği gibi 'parayı çoğu zaman pek pahalıya alırız.'» dedi.

Barrett bir anda öfkelenivermişti, «Başkalarının değil de benim dediklerime kulak ver, Abe. Lütfen beni daha fazla üzme. Sana bir şeyi açıklamama izin ver. Annem beni Harvard'da okutup hukuk öğrenimimi tamamlatmak için dişinden tırnağından para arttırmaya çalıştı, kendini bu uğurda tüketti. Annemle babam, çocukken göçmen gemisiyle buraya gelmişler, korku içinde yapayalnız büyümüşler, yoksul oldukları için de oradan oraya itilip kakılmışlar. Annemle babam Chicago'da evlendikten sonra da babam başını suyun üzerinde tutup kara günler için bir kenara birkaç kuruş ayırabilmek uğruna günde yirmi beş saat çalışmış. Adamcağız gümleyip gittiği zaman da biriktirdiği para bankadaydı. Bu birkaç kuruş para annemle benim geçinmemizi sözümona sağlayacaktı.»

Zelkin, «Bunları ben de biliyorum, Mike,» dedi, «Benim annemle babamın durumu da pek farklı değildi.»

«Pekala, öyleyse, gerisini anlamak da senin için pek zor olmasa gerek. Ben ortaokulu bitirdiğim zaman annem kazandığı paraya güvenemedi. Altın madeni Amerika'yı gayet iyi tanımıştı. Burada, hep paradan konuşulurdu ve eğer bir kimse o dili iyice öğrenmek isterse okula gitmeli, hem de çevrenin en iyi okuluna gitmeli. Eğer bunu başarırsan, bir kişi olursun, bağımsızlığını ilan edersin ve hiç kimse seni oradan oraya iteleyip kakalamaz. Onun için annem geride kalan paranın hepsini Harvard'a gidip kişilik kazansın diye biricik oğluna harcadı. Şimdiye kadar da işler iyi gitti sayılır, zaten durumu aşağı yukarı sen de biliyorsun.»

«Elbette biliyorum ve takdir ediyorum...»

«Benim sözlerime ister istemez hak vereceksin, Abe. Çünkü bilmediğin bir nokta daha var. Onu da öğrendikten sonra karşımda bir Freud kesilip anneler ve oğulları hakkında konferans vermeye kalkışma. Bak, ben de senin gibi yetişkin bir adamım. Üstelik Freud'u da severim ama ben bu saçmalıklardan artık bıktım. Annen hakkında bir çift güzel laf etmeye kal-

kışsan, onu savunmak istesen ya da ona bazı şeyler borçlu olduğunu söylemeye kalkışsan hemen sinir hastası, ruh hastası ilan edilivermek hoş bir şey değil. Ama, lanet olsun, ben de Konfüçyüs'ün dediği gibi, anneme çok şey borçlu olduğumu söylemekten geri kalmayacağım. Annem bana yaptıklarından karşılık beklemiyordu. Benim kendisinden ve babamdan daha yüksek bir toplumsal düzeye ulaşmamı istediği için ve bunu sağlayacağımı bilmenin zevkine varabilmek uğruna bu fedakârlıklara katlanmıştı. Ama ben anneme çok şey borçluydum. Ve üstelik annem muhtaç durumda olup da benim ona borçlarımı ödememin zamanı gelince elim kolum bağlı kaldım. Cebimde para yerine sadece idealizm ilkeleri vardı.»

«Mike, ben onu demek istemedim.»

Barrett sert bir sesle sözlerine devam etti. «Bırak anlatacaklarımı bitireyim. Kısa keseceğim, merak etme. Okuldan sonra dünyayı insanlara daha güzel gösterebilmek uğruna pek çok fırsatı tepip devlet hizmetine girdim. Aşağı yukarı seninle tanıştığım sıralardaydı. Annem ciddi bir şekilde hastalandı, durumu çok kötüydü. Işin tıp yanıyla ilgili ayrıntısını sana anlatacak değilim. Annemin yaşayabilmesi için en iyi cerrahlara, en iyi bakıma ve her şeyin en iyisine ihtiyaç vardı. Paraya muhtaçtı kadıncağız. Ama para nerdeydi? Şimdi ölüm kalım parasından sözediyorum, lüks parasından değil. Nerdeydi para? Artık kara günler fonu diye bir şey de kalmamıştı. O para bana harcanmıştı. Ya ben? Ben de iyilik yapmaya kendimi öyle bir vermiştim ki, bir kuruş biriktirecek halim yoktu.»

«O zaman senin için gerekli olanı yapmakla meşguldün. Işe daha yeni başlamıştın. Böyle davranmak zorundaydın.»

«Kuzum Abe, benim suçlarımı hafifletmeye çalışma. Yaptığım şey, gerçeklere ve sorumluluklara sırtımı çevirmekten başka bir şey değildi. Bak, Abe, sana gerçekleri söylüyorum. Hemen paraya ihtiyacım vardı ve bende de bir kuruş bile yoktu. Övgüler, takdirnameler almıştım ama bunlar paranın yerini tutmuyordu. Ben de parayı bulmaya kararlıydım. Parayı bulmak için nereye başvurduğumu biliyor musun?»

Zelkin sakin bir tavırla, «Bu konuda hiçbir fikrim yok, Mike,» dedi.

«Kancayı takacak bir tek çengel vardı. O da Phil Sanford'du. Hemen ona başvurdum. Bundan çok önce kendisiyle birlikte babasının yayınevinde çalışmamı istemişti. Ben bu öneriyi bir günahevinden iş teklifi almış gibi karşılamıştım. Ben avukatım, onun dünyasının dışındaydım, avukatlık yapmakla meşguldüm. Ve sonra da şapkamı elime alıp fikrimi değiştirdiğimi, Sanford Yayınevinde çalışmayı tercih ettiğimi söyledim. Eh, Phil'in o günkü davranışından ötürü kendisine her zaman minnet duymuşumdur. Bazı konularda anlayışsız ve düşüncesiz olabilir, ama ona gittiğim gün beni dikkatle dinledi ve işin içinde başka bir iş olduğunu sezmekte gecikmedi. Meslek seçimindeki bu ani karar değişikliğinin nedenini ille öğrenmek istedi. Önce ona durumu açıklamaktan çekindim, fakat dışarı gidip birkaç kadeh içki içince içimi döküp her şeyi olduğu gibi anlattım. Eee, işte paraya ihtiyacım var diye mesleğimi terketmeme gönlü razı olmadı. 'Eğer sırf para için bunu yapacaksan,' dedi ve ihtiyacım olan parayı bana zorla verdi. Borç vermişti. O parayla en ünlü cerrahları çağırdım, onlar da annemi kurtardılar ve yine bu parayla anneme en iyi şekilde baktırabildim. Işte bundan ders almam gerekirdi. Para konuşur. Para kurtarır. Para sana özgürlüğünü kazandırır. Fakat insan gençken bir ders yeterli olamıyor. Annem ikinci bir kriz geçirdiği zaman ben de ikinci dersimi aldım. O hikâyeyi biliyorsun. Doktorlar, anneme yasaklanması gereken ilacı vermişlerdi. O ilaç annemi öldürdükten sonra iyilik yapanlar, gelirlerini sağlayan kaynaklardan biriyle mücadele etmek zorunda kalırlarsa, yaptıklarının hiçbir işe yaramayacağını anladım. Hayır, o güne kadar ikinci uyarıyı ve ikinci dersi almamıştım. İşte o zaman kendi kendime söz verdim. Bir köle olduğumu ve ancak paranın beni kölelikten kurtaracağını düşünüyordum. Günün birinde elime büyük fırsat geçerse, bundan da her ne pahasına olursa olsun mutlaka yararlanmaya karar verdim. İşte Osborn Tesislerinde çalışmak zorunda olmamın nedeni de bu.»

Zelkin hiç sesini çıkarmadan önündeki boş kahve fincanına bakıyordu. Sonunda başını salladı. «Anlıyorum. Yani anlayabildim demek istedim.»

«Mutlaka anlamalısın. Son bir şey daha eklememe izin

ver. Karşısındaki insanlara 'Has...tir ordan,' diyebilecek duruma gelirsen kendi kendinin adamı olursun. Ben de öyle olmak istiyorum.»

Zelkin hafifçe gülümsedi. «Seni çok iyi anlıyorum, Mike, yalnız insanın kendi kendinin adamı olmasının da çeşitli yolları vardır.»

Barrett cebinden kredi karnesini çıkarıp hesap pusulasının üzerine koydu. «İzin ver de hesabı ben ödeyeyim, Abe. Eh ne de olsa koskoca bir şirkete başkan yardımcısı oluyorum.»

«Pekâla, bir daha sefere de ben öderim.»

Barrett birden rahatladı. «'Bir daha sefere' demene sevindim. Böyle diyeceğini umuyordum. Bu olayın arkadaşlığımıza zarar vermesini istemem.»

Zelkin, «Sen tasalanma,» dedi. «Ben de zengin arkadaşlardan hoşlanırım.»

Barrett kredi karnesini imzaladıktan sonra tabağa bahşiş bıraktı ve kolundaki saate baktı. «Artık gitsem iyi olacak. Adliyeye gidip bizim üstat Duncan ile buluşmak için yarım saat zamanım kaldı. Hemen gidersem kızmazsın ya, Abe? Unutma, böylece iyilik yapan biri olmayı da burada bırakıyorum. Aynı zamanda borçlarını ödemek isteyen iyi niyetli bir kişiyim.»

Mike Barrett Bölge Başsavcısı Elmo Duncan'ın bürosunun bulunduğu yarım yüzyıllık binadan içeri girdiği zaman randevu saatine üç dakika vardı. Elmo Duncan burada 260 avukata hükmediyordu.

Barrett kapılardan birini itip içeri girdikten sonra telaşla birkaç basamak merdiveni indi, bir sürü yiyecek ve içecek makinesinin dizili olduğu geniş giriş salonunu geçti ve asansöre bindi. Altıncı katta yarım daire şeklindeki modern danışma masasına yaklaştı. Onu hemen bir başka kapıdan bir başka geniş koridora gönderdiler. Basın odasının karşısında, «Bölge Savcısı Elmo Duncan» sözcükleri yazılı camlı kapıyı buldu.

Kapının öbür tarafında iki çalışma masası bulunan orta büyüklükte bir oda vardı. Barrett'in solundaki masada Lt. Hogan

adı yazılı bir tabelâ vardı. Barrett bu adamın savcının muhafızı ve şoförü olduğunu biliyordu. Bu masadaki sandalye boştu. Odanın öbür ucunda, bir kopya makinesinin yanındaki masada birisi oturuyordu. Bu masanın üzeri dağınıktı. Barrett daktilo yazan danışma memurunun yanına yaklaşıncaya kadar memur onun geldiğini farketmedi. Barrett kendini tanıştırırken sekreter kız özür dileyen gözlerle ona baktı. Hemen randevu defterine şöyle bir göz attıktan sonra Başsavcı Duncan'ın kendisini özel yardımcısı Bay Victor Rodriguez'in odasında beklediğini söyledi. Bay Rodriguez'in odası, koridorun öbür ucundaydı. Sekreter hemen savcının odasına bağlı zile basıp Bay Barrett'in geldiğini haber verdi.

Barrett koridoru ağır adımlarla yürüyüp Bay Rodriguez'in odasına girince, kumral bir genç kız daktilo makinesini bırakıp ayağa kalktı. «Bay Barrett siz misiniz? Hemen bu tarafa buyrun. Başsavcı sizinle şimdi görüşecek.»

Bir başka odaya açılan kapının tokmağını tuttu. Barrett genç kıza teşekkür edip yanından geçti. İki adam bir yazıhaneye dayanmış, küçük bir masanın başında ayakta durmuşlar, hararetli hararetli konuşuyorlardı. Barrett, Elmo Duncan'ı hemen tanıdı. Iki erkekten uzunca boylu olanıydı. Düz, sarı saçları, küçücük mavi gözleri, ince burnu ve sivri çenesi vardı. Teni açık renk ve çilliydi. Mavi alpaka elbise ve mavi beyaz çizgili bir gömlek giymişti. Yanındaki adam daha kısa ve şişmancaydı, simsiyah kıvırcık saçları vardı. Gür bıyıklarının üzerinde esrarengiz görünüşlü burnuyla hilekâr suratlının biriydi.

Barrett'in arkasından kapı kapanır kapanmaz, Duncan başını kaldırdı, konuşmasını yarıda kesip yüzüne yayılan bir gülümsemeyle Barrett'e yaklaşıp elini ona uzattı. El sıkışırlarken, «Sizi gördüğüme sevindim, Bay Barrett,» dedi. «Victor'la ben... Ah, belki de ikiniz tanışmamışsınızdır. Bu bey Victor Rodriguez, benim yardımcım. Victor, Bay Barrett'i tanıtayım. En başarılı avukatlarımızdan biridir kendisi.»

Barrett, Rodriguez'in de elini sıktı.

«Bay Rodriguez bizi yalnız bırakacak. Başka bir yerde bir toplantısı var da. Ama siz onunla da konuşmak istiyorsanız, o

zaman iş değişir. Şu şeyin meselesini konuşmak istiyordunuz değil mi? Adamın adı neydi?»

Rodriguez, «Ben Fremont,» dedi.

Duncan da, «Evet, Ben Fremont,» diye tekrarladı. «Şey, bizim müstehcen yayınlar sorununa bakan arkadaşımız Victor Rodriguez'dir. Tabii öbür sorunlar gibi bunları da ben bir kez gözden geçiririm. Fakat Bay Rodriguez'in de konuşmaya katılmasını tercih ederseniz...»

Barrett, «Buna gerek yok,» dedi.

Rodriguez hemen odadan çıktı. Duncan masanın karşısındaki iki deri koltuğu işaret ederek, «Buyrun oturun,» dedi. «Rahatınıza bakın.»

Barrett deri koltuklardan birinin yanına gitti, koltuğu hukuk kitaplarıyla dolu raflardan uzaklaştırıp masaya biraz daha yaklaştırdı. Duncan da masasının başına geçmiş, döner koltuğuna kurulmuştu. Masanın üzerinde duran su dolu sürahiyi işaret ettiyse de Barrett başını salladı. Duncan konuğuna sigara ikram etmek istedi. Barrett, «Eğer sizce sakıncası yoksa pipomu içmeyi yeğlerim,» dedi.

Barrett piposuna tütün doldururken Duncan da bir sigara yaktı.

«Galiba sizi Willard Osborn'un sarayının dıışnda ilk kez görüyorum,» dedi. «Willard ne âlemde? Televizyon seyretmeye zaman bulamıyorum ama benden başka herkes televizyon seyrettiğine göre işleri tıkırında demektir.»

Barrett gülümsedi. «İnternal Revenue'den başka bir derdi yok sanırım.»

Duncan neşeyle, «Keşke benim de tek derdim bu olsaydı,» dedi. «Biliyor musunuz, tanıdığım zenginler arasında yoksullaşsa da sevebileceğim tek insan Willard Osborn'dur. Son derece akıllı ve eğlenceli bir adam.»

Barrett de savcının sözlerini doğruladı. Bölge savcısını biraz daha etkileyebilmek için yakında Osborn Tesislerine başkan yardımcısı olacağını açıklamaya niyetlenmişti. Fakat Duncan konuşmasını sürdürdükçe bunun gereksiz olacağı kanısına vardı. Elmo Duncan onun yerine gerekeni söylüyordu çünkü. Savcı, Barrett'in de hazır bulunduğu yemek davetlerini ha-

tırlayıp onlardan sözetmeye koyulmuştu. Faye hakkında da çok güzel sözler söylüyordu. Daha sonra, Osborn'un kurnazlığını gayet güzel açığa vuran bir davadan söz açtı.

Zaman geçiyordu. Elmo Duncan birdenbire durdu, elindeki sigarayı söndürmeden onunla yenisini yaktı. Döner koltuğunu masaya biraz daha yaklaştırdı. «Bunları artık bir tarafa bırakalım. Eminim siz de bir an önce işe girişmek istersiniz. Size ne gibi bir yardımda bulunabilirim, Bay Barrett?»

Barrett, piposunu ağzından çekti, masada duran kül tablasına silkeledi. «Bana bir lütufta bulunabilirsiniz, Bay Duncan.»

«Çocuğun adını koyun bakalım. Tabii mantık çerçevesi içinde olsun.»

«Buraya Willard Osborn için gelmedim. Başka bir müşterimi temsil ediyorum. New York'tan eski bir arkadaşım. Philip Sanford, Sanford Yayınevinin sahibi, yani Yedi Aşk Dakikası'nı yayınlayan yayınevinin sahibi. Şu ünlü kitap canım.»

«Biliyorum. Ben Fremont meselesi.»

«Ta kendisi.» Barrett karşısındaki yakışıklı sarışın adama dikkatle baktı. «Bay Duncan, kitabı okuyup okumadığınızı sorabilir miyim?»

«Açık konuşmak gerekirse, hayır, okumadım.»

Barrett, «Ben de okumadım,» dedi. «Fakat birçok önemli eleştirmen ve profesör kitabı okuyup Amerika'da yayınlanmasından önce bu kitap hakkında uzun uzun övgü dolu yazılar yazdılar. Kitabı çok değerli buldular üstelik. Ticarî kazanç amacıyla yayınlanmış adi bir müstehcen kitap değil bu. Otuz yıllarının efsanevi tiplerinden birinin bir ömür vererek hazırladığı önemli bir eser ve kitap dünyasının en tanınmış yayınevlerinden biri tarafından da yayınlanmış. Bu sabah polisin yaptığı o çirkin davranış, müşterimi çok üzdüğü gibi, hatırı sayılır derecede mali zarara uğramasına da neden olabilir. Onun için buraya gelmemin doğru olacağını düşündüm.»

Elmo Duncan masasından bir dosya yığınını alıp, «Durun bakayım,» dedi, «Bu sorunun içyüzü neymiş anlamaya çalışalım.» Duncan dosyaların kenarlarındaki yazıları gözden geçiri-

yordu. «Hah, işte buldum. Fremont - Ben 311'inci dosya.»

Savcı, Ben Fremont'un dosyasını ayırıp öbürlerini masaya bıraktı. «Tabiî bu tutuklamaları iş olsun diye yapmadığımızı biliyorsunuzdur. Önce büyük bir dikkatle araştırma, soruşturma yapılır, ondan sonra gerekirse tutuklama kararı verilir. Bize şikâyet geldikten sonra Rodriguez'le Pete Lucas, yani onun yardımcısı, sözü geçen kitabı dikkatle okudular. Pete Lucas müstehcen yayın konusunda ihtisas sahibi bir savcıdır. Şey, durun bakayım.» Duncan dosyayı açıp içindeki kâğıtları karıştırmaya başladı.

Barrett de hiç sesini çıkarmadan piposunu doldurmaya koyuldu. Piposundan sürekli duman çıkararak bekledi.

Duncan dosyayı inceleme işini bitirince masaya bırakıp çenesini sıvazladı. «Size şimdi anlatacaklarım resmen kayda geçmemiş, ben doğrudan doğruya kendi tahminlerimi açıklıyorum: Oakwood'da STDL'nin başkanı Bayan Olivia St. Clair'in şikâyeti üzerine harekete geçilmiş. Ondan sonra da size az önce anlattığım gibi Rodriguez ile Pete Lucas kitabı okumuşlar. Eserin müstehcen olup olmadığı konusunda en küçük bir kuşkuları kalmamış. Mesele, sadece yaygın ahlak kurallarına göre değerlendirilmesi değil, hukuk gözünde de müstehcen sayılıp sayılmayacağı sorunuydu.»

Barrett hemen, «Ben de bu soruna değinmek isterim,» dedi. «Flaubert'in devrinde Madam Bovary de müstehcen sayılmıştı. Bugünse aynı eser eşine ihanet eden bir kadının acıklı hikâyesinden başka bir şey değil. Daha geçenlerde on dokuzuncu yüzyılda yaşamış bir adamın anılarını okudum. Benim Gizli Yaşantım adını taşıyan eserde bu beyefendi yirmi yedi ülkeden bin iki yüz kadınla nasıl seviştiğini anlatıyor. Bu kitabın müstehcenlikle ilgisi yok.»

Duncan zorla gülümsemeye çalıştı.

Barrett sözlerini sürdürdü. «Evet, işte bu bey yaşadığı devirde kitabını yayınlatamamış. Günümüzdeyse bu eser dünyanın en çok satılan kitapları arasında yer almaktadır. Hiçbir okuyucunun da bu eseri okurken utançtan kızardığını sanmıyorum. Neden mi? Gayet basit. Zaman değişti de ondan. Seks artık gizlenmesi gereken bir konu olmadığına göre, bunun ya-

zılmasını niye yasaklayalım? Seksin açıkça konuşulmasının ülkemize bir zarar vermediği de ortada. Dr. Steven Marcus da bu sayede müstehcenliğin eski tehlikesini ve gücünü kaybettiğini belirtmişti.»

Başsavcı koltuğunda kıpırdandı. «Bu söylediklerinizin çoğunda gerçek payının büyük olduğunu kabul ediyorum. Fakat size tümüyle de hak veremeyeceğim. Belki bazı müstehcen eserlerin eski tehlikesi kalmamıştır, ama hepsi için aynı şey söylenemez. Ne yazık ki, durum bu. Bu karışık sorunu tartışa tartışa bir gün, hatta belki de bir hafta geçirebiliriz.»

Barrett, «Ben bağışlayın,» dedi. «Konuşmamızı bu havaya sokmak istemezdim. Hepimiz bazen kendimizi böyle kapıp koyuveririz. Sözde sadece Jadway'in kitabından sözedecektim. Otuzlarda, kırklarda hatta ellilerde Yedi Aşk Dakikası müstehcen sayılmıştır, bunu kabul ediyorum, fakat ya bugün? Bay Duncan, siz son zamanlarda hiç sinemaya gittiniz mi? Beyaz perdede sadece erkek kadın ilişkilerinin değil aynı zamanda cinsel sapıklık gösterisinin de yer aldığını kendi gözlerinizle gördünüz mü? Günümüzün ölçülerine, ahlak anlayışına göre Jadway'in kitabının piyasadaki bu tür kitaplardan çok daha ağır başlı olduğunu rahatça iddia edebilirim. Bu durumda o tutuklamaya ne gerek vardı?»

«Şey, evet, bu nokta tartışılabilir. Fakat adamlarımız iki nedenden dolayı bu karara vardılar. Bir kere oldukça kalabalık bir kadın topluluğu bu kitaptan şikâyetçi olmuştu. Bunlar toplumsal çalışmalarıyla dikkati çekmiş kadınlardı. İkinci nedense, bu kitabın günümüzün ölçüleri dışında kaldığına inanmış olmaları.»

Barrett acı acı, «Ahlak kulübü kuran kadınları toplumsal çalışmalarıyla dikkati çekmiş kişiler olarak mı kabul ediyorsunuz?» diye sordu.

Duncan bu sözlere şaşmış görünerek, «Elbette öyle kabul ediyorum,» dedi. «Onların diğer kadınlardan farklı bir tarafları yok ki. Onlar da evleniyorlar, çocukları oluyor, ev işi yapıyorlar, yemek pişiriyorlar, konuk ağırlıyorlar, kitap okuyorlar. Elbette

bunlar günümüzün kadınlarını temsil edebilirler.»

Barrett bu noktada Duncan'a yüklenmek istedi ama başsavcının sözlerinde samimî olduğu kanısına vardığı için bundan vazgeçti. Zaten Abe Zelkin de Duncan için «dürüst ve namuslu» dememiş miydi? Onu küçük düşürmeye çalışmakla Barrett'in eline bir şey geçmeyecekti.

Duncan sözlerine devam etti. «Eğer bu kadınlar, yani büyük bir topluluk, hem de çok büyük bir topluluk şey derse...»

Barrett, Zelkin'in başsavcı için «siyasete meraklı» dediğini anımsayarak büyük bir topluluğun çok sayıda oy anlamına geleceğini düşündü.

«Eğer onlar bu kitaptan rahatsız olurlarsa, bu da bize Oakwood'da ahlak düzeyi yüksek insan sayısının bir hayli kabarık olduğunu gösterir. O sizin dediğiniz filmleri seyredenlerin sayısının çokluğu da bu bakımdan bir önem taşımaz. Aklımıza ilk gelen bu oldu. İkincisi ve daha önemlisiyse, bu şaşırtıcı, iğrenç, sapık edebiyatın gittikçe yayıldığı ve bunun hemen durdurulması gerektiğiydi. Böylelikle gençlerin ve kolay etki altında kalanların zehirlenmelerini önleyecektik. Belki de sizin dediğiniz gibi zaman değişmiştir, ahlak kurallarının sınırları genişlemiş, açık sözlülüğe ve geniş görüşe olanak sağlamıştır. Ama yine de her şeyin bir haddi var. Bu iş mutlaka bir yerde sınırlandırılmalı. Bir papazın da belirttiği gibi, belki ülkemiz bir açık sözlülük çılgınlığına uğramış olmanın acısını çekiyor. Bundan bir süre önce doğuda Pennsylvania Yüksek Mahkeme üyesi Yargıç Michael Musmanno'nun yaptığı bir konuşmayı dinlemiştim. Onun şu sözlerini hiç unutmayacağım: 'Geniş bir pislik nehri ülkemizi bir baştan bir başa kaplamış durumdadır. Geçtiği yerleri pisletmekte, pis kokularını çevreye yaymaktadır. Fakat işin asıl üzücü, tasalandırıcı yanının da, burunları bu pis kokuyu hemen alması, bu kokulara karşı burunları özellikle hassas olması gerekenlerin hiç koku almamalarıdır. Bu sözlerimle ülkedeki bütün savcıları ve infaz memurlarını kastediyorum.' Eh, Bay Barrett ben bu sözleri hiç unutmadım ve burnu o pis kokuyu alan savcılardan biri olmaya niyetliyim.»

Barrett, «Elbette,» dedi. «Herkes ticarî amaçlara alet edilen o kötü müstehcen yayınların pis kokusunu almalı.»

Duncan elini havaya kaldırdı. «Hayır. Bizi tasalandıran o köşe başlarında, arka sokaklarda, işportalarda satılan adi müstehcen kitaplar değil. Sanford Yayınevi gibi isim yapmış kuruluşların yayınlayıp bir değer kazandırdıkları ve her kitapçıda bulunması mümkün olan müstehcen kitaplardır. Jadway'in kitabını yasaklamamızın başlıca nedeni de bunu Sanford Yayınevinin yayınlamış olmasıdır. Büyük ve güçlü yayınevlerine artık bu işi sona erdirme zamanının geldiğini anlatmak istedik. Evet, bu sabahki tutuklamanın başlıca nedeni buydu. Ama gerçekten de sorunu ve duygularımı fazla dallandırıp budaklandırmak istemiyorum, Bay Barrett. Yani Ben Fremont meselesi beni özellikle tasalandırıyor diyemem. Genel olarak ülkemizde edebiyat ve sinemayı etkileyen müstehcen eser modası beni kara kara düşündürüyor. Ancak Ben Fremont'u da bir şöhret haline getirmek istemem. Hayır. Soruşturma ve yargılama programımızda çok daha önemli suçlar yer alıyor. Onların yanında bu pek basit kalır.»

«Eee, öyleyse...»

«İşte şu Oakwood kadınları işi bozuyor. Adalet yerini bulsun diye bize baskı yapıyorlardı, tabii biz de onları tatmin etmek zorundaydık. Eminim, bize hak verirsiniz.»

Barrett, «Fremont'un tutuklanmasıyla da onları tatmin ettiniz öyle mi?» diye sordu.

Duncan, «Tamam,» dedi. «Biz görevimizi yaptık. Fakat şimdi sizin de bir müşteriniz ve bir göreviniz var. Size bugüne kadar olanları gözönünde bulundurmak koşuluyla ve bir sınır içinde elimden geldiği kadar yardım etmeye çalışırım. Ama adam bir defa tutuklandı. Suçlanan kitap için dosya açıldı. Siz de onu kefalatle serbest bıraktırdınız. Bundan sonra ne yapmayı düşünüyorsunuz?»

Barrett piposundan birkaç soluk çekti ve dumanların yükselişini seyretti. Sonra da masaya yaslandı. «Ben de mantıklı olmak istiyorum, Bay masaya yaslandı. «Ben de mantıklı olmak istiyorum, Bay Duncan. Bu tutumumun müşterimi tatmin edeceğini sanırım. Ben Fremont'un suçlu sayılmasını ve iki bin dört yüz dolar ceza vermesini istiyorum, fakat buna karşılık da bir yıl hapis cezası ertelenebilmeli. Eğer bu pazarlıkta anlaşılır-

sak, bizim için sorun kalmaz.»

«Evet, bu olabilir, sanıyorum. Ama suçluluğu kabullenmenin Yedi Aşk Dakikası'nın da satışının Oakwood'da yasaklanması demek olacağını biliyorsunuz değil mi? Oakwood'daki diğer kitapçıların hepsi de kadınlar komitesinden ve onlara karşı harekete geçmemizden korkacaklar.»

Barrett, «Biz Oakwood'a zerre kadar önem vermiyoruz,» dedi. «Varsın kitap orada satılmayıversin. Siz de böylece kadınlar komitesini tatmin etmiş oluyorsunuz. Oakwood, Los Angeles bölgesinin ayrı bir kesimi olduğuna ve üstelik kitap bölgenin başka bölümlerinde satılabileceğine göre bizim için de sorun yok demektir.»

«Çok doğru.»

«Güzel. Müşterim de Los Angeles bölgesinin diğer kesimlerini ve Los Angeles kitapçılarına karşı girişilecek bir hareketin diğer büyük bölgelerdeki satışı etkileyeceğini düşünüyor. Kitabın Los Angeles bölgesinin büyük bir bölümünde serbestçe satılabilmesi önemli. Oakwood'a gelince, bu bölge halkından hiç kimse bir daha bu eseri kitapçı dükkânlarında görüp rahatsız olmayacak. Kitabı okumak isteyenler, biraz zahmet edip Brentwood'a veya Westwood'a ya da Los Angeles'in diğer kesimlerinden birine kadar gitmek zorunda kalacaklar. Zaten bir iki haftaya kadar da kitap ülkenin bütün büyük kentlerinde satışa çıkarılıp kendini okuyucuya kabul ettirecek. Kitabın böylece kabul edilmesi, yarattığı şaşkınlığı unutturacak ve bir daha da bu kitap yüzünden kimsenin başı derde girmeyecek. İşte, mesele bundan ibaret, Bay Duncan.»

Barrett bekledi.

Elmo Duncan sigarasını tablaya bastırıp düşünceli bir tavırla ayağa kalktı, ellerini pantolonunun ceplerine sokup koltuğuyla kitap rafları arasında ağır ağır gezinmeye başladı.

Sonra birden durdu.

«Bay Barrett, teklifinize aklım yattı.»

«Güzel.»

«O hanımefendileri tatmin edeceğiz. Lucas ile Rodriguez'e gelince, onlar da böyle işlere kendilerini öylesine kaptırmışlardır ki, okudukları her kelime üzerinde ince ince düşünüp müs-

tehcen mi diye araştırırlar. Tabii buna anlayış göstermek gerekiyor. Hemen her gün bu tür şikâyetleri incelemek zorunda kalıyorlar. Tıpkı Oakwood'lu kadınlar gibi diğer şikâyetçilere de bir cevap vermeleri gerekiyor. Fakat yardımcılarıma söz geçirebileceğime inanıyorum. Hatta sizinle hemen buracıkta bir anlaşmaya da varabilirim. Ödenecek cezanın miktarına gelince, eh yanımda çalışanların da bu konudaki fikirlerini almalıyım. Bu işe pek çok vakit ayırdıkları için onlara bu kadarcık bir hak tanımalıyız. Fakat ben sizin teklifinizi kabul ediyorum. Bu saçma ve üstelik basit, gündelik bir sorun. Onu layık olduğu şekilde ele almalıyız. Yarına kadar bekleyelim, Bay Barrett. Tarazlanan tüyleri düzeltmeme izin verin. Bu halledilince siz de suçluluk belgesini hazırlarsınız. Size yargıçla konuşacağıma ve kitapçıyı az bir para cezasına çarptırıp hapis cezasını ertelemesini sağlayacağıma da söz veriyorum. Anlaştık mı?»

Barrett ayağa kalktı. «Anlaştık.»

Başsavcı, Barrett'le el sıkışmak için çarçabuk masanın öbür tarafına geldi, onu kapıya kadar da geçirdi. «Yarın bu saatlerde beni aramayı sakın unutmayın.»

«Üzülmeyin, unutmam.»

Duncan kapıyı açarken bir şey hatırlamış gibi duraladı.

«Ha, aklıma gelmişken söyleyeyim,» dedi. «Eğer Willard Osborn'u yakında göreceksiniz...»

«Yarın akşam onunla yemek yiyeceğim.»

«Eh, o zaman beni gördüğünüzü, kendisine saygılarımı iletmenizi istediğimi ve televizyon şebekesinin beni ne kadar çok memnun ettiğini kendisine anlatmayı unutmayın. Bu yüzden ona minnet duyduğumu da söyleyebilirsiniz.»

Barrett her pazar yerinde alışverişin aynı şekilde yapıldığını düşündü.

«Siz hiç üzülmeyin. Bunları kendisine anlatacağım.»

Duncan duvardaki saate bakıyordu. «Eh, ben artık işimin başına dönsem iyi olacak,» dedi. «Öğleden sonra pek çok işim var. İkindi vakti işlerim daha da artabilir.»

*
* *

Gerçi o yaz günü hava pek sakin ve ılıktı ama karanlık basarken rüzgâr batıdan doğru sert sert esmeye başlamış, geç vakit hava adamakıllı soğumuştu. Hele bu okyanus kıyısındaki yolda daha da soğuktu.

Elmo Duncan, Luther Yerkes'in yemekten sonra onu aldırtmak için yolladığı Cadillac arabanın arka kanepesinde bir köşeye büzülmüş otururken, bu zamansız soğuk onu hafifçe titretti. Duncan bir ara şoföre kaloriferi yakmasını söylemeyi de düşünmedi değil, fakat arabanın penceresinden dışarı bakınca Malibu kolonisinden ancak beş altı dakikalık uzaklıkta bulunduklarını anladı ve kararından vazgeçti. Birazdan rüzgâr ve soğuğun etkisinden tümüyle kurtulacaktı.

Uzun ve yorucu bir günden sonra, karısıyla biraz konuşmaya bile zaman bulamadan, hatta çocuklarla şöyle biraz ilgilenemeden ve rahat rahat sofrada yemeğini yiyemeden Los Feliz'deki yeni evinden kalkıp Yerkes'in yazlık evinin yolunu tutmak büsbütün yorucu olmuştu. Yerkes bu tür toplantılar için Bel-Air'deki Fransız stili yazlık evini ya da hiç değilse Palm Springs'deki çöl stili dinlenme evini kullansaydı ve bu toplantıları hafta sonlarında yapsaydı ya... O zaman yolun uzaklığının önemi kalmazdı. Çünkü oranın havası daha bir dinlendirici oluyordu. Ama yine de Yerkes'in toplantı için bu evi seçmesinin akıllıca bir davranış olduğunu kabul ediyordu. Gözden uzak bir yerdi burası. Yerkes kişisel gizliliğe büyük önem veriyordu, hele gizli işlerini ve perde arkası çalışmalarını başkalarının öğrenip bunlar hakkında fikir yürütmelerini hiç istemezdi.

Los Angeles Bölge Başsavcısıyla California'nın en zengin sanayicisinin böyle belirli zamanlarda buluşmalarını birçok kimse kuşkuyla karşılayabilirdi. Bu toplantılar, birkaç ay önce başlamıştı ve haftada bir kez yapılıyordu. Harwey Underwood ile Irwin Blair de aralarına katıldıklarından beri toplantıların sayısı haftada ikiye, üçe çıkmıştı. Duncan ile Yerkes arasındaki bağ ilerde açıklanacaktı elbet. Ama şimdilik vakit henüz çok erken olduğu için Senatör Nickel'in örgütünü kuşkulandırmasınlar diye her şeyi gizliyorlardı. Bu gece de Duncan'ın nereye gittiğini, buluşacağı kimselerden başka sadece iki kişi biliyordu. Biri karısıydı, öbürü de polis örgütünün başı.

Duncan arabanın penceresinden Pasifik Okyanusunun kıyısındaki plaj evlerini tembel tembel seyrederken, bir kral yaratıcısı onu daha iyi bir hayata kavuşturmaya çalıştığı için pek şanslı sayılırdı. Zaten ne zaman bu tarafa gelse hep aynı şekilde düşünüyordu. Bu plaj evlerinin çoğu varlıklı ailelerin ikinci evleri, yani yazlık evleriydi. İnsanın böyle bir yazlık evinin bulunması güzel şeydi. Bundan çok daha fazlasına sahip olmak da güzeldi. Hatta güçlü olmak bunların hepsinden üstündü.

Elmo Duncan, Glendale'de yetişmişti. Dar gelirli bir ailenin oğluydu. Sefalet ya da kelimenin tam anlamıyla sıkıntı çekmiş sayılmazdı ama hiçbir zaman da fazladan bir şeyi olmamış, şöyle rahat yaşamamıştı. Gençlik günlerinde büyükleri ona, «Asla imkânlarının dışına çıkma, daima haddini bil,» diye öğüt vermişlerdi. Eh, kimbilir belki de bu sözleri dinleyerek yaşamanın ona yararı olmuştu. İktisat çevresinde dönenen yaşama karşı isyan etmeyi öğrenmişti. (Herşeyden önce parayı düşünüyordun, çünkü böyle yapmak zorundaydın). Bir de insandan uysallık bekleyen hayata isyan etmesini öğretmişti. (Ekonomik bakımdan senden üstün olan kişilerin sözlerini dinlemek zorundaydın, ama onlar asla seni dinlemek zorunda değildiler.) Bütün bunlar dikkate alınacak olursa, Duncan buraya çok uzaklardan gelmişti. İnanılmaz bir çoğunlukla bölge başsavcısı seçildiğini öğrendiği akşam başarının doruğuna erişmiş olduğunu düşünmüştü. Ancak adının Los Angeles'teki evlerin hepsinde sık sık geçmesini sağlayan iki önemli davada ustalığını, yeteneğini ve bilgisini gösterdikten, kendini bölge halkına iyice kabul ettirdikten sonra daha nelerin mümkün olabileceğine ilişkin fısıltılar kulağına gelmeye başlamıştı. Kendisinin eriştiği doruğun ötesinde, erişilmesi gereken pek çok doruk bulunduğunu anladıktan sonra bile bu mevkilere ulaşabileceğine pek aklı kesmemişti. Yani şu ünlü Luther Yerkes ona elini uzatıp şövalye yapıncaya kadar da buna inanmamıştı. Elmo Duncan, Yerkes'in pısırıklara asla elini uzatmadığını biliyordu.

Bir kış önce Luther Yerkes'in Palm Springs'deki tatil evinde geçirdiği o eşsiz hafta sonunu anımsayınca Duncan'ın yine içi ısındı, yorgunluğunu unuttu. O hafta sonu tatili için cumadan Palm Springs'e varan Duncan, bu davetin arkasında gizlenen

amacın ne olabileceğini bulmaya çalışmıştı. Yerkes'in öyle basit bir savcıdan gelecek yardıma ihtiyacı yoktu. Yerkes ad öğrenmeye, adam tanımaya da pek meraklı değildi. Şu halde bu davetin ardında bir tek amaç gizlenmiş olabilirdi ve bu da hiç kuşkusuz sosyal bir konuya dayanmıyordu. Ama cuma yerini cumartesiye bıraktığı ve cumartesiden sonra pazarın da yarısı geçtiği halde Yerkes'den hiçbir girişim gelmeyince, Duncan'ın umutları büsbütün kırılmıştı.

Palm Springs'deki o son gece, yemekten önce kendinden tiksinmiş olduğunu da hatırladı. Gerçekleri hiç hesaba katmadan aşırı derecede ihtiraslı göründüğü için kızıyordu kendine. Yerkes'in de onu budala yerine koyduğunu düşünerek hırslanmıştı. Bu, aslında bir kral yaratıcısına duyulan kıskançlıkla karışık bir öfkeydi ve tatilin son gecesinde umutları iyiden iyiye kırılıncaya kadar da bu duyguların varlığını kabullenmek istememişti.

Luther Yerkes kısa boyluydu ama doksan kiloydu. Seyrek kumral saçlarla örtülü yuvarlak başı vardı. Şişman, ablak yüzü ifadesizdi, hatta ilk bakışta insanda aptal bir adam izlenimini uyandırıyordu. İşte bu şapşal görünüş ve o iki katlı çeneyle güçlülüğün dış etkenlerinin kanun adamlarını yanılttığını düşünüyordu. Ama insan Yerkes'i tanımaya başlayınca, onu masa başında görüp telefonda konuşmasını dinleyince ve onunla karşılıklı oturup konuşmaya başlayınca, bina içinde kullandığı duman rengi gözlükler artık o küçücük bilyeyi andıran gözleri gizleyemiyor, o ifadesiz, şişman yüz de arkasında gizlenen kurnaz, işini bilir ve kibirli adamı maskeleyemiyordu. O mücevherlerle dolu kadın elleri ve yumuşak yürüyüşler de hep sahteydi, çünkü bu ellerin eklemleri kurşundandı ve rahatça bir ölüm buyruğunu imzalayabilirlerdi. O yumuşak yürüyüş de, başkalarının başlarının üzerinde bile yürürken dengesini sağlamasına yardım ediyordu.

O hafta sonu tatilinin son gecesi, yemekte, ikisi yalnızdılar. Birinci yemek sofraya getirilir getirilmez Luther Yerkes o hafif çatlak, kaba sesiyle konuşmaya başlamış ve ağzına bir iki lokma yemek atmak için verdiği mola dışında, tam yarım saat hiç durmadan konuşmuştu. Duncan hakkında iyi şeyler duydu-

ğu için onu evine çağırdığını söylemişti. Onu evine çağırmadan önce geçmişini, şimdi sürdüğü hayatı, meslek durumu, hatta ailesi, uzak akrabaları ve arkadaşları hakkında da soruşturma yapmıştı. Duncan'dan sözedildiğini duymuştu. Onun hakkında bilgi de edinmişti. Fakat onu hiç görmemiş, konuşmasını dinlememişti. Işte o cuma gecesi, cumartesi günün ve pazarın büyük bir bölümü Yerkes'in bu eksiğini tamamlamasına ayrılmıştı. Yani Duncan'ı görüp iyice tanımak, düşüncelerini duygularını öğrenmekti amaç.

Şimdi de Duncan'a, onu iyice ölçüp biçtiğini ve uygun bulduğunu anlatmak istiyordu. Peki ama onu neye uygun bulmuştu? Tabii bundan sonra seçilecek olan California senatörünün çizmesine. Ya Senatör Nickels ne olacaktı? Tabii o da yeniden seçime katılacaktı. Fakat artık o senatör çizmesine uymuyordu. Fazla büyümüştü o. Yenilgiye uğrayabilirdi. Ama sadece bu işe en uygun adam onu yenilgiye uğratabilirdi. Yerkes bu iş için en uygun adamın da Elmo Duncan olduğuna inanmıştı. Eğer Duncan yöneticiliği yapabilecek kadar büyük bir adamsa Amerika Birleşik Devletleri'nin Senatosuna girecek kadar da büyük sayılırdı. Duncan her şeyi çarçabuk kavramasını bilirdi. Yerkes'in «yöneticilik» sözcüğüyle de, günün birinde ilerleyip en üst mevkilere yükseldiği takdirde kendisini bu düzeye ulaştıranı daima hatırlaması gerekeceğini belirtmek istediğini anlamıştı.

Duncan her zaman namusluluğuna önem verir ve bununla övünürdü. Bu arada politikacı olmak isteyen bir kimsenin dostlarını hatırlaması gerektiğini ve daha büyük başarıya ulaşmak için küçük fırsatlardan yararlanmak zorunda olduğunu da öğrenmişti. Ve işte nasılsa, her şeye karşın insan namusluluğunu yine de koruyabiliyordu. Yani hiç değilse genel olarak ya da yeterince koruyabiliyordu. Luther Yerkes'in de onun ne dereceye kadar bir Yerkes adamı olabileceğini anladığını ve bundan ötürü de kendisini takdir ettiğini sezmişti. Duncan'ın gözünde, Yerkes bir başkalaşım daha geçirmişti. Yerkes iyi yürekliydi, akıllıydı, yakışıklıydı ve babacandı. Yerken onu arabasına kadar geçirdiği zaman Duncan yöneticiliği üzerine almayı kabul etmişti Yerkes onun akıl hocası ve patronu olacaktı.

Elmo Duncan üç saat süren Los Angeles'e dönüş yolculuğu süresince, neşe içinde yüksek sesle şarkı mırıldanmıştı.

Ancak daha sonra, yani birkaç gün sonra, patronu onu soruşturduğu gibi o da patronunu soruşturmuştu. Duncan, Yerkes'-in zengin ve güçlü olduğunu zaten eskiden beri biliyordu. Ama şimdi kendisi de, karısı da merak ettiği için patronunun servetinin ve gücünün derecesini iyice öğrenmeyi aklına koymuştu. Soruşturmayı Duncan'ın karısı Thelma yapmıştı. Luther Yerkes'in havacılık ve elektronikle ilgili holding şirketleri öyle bir tek kişinin sahip olamayacağı kadar büyük ve karışıktı. Elli milyon dolar değerindeki Uzay Bölümleri Merkezine sahipti. San Diego yakınlarındaki tesislerde yedi bin işçi ve teknisyen çalıştırıyordu. Pasadena sınırındaki Uçuş Pervanesi Bölümü bir yıl önce bir milyar dolardan fazla gelir sağlamıştı. Dallas'daki Rocomm Şirketi, Lockhead Havacılık Şirketini geçmişti. Bu da ona ilerde, satıştan yirmi yedi milyar dolar kazanç sağlayabilecekti. Bir yerde elektronik beyin yapan bir tesisin büyük bir bölümü ona aitti. Ortadoğu ve Latin Amerika'da kurulacak tesisler için yabancı firmalarla da ortaklık kurmuştu.

Yerkes altmış yaşındaydı. Aşağı yukarı kırk yıl kadar önce eşinden boşanmış ve bir daha da evlenmemişti. Sevdiği sporlar balık tutmak ve beyzbol oynamaktı. Lige bağlı bir beyzbol takımının da sahibiydi. Merakları, Fransız empresyonist ressamlarının tablolarının, eski Rolls Royce ve Bentley marka arabaların koleksiyonunu yapmaktan ibaretti. Siyasetle ilgilendiği hiçbir zaman açığa vurulmamıştı. Ama Yerkes'in dört başkan adayını, altı senatör adayını ve üç vali adayını mali yönden desteklemiş olduğu da biliniyordu. Desteklediği adayların vaatlerle Yerkes'in şirketlerini tehdit eden kimselerdi. Duncan'ın edindiği bilgiye göre, Yerkes'in desteklediği adayların hepsi de seçimleri kazanmışlardı. Yerkes'in tutkusu paraydı. Belirli bir siyasi partiyi tutmuyordu o, sadece kendi tutkusuna hizmeti ilke edinmişti. Yerkes'in tek parolası da şuydu: Serbest teşebbüsün gelişmesini engelleyen ya da engellemek isteyeni yenilgiye uğratmalı.

Luther Yerkes'in onun Senatoya aday gösterilmesiyle sadece mali bakımdan değil aynı zamanda kişisel bakımdan da

ilgilenmesi Elmo Duncan'ı bayağı heyecanlandırmıştı.

Şoför, «İşte geldik, efendim,» dedi.

Duncan, Pasifik kıyı yolundan ayrılıp Malibu kolonisinin ötesinde muhafız kulübesinin yanındaki bahçe kapısından içeri girdiklerini ve şimdi de Yerkes'in yazlık evine yaklaşmakta olduklarını farketti.

Araba durunca, Duncan, şoförün dışarı çıkıp kapıyı açmasını beklemeden kapıyı açıp çıktı. Şiddetli rüzgâr yumuşacık sarı saçlarını dağıtmış, yağmurluğunun eteklerini kıvırıp bacaklarına sarmıştı. Duncan kapıyı çaldı. Birkaç saniye sonra da İskoç asıllı uşak onu içeri buyur edip yağmurluğunu çıkarmasına yardım etti.

«Sizi bilardo salonunda bekliyorlar, Bay Duncan.»

«Teşekkür ederim.»

Duncan hızlı adımlarla kapalı, böbrek biçimindeki yüzme havuzunun yanından geçti. Karşı tarafta soyunma odaları ve saunalar vardı. Eve girdikten sonra salondaki büyük piyanonun yanından geçip üç basamak merdiveni indi ve bilardo salonuna girdi. Burada bilardo masasından başka bir de oymalı, antika büyük bir bilardo masası daha vardı.

Düşünceli bir balıkçıl kuşuna benzeyen Harvey Underwood, o her zamanki dalgın haliyle ve İngiliz malı tüvid elbisesiyle masadaki üç topu sıralamaya çalışıyordu. Bu sırada saçı başı karmakarışık, bej elbiseli Irwin Blair, istakayı kavramış, hileli vuruşunu ancak üç denemede bir kez tutturabileceğini söylüyordu. Luther Yerkes de ağzına bir nane şekeri atmış, oyunla ilgilenmeden onları seyrediyordu. (Bir süre önce sigarayı bırakmıştı) Yerkes spor bir ceket, kül rengi bir pantolon ve garip görünüşlü, konçları bilekler kadar uzayan botlar giymişti. Eleştirici gözle ona bakanlar Yerkes'in, Hetty Green'in ikiz erkek kardeşi olsa, ona bu kadar benzeyebileceğini düşünebilirlerdi. Duncan'a ise pek şık görünmüştü.

Duncan tarağını dağınık saçlarının arasında gezdirip tekrar cebine soktu. Sonra geldiğini haber vermek için öksürdü. Yerkes başını kaldırdı. Mavi camlı gözlüğünün arkasından çevresine bakındı ve hemen Duncan'ın yanına geldi.

«Elmo, gelebildiğine sevindim.»

Duncan, «Sunset'teki trafik sıkışıklığı yüzünden geciktik,» dedi. «Sizi bekletmek istemezdim oysa.» Öbür iki adam Duncan'la merhabalaştılar. O da elini dostça bir tavırla havaya kaldırdı.

«Merhaba Harvey - İrwin.»

Yerkes, «Hadi salona gidelim de işe başlayalım,» dedi. «Saat onu beş geçiyor. Bütün gecemizi almasın işlerimiz.»

Blair'in çiçek bozuğu yüzü can sıkıntısıyla buruştu. «Hey, şu hileli vuruşu görmek istemiyor musunuz yani?»

Yerkes alaycı bir tavırla, «Istiyoruz ama,» dedi. «Senin hileli vuruşunu burada değil de işinde görmek isterim. Hadi gelin bakalım.»

Yerkes danseden bir soytarı gibi yürüyerek konuklarını üç basamak merdivenden çıkarıp büyük salona getirdi. Salonun havası, pahalı, barok stili antika eşyalar, sırmalı aynalar ve masalarla ağırlaşmıştı. Oymalı sandalyeler, antik bir çalışma masası dikkati çekiyordu. Dışarda kumsala vuran dalgaların gürültüsü bu tür eşyayla doldurulmuş olan salonda hiç duyulmuyordu.

Üç buçuk metrelik kanepenin karşısına iki büyük koltuk konmuştu. Yerkes bu koltuklardan birine yaklaştı. Duncan'a da öbürüne oturmasını işaret etti. Underwood ile Blair de kanepeye yerleştiler. İşte o zaman Duncan, Underwood'un elinde incecik bir deri evrak çantası bulunduğunu farketti. Adam, şimdi çantadan sarı sarı kâğıtlar çıkarıyordu.

İskoç asıllı uşak elinde içki tepsisiyle sessizce içeri girdi. Her birinin hangi içkiden hoşlandığını gayet iyi biliyordu. Uşak içkileri dağıttı. Yerkes'e Fransız konyağı, Duncan'a aynı cins konyakla birlikte bir bardak da su, Underwood'a İskoç viski ve Blair'e bir bardak Coca Cola getirmişti. Duncan, Yerkes'i ilk ziyaretinde ev sahibinin Fransız konyağı içtiğini gördüğü için kendisi de aynı içkiyi içmeyi yeğlemişti.

Geleneğe göre, herkes içkisinden birer yudum alıp içtikten sonra toplantı başlayacaktı. Yerkes konyak kadehini eline aldı. Diğerleri de kendi kadehlerine uzandılar.

Duncan içini ısıtan konyaktan pek hoşlanmış, kanepede oturan iki adamı seyrediyordu. Yeryüzünde birbirine bu derece

karşıt iki insan daha bulunamazdı. Underwood sakin, gerçekçi bir adamdı. Tam bir matematikçi kafasıyla yetiştirilmişti besbelli. Blair ise gösterişçi, abartmalı hayallerle dolu bir adamdı. Aynı devrin hayal kurucu tiplerinin en güzel örneğiydi. Olaylar ve sayılar, oradaki insanları düşündüren ve ilgilendiren haftalık bilgiyi oluşturuyordu. Daha sonra bu bilgi, hayaller ve buluşlarla karıştırılıp oradaki insanların istediklerini aşağı yukarı bulmaya yarıyordu. İkisi ortaktılar. Underwood Ortakları Şirketinin beyinlerini temsil ediyorlardı. Underwood, Amerika'nın en çok güvenilen araştırmacılarından biriydi. Siyaset adamlarının ve sanayicilerin durumlarını incelemek onun göreviydi. Underwood Ortakları Şirketini de o kurmuştu. Daha sonra araştırmalarından elde ettiği sonuçları değerlendirebilmek için işini genişletmesi gerektiğini düşünmüş ve İrwin Blair'i de ortak etmişti.

Blair başlangıçta Hollywood'da reklam işleri yapmaya kalkışmıştı, fakat kendini bu işlere göre fazla yaratıcı güce sahip ve yetenekli bulduğu için Hollywood'dan ayrılmıştı. Reklamını yaptığı bir aktör, meslektaşlarının ısrarlarına aldırmadan Amerika Birleşik Devletleri Temsilciler Meclisine üye olmak için kampanyaya girişmeye kalkışınca, Blair aktörün mücadelesine katılmıştı. Aktör pek sevimli ve yakışıklı olduğu için Blair onu her fırsatta kalabalık arasına çıkarmaya başlamış, birkaç basit cümle ezberletip bunları tekrarlatmış, aynı sözleri broşürlerde, afişlerde de kullanmıştı. Sonra da müşterisinin rakibini altetmek için faaliyete girişmişti. Bu işde de Clem Whitaker ve eşi Leone'nin tekniğini kullanmıştı. Blair'in pek beğendiği bu çift, California valisi olmak isteyen Upton Sinclair'i yenilgiye uğratmışlardı. Sinclair'in seçim kampanyasında söylediği sözleri değil de daha önceki devirlerde yazdığı yazıları ele alıp bunları eleştirmiş ve Upton Sinclair'in California halkının mutluluğunu tehdit eden bir anarşist olduğunu kanıtlamaya çalışmışlardı. Sonunda Upton Sinclair seçimi kazanamamıştı. Blair de aktörün rakibi için aynı yöntemi uygulamış ve aktör bire karşı üç oyla seçimi kazanmıştı. Bundan sonra da Blair kendini eğlence dünyası kişilerinin reklamcılığından siyaset adamlarının halkla ilişkiler danışmanlığına yükseltmişti. Çok geçmeden de Harvey Underwood'la ortak olmuştu. Üç ay önce de Luther Yerkes

astronomik bir ücretle Underwood ve Blair'i Elmo Duncan'ın kampanyasını yürütmekle görevlendirmişti.

Duncan onları seyrederken yine huzuru kaçtı. Yerkes'in bu iki adamı ücretle tuttuğu günden beri huuzrsuzdu zaten. Başkalarının da, kendisinin de böyle yönetilmesinden hiç hoşlanmıyordu. Bu insanlar, başkalarının duygularını ve isteklerini araştırıp bu duygular ve isteklerle oynamayı meslek edinmişlerdi. Bütün bu dalavere içinde de Duncan kendisinin basit bir araç olduğunu düşünüyordu. Gerçi bu namussuzca bir hareket değildi ama havası öyleydi. Duncan bu işten nefret ediyordu ama karısı bile her zamanki gibi işi fazla büyüttüğünü söylediği için ve üstelik basit bir bölge savcısı olarak kalmayıp yükselmeyi istediği için bu sıkıntıya katlanıyordu.

Yerkes üç ay önce yapılacak ilk işin Elmo Duncan'ın adını eyaletteki seçmenlerin hepsine duyurabilmek olduğunu belirtmişti. Duncan da rakibi Senatör Nickels kadar tanınmalıydı. Bir kez bu sorun halledildikten sonra seçmenlere Duncan'ı daha şirin, rakibini de daha kötü göstermek için faaliyete geçeceklerdi. Fakat Duncan'ın adını daha fazla duyurmak sorunu hâlâ çözümlenmemişti. Duncan Güney California'da oldukça iyi tanınıyordu. Bir cinayet davasındaki büyük başarısı ününü artırmıştı. Ama Yerkes'in deyimiyle hâlâ bir «taşra şöhreti» olmaktan kurtulamamıştı. Oysa Duncan bütün eyalet halkının tanıdığı bir ad olmalıydı. Ona Fresno'lular da, San Francisco'lular da, Sacramento'lular da, Salinas'lılar da, Sonora'lılar da, Euroka'lılar da, Los Angeles'liler gibi tapmalıydılar.

Duncan, Yerkes'in, «Elmo'nun şimdi çok büyük bir davaya ihtiyacı var,» dediğini duydu, «Şöyle gazete başlıklarında yer alacak önemli bir dava olmalı bu. Mutlaka bir şey bulmalısın, Harvey. Gerçek ve işe yarayacak bir olay olmalı bu.»

Duncan farkına varmadan bu sözleri benimsediğini belli edecek şekilde başını salladı.

Can alacak bir sorunla ilgili çok önemli bir dava. İşte, işin püf noktası buydu.

Underwood elindeki sarı kâğıtları karıştırdı. «Ben gerçekleri değiştiremem ki, Bay Yerkes,» dedi. «İşte araştırmalardan elde ettiğimiz en yeni sonuçlar burada. Şimdilik ülke içindeki

sorunlarla uğraşıyoruz. Bu eyaletteki seçmenlerin kendi bünyelerinde ne gibi sorunların halledilmesini istediklerini araştırıyoruz. Halkımızın en büyük tasası da sokaklardaki şiddet hareketleridir. Yüzde otuzunu vergi ve eğitim sistemi düşündürüyor. Yani kontrolsuz, başıboş bırakılan gençliğin şiddet hareketleri, seçmenlerin başlıca üzüntüsünü oluşturuyor. Seçmenlerimiz arasında yaptığımız ikinci soruşturmada bu durumu yaratan nedenler hakkındaki fikirlerini öğrenmek istedik. Nedenlerden ikisinin üzerinde çalıştık, fakat Bay Duncan için önem taşıyacak bir dava konusu çıkaramadık. İki hafta önce de üçüncü neden üzerinde araştırmalara başladık. Gençlerin şiddet hareketlerinin genellikle okudukları kitaplardan, seyrettikleri filmlerden ve tiyatro eserlerinden doğduğu kanısına vararak bu yolda araştırma yaptık. Eh, bu sırada Elmo'nun bölgesinde böyle bir fırsat da elimize geçti. O kitabın piyasaya çıkması iyi bir rastlantı oldu. Sonra da Elmo'nun bu kitap için California Ceza Kanununun müstehcen yayınla ilgili maddesini uygulamak için harekete geçmesi ve eyalet çapında bir dava konusu yaratması için anlaşmaya varmıştık. Bu davada şeyle mücadele edecekti... Şeyle...»

İrwin Blair, «Yayıncı Mafya ahlak kurallarını darmadağınık ediyor,» diye fikir yürüttü.

Underwood da, «Evet», dedi. «Bu hareket ve onu izleyecek duruşma sayesinde Elmo Duncan gençlerin ve yaşlıların koruyucusu ve şiddeti destekleyen edebiyatın düşmanı olarak kendini tanıtacaktı. Şeyi denemeye karar vermiştik.»

Duncan söze karıştı. «Biz karar vermedik. Siz üçünüz karar verdiniz. Ben daha başlangıçta buna karşıydım.»

Yerkes yumuşak bir ifadeyle, «Sen de bize katıldın,» diye hatırlattı. «Sonunda da bunu denemeyi kabul etmiştin.»

Duncan, «Şey, evet, ama» diye söze başladı.

Underwood meseleyi şöyle özetledi: «Şimdi de anladığıma göre bunu denediniz. Bay Yerkes bu sabah sonunda bu konuyla ilgili bir tutuklama yaptığınızı söyledi. Yeni bir adım atmadan önce şeyi beklesek daha iyi olmaz mı dersiniz?»

Duncan açıkça, «Hayır,» dedi. «Ben buraya şu sansür işini konuşmak için geldim ve hemen şimdi bunu konuşmak istiyo-

rum. Tekrar edeyim, daha başlangıçta ben bu işi beğenmemiştim ve hâlâ da beğenmiyorum. İşte şimdi, basının da buna karşı çıkmasıyla benim haklı olduğum anlaşıldı. Bunda iş olmadığını hepimizin açıkça görmesi gerekir. Onun için bunu unutalım da daha fazla başarı vaateden başka bir konu bulmaya çalışalım.»

Irwin Blair elini salladı. «Dur, Elmo. Biraz acelecilik etmiyor musun? Belki şu 311'inci madde sorunu zamanla etkili olabilir. Evet, bu işin bir füze gibi fırlamadığını kabul ediyorum, fakat...»

Duncan kelimelerin üzerine basa basa, «Ne yazık ki, fos çıktı, hapı yuttu ve zaten daha başlangıçta hapı yutmuştu,» dedi. Sonra hemen ayağa kalktı. Çünkü ayaktayken daima daha etkili olabiliyordu. «Sen gerçeklere çok önem verirsin, Harvey. Eh, ben de öyleyim. Bir kitabın müstehcen olduğunu ileri sürüyoruz ve 311 sayılı maddeye dayanarak müstehcen bir kitabı sattı diye bir kitapçıyı tutukluyoruz. Bu sabah gördüğüm dört gazeteden üçü tutuklama olayını kısa bir haber şeklinde vermişti. Dördüncüsüyse bu haberi yayınlamamıştı bile. Haberi yayınlayan o üç gazeteden biri, altıncı sayfada ikinci sütunda yer vermişti. Öbür ikisi de ilan sayfalarının bir köşesine atmışlardı.»

Irwin Blair öne doğru öyle bir atıldı ki, az kalsın kanepeden yere yuvarlanacaktı. Kendini savunmak ister gibi, «Bak, eğer beni suçlamaya çalışıyorsanız elimden geleni yaptığımı belirtmek isterim,» dedi. «Basını uyardım. Habere geniş yer ayıracaklarına söz verdiler. Ama gazetelerin haber odasında sonradan neler olup bittiğini bilemem tabii. Belki haberi kısalttılar, belki de daha önemli haberler gelince arada kaynadı. Ama hiç değilse iki yorumcu televizyonda kitaptan söz etti.»

«Sakin ol, Irwin.» Bu sözleri söyleyen Yerkes'ti. «Hiç kimse bu olayın fazla ilgi görmemesinden seni sorumlu tutmuyor. Elmo seni suçlamıyor, ben de suçlamıyorum. Değerli zamanımızı ve gücümüzü kişisel çekişmelerle harcamayalım. Elmo haklı. Kendimizi gerçeklere adamalıyız.»

Elmo Duncan koltuğunun arkasına geçip ötekilere dönerken, Blair de keyfi kaçmış bir halde yerine oturmuştu. «Evet, gerçekler gerekli bize, beyler,» dedi Duncan. «Acı gerçek şu

ki, sansür öyle sanıldığı gibi dramatik bir dava konusu olamaz. Çünkü orta halli vatandaş böyle kışkırtıcı yayınların tehlikesinden yakınmakla birlikte, sokaklarda işlenen suçların hepsini bir kitaba yüklemekte güçlük çeker. Kitap cansızdır. Bir kere kitapları bilen, okuyan insan sayısı da yeterince yüksek değildir. Bilip okudukları zaman da yazılı sayfaların herhangi bir şekilde onların güvenliklerini ya da özel hayatlarını tehdit edeceğini sezinleyebilmeleri pek güçtür. Hatta bazıları da onların okuma haklarını kısıtlamaya kalkıştığımız için bize kızarlar. Bu şekilde zevklerine karışmakla sadece bir avuç kendini bilmezle, bir seçimde hiçbir şekilde varlık gösteremeyen birkaç cahil tatmin etmiş olduk. Bakın, size samimi olarak söylüyorum, bugün kitaplarda edebiyat örneği diye yutturulan bazı bölümleri ben de kötü ve yıkıcı buluyorum, benim büromda bunların en kötülerine el atıyor. Fakat benim bunlarla ilgili inançlarım, bir kitabın sansür edilmesini ülke çapında bir olay haline getirmeye, halkın hırsını kamçılamaya yeterli değildir. Üstelik böyle bir iddiada bulunmak da bir kahraman yaratmaz. En büyük olasılık nedir? Büyük bir kentin savcısını silik bir kitapçıya düşman eder ve bin kişi arasından birinin bile belki okuma fırsatını bulamayacağı bir esere karşı çıkarır. Beyler, bu çılgınca bir yanlış uygulamadır ve beni de budala yerine koymaktan başka işe yaramaz. Allahtan ki, bu işi öğrenenler pek fazla olamayacak, çünkü haber gazetede büyük yer kaplayamayacak derecede sevimsizdi. Size söylüyorum, elimizde ölü doğmuş bir mesele var, bunu mümkün olduğu kadar çabuk gömmemizi öneriyorum. Zaten o kitapçının avukatına da bu davayı çarçabuk ve sessiz sedasız hasıraltı edeceğime aşağı yukarı söz vermiş gibiyim. Beyler, inanın bana, bir kitabın onlara ciddi kötülük yapabileceğini iddia etmekle milyonlarca seçmeni heyecanlandıramazsınız.»

«Ama bir kitap gerçekten ciddi kötülük yapabilir. Harvey Underwood kanepenin öbür köşesinden konuşmuştu. Duncan ona sert sert baktı, öbür ikisi de dikkatlerini ona verdiler. Underwood bir kaşını yolarak sözlerini sürdürdü. «Siz konuşurken

ben de birer depremden farksız olan kitapları, büyük insan kalabalıklarını, uygarlıkları kötülüğe sürükleyen, değişiklik yaratan kitapları düşündüm, Elmo. Adolf Hitler'in (Kavgam'ının, Karl Marx'ın Kapital'inin, Thomas Paine'in Sağduyu'sunun, insanlığa neye malolduğunu biliyor musun?» Durdu. «Elmo, bir kitabın körükleyici gücünü küçümsemeyin.»

Duncan kaşlarını çattı, koltuğunun arkalığını tutan elleri kasıldı. «Sizlerle bu kitaplar ya da bazı kitaplar hakkında tartışmayacağım. Yalnız bir noktayı unuttunuz. Sözünü ettiğiniz o kitapların her biri insan kitleleri arasında eksikliği hissedilen bir ihtiyaçla ilgiliydi. Bu kitaplar bir gereksinmeye yanıt vermişler, huzur kaçırmışlar ve alevlendirmişlerdi; çünkü bunlar ana davaları hedef tutmuşlardı. Hitler'in kitabı Almanlara ne durumda bulunduklarını, Marx'ın kitabı Rusya'nın halini göstermişti. Elbette patlayıcı nitelikte olan bir kitap dinamit yerine kullanılabilir. Fakat bizim uğraştığımız kitap nedir? Elimizde ne var? Çoktan ölmüş bir yazara ait müstehcen bir seks romanı. Kanunsuzluk ve şiddet hareketleri yüzünden ölüm korkusu içinde bulunan insanlarla dopdolu bir ulus. Biz bu insanlara, 'Bu kitabı ve benzerlerini suçlu ilan edeceğiz. Bir kere bunları ortadan kaldırdık mı, ondan sonra sizin de bütün korkularınız ya da çoğu kaybolacak,' diyebilir miyiz? Tabii bunu demesine deriz, hatta belki bu sözlerde biraz gerçek payı da bulunabilir, ama sizi temin ederim ki, hiç kimse buna inanmayacaktır. Sana inanacak kimse bulunmayınca Haçlı Seferine çıkamazsın. Haçlı Seferi olmayınca da bir kahraman yaratamazsın.»

Duncan ağır ağır masanın başına yürüdü. Sonra alaycı bir tavırla, «Burada bulunmamızın nedeni bu değil mi?» dedi. «Elmo Duncan'ı kahraman yapacağız sözde.»

Luther Yerkes, «Elmo otursana,» dedi. «Sen söyleyeceğini söyledin. Artık otur da içkini bitir. Söz söyleme sırası bende.» Gözünden gözlüğünü yavaşça çıkardı, ötekilere dönerek, «Sizlerin de fikirlerinizi öğrenmiş oldum, Harvey ve Irwin,» dedi. «Senin görüşünü de öğrendim, Elmo. Şimdi yargılamayı bana bırakın. Elmo Duncan ne istediysek hepsini yerine getirdi. Bizimle işbirliği yaptı. Belki bir şey tuttururuz umuduyla sansür meselesini bir duruşma balonu olarak uçurmasını istedik. El-

mo bölge savcısı olarak harekete geçti. Ama bizim Ceza Kanunumuz halkla ilişkiler konusunda onun işine büyük ölçüde sekte vurdu. Bir müstehcen kitaba, hem de büyük bir kitaba ateş açmıştı, ama yasa onu kitabın satıcısına nişan almaya zorladı. Bu da küçük bir işti. Gazeteler etkilenmemişlerdi. Tutuklama olayının iki televizyon programında yer almasına gelince: Doğrusunu isterseniz, bunlardan biri benim çabamla gerçekleşti. Willard Osborn'un sekreterine bir not bırakıp, Osborn'un televizyon istasyonlarından biri bu haberi yayınlarsa kendisine minnettar kalacağımı bildirdim. Başka bir şey, yani şöyle dişe dokunacak bir şey olmadı. Bence bizim başsavcı yerden göğe kadar haklı. Güçsüz bir kampanya davası, değeri düşük bir sermaye kadar yararsızdır. Onun arabasına binmeyin. Defedin başınızdan. Kısa bir ara verip kendinize yeni bir sermaye bulun.»

Underwood, «Siz öyle diyorsanız sorun yok,» dedi.

Yerkes, «Ben böyle diyorum,» diye karşılık verdi. «Ben Elmo'nun içgüdüsüne güvenelim, diyorum. O doğuştan politikacıdır ve doğuştan politikacı olan herkesin de içgüdüsü güçlüdür. Kendisi için neyin yararlı, neyin zararlı olacağını önceden sezer. Bu içgüdü de yeryüzündeki herhangi bir elektronik beyinden çok daha yararlıdır. Elmo, bunu bırakın, milyonlarca insanı ayağa kaldıracak başka bir mesele bulun diyor, ben de onun bu düşüncesine katılıyorum. Bu insanları ayağa ne kaldırabilir acaba? Bir kitap olamaz bu, onu biliyoruz. Öyleyse başka ne? Bu bana, bir yazarın vaktiyle söylediği ya da bir yere yazdığı sözleri hatırlattı. Belki o sorunun yanıtı da budur. Bu yazar demişti ki: 'Cinayet sırları daima büyük ilgi uyandırır ve herkes bunların etkisi altında kalır, çünkü cinayet tek kesin suçtur, kesin sondur. Mücevherinizi geri alabilirsiniz, ama bir insanın hayatını asla geri alamazsınız.' Bir bakıma bu sözler tam bize uyuyor. Elmo da bir politikacı ve bizim de bölge başsavcımız. Kamuoyunun heyecan uyandırabilecek bir kamu davasına, büyük kesin bir suça ihtiyacı var. Bu öyle bir suç olmalı ki, sokaktaki adamın ve mutfaktaki kadının huzurunu kaçırsın. Cinayete hısım olan bir suç arıyoruz. Bunun yanında bir kitabın sansür edilmesi pek basit ve esnek bir suç sayılır, tıpkı mücevher hırsızlığı gibi. Belki bazı kimseleri etkileyebilir, ama

kitlelere kesinlikle dokunmaz. Bu akşam bizim işimiz o büyük davayı bulmak olacak. Benim düşünceme katılıyor musunuz?»

Duncan ile Underwood başlarını salladılar.

Irwin Blair, «Tekrar çalışmaya başlayalım,» dedi.

Yerkes, «Pekala,» diyerek kadehini eline alıp avucunda döndürmeye koyuldu. Biraz sonra da, «Harvey'in son araştırmaları bize halkı en fazla etkileyen konunun sokaklardaki şiddet hareketleri olduğunu gösteriyor,» dedi. «Gençlerin sorumsuz davranışları ve bunların büyükleri arasında yarattığı huzursuzluk da dahil. Pekala. İşte koskocaman bir kentimiz var. Burada binbir çeşit insan yaşıyor ve Elmo'nun da belirttiği gibi sıkıntısız, üzüntüsüz ya da gürültüsüz patırtısız bir dakika geçmiyor. FBI'ın verdiği son rakamlar neydi? Amerika Birleşik Devletleri sınırları içinde her yarım saatte bir ırza geçme olayı görülüyormuş. Bu bir suç. Her dakika daha kimbilir ne suçlar işleniyor ve bu böylece sürüp gidiyor. Tam yerinde ve zamanında olaya el koyup Elmo'ya sunmalıyız. Ona 'Bu olaydan kendine bir dava konusu çıkar, biz de eyaletin bir başından öbür başına kadar senin adını duyuracağız,' diyeceğiz. Eee, Harvey senin son araştırmanın sonuçlarını en küçük ayrıntılarına kadar tek tek öğrenmek istiyoruz. Ondan sonra bunlardan biri için karar vereceğiz. Hayal gücümüzü kullanacağız, ama pratik de olacağız. Bu gece ve diğer geceler olup bitenler arasında, hangisinin bizim Los Angeles bölge savcısına uygun bir dava konusu ve bundan sonraki California Senatörü için de bir gövde gösterisi niteliğinde olacağını kararlaştırmamız gerekiyor. Bir şiddet hareketi, mücevher hırsızlığı değil de cinayet düzeyinde bir olay, işte bizim gereksinme duyduğumuz tek şey bu...

***

Tanrım, diye düşündü, eğer biri gerçeği öğrenecek olursa, biri durumu anlarsa, kendini öldürecekti.

Hemen şimdi, şu saniye kendini öldürmek istiyordu.

Olayın üzerinden üç saat geçmişti ve George ona biraz sonra kendini daha iyi hissedeceğini söylemişti ama tahmininde yanılmıştı. Çünkü hiçbir şey duygularını değiştirmesine

yardımcı olamamış, zamanın geçmesi işe yaramamıştı. Başkalarıyla birlikte olmak, o da işe yaramamıştı. Hiçbir şey. Sadece şimdi titremesi, ürpermesi belki biraz azalmıştı. Artık hiçbir şey hissedemiyordu. Hasta gibiydi, içinden ağlamak, ölesiye ağlamak geliyordu. Boş bir karanlığa, hiçliğe yuvarlanmak, her şeyden uzaklaşmak, hiçbir şey hatırlamamak istiyordu.

Gözleri Rover Sedan arabasının direksiyonuna beyaz birer çengel gibi asılmış olan bembeyaz ellerine gitti.

Yanında oturan George Perkins'in konuştuğunu duydu. «Hey, iyi olduğundan emin misin?»

Jerry Griffith, «İyiyim galiba,» diye cevap verdi. «Evet, galiba,» diye cevap verdi. «Evet, galiba iyiyim.»

«Hiç de öyle görünmüyorsun. Hortlaklara benziyorsun.»

Jerry Griffith ısrarla, «İyiyim, iyiyim,» dedi.

Arabayı Kelton Bulvarının doğu kesimine döndürdü. Arkadaşı George başka iki arkadaşıyla birlikte buradaki apartmanlardan birinde oturuyordu.

George sakalını kaşıyarak, «Tasalanmanı gerektirecek bir şey yok,» diye mırıldandı. «Unutmaya bak. Sanki hiç olmamış gibi davran. Eğer hiç olmadıysa, olmamış demektir. Kafanı başka şeylerle meşgul et. Yoga moga yapar gibi yani. Ne demek istediğimi anlıyor musun?»

Jerry Griffith, «İyiyim, iyiyim» dedi.

«Hey, ağır ol bakalım ahbap, evimi geçtin bile.»

Jerry kütük gibi kaskatı kesilmiş ayağını birden frene bastı, arabanın birden durması da göğsünü direksiyona vurmasına neden oldu, ama canı acımadı. George arabadan inmeye çalışırken, «Kusura bakma,» dedi.

George'un dışarı çıkmasını bekledi, ama arkadaşı orada duruyordu. Neden sonra George'un kendisine şaşkın şaşkın bakmakta olduğunu farketti. George açık kumral saçlarını ve sakalını sıvazlıyor, bir yandan da yine şaşkın şaşkın ona bakıyordu.

«Jerry, ahbap, bir şey daha var,» diyordu George.

Jerry o bir şeyin ne olduğunu öğrenmek için bekledi.

«Sana bütün gece anlatmaya çalıştığım gibi, sen temize

çıkmış sayılırsın, serbestsin. Senin orada olduğunu hiç kimse bilmiyor.»

«Bunu unutmuştum.»

«İşte serbestsin ya. Fakat bir şey var. Eğer bir aksilik olursa.»

«Sen hiçbir aksilik olamayacağını söyledin ya.»

«Eğer sen meydan vermezsen olmaz tabii,» diye George anlamlı anlamlı konuştu. «Bazen sana söylerim ya, insan kendisinin en büyük düşmanıdır. Yani evde oturmak gibi.»

«Biliyorsun, George...»

«Elbette senin morukla arandaki durumu gayet iyi biliyorum. Zaten beni tasalandıran tek şey de bu. Zıvanadan çıkmış bir halde eve gidersen, içini kemiren sıkıntının ne olduğunu öğreninceye kadar ağzından girip burnundan çıkacaktır. Bir de o kuzenim dediğin nefis parça... şu Maggie denen kız var.»

«Kes artık, George.»

«Aklımda geçenleri sana açıklamak zorundayım. Bu olay senin içine işlemiş, fakat eğer kuzinine sırrını açıklamaya kalkışırsan, kendine kuyu kazmış olursun.»

«Bunun ikimizin arasında kalacağını sana söylemiştim.»

«Öyle olmasına dikkat etmelisin. Eğer bir aksilik olursa, bir noktayı aklından çıkarma... sen bu işi tek başına yaptın. Ben orada değilim. Yalnız sen oradaydın. Çünkü eğer benim de orada olduğumu söylersen, bana ihanet ettiğini anlayacağım ve ben de onlara kızı senin yaraladığını söyleyeceğim. Bunu isteyerek de, istemeyerek de yapmış olsan da, yapan sensin ya. İşte aramızda vardığımız anlaşma bu. Ben orada değildim. Tabii ben de senin orada olduğunu asla söylemem. Beni anlıyor musun?»

«Pekâlâ, George.»

George Perkins arabanın kapısını açtı, sonra duraladı. Yine dostça bir tavır takınmıştı. «Fakat sana az önce de söylediğim gibi ortada üzülecek, tasalanacak bir şey yok. Böyle bir şey olmadı.»

«Pekâlâ.»

«Sen de benim gibi iyimser ol. Kızın pek çetin ceviz olduğunu da kabul etmek zorundasın.»

«Evet, öyleydi.»

«Onu yola getirdiğim için de bana teşekkür edebilirsin. Ben kızı şey etmeye kalkıştığım zaman mübarek kazık gibiydi. Sonradan bir hızlandı, bir ateşlendi ki, sorma. Doğrusu pek zevkli oldu.»

«Pek zevkliydi ama, ah bir de...»

George, «Canım gerisini unut,» dedi. «Benim felsefemi biliyorsun. İyi niyetlerle safrayı çöplüğe atmalı. Bunu aklından çıkarma, ahbap.»

«Pekâlâ.»

«Sen doğru eve mi gidiyorsun?»

«Doğru eve gidiyorum.»

«Öyleyse yarın görüşürüz. Knight'in edebiyat dersinden sonra.»

«Görüşürüz.»

George Perkins arabadan indi. Basamakları ikişer ikişer aşarak apartmanın merdiveninden hızla yukarı çıktı, gözden kayboldu.

Jerry Griffith duyarsızlaşıp kaskatı kesilen ayağını frenden çekip gaz pedalına bastı. Arabayı Pacific Palisades'deki evine gitmek üzere Veteran Caddesine yöneltti. Buradan Sunset Bulvarına kıvrılacaktı.

Evet, gitmek için en kestirme yol buydu. O da en kısa yoldan eve gitmek istiyordu, çünkü yapayalnızdı. Bu gece bu duygular içindeyken uzun süre yalnız kalmak istemiyordu. Öncekinden daha da kötü durumdaydı ve intihar düşüncesini hâlâ kafasından silememişti.

Fakat Sunset Bulvarına kıvrılıp da trafik ışıklarının değişmesini beklemeye koyulduğu zaman bir başka şeyin daha farkına vardı.

Jerry yalnız değildi.

Kız da, o rezil kız, şu on sekiz yaşındaki Sheri Moore da onunla beraberdi.

Ama şimdi öyle rezilce kıvranıp durmuyordu, bir ceset gibi kaskatı ve hareketsizdi. Ağzından bir tek ses çıkmadığı gibi kıpırdamıyordu da.

Jerry kendini düş görmeye alışkın bir kimse sayıyordu, çün-

kü ne düşünse, ne hatırlasa başkaları gibi bunları kelimelerle ya da karşılıklı konuşmalar şeklinde değil de grafik resimler biçiminde canlandırıyordu. Şimdi de yalnız olabilmeyi istiyordu, ama değildi işte. Gözünün önündeki sahnelerin net olmamasını isterdi, ama öyleydi işte.

O korkunç görünüm kafasının içine yerleşmiş, bir yere kıpırdamıyordu.

Evden çıkmadan önce, George onu zorla dışarı sürüklemeden önce, kafasına çakılıp kalan manzara bir türlü gözünün önünden gitmiyordu.

Kız karyolanın önündeki halıda sırtüstü yatmış kalmıştı. Çırılçıplaktı. Bir eli karyolaya doğru uzanmıştı, bir eliyle de çıplak göğsünü kapamaya çalışır gibiydi. Dolgun dudakları aralanmış, ihtiraslı bir öpücüğe hazırlanır gibiydi. Gözleri kapalıydı. Dağınık saçlarının arasından sızan kan, aşağı akıyordu.

İşte, gözlerinin önündeki manzara buydu.

Jerry bunu silmeye çalıştı. Bir süre için de bu isteğini gerçekleştirdi, ama bu kez daha başka olaylar gözlerinin önünde canlanmıştı.

George'la birlikte yeraltı tren yolunda ellerinde Coca-Cola şişeleriyle dolaştıklarını, Melrose Caddesindeki diskotekte dansedişlerini görür gibiydi. Kızın George'a, arabalı biri olsa da onu eve götürse diye sızlandığını duyar gibi oluyordu. George'un da arkadaşının arabasıyla onu istediği yere götürebileceklerini söylediğini duyuyordu sanki. Kızın adı Sheri'ydi. Doheny Yolunda Santa Monica'nın hemen biraz ilersindeki küçük bir apartman dairesinde Darlene adında bir arkadaşıyla oturuyordu. Kızın evi hemen onların da yollarının üzerinde sayılırdı.

Bir başka manzara daha. Arabayı park etmişlerdi. Jerry öndeydi. George ile kız arkada oturuyorlardı. Sheri'nin etekleri iyice yukarı toplanmış, bacakları ortaya çıkmıştı. Jerry'nin içinden kızın üstündekileri hemen çekip çıkarmak, sonra da sabaha kadar onunla sevişmek geliyordu. Tam bu sırada George da, kız da arabadan inmişti. George kıza kibar birer delikanlı olduklarını göstermek için onunla birlikte evine çıkacaklarını işaretle anlatmaya çalışıyordu.

Bir başka manzara daha. Yukarda, kızın evinde. Sheri ban-

yoya girmişti. Banyo yatak odasının hemen yanındaydı. George ise yüzünde kurnazca bir gülümsemeyle, kızla sevişmeye niyetlendiğini anlatmaktaydı. Kızın dönüşünü yatak odasında bekleyecekti. George işini bitirdikten sonra Jerry de şansını deneyebilirdi.

Bir başka manzara daha. Bunda George yatak odasına girip kapıyı kapatmaktadır. Jerry de kızın getirdiği birayı içmeye koyulmuştur. Kısa bir süre sonra yatak odasının kapısı aralanıyor ve George çırılçıplak kapının önüne çıkıyor. Şeytanca bir gülüşle, «Sheri'ye bir sürpriz yapacağım ki görme,» diyor. «Odaya dönmesini bekliyorum.» O sırada kızın sesi duyuluyor ve George da hemen tekrar içeriye dönüyor. İçerden sesler geliyor. Sheri, George'un ısrarlarına karşı çıkıyor. Darlene'le ilgili bir şeyler söylüyor. Bu arada Jerry kendisinin de birdenbire yerinden fırlayıp içerden gelen sesleri duymamak için yatak odasının kapısını sıkı sıkı kapadığını görüyor.

Bir başka manzara daha, fakat bu pek zor seçiliyor. Sheri, yatakta çırılçıplak yatıyor. Jerry de aynı durumda kızın yanında yatmaktadır. Jerry terden nemlenen eliyle kızın ağzını kapatıyor.

Daha sonra da Jerry'nin yataktan kalkışını, külotunu ve pantolonunu giymeye başladığını ve kızın da onun arkasından seğirttiğini görmektedir. Jerry tekrar soyunup kızı yakalamaya çalışmaktadır, fakat Sheri onun elinden kurtulmaya çalışırken ayağı halıya takılıp yere düşüyor. Düşerken de başını oracıktaki masanın sivri ucuna çarpıyor. Yere düştükten sonra ayağa kalkmak ister gibi bir hareket yapıyor, fakat birdenbire halının üzerine boylu boyunca uzanıp kalıyor.

Bundan sonra birbirine eklenmiş bir sürü manzara daha şerit gibi Jerry'nin gözlerinin önünden geçiyor. Bunlarda konuşmalar da var. George hemen koşup, «Bunu ne demeye yaptın?» diye öfkeyle soruyor. Jerry kekeleye kekeleye bunun bir kaza olduğunu anlatmaya çalışıyor. George arkadaşına hemen giyinmesini söylüyor. Kızın üzerine eğilip durumuna bakıyor ve henüz ölmediğini belirtiyor. Sonra Jerry giyinip doktor çağırmak için telefona sarılıyor, ama George hemen telefonu arkadaşının elinden kapıp onun böyle aptalca bir iş yapmasını önlüyor. Jerry

ille doktor çağırmak istiyor, George ise arkadaşını bundan vazgeçirmeye çalışıyor. Biraz sonra kızın oda arkadaşının eve geleceğini ve gerekirse onun doktor çağıracağını, aslında kızın durumunun tehlikeli olmadığını tekrarlayıp duruyor.

Yine o ilk manzara. Yerde yatan çıplak hareketsiz vücuda bakış...

Manzaraların geri kalanı artık eskisi gibi net görünmüyordu ve hepsi birbirine karışmıştı. Büyük bir bölümü de kopuk kopuk kopuk konuşmalar ve birbirini tutmayan görüntülerden oluşuyordu. Arabaya bindikleri zaman George'un, «Sen daha eve gidecek durumda değilsin, en iyisi garaja git,» deyişi gibi. Garaj gerçekten otomobil garajıydı, ama George ile arkadaşları burasını süslemişler, bir kulüp haline getirmişlerdi. Esrar çekmek ya da aralarında eğlenmek istedikleri zamanlar burada toplanıyorlardı.

Garaja giderlerken George, Sheri'nin olay hakkında kimseye bir şey söylemeyeceğini tekrarlayıp duruyordu. Sheri saldırıya uğradığını herkesten gizlemek isteyecekti elbet.

Garajda üç oğlanla iki kız vardı. Bunlar garajın gediklilerindendi. Bol bol da esrar vardı. Daha içeri girer girmez koku insanın burnunu dolduruyordu. Jerry de esrarlı sigaradan birkaç nefes çekmişti, ama bu kadarı onu gerçeklerden uzaklaştırmaya yetmemişti. Garajdan sonra George'la uzun bir yürüyüşe çıkmışlar, Jerry tekrar araba kullanacak hale geldiğini kanıtlamak için direksiyon başına oturmuş ve George'u evine kadar getirmişti.

Son bir manzara daha. Yine o ilk görünüm. Kız çırılçıplak yerde sırtüstü yatıyor. Darmadağınık saçlarının arasından sızan kan şakaklarından aşağı akıyor.

Jerry kendini toparlamalıydı, yoksa başını derde sokacaktı. Saate baktı. Vakit gece yarısına yakındı. Annesiyle babası uyumuş olmalıydılar. Hatta belki Maggie de...

Köşedeki benzin istasyonuna gelince, direksiyonu Sunset Bulvarına doğru kırdı, evlerinin araba yoluna gelinceye kadar ikinci vitesle yokuşu çıktı. Araba yolunda arabanın ışıklarını söndürüp yavaşça garajın önüne geldi. Beton park yerinde arabayı durdurdu. Babasının Bentley S3 model arabası her zaman-

ki yerinde duruyordu. Jerry de kendininkini babasının arabasının yanına bıraktı.

Arabadan çıkıp da binanın sahanlığına doğru yürümeye başladığı zaman salonun pencerelerinde perdelerin arkasından ışık sızdığını farketti. Hastalıklı bir kadın olan annesi uyumuş olmalıydı, ama belki babasının konukları vardı. Ya da daha büyük bir olasılıkla Maggie kitap okumaya dalmıştı. Evin içinde biriyle karşılamaya kendini hazırlaması gerekiyordu. Çok sakin ve normal görünmek zorundaydı.

O manzaralar gözlerinin önünden kayboldu, kendini daha bir güven içinde ve güçlü hissetti.

Sokak kapısına gelince, arabanın anahtarlarını ceketinin cebine atıp Maggie'nin ona yaş gününde vermiş olduğu süslü püslü gümüş anahtarlığı çıkarmak istedi. Kuzeni sık sık evin anahtarlarıyla arabanın ancıhtarlarını unutup Jerry'ninkini ödünç alırdı.

Jerry kapının önünde durup pantolonunun cebinde anahtarlığı aradı. O cepte yoktu. Öbür cebini karıştırdı. Onda da yoktu. Delikanlı endişeyle spor ceketinin ceplerini karıştırdı. Anahtarlık manahtarlık yoktu. Birdenbire içine bir korku saplanıverdi ve o anda paniğe kapıldı.

Salondaki taflanların arkasından bir hışırtı duydu ve birdenbire yüzüne parlak bir fener ışığı vurdu. Aynı anda üniformalı bir polis delikanlının üzerine atıldı.

Polis bir elinde parlak bir gümüş anahtarlık tutuyordu. Anahtarlığın zincirine tutturulmuş anahtarlar sallanıyordu.

Polis. «Bunları mı arıyordun, oğul?» diye sordu. Elindeki feneri anahtarlığa doğru tuttu. Jerry anahtarlığın üzerinde kendi ismini rahatça okuyabilmişti. Polis sert bir sesle sordu. «Sen Jerry Griffith'sin değil mi, delikanlı?»

«Evet.» Jerry birdenbire titremeye başlamıştı. Anahtarları almak için uzandı, fakat polis hemen anahtarlığı avucunun içinde saklayıverdi. Jerry başını kaldırıp adama baktı.

«Bunu nerede buldunuz? Söylesene nerede buldunuz?»

«Bulduk işte, Jerry. Birkaç saat önce bulduk. Anahtarlığını bu gece ırzına geçtiğin sanılan kızın yanında bulduk. Pek berbat bir işte bu, Jerry.»

«Ben kimsenin ırzına geçmedim.»

«Öyle mi? Şey, oda arkadaşı Bayan Moore'u o halde bulunca telefon edip bir cankurtaran çağırmış. Bayan Moore yarım dakikacık kendine gelebilmiş ve saldırıya uğradığını arkadaşına söylemiş. Bayan Moore'u hastaneye götürdükleri zaman kızcağız komaya girmişti. Kafatası çatlamış. Durumu çok kötü, Jerry.»

Jerry hemen atıldı. «Bu kazaydı. Ayağı kaydı, yere düşerken başını masaya vurdu.»

«Ya da kendini kurtarmak için mücadele ederken birisi başına vurdu, ha ne dersin, Jerry? Bu bir soru değil. Avukatın buraya gelinceye kadar hiçbir soruya cevap vermek zorunda değilsin.» Polis, Jerry'nin arkasına baktı. Sonra Jerry beton zeminde bir başkasının ayak seslerini duydu. Polis, «Hey, Nat,» diye seslendi, «İşte çocuk bu. Onu şöyle bir yoklasak iyi ederiz.»

Jerry hemen arkasında birinin sesini duydu. Sonra bir çift usta el ceplerini karıştırmaya başladı.

Fenerin ışığı yine Jerry'nin yüzüne tutulmuştu. Polis, «Sen bu işde yalnız mısın?» diye sordu.

«Evet... Evet... Yalnızdım. Durun... İzin verin de...»

Polis yine başka tarafa bakıyordu. «Ne buldun, Nat?»

«Cüzdan. Biraz bozuk para. Bir anahtarlık daha. Bir de sustalı çakı.»

Elinde fener tutan polis başını salladı. «Sustalı çakı ha? Eee, ben de böyle bir şey bulacağımızı zaten biliyordum. Kendi başlarına bir kadına saldırmak istediler mi yanlarına daima sustalı çakı alırlar.»

Jerry yüzü kızarmış, dermanı kesilmiş bir halde, «Dinleyin,» diye yalvardı. «Hayır, bu çakı bana İsviçre'den hediye gönderilmişti.»

Öbür polis sordu. «Ya öbür anahtarlar nerenin anahtarları?»

«İşittin mi, Nat? Aman onun arabasını şöyle didik didik ederek iyice ara. Ben de onu şimdi eve sokacağım. Arabasını aradıktan sonra içeriye gel.» Polis, Jerry'yi kolundan tuttu. «Biz içeri girelim, Jerry.»

«Hayır.»

«Hadi, daha fazla sorun çıkarma, delikanlı. Zaten daha şimdiden sana bir ömür boyu yetecek derdin var. Ailen içerde, seni ve avukatını bekliyor. Sen yürü bakalım. İnsan zorla ırza tecavüzden sanık olursa, uçan kuşun bile yardımına gereksinmesi olur. Onun için yürü yavrum, Jerry. Gir içeri.»

Luther Yerkes bileğindeki Rolex marka ağır altın saati çıkarıp gözlerine yaklaştırdı.

«Saat yarım olmuş. Vaktin bu kadar ilerlediğini hiç tahmin etmemiştim. Ama bu toplantıda elimizden geldiği kadar iş çıkardık sanıyorum.»

Elmo Duncan ayağa kalktı. Gerinip esneyerek, «Benim hesap tamam,» dedi.

Underwood kâğıtlarını tekrar deri evrak çantasına koymuştu.

«Eh, bir şeyler başarabildiğimizi sanıyorum.»

Irwin Blair ayağa kalkarak, «Birkaç gün sonra yine toplansak iyi olmaz mı? Elimizde uzun bir yeni fikir listesi var. Bunlar üzerinde tartışırız,» dedi.

Duncan, «Şöyle olumlu bir sonuca varıp varmadığımızı anlayacak halde değilim, kafam adamakıllı dumanlı. Ama hepinizin bir şeyler yapmaya çalışmanızı da takdir ediyorum,» diye konuştu.

Yerkes üçüncü içkisini de kadehte bir damla bırakmamacasına içtikten sonra, «Bu işden vazgeçmeyeceğiz, Elmo,» dedi. Birden başını kaldırdı. «Bu saatte telefon mu çalıyor?»

Bilardo odasından hafif bir zil sesi geliyordu. Sonra uşağın kısık sesi duyuldu.

Duncan kesik kesik gülerek kalktı. «Belki de karım aramıştır. Eh, beyler ben artık...»

İskoç uşak kapının eşiğinde duruyordu. «Sizi telefondan arıyorlar, Bay Duncan.»

Duncan, «Ben size dememiş miydim?» diye mırıldandı.

Uşak ekledi. «Polis Müdürü Patterson sizinle görüşmek istiyor, Bay Duncan.»

Duncan homurdandı. «İşte bu daha da kötü. Bir iş var demektir.»

«Eğer içerki odaya kadar yürümek zahmetinden kendini kurtarmak istersen telefon konuşmanı buradan da yapabilirsin. Tabii konuşmanın duyulmasında bir sakınca yoksa. Burada özel bir mikrofon düzenimiz var. Konferanslarda kullanıyoruz.» Yerkes böyle diyerek koltukların arasındaki masanın üzerinde duran iki küçük yeşil kutuyu işaret etti.

Duncan, «Özel bir sorun olacağını sanmıyorum. Düğmeye basın da polis müdürü ne diyecekmiş öğrenelim, Luther,» dedi.

Yerkes uzanıp mikrofonun düğmesine bastı.

Duncan başını sallayarak teşekkür ettikten sonra mikrofona seslendi. «Merhaba, Tim Ben Elmo. Ne var?»

Karşı taraftan verilen yanıt mikrofondan salona yayıldı. «Seni rahatsız ettiğim için çok üzgünüm, Elmo. Aslında pek önemli bir mesele değil. Batı Hollywood'da, Doheny'de zorla ırza tecavüz olayı. Saldırıya uğrayan başından yaralı, koma halinde Mount Sinai Hastanesine kaldırıldı. Alışılagelmiş olaylardan biri sayılır. Yalnız işin içine önemli bir isim karıştı. Bu nedenle senin de durumu bir an önce öğrenmek isteyeceğini düşündüm.»

«Bu olaya karışan önemli kişi kim?»

«Şey, bu işi yapan yirmi bir yaşındaki delikanlı suçunu itiraf etti. Fakat bu delikanlı da şeyin oğlu... Yani babası Frank Griffith.»

Duncan sordu. «Şu reklam şirketinin sahibi olan Frank Griffith mi?»

«Evet, ta kendisi.»

Luther Yerkes birden ayağa fırladı, Elmo Duncan'a elini salladı.

«Elmo, müdüre sor bakalım suçlunun babasının o olduğundan emin mi? Griffith Reklamcılık Şirketiyle her zaman iş yaparım. Frank Girffith'i de tanırım. Onun bu çocuğun babası olacağını sanmam.»

Duncan tekrar mikrofona döndü. «Konuşan Bay Yerkes'di, Tim. Onun dediklerini duydun mu?»

«Duydum. Evet, oğlu şey eden, reklam şirketinin sahibi Frank Griffith'dir.»

Yerkes, «Buna inanamıyorum,» dedi şaşkınlıkla. «Siz Frank Griffith'in kim olduğunu biliyor musunuz? Dünyanın en iyi isim yapmış işadamlarından biridir. Yıllarca önce Olimpiyatta dekatlon şampiyonu olmuştu. Bugün de çevrenin en çok saygı gören önemli kişilerinden biridir. Onun oğlu nasıl böyle bir şey yapabilir? Hayır onun oğlu olamaz bu rezil.»

Duncan mikrofona doğru eğildi. «Duydun ya, Tim. Bu çocuğun gerçekten Frank Griffith'in oğlu olduğundan emin misin?»

Polis müdürünün sesi yine duyuldu. «Oğlan eve dönerken benim adamlarım onu korkutmuşlar. Frank Griffith de geldi. Avukatı Ralph Poke'u da birlikte getirdi. Hem dediğim gibi oğlan kıza zorla saldırmış olduğunu da itiraf etti.»

Duncan önce Yerkes'e, sonra mikrofona bir göz attı. «Demek suçunu itiraf etti. Güzel. Ona birinin yardım ettiğine dair herhangi bir ipucu var mı?»

«Kurban on sekiz yaşında Bayan Sheri Moore adında bir genç kız. Oda arkadaşı sokaktaymış. Eve dönünce kızı yarı baygın bir halde bulmuş. Sheri Moore saldırıya uğradığını söylemiş. Oda arkadaşı da durumu hemen polise haber vermiş. Jerry, yani suçlu, bu işi tek başına yaptığını söyledi. Üzerinde bir de sustalı çakı bulduk. Onun için belki de oğlanın dedikleri doğrudur. Hastaneden de bir rapor aldık. Kızın ırzına geçildiği kesinlikle belirtilmiş. Delikanlıyı polisler korkuttuktan sonra arabasını da aramışlar. Üzerinde ruj lekesi bulunan bir sigara izmariti bulmuşlar. Sonra, durun bakayım... Haa, arabanın arka tarafında da dört kitap bulundu. Bunlardan üçü ders kitabı. Dördüncüsüyse adi bir kitap. İster inanın, ister inanmayın, bu sabah Oakwood'daki o kitapçıyı tutuklamamıza neden olan müstehcen romanın bir nüshası. Adı neydi o kitabın? Ha, evet, Yedi Aşk Dakikası. İşte o kitap da arabadaydı.»

«Tim, yani o kitabı Griffith'in oğlunun arabasında mı bulduğunuzu söylüyorsun?»

«Evet. Arka tarafta bir köşeye saklamıştı. Her neyse, bana öyle geldi ki...»

Yerkes birden atılıp Duncan'ı omuzlarından yakaladı. «Elmo, şu konuşmayı kısa kes. Müdüre kendisini sonra arayaca-

ğını söyle,» diye fısıldadı. «Şu Tanrının belası aleti kapa artık.»

Duncan ev sahibinin buyruğuna uyarak, «Mesele anlaşıldı, Tim. Bana durumu haber verdiğin için teşekkür ederim. Seninle tekrar görüşürüz. Eksik olma,» dedi ve Yerkes'in kıskacından kendini kurtardıktan sonra mikrofonun düğmesini çevirdi. Bu sırada Yerkes de Underwood ile Blair'i ellerinden yakalamış, adamları zorla Duncan'a yaklaştırmakla meşguldü. Yüzünde garip bir heyecan ifadesiyle Duncan'a baktı.

«Elmo, Elmo, anlamıyor musun?» diye sordu.

«Galiba anladım. Kitap... delikanlı... fakat bunları istismar edebileceğimizden de pek emin değilim.»

«Ben eminim. Hiç kuşkum yok,» diye Yerkes bağırdı. «Griffith'in oğlu, şu zavallı çocukçağız, zorla ırza tecavüz etmedi, bile bile bir insanın yaralanmasına neden olmadı. Bunları o yapmadı ve olanlardan da o sorumlu değil. Kimin sorumlu olduğunu biliyor musun? Oradaki gerçek suçlu kim biliyor musun? O adi, aşağılık Yedi Aşk Dakikası adlı kitap. İşte sana gerçek bir suçlu. Iyi bir ailenin efendi oğlunu ırza tecavüz etmeye zorlayan eser bu. Gençlerin akıllarını çelen şeyin ne olduğu da böylece ortaya çıkmış sayılır. Onları sürü hayvanları gibi sokaklara düşürüp en adi suçları işlemeye zorlayan kötü etken hakkında da eline delil geçirmek sayılırsın. O korkunç kitap, Elmo. İşte senin aradığın ırz düşmanı o.»

Underwood ile Blair de sanki büyülenmiş gibi durmadan başlarını sallayarak Yerkes'in sözlerini onaylıyorlardı. Duncan da onlar gibi başını sallamaya koyuldu.

«Hay Allah, Luther, sen haklısın, haklısın,» diye soluk soluğa konuştu. «Sanırım ki, işi bu yoldan yürütmek mümkün olacak.»

Yerkes gözünden gözlüğünü çıkarmıştı. Gözleri çılgınlık dolu birer nokta gibiydi.

Sesini alçaltarak, «Elmo, senin bu sabahki o küçük tutuklama işin artık basit bir mücevher hırsızlığı niteliğinden çıktı,» dedi.. «Bunun şimdi ne olduğunu biliyor musun? Birinci sınıf cinayet. Bu eyalette ve ülke içinde milyonlarca insanı ayağa kaldıracak korkunç bir cinayet niteliğine büründü. Elmo, uykuyu unut, ihtiyatlı davranmayı da unut. Şimdi mümkün olduğu

kadar çabuk Frank Griffith'in evine gitmeye bak. Hemen bu işe el koy. Çünkü biliyorsun, sonunda aradığımız o büyük fırsatı yakalamış sayılırız. Büyük dava, büyük suçlama, büyük şamata cıkaracak olayı ele geçirdik. Bundan daha iyisini bulamazdık. Üzerine balıklama atlamalısın. O ırza tecavüz edenleri didik didık et. Dehşete yol açan bu ihtiras kamçılayıcı kitaplardan halkı korumaya bak. Sen bunu bir yaparsan, işi başarmış olacaksın, hepimiz de istediğimize kavuşacağız, Senatiör Elmo Duncan.»

II

Rüyasında Cannes açıklarında demirlemiş beyaz yatının güvertesinde Riviera güneşiyle ısındığını görüyordu. Bu sırada ani bir patlama rüyayı allak bullak edip ortadan kaldırdı ve onu Los Angeles'in batısındaki evinin yatağına getiriverdi.

Gözleri kapalı yatarken hâlâ patlamanın gümbürtüsü kulaklarında uğulduyordu. Gerçi sesin şiddeti biraz hafifletmişti, ama yine de patlamanın etkisi bütün bütüne geçmişti.

Kafasını biraz toparlayınca o sesi de daha iyi duymaya başladı ve duyduğu sesin telefonun zili olduğunu anladı.

Gözlerini açtı, başını yastığının üzerinde öbür tarafa çevirince saatin sabahın yedisi olduğunu gördü. Bir dirseğinin üzerinde doğrulmaya çalıştı. Telefona cevap verecek yerde fişi çekip zil sesinden kurtulmayı düşündü, ama yine de ahizeyi kulağına götürmekten kendini alamadı. Eğer birisi yanlış numara çevirmişse onun anasına babasına okuyacaktı.

Ama yanlış numara çevrilmemişti.

«Bay Michael Barrett ile mi konuşuyorum?» Ahizenin öbür tarafındaki ses, bir kadın sesiydi, Sekreter havasında ve pek uzaktan gelen bir sesti bu.

Barrett uyku sersemliği içinde, «Evet,» diye homurdandı.

«Bay Philip Sanford, sizi New York'tan arıyor. Bir saniye, lütfen.»

Barrett ahizeyi bir elinde sımsıkı tutarak yorganı üzerinden attı, ayaklarını karyoladan aşağı sarkıtıp oturdu.

Telefonda Philip Sanford'un sesi duyuldu. «Mike, seni u-

yandırdığım için özür dilerim. Fakat bundan daha fazla da bekleyemedim.»

Sanford'un sesi tasalıydı. Barrett de meraklandı. «Ziyanı yok, Phil. Bir şey mi oldu?»

«Dün gece sen eve dönerken neler olduğunu duydun mu? Bu sabahki gazetelerin birinci sayfalarını gördün mü?»

«Hayır, daha görmedim.»

«Öyleyse sana başlıklardan birini okuyayım. Gerçi manşet değil ama birinci sayfada yer almış. Bu da bizim için olabildiğince kötü sayılır. Işte haberi okuyorum.» Sanford soluk aldıktan sonra okumaya başladı. «Tanınmış reklam uzmanının oğlu tecavüz olayını itiraf etti. Delikanlı müstehcen bir romanı suçluyor. Duydun mu? Onun suçladığı kitap da bizim kitap.»

Barrett birdenbire kendine gelmişti. «Nedir bu, kuzum?»

«Haber gazetelerin hepsinde yer almış. Televizyonda da yayınlanacakmış, tanınmış haber yorumcularının hepsi de bu konuyu ele alacaklar. Sanki yeryüzünde ilk kez bir ırza tecavüz olayıyla karşılaşılmış gibi hava yaratıyorlar.»

«Phil, lütfen bana şu olayı anlatır mısın?»

«Bağışla. Dün bayağı üzgün ve şaşkındım, ama bu feci olaydan sonra durum büsbütün karıştı. Oğlanın biri on sekiz yaşında bir kızı evine götürmüş, sustalı çakısıyla tehdit edip ona saldırmış. Besbelli kız oğlana karşı koymak istemiş, bu sırada kızın başı bir yere vurmuş. Bu yüzden kız beyin kanaması geçirmiş, hastaneye kaldırmışlar. Şimdi de komadaymış. Oğlan giyinmeye çalışırken cebinden bir şey düşürmüş. Polis de bundan yararlanarak oğlanın izini bulmuş ve tutuklamış. Oğlanın arabasında ne bulmuşlar bil bakalım? Bildin değil mi? Bizim yayınladığımız Yedi Aşk Dakikası'nı. Ondan sonra oğlan kızın ırzına geçtiğini kabul etmiş ve bütün suçu kitaba yükleyivermiş. Gazetelerde yayınlanan röportajlardan birinde oğlanın şöyle dediği belirtiliyor: 'Kitabı okudum. Okuduklarım beni etkiledi. Sonra da aklım başımdan gidiverdi, çıldıracak gibi oldum.' Daha sonra da, 'Evet, o suçu işlemeye beni bu kitap yöneltti,' demiş.»

Barrett, «Bu son cümleyi oğlanın kendi akılyla bulup söylediğini hiç sanmam,» dedi. «'Yöneltti' sözcüğü bir delikanlı-

nın söyleyeceği söz değil bence. Bu ya bir polisin ya da basın sözcüğünün buluşu olsa gerek. Bana öyle geliyor ki, çocuğa akıl verenler var.»

«Ama o suçu işlemiş ve ne yazık ki, bizim kitabı da oğlanın arabasında bulmuşlar.»

«Benim araştırmak istediğim şey o değil. Başka bir sorun benim zihnimi kurcalıyor. Bana öyle geliyor ki, gerçekleri kendi amaçları için kullananlar var. Neyse boşver.»

«Mike, bana da öyle geliyor ki, çayda boğulmak üzereyiz. Endişe içindeyim. Kitabın reklam edilmesine bir diyeceğim yok. Bunu zaten istiyordum. Ama böylesini değil. Bu tür reklam her şeyi aleyhimize çevirecek. Wesley R. sabahtan beri bana telefon etmeye çalışmış. Babam benim varlığımı her zaman hatırlamaz da.. Onunla konuşmayacağım. Telefonda hep yok dedirteceğim.»

«Oğlanın, yani şu kıza saldıran oğlanın aile durumu nasıl?»

«Fevkalâde. En iyi şekilde yetiştirilmiş. Gazetelerde yayınlanan hikâyeleri okumamı ister misin?»

«Fena olmaz. Hiç değilse kısa olanları okuyuver.»

Sanford titrek bir sesle beş dakika kadar gazetedeki haberleri Barrett'e okudu. Okuması bittikten sonra, «İşte durumu öğrendin,» dedi. «Işin niye böyle bir oyun haline getirildiğini anlayamıyorum. Yalnız belki de oğlan Frank Griffith'in oğlu, tanınmış bir aileye mensup diye yapıyorlar bunu.»

Barrett. «Hayır,» dedi. «Sorun bu değil. Müstehcen bir kitabı sattığı için bir kitapçının tutuklanmasından sonra bir de ırza tecavüz olayının çıkması kötü bir rastlantı oldu. Her iki olay da kendi başına önemli bir haber niteliğini kazanamayacaktı. Ama bir rastlantı sonucu ikisi birbirine bağlanınca ortaya bomba gibi bir haber çıkmış oldu. Vaktiyle Vali James J. Walker'in ortaya attığı bir iddiayı çürütmeye çalışacaklar galiba.»

«Ne demek istiyorsun?»

«Vali James Walker şöyle demiş: 'Ben bir kitabın bir kızı hamile bıraktığını hiç duymadım.' Herhalde bir genç kızın bir kitap yüzünden kötü yola sürüklenemeyeceğini anlatmak istemişti.»

«Evet, bunu ben de duymuştum.»

«Eh, işte bu sözleri yalanlamaya yarayacak bir olay var ortada. Basın bunları birbirine bağlayıp bir sorun yaratmak istemiş. Kusursuz bir tertip. Neden, bir kitabın bir oğlanı bir kıza tecavüze zorlaması. Bir kitap yüzünden mahvolan bir genç kız. İşte bu önemli bir haber sayılır.»

Sanford'un huzursuzluğu gittikçe artıyordu. «Ben sadece bu işin bizi nasıl etkileyeceğini düşünüyorum, gerisi umurumda değil. Bu hikâye senin halletmeye çalıştığın Ben Fremont davasını nasıl etkileyecek? Başsavcıyı gördün değil mi?»

«Görmesine gördüm ama lütfen sorularını teker teker sırala.» Barrett sakin bir sesle konuşuyor, sorulara yanıt bulmaya çalışıyordu. «Önce Ben Fremont davası senin kitabınla ilgili çabalarımızı nasıl etkileyecek, onu düşünelim. Basının iki ayrı olayı birleştirip tek bir sorun halinde okuyucuya sunmaya çalıştığını demin de söyledim. Böyle bir durumun önemli bir haber sayılabileceğini de belirttim. Bu doğru. Gerçekten ilginç bir haber yaratıldı. Ama bu bir delil değildir. Hukuki bakımdan bir suçun diğeriyle hiçbir ilgisi yoktur. Sen basına boşver. Biz şimdi sadece yasaları düşünelim. Ben Fremont müstehcen bir eseri sattığı için tutuklanmıştı. Bu bir mesele. Jerry Griffith bir kıza zorla tecavüz edip onu yaraladığı için tutuklandı. Bu da başka bir mesele. Kanun gözünde Jerry Griffith'in okuma zevkinin Fremont aleyhindeki iddialarla bir ilgisi yok, Griffith'in Yedi Aşk Dakikası'nı okumuş olmasının de sadece cinsel isteklere dayandığı ve bir nedenle California Ceza Kanununun 311'inci maddesini ihlal etmiş sayılacağı da boş bir iddiadan ibaret. Fremont davası yasalar önünde bünyesine göre incelenip karara bağlanacak.»

Sanford itiraz etti. «Ama biz sadece yasa önüne çıkmıyoruz ki? Ya halkın düşüncesi ne olacak?»

İşte asıl önemli olan buydu, Barrett de bunu biliyordu ve uzun uzun düşünüp bir karara varmak istemişti. Ancak bu soruyu yanıtlama zamanı henüz gelmemişti. Belki daha sonra sorunun cevabını bulacaktı. Hatta belki de akşama doğru durum anlaşılırdı, ama şimdilik bir şey diyecek halde değildi.

«Bu köprüye varınca onu da elbet geçeriz,» dedi. «Şimdilik kendimizi kanunlara adayalım. Zaten bununla yetinmek

zorundayız. Bunlar bana senin ikinci sorunu hatırlattı. Başsavcı Elmo Duncan'la Ben Fremont konusunu görüştüm mü? Görüştüm, Phil. Beni çok iyi karşıladı ve yardım edecekmiş gibi göründü. Bu sansür meselesinin ve tutuklama olayının saçma bir şey olduğunu o da kabul etti. Ayrıca bu boşuna zaman ve para kaybından başka bir işe yaramayacak, davayla pek de fazla ilgilenmediğini belirtti. Bizi tatmin edecek durumun ne olduğunu anlamak istedi, ben de ona düşüncemizi söyledim. İstediğimizi uygun buldu. Ben Fremont suçlu bulunacak, ondan sonra da adamın iki bin dört yüz dolar para cezası ödemesine ve bir yıl da hapse mahkûm edilmesine karar verilecekti. Hapis cezası da tecil edilecekti. Senin kitabın Oakwood'da satılmayacak, ama Los Angeles bölgesinin başka herhangi bir yerinde satılmasına izin verilecekti.»

«Sonuç karara bağlanmış mıydı?»

«Hayır, pek de değil. Sana telefon etmeyişimin nedeni de buydu. Sorunun iyice halledilmesini bekledim. Başsavcının yanından ayrılırken, adam konuyu bir de mesai arkadaşlarıyla görüşmek için zaman istedi. Ama bu görüşme bir formaliteden ibaret olacaktı. Kendisini bugün aramamı ve önerimi resmen kabul ettiğini o zaman söyleyeceğini bildirdi. İşte durum böyle.»

Sanford, «Geçmiş zaman takısıyla konuş,» dedi. «Dün durum bu merkezdeydi. Belki bugün başka bir gündür.»

«Phil, yasalar gözünde dünden beri değişen bir şey olmadığını sana tekrarlamaktan başka bir şey yapamam. Duncan da benim kadar, hatta belki benden daha da kurnaz bir hukukçu. Zorla ırza tecavüz olayının Fremont'a karşı uygulanan 311'-inci maddeyle bir ilgisinin bulunmadığını o da biliyor. Fremont davasını kendi özelliklerine uygun bir şekilde ele alacak. Eğer böyle yaparsa, dünkü anlaşmamıza uyacağına inanıyorum. Bundan aşağı yukarı eminim.»

Sanford bir 'oh' çekti. Besbelli biraz içi rahatlamıştı. «Sağol, Mike,» dedi. «Şimdi kendimi çok daha iyi hissediyorum. Yalnız bir şey var. Sekreterim sipariş notlarını hep gözümün önünde tutmaya bakar. Satış büromuza kitapçılardan yığın yığın mektup gelmeye başladı. Kitapçılarda eserin yasaklanması so-

rununu nasıl çözümleyeceğimizi öğrenmek istiyorlar. Onlara ortada tasalanmayı gerektirecek bir durumun bulunmadığını bildirmek isterim, Fremont'u kolayca kurtardığımızı ve artık herkesin rahatça kitabı satmasının mümkün olduğunu bildirmeliyim. Bunu ne denli çabuk söyleyebilirsek o kadar iyi olacak. Bu işi bugün halledebilecek misin?»

Barrett, «Halletmek istiyorum,» dedi. «Başsavcıya telefon edecektim. Fakat arabayla kente inip onunla birkaç dakika konuşmam daha doğru olacak sanırım. Hem bu işi mümkün olduğu kadar çabuk temizlemek benim de çıkarlarıma uygun. Thayer ve Turner'den ayrıldığımı ve çok daha önemli bir işe girmek üzere olduğumu dün sana söylemiştim. O dediğim iş de Osborn Tesislerinin başkan yardımcılığıydı.»

«Aman deme, Mike, bu çok büyük bir iş. Kutlarım.»

«Teşekkür ederim. Her neyse, o işi bu gece halledeceğim. Yalnız işi alabilmem için hemen çalışmaya başlamayı kabul etmem gerekiyor. Onun için bu sansür rezaletini ben de bir an önce ortadan kaldırmak istiyorum. Bunu yapabileceğimi sanıyorum. Seni bugün daha sonra, şu iş halledilir edilmez yine ararım.»

Griffith'lerin evine yerleşmek için California'ya geldiğinden beri dünya Maggie Russel'e ekseni etrafında dönmüyormuş gibi görünüyordu. Sanki hayat birdenbire duruvermişti. Her gün birbirinin ardından öyle çabuk ve öyle kolay geliyordu ve her şey öylesine dümdüz ve pürüzsüzdü ki, insan bir ayın, hattâ bir mevsimin geçtiğini bile farkedemiyordu. Gerçi bu belki de gerçek bir yaşama da sayılmazdı, ama genç kız için gençliğinin bu devresinde sakin, rahat bir ömür sürdürme sayılırdı. İlk gençlik yıllarının o gürültülü ve güvensizlik dolu günlerinde, önce babasını kaybedip Minnesota'daki evinden ayrılmak zorunda kalması, sonra da annesini kaybettiği için Ohio'daki evden ayrılması, daha sonra da Alabama'da akrabalarının yanına sığınması, hem öğrenimini sürdürüp hem de geçimini sağlamak

için kendine göre iş araması, bu yüzden Kuzey Carolina ve Massachusetts'de oradan oraya koşuşturması epey yorucu ve üzücü olmuştu. Bütün bunlardan sonra sakin ve düzenli bir hayat sürmek Maggie Russel'in hoşuna gitmişti. İnsanın hiçbir şey düşünmeden yatıp kalkabilmesi, kendini güven içinde hissedebilmesi gerçekten güzel bir şeydi.

Maggie, Griffith'lerin oturma salonunda pencerenin önündeki kanapede oturup gözlerinin önünde olup biteni izlerken bu olayın onda büyük bir şaşkınlık yaratmasına da bu eve geldiğinden beri alışılmışın dışında beklenmedik bir durumla karşılaşmamasının neden olduğunu düşündü.

Evin alışılmış düzeninde ve yaşamında ortaya çıkan bu ani değişiklik genç kızı pek şaşırtmıştı. Başkalarına, hatta akrabalara bile ayak uydurmak her zaman da pek kolay olmuyordu ya. Hele Frank Enişte gibi çevresinde büyük saygı gören ve yakınlarına daima emir vermeye alışkın biriyle geçinmek hiç de kolay değildi. Ancak Maggie'nin bildiği kadarıyla, bu ev rahat ve emin bir barınaktı. Ertesi günün nasıl olacağını bir gün önceden kestirmek de mümkün oluyordu. Ama işte bir gece içinde bu dünya da altüst olmuş, kontrolsuz, başıboş halde boşlukta dönmeye başlamıştı.

Bir gün önce bu saatte bu salon sakin ve huzur doluydu. Bugünse duygu ve tehlikelerle ağız ağıza dolmuş küçük bir tımarhaneye dönmüştü.

Genç kız, yoksa burası hep böyle miydi, diye de düşünmekten kendini alamadı. Acaba kendisi mi kusursuz bir yer aradığı için burasını öyle görmüştü?

Salonda Maggie'den başka beş kişi daha vardı. Çarpık çurpuk bir daire oluşturacak şekilde oturmuşlar, hiç durmadan konuşurlardı. Biraz ötede, merdiven başında ve birkaç yıl önce Ethel Teyze için yaptırılan asansörün yanı başında boş bir tekerlekli sandalye duruyordu. Maggie, bu sandalyenin boş olmasına, doktorun teyzesini yatağına yatırıp kuvvetli bir yatıştırıcı ilaç vermesine şükretti. Bu manzara teyzesini daha da fazla üzerdi. Bir gece önce polisle karşılaşmak, daha sonra da başsavcıyla konuşmak zaten onu yeterince üzmüştü. Jerry'yi o halde üzgün ve korku içinde görmek Maggie'nin bile aklını

başından almıştı. Şimdiyse bu adamların arasında onu görmek daha da kötü olmuştu.

Maggie Russell dikkatle salondaki erkekleri incelemeye koyuldu.

İkisi onun yabancısıydılar. Bunlardan biri sık sık gazetelerde adına rastladığı ve eniştesinin de ağzından hiç düşürmediği bir isimdi. Genç kız iki adamla da kapıdan içeri girdikleri zaman tanıştırılmıştı. Fakat ikisini de bu evde ilk kez görüyordu. Bir tanesi, yani Maggie'nin ismini duymuş olduğu adam Luther Yerkes'di. Adamın tuhaf kıyafeti, garip yüzü ve yarattığı efsane genç kızı âdeta büyülemişti. Genellikle çevresindekilere karşı sert davranmaya alışkın olan Frank Griffith'in bu sanayi kralına karşı pek uysal ve alçakgönüllü davranmasından da ona büyük önem verdiği anlaşılıyordu. Acaba Yerkes, Griffith Reklam Şirketine en çok para ödeyen işadamlarından biri olduğu için mi böyle davranıyordu? Yoksa böylesine zengin ve nüfuzlu bir kimsenin bir iş arkadaşının dertli zamanında ona yardım etmeye gelmesinden ötürü mü ona bu derece önem veriyordu?

Hiç de bir Pollyanna gibi düşünmeyen Maggie'ye göre, Luther Yerkes parasını yardım için dağıtmaktan zerre kadar çekinmediği halde, vaktini başkaları uğruna harcamaktan hoşlanmayan bir tipti. Ama daha on dakika kadar önce adamın Frank Griffith'in oğlu için her şeyi yapmaya hazır olduğunu söylediğini işitmişti. Gerçek suçluyu, yani şu kitabı mahkûm etmek için elinden geleni yapacağına göz vermişti.

Yerkes'in yanında oturup hiç konuşmadan siyah kaplı bir deftere durmadan bir şeyler not eden adam da Yerkes'in halkla ilişkiler danışmanı olarak tanıtılmıştı. Adamın birinci ismini pek iyi duyamamıştı ama galiba İrving veya İrvin ya da İrwin olduğunu sanıyordu. Yalnız soyadının Blair olduğunu iyice duymuştu. Adamın sesi borazan gibiydi. Bu da salondaki ikinci yabancıydı ve Maggie onun buradaki gerçek rolünün ne olduğunu kestirememişti.

Salonun ortasındaki, Maggie'nin daha önceleri de ara sıra evde gördüğü aile avukatı Ralph Polk'du. Daima papyon kravat ve kolalı yaka kullanan, içine kapanık, tutucu bir görü-

nüşü vardı.

Sonra Frank Enişte de oradaydı. Genellikle enerji küpü olan eniştesi şimdi hiç alışılmadık bir sessizlik içinde yanmamış purosunun ucunu kemirmekle meşguldü. Frank Griffith genç kızı daha buraya ayak bastığı gün yıldırıp ezmeye başlamıştı. Ama bu sadece onun başarısı değildi. Russell ailesinde (Ethel Teyzesi Russell ailesindendi ve Maggie'nin annesinin kardeşi oluyordu) Frank Griffith'in başarı yoluna karısının biriktirdiği paralarla adımını atmış olduğu biliniyordu. Maggie kendi annesinin biriktirmiş olduğu paraları babasının çarçur etmiş olduğunu çok önceden sezinlemişti. Geri kalan para da kötü yatırımlara harcanmıştı. Maggie öksüz kalınca Griffith ailesi annesinin cenaze masraflarına katkıda bulunmak zorunda kalmıştı. Fakat Frank Griffith karısının parasını gayet güzel kullanmasını bilmiş, Olimpiyat şampiyonu olmasından da yararlanarak bugün merkezi Madison Caddesinde bulunan, büyük reklam şirketini kurmuştu. Şirketin Chicago ve Los Angeles'te de şubeleri vardı. Gerçi Maggie'nin görevi teyzesine bir tür sekreterlik yapmaktı, ama bazı geceler de geç vakitlere kadar daktilo başında eniştesinin yazılarını yazdığı oluyordu. Genç kız eniştesinin şirketinin yılda seksen milyon dolar tutarında fatura işlediğini ve bunun yedi milyonunun Yerkes'in hesabından geldiğini biliyordu.

Daha başlangıçta Maggie'yi yıldırıp sindiren şey Frank Griffith'in bu yanı değildi. Eniştesinin o Herkülvari enerjisi ve kendine olan o inanılmaz güveniydi. (Siz onun yanıldığını kesinlikle bilseniz de iddiasında haklı olduğuna karşısındakini rahatça inandırabilirdi). Özel jimnastikhanesinde vaktiyle kazanmış olduğu kupalar ve kuvvetinin büyüklüğünü gösteren fotoğraflardan başka çeşitli jimnastik aletleri vardı. Frank Griffith her sabah dini bir görev yerine getiriyormuş gibi buraya gelip jimnastik yapıyordu. Ayrıca golfu, tenisi, Victorville yakınlarındaki hayvan çiftliğinde atları ve özel jet uçağı da vardı. Zaten devamlı hareket halindeydi. Kulüpler, ziyaretler ve toplantılar Los Angeles'te epey vaktini aldığı gibi Chicago, New York ve Londra'yla sürekli temas halindeydi. Boyuna oralara gidip geliyordu.

Maggie bütün bunların herhangi bir kimsenin kendini Toulose Lautrec gibi küçük ve güçsüz bulması için yeterli olacağını düşünüyordu.

İşte şimdi de eniştesini seyrediyordu. İncecik kül rengi flanel elbisesi, parmağında altın yüzüğü ve yüzünde ciddi ifadesiyle yine çevresine hükmediyordu. Işte o başarılı işadamı, toplum fikrini benimsemiş ideal vatandaş, herkesin hayalinde yaşayan kendi kendini yetiştirmiş işadamı modeli, kusursuz koca ve baba karşılarındaydı.

Sapık ve zayıf bir vâris yüzünden büyük bir sarsıntıya uğramış, kötü duruma düşürülmüştü. Oğlan sadece kendini değil aynı zamanda ailenin adını da lekeleyecekti bu gidişle. Şimdi Frank Griffith bir düşünce kumkuması halindeydi. Maggie içinden kendine şöyle Sokratvari sorular sormaya koyuldu. Acaba eniştesinin dalgın hali böylesine mükemmel yetiştirilmiş tek erkek evladın ne gibi bir kusuru olabileceğini düşünmekten mi ileri geliyordu? Yoksa bu skandalın onun iş hayatını, yapacağı yatırımları ve ülke içindeki sosyal durumunu ne şekilde etkileyeceğini mi düşünüyordu? Yoksa sadece evladını korumak isteyen bir babanın tasası mı vardı içinde?

Maggie eniştesini iyi tanırdı ama içyüzünü de pek bilemiyordu, sonra onun böyle kötü bir duruma düştüğünü de hiç görmemişti. Bu nedenle o sorulara kesin bir cevap veremeyecekti.

Ve işte Maggie'nin zihninde bu soruların belirmesine neden olan kimse vardı.

Yani ailenin vârisi.

Bu Jerry'ydi. Griffith ailesinde Maggie'nın en iyi tanıdığı, en fazla ilgilendiği ve şimdi de en çok dikkatini çeken üye. Tahta arkalıklı bir koltuğa oturmuştu. Pek endişeli ve sinirli görünüyordu. Bacak bacak üstüne atarak oturmuştu ama durmadan bacaklarının yerini değiştiriyordu. Pek körpe ve pek da zavallı bir hali vardı. Maggie sayıları biliyordu ama onlar da yalan söylüyorlardı. Jerry yirmi bir yaşındaydı, Maggie ise yirmi dört yaşındaydı. Ancak Jerry daima on yaş daha küçük, Maggie ise on yaş daha büyük gösteriyordu. Maggie için, Jer-

ry küçük bir oğlan çocuk, kendisiyse genç bir kadındı. Jerry zekiydi ama utangaç ve içine kapanık bir çocuktu. Yaşıtlarının çoğu gibi o da kuşkular ve sorunlar kumkuması halindeydi. Annesi hastalığına ve acılarına kendini pek fazla kaptırmıştı, babası çok fazla meşguldü, arkadaşlarıysa ona sırdaşlık etmekten aciz, kaypak kişilerdi. Maggie sakin, anlayışlı, sabırlı, bazen akıllı ve her zaman da delikanlının durumunu takdir edebilecek güçte olduğu için zamanla onun sırdaşı ve en yakın arkadaşı olmuştu. Gerçekteyse ona sadece arkadaşlık etmekle kalmıyor, aynı zamanda analık babalık da yapıyor, gerekince akıl verip dertlerini dinliyordu.

Jerry'nin içini dışını herkesten daha iyi bildiğini sanırdı, ama yine de delikanlının bir gece önceki davranışı Maggie için tam bir sürpriz olmuştu. Gerçi oğlanın dertlerini biliyordu fakat buna karşın Jerry'nin şiddet kullanarak bir genç kıza zorla tecavüz etmesini bir türlü aklı almıyordu. Hani oğlan cinsel bakımdan iktidarsız, ruh hastası ya da kızlara sevimsiz görünen bir kimse de değildi ki. Orta boyluydu, zayıftı. Kolejde onunla arkadaşlık eden California'lı iriyarı bronz tenli delikanlıların yanında belki biraz sönük kalıyordu, ama bu haliyle bile çekici olabiliyordu.

Maggie, Jerry'yi incelemeye devam etti. Kestane rengi saçları her zamanki gibi düzgün bir şekilde yana ayrılmıştı. Buğday rengi teni şimdi her zamankinden daha da solgun görünüyordu. Üzüntüden delikanlının yüzü çökmüştü âdeta. Tüm bunlara karşın yine de çekici bir yanı vardı ve kızlarla da buluşup geziyordu. Genellikle erkek arkadaşlarıyla birlikte kızlı oğlanlı grup gezmelerine katılıyordu. Onun için Jerry'nin kendini kızlara beğendirememesi sözkonusu olamazdı. Öyleyse hangi kör şeytan delikanlıyı hiç tanımadığı adi bir kıza tecavüz etmeye zorlamıştı? Dün gece babası bütün bunlara o kitabın neden olduğunu kabul etmişti. Jerry de o kitabın iç dünyasında uyandırdığı cinsel fantazileri kabul etmek zorunda kalmıştı.

Maggie için bir kitabın, yani herhangi bir kitabın, özellikle bu kitabın böylesine kötü bir etki yaratan müthiş bir Frankenstayn olabileceğine inanmak çok güçtü. Ama işte gerçekler ortadaydı. Jerry bu kitabı konuştu ve kitabın cinsel duygularını

nasıl kamçıladığını de itiraf ettiğine göre mesele yoktu. Duygularının kamçılanması konusunda gerçeği ancak Jerry'nin kendisi bilebileceğine göre, Maggie de ona inanmak zorundaydı. Üstelik geceki konuşmalar sırasında delikanlının bu suçu işlemesinde o kitap büyük rol oynadığı için Jerry'nin sempati toplayacağı kanısı uyanmıştı. Bu sempati de verilecek cezayı hafifletmeye yarayabilirdi. Işte Maggie için en önemli nokta buydu. Jerry'ye verilecek cezanın azalması konusu ortaya çıkınca akan sular durmuş, bütün kuşkular kayboluvermişti. Jerry'ye acıyordu. Ama aynı zamanda kendisini aldatan o kitaba acıyordu.

Maggie, Jerry'ye hayretle baktı. Hayır, bu olanaksızdı. Irz düşmanları birbirlerine benzerlerdi. Şimdiye kadar gazetelerde okuduğu tecavüz olaylarından ve gördüğü fotoğraflardan bu sonucu çıkarmıştı. Bir ırz düşmanı acaba kime benzerdi? Genellikle kötü bakışlı, sefil görünüşlü, iğrenç bir yaratık olduğu düşünülürdü. Oysa Jerry sadece Jerry'ye benziyordu. Genç kızın gizli gizli şakalaşmaktan hoşlandığı, birlikte Alis Harikalar Ülkesinde'yi okuyup tartıştığı o efendi görünüşlü Jerry'e benziyordu. Bir akşam Jerry'yle Thoreau'nun düşüncelerini tartışmışlar, Jerry bu ünlü Amerikalı düşünür ve şairin şu sözlerini ezberinden söylemişti: «Eğer bir adam dostlarına ayak uyduramazsa, belki de başka bir davulcunun davuluna kulak veriyordur.» Ama Jerry hiçbir zaman başka bir davulcunun davuluna ayak uydurduğunu belli etmemişti. Peki, acaba dün gece Jerry hangi davulcunun sesini duymuştu? Jerry, JJ Jadway adında bir davulcunun davulunu dinlediğini söylemişti. İşte davulcu oydu.

Zavallı Sheri'cik, kızcağız hastanedeydi.

Ve ah, zavallı Jerry, zavallı Jerry.

Bu, suçlusu bulunmayan bir davaydı. Sadece kurbanları vardı. Maggie, Jerry'nin başına neler geleceğini merak etti, sonra da salondakilerin de bu soruyu tartıştıklarını farketti.

Aile avukatı Ralp Polk konuşuyordu. Maggie bütün dikkatini ona verdi.

Polk, «Durumu bir kez daha özetleyeyim,» diyordu. «Dün gece karakola gittiğimiz zaman Jerry'nin adı sabıka kayıtların-

-da yer almıştı. Kefalet meselesini ben hallettim. Şimdi, Jerry'-nin şu ana kadar yaptığı açıklamalara karşın, suçluluğu ispat edilinceye kadar masum sayılır. Yani benim demek istediğim, kanun bize hâlâ bazı haklar tanıyor ve seçme fırsatı veriyor. Jerry suçunu kesin olarak itiraf etmek isteyinceye kadar elimizdeki olanaklardan yararlanmaya çalışacağımı anlatmaya çalışıyorum.»

Frank Griffith, «Yani Jerry suçsuz olduğunu iddia edebilir mi demek istiyorsun?» diye sordu.

«Elbette. Izin verin de söyleyeyim. Başsavcının bize yardımcı olması en büyük kozumuz. Davanın ön duruşması için tarih kararlaştırıldı. Bu ön duruşmada yargıçlar dava açılmasını gerektirecek bir durumun olup olmadığını kararlaştıracaklar. Eğer bu adımı atacak olursak, başsavcı Jerry aleyhindeki delillerin bir bölümünü yargıç heyetine sunacak. Olayla ilgili tanıkların listesini falan verecek. Eğer istersem, bu tanıkları sorguya çekebilirim. Şimdi bu duruşmada yargıç, savcının delillerini yeterli bulursa Jerry'nin yargılanmasına karar verebilir. Bundan sonra atılacak ikinci adım da ikinci duruşmaya çıkmak olacak. Eğer Jerry suçlu olduğunu söylerse, birkaç hafta sonra hüküm giyecektir. Suçlu olmadığını ileri sürerse, duruşma tarihi saptanacak. Bildiğiniz gibi, Jerry suçlu olduğunu kabul ederse cezası üç yıldan ömür boyu hapse kadar değişebilir. Burada durum yargıçın insafına kalıyor. Bazı koşullar altında cezası çok hafif olabilir. Ama bazı koşullarda, özellikle kızın ölmesi ya da sakat kalması gibi durumlarda da en ağır ceza verilebilir. Onun için şimdi...»

Jerry Griffith bağırdı. «Bütün bunların ne yararı olacak? Kıza ne yaptığımı zaten açıkladım bile.»

Frank Griffith öfkeyle oğluna döndü. «Sen kes sesini bakalım. Lafa karışma.»

Maggie yerinden fırlamış ve Jerry'yi korumak için araya girmeye hazırlanmıştı, fakat sonra Jerry'nin soluğu kesilmiş bir halde babasına ve diğerlerine bakıp kendine hâkim olduğunu gördü.

Polk koltuğunda hafifçe yana dönmüş, Jerry'ye bir şeyler söylemek ister gibiydi ama sözlerini Luther Yerkes'e de dinlet-

mek istediği belliydi.

«Onümüzdeki her adımdan yararlanmamızı niye teklif ettiğimi anlatmak istiyorum. Gerçi bu oldukça ağır bir iş, ama Jerry, böyle yapmamızın bazı nedenleri de var. Babanın avukatıyım, şimdi de senin avukatın oldum ve tabiî sana elimden gelen yardımı yapmak isterim. Hazırladığım planı uygulamama imkân ver. Bir kere bunca zamandır avukatlık yaptığım için bir müşterinin suç sayılabilecek olaylardan sonra genellikle büyük üzüntü içinde bulunacağını, bu üzüntü ve biraz da şaşkınlıkla kendini suçlu saymak isteyeceğini gayet iyi bilirim. Ama aradan biraz zaman geçince düşünceleri değişir, hatta suçlu olmadığını bile farkeder. İşte onun için elimizde bir fırsat var...»

Jerry ısrarla, «Ben suçluyum ve suçlu olduğumu da söyledim,» dedi.

Frank Griffith, «Jerry, seni son kez uyarıyorum, eğer susmazsan...» diye söze başladı.

Polk sabırla, «Ziyanı yok, Frank,» dedi. «Ona durumu anlatmaya çalışayım.» Avukat bu kez doğrudan doğruya Jerry'ye hitap etti.

«Evet, bütün bunlar sana pek budalaca görünebilir. Kaybedeceğini bile bile maça devam etmek gibi bir şey olduğunu düşünebilirsin. Senin suçsuz olduğunu iddia edip hakkında dava açılmasına meydan vereceğiz demiyorum. Sadece bu fırsatın varolduğunu ve üzerinde biraz düşünmeye değeceğini anlatmaya çalışıyorum. Zaten başsavcı da dava istemiyor. İşleri başından aşkın. Bu durumda bir davanın açılması onun zaman kaybetmesine ve seçmenlerine de masraf çıkarmasına neden olabilir. Fakat biz elimizdeki kozla oynayabiliriz. Savcıya sanki dava açılmasını iyi karşılayacakmışız gibi gösterip buna onu inandırabiliriz. Bu da daha hafif bir cezayla kurtulmamız için atılmış bir adım sayılır. Dava açılması bir zarar sağlamayacak oldukça ve kazanma şansın bulunmadıkça seni böyle bir tehlikeye sokmak istemem. Laf aramızda kalsın, işin doğrusu şu: İkinci duruşmada senin suçlu olduğunu söyleyeceğim. Çünkü bu davada bambaşka bir yol izlemek niyetindeyim. Dün gece Başsavcı Duncan ve bu sabaha da Luther Yerkes'le yaptığım

birer konuşmadan sonra bu yolu seçtim. Ve işte bu da çok önemli.»

Yerkes de başını salladı. «Senin iyiliğin için alınmış bir karar bu, Jerry. Bir kere dinlesen iyi edersin.»

Polk, «Açık konuşalım,» dedi. «Kapalı kapıların arkasında başsavcı tecavüz suçunun kabul edilmesinden sonra cezayı kararlaştıracak yargıca sözünü geçirebilir. Şimdi başsavcıyla Bay Yerkes aynı kanıya sahipler. Yani onlar Yedi Aşk Dakikası'nın etkisiyle suçu işlediğine, bu kitabın kurbanı olduğuna inanıyorlar. Gerçek suçlunun o kitap olduğunu ve körpe, tecrübesiz beyinler üzerindeki zararlı baskının büyük olduğunu ileri sürüyorlar. California eyalet kanunlarına dayanarak bu kitabın satışını yasaklatmak istiyorlar. Senin gibi gençler böyle kitapları okumasalar, böyle ırza tecavüz gibi şiddet olaylarının pek çoğunun olmayacağına inanıyorlar. Kısacası, bu kitabın etkisiyle bir bunalım geçirip suçu işledin. Şimdi bu inancın halkın zihnine iyice yerleşmesi için biraz zamana ihtiyacımız var. Eğer bu düşünce halkın kafasına yerleşirse, senin için pek olumlu bir hava yaratılmış olacak ve o zaman da yargıcın sana pek hafif bir ceza vereceğini umut edebiliriz. İşte onun için de bir ön duruşmaya çıkmanı, ondan sonra da ikinci kez yargıç önünde hesap vermeni istiyoruz. Böylece bize zaman kazandırmış olacaksın.»

Jerry doğrulup başını salladı. «Bay Polk, Bay Polk, cezaya falan aldırdığım yok benim, başıma gelecekler de umurumda değil. Artık böyle şeylere önem vermiyorum.»

Polk anlayışlı bir tavırla gülümsedi. «Seni anlıyorum, Jerry. Çok büyük şok geçirdin ve şu anda senden de daha başka türlü davranmanı bekleyemezdim.»

Avukat bu kez de Frank Griffith'e döndü. «Aklıma bir şey daha geldi. Bu davanın oğlunuzun kişiliğine aykırı düştüğünü ileri sürebiliriz. Jerry bu suçu işlediği zaman aklının başında olmadığını da belirtebiliriz. Bu da Doktor Roger Trimble gibi birinci sınıf bir ruh doktorunu gerekli kılar.»

Frank Griffith, «Sen ne istersen yap,» dedi. «Yeter ki, bunların oğluma yararı dokunsun. Doktor Trimble'i oğlumu görmeye getirebilecek misin acaba?»

«Doktor Trimble benim dostumdur, Bay Yerkes'in de dostudur. Sanırım ki...»

«Hayır.» Bunu söyleyen Jerry'ydi. Delikanlı ayağa kalkmış, titriyordu. «Belki başka şeyleri yaparım ama bir kafa doktoruna izin veremem.»

Griffith ayağa kalktı, oğlunun başına dikildi.

Maggie bunu görünce hemen araya girmeyi düşündü, ama Griffith'in ilk kez pek yumuşak ve yatıştırıcı bir sesle konuştuğunu görünce şaşırdı.

Frank Griffith, «Sana elimizden geldiği kadar yardım etmek için burada toplandık. Senin durumunu düzeltecek her şeyi yapmaya hazırım,» dedi.

«Evet, biliyorum, baba, fakat bu isteğe boyun eğemem.»

«Ralph Polk kanunları biliyor. Senin bir ruh doktorunu görmenin yargıçla durumu düzeltmeye yarayacağını söylüyorsa...»

Avukat Polk da ayağa kalkmıştı. «Gerçekten yarayabilir, Jerry. Yargıç senin daha önce hiçbir şekilde suç işlemediğini, hiçbir olaya adının karışmadığını dikkate alacaktır elbet. Ondan sonra da senin geçmişini inceletmek için bir heyet kurulmasını isteyecektir. Bu heyet, akrabalarından, öğretmenlerinden ve arkadaşlarından senin hakkında bilgi toplamaya çalışacak. Bilirkişi Dr. Trimble'ın seni tedavi ettiğini öğrenip bunu bildirince pek çok sivri köşe ortadan kalkacak, senin hakkında bilgi toplamaya çalışan bilirkişinin de kararlarını olumlu bir şekilde etkileyecek.»

Jerry yine başını sallıyordu. «Bay Polk, hayır, bunu yapamam. Ben hiçbir ruh doktorunu istemiyorum. Siz ne düşünürseniz düşünün ben deli değilim. Bu sadece geçici bir şeydi. Dün gece başsavcı bile öyle dedi. Başsavcı o kitabın neden olduğunu kabul etti, hepsi bu kadardı işte.»

Polk omuzlarını silkti. «Tabiî hiç kimse seni bir ruh doktoruna görünmeye zorlayamaz, Jerry. Fakat bana kalırsa, akıllıca bir hareket olur bu.»

Frank Griffith bir adım ilerleyip kolunu oğlunun boynuna

doladı, bir yandan da Polk'a hitaben, «Sen üzülme, Ralph,» dedi. «Jerry'nin kendisi için en yerinde davranışın hangisi olduğunu ergeç anlayacağından eminim. Sen, işine bak, Doktor Trimble'i ara ve bir randevu sağlamaya çalış. Sana gelince, Jerry. Bana kalırsa adamakıllı yoruldun ve üzüldün. Biraz yukarı çıkıp yatsan iyi edersin. Şu yatıştırıcı ilaçlardan birini alıp dinlenmeye çalış. Geri kalan işleri biz kendi kendimize, seni üzmeden hallederiz.»

Jerry babasına şaşkın şaşkın baktı, sonra birdenbire hiç kimseye bir şey söylemeden telaşla odadan çıkıp merdivene doğru yürüdü.

Maggie'nin gözleri onu izledi. Salondaki erkekler yine eski yerlerine oturup da sigaraları, purolarını yakmaya koyulurlarken, Maggie koridora doğru yavaşça süzüldü. Odadakilerin gözlerinin önünden kaybolur kaybolmaz da olanca hızıyla merdivenleri çıktı.

Jerry'yi ikinci katın sahanlığında yakaladı.

«Jerry.»

Delikanlı duraladı, gülümsemeye çalıştı, ama beceremedi.

«Sana bu derece eziyet etmelerine çok üzüldüm.»

Jerry sesini çıkarmadı.

Maggie, «Mutlaka sana yardım edebilmek için böyle davrandılar,» dedi.

Jerry sinirli sinirli kazağıyla oynuyordu. «Kimsenin bana yardımcı olması beni ilgilendirmiyor. Çok kötü ve çılgınca bir iş yaptım, cezalandırılmayı da hakettim. Onun için bırakın da bana ceza versinler. Fakat bunun yanı sıra fazladan işkence çekmek de istemem. Duruşma salonlarına gidip bütün dünyanın gözü önünde yargıçların avukatların beynimi didik didik etmelerine göz yumamayacağım. Beynimin geri kalanını da ruh doktorlarının didiklemelerine izin veremem. Hepsinin beni sadece rahat bırakmalarını istiyorum o kadar.»

«Pekâlâ, Jerry.»

«Bütün bunlar, herkesin gözü önünde çırılçıplak durmuşum gibi bir duygu uyandırıyor içimde.»

«Biliyorum.»

«Suç işledim, öyleyse beni cezalandırsınlar, yakamı bıraksınlar. Sadece beni rahat bırakmalarını istiyorum. Seni kastetmiyorum, Maggie. Öbürleri beni rahat bıraksınlar, hakettiğim cezayı çekeyim. Sen durumu anlıyorsun. Acaba onların da bunu anlamalarını sağlayabilir misin, Maggie?»

«Çalışırım. Çalışacağım da. Belki bugün olmaz ama daha uygun bir zamanda denerim.»

«Eksik olma... Şimdi pek berbat haldeyim. Yatsam daha iyi olacak galiba.»

«Eğer dinlenebilirsen çok iyi olur. Buna ihtiyacın var.»

«Tamam.»

Jerry dönüp yatak odasına yürüdü. Delikanlı odasına girince Maggie de merdivenlere yöneldi. Ağır ağır, düşünceli düşünceli aşağıya indi. Merdivenin sahanlığına geldiği zaman salondakilerin hararetli hararetli konuşmaya devam ettiklerini farketti. Onların dikkatini çekmeden yavaşça içeri süzüldü.

Ralph Polk, Yerkes'in sözlerini başını sallayarak onayladıktan sonra, «Evet, Bay Yerkes,» diye konuşmasını sürdürdü «Bundan hiç kuşkunuz olmasın, gerçekten hiç kuşkunuz olmasın. Şu müstehcen eser Jerry'nin işine yarayacak en güçlü koz. Dediğiniz gibi, bizim sorunumuzu çözümlemeye yarayacak başlıca etken olacak. Ortada başka nedenler bulunmasa bile sırf bunun için oğlanın Doktor Trimble'dan tedavi görmesini isterim. Birkaç seanstan sonra Doktor Trimble, Jerry'nin o kitabı okuduktan sonra ne gibi bir ruh hali içine düştüğünü anlamakta gecikmeyecektir sanırım. Bu da bizim için paha biçilmez bir delil olacak. Tabii başsavcımız da kitabı suçlamak istiyorsa, Doktor Trimble'ın teşhisinden yararlanacaktır.»

Yerkes'in gözleri koyu renk gözlük camlarının arkasında gizliydi. Yüzü de ifadesizdi. «Ben de öyle olacağını sanırım ama Elmo Duncan'ın ne yapmayı düşündüğünü hiç bilemiyorum. Her neyse, sana kendi planlarımın neler olduğunu söyleyebilirim. Bu evde adi bir kitabın suçsuz bir gence, derli toplu bir aileye, bir çevreye ne gibi zararlar verebileceğini gözlerimle gördükten sonra bu ülkede sansüre önem vermedikçe, uçuruma her geçen gün biraz daha yaklaşacağımızı herkese kabul ettirmek için elimden geleni yapacağım. Senin de bu mücadeleye benimle

birlikte katılacağını umarım. Sadece üzerine aldığın davanın selameti için değil, toplumumuzun ve adaletin selameti için bunu yapacağından kuşkum yok.»

Griffith hararetle, «Size söz veriyorum, Bay Yerkes,» dedi.

Yerkes, «Ben de söz veriyorum. Bu saniyeden tezi yok, bu toplumu ve ülkemizi şu zihin çelen, ruh zehirleyen kötü etkilerden kurtarmak için olanca gücümle mücadele edeceğim. Birlikte ne yapacağız biliyor musun? Kitabı onlara fırlatıp atacağız. Kitaplarını yüzlerine fırlatacağız ve o korkunç para tuzaklarını, ırz düşmanı yaratıcılarını tapınaktan kovacağız.»

***

Nedense Mike Barrett başsavcının onunla konuşmasına ve konuşmalarının çok kısa sürmesine hiç şaşmadı.

Elmo Duncan daha birkaç saniye önce sekreterine üç dört dakika için odasına hiçbir telefon bağlamamasını ve ziyaretçilere de birkaç dakika gecikeceğini söylemesini bildirerek Barrett' le yapacağı konuşmanın süresini kesin olarak kararlaştırdığını belli etmişti.

Barrett, adliye binasına giderken iyimserliğini yitirmemiş, az önce telefonda Sanford'a anlattığı gibi başsavcının bir gün önceki sözünü yerine getireceğine inanmıştı. Yedi Aşk Dakikası'yla ilgili yeni gelişmenin, savcının kitapçı hakkındaki yumuşak tutumunu etkilemeyeceğini ummuştu.

Başsavcının geniş ve rahat odasının kapısı açıktı ve Barrett bir an için adamın yerinden kalkıp onu kapıdan karşılayacağını umdu. Fakat Duncan oturduğu yerden Barrett'e içeri girip maroken koltuklardan birine oturmasını işaret etti. Bu da konuşmanın dostlukla ilgisinin bulunmayacağını gösteriyordu. Barrett'in umudu gittikçe azalıp kaybolmaya başladı.

Şimdi karşısındaki adamın da dün onunla pek dostça ve samimi konuşan kişi olmadığını açıkça görebiliyordu. Duncan' ın yüzü sabrının taştığını gizlemek istiyormuş gibi gergin bir ifadeye bürünmüştü.

Başsavcı sinirli bir tavırla masasının üzerindeki kâğıtlarla oynadı, telefona bir göz attı, sonra da yanı başındaki su kabı-

na, karşısındaki kitap dolu raflara baktı ve isteksiz bir tavırla dikkatini Barrett'e verdi. «Sizin buraya kadar geleceğinizi tahmin etmiyordum,» dedi. «Beni telefonla arayacağınızı sanmıştım. Ne yazık ki, bugün de programım pek yüklü.»

Duncan daha fazla bir şey söylemedi. Bekledi.

Barrett, «Ben böylesinin daha kolay olacağını düşündüm,» dedi. «İşi kısa keseceğim. Ben Fremont sorununu halledecektik.»

«Evet.»

Başsavcı ona hiçbir ipucu vermiyordu. Barrett de yeni gelişmeyi kabullenmek zorunda olduğunu sezinledi.

«Tabii gazeteleri gördüm. Şu Griffith'in oğluyla ilgili haberleri okudum. Jadway'in kitabıyla ilgili durumu da biliyorum. Yazılanlar doğru mu?»

«Hepsi doğru.»

«Yaa. Basının tutumundan öyle anlaşılıyor ki, oğlan bu tecavüz suçunu J J Jadway'in etkisinde işlemiş.»

Duncan masasının üzerinde İspanyol malı bir mektup açacağı bulup eline alıp incelemeye koyuldu. Mektup açacak kılıç biçimindeydi. Duncan başını kaldırmadan, «Biz burada Fremont sorunuyla Griffith sorununu ayrı iki dava olarak ele alıyoruz,» dedi. «Bu davalara basın bakmıyor, Bay Barrett. Benim bürom bakıyor.»

Barrett ihtiyatlı davranmaya çalıştı. «Yani siz bana bu iki olayı da ayrı ayrı ele aldığınızı ve Fremond sorununda dünkü kadar tarafsız olduğunuzu mu anlatmaya çalışıyorsunuz?»

Duncan mektup açacağını elinde evirip çevirirken, Toledo çeliği pırıl pırıl parıldıyordu. Başsavcı, «Ben size öyle bir şey söylemedim,» dedi. «Sadece kanun gözünde iki olayı ayrı ayrı ele aldığımızı ve her birini de eldeki delillere göre değerlendirdiğimizi anlatmaya çalışıyorum. Bunların iki ayrı dava olduğunu elbette gayet iyi biliyoruz. Ama kamuoyunda bunlara bir dava gözüyle bakılabileceğini de düşünmüyor değiliz.»

«Yani kamuoyunun bunları ayrı birer dava olarak ele almanızı zorlaştıracağını mı ima etmeye çalışıyorsunuz?»

Duncan dirseklerini masaya dayayarak öne uzandı. Gözleri kısıldı. «Bay Barrett, elimizde müstehcen bir kitabın satıcısını

suçlayan ithamlar var. Aynı zamanda zorla ırza tecavüz edip ağır yaralanmaya yol açan bir delikanlı hakkında da suçlamalar var. Üstelik o kitabı okumak bu delikanlıyı suçu işlemeye kışkırtmış. Kamuoyunun bu olaya tepkisi de pek ani ve şiddetli oldu. Yasaları güçlendirmekle görevli bir kuruluş kamunun her baş kaldırışına cevap vermek zorunda olmayabilir, fakat kamunun istekleri bu kuruluşun çalışmasıyle birleşirse o zaman kamunun isteklerine uymak zorunda kalabilir. Yasanın, kamunun bir aleti olduğunu ve kamunun bunu kendini savunmak için yaratmış olduğunu asla unutmamalısınız, Bay Barrett. Ben de başka ne olursam olayım, her şeyden önce bir kamu görevlisiyim.»

Barrett atıldı. «Ben Fremont aleyhindeki suçlamaları basit bir sorun olarak kabullenmeye hazır görünüyordunuz, Bay Duncan. Hatta Fremont suçluluğu kabul ettirdiği takdirde para cezası ve tecil edilmiş hapis cezasıyla yetinmeye de nerdeyse hazırdınız. Birlikte çalıştığınız kimselere ayıp olmasın diye de formalite gereği onlara bir kez danışmak istemiş ve bu nedenle kesin karara varmayı bugüne bırakmıştınız. İşte şimdi de kesin ve resmi kararınızı öğrenmek için buraya geldim. Para ve tecil edilmiş hapis cezası. Bu niyette misiniz hâlâ?»

Başsavcı kılıç biçimindeki mektup açacağını elinden attı. «Ne yazık ki, değilim,» diye cevap verdi. «Mesai arkadaşlarımla da konuştum. Dünden beri elimize Yedi Aşk Dakikası aleyhinde yeni deliller geçti. Kitabı biraz daha dikkatli inceledim ve o korkunç olayın üzerinde de biraz daha düşündüm. Sonunda da basit bir suçla değil de, halkın güvenliğini sarsabilecek güçte korkunç bir suçla karşı karşıya olduğumuzu anladım.»

Barrett kuru bir sesle, «Yani ırza tecavüzün yaygınlaşması olasılığını mı belirtmek istiyorsunuz?» diye sordu.

Duncan bu sözlerden hoşlanmamıştı. «Ben Yedi Aşk Dakikası adlı o korkunç müstehcen eserin yayılmasından sözediyorum,» diyerek soğuk soğuk karşıya baktı. «Müşteriniz Ben Fremont'un suçsuz olduğunu iddia ederseniz, savunma makamını elimizdeki yetkilerimizin elverdiği ölçüde yargılayacağımızı ve savunucuyla kitabı önceden iddia edildiği şekilde suçlu bulmak için de her kaynağa başvuracağımızı bilin. Ama eğer suçlu iddiasını kabullenmeyi tercih ederseniz, savunucu kendisine veril-

mesi mümkün olan en büyük cezaya çarptırılacaktır. Yani para cezasıyla birlikte bir yıl da tutuklu kalacak demektir. Hiçbir pazarlık ve alışveriş yok, Bay Barrett.»

Barrett kendisinin Willard Osborn'la dost olmasından da artık korkulmadığını düşündü. Bölge başsavcısı kendinden emin bir hava içinde konuşuyordu. Besbelli Osborn'dan çok daha kudretli ve zengin bir patron bulmuştu.

Barrett, «Peki, ya şu iki dava ne olacak?» diye sordu. «Onları hâlâ ayrı ayrı mı ele almayı düşünüyorsunuz?»

Duncan pek acemice bir suçsuzluk numarası yaparak, «Onlar zaten ayrı ayrı iki dava sayılır,» dedi. «Ama tabii kitap hakkında dava açılırsa, Jerry Griffith'i tanık olarak yargıç huzuruna davet etmek zorunda kalabiliriz.»

«Tanık olarak mı dediniz, Bay Duncan?»

«Gelişme çağında olan bir delikanlı yeni okuduğu bir kitap yüzünden seksle ilgili bir suç işlediğini itiraf ederse, bu kitabın kötü olduğunu, satışının yasaklanması gerektiğini ve böyle bir kitabı satmanın da bir suç sayılacağını iddia ederim. Ah, evet, Jerry Griffith'in bize bu kitap hakkında vereceği her türlü bilgi, kitabın onun üzerindeki etkileri bizim davamız için önemli bir maddi delil sayılacaktır.»

Barrett elinde olmadan başını sallayarak itirazını açığa vurmak istedi. Fakat burası bir yargılama yeri değildi. Ve ayrıca başsavcı da dönüp dolaşıp onun karşısına bir davaya benzeyen iki ayrı davayla çıkıvermişti. Barrett acı acı, kamunun emrine uyan bir kamu görevlisi, diye düşündü. Ya da büyük bir olasılıkla Yerkes'in emrine uyan bir görevli.

Barrett, «Anladığıma göre, bu sizin son sözünüz olsa gerek,» dedi.

Duncan, «Evet,» dedi, ama yerinden kalkmaya da yeltenmedi. «Şimdi de sizin son sözünüzü öğrenmek isterim, Bay Barrett. İddianamede ne diyeceksiniz? Suçlu mu, suçsuz mu?»

«Eğer kararı verecek sadece ben olsaydım, hemen şimdi verirdim. New York'taki müşterimin de fikrini almam gerekiyor.»

Duncan ayağa kalkarak sakin bir tavırla, «Bu işin başka çıkar yolunun olmadığını müşterinize anlatabileceğinizi uma-

rım,» dedi. «Eğer suçluluğu kabul ederseniz, Fremont bir yıl tutuklu kalır ve kitabın da, başlangıçta sadece Oakwood'da satışı yasaklanır. Eğer suçsuzluk iddiasında bulunursanız satıcının da, kitabın da serbest kalması belki mümkün olabilir. Fakat bunun için de mahkemede tehlikeli bir kumar oynamak zorunda kalacaksınız.»

«Müşterime bunları açıkça anlatacağım.» Barrett içinden de, bu alçaklara bizim kesemizden geçinip reklam soytarılığı yapma fırsatını vermeyeceğimizi de Philip Sanford'a anlatacağım, diye düşündü. Kapıya gitti, tokmağı çevirirken, «Bugün öğleden sonra benden haber alacaksınız,» dedi.

Elmo Duncan biraz daha rahatlamış bir halde hafifçe gülümsedi. «Sizden haber bekleyeceğim.»

Kaybedilecek vakit olmadığı için de Phil Sanford da ondan haber bekliyor diye Mike Barrett hemen New York'a telefon etmeyi kararlaştırmıştı. Adliye binasındaki telefonlara güveni olmadığından çarçabuk Temple Caddesindeki posta binasına gidip boş telefon kulübelerinden birine girmişti.

Gerçi şehirlerarası hattın bağlanması gecikmemiş ve Sanford'a telefondan arandığı hemen bildirilmişti, ama genç yayınevi sahibinin telefon başına gelmesi hayli uzun sürmüştü. Sanford'un önce pek önem verdiği bir telefon görüşmesine şimdi bu derece ilgisiz kalması Barrett'i önce şaşırttı, sonra da tasalandırdı. Sonunda Sanford ahizeyi eline alıp da arkadaşına yayınevinin Grand Central Garından farkı kalmadığını anlatmaya koyulunca, Barrett onun sözünü kesip hemen konuya girdi. Birkaç dakika hiç durmadan Sanford'a durumu anlatmaya çalıştığı halde söyleyeceklerini bitirememişti.

«Bütün bunların sonu neye mi varıyor? Anlatayım, Phil. Sonra da sana acizane bir tavsiyede bulunmama izin ver. Duncan suçsuz olduğumuzu iddia edip meseleyi dava konusu haline getirmemi istiyor. O zaman duruşma salonunu bir sahne gibi kullanıp halka kendini beğendirmeye çalışacak. Üstelik bu temsil için bir de senaryo hazırlamış. Büyük kalabalıkları etkileyecek bir senaryo bu. Sahtekârdan başka bir şey olmadığını söylemiyorum. Ona haksızlık etmek istemem. Yedi Aşk Dakikası gibi bir romanın halka ölçülemeyecek derecede büyük zararının

dokunacağını söylerken buna gerçekten inanmış olduğu kesin. Dün bunu pek de o kadar hissetmiş değildi, bak orası doğru. Fakat Griffith tecavüzünün de böyle bir kitabın insanlar üzerinde ne gibi etkiler yaratabileceğine işaret sayıldığı kanısında. Buna da gerçekten inandığını sanıyorum. Allah biliyor ya, bu da yerinde bir inanç. Eğer elindeki kozları iyi kullanabilirse, Griffith davası onun adını ünlü etmeye yetecek. Kozları iyi kullanacağından da emin. Doğrusunu istersen ben de onun bu inancına katılıyorum.»

«Sen ne diyorsun, Mike? Yani onun kazanabileceğini mi söylemek istiyorsun?»

Barrett ağzını telefona biraz daha yaklaştırdı. «Evet, şimdi elimizde bu derece kıt bilgi varken, zaferin iddia makamında olacağını baştan kabul etmeliyiz. Daha bu sabah sana bir sansür sorununun ırza tecavüz davasıyla bir ilişkisinin bulunmadığını söylemiştim, bunu biliyorum. Bu dediklerim hâlâ da doğru sayılır. Duncan da öyle olduğunu kabul ediyor. Fakat az önce kendisiyle yaptığım görüşmeden anladım ki, başsavcı ve ona destek olanların siyasi ihtirasları ve çıkarları bu işde önemli rol oynayacak. Kamuoyu ve kamu baskısının etkisiyle Griffith'in oğlunu yan kapıdan bir tanık olarak duruşma salonuna çıkaracaklar. Bu hava içinde iki davanın bir dava gibi görünmesini sağlayabilirler. Eğer böyle yaparlarsa, bir yargıçtan ya da jüri heyetinden suçsuz kararını almak hemen hemen imkânsız olacaktır. Tanrı aşkına sen olsan, böyle bir davayı ne şekilde savunabilirsin söylesene. Bu kitabın bir sanat eseri olduğunu söylüyorsun ve bir sanat eseri için anayasa hükümlerini ve basın özgürlüğünü öne sürüyorsun. Ama bunlar da senin sanat eseri dediğin o kitap yüzünden kendini kaybedip ırza tecavüz ettiğini söyleyen bir delikanlının kurbanı olan o zavallı kızcağızı örnek göstermekten başka bir işe yaramayacak. Bu tartışmaları nasıl bir sonuca bağlayabilirsin? Benim sözümü dinle. Suçsuzluk iddia edip meselenin bir dava konusu olmasına asla göz yumamazsın. Kamuoyunun aleyhteki tutumu ve davanın kaybedilmesi, kitabının Amerika'daki büyük kentlerin hepsinden yasaklanmasına yol açabilir. O zaman da hapı yutmuş olursun, Phil.»

«Bir dakika dur, Mike. Beni dinle, ben...»

Barrett sert bir sesle, «Sözlerimi bitirmeme izin ver,» dedi. «Ben ne dersem onu yapacaksın. Durumu Ben Fremont'a anlat. Her şeyi gayet iyi anlayacaktır. Suçlu olduğunu iddia ederse, durumu bugünkünden on misli daha iyi olacak. Kesilen para cezasını başkaları ödeyecekler.Cezaevinde bir yıl kalmaya gelince. Eh, bu pek de hoş değil ama giyotine gitmek kadar da kötü sayılmaz. Bir kere suçluluğu kabul edersen, o zaman Duncan'ın sirkinin çadırını başına geçirmiş ve kitaba da bir gelecek sağlamış olursun. Fremont'un çarptırıldığı ceza konusu bir süre gazete sütunlarında tartışılacaktır, ama halkın dikkatini bundan uzaklaştırmaya yetecek bir yenilik de olmayacak. Başka yerlerde dava konusu olsa bile hiç değilse bir de ırza tecavüz olayıyla karşılaşmazsın. Duruşmada karşı tarafla kozunu paylaştıktan sonra, kitabın Oakwood dışında başka her tarafta satılması izinini koparabilirsin. Bana hak verdiğine inanıyorum. Suçluluk iddiasında bulunmalıyız. Hemen şimdi Duncan'ı arayıp ona kararımızı bildirmeme izin verir misin?»

«Mike...»

«İzin veriyor musun?»

Oldukça uzun bir sessizlik oldu. Barrett telefonu dinledi. Üç bin mil öteden Sanford'un kesik kesik soluk alışını duyuyordu.

Sonunda Sanford konuştu. «Çok geç kaldık, Mike,» dedi. «Deminden beri de sana bunu anlatmaya çalışıyordum. Çok geç oldu.»

«Sen neden söz ediyorsun, kuzum?»

«Ne yapmaya karar verdiğimizi resmen açıkladım. Suçsuzluk iddiasında bulunacağımızı, Ben Fremont'u ve Yedi Aşk Dakikası'nı mahkemede savunacağımızı açıkladım. İşte mesele bu.»

Barrett duyduklarına bir türlü inanamadığı için ahizeyi kulağından çekti, şöyle bir bakıp tekrar kulağına yerleştirdi. «Kuzum, sözlerini yanlış anlamadım ya? Benimle alay etmiyorsun değil mi? Bunun pek de gülünecek, şakaya gelecek yanı pek yok.»

«Bir saat kadar önce kararımızı resmen açıkladım. Mahkemeye gidiyoruz, Mike ve her türlü şeye ihtiyacımız var...»

«Bana kalırsa, senin bir deli gömleğiyle bir düzine ruh doktoruna ihtiyacın var.»

«Mike, sen bana konuşma fırsatı bırakmadın ki. Burada neler olduğunu bilmiyorsun. Bilseydin beni anlardın,» diye Sanford acı acı yakındı. «Bu sabah seninle telefonda konuştuktan sonra ülkenin dört köşesinden telefonlar, telgraflar yağmaya başladı. Yağmur gibi telgraf yağıyor, herkes aynı soruyu soruyor üstelik. Ben Fremont konusunda ne yapacağımızı öğrenmek istiyorlar. Ben Fremont'u savunacak olursak, Yedi Aşk Dakikası'nı da savunmuş olacağız. Eğer Ben'in suçlu olduğunu ve tutuklamayı hakettiğini bir çırpıda, duruşmasız, sorgusuz sualsiz kabullenecek olursak, kitabın da müstehcen olduğunu ve satışa çıkarılamayacağını kabul etmiş sayılacağız. Hatta Ben Fremont'u yalnız bırakmakla, her kitapçıyı tutuklanma tehlikesiyle karşı karşıya bırakıp onlara yardım etmek için de en küçük bir çaba harcamayacağımızı belli etmiş olacağız. Sanki Amerikan Kitap Satıcıları Derneği bana emir verir gibiydi: Buradaki sansürle mücadele et, sansürün daha fazla yayılmasını önle ya da kitabı unut. Çünkü eğer Sanford Yayınevi burada sansürle mücadeleye girişemezse, hiç kimse kitabı eline almaya cesaret edemeyecektir. Bak, daha önce de buna benzer bir durumda nelerle karşılaşıldığını gayet iyi biliyoruz, Mike. Henry Miller'ın Yengeç Dönencesi'ni Grove Yayınevi yayınladığı zaman, kitap satıcılarının omuzlarına altmıştan fazla dava yüklenmişti. Yayınevi kitap satıcılarını savunmayı üzerine aldığı halde, kitapçılar ellerindeki kitapları geri gönderdiler. İki milyon kitaptan yedi yüz elli bini elde kalmıştı. Putman Yayınevi Fanny Hill'i yayınladığı zaman satıcıları korumak konusunda hiçbir vaatte bulunmadı. Fakat bir de kitabın yasaklanması olasılığı ortaya çıkınca, satıcıların yayınevinden bir garanti almadan kitabı satmaya yanaşmayacakları anlaşıldı. Onun için de kitabın en fazla hücuma uğradığı kentlerden belli başlı üçünü seçtiler ve buralarda sansürle mücadeleye giriştiler. Sonunda kitapları kurtuldu, bu kentlerde rahatça satma hakkını kazandılar. Bir bakıma biz onlardan daha şanslı sayılırız, Mike. Şimdilik bizim kitap aleyhinde bir tek sansür davası açıldı. Belki diğer sansür davalarından daha önemli ve olay cıkarmaya elverişli bir da-

va ama olsun, eğer biz bu davayı kazanırsak, ilerde başka bir zorlukla karşılaşmayız. Ama bir de sansürle mücadeleye girişmeyecek olursak, işte o zaman yandık demektir. Satıcılar binlerce kitabı kucağıma yığıverirler. Kitabımız daha doğmadan ölür. Bugün bunu gayet iyi anladım... Başka çarem var mıydı, Mike? Çaresizdim. Hem de öylesine çaresiz kalmıştım ki, sonunda Wesley R.'nin telefonuna cevap vermek zorunda kaldım. Ondan ne aldım biliyor musun? Gazetelerin başlıklarını okuduktan sonra beni niye aramış biliyor musun? Budalanın biri olduğumu öteden beri bildiğini söylemek için aramış. Şimdi aptallığımı başkalarının da iyice kabullendiklerini açıklamak istemiş, Jadway'in kitabını yayınlamakla sadece budala olduğumu değil, aynı zamanda sersemin biri sayılacağımı da belirtti. Bana yardım etmek, şöyle baba öğütü vermiş olmak için de ne dedi biliyor musun?» 'Yediğin haltı, kendin temizle.' Sonra da yayınevini iyice batırmadan bir alıcı bulabilmek için harekete geçeceğini de sözlerine ekledi. İşte böylece yapayalnız kaldığımı anlamıştım. Düdüklü tencereye kapatılmış bekliyordum. Başsavcının söz verdiği şekilde hareket edeceğine inanmış bekliyordum. Ama her şeye karşın kitabı 'suçsuz' ilan etmek için çok geç kalmıştık. Bunun üzerine her zaman iş yaptığımız belli başlı kitapçılara, baş bayilere tek tek telgraf çekerek kitabımızı sansüre ve komplolara karşı savunmaya kararlı olduğumuzu bildirdim. Ben Fremont'la Jadway'in kitabını savunacağımızı, suçlu olmadığımızı iddia edeceğimizi Los Angeles halkına, bölge halkına ve bütün dünyaya suçsuzluğumuzu kanıtlayacağımızı bildirdim. Elimizdeki her türlü imkânı kullanarak bu kitap uğruna mücadeleye girişeceğimize söz verdim.»

«İşte başsavcının bana söylediği sözler de aynen böyleydi.»

«Ne dedin?»

«Elindeki her türlü imkânı kullanarak seninle mücadele edecekmiş.»

Sanford sinirli bir sesle, «Ben de bunu bekliyordum zaten,» dedi. «Ama bizim mahkemede kazanma şansımızın sıfır olduğunu da düşünmüyorsun değil mi, Mike?»

Mike Barrett birdenbire arkadaşına acımıştı. «Belki de meseleyi biraz fazla büyüttüm. Doğrusunu istersen, herhangi

bir işin mahkemelik olmasından hoşlanmadığımı söylemem gerekirdi. Duruşmalar masraflı, sıkıntılı ve bazen pek düşmanca bir hava içinde geçiyor. Duruşmalar sona erince de kimin kazanıp kimin kaybettiğini kestirmek güç oluyor, çünkü kazanan bile kaybetmiş gibi görünüyor. Ve üstelik bu dava özellikle çetin bir dava olacak. İddia makamının elinde kocaman kocaman bırakım silahlar var. Tabii duruşma gününe kadar sen de eline bazı silahlar geçirebilirsin.» Barrett içinde bir bezginlik hissetmeye başlamıştı. «Her neyse, ben şimdi başsavcıya telefon edip Ben Fremont'un suçsuzluk iddiasında bulunmasını istediğimizi anlatayım. Bunu yapmayı da hiç istemiyorum, ama öyle anlaşılıyor ki, sen bize başka türlü davranma olanağı bırakmamışsın.»

Sanford ısrar etti. «Zaten başka çarem yoktu. Bu davaya sırtımı çevirecek olsaydım, su baskınını önleyen barikatları kaldırmış sayılacaktım. Bu da ülkemizde konuşma özgürlüğünün sonu demekti.»

«Senin bütün derdin bu mu? Yani özgürlüğün tehlikeye girmesi mi?»

«Pekala, hınzır herif, doğruyu söyleyeyim: Asıl derdim kendi kellemi kurtarmak. Eh, bunu istemeye de hakkım var sanırım.»

Barrett gülümsemekten kendini alamadı. «İkinci neden daha akla yakın geliyor. Eğer kelle seninse elbette onu korumdk istersin. Sana bir öğütte daha bulunmama izin ver. Çok rica ederim, bu sözümü de kulak arkası etme. Tam ateş hattı üzerindesin. Dünyanın en usta nişancısına ihtiyacın var. Yani Amerika Birleşik Devletleri sınırı içinde yaşayan en usta avukata ihtiyacın var. Mutlaka bu avukatı tutman gerekiyor.»

«Ben onu buldum bile.»

«Buldun mu? Güzel. Peki, kimmiş bu avukat?»

«Sensin, Mike. Dün sana teklifte bulunmuştum, hatırladın mı?»

«Oh, hayır, hayır, buna imkân yok, Phil. Dün sadece başı derde girmiş bir yayınevi sahibine küçük bir yardımda bulunmaya çalıştım. Çarçabuk, suçlu iddianamesi hazırlanacak, ondan sonra da her şey bitmiş olacaktı. Ama duruşmaya gelince iş

değişiyor. Bu iş haftalarca, hatta aylarca bile sürebilir. Ben de başka tarafa bağlıyım,»

«Thayer ve Turner Şirketinden ayrıldığını söyledin ya. Eğer serbest olmasaydın, bunda ısrar etmezdim.»

«Phill, ben serbest değilim. Osborn Tesislerinde yeni bir görev almak için Thayer ve Turner'den istifa ettiğimi sana iki kez anlatmadım mı? Böyle bir şansı insan ömründe ancak bir kere elde edebilir. Üstelik yeni görevi alabilmem için de hemen işe başlamamı şart koştular. Bunu sana bu sabah da anlatmıştım.»

Barrett arkadaşına durumunu baştan anlatmak zorunda olduğunu anlamıştı. Hem de bu kez daha inandırıcı bir dille konuşmak zorundaydı. Yorgunluğunu gizlemeye çalışarak Osborn serüvenini bir kez daha başından sonuna kadar anlattı.

Sözlerini, «Niye senin avukatlığını yapamayacağımı şimdi öğrendin,» diye tamamladı.

Sanford yine ısrarından caymadı. «Osborn'a gidip duruşma bittikten sonra göreve başlayabileceğini söylersin.»

«Ben Osborn'un karşısına geçip de böyle bir istekte bulunamam. Onun yanında bir iş bulabilmem ne nimet. Bak, Phil, Amerika Birleşik Devletleri'nin sınırları içinde tam üç yüz bin avukat var ve üstelik bunlardan en aşağı iki yüz bini senin davanı almak isteyecektir. Bunların işi benden çok daha iyi idare edebileceklerine inanıyorum. Allah kahretsin, Phil, ben şimdiye kadar hiçbir sansür davasıyla uğraşmadım.»

«Canım dava edebi olmuş, siyasi olmuş, bundan ne çıkar? Savunulan şey hep özgürlük hakkı değil mi?»

«Haklısın Phil. Bu davayı yürütebilecek güçte olsam bile bununla uğraşacak vaktim yok. Sana tekrar söylüyorum, davanı seve seve alacak bir yığın ünlü avukat bulabilirim. Onun için biraz daha anlayışlı ol da, sana başka birini bulmama izin ver.»

Sanford kararlı bir sesle, «Hayır. Bu davayı ancak sana emanet edebilirim,» dedi. «Beni yalnız sen tanıyorsun. Bu davanın benim için ne denli önemli olduğunu da yalnız sen biliyorsun. Benim hayatımı, sanki kendi hayatını savunuyormuş gibi

savunacağını biliyorum. Gerçek bir dost gibi kendini bana adoyacağından eminim. Bana bir müşteri gözüyle bakmayacaksın. New York'taki yayın işlerini de, California Ceza Kanununu da biliyorsun. Üstelik kitapları da biliyorsun. Tanıdığım avukatlar arasında edebiyatı da hukuk kadar seven bir sen varsın.» Kısa bir sessizlik oldu, sonra Sanford sözlerine devam etti. «Bunu benim hatırım için de, kendi hatırın için de yapmak zorundasın, Mike. Bu senin borcun.»

Mike Barrett bir bocalama geçirdi. Arkadaşı borç sözcüğünü vurgulamıştı. Sanford'a olan borcunu bir türlü ödeyemediğini biliyordu. Aradan yıllar geçmiş, fakat anılar ve borç zamanla ortadan kaybolmamıştı. Annesini kurtarabilmek için çaresiz bir halde çırpındığı zaman yalnız bir kişi ona yardım teklifinde bulunmuştu. Sanford'a olan para borcunu çoktan ödemişti. Ama ancak dostlukla ödenebilecek olan minnet borcunun faizini bile ödeyememişti. Fedakârlığın karşılığı fedakârlık olmalıydı. Hiç kimse karşılık beklemeden iyilik yapmazdı. Her iyiliğin mutlaka bir karşılığı olmalıydı. Herkes yaptığı iyilikten bir karşılık beklerdi. Bu, sevgi de, sadakat de olabilirdi.

Ama Barrett bir türlü bu işe evet demeye yanaşamıyordu. Sanford bu davayı almasının kendisi için de, onun için de gerekli olduğunu belirtmişti. Belki de bu sözleriyle Barrett'in şöyle büyük bir mücadeleye girişmesinin, mesleği bakımından ona yarar sağlayacağını anlatmak istemişti. Belki de muhtaç durumda olan bir arkadaşa yardım etmenin bir insanlık borcu sayılacağını anlatmaya çalışmıştı. Ama Barrett kendine de neler borçlu olduğunu biliyordu. Sadece kendi başına buyruk olmaya çoktan hak kazanmıştı. Bir gün önce Zelkin'in önerisini geri çevirdiği gibi, bugün de Sanford'un önerisini geri çevirmeye ve Willard Osborn'un yanı başında yer almaya hak kazanmıştı. Osborn'un teklif ettiği işi küçümsemeye cesareti yoktu. Ama aynı zamanda, yani hiç değilse şu anda bir arkadaşla bozuşmak da istemiyordu.

Sanford'un ona bir şeyler söylediğini farketti. Arkadaşı, «Telefonun başında mısın, Mike?» diye soruyordu.

«Buradayım. Düşünmeye çalışıyordum.»

New York'tan gelen ses pek kırgın ve bezgindi. «Mike, böy-

le bir krizde beni yüzüstü bırakamazsın, sana ihtiyacım var»

«Beni zor durumda bırakıyorsun, Phil, ama bir şeyler yapmaya gayret edeceğim. Bak, istersen şöyle yapalım. Bir kere senin dediğin çareyi bir deneyeyim. Bu gece Osborn'u göreceğim. Şirketin başkan yardımcısı olmayı kabul ettiğimi belirteceğim. Ama işe başlamak için bana biraz zaman vermesini isteyeceğim. Senin durumunu, aramızdaki dostluğu ve dava açılmasını gerektiren nedenleri bir bir açıklayacağım. Ondan sonra da bu iş hakkımızda hayırlı olsun diye dua etmekten başka bir çarem kalmayacak. Yalnız bir nokta var, Phil, Osborn bana süre tanısa da tanımasa da iş önerisini kabul etmeyi düşünüyorum. Süre vermezse, sana buradan birinci sınıf bir avukat bulmaya çalışırım. Eğer davayı başka birisinin alması gerekirse bana anlayış göstereceğinden eminim.»

«Ben yalnız bir şeyden anlarım, o da dostluğun her şeyden önde geldiğidir. Eğer sen kötü bir duruma düşseydin de benim yardımıma ihtiyacın olsaydı, bir saniye bile düşünmeden yardımına koşardım. Sana yardım edebilmek için her türlü fedakârlığı göze alabilirdim.»

İşte bu sözler Barrett'i adamakıllı etkilemişti. «Sana yardım edebilmek için her şeyi yapacağımı sen de pekala biliyorsun. Mantık çerçevesi içinde elimden geleni yapacağım. Her çareyi deneyeceğim dedim ya. Hem de şu andan tezi yok. Yapmayacağım tek şey de tüm geleceğimi havaya uçurmaktır. Eğer bunu anlayamazsan, çok yazık olur, Phil.»

Sanford, «Senden haber bekleyeceğim,» dedi ve hemen telefonu kapadı.

Barrett de öfkeli bir tavırla ahizeyi yerine bıraktı. Şu telefon kulübesinden bir an önce kaçmak istiyordu. Burası ona bir tuzak gibi görünmüştü. Fakat yapılacak bir işi daha kalmıştı.

Kumbaraya bir daha para atıp başsavcının numarasını çevirdi. Besbelli onun telefonu bekleniyor olmalıydı. Daha başsavcıyla konuşmak istediğini söyler söylemez, hattı Elmo Duncan'ın odasına bağladılar.

Duncan'a konuyu New York'taki müşterisiyle konuştuğunu ve bir anlaşmaya vardıklarını anlattı.

«Suçsuzluk iddiasında bulunmayı kararlaştırdık.»

«Suçsuzluk iddiası mı? Güzel, çok güzel. Öyleyse mahkemede görüşürüz.»

Barrett başsavcıya, mahkemede bir avukatla görüşmesine görüşeceğini, fakat bu avukatın kendisi olmayacağını da açıklamak istedi, ama bunu başaramadı.

Telefon kulübesinden ayrılırken, Willard Osborn'un bu dava için ona süre vermemesini dilemekten kendini alamadı.

Böyle bir duruşmada mahkeme salonu, savunma avukatı için açık bir savaş alanı, kaçınılmaz bir mezarlıktı.

Hayatını hep tuzaklardan kurtulmaya çalışarak geçirmişti.

Barrett o akşam Faye'i Los Angeles'teki Müzik Merkezine götürecekti. Bu yüzden akşam yemeğini erkenden Osborn'ların evinde yiyecekti. Daha sonra da sevgililer, Bolşoy Balesinin Müzik Merkezindeki Uyuyan Güzel temsilini görmeye gideceklerdi.

Villanın yemek salonunda yenen yemeklerin hepsi de pek lezzetliydi. İşte şimdi sofradan tabaklar kaldırılmış, Meksika malı elişi örtünün üzerinde sadece büyük bir süs tabağı bırakılmıştı. Bir hizmetçi elinde puro kutusuyla içeri girdi. Willard Osborn kutudan bir puro aldı, ama Barrett deri kılıftan tütün doldurmaya başladığı piposunu işaret ederek puro içmek istemedi.

Masanın karşı tarafında Faye altın ağızlığına sigara yerleştirmekle meşguldü. Genç kızın sarı saçları tepesinde toplanmış, bembeyaz boynunu çevreleyen inci kolyesi ortaya çıkmıştı. Genç kız Barrett'le bakıştıktan sonra genç adam göz kırparak başını hafifçe babasından tarafa çevirdi. Sanki Barrett'e konuyu açma zamanının geldiğini anlatmak ister gibiydi. Barrett hemen başını masanın başında oturan Willard Osborn'a çevirdi. Osborn purosunu ağzına götürmüş, hizmetçinin yakmasını bekliyordu.

Sonunda üçü yalnız kalmışlardı. Yemek süresince konuşmaları hep sosyete dedikoduları ve sanat tartışmalarıyla geçmişti. Barrett'se durumunun yemekte sözkonusu edileceğini ummuştu. Fakat Willard Osborn bu konuya girmemeye özellik-

le dikkat etmişti. Sonunda Barrett, Osborn'un defterinde yemekle iş konuşmasının bağdaşmadığını ve bunun aksini yapmanın terbiyesizlik sayıldığını anlamıştı.

Eh, artık yemek faslı bitmişti ve yirmi dakika sonra Faye ile birlikte masadan kalkmış olacaklardı.

Willard Osborn sandalyesinde doğrulmuş, kalın kaşlarının altından Barrett'i seyrediyordu. «Eh, havadan sudan konuştuk, şunun sevgilisinden, bunun üstünden başından söz ettik. Yemeklerden, krallardan söz açtık. Bana kalırsa, artık en önemli konudan, yani şu başkan yardımcılığı meselesinden başka konuşulacak bir şey kalmadı. Öyle sanıyorum ki, bu akşam bana iş teklifi hakkındaki düşünceni açıklamayı kararlaştırmışsındır, Michael. Bu öneriyi kabul edip etmeyeceğini, bu işi yapmanın mümkün olup olamayacağını söylemek isteyeceksin. Bu konuyu tartışmak için hazırlıklı mısın?»

Barrett gülümsedi. «Sadece sizin bana bunu sormanızı bekliyordum. Elbette kararım olumlu. Daha bana teklifi yaptığınız an, kararım olumluydu. Sadece Thayer ve Turner Şirketiyle olan anlaşmam sorunu vardı. Bu işin de halledildiğini açıklayabilmekten sevinç duyuyorum. Dün işimden istifa ettim.»

Faye sevinç içinde, «Aman harika, Mike,» diye bağırdı.

«Yalnız bir şey var ki...»

Willard Osborn genç adamın konuşmasını yarıda kesti.

«Ben de çok sevindim. Her şeyi yoluna koymanın bir çaresini bulacağını biliyordum. Çok güzel. Şimdi benim önceden kararlaştırdığım şekilde hareket edebiliriz. Pazartesi günü büron hazırlanmış olacak. Dosyaları inceleyip içindekileri öğrenmeni, meslektaşlarınla tanışmanı istiyorum. Ondan sonra da bir hafta içinde televizyon şebekesi için Chicago'ya göndermeyi tasarladığımız büyük ordunun başına geçebilirsin.»

Osborn'un hevesini kırmaya bir türlü kıyamayan Barrett, gittikçe yüreği sıkışarak bu sözleri dinledi. Osborn'un daha fazla ileri gitmesine meydan bırakmadan ona her şeyi anlatmalıydı. «Yalnız yolumu kapayan bir büyük engel daha var, Bay Willard.»

«Hangi yolunu kapıyor bu engel?»

«Hemen sizin yanınızda çalışmaya başlamamı engelliyor,

efendim. Şey, arkadaşlarımdan biri, yani en eski arkadaşlarımdan biri, yakında Los Angeles'te başlayacak olan bir duruşmada kendisini temsil etmeyi istedi. Arkadaşımı başka bir avukat bulmaya kandıramadım. Böyle bir davada çok iyi tanıdığı ve gerçekten güvenebileceği bir avukatının kendisini temsil etmesini istiyor. Eğer bu adam benim arkadaşım olmasaydı, kendisi bana daima sadık kalmamış olsaydı ve ben de ona kendimi borçlu hissetmeseydim, tabii böyle bir işe asla kalkışmazdım.»

Osborn purosunu tablaya bırakmış, masaya biraz daha yaklaşmıştı.

«Beni şaşırtıyorsun, Michael. Bu işe başlamanı geciktirecek önemli bir engelin bulunabileceğine bir türlü aklım yatmıyor. Bu işten daha önemli bir iş düşünemiyorum. Sonra bu davanın ille senin savunmanı gerektirecek ne gibi bir özelliği var?»

Barrett sıkıntı içinde kıvrandı. «Şey, bu öyle bir dava ki, arkadaşımın meslek hayatı bu davanın sonucuna bağlı. Davanın konusunu anlatmadan önce bu arkadaşımla aramızdaki durumu açıklamama izin verin.»

Barrett gözlerini elindeki pipoya dikip bir kez olsun başka tarafa bakmadan kısa, kesik cümlelerle hikayesini anlatmaya koyuldu. Sonra da Yedi Aşk Dakikası romanını ve Ben Fremont'un tutuklanmasını anlattı. Phil Sanford'un, kitabı da, Ben Fremont'u da mahkemede savunmayı kararlaştırdığını açıkladı.

«Bugün benden isteneni, daha doğrusu yapılması gereken işlemi yaptım,» dedi. «Başsavcıya gidip suçsuzluk iddiasında bulunacağımızı bildirdim. Phil'e de çok büyük bir engel çıkmadığı takdirde savunma makamını temsil edeceğimi söyledim.»

Barrett konuşmasını bitirirken başını kaldırıp Faye'e baktı. Fakat genç kızın ancak profilini görebiliyordu. Faye'in tasalı bir ifadeye bürünen yüzü babasına dönüktü. Barrett genç kızın babasına bakabilmek için kendini zorladı.

Willard Osborn'un yüzünde tam bir dehşet ifadesi vardı. O her zamanki ifadesiz, soğukkanlı görünen yüzünde şimdi şaşkın, düş kırıklığına uğramış, üzgün bir anlam vardı.

Osborn çok iğrenç bir şeyden söz ediyormuş gibi yüzünü

buruşturarak konuştu. «Demek o kitap, o adi kitap uğruna bütün bunlara katlanıyorsun? O açık eserin savunmasını mı yapmayı tasarlıyorsun? Herhalde şaka ediyor olmalısın.»

Barrett birden cesaretle konuştu. «Bu kitabın adi olup olmadığını henüz bilmiyorum. Sadece bizim başsavcı adi olduğunu ileri sürdü. Kitabı okumadım, ama yine de değer...»

Osborn, «O kitaba hiçbir şey yapmaya değmez,» diye Barrett'in sözünü kesti. «Bu kitabı çöplükte bile tutmaya değmez. Demek kitabın adi olup olmadığı hakkında da bir fikrin yok öyle mi? Senin gibi aklı başında bir adamın böyle bir söz söylemesine gerçekten şaştım. Bir kitabın kötü olup olmadığını anlamak için ille onu okumak gerekmez ki. Bu eser hakkında bilgi sahibi olabilmek için yeterince delil var. Başsavcımızla da tanışırım. Dürüst, namuslu bir adamdır, ama öyle budalaca iffet taslamalarına da girişmez. Yedi Aşk Dakikası'nın müstehcen bir eser olduğunu ve satışının yasaklanması gerektiğini düşündüyse, ben onun düşüncesinin doğru olduğuna inanırım. Senin için bu da yeterli bir neden değilse, kitabın geçmişini bir inceleyiver. Bu sabahki gazetelerin hepsi kitabın geçmişini uzun uzun anlatmışlardı. Paris'te yayınlanan bir küçük gazete dışında, hepsi de bu eserin ortaya çıkarılmasının doğru olmayacağı kanısında. Gelelim senin arkadaşına. Babasına duyduğu nefret yüzünden sapıkça fikirlere kapılan bu genç adam fırsatlardan yararlanıp kitabı yeniden yayınlamaya kalkışıyor. Bunu yapar yapmaz da neyle karşılaşıyor? Kitap Frank Griffith'in genç oğlunun eline geçiyor, delikanlının cinsel arzularını kamçılayıp bir şiddet gösterisine girişmesine neden oluyor.»

Osborn'un bu şiddetli saldırıları karşısında enikonu sarsılan Barrett, «Şimdilik bu konuda bildiklerimiz oğlanın anlattıklarından ibaret,» dedi.

Osborn, «Benim için oğlanın sözleri geçerlidir. Michael, Griffith ailesinin yabancısı olmadığımı da bilmen gerekir. Frank Griffith'i yıllardan beri tanırım. Müşterileri için benden pek çok televizyon programı satın almıştır. Üstelik onun müşterileri de Amerika'nın en tanınmış işadamlarıdır. Bunların saygısını ve güvenini kazandığı için müşterisi olmuşlardır. Aklı başında, efendi bir insandır. Oğlunu da öyle yetiştirmiştir. Adi bir müsteh-

cen kitaptan başka hiçbir şey bu çocuğun aklını çelemezdi. Sen beni çok az tanıyorsun, Michael. Beni tutucu bir kimse olarak düşünemezsin. Özgürlüklerimizi kısıtlamak isteyenlerden tiksinirim. Televizyon dünyasında da böyleleriyle pek çok kez mücadele etmişimdir. Ama özgürlüklerin de bir sınırı olmalı. Yoksa kötü niyetli kimseler, bizim özgürlüğümüzü yine bize karşı silah olarak kullanabilirler. Gençleri, suçsuzları yokettikleri gibi özgürlüklerimizi de böylece yokedebilirler. Yedi Aşk Dakikası gibi korkunç bir canavara bence bütün kapılar kapanmalı. Birlikte çalışmamızı bir yana bırak, kendi çıkarlarını düşünecek olursan, bu kitabı savunmak fikrinden hemen vazgeçmelisin. Bu kitabı savunmaya gerçekten kararlı olduğuna inanamıyorum.»

Barrett bu sözleri dinlerken içine bir korku düşmüştü. Willard Osborn'dan değil de içinde kabarmakta olan o korkunç öfkeden korkuyordu. Sonunda öfkenin bütün benliğini kaplayıvermesinden ve ona soğukkanlılığını unutturup çoktandır içinde biriken duyguları bir çırpıda açığa vurdurmasından korkuyordu. Bu da o parlak geleceğini bir anda mahvetmeye yeterli. Bereket, o sırada aklından geçenleri söylemesine fırsat kalmadı. Faye babasıyla konuşuyordu.

«Babacığım, ben senin sözlerine karşı çıkmıyorum, ama Mike'ın anlatmaya çalıştığı noktayı da tam anlamıyla kavrayamadığını sanıyorum. Mike kitabı savunmak konusunda ciddi olabilir de, olmayabilir de, bunun hiç önemi yok. Asıl önemli olan Mike'ın eski arkadaşına olan bağlılığı. Bu kitabı da sırf Bay Phil Sanford'u kırmamak için savunacağını söylemeye çalıştı.»

«Şey, bu dediklerin doğru olabilir, ama Michael'ın burada böyle bir işe karışması da pek yakışık almaz...» Osborn yine Barrett'e dönmüştü, «Dostluklara gelince... dostluklara sadık kalmak bence güzel bir şey. Ama geçmiş deneyimlerime dayanarak söylüyorum, dostluğa sadakati de fazla ileri götürmemeli. Çoğumuz dostlarımıza olan minnet borcumuzu öderiz. Ama bunu yapacağız diye de kendimizi göz göre göre mahvetmemeliyiz. Bunu hiç unutma, Michael.» Bir puro aldı, yakmak için masa çakmağını puroya yaklaştırdı. «Şimdi Osborn Tesislerindeki durumuna gelelim. Hemen işe başlaman gerektiğini söyle-

dim. Belki aramızda bir anlaşmaya varabiliriz. Bu duruşmaya ne kadar zaman ayırmak zorundasın?»

«Davanın ne kadar süreceğini kestirebilmek için vakit çok erken. Bir ay, belki daha da fazla sürebilir.»

Osborn başını salladı. «İmkânsız. Benden çok uzun bir süre istiyorsun. Bu kadar zaman müdür yardımcısı olmadan işi idare edemem. Başka birini bulmam gerekecek. Açık konuşmak gerekirse, senin Sanford davasıyla ilgilenmenin hoşa gitmeyecek bazı yanları da var. Bu duruşma heyecan uyandıracak ve aynı zamanda bayağı bir mesele halini alacak. Bu duruşmanın pisliği senin de üzerine bulaşacak. Eğer tesislerimizin müdür yardımcısı olursan, pislik bizim tesislere de bulaşacak. Bu arada bizimle iş yapan büyük şirket sahiplerinin de bu durumdan hoşlanmayacakları kesin. Hele tutucu müşterilere seni bu davayı üzerine almanın nedenlerini anlatabilmek çok zor olacak.» Osborn ayağa kalktı. «Hay Allah kahretsin. Sözün sonunu nereye getireceğimi biliyorsun. Bunu anlayacak derecede akıllı olduğundan hiç kuşkum yok. İşte bizimle çalışmanı da onun için istiyorum ya.»

Osborn yine rahatlamıştı. Kızına hafifçe gülümsedi, sonra Barrett'e bakarak güldü.

«Senin değer yargılarına güvenebileceğimi biliyorum, Michael. Bu dava senin başarıya ulaşmanı engellememeli. Seni ilgilendirecek çok daha önemli ve ilginç konular var. Benden sana tavsiye, mahkeme salonlarında gönül eğlendirmek fikrinden vazgeçmeye bak. Arkadaşın Sanford'a, beni kandırmaya çalıştığını fakat başaramadığını söylersin. Seni kısa bir süre için de olsa gözden çıkaramadığımı anlatırsın. Osborn Tesislerine önceden verdiğin sözü geri alamayacağını belirtirsin. Ona bir kere bunları anlatırsan, senden yararlanamayacağını anlar ve yakanı bırakır. O zaman da daha işin başında yapması gerekeni yapar, yani kendine karanlık işlere girişmeye alışmış bir avukat bulur. Sana gelince, Michael. Artık ait olduğun yerde, yani bizim aramızda bulunmanı istiyorum. Durmadan ilerleyen, yüksek mevkiler elde eden adamlarımın arasında seni de görmek istiyorum. Pazartesi sabahı seni karşımda görmek is-

terim. Onun için şimdi ikiniz de gidin, doyasıya eğlenin. Eh, bunu da çoktan hakettiniz.»

Bolşoy balesi on bire yirmi kala sona ermiş, perde on iki kez kapanıp açılmıştı. Parktan çıkabilmek için her zamanki gibi yine bir hayli beklemek gerekmiş, taşıtlarla dolu caddede ilerlemek hayli zor olmuştu. Ama Barrett, arabayı bir kere parktan çıkarınca sorun kalmamış, sıkışık trafiği yarmayı başarmıştı. Arabası Sunset Bulvarında ilerlerken saat on biri çeyrek geçiyordu.

Faye Osborn yine Uyuyan Güzel hakkında konuşmaya başlamış, Bolşoy Balesini öve öve bitiremiyordu. Barrett genç kızın anlattıklarından pek azını anımsayabildiğini farketti. Balenin temsili süresince dikkatini sahneye verememişti. Balerinler sahnede uçar gibi gezinirken, genç adamın zihni karmakarışık düşlerle dolmuştu.

Faye, «Yeni balerin, yani Prenses Aurora'yı oynayan sanatçının adını hatırlıyor musun? Ben o uzun Rus isimlerini bir türlü aklımda tutamıyorum da.»

«Ben de hatırlayamadım.»

«Her neyse, hayatımda bundan daha başarılı bir temsil seyretmedim desem yeri var. Program dergisinde bu oyunun bir gece içinde Ulanova'yı da şöhrete ulaştırdığı belirtilmiş. Bana kalırsa bu kız Ulanova'dan daha da büyük bir sanatçı olacak, ha ne dersin, Mike?»

«Evet.»

«Gerçekten müthiş bir oyunu vardı. İnsan onu seyrederken sanki yüzüyormuş ya da havada uçuyormuş gibi oluyor. İşte Whisky A-go-go'nun önüne geldik. Niyetli misin, Mike?»

«Niyetli miyim? Neye?»

«Dansetmeye, canım. Beni dinlemedin bile. Galiba bu akşam canın dansetmek istemiyor.»

«Hayır, bu gece canım istemiyor, sevgilim. Başka zaman dansederiz.»

Beverly Hills'e varmışlar, Barrett de sus pus olmuştu.

Faye'in eli erkeğe doğru uzandı. Barrett genç kızın parmaklarının koluna değdiği hissetti.

«Mike... Sevgilim..»

Barrett yan gözle genç kıza baktı. Faye'nin kaşları hafifçe çatılmıştı. Yüzü tıpkı hafif bir çatlak bulunan nadide bir porselen tabağa benziyordu.

«Mike, neyin var? Akşam boyunca hep içine kapandın. Seni üzen ne var? Babam mı? Seni üzdü mü?»

Faye babasının kızıydı ve Barrett de daima babasından sözederken dikkatli davranmaya çalışırdı. Daha önceleri de genç kızın babasını kötülemesi, eleştirmesi için pek büyük bir neden görememişti. Willard Osborn genç adama karşı her zaman nazik ve anlayışlı davranmıştı. Ama kişisel açıdan Willard Osborn'u hep nişanlısının babası, ev sahibi ve mesleki bakımdan patron olarak görmüştü. Fakat Osborn'un öbür cephesini, yani insan Osborn'u hep Faye'in yönetiminde görmeye alışmıştı. Bazen, ama pek binde bir de, o gördüğünün Osborn olmayıp doğrudan doğruya Faye olduğuna inanacağı gelmişti. Kanla birbirine bağlı olan iki kişiliği ayırıp tek tek incelemek çok zordur.

Ama bu akşam saatlerini hep Osborn'la birarada geçirmiş ve içindeki tiksinti hiç azalmamıştı. Kendi düşüncelerini açıklamak, Osborn'un etkisinden kurtulmak istemişti. Şimdi de bu isteğinden vazgeçmiş değildi. Artık dikkatsizlik yapmayacaktı. Aklından geçenleri olduğu gibi açığa vuracaktı. Eh ne de olsa Faye'le arasında büyük bir yakınlaşma vardı.

Faye tekrar sordu. «Ee, babam seni üzdü mü? Zihnini kurcalayan sorun bu mu?»

«Evet, öyle olsa gerek. Galiba babanın yemekten sonra söylediklerini düşünüyordum. Bu da beni daha başka şeyleri düşünmeye zorladı. Yani senin anlayacağın üzüntümün tek nedeni baban, değil.»

«Peki, babam sana ne yaptı?»

«Ondan bir ültimatom alacağımı ummuyordum. Hikâyemi ona anlattığım zaman, yani Phil Sanford'la olan arkadaşlığımı ve ona duyduğum minneti anlatmaya çalıştığım zaman baban durumumu anlayacaktır diye düşünmüştüm. Fakat anlamadı. Ya da anlamamış görünmeyi yeğledi.»

«Haksızlık etme, Mike. Ben de oradaydım. O kitaba beslediği duygulara, dava hakkındaki düşüncelerine ve Frank Griffith'in durumundan duyduğu üzüntüye karşın senin derdine anlayış gösterdi. Süreyi biraz uzatıp sana da biraz zaman vermek istedi. Bunu da sırf seni sevdiği için ve hak kazandığın başarıya bir an önce ulaşmanı sağlamak için yaptı. Mike, biliyorsun, babam bana bu duruşma için ne kadar zamana ihtiyacın olduğunu sordu.»

«Tam üstüne bastın işte. Baban bana kendi hesabına göre gerekli olan süreyi verecekti. Eğer dava başka bir sorunla ilgili olsaydı, belki o da daha anlayışlı davranacaktı. Ama sırf bu duruşma o kitapla ilgili diye bana tanıyacağı zamandan kesinti yaptı. Üstelik ileri sürdüğü koşulları da pek ağır. Birkaç gün ya da bir iki hafta içinde bir davaya hazırlanıp duruşmaya çıkarak davayı bir sonuca vardırmaya imkân olmadığını kendisi de pekala biliyor. Bir ay, hatta belki daha uzun bir süre ihtiyacım olduğunun farkındaydı. Ben bunları kendisine anlatınca hemen kendini kasıp hayır deyiverdi. Neden mi? Eğer pazartesi günü bana gerçekten ihtiyacı olsaydı ve bir hafta sonra da Chicago'da bulunmam gerekseydi, daha baştan bana hiç süre tanımazdı. Ama ben de biliyorum, o da biliyor ki, insan bir proje uğruna hemen koskoca bir şirkete müdür yardımcısı olamaz. Eğer bir adam değerliyse, bir ömür boyu değerini koruyacaktır. İşte bunun için babandan izin isterken daha başka bir neden ileriye sürseydim, hemen bana izin verecekti. Babanın canını sıkan şey, benim burnumu soktuğum davaydı. Onun için de bu davayı üzerime almamı önlemek amacıyla elinden geleni yaptı. Tabii onun şirketinde çalışmaktan vazgeçersem sorun kalmayacaktı.»

Faye genç adamın sözlerini dinlerken devamlı alt dudağını ısırdı. Barrett sözlerini bitirir bitirmez de, «Mike, sen iki arada kaldın, onun için de öfkelisin,» dedi. «Her şeyi kötü tarafından almanın nedeni bu. Hiç kimse babamı benim kadar iyi tanıyamaz. İnan bana, babamın amacı senin işini baltalamak değildi. Senin geleceğini düşündüğü için, sana değer verdiği için yaptı bunu. İnsanların başkalarını nasıl zalimce kullandıklarını babam gayet iyi bilir. Senin durumuna da dışardan tarafsız bir

gözle baktığı için, Sanford'un seni kendi işlerine nasıl adet etmek istediğini ve senin iyi niyetini nasıl da kötüye kullanmayı amaçladığını daha kolay görmüş olabilir. Adi bir kitapla haşır neşir olup adının lekelenmesine meydan vermek istemedi.»

«Ama ortada öyle bir durum yok ki.» Barrett böyle dedikten sonra kendini biraz daha soğukkanlı ve temkinli davranmaya zorladı. Zaten biraz fazla ileri gitmiş sayılırdı. «Şey, belki sen haklısın, Faye. İnsanlara karşıdan bakıp niyetlerini kestirmek hiç de doğru değil. Canım belki de babanın hiç okumadığı bir kitap hakkında peşin hüküm vermesine içerledim. Sadece o reklam meraklısı başsavcının basında yayınlattığı yazıları okumakla iş bitmez ki.»

«Peki, ya senin durumun nedir, Mike? Kitabı okumadığını itiraf eden sen değil miydin? Buna karşın kitap hakkında bir yargıya varmakta biraz acele etmiş sayılmaz mısın?»

«Haklısın, sevgilim. Ele talkım verip kendim salkımı yutuyorum. Ama babanın kitap hakkında hiçbir bilgisi yok. Oysa ben Phil Sanford sayesinde epey bilgi edinmiş sayılırım.»

«Mike, kitabı okumuş ya da okumamış olmanın bir önemi yok. Ben sana şaşıyorum. Sevdiğimiz ve güvendiğimiz kimseler bize bazı şeylerin zarar verebileceğini söylüyorlar ve bunlardan uzak kalmamız için uyarıyorlar. Eğer zehirden anlayan kimseler, bir ilaç şişesinin üzerine 'Zehir yazılı bir etiket yapıştırırlarsa, bu o şişenin içindeki ilacın zehir olduğuna inanmamız için yeterli bir neden değil midir? Herkes bu şişeden uzak durmak için, önce içindekinin bir tadına bakıp gerçekten zehir olup olmadığını anlamak zorunda mıdır?»

«Bu ikisi aynı kapıya çıkmaz ki. Zehir bilim açısından incelenip tahlil edilir ve tehlikeli bir madde olarak tanıtılabilir. Bir edebiyat eseri önceden böyle bir sınıflandırılmaya tabi tutulamaz. Yani hiç değilse onun sınıflandırılması bu derece kolay bir iş olamaz.»

«Aman, yalvarırım vazgeç bunlardan, Mike. Şu kitap burnumuzun dibinde bilimsel açıdan incelendi. Deney için de bir insan, deney faresi olarak kullanıldı. Jerry Griffith'di bu. Üstelik zavallıcık bu deneyim sonunda zehirlendi de.»

«Sen Jerry Griffith diyorsun. Öyleyse şu delikanlıyı biraz

daha dikkatli inceleyelim. Ben bir avukatım, Faye. İnsanları ve davranışlarını dış görünüşe göre değerlendirmemeyi bana öğrettiler. Bir mesele üzerinde araştırma yaparsın, çevredekileri sorguya çekersin ve çoğu zaman da başlangıçta su üstünde görünenlerden çok daha değişik durumlarla karşılaşırsın. İşin içyüzü senin önceden tahmin ettiğin gibi olmayıverir. Belki Yedi Aşk Dakikası Jerry'nin suç işlemesinde başlıca neden olmuştu. Ama yine de belki delikanlının bu şekilde davranmasında başka etkenler rol oynamıştı. Kitap da tetiğin çekilmesini sağlayan son hamle yerine geçmişti. Eğer bu kitap olmasaydı, tetiği çekecek bir başka araç bulunabilirdi. Bunu nasıl bilebiliriz? Bizi bırak, Jerry nasıl bilebilir? İşin içyüzünü araştırmadıkça, derinlere inmedikçe bir sonuç almamıza olanak yok. Elde bir delil var diye buna dayanarak kitabı yargılamayı ve sonunda da suçlamayı asla düşünemem. Beni asıl şaşırtan ve telaşlandıran da nedir biliyor musun? Senin baban gibi, senin gibi pek çok kitap okuyan binlerce insanın sonucu bulmaya yarayacak önemli bir delil ele geçiremeden konuşma özgürlüğünü kısıtlamak istemenizdir.»

Faye çantasından altın ağızlığıyla birlikte bir de sigara çıkardı. «Eh, sen bize şaşıyorsun, Mike, doğrusunu istersen ben de senin tutumuna şaşıyorum. Bu edepsizce yazılmış adi kitabı sırf eski bir arkadaşına yardım etmiş olmak için savunmaya kalkıştığını sanıyordum. Böyle bir niyete anlayış göstermem mümkündü. Ama şimdi birdenbire her şey değişiverdi, meselenin dostlukla ilgisi kalmadı. Konuşma özgürlüğünden sözeder oldun.»

«Galiba bu gece düşüncemi değiştirdim. Vaktiyle idealist bir avukat olduğumu çoktan unutmuştum. Böyle duygular taşıdığıma inancım kalmamıştı.»

«Şey, bu duygularını çok daha önemli ve yararlı bir meseleye saklasaydın keşke... Öyle tehlikeli ve aynı zamanda sivri bir dikene harcaman yazık oldu.» Faye sigara tabakasını yukarı kaldırdı. «Canım biliyorum, biliyorum, zehiri tadıncaya kadar bu şekilde konuşmam doğru olmayacak.»

Barrett yumuşak davranmaya çalışarak, «Hiç değilse düşüncelerinde yanılmadığını iyice anlayıncaya kadar, kendini tut-

malısın, Faye,» dedi. «Yalnız ortada bir gerçek var: Hiçbirimiz şu kitabı okumadık. Sen okumadın. Baban okumadı. Ben de okumadım. Onun için hiçbirimiz de kitabın tam bir müstehcenlik örneği mi, yoksa bir sanat eseri mi olduğunu kesinlikle bilemiyoruz. Onun için kitap hakkında daha fazla fikir yürütmeyi nasıl başaracağız?»

«Sanat eseri. Hah. Sen istersen al oku. Ama ben okumam. Sen oku, bana fikrini söyle. Bu konu kapandı. Bale çok daha eğlenceliydi.» Faye arkasına yaslanarak sigarasının dumanlarını savurmaya başladı. Derken Barrett arabayı Sunset Bulvarından geri çevirirken genç kız da yerinden doğruldu. «Hey, beni nereye götürüyorsun, Mike?»

«Eve.»

Genç kız hırsla döndü. «Bak, bu da yeni bir ceza şekli galiba. Fikirlerine katılmadım diye benden tiksindiğini söyleme sakın.»

«Elbette böyle bir şey söylemem, Faye. Beni daha iyi tanıdığını sanıyordum.»

«Peki ama neden daha uzun bir süre beraber olmuyoruz?»

«Çünkü bu gece başka bir konuğum var. Bir kitap okuyacağım.» Barrett arabayı Osborn villasının araba yoluna soktu. «Verdiğim öğütleri kendim tutmaya çalışacağım. Şişeye zehir etiketinin yanlışlıkla yapıştırılıp yapıştırılmadığını anlamalıyım.»

«Eh, mesele bundan ibaretse bir diyeceğim yok.» Faye birden rahatlamışa benziyordu. Neşesi de yerine gelmişti. «Yalnız unutma. Eğer kitap senin de duygularını kamçılarsa, yerinden fırlayıp bir zavallı çocukcağızın ırzına geçmeye kalkışma. Ben her zaman senin emrindeyim.»

«Bunu aklımda tutarım, merak etme.»

Barrett arabayı durdurduktan sonra Faye'in inmesine yardım etmek için dışarı çıkmaya hazırlanırken, Faye bir soru daha sordu.

«Mike, Sanford'un davasını almak uğruna babamın teklifini geri çevirmeyi de düşünüyor musun?»

«Neyi düşündüğümü şu anda bilemiyorum. Hayır, babanın iş teklifini bütün bütün gözden çıkaramam. Belki de artık böyle bir şey yapacak cesareti kendimde bulamam. Hem seni alıştı-

ğın şekilde yaşatabilme fırsatını da kaçırmak istemem.»

«Ama Sanford'un isteğini henüz geri çevirdim. Üstelik kitabı da okuyacaksın.»

Barrett genç kıza hak verdi. «Çok doğru, sevgilim. Belki de bunu yapmamın nedeni, şöyle ense kulak yerinde, varlıklı bir yaşlı adam olup da vaktiyle yapmam gereken önemli bir işi yapmadım diye hayıflanmak istemeyişim. Eskilerin dedikleri gibi, pişmanlıktan daha ağır bir yük düşünemiyorum. Ne yazık ki, başka türlü davranmama da imkân yok. Yarın Phil Sanford'a red cevabı vermeden önce davranışımı haklı gösterecek bir neden bulmalıyım. O zaman içim biraz rahatlayacak. Bu gece Yedi Aşk Dakikası'nı okuyup da, gerçekten müstehcen bir roman olduğuna inanırsam ve eserin sırf cinsel duyguları kamçılayıp, bunu bir kazanç kaynağı haline getirmek amacıyla yazıldığına karar verirsem, Phil Sanford'un teklifini geri çevirmek hiç güç olmayaak.»

«Peki ya kitabı okuduktan sonra bunun basit bir müstehcen roman olmadığına inanırsan ne yapacaksın?»

«Böyle bir inancın kafama yerleşmesine meydan vermeyeceğim.» Barrett güldü. «Eğer dediğin olursa, içimde kalan o vicdan kırıntılarıyla mücadeleye girişip onları susturmaya çalışacağım.»

Barrett arabadan çıktı, çevresini dolaşarak Faye'in oturduğu tarafın kapısını açtı. Elini uzatıp genç kızın arabadan inmesine yardım etti. Evin kapısına kadar hiç konuşmadan yürüdüler. Faye çantasından anahtarını çıkarıp kapıyı açtı, sonra Barrett'e döndü.

«Mike, bu kitap uğruna budalaca işlere girişmeyeceğinden eminim. Fakat eğer... eğer herhangi bir nedenden ötürü, Sanford'a yardım etmemenin yaratacağı suçluluk duygusunu yenemezsen, içinde kalan vicdan kırıntılarıyla girişeceğin mücadeleyi kaybedersen, ben de seni yüzüstü bırakmayacağım. Babama her istediğimi yaptırabilirim. Eğer pek mecbur kalırsam, senin yerine başkasını müdür yardımcılığına getirmemesi için de ondan söz isteyebilirim.»

Barrett genç kızı öptü. Kalbinin atışlarını dinlerken duygularının kamçılandığını hissetti. Hemen genç kızı bıraktı. «Te-

şekkür ederim, sevgilim» diye fısıldayıp içeri girmesine yardım etti.

Şu Tanrının belası kitabı okuyup bu dertten bir an önce kurtulmak istiyordu.

Yatağının başucundaki masada duran elektrikli saat sabahın dördünü gösterirken, Mike Barrett de kitabı bitirmek üzereydi.

Genç adam pijaması ve flanel sabahlığıyla yatağında oturuyordu. Arkasına da iki yastık koymuştu. Yedi Aşk Dakikası'nın son sayfasını okuduktan sonra ağır ağır kitabı kapadı. Birkaç saniye şaşkın şaşkın kitaba baktıktan sonra istemeye istemeye yorganın üzerine bıraktı.

Allak bullak olmuş, aklı başından gitmişti.

Bu yaşa gelinceye kadar sadece bir kerecik bir kitabın onu böylesine etkilediğini anımsıyordu. O da roman türünde değildi. Sigmund Freud'un Ruhbilime Giriş isimli eserini liseye geçtiği yıl okumuştu. Freud'un kitabındaki her sözcüğü anlayamamıştı, ama bu eser onun duygularını değiştirmeye yetmişti. Freud'un kitabını okuyuncaya kadar da sekste utanç verici ve ahlak dışı bazı özellikler olduğuna inanmıştı. Ama Freud bir çırpıda onun düşüncelerini ve duygularını değiştirivermiş, seksi başka bir açıdan görmesini sağlamıştı. Ne var ki, o zaman neler öğrendiğini kesin bir biçimde tanımlayacak durumda değildi.

Şimdi de, şu sabahın ilk saatlerinde elinden bıraktığı bu küçücük kitap Mike Barrett'in seks hakkındaki düşüncelerinde ikinci bir devrim daha yaratmıştı.

Sırtı yastıklara dayalı oturdu kaldı. İçinde kabaran isteği yenebilmek için hareketsiz duruyordu. Oysa hemen sokağa fırlayıp karşısına bir kadın çıkıncaya kadar tabana kuvvet koşmak geliyordu içinden. Ama şehvet duygularını tatmin etmek için değil de, önemli bir itirafta bulunmak için bir kadınla karşılaşmak istiyordu. Sokakta karşısına çıkacak olan ilk kadına, erkekle-

rin çoğunun kadınlarla olan ilişkilerinde nasıl duygusuzca davrandıklarını, seks konusunda nasıl da bencil davrandıklarını itiraf edecekti. O kadının karşısına geçip bir kitap okuduğunu ve bunun sayesinde de kadınların kafalarının ve kalplerinin içinden geçenleri kolayca görebildiğini avaz avaz bağırarak anlatacaktı.

Ah, bu gece Barrett'in duyguları ve umutları şahlanmıştı.

Onu bu denli etkileyen kitabın üslubu, kahramanları ya da hikayesi değildi. Kitabın insan davranışının yaratıldığı o en derin rahme yönelişi ve insan davranışının gelişmesini inanılmaz bir dürüstlükle yansıtmasıydı.

Kendisini bu derece duygulandıran eseri biraz da kendi kendine eleştirmeye çalıştı. Hiç kuşkusuz, bu okuduğu sadece bir romandı. Öyle esaslı bir deneme, psikolojik ya da felsefi bir deneme değildi. Sadece bir kafadan değil de kalpten doğmuş kısa bir romandı. Eser şöyle bütün olarak düşünülmez de bölüm bölüm incelenecek olursa, kusurdan yoksun kalmadığı da görülebilirdi. Hiç kuşkusuz o cesur beyaz avcılar için, yani müstehcen kitap avcıları için bol bol av malzemesi vardı. Açık saçık, kaba deyimler, anormal ve günah sayılan türden seks ilişkileriyle doluydu. Ama kitap bütün olarak ele alınırsa hiç de müstehcen sayılmazdı. Güzelliğin ta kendisiydi, insanın kendini keşfetmesini, öğrenmesini sağlayan gerçeğin güzelliğini taşıyordu.

Yani genel olarak ve lütfen beni bağışla, Faye... Yedi Aşk Dakikası bir sanat eseriydi.

Mike Barrett saygı ve şefkatle kitabı bir kez daha eline aldı. Ele pek de hafif geliyordu. 171 sayfalık küçücük bir kitaptı bu.

Barrett kitabı açtı, kapağın arkasındaki sayfaları yeniden gözden geçirdi. Birinci sayfada, eserin Paris baskısının iç kapağının bir fotoğrafı yer almıştı. Barrett bu sayfayı daha önce okumamıştı. Bu kez Paris baskısının kapağındaki yazıları dikkatle okudu.

YEDİ AŞK DAKİKASI

YAZAN: J J Jadway
Etoile Press 18 Rue de Berri. Paris
Copyright: Etoile Press,
Paris: 1935
Fransa'da basılmıştır... Her hakkı mahfuzdur.

Barrett, Amerikan baskısının takdim sayfasını açtı. Eserin basıldığı matbaanın ismi, bir de yayınlandığı yıl değişikti.

İç kapakta yazarın daha önce yayınlanmış herhangi bir eserinden söz edilmiyordu. Barrett birdenbire kapağın gömleğinin yan kısmında bu yazarın ilk ve son romanının bu eser olduğunu ve yazarın Paris dışındaki bir kazada hayata gözlerini kapamasıyla büyük bir yeteneğin yokolduğunu okudu.

Sunuş sayfasından da fazla bir şey öğrenmeye olanak yoktu. Sadece iki kelime yazılıydı burada:

CASSİE için.

Barrett ortada sadece kitabın müstehcen olup olmadığı meselesinin değil, daha karışık sorunların da bulunduğunu biliyordu. Ah, keşke Jadway hayatta olsaydı da ona zihnini kurcalayan sorunlar hakkında bilgi verebilse, kitabı örten esrar perdesini birazcık olsun aralayabilseydi. Ama ne çare ki, Jadway'in kendisi ortada yoktu. Barrett yazarın eseri hakkında açılan davada yazarın yerine, eserini savunacaktı. Evet, gerçekten çok önemli sorunlar vardı, fakat eserin müstehcen bir roman mı, yoksa bir edebiyat eseri mi olduğu konusu bunların arasında yer almamıştı. Yani hiç değilse Barrett'in inancı böyleydi.

Eğer kitap müstehcen değilse birinin çıkıp onu savunması, koruması gerekiyordu. Ama aynı zamanda birinin de çıkıp Anayasa ve Haklar Kanununu da savunması, koruması, bunların garantilerini hiçe sayanlarla mücadele etmesi gerekiyordu.

Zelkin'in tutkusunu ve Yüksek Yargıçlar Kurulu Başkanı Waarren'in Sosyal Haklar Yasasıyla ilgili tasalarını hatırladı. Sonra da Anayasanın birinci maddesindeki şu fıkra aklına geldi: «Kongre, konuşma ve basın özgürlüğünü kısıtlayacak hiçbir

yasa yapamayacaktır.» Böyle bir yasa bugün Kongreden geçirilemezdi.

Daha sonra bir başka avukatı anımsadı. Avukat Edward Bennett Williams bugün sadece Haklar Yasasının Kongreden geçemeyeceğini değil, böyle bir tasarının oylamaya sunulmak üzere Komiteden Kongreye bile getirilemeyeceğini söylemişti.

Williams, «Son otuz yıl içinde kişisel özgürlüğün için mahvolmasına göz yumduk,» demişti.

Eğer bugün bir insan seksten sözedemezse, günün birinde dinden, siyasetten, kamu kuruluşlarından, yoksulluktan ırk eşitliğinden, temsilcilikten ve hatta adaletten bile sözedemeyebilirdi. Günün birinde de bütün insanları simgeliyen o insan, sağır ve dilsizin biri olup çıkabilirdi. Haklar Yasası da baskıya uğrayacak, yasaklanacak ve baştan çıkarıcı bir etken olarak tanıtılacaktı.

Bütün bunlar bir kitapla başlayabilirdi.

Barrett pek sarsılmış bir halde, önündeki Yedi Aşk Dakikası'na baktı.

Kararını vermişti.

Başucundaki saate baktı. New York'da vakit üç saat daha ileriydi. Philip Sanford'un evinde yedi buçuktu.

Philip Sanford uyanık olmalıydı ve Barrett'den haber bekliyordu mutlaka.

Barrett ahizeyi kaldırdı, sonra Sanford'un oturduğu semtin santral numarasını çevirdi, daha sonra da ev numarasını çevirdi.

Sanford, çoktan uyanmıştı ama meraktan, endişeden sesi zor çıkıyordu.

Barrett, «Osborn'la işi nasıl idare edeceğimi bilemiyorum,» dedi. «Fakat Yedi Aşk Dakikası hakkındaki duygularımı gayet iyi biliyorum. Kitabı az önce bitirdim, Phil. Ve ne yalan söyleyeyim, bu kitap savunulmaya layıktır. Kitabın ya da bizim başımıza neler geleceği hakkında en küçük bir fikrim yok, ama ayağa kalkıp bir kere boy göstermeliyiz. Eğer burada bocalar da sansüre beyaz bayrak kaldırırsak, konuşma özgürlüğünün

de geleceği mahvolur. Bizi mahvederler. Bir daha asla sesimizi çıkaramayız. Şimdi harekete geçmenin tam zamanıdır. Sonu neye varırsa varsın, ben bu yolda ilerlemeye kararlıyım.»

«Mike, sana hayranım.»

«Buradan itibaren ya birbirimize dayanacağız ya da ayrı ayrı yollara gideceğiz. Onun için sen eşyanı toplamaya başla bakalım. Bir haftaya kadar burada olmanı istiyorum. Şu andan itibaren savaş başlamıştır.»

Barrett telefonu kapadığı zaman içinde hiçbir pişmanlık duymadı. Belki de bu iş ona Osborn'la yapacağı o büyük anlaşmaya malolacaktı. Ama büyük bir olasılıkla böyle bir durumla karşılaşmayacaktı, çünkü Faye onun tarafındaydı ve babasını idare etmeye söz vermişti. Eh, işte belki de büyük bir fedakârlığa katlanmış olmayacaktı ve zaten kendisi de pek öyle cesur bir avukat sayılmazdı. Ama şimdi yapmak istediğini yapıyordu. Bu da içine bir huzur vermişti.

Saati alıp zilini kurdu. Bu gece hemen uykuya dalacağını ve dört saatçik uyusa bile dinlenmiş, gücünü toplamış olarak uyanacağını biliyordu. Sabahleyin erken kalkacaktı, çünkü bir telefon konuşması daha yapmak zorundaydı. Abe Zelkin'i arayıp bir dava için bile olsa, kendine iyi bir iş ortağı bulduğunu söyleyecekti.

Şöyle kısacık bir de tabela hazırlayacaklardı. «Barrett ve Zelkin... Hukuk Danışmanları.»

III

Mike Barrett, Abe Zelkin'le birlikte Beverly Hills Oteline döndüğünde, Philip Sanford da otelin serin giriş bölümünde onları bekliyordu. Zelkin'le Sanford şu son on gün içinde birbirleriyle sık sık telefonlaştıkları için Barrett onları tanıştırmayı gereksiz bulmuştu. Hararetle tokalaşmışlar ve hemen birbirlerine küçük isimleriyle hitap etmeye başlamışlardı.

Barrett yayıncıya, «Leo Kimura aradı,» diye bilgi verdi. «Birkaç dakika gecikecekmiş. Bizi havuzun başında bulabileceğini söyledim.»

Daha sonra da üçü birlikte otelin yüzme havuzuna doğru giderlerken Barrett şöyle dedi: «Leo geciktiği zaman Abe de, ben de kendimizi daha güven içinde hissediyoruz. Onun gecikmesi bir ipucu peşinde olduğuna işarettir. Leo Kimura gibi bir adamımız olmadan ön hazırlıkları böyle kısa bir süre içinde tamamlayamazdık.»

Zelkin de memnun bir tavırla konuştu. «Onu bizim tarafa almak bir sürü av köpeğine sahip olmaktan farksızdır. Üstelik bir sürü av köpeği bir Leon Kimura da etmez.»

Sanford, «Ben de California'da yaşayan Japonların ya bahçıvan ya da lokanta sahibi olduklarını sanırdım,» dedi.

Zelkin, «Babaları öyleydi,» diye açıkladı. «Onların babaları aynı zamanda Pearl Harbour'dan sonra dikenli tellerin arkasında tecrit edilen yüz on bin Amerikalının arasındaydı. Tecrit kamplarıyla ilgili küçük serüvenimizi anımsayacaksınız. Kimura'nın babası, Tule Gölü Yeniden İskân Etme Merkezindeydi. Bir

de adaletten söz ediyoruz ha. Eh, bizim Nisei kuşağı o işi unutmadı. Daha doğrusu Kimura bunu asla unutmadı ve bir daha böylesine büyük haksızlık yapılmasın diye de Kolej öğrenimi yapıp Güney California Hukuk Fakültesini bitirdi. Büromu yeni açtığım sırada onu şöyle bir sorguya çeker çekmez tam benim aradığım adam olduğunu anladım. Biliyorsunuz, duruşması yapılan davaların çoğu ya bir hukuk kitaplığında ya da incelemelerin yapıldığı başka bir kentte kazanılır ya da kaybedilir. Senin için ben kitaplık işini üzerime alıyorum. Kimura da başka kentlerde inceleme işini üzerine alıyor. Mike da burada her şeye bir parça karışacak, duruşma günü için de ses tellerini sağlam tutmaya bakacak aynı zamanda.»

Otelin yüzme havuzuna indiler. Sıcak, rüzgârsız bir gündü. Varlıklı oldukları her hallerinden anlaşılan müşterilerin bir bölümü havuzun kenarlarına yerleşmişlerdi. Havuzdaki yarım düzine yüzücü arasında bikini mayo giymiş üç güzel kız vardı. Barrett gerçi yazlık elbisesini giymişti, ama bu insanların arasında kendini fazla giyimli buldu. Sonra da burada çok kalamayacağını hatırladı. Bugün de, bir hafta öncesinin her günü gibi son derece yorucu bir iş günü olacaktı.

Sanford'la Zelkin'in havuzun gerisinde önceden ayırttıkları sarı güneşlikli masaya yerleştiklerini gördü. Sanford'la Zelkin'in yan yana pek ilginç görünüşleri vardı. Zelkin o malum Zelkin'di. Hareketli kabak kafa, altında bol, yeşilimsi spor ceketi ve çizgisi kaybolmuş spor pantolonuyla herkesin tanıdığı Zelkin işte. Philip Sanford terzilerin göz bebeğiydi. Havaalanından gelir gelmez sırtına geçirdiği keten ceketi, Bermuda şortu. İtalyan işi hasır sandallarıyla gerçekten çok şıktı. Sanford, Barrett'in boyundaydı, ama ondan biraz daha inceydi, atletik bir yapıya sahipti. Uzun düz saçları onu daha da zayıf gösteriyordu. Yüzü de ifadesini görünmez hale getirecek derecede beyazdı. Yüzüne bakıldığı zaman sadece çok tasalı olduğunu anlamak mümkündü.

Barrett arkadaşlarını masada yakaladı ve onlar siparişlerini verirlerken kendisi de içkisini ısmarladı. Başgarsona dördüncü arkadaşları gelinceye kadar yemek ısmarlamayacaklarını söylemişlerdi. Geciken Kimura'dan tekrar sözedilince Sanford

da on gün içinde yapılan işler hakkında bilgi almak istedi. Ben Fremont suçsuzluk iddiasında bulunmuş, Barrett de Zelkin'le ortaklık kurup bu davayı savunacaklarını bildirmişler ve ilk duruşma gününün tarihi kararlaştırılmıştı. Zelkin büyük bir hevesle savunma için yapılan hazırlıkların ana hatlarını bir bir anlatmaya koyuldu.

Barrett güneş gözlüklerini takıp canı sıkılmış bir halde yüzme havuzunu seyre koyulmuştu. Bir an için şöyle yirmi yaşlarında kadar gösteren California tipi, zayıf bir genç kız dikkatini çekti. Bu genç kız havuzdan çıkmaya çalışıyordu. Dolgun göğüslerini küçücük bir bikini sütyeni örtmekteydi. Barrett genç kızın göğüslerinin neredeyse sütyenden dışarı fırlayacaklarını düşündü. Ama genç adamın düşündüğü olmadı. Genç kız havuzdan çıkar çıkmaz, ustaca bir hareketle mayosunun sütyenini düzeltti. Barrett'e gülümsedi. Genç adam da biraz şaşırarak genç kıza gülümsemekten kendini alamadı, sonra da bütün dikkatini masada konuşulanlara vermiş gibi yaptı.

Zelkin büyük bir ciddiyetle, «İşte görüyorsun ya, Phil,» diyordu, «Birinci derdimiz zaman. Bizi zaman bakımından sıkıntıya düşürmedin. Bunu biliyorum ama...»

Garson cin ve sodaları getirmişti.

Barrett kadehini aldıktan sonra güneşten biraz yararlanabilmek için sandalyesini şemsiyenin altından ileriye çekti. Sonra da içkisini yudumlarken başını arkaya atıp yüzünü güneşe tuttu, gözlerini de kapadı.

Asıl sorunun zaman olduğunu, daha doğrusu bu kritik evrede zaman kıtlığı olduğunu gayet iyi biliyordu. Daha önce Sanford'u havaalanında karşıladığında da bu noktaya değinmişti. Fakat bencilce duyguların etkisi altında kalarak bunun üzerinde fazla ısrar etmemişti.

Phil Sanford'un New York'tan bindiği sabah uçağı alana gelmeden yarım saat önce Barrett, Uluslararası Havaalanına varmıştı. Böyle yapmakla da akıllılık etmişti, çünkü Sanford'un bindiği jet yolcu uçağı belirtilen saatten on dört dakika önce alana inmişti. Barrett sorunları hemen açıklamakta kusur etmemişti. Zelkin ona böyle davranmasını salık verdiği için o da emre uymuştu.

Sanford'un eşyası uçaktan çıkarılıp da terminal binasının önüne getirildiği zaman Barrett'in arabasının kapı önüne gelmesini beklemeye koyulmuşlar, bu arada Barrett de hemen duruşmadan söz açmıştı.

«Phil, bu iş büyük bir dava konusu olacak. Öyle sanıyorum ki, Duncan ya da başka biri bunun büyük ve önemli bir dava olmasını sağlayacaktır. Karışık bir davayla uğraşmak zaten yeterince zor bir iş. Buna bir de gazetelerin çoğunun, televizyon ve radyo istasyonlarının da işi telleyip pullamaları karışınca durum büsbütün içinden çıkılmaz bir hal alıyordu. Bu karışık ve önemli davanın ön hazırlıkları için de sadece iki haftalık bir süremiz var. Bereket, iki misli çaba harcayarak çalışıyoruz. Yoksa duruşma gününde savunmaya hazır olmamıza imkân yoktu. Senin anlayacağın, duruşma gününden önce böyle çift mesaiyle dört hafta çalışabileceğiz.»

Sanford, «Başsavcının da durumu sizinkinden pek parlak değil. Ama o bir an önce mahkemeye çıkmak için sabırsızlanıyor,» dedi.

«Davacı hemen her zaman duruşmaya çıkma konusunda davalıdan daha hevesli olur. Üstelik biz daha bir tutuklamanın sözkonusu olduğunu öğrenmeden, başsavcının bürosu kitaba karşı saldırıya geçmeye hazırlanıyordu. Üstelik daha şimdiden onların gayet parlak bir de tanıkları var. Oyunu hemen sahneye koymak onların işine gelir, çünkü halk şimdi tam onların tarafını tutuyor ve ırza tecavüz olayıyla kitabın uyandırdığı nefret de günden güne artmakta. Her sabah Mount Sınai Hastanesinden verilen sağlık raporunda Sheri Moore'un sağlık durumunun günden güne kötüye gittiğini öğreniyoruz. Üstelik her gün rapor yayınlanırken bu kızın hastaneye yatırılmasına, Jerry Griffith'in değil J J Jadway'in kitabının neden olduğu temcit pilavı gibi önümüze şürülüyor. Zelkin'in de hatırlattığı gibi, daima iddia makamı değil, savunma makamı daha fazla zaman istemeye çalışır. Hazırlıklarını en iyi şekilde tamamlamak için her şeyden çok zamana ihtiyacı vardır. Biz savunma makamı olarak şimdilik bir adım gerideyiz. Kaybımızı giderebilmek ve duruma hâkim olabilmek için zamana büyük gereksinmemiz var. Eğer iç baskı daha az olsaydı, türlü bahanelerle duruşmayı gecik-

tirmeye bakardık. Abe bunu sana bir kez önermemi istedi. Acaba duruşmayı bir süre geri bırakmamıza izin verir misin?»

Sanford, «Bu olanaksız,» dedi. «Uzun bir gecikme benim için davayı kaybetmekten daha da beter olur. Kitap satışa çıktı. Kitapçılar ellerindeki kitapları ne yapsınlar? Bir kere dükkânlarında satmaktan korkuyorlar. Duruşma uzarsa, kitapları nerede tutacaklar? Belki kitapçıların büyük bir çoğunluğu paniğe kapılıp ellerindeki kitapları bize geri göndermek isteyeceklerdir. Bir yıl sonra da bir cesedi diriltebilmemiz pek mümkün olmaz.»

O sırada Barrett'in arabası gelmiş, Sanford'un eşyası bagaja yerleştirilmişti. Barrett de Sanford'un duruşmayı bir an önce başlatmak için ileri sürdüğü nedenlerin ne dereceye kadar doğru olabileceklerini hesaplamaya çalışmıştı. Ona öyle geliyordu ki, Sanford da, Elmo Duncan gibi kitapla ilgili duruşmanın sağlayacağı reklamdan yararlanmak istiyordu.

Barrett az sonra arabanın şoför mahalline yerleşirken kabahatin biraz da kendinde olduğunu farketti. Özel ve biraz da bencilce nedenlerden ötürü duruşmanın geciktirilmesinde fazla ısrar etmemişti. Faye gerçekten babasına söz geçirebilmiş ve tesislerin müdür yardımcılığına bir ay daha kimsenin atanmamasını sağlama bağlatmıştı. Böylece Barrett'e başarılı bir geleceğe kavuşması için son bir şans daha tanınmış oluyordu.

Evet, Barrett arabayı geniş yolda sürerken vicdanının onun rahatsız etmeye başladığını hissetti. İnandığı bir kitabı savunmaya adamıştı kendini. Ama aynı zamanda da şöyle sağlam kusursuz bir savunma hazırlayabilmek için de zamana ihtiyaç olduğu inancını gerektiği şekilde belirtememiş, Phil Sanford'u buna inandırmak için pek büyük bir çaba harcamamıştı. Durumları sadece tehlikeli olsa yine iyiydi. Ama ne çare ki, tepetaklak uçuruma yuvarlanmak üzereydiler.

Phil Sanford genç adamın içinden geçenleri okumuş gibi yola koyuldukları zaman Sanford somurtup susmuştu. Ama San Diego anayoluna saptıklarında düşüncelerini açığa vurmaktan çekinmedi. «Mike, az önce oradaki konuşmana biraz bozuldum. Yenilgiye uğramış biri gibi konuştun.»

Barrett, «Benim için her şey söyleyebilirsin, ama yenilgiye

uğramış olduğumu iddia edemezsin,» dedi. «Bu davayı kazanmaya kararlıyım. Hepimiz buna kararlıyız. Ama vakit olsa... güdümlü mermiyle gitmek varken, şimdi eski bir tüfekle savaşmak canımı sıkıyor biraz.»

«Ne zaman seni ya da Abe'i aradıysam, sanki savaşa çok önemli silahlarla katılmaya hazırlanır gibi meşgul göründünüz.»

«Yine öyleyiz, yine öyleyiz. Fakat elimizdeki silahların yeterince güçlü ve en iyi cins olduklarına iyice inanmak istiyorum.»

Araba yoluna devam ederken, Barrett sıradaki savunma tanıklarının isimlerini açıklamıştı. Bunların arasında Sir Esmond İngram da vardı. Bu emekli Oxford profesörü, yıllarca önce, Yedi Aşk Dakikası'nı göklere çıkarmış, «Modern edebiyat dünyasının en dürüstçe ve duygulu eserlerinden biri,» diye de reklamını yapmıştı. Sanford Yayınevi de eserin yeni baskısında Sir Esmond İngram'ın övgülerini reklam olarak kullanmıştı.

Sir Esmond emeklilik döneminde kendini üç evlenme ve üç boşanmayla oyalamıştı. Evlendiği kadınların hepsi de onun yarı yaşındaki İngiliz kızlarıydı. Yaşlı adam enerjisini bir dünya takvimi hazırlamak, evrensel bir dil bulmak ve et yemeyip sadece sebzeyle beslenenlerin reklamını yapmak uğruna harcamıştı. Nükleer silahları protesto etmek amacıyla Downing Street 10 numara (İngiltere Başbakanlık binası) önüne yattığı için de iki kez kısa süreli hapis cezasına çarptırılmıştı. Sir Esmond'un gariplikleririnin ünü gittikçe yayıldığı için Barrett, Jadway'in kitabını onun övmesinin pek büyük yarar sağlamamasından korkuyordu. Ama Zelkin, Amerikalıların yaşlı İngilizlere daima az buçuk deli gözüyle baktıklarını ve tanık kürsüsünden İngiliz aksanıyla yükselecek sözlerin daima ilgi topladığını, etkileyici olduğunu ileri sürmüştü. Hem zaten kitabı öven başka kimse de var mıydı?

Sir Esmond'u denizaşırı telefon santralından aramışlar ve Sussex'teki evinden onunla konuşmuşlardı. Yaşlı adam kitap yakanlara, okunmasını yasaklayanlara karşı girişilecek mücadeleye katılacağını söylemişti. Ancak Amerika'ya yerleşen mültecilere kendisinin bir anarşist olmadığının da anlatılmasına şart koşmuştu. Zelkin yaşlı adamın isteğini yerine getirmeyi üzerine almış, Sir Esmond İngram da kitabın savunmasında du-

ruşmaya çıkacak olan başlıca tanıklar arasında yer almayı kabul etmişti.

Barrett, Sanford'a değişik amaçlar uğruna birleşen başka kimselerin de bulunduğunu söylemişti. Jadway'in bu romanının etkisi altında kaldığını her fırsatta tekrarlayan natüralist romancı Guy Collins de duruşmaya savunma tanığı olarak katılacağını bildirmişti. Yedi Aşk Dakikası'nı beğenmiş olan daha başka ünlü birkaç edebi şahsiyetin de desteğini sağlamak için çalışılıyordu. Başsavcıyla taraftarlarının Jerry Griffith'in suç işlemesinden Jadway'in kitabını sorumlu tutmalarına karşılık, Barrett ve arkadaşları da bu savın tersini kanıtlayacak tanıklar aramaktaydılar. Savunma için yeni yetişkinlerin suçluluk halleri üzerinde söz sahibi olan ünlü ruh doktoru Dr. Yale Finegood'la İsveçli uzman Dr. Rolf Laggergren'in yardımlarından yararlanmışlardı. Bu iki otorite de yeni yetişkinlerin suç işlemelerinde müstehcen yayınların ve sinemadan çok daha başka etkenlerin rol oynadığına inanmışlardı. Onların, savunma avukatlarını desteklemeyi kabul etmeleri duruşmanın geleceği için umut vermişti.

Barrett arabayı rampadan Sunset Bulvarına yöneltirken, «Yalnız biz bir noktada hata yaptık,» dedi. «Bu duruşmanın gerçek sanığı Ben Fremont değil, J J Jadway'dir. Bu tür büyük davaların hepsinde de en büyük saldırılar yazarın inançlarına ve adı geçen eseri yazmaktaki amacına yöneltilir. O zaman da yazarın eserinin toplumsal açıdan bir önem taşıdığı kanıtlanmış olur. Eh, bu oldukça ince bir buz tabakası. Ama onun üzerinden yürümeyi bir kez deneyeceğiz. Ya da geriye döneceğiz. Neyse seçme olanağımız var. Ama başsavcının da seçme olanağı var. İki taraf da duruşma başlamadan nasıl bir rol tutturacağını kararlaştırmak zorunda.»

«Yani kısacası ne demek istiyorsun, söylesene, Mike?»

«Eğer Jadway'in kitabı niçin yazdığını kesin olarak belirler ve bu eserin müstehcenlikle en küçük bir ilgisinin bulunmadığını ileri sürmeye çalışırsak, daha başarılı oluruz. Daha önce de birçok davada aynı çareye başvurulmuş ve kolayca başarı sağlanmıştır.»

«Ama sen bir seçim yapma olanağından sözetmiştin değil mi?»

«Evet. İkinci şık da durumu olduğu gibi kabullenmek. Bir yazarın eseri yazmaktaki amacı, kitabın müstehcen sayılıp sayılmamasında önemli rol oynar. Örneğin, James Joyce'un Ulysses isimli eserinin duruşmasında Yargıç Woolsey şöyle bir fikir ileri sürmüştü: 'Bir kitabın müstehcen sayılması için önce kitabın yazılmasına yol açan nedenin psikolojik deyimiyle 'pornografi' olması, yani müstehcen duygu ve davranışları yaymak olması gerekir.' Daha sonra da Lady Chatterley'in Sevgilisi romanının duruşmalarına çıkan Yargıç Van Pelt Bryan da, 'Bir yazarın amacının içtenliği, dürüstlüğü kitabın yazılış biçiminden, ana fikrini ve diğer fikirlerini işleyiş şeklinden, fikirlerin gelişme yönteminden anlaşılır,' demişti. 'Bir eserin edebi ve kültürel bir amaç taşıyıp taşımadığını bunlardan öğrenebiliriz. Lady Chatterley'in yazarı Lawrence'in içtenliğinden dürüstlüğünden kuşkulanmamız için bir neden yok.' »

Barrett bunları söyledikten sonra durup Sanford'un tasalı yüzüne baktı. «İşte bizim en büyük kozumuz bu, Phil. Jadway eserini dürüstçe, içtenlikle ve sanat eseri yaratmak amacıyla mı yazmıştı? İşte bizim hiç bocalamadan, kuşku uyandırmadan olumlu bir biçimde yanıtlamamız gereken soru bu. Jüri üyelerinin her birinin zihninde aynı soru olacak. Jadway'in bu kitabı ticari amaçlarla değil, sadece ve sadece sanat ve ahlak yönünden değer taşıyacak bir eser yaratmak amacıyla yazdığını ve bu nedenle de toplumsal açıdan büyük bir önem taşıdığını kanıtlamak zorundayız. Her neyse, biz Abe'yle birlikte kararımızı verdik. Jadway'in iyi niyetini kanıtlamaya çalışmayı aklımıza koyduk.»

Sanford homurdanmıştı. «Bunu nasıl kanıtlayacaksınız? Jadway öleli yıllar geçmiş. Eseri yazdığı zaman da gençti, tanınmıyordu, öldüğü zaman da adı hemen hiç duyulmamıştı. Onun bu romanı iyi niyetle yazdığını kanıtlayacak bir delil yok elde. Ne kadar uğraşıp didindiğimi, çırpındığımı biliyorsun. Hiçbir şey bulamadım. Jadway geride bir şey bırakmamış ve şimdi de bize bir şey anlatmasına imkân yok. Ölüler yattıkları yerden kalkıp da masal anlatamazlar.»

Barrett gayet sakin bir tavırla, «Ama hortlaklar bazen pek etkileyici olabiliyorlar,» dedi. Sonra da sağ tarafı işaret etti. «İşte UCL'a okuluna geldik. Burası Jerry Griffith'in okulu. Burada biraz araştırma yaparız diye düşünmüştüm.»

Sanford, California Üniversitesinin Los Angeles bölümünde araştırma yapma fikrine hiç ilgi göstermemişti. «Jadway'in hortlağı sözüyle neyi anlatmak istiyorsun?»

«Geride hiç kimse bırakmadan ölen pek azdır. Geride bırakılan iz sadece arkadaşlarına, tanıdıklarına açıkladıkları sırlar da olabilir. Avrupa'da araştırma yapmak için bize ayırdığın bütçeden yararlanmaya çalıştık. Paris çevrelerinde araştırma yaptık. Jadway'in hortlağını bulmaya çalışıyoruz. Jadway'in 1930 yıllarında sık sık uğradığı kahvelerden birinin gedikli müşterisi olan bir İtalyan ressamının bulunduğunu öğrendik. Adı Vecchi olan bu ressamın sağ olduğunu ve vaktiyle Jadway'in bir portresini yaptığını da biliyoruz. Eğer dedikleri doğruysa, yazarın bir resmi de ilk kez gün ışığına çıkmış olacak. Her neyse şimdilik ressamın kesin adresini bulmaya çalışıyoruz. Sonra Kontes Daphne Orsoni adında bir kadının da izi üzerindeyiz. Bu dediğim kimse, bir İtalyan kontuyla evlenen Dallas'lı bir kadın. Jadway kitabını yayınladıktan kısa bir süre sonra Venedik'te tatilini geçirirken, kontes Jadway'in bu 'yaramaz' romanından sözedildiğini duymuş ve villasında verdiği bir maskeli baloya yazarı davet etmiş, kadının İspanya'da olduğunu öğrendik. Galiba Costa Brava'da evi var. Ama iyi niyetli hortlağı harekete geçirmek için en büyük desteğimiz de Yedi Aşk Dakikası'nı Fransa'da yayınlayan Fransız olacak.»

Sanford arkadaşının sözünü kesti. «Yani Christian Leroux'dan yardım umuyorsunuz öyle mi? Bari başka bir şeyler öğrenebildiniz mi?»

«Birkaç gün önce sana anlattıklarımdan başka bir şey bilmiyoruz henüz. Etoile Yayınevi kapanmış, ama Leroux daha bu dünyada yaşayanlar arasında kaldığı sürece biz de Jadway'in gölgesini diriltebiliriz. Eğer Fransız yayıncıya el koyabilirsek, en önemli tanığı bulmuş olacağız. Yani Griffith'in oğlunun ifadesini hiçe saydıracak tanık bulunmuş olacak. Eh, Leroux da kitabı yayınlamıştı. Bunu yaptığına göre, esere inanmış olması ve ya-

zarı hakkında da enikonu bilgi edinmiş olması gerekir. Leroux tam bizim aradığımız kişi. Adamın izi üzerindeyiz ve gittikçe de ona yaklaşıyoruz. Kimura bugün onun hakkında bir şeyler öğrenebileceğini umuyordu.»

Sanford, «Mutlaka Leroux'yu bulmak zorundayız,» dedi.

Barrett homurdandı. «Aman iyi ki bunu akıl ettin.»

Birkaç dakika sonra da Phil Sanford'u Beverly Hills Otelinin önünde arabadan indirdi. Sanford otelin işlettiği küçük evlerden birinde yer ayırtmıştı. Barrett arkadaşını otele bıraktıktan sonra Wilshire Bulvarındaki bürosuna dönmüş, iki saat kadar Abe Zelkin'le durumun tartışmasını yapmış, sağa sola telefon etmiş, sekreteri Donna Novak'a mektup yazdırmıştı. Donna ile çalışmaktan zevk alıyordu. Kızıl saçlı, minik gözlü, yüzü fazla boyalı, biçimsiz vücudunu acayip kıyafetlerle gizlemeye çalışan zavallı bir kadındı. Ama onunla çalışmak da ayrıca zevkli oluyordu, çünkü bir Madonna kadar güven uyandıran, işine son derece bağlı, sadık bir sekreterdi. Stenoda pek ustaydı, elektrikli daktilo makinesiyle yazı yazmasını ve hesap makinesini kullanmayı öğrenmişti.

Kimura gecikeceğini telefonla bildirdikten sonra Barrett, Zelkin'i yanına çağırmış ve ikisi Philip Sanford'la öğle yemeğinde buluşmayı kararlaştırmışlardı.

Ve işte şimdi de durum bu merkezdeydi, Barrett alnının güneşten adamakıllı yandığını, elindeki kadehin boş olduğunu ve Zelkin'in Sanford'u Kimura'yla tanıştırmaya çalıştığını farketti. Barrett sandalyesini güneşliğin altına çekerek ve Kimura'yı alaycı bir tavırla öne eğilerek selamladı. Kimura da bu selama ciddi bir tavırla karşılık verdi, sonra da kendisine ayrılan koltuğa yerleşti.

Barrett, «Önce bir içki içer misin, yoksa açlıktan ölecek halde misin?» diye sordu.

Kimura, «Açlıktan neredeyse öleceğim,» dedi. «Hani tek başıma bir ziyafet sofrasını silip süpürebilirim.» Ama hemen bu sözlerin arkasından da birdenbire pek alçakgönüllü oluvermişti. «Eğer siz önce konuşmayı tercih ediyorsanız, ben bekleyebilirim.»

Barrett, Nisei savcısını eskiden beri pek beğenirdi. Kimu-

ra'nın sert, düz hatlı sakin bir yüzü vardı.

«Yemek yiyip bir yandan da konuşmayı yeğliyoruz.»

Zelkin, garsona yemek listesini getirmesi için işaret vermişti bile. Yemek listesi gelir gelmez, yemeklerini ısmarladılar.

Şef garson masalarından uzaklaşır uzaklaşmaz, üçü de dikkatini Kimura'ya verdi, onu sorguya çekmeye başladılar.

Kimura evrak çantasından kâğıtları çıkardı. Çantayı kapayıp sandalyesinin arkasına dayadı. Kâğıtlarını masanın üzerine, Barrett'in önüne dizdikten sonra başını kaldırdı.

«Galiba biraz ilerleme var, sanıyorum. En iyi haberi sona saklayacağım. Önce Bay Norman C. Quandt konusunu ele alalım.» Kimura böyle dedikten sonra yeni müşterilerine döndü. «Bay Sanford, burada sizin Yedi Aşk Dakikası'nın yayın hakkını Bay Quandt'tan nasıl satın aldığınıza dair bilgi var. Hazır siz buradayken öğrendiklerimi sıralayayım da eksik kalmış bir nokta var mı, yok mu anlaşılsın.»

Sanford omuzlarını silkti. «Sizin öğrendiklerinize benim ekleyeceğim herhangi bir nokta olacağını sanmıyorum. Ben Bay Quandt'ı tanıdığım zaman başı adamakıllı dertteydi. Müstehcen ilan edilen bir kitabı gizlice satmaya kalkıştığı için para cezasına çarptırılmıştı. Posta Merkezi de Quandt'ın posta yoluyla müstehcen kitap satmaya kalkıştığını ileri sürerek onu mahkemeye vermişti. Üstelik duruşmada da Quandt'ın suçlu olduğu anlaşılmıştı. Davasını temyiz ettirebilmek için paraya ihtiyacı vardı. Tabii bu durumda Yedi Aşk Dakikası'nın yayın hakkını bana hemen sattı. Üç gün içinde anlaşmalar hazırlanıp imzalandı ve ben de Jadway'in kitabını beş bin dolara satın almış oldum. İşte sana anlatabileceklerim bundan ibaret, Leo. Korkarım, bu anlattıklarım sana yeni bir şey öğretmedi.»

Kimura, Sanford'u dinlerken önündeki kâğıtları da inceliyor, söylenenlerle yazılı olanların birbirini tutup tutmadığına bakıyordu.

«Ondan sonra da Quandt'i bir daha görmediniz mi?»

«Hiç görmedim. Tabii davasının sonunu merak ettiğim için temyizin kararını araştırdım. Temyiz üyeleri dörde karşı beş oyla mahkemenin kararını bozdu ve Quandt serbest bırakıldı. Ama artık mahvolmuş bir adamdı. Bundan sonra da posta yoluyla

kitap satmaya kalkışmayacak kadar akıllanmıştır sanırım. Hem neyse, Jadway hakkında biraz daha bilgi edinmek için Quand'a başvurmak istedim. Belki bu işde bana bir yardımı dokunabilir diye düşünüyordum. Yani Leroux'dan bir şeyler öğrenmiştir sanıyorum. Onun için de Quandt'ı tekrar aradım. Artık eski yerinde çalışmıyordu. İşte o zaman yayın işlerini bırakıp Pittsburgh'a yerleştiğini öğrendim.»

Kimura, «Bende Philadelphia yazılı,» diye düzeltti.

«Özür dilerim, evet, Philadelphia olması gerekir. Kendisini orada da bulamadım. Yayıncılığı bıraktıktan sonra ne iş tuttuğunu da öğrenemedim.»

Kimura, «Bay Quandt şimdi filmcilik yapıyor ve kendisi de California'da,» dedi.

Barrett yerinden doğruldu. «Şakayı bırak, Leo. Bunu ne zaman öğrendin?»

«Bugün öğrendim, ama ne yazık ki, telefon rehberlerinde Quantd adına alınmış bir numara bulamadım.»

Zelkin de, «Eğer adam filmcilik yapıyorsa onu bulmak zor olmaz sanırım,» diye fikir yürüttü.

Kimura ilk kez hafifçe gülümsedi. «Aman Bay Zelkin, o kadar çok filmci ve film şirketi var ki. Neyse, benim elimde bazı ipuçları var, bunların bizi eninde sonunda Bay Quandt'a götüreğini sanıyorum.»

Sanford endişeyle Barrett'e dönmüştü. «Mike, eğer şu Quandt denen adamı bulursan, onu da tanık listesine almayı düşünmüyorsun değil mi?»

Barrett, «Allah saklasın,» dedi. «Hayır, öyle bir niyetim yok. Fakat bize Jadway'in hayatı hakkında aydınlatıcı bilgi verebilir sanıyorum. Aslına bakarsan, ondan almayı umduğun her haberin kaynağının Leroux olması olasılığı kuvvetli.» Barrett tekrar Kimura'ya döndü. «Şimdi sıra en önemli tanığımıza geldi. Leroux'dan ne haber bakalım?»

Kimura kelimelerin üzerine basa basa konuştu. «Christian Leroux. Ben onu en sona saklamıştım.» Böyle dedikten sonra önündeki kâğıtları karıştırdı. Sonunda aradığını bulunca sözlerine devam etti. «Christian Leroux. En büyük umudumuz onda. Paris'teki adamımızdan yeni haber aldım. Christian Lero-

ux'nun Paris'te sol kıyıdaki apartmanlardan birinde oturduğunu öğrenmiş. Asansörcüye biraz bahşiş verince de Leroux'nun Riviera'ya gittiğini ve Monte Carlo'da Balmoral Otelinde kendisine yer ayırtmış olduğunu öğrenmiş. Şimdi orada olmalı, daha doğrusu otele yeni varmış olmalı. Paris'teki adamımız Nice'de özel bir detektif tutmuş. Mösyö Dubois adındaki bu özel detektife sıkı sıkı tembih etmiş. O da Monte Carlo'ya gitti. Leroux'nun gelişini bekleyecek.»

Barrett, «Mükemmel,» diye mırıldandı. «Hiçbir noktayı unutmamışsın. Üstelik durum umut verici sayılır.»

Sanford da keten ceketinin cebinden sigara kutusunu çıkarıp bir sigara yakarak, «Fevkalâde, fevkalade,» diye sevinçle söylendi.

Kimura kâğıt yığınının arasından klipsle tutturulmuş bir başka kâğıt yığını ayırmıştı. «Griffith ailesine gelince,» diye sözlerini sürdürdü. «Hazırladığımız dosyaya ekleyecek önemli bir şey bulamadım. Frank Griffith'le karısı Ethel Griffith'in geçmişi hakkında bir iki şey öğrendim. Onların yanında oturan yeğeni Margaret ya da Maggie Russell hakkında bildiklerimizden fazlasını öğrenmek imkânı olmadı. Aile zırhında henüz çatlaklar belirmedi.»

Zelkin sordu. «Peki çocuk hakkında da bir şey öğrenemedin mi?»

Kimura kâğıtları karıştırarak, «Ben de şimdi ona geliyordum,» dedi. «Ne yazık ki, araştırmalarımızı daha da derinleştirmek zorundayız. Şimdilik bir başlangıç yapmış sayılırım.»

Zelkin ağlamaklı bir sesle, «Başlangıç mı yaptın?» diye mırıldandı. «Birkaç güne kadar jüri üyelerini seçmiş olacağız. Jüri üyeleri seçilip de yemin faslı tamamlanır tamamlanmaz duruşma başlayacak.»

Kimura, «İnsan bir şeye başlamadan onu bitiremez ki,» dedi. «Beni bağışlayın, ama henüz lise çağında olan bir delikanlı hakkında soruşturma yapmanın güç yanları pek çok. Kısa bir hayatın uzun tarihçesi olmaz ki. Ama bazı gerçeklerden haberimiz var tabii. Jerry Griffith orta öğrenimini yaparken sınıfının en çalışkan öğrencisiymiş. Şimdi kolejin üçüncü sınıfına gidiyor ve ders durumu da pek parlak değil. Bugün okulu ziyaret

ettim. Öğrencilere öğüt veren, onların çeşitli sorunlarıyla ilgilenen eğitmenlerin bulunduğunu hatırlamıştım. Jerry Griffith'in eğitmenini de buldum. Fakat kadın bana Jerry hakkında konuşamayacağını söyledi. Okul idaresinden izin çıkmadıkça öğrenciler hakkında yabancılara bilgi vermek yasakmış. Bunun üzerine ben de okul idaresine başvurdum. Eğitmenin Jerry hakkında bize bilgi vermesi için gerekli izni aldım. Bu da iyi bir başlangıç sayılırdı.»

Kimura'nın yaptıklarını böyle uzun uzun anlatması Barrett'-in sabrını taşırmaya başlamıştı. «Peki, eğitmen ne dedi, Leo?»

«İzin çıkınca kadın pek büyük bir hevesle konuşmaya başladı. Öğrendiğime göre, Jerry ile birkaç kez konuşmuş ve oğlanın marifetine pek üzülmüş. Bize Jerry hakkında bilgi verecek kaynak pek az olduğu için bu kadının önemli bir bilgi kaynağı niteliğini taşıdığını düşünerek onu fazla sorguya çekmedim. Bu işi sizin ya da Zelkin'in yapması bence daha doğru olur. Bu dediğim kadın Henrietta Lott adında biri. Bugün öğleden sonrası için kendisinden randevu aldım, ikinizden biri gidip onunla konuşabilir. Bayan Lott haftanın daha sonraki günlerinde çok meşgulmüş, onun için hazır kadın Jerry'den konuşmaya hevesliyken bu fırsatı kaçırmayalım dedim.» Kimura önündeki desteden bir kâğıt çekip çıkardı. «İşte kadının adı, telefon numarası. Eğitmenlerin bürosu okulun yönetim binasında. Randevu saati de kâğıtta yazılı. Umarım biriniz gidersiniz.»

Barrett kâğıda uzandı. Zelkin'e, «Ben gideyim,» dedi. «Zaten bugün öğleden sonra okula uğramayı kararlaştırmıştım. İngiliz Edebiyatı bölümü çok iyiymiş. Okuldaki öğretim üyeleri arasında Jadway'in kitabını dikkatle okumuş olan var mı, onu araştıracaktım. Belki de bu öğretmenlerden biri duruşmada kitabın değerini anlatmayı kabul eder diye düşünüyordum. Ondan önce de gidip Ben Fremont'u göreceğim.»

Zelkin, «Ben de kaldırımları arşınlayacağım,» dedi.

Barrett, Kimura'ya döndü. «Leo, sen bürodan pek uzaklaşmasan iyi edersin. Eğer bir yere gitmeyi tasarladıysan, Donna'ya gideceğin yerleri ve telefon numaralarını bildir. Seni oradan arasın. Monte Carlo'dan gelecek haberi kaçırmayalım. Şu Fransız kitapçıyı bir ele geçirirsek gerçekten şansımız açıldı

demektir. Eh, işte yemeğimiz de geldi... Ee, söyle bakalım, oğlum Phil, hareketin olduğu yerde bulunmak nasılmış...»

Sanford hafifçe gerindi, gülümseyerek konuştu. «Şimdi hoşuma gitmeye başladı. Yapılanları gördükçe içim rahatlıyor. Size bir şey söyleyeyim mi, eğer şu bizim üstat Başsavcı Duncan yaptıklarımızın yarısını haber alsaydı, şimdiden pes derdi.»

Barrett güneş gözlüğünü çıkarıp göz kırptı.

«Öyle hemen hüküm verme. Başsavcının çevirdiği işlerin yarısından haberimiz olsa, belki biz de hemen canımıza kıymak isteyebiliriz. İstersen bahse de girerim. Elmo Duncan eli böğründe oturmuyordur herhalde.»

Elmo Duncan için o telefon konuşması ve bu sabah erkenden toplantıya çağrılmak pek şaşırtıcı olmuştu. Hele öğleden sonra bu pek tanınmış din adamının bürosunda hazır bulunması da pek garip ve esrarengiz bir hava taşımaktaydı.

Başsavcı bekleme odasında Kardinal MacManus'un gelmesini beklerken, boş duvarda asılı duran Papanın portresinin tam karşısındaki boş koltuğa dalgın dalgın baktı. Kardinalin sekreteri onu bu salona getirdiği zaman kilise prenslerinin her birinin çalışma odasında Papanın portresinin karşısına yerleştirilmiş boş bir koltuğun bulunduğunu anlatmıştı. Kutsal Papa Hazretlerinin beklenmedik bir zamanda habersiz ziyarete gelmesi olasılığı düşünülerek böyle bir önleme başvuru'muştu.

Elmo Duncan salonu incelemeye koyulmuştu. Gerçi Kardinal Hazretleriyle aralarında pek çok ortak yan bulunduğunu ve din adamının onun fikirlerinin çoğunu benimseyeceğini biliyordu, ama yine de içinde garip bir korku vardı. Sigara diye de kıvrım kıvrım kıvranıyordu. Ancak Protestan olduğu için Katolik Kilisesinin törelerini bilemiyordu. Hele Kardinal Hazretlerinin kişisel tutumu hakkında hiçbir fikri yoktu. Onun için sigara içmemeye karar verdi.

Duncan sabahleyin erkenden yaptığı telefon konuşmasını bir kez daha aklından geçirdi.

Telefon Kutsal Monsenyör Voorhes'den gelmişti.

Monsenyör Voorhes kendini tanıttıktan sonra «Başsavcı Elmo Duncan'la mı görüşüyorum?» demişti. «Ben Los Angeles Piskoposu Kardinal MacManus'un sekreteriyim. Kardinal Hazretlerinin isteği üzerine size telefon ediyorum. Beyefendi Hazretlerinin yakından ilgilendikleri bir mesele yüzünden sizi arıyorum.»

«Buyrun, efendim.»

«Yedi Aşk Dakikası isimli kitapla ilgili dava ve sizin bu esere karşı tutumunuzdan sözetmek istiyorum. Kardinal kilisenin de bu davada sizinle aynı amacı güdebileceğini ve çalışmalarınızda size yardımcı olabileceğini ummaktadır.»

«Şey, herhangi bir kaynaktan gelecek yardım beni gerçekten çok sevindirecektir. Ancak sizi, daha doğrusu Kardinal Hazretlerinin bu konudaki gerçek düşüncelerinizin ne olduğunu pek bilemiyorum.»

«Bu eserin ortadan kaldırılması kiliseyi minnettar bırakacaktır. Kardinal sizin çalışmalarınıza yardımcı olarak bu sonuca ulaşılabileceğine inanıyor.»

«Yardımın şekli konusunda bir kararınız var mı?»

«Evet, var. Sizi aramamın nedeni de bu, Bay Duncan. Kardinal Hazretleri bunu açıklamak için vakit kaybetmeden sizinle görüşmek istiyor.»

«Kendisiyle bugün görüşebilirim.»

«Mükemmel. Görüşmenin Kardinal MacManus'un bürosunda olması daha uygun olacak. Büromuz Los Angeles merkezinde Batı 1519 Dokuzuncu Caddededir. Acaba bugün öğleden sonra saat ikide buluşmanız mümkün olabilir mi?»

«Kardinal Hazretlerine saat ikide orada olacağımı söyleyebilirsiniz. Bu duruşmayla ilgilenmelerini de ne büyük bir minnetle karşıladığımı kendisine iletmenizi özellikle rica edeceğim.»

Duncan daha sonra Yerkes'in Bel - Air Sarayında Luther Yerkes, Harvey Underwood ve İrwin Blair ile öğle yemeğinde buluştuğu zaman bu garip telefon konuşmasından söz açtı ve bu beklenmedik davetin taşıdığı anlam üzerinde bir hayli zihni-

ni yordu.

Yerkes başsavcıyı hemen Kardinal MacManus'dan sağlam bir delil beklemesinin doğru olmayacağı konusunda uyarmıştı. «Kilise sürekli olarak sansürle işbirliği yapmaya çalışmaktadır. Onun için de Kardinal, Tanrıyı yanı başında bulacağını söyleyecektir. Sakın bundan fazlasını ummaya kalkma.» Bu sözlerden sonra da Duncan'ın Kardinalle yapacağı görüşme hakkında fikir yürütmeyi bıraktılar. Çünkü yapılacak önemli işler vardı. Hemen o akşam Ahlak Derneği yararına Beverly Hilton Otelinin balo salonunda bir ziyafet verilecekti. İrwin Blair ziyafetin açılış konuşmasını Başsavcı Elmo Duncan'ın yapmasını sağlamıştı. Duncan'ın konuşmasının başlığı da «Mahvetme Özgürlüğü» olacaktı. Dört kafadar sofrada bu konuşmanın ana hatlarını hazırlamak zorundaydılar.

Ve işte şimdi de Elmo Duncan, Kardinalin bürosunda oturmuş, Kardinal Hazretlerinin kendisine yardım etmek için ne gibi bir teklifte bulunacağını merakla bekliyordu. Yerkes'in yarı alaycı bir tavırla belirttiği gibi, Kardinal Tanrının kendileriyle beraber olduğunu söylemekle mi yetinecekti acaba? Yoksa din adamının yapacağı yardım elle tutulur, gözle görülür bir şey mi olacaktı?

«Bay Duncan, sizi beklettiğim için özür dilerim. Buraya kadar gelmeniz büyük bir lütuf doğrusu.»

Ses odanın öbür köşesinden geliyordu. Duncan hızla öbür tarafa dönünce Kardinal MacManus'un kapıyı kapatıp kendisine doğru yürüdüğünü gördü. Duncan, Kardinalin fotoğraflarını gazetelerde pek çok kez görmüştü. Bu fotoğraflarda Kardinal hep yaşının adamı olarak görünmüştü gözüne. Yani yetmiş sekiz yaşında bir yaşlı adam olarak tanımıştı onu. Şimdiyse Kardinal resmi kıyafetiyle yaşına göre pek dinç ve kuvvetli görünüyordu.

Duncan yaşlı din adamının kendisine uzanan elini saygıyla kavradı.

«Kardinal MacManus, bu karşılaşma benim için büyük bir şereftir.»

«O şeref bendenize ait, efendim. Bu kadar uzun bir yolcu-

luğu göze alıp buralara kadar gelmeniz ne nimet. Sizi ziyarete gelmemi önleyen neden yaşlılığım ya da mevkiim değildi. Böyle bir davranışın bazı çevrelerde yanlış anlaşılıp ikimize de yarar yerine zarar getireceğini düşündüğüm için ziyaretinize gelmedim.»

«Sizi gayet iyi anlıyorum, Kardinal Hazretleri.»

Kardinal, Duncan'ı salonun bir köşesinde duran uzun kahverengi kanepeye doğru götürerek, «Rahatınıza bakın,» dedi.

Duncan, yaşlı din adamının kanepeye oturmasını bekledi. Sonra kendisi de kanepenin öbür kenarına ilişti.

Kardinal, «Kelimeleri ağzımda sakız edecek değilim, Bay Duncan,» dedi. Adamın sesi gayet kuru ve sertti. Kalın bir paket kâğıdının avuç içinde sıkılıp buruşturulurken çıkardığı sesi andırıyordu. «İnsan benim kadar yaşlı ya da sizin kadar genç olunca, birtakım sosyal gerekleri yerine getirmek için boyuna kelime ve zaman harcamamayı öğreniyor. Sekreterim size bu duruşmayla ilgilendiğimi ve kilisenin de size mümkün olan her türlü yardımı yapacağını bildirmişti.»

«Sekreteriniz sadece bunları söyledi, daha fazla bilgi vermedi. Onun için ben de yardımın derecesini ve şeklini anlayamadım..»

«Yani bizden ne bekleyebileceğinizi öğrenemediniz öyle mi? Benim size ne gibi bir yardımda bulunacağım konusunda kuşkuya düşebilirsiniz, bunu normal karşılarım. Belki de sizi buraya sırf dualarımda sizi unutmayacağımı ve Tanrının sevgili kulu olduğunuzu söylemek için çağırdığımı da düşünebilirsiniz. Eh gerçekten de giriştiğiniz işin güçlüğünü takdir ediyorum ve dualarımda sizin başarılı olmanızı dilemeyi unutmuyorum.»

Duncan şaşkın şaşkın fısıldadı. «Teşekkür ederim, Kardinal Hazretleri, eksik olmayın, efendim.»

Kardinal MacManus'un kıllı burun delikleri oynadı. «Eğer size yapabileceğim yardım kuru duadan ibaret olsaydı, bana teşekkür etmeniz için hiçbir neden olmayacaktı. Ama size yapabileceğim yardım bundan ibaret değil. Çok, çok daha fazlasını önerebilirim.»

Kardinal böyle dedikten sonra boynunu örten kolalı dik

yakanın altına elini sokup boynunu hafifçe kaşıdı. Sonra kollarını kavuşturdu, gözlerini tavana dikerek hafif bir sesle konuşmaya başladı.

«Size daha önce de hatırlattığım gibi bizim amacımız ortak. Gerçekten de öyle. Düşmanlarımız, kilisenin konuşma özgürlüğünün ahlak ve din cephesiyle ilgilendiğine inanmak isteyeceklerdir. Bu doğru değil. Biz düzenli bir toplumda yaşıyoruz. Toplumun düzen içinde ve uygar yaşaması için de elimizde bunları korumayı sağlayacak yetki olmalı ve bazı yasaklar koymalıyız. Yasalar olmazsa, bir süre sonra demokratik özgürlüklerimizin hiçbiri elde kalmaz. Anarşinin cirit attığı tanrısız, dinsiz ilkel bir toplum yaratırız. Kilise konuşma özgürlüğünü elbet ister. Bizler sadece bu özgürlüğün kötüye kullanılmasını yasaklamak, gençliği mahva sürükleyen müstehcen yayınları önlemek istiyoruz. Bizler gerçek edebiyatın, hatta toplumsal bir değeri olduğu takdirde, içtenlikle yazılmış kötü edebiyatın bile koruyucusuyuz. Sadece pornografinin, yani kendini edebiyat kisvesi altında gösterip gençleri günaha sürüklemekten başka bir amacı olmayan pornografinin düşmanıyız. Sizin mesleğinizde de yetkililerin bizden daha başka düşüneceklerini sanmıyorum. Yedi Aşk Dakikası gibi kitaplar hakkındaki düşüncelerimizin aynı olduğunu sanıyorum, Bay Duncan.»

Duncan hiç de inandırıcı olmayan bir deyişle, «Aynı düşüncedeyiz, efendim,» dedi. «Bizler de özgürlüğü zayıflatmak değil, onu mahvetmek isteyenleri ortadan kaldırarak daha güçlendirmek istiyoruz.»

«Çok güzel.»

«Matbaanın icadından sonra kilise halka zararlı olabilecek kitapların bir listesini yapmayı ilke edinmiştir. On altıncı yüzyıldan beri de İndex'teki eserlerin listesi gittikçe kabarmaktadır. İndex'in günümüzde devam ettirildiğini ve ara sıra yeni baskısının yapıldığını biliyor muydunuz?»

«Hayır, efendim, böyle bir şeyden haberim yoktu.»

«İndex'in 239'uncu sayfasını açarsanız J J Jadway'in Yedi Aşk Dakikası isimli eserinin de listede bulunduğunu göreceksiniz. Eser Index'e girdiği zaman bütün katolik ülkelerde bu romanın okunması şiddetle yasaklanmıştı. Belki de zamanla

unutulup gidecekti. Ancak New York'un belli başlı yayınevlerinden biri bu kitabı yeniden yayınlamaya kalkışınca kilise bayağı telaşlandı. Kilise tek başına bu kitaba karşı çıkabilir miydi? Orasını bilemeyeceğim. Allahtan ki, bir adam, devletin bir memuru korkunun üstesinden gelip New York'lu tüccarların ortaya çıkardıkları canavarla mücadele etmeyi göze aldı. O adam sizdiniz, Bay Duncan. Bizler de sizin bu korkusuzca davranışınızı desteklemeye kararlıyız.»

Duncan'ın gözleri parladı. «Teşekkür ederim, Kardinal Hazretleri, sözleriniz beni çok duygulandırdı.»

«Ama unutmayın, size sözden daha fazlasını vaadettim. Yardıma söz verdim.»

«Yapacağınız her yardım teklifini şükranla karşılayacağım.»

«Kutsal Pederimiz size Peder Sarfatti'nin yardımını önermemi buyurdular. Vatikan'da 'İndex'le meşgul olan iki papazdan biridir Peder Sarfatti. Duruşmada birinci derecede önemli tanıklar arasında yer alabilir. Yedi Aşk Dakikası İndex'e geçirilmeden önce kitabın yazarı hakkında etraflıca araştırma yapılmıştı. Bu araştırmayı yapan da bizzat Peder Sarfatti'ydi. Bu nedenle kendisi duruşmada sadece kitap hakkında bilgi vermekle kalmayacak, aynı zamanda yazar Jadway hakkında da önemli açıklamalarda bulunabilecek.»

«Beni biraz daha aydınlatamaz mısınız? Peter Sarfatti'nin duruşmada vereceği bilgiler hakkında birazcık fikrim olsun istiyorum.»

«J J Jadway'in bu kitabı yazmadan önce koyu bir Katolik olduğunu biliyor muydunuz? Ölümünden önce de bu kitap yüzünden aforoz edildiğinden haberiniz var mıydı? Ayrıca yazarın ölümünün de bir kaza olmayıp düpedüz intihar olduğunu da hiç duydunuz mu?»

Duncan'ın ağzı açık kaldı. Kanepeye çakılmış kalmış gibi yerinden kıpırdayamıyordu. «Jadway intihar mı etti?»

«Kitabı piyasaya çıktıktan sonra intihar etti, cesedi de yakıldı.»

Duncan ayağa kalkmıştı. Elleri titreye titreye bir sigara yakmaya çalışırken, «Hayır, bunların hiçbirinden haberim yok-

tu,» diye kekeledi. «Zaten bu odanın dışında da konuyu bilen bir kimse yoktur sanıyorum. Ama öğrenmeliler. Herkes bunu öğrenmeli.»

Kardinal MacManus homurdanarak kanepeden kalktı. «İşte gerçek bu. Dahası da var. Siz Peder Sarfatti'nin duruşmada tanık olarak dinlenmesini istiyor musunuz?»

«İstemek de söz mü? Evet, bin kere evet, onu tanık olarak duruşmaya çıkarmak istiyorum.»

«Onun ne zaman Los Angeles'e gelmesi gerekiyor?»

«Eğer mümkünse üç gün içinde, en geç dört gün içinde gelmesi şart.»

«Mümkün tabiî. Vatikan'a durumu bildireceğim. Peder Sarfatti burada olacak. Tanrı bizim davamızı kazanmamıza yardımcı olsun. St. Augustine'in şöyle bir sözü vardır: 'Yardımımız olmadan bizi yaratan, bizden izin almadan kurtaracımız olmayacaktır,' der. Amerika'nın kurtarılmasını istiyoruz ve siz de yurttaşlarımızdan bu iş için izin almamızı sağlayacaksınız. Teşekkür ederim. Bay Duncan.»

«Ben teşekkür ederim, Kardinal Hazretleri.»

*
**

Mike Barrett, Ben Fremont'un kitap pazarından çıktıktan sonra üç sokak ötedeki Oakwood Kütüphanesine kadar yürüyerek gitmeyi kararlaştırdı.

Temiz havayı içine çeke çeke yürürken az önce Ben Fremont'la konuştuklarını birbir aklından geçirdi. O ufak tefek, miyop kitapçının tutuklandığı günkünden çok daha cesur ve umutlu görünmesi Barrett'in hoşuna gitmişti. Ben Fremont kısa bir süre öncesine kadar hiç kimsenin tanımadığı silik biriyken, şimdi televizyon programlarında adı sık sık geçen, gazetelerde resimleri yayınlanan ünlü bir kişi olup çıkmıştı. Bu durum da kitapçıya cesaret vermiş, o eski pısırıklığı kaybolmuş, kişilik sahibi güçlü bir kimse olmuştu. Barrett, Ben Fremont'u gayet iyi anlamış ve ondan hoşlanmaya başladığını hissetmişti. Böyle sakin yaşayan kimseler çoğu zaman hayatlarında sadece iki kez çevrelerinde dikkati çekmek fırsatını bulurlar. Bu da

doğdukları ve öldükleri zamandır. Hayat bu silik kitapçıya hiç beklenmedik bir şans tanımıştı. Belki inanılacak şey değildi ama Ben Fremont birdenbire ünlü bir kişi olmuştu.

Barrett ne zaman onunla konuşmaya kalkışsa, Ben Fremont biraz sonra durumu hakkında gerçekçi bir görüşe sahip oluyordu. Ceza kanunlarına göre sanık olarak yargıç karşısına çıkacaktı. Bir cezaevinde hayatını geçirmesi de mümkündü. Onun için Fremont, Barrett'e daima iyi davranıyor, onun isteklerini yerine getirdikten başka, hayalleri bir kenara bırakıp gerçekleri olduğu gibi görmeye başlıyordu. Şu son yarım saat içinde de Ben Fremont her şeyi olduğu gibi kabul etmişti.

Barrett kitapçıya bir sürü soru sormuştu. Polis, Yedi Aşk Dakikası'nın seksen nüshasına el koymuşıu ve Sanford Yayınevinin satış şubesinden verilen bilgiye göre de yüz dolar kitap Ben Fremont'un Kitap Sergisine postalanmıştı. Bu rakamlar doğru muydu? «Evet, Bay Barrett.» Yani Fremont tutuklanmadan önce yirmi kitap mı satmış oluyordu? «Evet, efendim. Yalnız. Durun, hayır. Ben eve de bir kitap götürmüştüm. Karım okuyordu. Öyleyse on dokuz kitap satmış oluyorum. Bunlardan ikisini beni tutuklayan polislere satmıştım.» Acaba Fremont'ta öbür kitapları satın alanların listesi var mıydı? «Hayır, sadece veresiye alanların isimleri yazılmıştır. Bunu bulmak için de hesap defterlerini uzun uzun araştırmak gerek. Müşterilerimin çoğu daima peşin parayla iş görürler.» Acaba Ben Fremont hesap defterlerini incelemek zahmetine katlanıp, tutuklanmasından önceki günler içinde Jerry Griffith'e veresiye kitap satıp satmadığını araştırabilir miydi? «Bu sorunuza hemen cevap verebilirim, Bay Barrett. Griffith ailesinden hiç kimsenin bu mağazada veresiye hesabı yoktur.» O halde belki de Jerry dükkâna gelip peşin parayla kitabı almıştır. «Pek ihtimal vermiyorum. Çünkü adları ve yüzleri daima gayet iyi hatırlarım. Oğlanın fotoğrafları gazetelerin hepsinde yayınlandı. Onu bu dükkânda gördüğümü de hiç anımsamıyorum. Tabiî Los Angeles'te bir sürü kitapçı dükkânı var. Jerry de kitabı başka bir dükkândan almış olabilir.» Barrett, Kimura ile birkaç yardımcısının ellerinde Jerry Griffith'in fotoğraflarıyla bir sürü kitapçıya başvurmuş olduklarını hatırladı. «O dükkânlara gerçekten imreniyorum, Bay

Barrett. Kitapları peynir ekmek gibi satıyorlardır herhalde. Ve bu da benim sayemde oluyor.» Barrett, Oakwood dışında, başka kitapçı dükkânlarının kitabı vitrinlerine koyabileceklerini pek sanmıyordu. Kitapçıların çoğu duruşmanın sonucunu bekliyorlardı. Fremont bilgiç bilgiç, «Hepsi beklemez, Bay Barrett,» demişti.

İşte bu sözler de Barrett'in afallamasına neden olmuştu. Kitapçıyı alıcı gözüyle süzmüştü. Yoksa Fremont bazı meslektaşlarının kitabı el altından sattıklarını mı anlatmak istiyordu? «Eh, birkaçı böyle yapıyordur.» Fremont, Barrett'in daha önceki tavsiyesini hatırlıyor muydu acaba? «Neydi bu? Ah, evet, hatırlıyorum. El altından satmaya çalışmamamı söylemiştiniz. Siz hiç tasalanmayın. Buna hiç imkân yok. Hem bunu yapmaya kalkışsam bile satacak kitabı nereden bulabilirim? Allah biliyor ya, keşke şu kitabı satabilseydim diyorum. Bilseniz bu kitap yüzünden o kadar çok telefon eden oluyor ki. Bu sabah da kim telefon etti biliyor musunuz? Rachel Hoyt. Doğrusu müthiş bir kadın bu Rachel. Siz onu tanımıyor musunuz? Tanımalısınız. Oakwood Kütüphanesinin şefidir. Cesaretine ve mertliğine hiç diyecek yok. Tam iki yıl, Bayan St. Claire'e karşı koydu. Benim tutuklanmama ve Yedi Aşk Dakikası'nın da yasaklanmasına müthiş içerliyor. Ona sorarsanız, bu bağışlanmaz bir suçmuş. Öyle de sabırsız ki. Kitabı okumak için kütüphane yöneticilerinin eseri yeni alınacak kitaplar listesine koymalarını beklemeden kendi parasıyla bir kitap alıp kütüphanenin en çok göze çarpan yerine koymak istiyor. Bana da bunun için telefon etti. Karımın okuduğu kitabı ona vermekten korktum. Ama o Rachel yok mu, mutlaka bir yerden kitabı bulacaktır.»

Ve işte şimdi de Barrett, Oakwood Kütüphanesinin tek katlı modern binasına gelmiş, kapıdan içeri giriyordu. Kütüphane şefi Rachel Hoyt ile görüşmeye kararlıydı.

Böyle bir halk kütüphanesine girmeyeli çok olmuştu. Binanın içinin görünüşü kadar havası da Barrett'i pek şaşırttı. Çocukluk ve gençlik günlerinden aklında kalan anılara göre kütüphaneler karanlık, tozlu, küf kokulu, sevimsiz yerlerdi. Oysa Oakwood Kütüphanesi aydınlık, neşeli ve havadar bir kütüpha-

neydi. İçersi hiç de öyle fazla sessiz değildi. Salonun ortasındaki büyük masanın başında oturan kolejli gençler, alçak sesle bir şeyler konuşup gülüşüyorlardı. Diğer okuyucular da uzun masaların başlarına geçmişler, ya kitap okuyorlar ya da önlerindeki kitaplardan not çıkarıyorlardı. Kitap bölmelerinin arasından romantik bir çift belirdi. Gençler birbirlerine sıkı sıkı sarılmışlar yürüyorlardı. Genç kızın kolunun altında bir sürü kitap vardı. Kapının hemen yanındaki bölmeye YENİ KITAPLAR yazılı bir levha konmuştu. Barrett hemen bu kitapların kapaklarına bir göz gezdirdi. Yedi Aşk Dakikası onların arasında yoktu.

Barrett gözüne ilk ilişen memura kütüphane şefi Rachel Hoyt ile görüşmek istediğini bildirdi. Kendi adını ve mesleğini açıklamayı da unutmadı. Memur, Barrett'e şaşkın şaşkın baktıktan sonra telaşla arka bölmeye koştu. Geri döndüğü zaman Rachel Hoyt da yanındaydı. Barrett şefi görünce, ikinci kez şaşırdı. Yaşını başını almış birçok kimse gibi Barrett de kütüphaneciler aşkı tatmaya fırsat bulamamış, çalışkan, katı yürekli, neşesiz, kupkuru insanlar olarak bilinirlerdi.

Ve işte kütüphane şefi Rachell Hoyt bir sinema artistini bile kıskandıracak güzelliği, çekiciliği ve sevimliliğiyle karşısında durup duruyordu. Saçları ensesinde toplanmıştı. Islak dudakları parlak bir kırmızıya boyanmıştı. Ufak tefek, derli toplu, canlı bir genç kadındı. Yaşı belki otuzdan çok kırka yakındı. Barrett onun son derece kültürlü bir insan olduğundan hiç şüphe etmiyordu. Aynı zamanda bu kadının özel hayatına kimseyi karıştırmadığı da kesindi.

«Kütüphanenin şefi siz misiniz?» diye genç kadına sordu.

Rachel Hoyt incecik bileğini saran bileziğini şıngırdatarak cevap verdi. «Ta kendisiyim.» Sonra alaycı alaycı Barrett'e baktı. «Kütüphane şefinin nasıl biri olmasını isterdiniz acaba? Yalnız size bir şey söyleyeyim mi, Bay Barrett, siz de romanlarda okuyup televizyonda seyrettiğimiz ceza avukatlarına hiç benzemiyorsunuz.»

Barrett de alaycı bir tavırla sordu. «Benzemiyor muyum? Peki ama niye onlara benzemiyorum acaba?»

«Yüzünüzün ifadesi fazla temiz. Gözleriniz şöyle biraz ol-

sun kanlanmamış. Kravatınız pahalı cinsten. Belki Charles Darnay olabilirsiniz ama sizi bir Sydney Carton'a (*) benzetmek güç.»

«Bu davanın savunmasını üzerime alabilmek için ne büyük bir fedakârlığa katlandığımı bilseydiniz, benim Sydney Carton'a benzediğimi ileri sürerdiniz.»

Rachel Hoyt güldü. «Pekâlâ, sayın Sydney Carton, buyrun bakalım.»

Barrett genç kadını izleyip kütüphanenin arka bölmesindeki küçük çalışma odasına gitti. Rachel'in küçük masası yeni kitaplar ve yayınevlerinin broşürleriyle dolmuştu. Masanın bir kenarında duran kâğıt tabakta iki sandviç vardı. Odanın bir köşesinde duran elektrikli çaydanlıkta da kahve kaynıyordu.

«Sandviçlerimi bitirip kahve içmeme izin verir misiniz? Acaba siz de kahve içmek ister miydiniz?»

«Hayır, istemem. Teşekkür ederim.»

«Öyleyse bir koltuk çekip rahat rahat oturmaya bakın.»

Barrett koltuklardan birine oturmaya hazırlanırken gözüne duvarda asılı duran büyük çerçeveli bir levha ilişti. Levhanın başında büyük harflerle «Kütüphane Yönetmeliği» yazılıydı. Bunu Amerikan Kütüphaneler Derneği Konseyi hazırlamıştı.

Rachel Hoyt, «Işte bizim altı buyruğumuz da bu,» dedi. «Üç numaralı buyrukla dört numaralı buyruğa bir bakın.»

Barrett üç numaralı buyruğa göz gezdirdi. Bu maddede, kütüphanelerin bazı kitapların sansüre tabi tutulmalarına karşı çıkmaları gerektiği, halkı yayın aracılığıyla her bakımdan uyarmak, bilgi sahibi edebilmek amacıyla sansürle mücadeleye girişmeleri gerektiği bildiriliyordu.

Barrett'in gözleri dördüncü maddeye kaydı. Bunda da, kitapların herhangi bir nedenle kısaltılmalarını önlemek gerektiği belirtiliyordu. Amerikalıların en önemli geleneği sayılan fikir ve bunları ifade etme özgürlüğünü korumak için bu çareye başvurmanın zorunlu olduğu yazılmıştı.

(*) Charles Dickens'in «İki Şehrin Hikâyesi»nin iki avukat kahramanı.

Barrett döndü, Bayan Hoyt'un masasının karşısına bir koltuk çekip oturdu. «Her şey bu iki maddede belirtilmiş.»

Rochel Hoyt, sandviçinin son lokmasını da ağzına attıktan sonra, «Yoo, pek de öyle sayılmaz,» dedi. «Her kütüphaneci bu yönetmeliğin iki maddesini de uygulamayı benimser, yalnız bu yayın aracılığıyla uyarma nedir, ne değildir, onu kestirmek çok güç. Yıllarca önce Başkan Eisenhower de Dartmourt Kolejinde yaptığı bir konuşmada, 'Kitap yakanlara katılmayın,' demişti. Başkanın bunu bilerek mi söylediğini pek kestiremeyeceğim. Yalnız delilleri gizlemekle gerçekleri gizlemenin mümkün olamayacağını belirtmek istemişti herhalde. Kafamızdaki dürüstlük kavramı zedelenmedikçe, hepimiz kütüphaneye gidip orada bulunan her kitabı rahatça okumaktan korkmamalıyız. Eisenhower, 'Bizim sansürümüz de bu olmalı,' demişti.»

Rachel Hoyt kahvesini bitirdi. «Eisenhower'e üç alkış,» dedi. «Sahi, tek sansür ne olmalı acaba? Tabiî zihnimizi rahatsız eden, dürüstlükten bizi uzaklaştıran şeyler yasaklanmalı. Peki, ama değerlendirme kimin fikirlerine göre yapılacak? Eisenhower'in doğru bulduğu bir düşünceyi, Başyargıç Warren doğru bulmayabilir. Sözgelişi Yedi Aşk Dakikası'nı ele alalım. Siz ve ben bunun temiz bir kitap olduğunu söylüyoruz. Elmo Duncan'la Frank Griffith tam tersini iddia ediyorlar. Ben bu kitabın toplumsal bir değer taşıdığını, bir edebiyat örneği olduğunu söylüyorum ve Oakwood Kütüphanesinin raflarında bu eserin de bulunmasını istiyorum. Aynı zamanda Philadelphia ve Pennsylvania kütüphanelerinin yöneticileri bu kitabın kütüphane raflarında durmasını istemeyebilirler. Buna benzer pek çok örnek verebilirim. Tabiî yine aynı soruyla karşılaşıyoruz. Hangi fikir dürüstlük ölçüsü olarak kabul edilecek? Bugün kütüphanecilik yapmak siyasete atılmak kadar güç bir iş. Yeryüzünün en yorucu ve üzücü işlerinden biri olduğu da kesin. Burada farelere yer yok. Ah, ama bizim mesleğimizde de pek çok fare var. O güzel döşenmiş okuma odalarında çok daha fazla kaplan var, inanın bana. Sizin kitap da gerçekten bunlardan biri. Raflardaki kitaplarımı savunmak için elimden geleni yapar, son nefesimi verinceye kadar da mücadele ederdim. 'Peki, Bay Barrett, sizin burada ne işiniz var, onu söyler misiniz?»

«Bayan Hoyt sizden bir ricada bulunmak istiyorum. Lütfen Yedi Aşk Dakikası'nı alıp kütüphanenizin raflarında sergilemeyin.»

Rachel'in kaşları havaya kalktı. «Bunu söyleyen siz misiniz? Benimle alay mı ediyorsunuz?»

«Hayır, gayet ciddi konuşuyorum.»

«Ben bu kitabı okumak isteyenler için el altında bulundurmak istiyorum.»

«Hayır, şimdilik olmaz bu.»

«Niçin olmaz?»

Barrett piposuyla oynadı. «Niçin olamayacağını anlatayım. Yedi Aşk Dakikası'nı sergileme özgürlüğünü kazanmak için kanuna karşı mücadeleye girişen biri var karşımızda. Bir fedaimiz var. İki fedai fazla kalabalık olur.»

Rachel, «Hiç de akla yakın bir iddia değil bu,» dedi. «Özgürlüğün haksız yere kısıtlandığını belirtmeye çalışırken kendine ne kadar çok gönüllü taraftar bulursan sonuç o kadar iyi olur. Bana kalırsa, çokluk neredeyse, şenlik de oradadır.»

«Ben aynı kanıda değilim. Bakın size bir örnek vereyim. Bir Musevi tutuklanıp şeytan adasına gönderilince 'Suçluyorum' diye bağırabilirsiniz ve bir haksızlığa karşı bütün dünyayı ayağa kaldırmak da mümkündür. Dünya çaresiz kalmış bir zavallı fedaiyi teşhis edebilir. Ama Almanya'da altı milyon Musevi tutuklanıp öldürüldü. Dünya belki kültürel bakımdan huzursuz oldu ama duygusal yönden bu cinayetlerin dünyaya hiçbir etkisi olmadı ve herkes yine kendi işine baktı, çünkü altı milyon ölüyü tanımaya olanak yoktu.»

Bayan Hoyt kâğıt fincanı elinde evirdi çevirdi. Sonra avucunun içinde sıkıp buruşturuverdi. «Evet, anlıyorum. Peki benim ne yapmam gerekiyor?»

«Sizin de duruşmada kitabın edebi değerini anlatmak için tanık sandalyesine oturmayı kabul etmemiz gerekiyor. Bunu yapacak mısınız?»

«Makineli tüfekle tehdit etseniz bile beni tanık sandalyesinden uzaklaştıramazsınız.»

«Pekâlâ, öyleyse listeye girdiniz demektir. Herhalde Jadway'in kitabını da okumuş olacaksınız.»

«Evet, hem de üç defa okudum. İlk kez altı yıl kadar önce okumuştum. Şu dolunca kalkan ucuz yolcu uçaklarından biriyle seyahate çıkmıştım. Bu gezi bir bakıma da sanat ve müze gezisiydi benim için. Louvre Müzesinde üç gün geçirdikten sonra bir günüm boş kalmıştı. Seine Nehri kıyısındaki açık hava kitap sergilerini şöyle bir dolaşayım dedim. Kitapların arasında Etoile Yayınevinin bastığı Yedi Aşk Dakikası gözüme ilişti. Kitap oldukça eski görünüyordu. Ama çok sözü edilmiş bir roman olduğunu bildiğim için meraklandım, alıp okumak istedim. Hemen oracıktaki kahvelerden birine gidip öğleye kadar soluk almadan kitabı okudum. Bu romanı okuduğum zaman da hayatımda ilk defa kadın olmak ne güzel şeymiş, diye düşündüm. Daha sonra da Sanford Yayınevinin bu eseri yeniden yayınlamaya hazırlandığını öğrenince bayağı heyecanlandım. Eve döner dönmez de eserin Fransız baskısını bir kez daha okudum. Hikâyeyi ilk okuduğum günkü kadar beğendim. Ben Fremont tutuklanınca da görevine bağlı bir kütüphaneci olarak bir karara varmak zorunda olduğumu düşündüm. Büyük bir dikkatle ve bir kütüphaneci gözüyle kitabı yeniden okudum.»

«Peki, kütüphaneci gözünüz size ne dedi?»

«Hiç bocalamadan kitap hakkındaki ilk düşüncelerimde haklı olduğumu anlattı. Bu kitabın yeri, kütüphanelerin raflarıydı. Büyücü avcılarına Ben Fremont'un yalnız olmadığını göstermek gerekiyordu. Şimdi beni bundan vazgeçirmeyi başardınız. Ama hiç değilse bütün dünyaya aklı başında bir kütüphanecinin ne şekilde haraket etmesi gerektiğini göstermiş olacağım.»

«Bunun sonunun neye varabileceğini hiç düşündünüz mü?»

«Bay Barrett, eğer hep sonuçları düşünecek olsaydım, daha başlangıçta kütüphaneciliği kendime meslek seçmezdim. Her akşam aynada yüzümü seyrettiğim zaman gördüğüm manzaranın beni utandırmasını istemem. Onun için de sonuçların canı cehenneme. Şöyle kendi halinde bir kütüphanecinin her gün nelerle karşılaştığını biliyor musunuz? Öyle ayda yılda, çok önemli durumlarda değil, her allahın günü neler olur, bunlar hakkında bir fikriniz var mı? Ben gençlerden sözetmiyorum.

Onlar gayet iyi. Üzerinde yaşadığımız bu eski çamur küreyi kurtarmak için tek umudumuz onlar. Bizleri bezdirenler de bu gençlerin ana babaları ve akrabalarıdır. Yani akıllılar, iyiyi kötüyü birbirinden ayırtedebildikleri iddiasında olan, sağduyularını kullandıklarını iddia eden büyükler yani. Peki sağduyularını kullandıklarını iddia eden büyükler yani. Peki ya sağduyu nedir? Bana kalırsa dedelerden, ninelerden torunlara geçen bir geleneksel masal konusu. Yarı sindirilmiş sınırlı deneyler, görüşler ve de düşünceler. Kütüphanelere gelip şu ya da bu kitapla çocuklarının ahlaklarını bozduğumuzu iddia eden ana ve babalar var. Zihinleri karmakarışık bir haldeyken çocuk sahibi oldukları için birbirine karşıt duygu ve düşünceler içinde bocalayarak çocuklarını mahva sürükleyen kimselerdir bunlar. Bu gibiler, her yenilikten korkarlar.»

Barrett, «Ben onları gayet iyi tanırım,» dedi.

«Elbette tanırsınız. Ama yine onlarla birarada yaşamak, onlarla uğraşmak zorundayız. Siz de, ben de her kitabın çağdaş standartlara uyması istendiği zaman sonucun ne olacağını gayet iyi biliyoruz. Gerçekten büyük birer eser sayılan kitapların çoğunun vaktiyle alışılagelmişi ve toplum geleneklerini ilk hamlede yıktıkları için bu düzeye ulaştıklarını bilirim. Bu kitaplar okuyucuya yeni bir dille yeni fikirler aşılamak cesaretini gösteren kitaplardır. Copernicus, Newton, Paine, Freud, Darwin, Boas ve Spengler gibi yazarların eserleridir bunlar. Onların eserleri bulundukları döneme göre yeni ve bazen de şaşırtıcı düşüncelerle doluydu. Biz de bugün mutlaka o eserlere benzeyen eserleri desteklemeliyiz. Ama nasıl? Acaba şu 'tekneyi sallama' inancındaki adamların arasından bunları anlayan çıkar mı dersiniz? Hayır, efendim, asla. Bize asıl sıkıntı verenlerin cahil, kültürsüz kimseler olduklarını düşünmeyin. Ama onlar da eserler sansür edilsin diye ellerinden geleni yapıyorlar tabii. Her allahın günü dinlediğimiz şikâyetleri bir duymalısınız.»

«Örneğin ne gibi şikâyetler?»

«Sözgelişi Hawthorne'un **Kızıl Damga**'sını ahlak dışı davranışları anlattığı için raftan kaldırmamı isterler. Pearl Buck'ın **Dost Toprak**'ı çocuk doğurmayı anlattığı için, Dostoyevski'-

nin **Suç ve Ceza**'sını, hatta **Rüzgâr Gibi Geçti**'yi bile raflardan kaldırmamı isteyenler çıkıyor. Bir velinin klasik efsaneleri, mitoloji kitaplarını bile kütüphaneden çıkarttırmak istediğini duydum. Tanrılar arasındaki ilişkiler anlatılıyor diye bu kitapların okunmasını sakıncalı görmüş. Daha neler de neler. California'da birisi Edger Rice Burrough'nun Tarzan dizilerine de el atınca saçmalık son haddini buldu. Sözümona Tarzan ile Jane evlenmeden birarada yaşadıkları için bu kitaplar okunmamalıymış. Bunu aklınız alıyor mu?»

Barrett başını salladı. «Hayır, hayır.»

«Ama gerçek bu işte. Genellikle normal ve kültürlü bilinen kişiler bizim başımıza dert açanlardır. Böyleleri herkese kendi fikirlerini kabul ettirmek isterler. Onların doğru bildiklerini herkes yanlış saymalı. İnsanlar benliklerindeki hayvansal duyguları hatırlatan her şeyden rahatsız oldukları için edebiyatta da gerçekçi, açık dille yazılmış eserlerden irkiliyorlar ve başkalarının da bunlardan rahatsız olmalarını istiyorlar. Bizim toplumumuzun belli başlı kişilerini ele alalım. Sözgelişi saygıdeğer Frank Griffith'i bir düşünün. Basına kızın ırzına tecavüz edenin kendi oğlu olamayıp J J. Jadway'in kitabı olduğunu anlatmakla meşgul.»

Barrett birden doğruldu. «Frank Griffith mi dediniz. Neden onu örnek verdiniz? Yoksa kendisini tanıyor musunuz?»

«Aman çok şükür fazla tanımıyorum. Kendisiyle bir kere karşılaşıp konuşmak yetti de arttı bile. Oğlu Jerry kitap almak ya da ansiklopedilerimizden yararlanmak için sık sık buraya gelirdi. Oğlanı şöyle biraz tanıyorum. Akıllı, sakin ve sevimli bir çocuktu ama o her şeyi bilen babası yüzünden yürüyen bir korkuluk haline gelmişti. Jerry'yi son defa şöyle bir, bir buçuk yıl kadar önce gördüm. Amerikan Edebiyatı dersi için bir ödev hazırlıyormuş da. Ansiklopedilerimizden yararlanmak istemişti. Aradıklarını bulmakta güçlük çekiyordu, benden yardım istedi. Onun işine yarayacak kitabın ne olduğunu biliyordum. Hemen **Amerikan Argosu Sözlüğü**'nü çıkarıp verdim. Ertesi sabah daha kütüphaneye gelir gelmez Frank Griffith bana telefon edip ağzına geleni söyledi.

«Frank Griffith size telefon mu etti?»

«Vallahi telefon etti.»

«Peki ne dedi?»

«Öfkeden çılgına dönmüştü. Onun oğluna böyle bir kitabı nasıl salık verebilirmişim? Ona kitabın kötü bir yanı bulunmadığını anlatmaya çalıştım. Yıllardan beri kullanılan bir sözlüktü. Ama bu sözlük Frank Griffith gibilerine göre değildi, hayır efendim, bu olamazdı. Beyefendi hazretleri bu iğrenç kitabın geçmişini de gayet iyi biliyorlardı. Bu kitabın hemen raflardan kaldırılmasını emrettiler. Ben de yararlı ve üstelik tanınmış bir eserden öğrencilerimizin yoksun bırakılmayacağını kendisine söyledim. Griffith hazretleri bana adamakıllı kızdı. Vakit olsa gelip kitap hakkında daha fazla konuşacağını ve benimle uğraşacağını söyledi. Ama vakti olmadığı için bunu yapamayacağını, sadece oğluna böyle şüpheli kitapları vermememi söyledi. Sözüne uymadığım takdirde de beni işimden edeceğini belirtti. Ama ne yazık ki, Jerry'ye başka hiçbir kitap tavsiye edemedim, çünkü kütüphaneye bir daha gelmedi. Benden aldığı kitabı da bir erkek arkadaşıyla geri göndermişti. Olanlardan da özür diliyordu. Anlaşılan babasının bu davranışı onu pek utandırmıştı, sözlüğü geri getirmeyi de, daha sonra buraya uğramayı da göze alamadı demek. Bunu nasıl buldunuz?»

Barrett birdenbire heyecanlandı. «Jerry'nin erkek arkadaşı mı dediniz? Adını hatırlıyor musunuz?»

«Erkek arkadaşının mı? Adını hatırlayabileceğimi pek sanmıyorum. Şey, Jerry, genellikle yalnız dolaşan bir çocuktu. Belki bir iki arkadaşı vardı ama bunlarla pek de içli dışlı değildi. Kitabı getiren sakallı çocukla onu birçok kez gördüğümü anımsıyorum.» Rachel Hoyt duraladı. «Bu çok önemli mi, Bay Barrett?»

«Bilmiyorum. Çok önemli olması mümkün.»

Rachel Hoyt ayağa fırladı. «Bir araştırma yapayım. Belki bir ipucu buluruz.» Kütüphane şefi hızla kapıya yürüdü, bir yandan da, «Mary,» diye sesleniyordu.

Barrett de ayağa kalktı, Rachel Hoyt dönünceye kadar piposuna tütün doldurdu.

«Bir şey bulabildiniz mi?»

«Evet. Yardımcılarımdan biri Jerry'nin arkadaşını hatırladı. Oğlanın adı George Perkins. O da UCLA'da öğrenciymiş.»

Barrett bunları not ettikten sonra defterini cebine soktu. «Teşekkürler. Bu benim çok işime yarayabilir. Savunma tanığı olarak listeye girmenize de ayrıca teşekkür ederim. Frank Griffith'le aranızda geçen olayı mahkeme huzurunda anlatmaktan da çekinmezsiniz değil mi?»

«Hiçbir şey bunu yapmak kadar zevkli olamaz benim için.»

«Bayan Hoyt, Sydney Carton'dan yanasınız demek.»

«Resmiyeti bırakalım. Ben Jane, siz de Tarzan'sınız.»

Barrett gülümsedi. «Pekâlâ. Ben Tarzan, sana teşekkür eder Jane.»

UCLA Kolejinde eğitmenlerin çalışma odası, okulun idare binasındaydı. Burası küçücüktü. Bir salıncaklı koltuk, derli toplu bir çelik çalışma masası, bir dosya dolabı, telefon, bir saksıyla iki sandalyeden başka bir eşya göze çarpmıyordu. Mike Barrett'e göre burası sevimsiz bir doktor muayenehanesini andırıyordu. On beş dakikadan beri Bayan Henrietta Lott ile görüşüyordu ve çevresi ona gittikçe daha çirkin ve iğrenç görünmeye başlamıştı. Belki de Bayan Henrietta'yla yaptığı konuşma o an ona bir yarar sağlamadığı için salon ona sevimsiz görünmüştü.

Henrietta Lott iyi niyetli, fazla yıpranmış, orta yaşlı bir kadındı. Öğrencileri hakkında konuşmaktan hoşlanmadığı belliydi. Zaten öğrenciler hakkında bildikleri de okul idaresinin kayıtlarında yazılı olanlardan çok değildi. Jerry Griffith'i de fazla tanımıyordu. Okulda pek çok öğrenci olduğu için hepsini tek tek tanımasına imkân olmadığını ileri sürüp kendini savunmaya çalışmaktaydı.

Jerry'yle yaptığı konuşmalarda genellikle okul ve derslerle ilgili konular ele alınmıştı.

Bayan Lott üzgün bir tavırla, «Keşke size daha fazla bilgi verebilseydim ama ne yazık ki, başka bir şey bilmiyorum

ki,» dedi.

Barrett daha önce iki kez sorduğu soruyu bir kere daha tekrarladı. «Jerry Griffith'in kişiliği hakkında bir fikriniz var mı?»

«Şey, sadece çok ciddi ve biraz da içine kapanık bir çocuk olduğunu biliyorum.» Kadın elindeki kartı evirdi çevirdi. «Bana kalırsa, Jerry sınıfındaki arkadaşlarından daha ciddi ve ağırbaşlı bir çocuk.»

«Onunla konuştuğunuz zamanlar size hiç ailesinden sözetti mi, Bayan Lott?»

«Hayır. A, durun bakayım, sanırım bir kez öyle bir şey olmuştu. Evet, spor karşılaşmalarından sözediyorduk. Babasının Olimpiyat şampiyonu olduğunu anlatmıştı. Ya da belki ben bunu gazetede okumuştum. Pek iyi hatırlayamıyorum. Her neyse, babası onun da sporla ilgilenmesini istemişti. Temiz hava ve hareketin Jerry'ye iyi geleceğini söylemiş. Onun için Jerry de bu konuda araştırma yapmak istemişti. Pek spora meraklı bir delikanlıya benzemiyordu ama galiba ortaokuldayken tenis kurslarına gittiğini söylemişti. Kulüp meselesine gelince, yanılmıyorsam bir satranç kulübüne üyeydi. Yok, briç kulübüydü. Westwood'daki briç kulüplerinden birine üyeydi sanıyorum.»

«Jerry'nin bir yıl kadar önce Amerikan Edebiyatı kurslarına katıldığını söylemişlerdi. Bana bunun hakkında biraz daha ayrıntılı bilgi verebilir misiniz?»

Bayan Lott önündeki dosyayı kapadı. «Aslında onun bir değil yedi edebiyat kursuna katıldığına dair bir not var. Bir ara beş kursa birden katılmış, halen iki kursa devam ediyor... Yani okuldan ayrılmadan önce demek istedim. Katıldığı kursların hangileri olduğunu ve öğretmenlerinin isimlerini öğrenmek ister misiniz?»

Barrett defterine not alırken, Bayan Lott da isimleri ağır ağır okumaya koyuldu. Kadının okuması bitince, Barrett başını kaldırdı. «Jerry'nin katıldığı şu son kurs, dış ülkelerde uzun süre yaşamış Amerikalı yazarların eserleri. Yani Dr. Hugo Knight'in kursu bana ilginç göründü. Acaba bu derste neler öğreniliyor?»

Bayan Lott tam havasını bulmuş, birdenbire bilgiç bir tavır takınmıştı. «Öğrenciler arasında çok rağbet gören bir kurstur bu. Dr. Knight da bu dersi büyük bir hevesle öğretiyor. Evet, Jerry bu kursa yazılmıştı ve okuldan ayrılıncaya kadar da devam etti. Son sınavlara girip hakettiği başarıyı elde edememesi çok yazık oldu.»

«Dr. Knight bu kursta nelerden sözediyor?»

«Gayet ustaca hazırlanmış bir ders bu. Dr. Knight derslerinde Amerikalı yazarlardaki yabancılaşma duygularının ve dışarda yaşayıp dışarda eser vermenin Amerikan edebiyatını nasıl etkilediğini anlatıyor. Nathaniel Hawthorne'dan, Henry James'e, Ernest Hemingway'e kadar pek çok yazarın durumunu eleştiriyor. Genç öğrenciler bu dersten hoşlanıyorlar. Edindiğim bilgiye göre, bu yazarların eserlerinin kendi ülkelerinde yayınlanmasına imkân olmayacak derecede gerçekçi bir üslûpla yazılması, yazarların yaşam öyküleri ve edebiyatta yarattıkları etkiler, gençleri pek fazla ilgilendiriyor. Bu yazarların eserlerini 1931'den 1939'a kadar Paris'te Obelisk Yayınevi yayınlamış, daha sonra da Obelisk Yayınevinin sahibi Jack Kahane'nin oğlu Maurice Girodias'ın kurduğu Olympia Yayınevi bu eserlerin yayınlanmasını üzerine almış. Bu iki yayınevi, diğer yayınevlerinin basmaya cesaret edemedikleri kitapları birbirinin arkasından yayınlamışlar.»

«Acaba Dr. Knight, Christian Leroux'nun kurduğu Etoile Yayınevinden ve J J Jadway'in Yedi Aşk Dakikası'ndan derslerinde sözediyor mu dersiniz?»

«Jadway'e hiç değilse şöyle bir değinmeden geçebileceğini hiç sanmıyorum. Siz bu soruyu Dr. Knight'ın kendisine sorsanız daha iyi olacak. Dr. Knight'ın size kolaylık göstereceğinden eminim. İsterseniz sizin için kendisinden bir randevu da alabilirim.»

«Bugün hazır okula gelmişken Dr. Knight ile de görüşebilir miyim, Bayan Lott? Bana Dr. Knight mükemmel bir tanık olacak gibi görünüyor.»

Bayan Lott rahatlamış bir halde telefona uzandı. Sonra hemen kararını değiştirdi. «Önemli bir telefon bekliyorum, onun için telefonu meşgul etmeyeyim. Bir dakika sonra gelirim.

Gidip Dr. Knight ile bu konuyu görüşeyim.»

Barrett ayağa kalktı, şakaklarını ovuşturarak bekledi.

Bir dakika bile geçmeden Bayan Lott geri dönmüştü. «Şansınız varmış. Dr. Knight yarım saat sonra çalışma odasına dönecek. Kendisine kim olduğunuzu, ne istediğinizi anlattım. O da sizinle konuşmayı seve seve kabul edeceğini bildirdi. Size Dr. Knight'ın çalışma odasının yerini tarif edeyim.»

«Bir sorun daha var, Bayan Lott. Eğer mümkünse ben bir kişiyle daha görüşmek istiyorum. O da okulunuzun öğrencilerinden biri ve üstelik Jerry Griffith'in en yakın arkadaşı. Eğer kendisi okuldaysa ve siz de onun yerini bulabilirseniz, Dr. Knight ile görüşmeden önce bu delikanlıyla biraz konuşmak istiyorum. Hemen şimdi olmazsa, profesörle işim bittikten sonra da bu delikanlıyla görüşebilirim. Delikanlının adı George Perkins. Size daha fazla zahmet vermek istemezdim ama...»

«Hiç zahmet değil. Aradığınız delikanlı hakkında bir şeyler öğrenmeye çalışayım.»

Bayan Lott, George Perkins'in jeoloji bölümüne devam ettiğini ve o sırada derste olduğunu öğrendi.

On beş dakika sonra Barrett üniversitenin kütüphane binasının önünde durmuş, rehberinin George Perkins ile birlikte yanına gelmesini bekliyordu. Biraz sonra sekreterin yanında sarı saçlı, hafif sakallı bir delikanlıyla birlikte kendisine doğru ilerlediğini gördü. Delikanlı sırtına balıkçı yaka bir kazak giymişti. Geniş paçalı pantolonu vardı, ayaklarına da asker postalları giymişti. Sekreter kız Barrett'in biraz ilersinde durup delikanlıya onu işaret etti, delikanlı başını salladı. Bunun üzerine sekreter kız Barrett'e el salladı, genç avukat da onun bu hareketini karşılıksız bırakmadı.

Sarışın delikanlı, kitaplarını bir koltuğunun altından alıp öbürüne yerleştirdikten sonra adımlarını sıklaştırdı. George Perkins, Barrett'e iyice yaklaştığı zaman avukat delikanlının yüzünde şaşkınlıkla karışık bir korku ifadesinin bulunduğunu farketti.

«Merhaba,» dedi delikanlı. «Ben George Perkins'im. Birisinin beni görmek istediğini söylediler. Ama bu ziyaretin nedenini açıklamadılar.»

«Ben Michael Barrett'im. Size ziyaretimin nedenini seve seve açıklayacağım.»

George, Barrett'in adını duyunca kaşlarını kaldırdı. Sanki bu adın ona bir şey hatırlatıp hatırlatmadığını bulmaya çalışır gibiydi. Barrett sözlerine devam etti. «Ismimi gazetelerde okumuş olabilirsiniz. Yedi Aşk Dakikası'nı sattığı için tutuklanan kitapçı Ben Fremont'un avukatıyım.»

George Perkins, «Evet, tamam,» diye mırıldandı. «Vay vay.» Birdenbire aklına bir şey gelmiş olmalıydı ki, yüzünün ifadesi değişiverdi. «Benden ne istiyorsunuz?»

«Birkaç soruma cevap vermenizi istiyorum sadece. Bir sorunun çözümlenmesinde bana yardımcı olabileceğinizi sanıyorum. Jerry Griffith'in geçmişi hakkında bilgi toplamaya çalışıyorum da. Bana Jerry'nin arkadaşı olduğunuzu söylediler.»

George soğukkanlı ve kuşkulu bir tavırla, «Benim arkadaşlığım başkalarınınkinden ileri değil,» dedi. «Onu pek az tanıyorum. Ara sıra burada karşılaşıyoruz. Birkaç kere de beni arabasıyla evime götürdü. İşte hepsi bu kadar.»

«Bana ikinizin pek sıkı fıkı dost olduğunuzu söylemişlerdi.»

«Beyim, size yalan söylemişler. Hayır, böyle bir şey yok. Özür dilerim.» George böyle dedikten sonra gözlerini kıstı. «Bakın, beyim, artık bana izin verin, hazır beni evime kadar götürecek birini bulmuşlarken bu fırsatı kaçırmayayım. Artık gitmem gerekiyor.»

George Perkins atletizm sahasının yanındaki sokağa inilen tuğla merdivenlere doğru yürüyecek oldu. Fakat Barrett hemen arkasından yetişti, onunla birlikte yürümeye başladı. «Gideceğiniz yere kadar sizinle yürümemde bir sakınca var mı?» diye sordu. «Belki bana biraz ipucu verebilirsiniz.»

«Zamanınızı boşuna harcıyorsunuz.»

«Zaman benim değil mi, canım isterse boşuna harcarım,» diye Barrett neşeli neşeli konuştu. «Demek siz Jerry'yi hiç değilse bir parçacık tanıyorsunuz? Ailesinden herhangi bir kimseyle tanıştınız mı?»

«Haayır.»

«Jerry'nin hiç babasından sözettiğini duydunuz mu?»

«Hiç duymadım.»

«Peki, Jerry nelerden sözediyordu? Konuşmaktan hoşlandığı belirli bir konu var mıydı?»

«Hayır, öyle özel bir konu yoktu. Jerry dinlemekten hoşlanır. Biz hepimiz dinleyiciyiz zaten. Sizin haberiniz yok mu, beyim? Biz nelerin yapılmaması gerektiğini bilmek için, hep söz dinlemek zorunda kalan kuşaktanız.» George yan gözle Barrett'e baktı. «Şamata yapmayı da başkalarına bırakıyoruz.»

Barrett anlayışlı görünmeye çalışarak başını salladı. «Aferin size. Belki dinleyiciler aynı zamanda iyi okuyucu da olurlar. Jerry Griffith'in çok kitap okuduğunu söylediler.»

«Okulda kalmak isteyen herkes çok okur.»

«Jerry'nin Yedi Aşk Dakikası'nı okuduğunu gördün mü ya da o kitaptan hiç sözettiğini duydun mu?»

«Belki duymuşumdur, hatırlamıyorum. Hermann Hesse'e bayılıyordu. Ama şu Jadway'in kitabı galiba yeni çıktı değil mi? Belki de o kitap çıktığından beri ben Jerry'yi görmedim, onun için kitap hakkında bir şeyler söyleyip söylemediğini nereden bileyim? Gazete onun bu kitabı okuduğunu yazmışlardı. Şu halde siz de onu benim kadar biliyorsunuz demektir.»

«Sen Jerry Griffith'i son kez ne zaman gördün?»

George Perkins birkaç saniye hiç sesini çıkarmadan yürüdü. Sonra da, «Galiba o şırfıntıya tecavüzden bir hafta kadar önce görmüştüm,» dedi.

«Jerry'yi ondan sonra da gördün mü, George?»

«Hayır, görmedim. Zaten bunu pek de istemezdim ya.»

«Niye istemezdin?»

«Seksin adını kötüye çıkardığı için. Ne biçim adam bu? Çevresi piliçlerle doluyken işini bu şekilde görmeye kalkışması olacak şey değil. Bugün o işin bu şekilde yapılmasını hiç düşünebilir misiniz?»

«Çoğumuzu şaşırtan da bu ya.»

«Eh, ben de Jerry'nin dediklerine inanmak zorundayım. O biçim kitaplar kafasını bozup çileden çıkarmış. Zaten her zaman basının gücünden söz etmezler mi? İşte basının gücünün ne ol-

duğunu böylece görmüş olduk. Sizin şu kitap LSD'den daha da etkileyiciymiş meğer.»

Yolun sonuna gelmişlerdi. Barrett daha fazla konuşmanın yararsız olacağını anlamıştı. «Eh, bu Iş burada biter, George. Yardımına teşekkür ederim.»

«Haa, öyle.»

«Belki Jerry'nin profesörlerinden biri bana biraz daha bilgi verebilir. Öğrendiğime göre Jerry, Dr. Hugo Knight'ın kurslarına da devam ediyormuş.»

«Beş para etmez. Üstelik herif de eşeğin tekidir.»

«Buradan Dr. Knight'ın bürosuna nasıl girebilirim?»

George Perkins başparmağıyla arka tarafı işaret etti. «Geldiğiniz yere geri dönün. Yalnız bu kez biraz daha yukarıya çıkacaksınız. Umarım kalbinizi yakınlarda muayene ettirmişsinizdir.»

«Merak etme. Bana ayırdığın zamana teşekkürler, George.»

«Beyim, bir saniye...»

Barrett duraladı. «Efendim?»

«Bana sorular sordunuz. Ben de bir iki soru sorsam fena olmayacak galiba. Sözgelişi Jerry Griffith ile benim sıkı fıkı dost olduğumu size kim söyledi? Bunu Jerry'nin kendisi mi söyledi?»

«Hayır. Jerry ile tanışmadım, hatta yüzünü bile görmedim. Oakwood Kütüphanesinin memurlarından biri seni birçok kez Jerry ile beraber görmüş, o söyledi?»

George birden rahatlamış göründü. «Haa, demek söyleyen oymuş. Eh, mesele anlaşıldı. Fakat kütüphaneci yanılmış. Şey, size yararlı olamadığım için özür dilerim. Ama yine de şansınız açık olsun.»

Barrett, George'un ağır adımlarla arkadaşlarının yanına gidişini izledi ve Jerry'nin yaşıtlarından pek fazla bir şey öğrenemeyeceğini anladı. Gençler Birliği Barrett gibileri için kapalı bir kutu olarak kalmayı yeğleyecekti. Barrett ağır ağır yukarı tırmanmaya başladı. Dr. Hugo Knight gibi kaypak bir herif için bu kadar sıkıntıya katlanmaya değer miydi acaba? Eh, daha yüksek öğrenim yapmak amacıyla UCLA'ya gelmişti, bir deneme daha yapmasında bir sakınca yoktu. Zar zor dik merdivenleri tırmanmaya koyuldu.

Mike Barrett, Abe Zelkin'in kendisi için kiralamış olduğu geçici büroya ancak bir buçuk saat sonra dönebildi. İki arkadaşın tuttukları odalar, Robertson Bulvarıyla La Cienega Bulvarı arasında yeni yapılmış olan yüksek bir binanın beşinci katındaydı.

Barrett'in yumuşak halıyla kaplı çalışma odası boya kokularıyla hiç kullanılmamış gıcır gıcır yeni bir oda havasını uyandırıyordu. Barrett geniş pencerenin yanında duran o fazla büyük maun çalışma masasını, oraya buraya serpistirilen büyük kanepeyi, büyük çay masasını ve yüksek arkalıklı büyük koltukları seviyordu. Duvarlarda çerçevelenmiş diplomalar, empresyonist ressamların tabloları ya da şöhretlerin fotoğrafları göze çarpmıyordu.

Yeşil boyalı duvarların tekdüzeliğini üç kapı bozuyordu. Kapılardan biri Donna Novik'in bekleme odasından müşteri getiren koridora açılıyordu. İkinci kapı ortaklaşa kullanılan banyo, küçük bir yemek salonu ve minik bir mutfağa, üçüncü kapı da toplantı salonuna açılıyordu. Buradan da Kimura'nın çalışma yeri, Zelkin'in kütüphanesi ve depo olarak kullanılan boş bir odaya geçiliyordu.

Barrett'in bürosunda şu son günlerin yoğun çalışmasının izleri sadece genç adamın masasında göze çarpıyordu. Masanın üzerine bir sürü dosya yığılmıştı. Ben Fremont davasıyla ilgili araştırmaların notları, çeşitli belgeler hep masanın üzerindeydi. Ayrıca İngiliz ve Amerikan basınında yer almış sansürle ilgili eski davalara ait kupürler de masada duruyordu.

Barrett, UCLA'dan döndüğü zaman bu yığının arasında Leo Kimura'nın birkaç notunu da bulmuştu. Bunlardan biri pek önemliydi.

Monte Carlo'dan Kimura'ya bir telgraf gelmişti. Özel dedektif Dubois'ya saat beşte Antibes'teki Gardiole Otelinden telefonla araması bildiriliyordu bu telgrafta. Dubois'nın Fransız editör Leroux'yu çok daha erken saatlerde Monte Carlo'daki Balmoral Otelinde yakalaması kararlaştırıldığı için bu telgraf önemliydi. Kimura notunda telgrafın anlamı hakkında bir tahminde bulunmamıştı. Sadece Philip Sanford'u biraz daha sorguya çek-

mek için Sanford'un bürosuna gideceğini bildirmişti. Denizaşırı telefon konuşmasını da oradan yapacaktı. Bir haber alır almaz Barrett ile temasa geçecekti.

Şimdi saat beşti. Barrett, Abe Zelkin'e vereceği raporu tamamlayabilmek için saati ve Kimura'nın telefon konuşmasını düşünmemeyi kararlaştırmıştı. On beş dakikadan beri masanın başında piposunu tüttürüp başından geçenleri Abe Zelkin'e anlatmakla meşguldü. Abe de masasının önünde aşağı yukarı geziniyordu. Barrett, arkadaşına Ben Fremont Rachel Hoyt, Henrietta Lott ve George Perkins ile yaptığı konuşmayı nakletmişti. Şimdi de UCLA İngilizce bölümünden Dr. Hugo Knight ile yaptığı görüşmeyi anlatıyordu.

«Dr. Knight bana başsavcının bürosundan Rodriguez'in onu görmeye gelmiş olduğunu söyleyince biraz şaşırdım. Galiba adam dün öğleden sonra Knight'ı ziyaret etmiş.»

«Şaka söylemiyorsun ya?» dedi Zelkin. «Ee, bu herifler de hiçbir şeyi kaçırmıyorlar. Herhalde Duncan profesörün tanıklık yapmasını istemiş olmalı.»

«Adamın kitap hakkındaki düşüncesini öğrenmek istedikleri kesin. Rodriguez profesörün kitabı okuyup okumadığını, roman hakkındaki düşüncesini ve öğrencilerini bu eseri okumaya yöneltip yöneltmediğini öğrenmek istemiş. Dr. Knight kitabı okumuş. UCLA Kütüphanesinin özel kitaplar bölümünden alıp okumuş hem de. Oğrencilerinin bu kitabı okumalarını salık vermemiş, çünkü Sanford yeniden yayınlayıncaya kadar kitabı hiçbir yerde bulmaya olanak yokmuş. Kitaba gelince: Dr. Knight eseri çok beğenmiş... İşte böylece Rodriguez için Dr. Knight bir tanık adayı olma özelliğini yitirmiş oluyor. Dr. Knight'ın dediğine bakılırsa, Rodriguez, Jerry Griffith'in Yedi Aşk Dakikası'na özel ilgi gösterip göstermediğini anlamak için profesörü bir hayli sıkıştırmış. Dr. Knight da sınıflarının çok kalabalık olduğunu ve çoğu zaman bir öğrenciyi diğerlerinden ayırt edemediğini, öğrencilerinin adlarını bile hatırlamakta güçlük çektiğini anlatmış. Ancak Jerry'nin fotoğrafları gazetelerde yayınlandıktan sonra oğlanın öğrencisi olduğunu anımsamış. Ayrıca Jerry'nin ders sırasında o kitapla da, başka herhangi bir kitapla da özel ola-

rak ilgilenmediğini belirtmiş. Delikanlı derste elini kaldırıp da herhangi bir kitap hakkında bir söz söylemek isteğinde bulunmamış. Bunun üzerine Rodriguez de başsavcılığın kendisinden tanıklık yapmasını istemeyeceğini kesin olarak açıklamış.»

Abe Zelkin elleri pantolonunun ceplerinde, Barrett'in karşısına geçmiş duruyordu. «Ya biz ne yapacağız? Dr. Knight'la ilgileniyor muyuz? Bize yardımı dokunacağa benziyor.»

Barrett yüzünü buruşturdu. «Bilmiyorum. Şu oğlan, yani George Perkins haklıymış. Dr. Hugo Knight gerçekten eşeğin teki. Beyefendinin derslerinde Yedi Aşk Dakikası hakkında neler söylediğini öğrenmek istedim. Bu konuda pek az konuştuğu belli. Yabancılaşan Amerikalı yazarlardan bir örnek olarak şöyle bir sözünü edip geçtiği anlaşılıyor. Ama Jadway ve romanı hakkında adamakıllı bilgi sahibi olduğu da bir gerçek. Bunu hesaba katarak ona şöyle bir soru sordum: 'Jadway hakkında gazetelerde yayınlananların dışında bildiğiniz bir şey var mı?' Soruma şöyle cevap verdi: 'Pek az kimse Jadway'i benim tanıdığım kadar tanıyabilir. Ben onun her şeyini biliyorum.' Vallahi, George, işte o zaman umutlarım birdenbire havaya fırlayıverdi. Ama birkaç saniye içinde de aşağıya düştü. Meğer Jadway'i bu kadar iyi tanımasına, romanını gayet iyi incelemesi neden olmuş. Bizim üstat profesör romanı bir kinaye şaheseri olarak niteliyor. Gerçi ben o kitaptaki kahramanların Yedi Öldürücü Günah'ın kinayeli portreleri olduklarına pek inanmıyorum ama belki de adamın dediği doğrudur.»

«Profesör öyle mi dedi?»

«Daha da fazlasını söyledi. Yanılmıyorsam Leda ile Swan da bu işe katılmış oldular. İşin en kötüsü de bu değil. Profesöre romanı bir gerçekçilik örneği olarak kabul ettirmeye çalışınca çıldırdığıma hükmetti.»

«Peki, onun kitap hakkındaki kararın nedir?»

«Abe, dilencilerin seçme hakkı yoktur. Yedi Aşk Dakikası'nı bir edebiyat harikası sayan tanıklara ihtiyacımız var. Dr. Knight ne kadar ukâlâ olursa olsun, tavırları ne kadar sevimsiz görünürse görünsün, ben onun Yedi Aşk Dakikası'na gerçekten değer veren bir yetkili olduğuna inandım. Bizim adımıza tanıklık yapıp yapmayacağını sordum. Bu işe pek hevesli gö-

ründü.»

Zelkin, «Buna hiç şaşmadım,» dedi. «Eskiden üniversitelerde reklam olmayınca itibar da yoktu. Şimdi de tanıklık yapmayan unutulup gidiyor galiba.»

«Onunla birkaç kez konuşup sembolizmin toplum karşısında işe yaramayacağına inandırabileceğimizi umut ediyorum.»

Telefonun zili duyuldu. Barrett, Zelkin'e bakıp omuzlarını silkti, sonra ahizeyi eline aldı. Dahili mikrofondan Donna'nın sesi duyuldu. Sekreter, Philip Sanford'un birinci katta beklediğini bildirdi.

Barrett ışığı yanan düğmeye bastı. «Merhaba, Phil.»

«İyi haber var, Mike. En iyi haber bu. Baş tanığımızı, yani Jadway'in eski yayıncısını kıskıvrak yakaladık. Müthiş bir haber değil mi bu?»

Barrett neşeli neşeli Zelkin'e bakarak konuştu. «Christian Leroux'yu ele geçirdik,» dedi. «Bu harika bir şey. Şimdi kendisi ne...»

«Dur sana Leo'yu vereyim. Sana haberi ayrıntılarıyla anlatsın. Önce müjdeyi vereyim dedim. İşte bizim dâhi araştırmacımız telefonda.»

Kimura'nın sesi duyuldu. «Bay Barrett.»

«Ben burada Abe ile beraberim. Odanın öbür tarafındaki paralel telefonu açacak kendisi. Pekâlâ, bize her şeyi ayrıntılarıyle anlat bakalım.»

«Anlatacaklarım o kadar uzun değil. Yalnız hoşunuza gideceğini umarım. Az önce Antibes'ten Dubois ile görüştüm. Christian Leroux Paris'ten Monte Carlo'daki Balmoral Oteline geldiği zaman bizim adamımız da oradaymış. Hemen Bay Leroux'yu tanımış ve kendisinin niçin orada beklediğini açıklayarak işin içyüzünü kısaca anlatmış. Bay Leroux da bu konuyla ilgili kendisine biraz daha bilgi verilirse, bizlerle işbirliği yapmasının mümkün olacağını söylemiş. Ama detektifimiz Lubois, Leroux'nun istediği bilginin davayla ilgili olmadığını, tanıklık yapmayı kabul ederse kendisine verilecek ücreti öğrenmek istediğini söyledi. Bundan birkaç yıl önce müstehcen kitapları büyük yayınevleri diledikleri gibi serbestçe yayınlayıp satışa çıkarmaya başlayınca, Bay Leroux'nun da işleri kesatlaşmış. İşte o zaman-

dan beri de Leroux parlak bir şekilde piyasaya dönmek için fırsat arıyormuş. Elinde yeterince para olsa da Paris'te yeni bir yayınevi kurup yeniden kitap işine koyulsa diye bekler dururmuş meğer. Dubois kendisine önceden kararlaştırdığımız fiyatı bildirmiş. Seyahat ve gündelik masraflar bize ait olmak koşuluyla üç bin dolara tanıklık yapmasını teklif etmiş. Leroux vaktinin bundan çok daha değerli olduğunu iddia etmeye kalkışmış. Bunun üzerine bizim Dubois de fiyatı hemen düşündüğümüz en yüksek rakama çıkarıvermiş. Yani seyahat ve gündelik masraf dahil beş bin dolar vermeyi teklif etmiş. Bu daha akla yatkın gelmiş olmalı ki, Leroux da bizim tanığımız olmayı kabul etmiş.»

Zelkin, «Büyük bir kısmete kondun,» dedi.

Barrett atıldı. «Bir nokta var. Leroux söyleyeceği sözlerin bize yararlı olabileceğini belirtmiş mi?»

«Pek öyle bir şey dememiş. Yalnız bu paranın ona verilmesinin nedenini anladığını ima etmiş. Kendisinden ne beklendiğini öğrenmek istemiş. Dubois'ya ortada pek çok gerçek bulunduğunu ve gerçeklerin de çok yanlı olabileceklerini belirtmiş. Bunun üzerine Dubois da bizden öğrendiği kadarıyla neyin peşinde olduğumuzu ona anlatmaya çalışmış. Leroux'ya, Jadway' in Yedi Aşk Dakikası'nı ticari amaçlarla müstehcen bir eser yaratıp bol bol para kazanmak için değil bir sanat eseri yaratabilmek düşüncesiyle yazdığını kanıtlamaya çalıştığımızı belirtmiş. O zaman Leroux şöyle demiş: 'Hah, işte o zaman ben size istediğinizi verebilirim, çünkü ne de olsa yazarın eserini basan tek yayıncı bendim, öyle değil mi? Kendisinden başka o kitaba inanan bir de ben vardım, öyle değil mi? Sizin savunmanız için gerekli olan her şeyi ben sağlayacağım.»

Barrett, «Ya Jadway'den ne haber?» dedi. «Adam hiç Jadway'den sözetti mi?»

«Sadece Jadway'in yakını olduğunu söyledi.»

Zelkin, «Harika!» diye bağırdı.

Kimura öyküsüne devam etti. «Los Angeles'e gelip de parasını alınca bize her şeyi anlatacakmış. Dubois'nin dediğine bakılırsa, bizim tanık tilki gibi kurnazmış.»

Barrett sordu: «Başka ne haber?»

«Dubois detektif olduğu için gerektiğinden fazla ihtiyatlı. Neyse, uzatmayalım, Leroux'nun Monte Carlo'da kalacağını arkadaşları biliyor diye adamı oradan uzaklaştırıp hiç kimsenin bilmediği bir yere götürmek istemiş. Onun için de Antibes'de Gardiole adında küçük bir otele yerleştirmiş. Buna rağmen ne olur ne olmaz diye otele Leroux'nun gerçek adını vermeyip Sabroux adıyla kaydettirmiş. Dubois yarın sabah otele gidip yol biletini ve cep harçlığını verinceye kadar da oteldeki odasından dışarı çıkmamayı kabul etmiş. Plana göre Leroux, Nice'den Paris uçağına binecek, oradan da Los Angeles'e hareket edecek. Dubois bize uçağın Los Angeles'e kesin varış saatini bildirecek, gidip havaalanından karşılayacağız. Yani bir numaralı tanığımıza yarın değil öbür gün kavuşuyoruz demektir. Bana kalırsa, şansımız varmış derim.»

Barrett telefonu kapadıktan sonra ayağa fırladı, sevinç içinde Zelkin'in omzuna bir yumruk indirdi.

«Ağır ol, ağır ol yoksa davayı kazanmana yardım edecek ortaktan yoksun kalabilirsin.»

Barrett, «Allah biliyor ya,» dedi. «İlk kez bu davayı kazanma şansımızın varolduğuna inandım.»

«Evet, şimdi bir kazanma şansımız var. Aynı zamanda bir şey kutlamak için de ilk bahaneyi bulmuş oluyoruz. Niye Sarah'ya telefon edip ızgaraya fazladan iki parça daha et koymasını ve bir şişe California şampanyasını buzluğa atmasını söylemeyeyim yani? İkiniz, yani Phil ve sen geleceksiniz değil mi?»

Barrett, «Öyle olacak,» diye söze başlamışken birdenbire duraladı. «Allah kahretsin, ben gelemem. Faye ile sözleşmiştik. Bu gece bana gelecekti. Hilton'da verilen baloya da şöyle bir uğramak istiyorum. Bu gecenin bir numaralı konuşmacısının bir numaralı düşmanımız Elmo Duncan olduğu anlaşıldı. 'Mahvetme Özgürlüğü' konusunda konuşacakmış. Kuşku uyandırmadan toplantıya rahatça girip çıkabileceğimi sanıyorum. Düşmanı iyice izlemek yararlı olacak diye düşündüm de. Bu da tenorun duruşma sırasında söyleyeceği ilk notaları öğrenmemizi sağlayacak.»

«Peki, öyleyse Leroux gelinceye kadar ızgaralık etlerimiz

buzlukta bekletilecek.»

Barrett masasının başına dönerek, «Haa, bu arada ben de bundan sonraki boş saatimi bir yazı yazmakla geçireceğim,» dedi.

«Nasıl bir yazı olacak bu?»

«Yıldızımızı bulduk. Şimdi ona unutulmaz bir rol hazırlamalıyım.»

*
* *

Geç kalmışlardı. Tabii Barrett'in de buna canı sıkılmıştı.

Dürüstlük Yoluyla Kuvvet Kazanma Birliği'ne gelir sağlamak için düzenlenen gece saat sekiz buçukta başlayacaktı. Onlar Beverly Hilton Oteline geldikleri zaman saat dokuza on vardı. Barrett, Osborn'lara tam vaktinde gitmişti ama Faye her zamanki gibi giyinme işini henüz tamamlamamıştı.

Beverly Hilton'a varınca da arabayı otelin park yerine bırakmış, Faye'i kolundan tutup telaşla büyük bekleme salonunda koşturmaya başlamıştı. Barrett'in acelesi yüzünden Faye düşecek gibi olmuş, Barrett düşmesin diye onu tutmaya çalışırken de Faye birdenbire öfkelenivermişti.

«Kuzum bu telaş nedir böyle? Gecenin onur konuğu olman da pek sözkonusu değil hani. Sen her yere böyle dakikası dakikasına gitmek zorunda mısın Tanrı aşkına?»

Barrett, «Mesele o değil,» diye söze başladı, fakat cümlesini bitirmedi. Çünkü Faye nasıl olsa onun söyleyeceklerinden bir şey anlamayacaktı. Hem bu ayrıca pek de önemli değildi. Bu gece toplantıya tam zamanında gitmelerinin her zaman dakik olmakla bir ilgisi yoktu. Kalabalık arasında kaybolabilmek için herkesin gittiği saatte toplantı yerinde hazır bulunmak istemişti. Eh, ne de olsa burası düşman bölge sayılırdı. Şimdi tek umudu dinleyicilerin konuşmaları dinlemeye dalıp geç gelenlerle ilgilenmemelerindeydi.

Otelin büyük bekleme salonundan hızlı hızlı geçtiler. Faye sanki Barrett'in telaşlanmasına hak vermiş de, az önceki söylediğinden pişmanlık duyduğunu belli etmek istermiş gibi yarım adım önde gidiyordu. Geniş koridordan geçtiler, büyük balo salonunun önündeki bara girdiler.

Faye, «Neyse biz sonuncu değiliz,» dedi.

Barrett genç kızın doğru söylediğini farkederek rahatladı. Birkaç kadının oturduğu iki masanın önünden en aşağı yarım düzine erkek salona girmişti. Sıra Barrett'e gelince, biletleri ayırtmak için çek göndermeye vakit bulamadığını ve oturacak yer bulabilmeyi umut ettiğini söyleyiverdi. Gerçekten oturacak boş yer vardı ve uzattığı on dolarlık çek de kabul edilmişti.

Faye ile birlikte diğerlerinin arkasından balo salonunun girişine doğru yürürken, bardan doğru bir başka grup davetlinin onlara yaklaştıklarını gördü. Faye bunlardan birine el salladı. «Işte tanıdığım biri var.» Barrett'den biraz uzaklaşır gibi yaptı. «Merhaba, Maggie. Aman seni tekrar görmem ne iyi oldu.» Faye elinde bir içki kadehi bulunan çarpıcı bir kumral güzeliyle konuşuyordu.

«Ben de seni gördüğüme sevindim, Faye,» dedi kumral güzeli. Sonra da sıkılgan bir tavırla kadehini kaldırdı. «Aslında tek başıma içki içmekten hoşlanmam. Yalnız böyle öğüt dinlerken içkiye ihtiyacım oluyor. Öğütler içimi kurutuyor galiba.»

Faye, «Sana telefon edecektim sözde... Jerry'nin başına gelenlere ne kadar üzüldüğümüzü anlatmak istiyordum. Sanırım babam enişteni aramış. Her neyse, hepimiz çok üzüldük. Ah, özür dilerim.» Faye böyle dedikten sonra hemen Barrett'i kolundan tutup öne çekmeye çalıştı. «Nişanlımla daha önce tanışmış mıydın bilmiyorum. Maggie Russell... Michael Barrett.»

Maggie Russell gayet sakin bir tavırla erkeği süzerek, «Nasılsınız, efendim? Ben de sizi tanıdığımı sanıyordum,» dedi.

«Yani o korkunç gazete fotoğrafları bana haksızlık etmemişler mi demek istiyorsunuz?»

Kız Barrett'e cevap vermeden Faye'ye döndü. «Bu gece harikasın, Faye.»

Faye, Barrett'in elini tuttu. «Öyle olmam için çok neden var.» Nedense Barrett o anda üzerine yaftanın iliştirilmesini istememişti. Faye'in elini avucunun içine alıp şöyle bir sıktıktan sonra bırakıverdi.

Faye ile Maggie önden alçak sesle konuşa konuşa ilerliyorlardı. Ama Barrett olduğu yerde kalmış, gözlerini çekici kum-

raldan ayıramamıştı. Açıklanması olanaksız bir şeydi bu, ama genç adam o kumral güzeliyle yalnız kalıp ona anlatmak istiyordu. Peki ama neyi anlatacaktı? Kızın akrabalarının felakete uğramalarına yardım eden kitabı savunmasının nedenlerini mi anlatacaktı? Yoksa Faye Osborn ile beraber olmasının nedenlerini mi sıralayacaktı?

Barrett, Maggie Russell'e dik dik bakmaya devam etti. Bu kız Faye'nin tam tersiydi. Faye daha uzun boylu, daha zayıftı; belki daha klasik bir güzelliğe sahipti, çok sarışın ve tam bir kusursuzluk simgesi halindeydi. Fakat Maggie Russell nedense daha çekiciydi. Bunun nedenini açıklamaya da imkân yoktu.

Barrett'inn bakışları genç kızın başına takıldı, sonra da çekiciliğinin kaynağını keşfedebilmek amacıyla vücudunu yukardan aşağı incelemeye koyuldu. Maggie başını çevirirken, Barrett onun çok doğal bir görünüşe sahip olduğunu düşündü. Saçlarının uçları kıvrılmıştı. Berberler buna 'karavel saç' diyorlardı. Evet, saçlarının uçları yanaklarına doğru kıvrılmış, kıza sevimli bir görünüş kazandırmıştı. İri gözleri açık kurşuniye çalan yeşildi. Bakışları açık ve meydan okur gibiydi. Burnu küçücük ve biraz da enliceydi, dudakları nemli ve aralık duruyordu, alt dudağı biraz daha kalıncaydı. Yüzünün de, vücudunun da hatları yumuşak ve şehvetliydi. Göğüsleriyle kalçalarının dikkati çekmesini sağlayan en önemli özellikleri de ince beli ve narin bacaklarıydı. Faye ile birlikte kapının önünde yana döndüğü zaman kısa ipek jerse elbisesinin vücudunu bir kalıp gibi sardığı daha da belirgin olmuştu. Genç kızın iç çamaşırlarının çizgisi kumaşın üzerinden belli oluyordu.

Barrett genç kızın birdenbire başını arkaya çevirip onu suçüstü yakaladığını farketti. Maggie hemen başını tekrar öne çevirmişti.

Barrett utanmış bir halde suçlu suçlu Faye'ye baktı. O da nişanlısını çağırmak için başını arkaya çevirmişti. «Mike, ben senin acele ettiğini sanıyordum.»

Barrett yürümeye başlayıp Faye ile arkadaşına yetişti. Balo salonuna Maggie Russell'in arkasından yan yana girdiler.

Arka tarafta epey boş koltuk vardı. Faye'in arkasından yürürlerken Barrett üçünün birlikte oturup oturmayacaklarını merak etti. Fakat Maggie dolu bir sıranın sonunda boş bir koltuk bulunca hemen oraya oturuverdi. Faye ile Barrett biraz daha ilerlediler. Barrett nişanlısını kürsünün önündeki ikinci sıraya götürdü. Faye'i iç taraftaki koltuğa oturttu. Kendisi de yanındaki boş koltuğa ilişti.

Faye, Barrett'in kulağına eğildi, bir eliyle ağzını örtmeye çalışarak, «Özür dilerim,» diye fısıldadı. «Seni onunla tanıştırmamalıydım, fakat hiç akıl edemedim işte. Bu tanışma seni utandırmadı değil mi?»

«Beni niye utandırsın?»

«Maggie, Frank Griffith'in yeğeni. Üstelik kız Jerry'ye de çok bağlıdır.»

Barrett fısıldadı. «Daha iyi ya. Oğlanın bir yakınını tanımak yararlı olabilir.»

Faye eldivenlerini çıkardı. «Bunu aklından çıkarsan iyi edersin. Yine şansın varmış da Maggie suratına tükürmedi.»

Faye bu sözlerden sonra koltuğa yaslandı, dikkatini sahneye verdi. Barrett birden herkesin dikkat kesilip konuşmayı dinlediğini farketti.

Konuşmacı da gecenin en ilginç kişisi Başsavcı Elmo Duncan'dı. Kürsünün iki kenarını sıkı sıkı tutmuş, söylediği sözlerin önemini belirtmek için mikrofona doğru eğilmişti. Gayet sert bir sesle ve kendinden emin bir tavırla müstehcen ve ahlak dışı davranışlardan sözediyordu. Bu işin tarihçesini ele almıştı. Pornografi (*) sözcüğünün nereden geldiğini anlattıktan sonra, günümüzde de pornografinin erkeklerde şehvet duygularını kamçılayıp fahişelerle düşüp kalkmalarını sağlamak amacıyla yazıldığını açıkladı.

Müstehcen kitaplara sayıp sövdükten sonra da, «Dostlarım, yerinde yapılan sansürden korkmayalım,» diye sözlerini sürdürdü. «Gerçekte tarihin kendisi kadar eski olan sansür uygar insanın iyiliği ve varlığını sürdürebilmesi için gerekli bir uygu-

---

(*) Eski Yunancada fahişeleri anlatan yazı anlamına gelir.

lamadır. İsa'nın doğumundan çok önce, düşünür Plato şu soruyu sormuştu: 'Çocuklarımızın yetkisiz kimseler tarafından uydurulmuş saçma sapan hikâyeleri dinlemelerine dikkatsizce göz yumup hiç de bizim istemediğimiz, doğru bulmadığımız düşüncelerle zihinlerinin dolmasına mı yol açmalıyız?' Plato bu sorusuna uygarlığın da şu yanıtı verdiğini belirtmişti: 'Bunu göze alamayacaksak, yapılacak ilk iş hikâye yazanlar için bir sansür kuralım, sansürün güzel olan herhangi bir hikâye ya da romanı kabul etmesini, kötüleri de geri çevirmesini sağlayalım. Annelerle dadılardan da çocuklarına sadece sansürün uygun gördüğü hikâye ve masalları anlatmalarını isteyeceğiz.' Dostlarım, öyle bir devirde yaşıyoruz ki, her birimiz müstehcen yayının, ne kisveye bürünürse bürünsün ailelerimizi, geleceğimizi ve bu ulusun sağlığını tehdit eden büyük bir tehlike olduğunu bilmemiz gerekiyor. Kendimize, birbirimize ve bütün ulusa bu müstehcen yayının korkunç salgınını durdurma zamanının geldiğini tekrarlamalıyız. Zaman geldi, işte bunu yapmanın zamanıdır şimdi. Bu salgınla girişeceğimiz kutsal savaşı yönetebilmem için her olanağı ve kaynağı benim emrime vermenizi istiyorum.»

Elmo Duncan dinleyicilerden beklediği karşılığı alabilmek için sözlerine ara vermişti. Dinleyiciler onun bu sözlerini müthiş bir heyecanla alkışladılar. Alkışlar devam ederken, Barrett yanında oturan Faye'e baktı. Genç kızın gözleri parlıyor, bakışlarını sahnede duran Elmo Duncan'dan ayırmıyor ve avuçlarını patlatırcasına alkışlıyordu. Tasalanan Barrett başını öbür tarafa çevirdi. Maggie ciddi ve solgun bir yüzle hareketsiz oturuyordu. Elleri kucağındaydı. Barrett genç kızın bu halini garipsedi fakat konuşmacının derinden gelen sesi, Maggie'nin durumunu daha fazla düşünmesine imkân bırakmadı. Barrett dikkatini sahneye verdi.

Elmo Duncan konuşmasının bir bölümünde Yedi Aşk Dakikası ile Jerry Griffith'in marifetine değinince, salonda bir alkış daha koptu. Barrett, Faye'in yine hararetle alkışladığını farketti ve bir kere daha Maggie Russell'i görebilmek için başını onun oturduğu tarafa çevirdi. Bu kez de Maggie, Barrett gibi alkışa katılmamıştı. Genç kız çantasını kavrayıp hemen yerinden kalk-

mış, Barrett ile göz göze gelip çıkış kapısına doğru yürümeye başlamıştı.

Maggie'nin salonu böyle ansızın terkedişi Barrett'i şaşırttı. Genç kızın derneğin amaçlarını benimsediği için bu toplantıya geldiği belliydi. Elmo Duncan, Jerry Griffith'i suç işlemeye yöneltti̇ği ileri sürülen kitabı lanetlemişti. Maggie'nin Elmo Duncan'ın düşüncelerini benimsemesi gerekirdi. Üstelik Jerry, Maggie Russell'in yakın akrabasıydı. Peki, öyleyse genç kız niçin daha başsavcının konuşması sona ermeden salonu birdenbire terketmek istemişti?

Barrett'in aklına zayıf bir olasılık geldi. Bu kız infaz makamına arkasını dönmüş oluyordu. Eğer fırsat verilirse, belki de savunma makamına arkasını dönmeyebilirdi. Bunu araştırmaya değerdi doğrusu.

Sahnede Duncan yeniden konuşmaya başlamıştı. Barrett' in yanında Faye onu dikkatle dinlemekteydi. Barrett genç kıza doğru eğildi. «Bana bir dakika izin ver, şekerim. Hemen döneceğim.»

«Mike, nereye gidiyorsun?»

«Tuvalete. Kaçırdığım bölümleri sonra bana anlatırsın olur mu?»

Barrett koltuğundan süzülüp gözden kayboldu.

Balo salonunun yanındaki barda Maggie'nin kadehini bar tezgâhına bıraktığını gördü. Genç kız, koridora yürümeye hazırlanırken Barrett de adımlarını sıklaştırıp onun yolunu kesmeye çalıştı.

«Bayan Russell,» diye seslendi.

Maggie hiç şaşırmadan durup bekledi.

Barrett genç kızın yanına geldi. «Hazır elime fırsat geçmişken sizinle biraz konuşmak istedim.»

Maggie sesini çıkarmadan bekledi.

«Akrabalarınız, yani Griffith'ler hakkında konuşmak istiyorum. Anladığıma göre, siz onlarla beraber oturuyorsunuz.»

«Ben Bayan Griffith'in sekreteri ve yardımcısıyım.»

«Faye bana Jerry ile olan ilişkilerinizden sözetmişti.»

«Neler dedi?»

«Çocuğa çok bağlı olduğunuzu söyledi.»

Maggie hayretle Barrett'e bakarak, «Biz onunla sadece akraba değil aynı zamanda arkadaşız da,» dedi ve ciddi bir tavırla ekledi. «Kötülük yapmak isteyenlere karşı da onu savunmaya hazırım.»

Barrett kaşlarını çattı. «Eğer bu sözlerinizle beni hedef tuttuysanız, yanıldınız. Jerry Griffith'e kötülük yapmaya çalışmam için ortada hiçbir neden yok. Tam tersine. Ona acıyorum ve hepinize de hak veriyorum. Jerry ile sadece mesleki bakımdan ilgileniyorum. Jerry'nin suç işlemesine önayak olduğu ileri sürülen kitabı sattığı için tutuklanan adamı savunmakla görevlendirildim. Gençlerin ergenlik çağındaki bunalımları hakkında edindiğim bilgi pek yetersiz olmakla birlikte, toplum dışı davranışlardan sadece kitapların sorumlu tutulması gerektiğine inanamıyorum. Üzerinde durulması gereken çok daha ciddi nedenler bulunabilir. Bunların arasında delikanlının yetişme şekli ve ailesi başta gelir. Sizinle bu konuda konuşabileceğimizi umut ediyordum.»

Maggie kurşuniye çalan yeşil gözlerini hiç kırpmadı. Duygusuz bir tavırla Barrett'e cevap verdi. «Doğrusu sizi dinleyebilmiş olmama şaşıyorum. Ailemin özel meselelerini sizinle tartışabileceğimi nereden çıkardınız?»

«Bir kere balo salonundaki davranışlarınız beni umutlandırdı. Bu toplantıya katılmanız gayet normal bir davranıştı. Ancak Duncan'ın saçmalarını siz de benim gibi alkışlamayınca ve hele konuşmanın yarısında salonu terkedince, bende başsavcının görüşüne tam olarak katılmadığınız düşüncesi uyandı. Belki de görüşümde yanılmışımdır ama o anda böyle düşündüm. İkinci bir nokta daha var. Sizi karşıdan seyrederken anladım ki... Şey, siz dürüst, açıksözlü ve akıllı bir insansınız. Yani benimle işbirliği yapmanızın Jerry'ye hiçbir şekilde zarar getirmeyeceğini akıl edecek karakterde birine benziyorsunuz.»

Maggie sakin bir tavırla çantasını iki eliyle birden kavradı ve şu karşılığı verdi: «Bay Barrett, önce ileri sürdüğünüz ikinci iddiaya cevap vereyim. Dürüst, açıksözlü bir insanım, onun için de sizinle daha fazla konuşmamın bana pek çok yararları dokunan insanlara ihanet etmek olacağını çekinmeden açıklayabilirim. Bay Duncan'a gelince, genel olarak onun sansür konu-

sundaki düşünceleri beni hiç ilgilendirmiyor. Şimdilik hayatta beni ilgilendiren tek şey Jerry'yi korumaktır. Başsavcının mahkemede Jerry'nin sorununu yaratan nedenlere karşı mücadeleye girişeceğini bildiğim için kendisinin kalabalık karşısında nasıl davrandığını, ne şekilde konuştuğunu anlamak amacıyla bu gece buraya geldim. Bay Duncan, Jerry'yi anlatıp ondan yana çıkarak yeğenimin suçunu hafifletmeye çalışacak. Salonu terkettim, çünkü duyduklarım ve gördüklerim bana yetmişti.» Maggie kısa bir duraklamadan sonra sözlerine devam etti. Bu kez sesinin tonu öncekinden çok daha ciddiydi. «Bay Barrett, müstehcen yayınların ergenlik çağındaki gençlerin suç işlemelerinden ne dereceye kadar sorumlu olabileceklerini kestiremem. Ben sadece çok sevdiğim bir kimsenin bu eserlerin ona zarar verdiğini itiraf ettiğini biliyorum. Bunun dışında sansürün her çeşidine karşıyım. Özellikle bu geceki sansür övgüsünü hiç beğenmedim. Sansürden hoşlanan kimselere ve sansürün yarattığı havaya da karşıyım. Ama gençlerin okuyacakları eserlerin dikkatle gözden geçirilmelerini ve bu işin bir esasa bağlanmasını istiyorum. Dürüstçe yazılmış ve aydınlatıcı eserlere sansür uygulanması beni dehşete düşürüyor. Bunların cinsel konuları ne şekilde işlerlerse işlesinler, sansür edilmelerini istemem. Bu tür kitaplar insanlara zarar veremez. Belki başka kitaplar zararlı olabilir. İşte cevabınızı aldınız.»

Barrett genç kızın bu sözlerinden yeterince etkilenmiş ve bir soru daha sormak cesaretini kendinde bulmuştu. «Pekâlâ, Bayan Russell, dedikleriniz akla, mantığa gerçekten pek uygun. Öyleyse Yedi Aşk Dakikası'nı okuduğunuzu tahmin ederek bu kitabı dürüstçe yazılmış bir eser mi, yoksa adi bir müstehcen roman mı saydığınızı sormak istiyorum.»

Maggie bir bocalama geçirdikten sonra cevap verdi. «Şu anda sizinle okuma zevkim hakkında tartışma yapmayı canım hiç istemiyor.»

«Peki, ama Jerry kitabın davranışlarını etkilediği kanısında olsa bile onu rahatsız eden ve belki de kendisinin hiç farkında olmadığı daha başka etkenlerin bulunduğunu kabul edeceksiniz sanırım. Bunu yapacak mısınız?»

«Bay Barrett, ben ruh doktoru değilim. Akrabalarımın du-

rumunu sizinle de, başkalarıyla da tartışmaya niyetli olmadığımı biliyorum sadece.»

«Eh, belki de Jerry'nin yakınları arasından, onunla ilgili gerçekleri su yüzüne çıkarıp sonunda delikanlıya ve hepimize yararlı olmak isteyenler çıkacaktır. Frank Griffith'in benimle konuşmayı kabul edip etmeyeceğini sormak da herhalde budalaca bir iş olacak değil mi?»

«Öyle sanıyorum ki, Bay Griffith sizin taş altından çıkmış bir yaratık olduğunuzu düşünecek ve hemen ayağının altına alıp ezecektir.»

«Bayan Griffith'in daha uysal olduğunu duydum.»

«Hiç kuşkusuz öyledir. Ama siz budalalık ediyorsunuz, Bay Barrett. Biz bölünmüş bir ev değiliz. Bu sorunda hepimiz beraberiz. Sizin ne gibi bir işin peşinde olduğunuzu bilemiyorum.»

«Jerry'nin peşindeyim. Bana yardımcı olabileceğini tahmin ettiğim için onu görmek istiyorum. Bunu yapmakla kendine de yardım etmiş olacak.»

«Kendi zamanınızı da, benim zamanımı da boşuna harcıyorsunuz, Bay Barrett. Jerry sizi bir milyon yıl sonra bile görmek istemeyecektir. Hem o bunu istese bile biz hiçbirimiz buna izin vermeyiz. Israrlarınızın sıkıcı olmaya başladığını da açıklamak zorundayım, Bay Barrett.»

Barrett af dilemek isteyen bir tavırla gülümsedi. «Özür dilerim, gerçekten üzüldüm. Fakat siz beni pekâlâ susturabilirdiniz, bunu biliyorsunuz. Ama bunu yapmadınız. Sorularımın sıkıntısına katlandınız? Niçin? Nezaket gereği mi?»

Maggie Russell'in yüzü gülmüyordu. «Nezaket gereği değil, Bay Barrett. Sizin gerçekten herkesin dediği gibi alçağın biri olup olmadığınızı anlamak istedim.»

«Alçağın biri miyim?»

«Ne olduğunuzu bilemiyorum. Fakat bu gece gördüğüm kadarıyla sizin kalpsiz, ihtiraslı ve davanızı kazanmak uğruna insanların duygularını hiçe sayan biri olmanız mümkün. Sizin meselenizin benim için hiçbir önemi yok. Sadece Jerry'yi düşünüyorum. Onun için de eğer siz başkalarının dediği gibi biri değilseniz, bunu da beni bir daha rahatsız etmeyerek kanıtlayabilirsiniz, Bay Barrett. İyi geceler.»

Maggie bunları söyledikten sonra topuklarının üzerinde döndü, hızla dışarıya çıktı.

Barrett onun gidişini seyrettikten sonra balo salonunun yolunu tuttu. Maggie'ye karşı içinde bir tek duygu vardı. Öfke değildi bu. Kırgınlık da değildi. Sadece hayıflanmaydı. Genç kız pek sevimli olduğu için hayıflanıyordu Barrett. Şimdiye kadar böylesine sevimli bir genç kıza rastlamamıştı. Tabii Faye dışında. Faye de sevimliydi ama Maggie'nin sevimliliği bambaşkaydı. Kaderin onları karşıt kutuplara sürüklemesine de üzülmemek elinde değildi.

Mutsuz bir halde balo salonuna, Faye'in yanına döndü. Genç kızdan özür dilemeye yeltendi fakat Faye işaret parmağını dudaklarına götürerek susması için onu uyardı ve sahneyi gösterdi. Barrett gözlerini sahneye çevirince, Elmo Duncan'ın konuşmasını bitirmek üzere olduğunu farketti.

Başsavcı önündeki kâğıtları kürsüden kaldırarak, «İşte dostlarım, neyle mücadele etmemiz gerektiğini artık biliyoruz,» dedi. «Niçin mücadele etmemiz gerektiği de belli. Bu mücadeleyi ancak el ele verip harekete geçerek kazanacağımızı da biliyoruz. Ortak amacımıza ulaşmak için mücadeleye hazırlanırken vaktiyle de Tocqueville'in sevgili ülkemiz hakkında söylemiş olduğu şu sözleri hatırlayalım: 'Amerika büyüktür,' demişti Tocqueville. 'İyi olması kazandırmıştır ona bu büyüklüğü. Eğer Amerika iyi olmaktan vazgeçerse, büyüklüğü de kalmaz.' Kendimizi tekrar Amerika'nın büyüklüğüne adayalım ki, bu asla kaybolmasın. Teşekkür ederim.»

Salondaki bin dinleyicinin hepsi birden bir yanardağ fışkırır gibi bir anda ayağa fırlamıştı. Hep birden heyecan içinde alkışlayıp çılgınca bağırarak gösteri yapmaya başlamışlardı.

Karşı tarafın sayısı, kararlı ve böylesine tutkulu oluşu Barrett'in canını sıkmıştı. Amerika'da her çevreden bu kadar insan biraraya gelse de cinsel konuların açık açık tartışılmasını önlemeye çalışmak yerine kanseri, yoksulluğu ya da ırk ayırımını, hatta savaşları ortadan kaldırmak istese, özgürlüklerin ülkesi gerçekten özgür ve iyi bir ülke olurdu. Ama başka amaçlar uğruna mücadeleye girişmek hiç de o kadar eğlenceli değildi ve o eski Kalvinist hastalığa dava olmaktan uzaktı. Çılgın insanlar.

Lanet olsun onlara.

Bağırışlar ve alkışlar devam ediyordu. Barrett salonda yerinden kalkmayan tek kişinin kendisi olduğunu farketti. Kuşku yaratıp linç edilme tehlikesiyle karşı karşıya kalmaktansa, Faye ile diğerleriyle birlikte ayağa kalkmayı yeğledi.

Faye genç adamın onu seyrettiğini görünce alkışı kesti. «Sözler beni fazla etkiliyor galiba,» diye özür dilemeye çalıştı. «Dostumuz Elmo Duncan ne olursa olsun etkileyici bir konuşmacıdır, bunu kabul etmek zorundasın. Ama siyasetçilerin çoğu da böyle olmak zorundadır değil mi? Öyle bozuk durma, Mike, sen ondan iki misli daha akıllısın ve mahkemede onu paçavra edeceksin. Sadece dinleyicilerin karşısında kendisini ustaca idare edişinin beni şaşırttığını söylemek istedim.»

«Adam daha ağzını açmadan dinleyiciler ondan yanaydılar. Dili bağlı olsaydı bile beyefendiyi modern bir Demosten'miş gibi alkışlayacaklardı. Hadi yürü, buradan çıkıp gidelim.»

Faye sahneyi işaret etti. «Bir saniye daha sabret. Galiba daha program bitmedi.»

Elmo Duncan sahneden ayrılmamıştı. Kürsüden yana eğilmiş, birdenbire oracıkta beliren bir adamla konuşuyordu. Barrett onun başsavcı yardımcısı Victor Rodriguez olduğunu farketti. Adamın yanında uzun boylu, kaba görünüşlü bir de kadın vardı. Pahalı fakat kendisine hiç de yakışmayan bir tayyör giymişti. Barrett bu kadının da dernek başkanı Bayan Olivia St. Clair olabileceğini tahmin etti. Rodriguez, Duncan'a bir kâğıt uzatmıştı. Kâğıtta besbelli önemli bir şeyler yazılıydı. Derken o kaba görünüşlü kadın Duncan'a bir soru sorar gibi oldu. Duncan da başını hızla yana sallayıp elindeki kâğıdı ona uzatarak soruyu yanıtlamış oldu.

Gürültü azalmaya başlamıştı ama Duncan peşinde Rodriguez ile birlikte kürsüden uzaklaşmak üzere harekete geçince alkışlar yine şiddetlendi. Duncan minnet dolu bir tavırla dinleyicilere elini salladı. Bu sırada kaba görünüşlü kadın kürsüye çıkmış, mikrofonu ayarlamaya çalışıyordu. Bu işi bitirdikten sonra dinleyicileri susturmak için iki kolunu birden havaya kaldırdı. Duncan'dan aldığı kâğıdı ceketinin koluna sıkıştırmıştı.

Kadın cırtlak bir sesle mikrofondan bağırdı. «Bir dakika be-

ni dinleyin, lütfen, dikkat lütfen. Bir dakika dinleyin beni. Çünkü az önce çok önemli bir haber geldi. Burada bulunan herkesi ilgilendireceğini sanıyorum.»

Balo salonunda birdenbire çık çıkmaz oldu. Kadının sesindeki o zafer ifadesi Barrett'e yeni bir felaketle karşı karşıya kalmak üzere olduklarını anlatmaya yetmişti.

Kadın yine o çırtlak sesiyle mikrofona bağırdı. «Akla hayale gelmeyecek derecede şaşırtıcı bir haber bu.» Koluna soktuğu kâğıdı çıkarıp havada salladı.

«Saygıdeğer başsavcımıza bu akşam yaptığı o güzel ve etkileyici konuşmasından ötürü hepinizin adına teşekkür ederken, Bay Duncan gibi kendini ulusuna adamış kimseler aramızda bulundukça zafere ulaşacağımızdan zerre kadar kuşkulanmamanız gerektiğini de belirtmek isterim. İşte şimdi de elimizde bulunan şu delil başsavcıya müstehcen yayın gücüne karşı girişeceği mücadele için gerekli son cephaneyi de kazandırmış oluyor.»

Kadın kâğıdı kürsüye koyup inceledikten sonra başını tekrar kaldırdı.

«Aslına bakarsanız, bu açıklamayı doğrudan doğruya sayın başsavcımızın yapması gerekirdi. Ama eldeki delil doğrudan doğruya Yedi Aşk Dakikası'yla ilgili olduğu için sayın başsavcının bu kitap hakkındaki davayı yürütmekle görevlendirildiğini ve duruşma sona erinceye kadar bu konuda herhangi bir tartışmaya girişmesinin doğru olmadığını biliyoruz. Yedi Aşk Dakikası'yle ilgili delili buradan hepinize açıklamak görevini ben üzerime aldım.»

Salondaki dinleyiciler kadını ayakta dinliyorlardı. Barret de ayağa kalkmış bekliyordu. Yüreği heyecandan hızlı hızlı atmaya başlamıştı.

Bayan Clair bakışlarını dinleyiciler üzerinde şöyle bir gezdirdikten sonra konuşmaya başladı. «Hanımlar, beyler, üye arkadaşlar, hepinizin bildiği gibi, Yedi Aşk Dakikası'nı ilk kez yayınlayan Christian Leroux adında bir Fransızdır. Müteveffa J J Jadway'i şahsen tanıdığını ve yazarla ilgili pek çok soruyu da ancak onun cevaplandırabileceğini hepiniz biliyordunuz. Hepi-

miz, böyle bir kitabı bir insan nasıl yazabilir, diye düşünmüşüzdür. Bu kitabı yazmasının nedenlerini de merak etmişizdir. Kitabı yazdıktan sonra ne yaptığını, başına neler geldiğini de elbette merak ediyorduk. Bu adamın erken ölmesinin nedeni neydi? Bu gece sonunda bütün bu soruların yanıtını öğrenme olanağını elde etmiş oluyoruz. Üstelik cevapları doğrudan doğruya Jadway'in Fransa'daki editörü Christian Leroux'dan öğreneceğiz.»

Barrett'in kalbinin atışları daha da hızlanmıştı. Faye ile sessizce bakıştılar, sonra Barrett bütün dikkatini sahneye verdi.

«Christian Leroux daha bir saat önce Fransa'da gizlendiği yerden çıkıp, Yedi Aşk Dakikası'nın cezalandırılmasında California halkına, Amerika'ya ve dünyaya yardımcı olmaya karar verdi. Christian Leroux kendi suçunu da itiraf etti. Onun suçu bu adi kitabı yayınlamaktı. Gençlik, acemilik ve tamahkârlık yüzünden bu suçu işlediğini anlattı. Fakat şimdi günahını başkalarının tekrarladıklarını görmektense günahını açığa vurup bizimle birlikte Yedi Aşk Dakikası'nın yasaklanmasına çalışmayı kararlaştırdı.»

Çılgınca bir alkış başlamıştı ama Olivie St. Clair sözlerinin duyulabilmesi için alkışların kesilmesini istedi.

«Karşılıksız kalan soruların yanıtı sonunda verildi. Bu sorular, yeryüzünde J J Jadway'den sözetme yetkisine sahip olan tek insan tarafından cevaplandırıldı. Fransız editöre göre, Jadway parasızlıktan çaresiz kaldığı için kitabı yazmıştı. Jadway, Paris'in sol kıyısında sefil ve rezilce yaşıyordu. Elindeki parayı içkiye, uyuşturucu maddelere ve son metresine harcamaktaydı. Evet, Jadway'in bir de metresi vardı ve kadını ancak hediye yağmuruna tutarak mutlu edebiliyordu. Leroux'un anlattığına göre, bu adi yazar, metresinin kendisine bağlanmasının karşılığını bu kadını Yedi Aşk Dakikası'nın utanmak bilmeyen şehvet budalası kahramanını yaratmak için modellik ettirerek ödemiş. Bu zavallı yaratığın gerçek ismi Cassie Mc Graw'muş ve o adi romanın kahramanı Cathleen de oymuş, Jadway'de para kalmayınca bu hikâyeyi hemen karanlık işler çeviren matbaacılardan birine satmaya çalışmış. Fakat Jadway dindar bir aileden geliyordu. Kitabı yayınlandıktan sonra bunun suçsuz in-

sanlara ne büyük zarar verdiğini görmüştü. Sonunda işlediği büyük günahı anlamış ve pişmanlık duygularıyle kıvranmaya başlamıştı. Ruhunu da ancak bu iğrenç kitabı aforoz etmekle kurtarabileceğini anlamıştı. İşte bunun üzerine J J Jadway bütün bu yaptıklarının verdiği vicdan azabına dayanamayıp intihar etti.»

Salonda bir uğultudur başlamıştı.

Bayan Clair o cırtlak sesini daha da yükseltti. «Kitabın yazarı böyle bir eser yazmış olmaktan utandığı için kendini öldürürse, onun ruhunu huzura kavuşturmak için bizim de birlik olup bu canavarca eseri yoketmemiz gerekir. İşte Christian Leroux bizim bunu başarmamıza yardım etmek için, başsavcımızın bu işi başarmasına yardım etmek için Los Angeles'e gelmek üzere yola çıktı. İddia makamı adına tanıklık yapacak Leroux'nun cesareti ve duruşma salonunda hazır bulunması, bizim tarihe geçecek bir zafer kazanacağımıza işaret sayılmalı. Bundan sonraki ilk zafer toplantımızda Bay Christian Leroux'yu onur konuğu olarak kürsüye davet edeceğiz. Teşekkür ederim, dostlarım ve üye arkadaşlarım.»

Balo salonu bir anda bağırışlar ve alkışlarla inledi.

Mike Barrett bu açıklamayı hayretten donakalmış bir halde dinlemişti. Sahneden gelen her kelime, her cümle birer balta gibi başına inmişti. Bu söylenenlerin yalan olabileceğine kendini inandırmaya çalışarak şaşkınlıktan ölmemeye gayret etti. Fakat bunun doğru olup olmadığını kesinlikle öğrenmesi gerekiyordu.

Faye'ı kolundan yakaladı. Sert bir sesle, «Hadi yürü,» dedi.

Kalabalığı güçlükle yararak dışarı çıktılar.

Faye, «Nereye gidiyoruz?» diye sordu.

Barrett, Faye'yle dış bölmeye yürürken, «Kadının söylediklerine inanmıyorum,» dedi. «Bu olamaz. Altı saat önce biz Christian Leroux'yu bir numaralı tanığımız olarak bir yere gizlemiştik. Duruşmada Jadway'in eseri yazmaktaki amacını ve eseri savunacaktı. Birdenbire Duncan ona sahip çıkıp bu adamı Jadway ile kitabının kötülenmesine alet etmeye kalkıştı. Gerçeği öğrenmek zorundayım.»

Bekleme salonunun ortasına kadar gelmişlerdi. Barrett, «Bak, Faye,» dedi. «Sen istersen bir sigara iç. Benim işim uzun sürmez. Abe Zelkin'i aramak zorundayım. Bu haberi doğrulamak ya da yalanlamak onun elinde.»

Barrett telaşla bir telefon kulübesi aramaya koyuldu. Boş bir telefon kulübesi bulur bulmaz da içeri daldı. Telefonun kumbarasına para atıp Abe Zelkin'in numarasını çevirdi.

Zelkin, Barrett'inki kadar yorgun ve bezgin bir sesle, «Ben de senin eve dönmeni bekliyordum,» dedi. «Seninle konuşmam gerekiyordu. Az önce Fransa'dan, yani dedektif Dubois'dan bir haber aldık. Dedektif bize telefon etti. Ne olmuş biliyor musun? Bizim bir numaralı tanığımız, bizim Christian Leroux'muz ortadan kaybolmuş. Hiç kimse onun hangi cehenneme defolduğunu bilmiyor.»

Barrett gözlerini kapayıp telefon kulübesinin yan duvarına yaslandı. Demek haber doğruydu. «Abe, o piçin nerede olduğunu ben biliyorum. Elmo Duncan'ın yanına gelmek üzere yola çıktı.»

«Dalga geçiyorsun. Aman deme Tanrıaşkına.»

«Abe, dediğim doğru. Ben hâlâ Hilton Otelindeyim. Az önce ne duydum biliyor musun?» Barrett büyük bir sıkıntı içinde Olivia St. Clair'in yaptığı açıklamayı arkadaşına iletti.

Kadının sözlerini özetledikten sonra yorgun bir sesle ekledi. «Bunun nasıl olabileceğine aklım ermiyor. Onu sözde sakladık, hem de başka bir ad kullanıyordu. Üstelik bizim koşullarımızı kabul etmişti. Yalnız aklıma bir tek olasılık geliyor. Bizim teklifimiz Leroux'nun pazardaki gerçek değerini anlamasına yardım etmiş olabilir. Kısacası herifin gözlerinin açılmasını sağladık. Bizim adamımız onu yalnız bıraktığı an Leroux da Duncan ile temasa geçip kendini daha büyük bir ücretle satmak istemiş olabilir.»

«Hayır, Mike. Dubois akıllı bir adamdır. Bunları önceden hesaplamıştır. Dubois otelde gereken her türlü önlemi almıştı. Asansörcü, telefon memuru ve otel müdürüyle sürekli temas halindeydi. Leroux Antibes'deki otelin kapısından içeri adımını attıktan sonra odasından dışarı çıkmamış, kimseye mektup, telgraf ya da not göndermemiş. Kimseye telefon etmemiş ve kim-

se de onu telefonla aramamış. Otelden verilen bilgiye göre, Dubois'nin onu almaya gitmesinden birkaç saat önce bir Fransız otele gelip onu odasında ziyaret etmek istemiş. Kısa bir süre sonra da Leroux otelden o adamla birlikte ayrılmış.»

Barrett başka bir şey daha düşündü. «Dubois. Bizim özel dedektifimiz. Elinde iyi para getirecek bir iş olduğunu sezmişti demek. Bizi satmış olabilir.»

Zelkin, «Buna asla imkân yok,» dedi. «Sen aramadan önce bunu Phil Sanford ve Leo ile de konuştum. İkisi de olamaz dediler, Sanford bize babasının Fransa'daki temsilcisinin ismini vermişti. Dubois'yi bize salık veren de o oldu. Dubois'ya her bakımdan kefil olabileceğini de söylemişti. Herkes onu dürüst ve sağlam karakterli diye tanıyor. Hayır, bizi satanın Dubois olması zayıf olasılık.»

Barrett ısrarla, «O değilse başkası ya da başka bir şey,» dedi. «Bir bakıyorsun adam burada. Birkaç dakika sonra bir de bakıyorsun ki, yok olmuş. Bir bakıyorsun, Leroux'yu biz ele geçirmişiz. Bir dakika sonraysa adamın onların tarafına geçtiğini görüyoruz. Bunun mutlaka bir nedeni var. Olaylarla uğraşmak bana vızgelir. Kazanırım, kaybederim ya da yarıda bırakır çekilirim. Böyle şeylere alışkınım. Fakat alışılmışın dışında kalan işlerle uğraşmaya gelince elim kolum bağlanıyor, çaresiz kalıveriyorum.»

«Durduğun yerde meraklanıp boş yere enerjini tüketme. Mike. Ben bu işin neden ve nasıl olduğunu hiç kurcalamıyorum. Olmuş işte. Bir raundu kaybettik.»

«Ama bu onbeşinci raunddu, Abe.»

«Hayır, değildi. Hadi şimdi biraz uyuyalım da yarın için enerji toplayalım.»

Barrett bitkin bir halde otelin giriş holüne döndüğü zaman, Faye sigarasını tablaya bastırdı ve oturduğu kanepeden kalkıp onun yanına geldi.

Endişeyle erkeğin yüzüne bakarak, «Bayan St Clair'in dedikleri doğru muymuş, Mike?» diye sordu.

«Doğruymuş.»

«Çok üzüldüm, Mike. Bu senin için gerçekten çok mu kötü oldu?»

«Kötü de söz mü, felaket.»

«Böylece davayı kazanma umudunu tümüyle kaybetmiş mi oluyorsun?»

«Durum öyle gösteriyor. Evet, evet ne yazık ki öyle.»

Faye kolunu Barrett'in koluna geçirdi. «Öyleyse beni dinler misin, Mike? Sana yardım edebilecek tek insan benim. Yalvarırım dinle beni.»

«Ne diyeceksin?»

«Sadece iki kelime söyleyeceğim. Davadan çekil.»

Barrett genç kızın kolundan çıktı. Hayretle ona baktı. «Davadan çekileyim mi? Yani işi bırakayım mı demek istiyorsun?»

«Hayır, elinde fırsat varken davadan çekil demek istiyorum. Batmakta olan bir gemiyi terkeden erkeği, körü körüne inat edip geminin batmak üzere olduğuna inanmayan ve sonunda gemiyle birlikte denizin dibini boylayan erkeğe yeğlerim. Daha başlangıçta babam da, ben de senin yanlış yolda olduğunu görmüştük. Bunu sen de biliyordun. Hiçbir şekilde sana yakışmayacak işlere girişmiş, adi adamlarla haşırneşir olmaya kalkışmıştın. Sen böyle işlerin adamı değilsin. Fakat borcunu ödeyip rahatlamanı istedim ve bu yüzden de seninle birlik oldum. Ancak şimdi elinden geleni yapmış sayılırsın. Sanford'a olan borcunu ödedin. Borcun da bir sınırı var elbet. Onun uğruna intihar etmen gereksiz. Bu davanın umutsuz bir dava olduğunu az önce sen de söyledin zaten. Benim hatırım için, babamın hatırı için, artık kaybedilmiş bir davadan çekilmeyi göze almalısın. Bunu hemen şimdi, şu korkunç davanın duruşması başlamadan yapacağına söz ver.»

«Körü körüne inatçılık ediyorsun. Beni dinlemiyor muydun yoksa? Sana Sanford'a olan borcunu ödedin dedim.»

«Sanford benim umurumda bile değil. Ben asıl Jadway'i düşünüyorum. O kitabı okudum, biliyorsun. Leroux'un Jadway hakkında söyledikleri doğru olmaz. Leroux sahtekârın biri, bundan eminim. Üstelik yalan da söylüyor. Şimdi ortada sadece bir tek sorun var, sevgilim. Bunu nasıl kanıtlayacağım?»

IV

Mike Barrett spor arabasını Mount Sınai Hastanesinin arka tarafındaki otomobil parkının önünde durdurdu. Elektrikli otomatik kapının açılması için kumbaraya para attı ve kapının yukarı kalkmasını bekledi. Kapı yukarı kalkar kalkmaz da arabayı parka sürdü. Hastanenin tam ziyaretçi saati olduğu için park hemen ağzına kadar dolmuştu. Barrett az ilerde bir arabanın geri geri gidip parktan çıkmaya hazırlandığını görünce boşalan yeri kapmak için direksiyonu o tarafa kırdı.

Saat daha üçü on geçiyordu. Acele etmesi için bir neden yoktu. Tecavüz olayının kahramanı Sheri Moore hakkında biraz daha bilgi edinebilmek için bol bol vakti vardı. Olayın kahramanı hastanenin beşinci katında yatıyordu ve komadan hâlâ çıkmamıştı.

Barrett iyice aklını başına toparlayabilmek için birkaç dakika arabada oturmak istedi. Tütün doldurduktan sonra piposunu yaktı. Direksiyon başında piposunu tüttürürken bu işlerde iyimser olmasını sağlayacak bir nokta bulmaya çalıştı. Bir gece öncesinin olaylarını hatırladığı zaman sıkıntısı büsbütün arttı. Christian Leroux'yu kaybetmek müthiş bir darbe olmuştu ve genç adam bunun etkisinden hâlâ kurtulamamıştı. Zaten öbürleri de kurtulamamışlardı.

Genellikle yeni bir günün sabahı yeni ve parlak vaatlerle dolu olurdu. Ama o sabah Barrett gözlerini açtığı zaman içindeki sıkıntının büsbütün arttığını farketmişti. Güne başlarken Barrett'in içindeki sıkıntı son haddini bulmuştu. Sabah gazeteleri de sıkın-

tısını geçirememişti. Birinci sayfalarda Duncan'ın geceki konuşması yer almıştı. Bayan Clair'in Leroux hakkında yaptığı açıklama büyük başlıklarla sunulmuştu.

Büroda da şöyle ilersi için biraz umut verici bir haber ya da ipucu yoktu. Kimura, Yedi Aşk Dakikası'nın yazarı hakkında biraz bilgi toplayabilmek amacıyla kitabın yayın hakkını Sanford'a satmış olan Norman C. Quandt'ın peşine düşmüştü. Bu adamın California'ya yerleştiği biliniyordu, ama Kimura henüz adresini bulamamıştı.

Öğle yemeğinde durum biraz düzelmişti. Belki umut verici bir haber alamamıştı, ama hiç değilse bundan sonra ne yapacağını kararlaştırması mümkün olmuştu.

Beverly Hills'de şöhretlerle dolu lüks bir lokantada Dr. Yale Finegood ile yemek yemişti. Finegood genç bir ruh doktoruydu. Vaktiyle Reiss - Davis Çocuk Araştırma Merkezinde görev almıştı, ama şimdi serbest çalışıyordu. Finegood erginlik çağındaki ruhsal bunalımlar üzerinde ihtisas yapmıştı. Bu genç doktor, bir kitabı okumakla ya da bir filmi seyretmekle bir şiddet hareketinde bulunma arasında hiç bir bağlantı olamayacağı kanısındaydı. Hatta bazı meslektaşlarının müstehcen kitaplar sayesinde suç işleme oranının düştüğünü belirttiklerini de söylüyordu. Müstehcen kitap okuyarak cinsel isteklerini hayalinde gerçekleştirenlerin bulunduğunu, bu kitaplar olmasa o kimselerin cinsel isteklerini tatmin etmek için her türlü çareye başvuracaklarını belirtmişti.

Dr. Finegood, Barrett'in sorduğu soruyu tekrarlayarak, «Yirmi bir yaşında, utangaç ve sakin bir iyi aile çocuğunun cinsel bakımdan tatmin olmak için şiddet hareketine başvurmasında ne gibi etkenler rol oynayabilir?» dedi. «Her olay ayrı bir nedene dayanır. Fakat genellikle şiddet yoluyla cinsel istekleri gidermek bakımından yetersizlik işaretidir. Tecavüze yeltenen kişi sürekli olarak etkisi altında bulunduğu aşağılık duygusundan böylece kurtulur. İyi bir ailenin çocuğu böyle bir harekete girişirse, ana ve baba baskısına karşı koymak istediği anlaşılır. Bu tür suçları işleyenlerin genellikle fazla otoriter ana ve

babanın çocukları oldukları bilinmektedir. Ama bunun tam tersine, ana ve baba çocuklarıyla yeterince ilgilenmemiş, onu her zaman kendi havasına bırakmış da olabilirler.»

Yemeklerini bitirip lokantadan çıkmaya hazırlandıkları sırada Dr. Finegood, Barrett'e son bir tavsiyede daha bulunmuştu. «Jadway hakkında bilgi edinmek, davanız için çok önemli, bunu biliyorum, ama bu tecavüz hikâyesinde aktörlerin önemini gözünüzde fazla büyütmeyin. Jerry Griffith, ailesi ve arkadaşları hakkında bir şeyler öğrenmeye çalışırken karşınıza çeşitli engeller çıktı. Ama bu konuda bilgi edinmek için eskisinden bir misli daha fazla çaba harcamanızı salık veririm. Eğer bunu sağlarsanız, Jerry'nin suçu işlemesinin nedenlerini bulmanız daha kolaylaşır sanırım. Ondan sonra da belki Jerry'nin davranışlarında Jadway'in kitabının hiçbir rolünün bulunmadığına jüriyi inandırmanız mümkün. Ben sizin yerinizde olsam, daha da ileri gider, olayın kurbanı, yani Jerry'nin tecavüz ettiği on sekiz yaşındaki genç kız hakkında bilgi toplamaya çalışırdım. Tecavüz edenle edilen hakkında yapacağınız soruşturmadan çok önemli sonuçlar elde edebilirsiniz. Bunun sizi bir sonuca ulaştıracağını ileri süremem, ama yolunuzun üzerindeki her taşı kaldırıp altına bakmanızda yarar var. Neyse şansınız açık olsun. Bir şeyler öğrenirseniz, bana da bildirin. Tanık sandalyesine oturup ifade vereceğim günü sabırsızlıkla bekliyorum. İddia makamının Dr. Trimble gibi ünlü bir doktorunu tanık olarak dinleteceğini öğrendim, ama buna ben pek önem vermiyorum. Karşımda kim olursa olsun, fikirlerimi rahatça savunabilirim.»

Yemekten sonra Barrett, Dr. Finegood'un tavsiyesini yerine getirmeyi kararlaştırmıştı. On sekiz yaşındaki Sheri Moore'un yaşamına şöyle bir göz atacaktı. Bundan bir yarar sağlayacağını pek ummuyordu, ama doktorun dediği gibi bu taşı da kaldırıp altına bakacaktı.

Bürodaki gazete koleksiyonundan kurban hakkında pek az bilgi edinmişti. Sheri Moore beş çocuklu bir ailenin en küçük kızıydı. Annesiyle babası çoktan ayrılmıştı. Babası Howard Moore, North Amerikan Rockwell Şirketinde mühendisti ve Santa Monica'da oturuyordu. Sheri, Darlene Nelson adında bir kız arkadaşıyla birlikte Batı Hollywood'un Doheny Caddesindeki bir

apartman dairesinde oturuyordu. Sadece bu son iki nokta Barrett'in kafasını karıştırdı. Santa Monica'da okula giden biri niye Batı Hollywood'da otursundu? Hele otomobili olmayan biri için her gün Santa Monica'ya gidip gelmek çok zordu. Bu bilmecenin yanıtını ancak Sheri Moore'un okulunda bulabilecekti. Aynı zamanda genç kızın ailesi ve günlük yaşamı hakkında da buradan bilgi edinebilecekti. Bu yüzden Barrett, Santa Monica Kolejinin yolunu tutmuştu.

Okulda bir sürprizle karşılaştı. Gazetelerde yayınlanan hikâyelerin tersine, Sheri Moore okulun başarılı öğrencilerinden biri değildi. Kolejin birinci sınıfında, ilk devrede derslerden ancak geçebilecek notlar aldıktan sonra derslere ilgisi iyice azalmış, ödevlerini yapmaz olmuştu. İkinci devredeyse sınavlarda hep kötü notlar almıştı. Bu tecavüz olayından bir ay önce de okuldan ayrılmıştı.

Barrett, Sheri'nin eski sınıf arkadaşlarından birkaçıyla tanıştırılmıştı. Okulun kafeteryasında, bahçesinde ya da sınıfların önünde kızlı erkekli küçük gruplar halinde toplanmış olan öğrenciler, Barrett'e pek fazla bilgi verememişlerdi. Okulun çalışkan öğrencilerinden biri olan bir genç kız Sheri'nin okulda sıkıldığını, manken ya da artist olmak istediğini ve bu nedenle de okulu bırakıp Batı Hollywood'a yerleştiğini söylemişti. Sheri ilerde tiyatro dersleri almak için yarım günlük bir iş arayacağını da belirtmişti. Öğrencilerden futbol meraklısı bir delikanlı Sheri'nin neşeli ve hoppa bir kız olduğunu söylemişti. Ama öbür öğrencilerin anlattıklarını dinleyen bir kimse Sheri Moore'in modern bir Jan Dark olduğunu pekala düşünebilirdi. Gençler kendi çevrelerinden birinin böyle bir olayın kurbanı olmasına üzülmüşler, onu bir kahraman gibi göstermek ihtiyacını duymuşlardı. Sheri'yi bir kusursuzluk simgesi haline getirmek hiç de güç olmamıştı. Barrett okuldan ayrılırken düşüncelerinde yanılmış olabileceğini de aklına getirdi. Belki Sheri Moore gerçekten bir kusursuzluk simgesiydi.

Şimdi de Sheri Moore'un yaşamı ve kişiliği konusundaki araştırmalarının sonunu getirmek amacıyla Mount Sinai Hastanesine gelmişti.

Barrett arabasının kapısını kilitledikten sonra hızlı hızlı yü-

rüyerek arka kapıdan binaya girdi. Asansörlerin bulunduğu koridora, oradan da asansörlerle beşinci kata çıktı ve doğruca hemşirelerin bulunduğu bölmeye geldi.

Bir zenci hemşire onu karşıladı.

Barrett, «Sheri Moore'un durumunu öğrenmek istiyorum. Ben aile dostuyum,» dedi.

«Hastanın durumu beklenenden daha kötü değil. Henüz komadan çıkmadı. Sakin bir gece geçirdi. Kendisini görmek istiyor musunuz? Eğer istiyorsanız, size hemen şunu belirtmek zorundayım: Ancak doktorun bıraktığı listede adı bulunanların odaya girmelerine izin veriliyor. Adınızın listede bulunup bulunmadığını araştırayım mı?»

«Hayır, zahmet etmeyin. Ben sadece durumunu öğrenmek istemiştim.» Barrett böyle dedikten sonra durakladı. «Ziyaretçi listesinde epey isim var mı?»

Duraklamak sırası hemşireye gelmişti. «Siz basından değilsiniz ya?»

«Basın mı? Aman, Allah saklasın, hayır. Sadece bir aile dostuyum.»

«Çok dikkatli olamıyoruz. Bütün gün gazete muhabirleri buralarda dolaşıyorlar. Şey, neyse, Sheri'nin akrabalarıyla bir kız arkadaşının odasına girmelerine izin verildiğini size açıklamamda bir sakınca göremiyorum. Şu anda babasıyla kız arkadaşı yanındalar.»

Barrett, «Teşekkür ederim,» dedi. «Bayan Nelson odadan çıkınca haber verirseniz bana büyük bir iyilikte bulunmuş olursunuz. Ben bekleme odasında olacağım.»

«Beklemenize gerek yok, beyefendi. Kendisini hemen size yollayabilirim, Bay?»

Hemşire 'bay' kelimesini soru sorar gibi söylemişti. Barrett hemen bu sorunun yanıtını verdi. «Adım Barrett. Çok teşekkür ederim.»

Koridoru geçip beklemek odasına girdi. İçerde kimseler yoktu. Barrett bir kül tablasının önünde durup piposunu boşalttı, yeniden tütünle doldurdu ve odanın içinde gezinmeye başladı. Piposunu içerken Darlene Nelson'un tecavüz olayıyla olan iliş-

kisini bir kez daha aklından geçirdi. Olay gecesi Sheri Moore'u evde yarı baygın bulanın Darlene Nelson olduğunu hatırlamıştı. Sözde Sheri Moore arkadaşına tecavüze uğradığını söylemiş ve hemen kendini kaybetmişti. Ambulansla polisi çağıran da Darlene'di.

Barrett birdenbire odanın içinde iki kadının sesini duydu. Seslerin geldiği tarafa dönünce, hemşireyle kısa saçlı bir genç kızın konuşmakta olduklarını gördü.

Hemşire, «Sana gerçekten gıpta ediyorum, Darlene,» diyordu. «Yeraltı Tren Yolu Kulübü tam bana uygun bir eğlence yeri. Açılış gecesinde oraya gidebilmek için her şeye katlanırdım.»

«Bu hafta da, ondan sonraki hafta da kulüp tıklım tıklım dolu olacaktır. Onun için açılış gecesi önemli değil. Hangi gece gitsen açılış gecesinin havasını bulabilirsin sanıyorum. Sheri'nin iyileşememesi çok kötü oldu. Onun en çok sevdiği müzik topluluğu bu gece orada çalacak.»

«Yakında iyileşecek nasıl olsa.»

«Dilerim.»

Hemşire gitmişti. Darlene yüzünde merak dolu bir ifadeyle Barrett'e yaklaştı.

«Ben Darlene Nelson'um. Beni görmek isteyen siz misiniz?»

«Evet, benim.»

«Peki, ben sizi tanıyor muyum?» Genç kız sinirli bir hareketle saçlarını geriye atmak ister gibi yaptı. Ama saçları kısacık kesilmiş olduğu için eli açıkta kaldı. Barrett genç kızın belki de saçlarını yeni kestirmiş olabileceğini düşündü.

«Ben Mike Barrett'im.» Fakat kız onu tanımamıştı. «Şu kitapçı dükkânının sahibi Ben Fremont'u savunacak olan avukatım.»

Kız hemen anımsayarak, «Şu adi kitabı satan kitapçı mı?» diye sordu. Yüzünde hemen bir kuşku ifadesi belirmişti. «Benden ne istiyorsunuz?»

«Sadece birkaç soruya cevap vermenizi istiyorum. Oturmaz mısınız?»

Darlene Nelson hiç kıpırdamadı. Elini yine ensesinde gezdirdi. «Ne sorusu bunlar?»

«Bir kere şunu öğrenmek istiyorum. Bayan Moore ya da siz olaydan önce Jerry Griffith ile hiç arkadaşlık etmiş miydiniz?»

Genç kız, «Hayır,» dedi.

«Pekala. Ya Jerry'nin arkadaşları için ne diyeceksiniz? Bunlardan herhangi birini tanıyor muydunuz?»

«Ben onun arkadaşlarının kimler olduğunu nereden bilebilirim? Rastlantı sonucu bir tanesiyle tanışmış olsam bile o çocuğun Jerry ile arkadaşlık ettiğini bilmem olanaksızdı.»

«Pekala, Bayan Nelson. Ben Jerry'nin bir arkadaşı üzerinde duruyorum. Delikanlı UCLA'da öğrenci ve Westwood'da oturuyor. Adı da George Perkins. Sheri Moore'un bu çocuktan sözettiğini hiç duydunuz mu, Bayan Nelson?»

«Hayır.»

«Peki, gelelim size. Siz George Perkins'i tanıyor musunuz?»

«Hayır, hayır tanımıyorum.»

«Bir noktayı daha bana açıklayabileceğinizi düşünmüştüm. Sheri'yi bulduğunuz gece...»

«Bay Barrett, sizinle konuşmanın doğru olduğunu hiç sanmıyorum. Ben size bir şey açıklayamam. Hem zaten ortada açıklanacak bir şey de yok ya. Bildiklerimin hepsini polise açıkladım. Bunlar gazetelerde de yayınlandı. Artık gitsem iyi olacak. Özür dilerim.»

Darlene Nelson ağır ağır yürüyerek kapıya geldi ve hemen dışarı fırladı.

Barrett omuzlarını silkti. Piposunu boşaltıp cebine soktu ve asansöre doğru yürüdü.

Birkaç dakika sonra hastanenin arka kapısından çıkmış, arabasının yanına gidiyordu. Birden arkasından birinin koştuğunu duydu.

Hemen arkasına dönünce, kendisinden daha yaşlı, koca kafalı, kısa boylu şişman bir adamın yaklaştığını gördü. Adam yumrukları sıkılı bir halde soluk soluğa Barrett'in yanına gelmişti.

«Barrett adındaki adam siz misiniz?» dedi. «O lanet olasıca adi kitabı savunan avukat mısınız?»

Karşısındaki yabancı adamın öfkeli halini görünce bir an

afallayan Barrett başını sallayarak, «Evet benim,» dedi.

«Öyleyse beni iyi dinleyin.» Adam böyle diyerek Barrett'in iki yakasına birden yapıştı, onu şiddetle sarsmaya başladı. «Beni iyi dinle alçak herif, çünkü sana çok önemli bir şey söyleyeceğim.»

Adam Barrett'i kendine doğru çekmeye başlamıştı. Barrett ondan kurtulabilmek için koluna vurdu. Bir an için birbirlerinden ayrıldılar. Ama gözü dönmüş yabancı Barrett'e tekrar saldırdı. Sağ yumruğunu Barrett'in yüzüne yerleştiriverdi. Barrett gerileyip yumruk yağmurundan korunmaya çalıştı, ama bu kez çenesine inen bir başka yumrukla dişleri zangırdadı, dengesini kaybedip kıçüstü yere düştü.

Saldırının çok ani oluşu Barrett'i sersemletmişti. Elini çenesine dayayıp çaresiz bir halde olduğu yerde kalakaldı.

Adam yumrukları hâlâ sıkılı, öfke içinde, soluk soluğa homurdandı. «Beni dinle, alçak herif. Ben Sheri'nin babasıyım, anlıyor musun? Howard Moore'um ben. Canına okuyacağım, bunu bilmiş ol. O Tanrının belası burnunu bizim özel işlerimize sokma. Zavallı yavrum, durumu tehlikelerin listesinde. Bütün bunlar da bir serserinin o iğrenç kitabı okuyarak çılgına dönmesi yüzünden oldu. Böyle bir kitabı savunmaya kalkan herhangi bir kimse, karşısında beni bulacaktır. Onun için şunu hiç aklından çıkarma, beyim: O sivri burnunu benim işlerime sokma, yoksa bir daha sefere döve döve leşini yere sererim. Kızımın şimdiki halinden çok daha feci olur senin halin. Bunu kafandan çıkarma.»

Howard Moore hızla arkasını dönüp uzaklaştı.

Mike Barrett biraz kendine gelince ayağa kalktı. Uğradığı saldırının verdiği öfke ve kendisine yapılan bu büyük haksızlık genç adam adamakıllı sarsmıştı. Bir an Moore'un peşinden gidip yumruklarını aynen iade etmeyi de düşündü. Ama adamın hastane kapısına yaslanıp bitkin bir halde duruşu, Barrett'e öfkesini unutturdu. Birdenbire adama acayip hak verdi. Adam bir babaydı, üstelik çaresiz de kalmıştı. Beş kat yukarda da bunca yıl emek verdiği yavrusu, küçük kızı perişan ve baygın bir halde yatıyordu.

Barrett mendilini alıp ağzına götürdü. Beyaz kumaş üzerin-

de hafif bir kan lekesi belirmişti. Alt dudağının iç kısmı yarılmıştı. Varsın, yarılsındı.

Barrett üzerindeki tozları silke silke ağır ağır arabaya yürüdü.

Ancak bir saat kadar sonra sağ salim bürosuna gelip de, Donna aşağıdaki eczaneden aldığı mikrop öldürücü ilaçla büroya döndükten sonra, Barrett zihnini kemirmekte olan soruyu sordu. Hemşireyle Darlene Nelson'un hastanenin koridorunda konuştuklarını duymuştu. İşte sekreteri Donna da gazetelerin daima eğlence ve dedikodu sayfalarını izler, gençlerin maceralarını okuyup kendini gençleştirmeye çalışırdı.

«Donna, güzelim, vaktiyle de bu ismi duymuştum ama kesin olarak anımsayamıyorum. Zaten şu anda İç Savaş sözcüğünün bile anlamını bilemeyecek derecede şaşkınım ya, neyse. Evet, Yeraltı Tren İstasyonu isimli lokal nasıl bir yerdir sen biliyor musun?»

«Vay, siz de hiç bir şeyi kaçırmıyorsunuz hani. Orası gençlerin en çok sevdikleri lokallerden biridir. Hele son günlerde pek gözde. Melrose'dadır. Burada rock grupları şarkı söylerler. Bira gibi hafif içkiler içilir ve sadece dansedilir.»

«Duyduğuma göre, bu gece bir müzik topluluğunun programı başlayacakmış, öyle mi?»

«Şey, galiba siz öyle göründüğünüz gibi eğlenmesini bilmeyen, sadece çalışarak yaşayan bir erkek değilsiniz. Gregorian şarkıcılarının programı başlayacak bu gece.»

«Gregorian mı dedin? Ben orta çağların kilise korolarından ya da ayinlerinden sözetmiyorum.»

«Ah patron ah, siz gerçekten çevrenizle hiç ilgilenmiyor, tekdüze bir yaşam sürüyorsunuz. Bu akşam saat yedide Yeraltı Tren İstasyonu'nda Gregorian Topluluğunun programları başlayacak. Sizin niyetiniz nedir kuzum?»

«Kuşaklararası farkı kapatmak istiyorum.»

Mike Barrett dans salonu haline getirilen dev hırdavatçı dükkânının arkasındaki araba parkındayken bile Yeraltı Tren

İstasyonu'nun her penceresinden dışarı sızan müziği duyabiliyordu.

Melrose Caddesinde, sokak lambasının altında duraklayınca, bileğindeki saati görebildi. Saat yediyi yirmi geçiyordu, caddenin karşı tarafında gençlerin rağbet ettikleri iki dans salonu daha vardı. Birinin adı Limbo, diğerininkiyse Ragarock'du. Ama bu gece iki lokal de hemen hemen bomboş gibiydi. Asıl büyük şamata Mike'in girmek üzere olduğu lokalde kopuyordu. Kapının önünde gençler iki sıra olmuşlardı. Mike Barrett de sıraya girdi. Donna'nın önerisi üzerine koyu renk elbise gömlek ve kravatla gelmemişti. Ama sırtındaki balıkçı yaka kazak bile burada fazla ağırbaşlı bir kıyafet olarak dikkati çekebilirdi. Ona burada şöyle biraz dikkatlice baksalar, hemen damgayı yapıştıracaklardı. Barrett kılığı yadırganmasa bile gençlerin arasında fazla yaşlı kalacağını biliyordu. İlk kez Amerika'nın nüfusunun yarısının yirmi beş yaşından küçük olduğunu düşündü.

Barrett iki yana sallanan gençlerin arkasından lokalin orman kulübesinin kapısını andıran tahta kütüklerle süslenmiş kapısından içeri girerken, Faye'e nereye gideceğini söylememekle iyi ettiğine inandı. İnsan nasıl hayvanat bahçesini görmeye heveslenirse, Faye de bu gece onunla buraya gelmeye hevеslenirdi mutlaka. İşte bu da felaket olurdu. Bu gece Faye ile buluşma gecesiydi. Mike randevuyu bütün bütüne iptal edecek cesareti gösterememişti. Sadece genç kızı telefonla arayıp işi çıktığı için yemekte buluşamayacaklarını, saat on birde onu apartmanında bekleyeceğini söylemişti.

Tabii işi falan çıkmamıştı. Sadece bu gece Gregorian Topluluğunun programı başladığı için gençlerin hepsinin buraya geleceğini biliyordu. Darlene Nelson da burada olacaktı. Belki George Perkins bile gelecekti. Daha doğrusu onun geleceğini tahmin ediyordu. Eğer George gelecek olursa yanında arkadaşları da bulunacaktı tabii. Bunlar Jerry Griffith'in de arkadaşları olabilirlerdi. Barrett'in istediği de Jerry'nin arkadaşlarını yakından tanıyabilmekti.

Barrett başının üzerinden bir adamın, «Biraz da papelleri görelim, beyim,» dediğini duydu. Başını kaldırınca Lincoln'a çok benzeyen bir zencinin kapıda giriş paralarını topladığını gör-

dü. O da adama parasını verdi ve içeri girdi.

Salona girer girmez masa arayan, şarkı söyleyip yüksek sesle konuşan gençlerin arasına karışıverdi. Kendini buranın havasına ve gürültüsüne alıştırmaya çalıştı. Burası bir tımarhaneden farksızdı. Pistte insana benzeyen bazı yaratıklar kıvrım kıvrım kıvranıyorlardı. Orkestranın yeri daha yüksekteydi. Salona ışık, döner bir stroboscope ile veriliyordu. Hem de ışık bir renkte değildi. Gökkuşağının yedi rengine boyuyordu salonu. Dans pistinde beyaz, kahverengi, siyah ve sarı renkte kızlar, oğlanlar, mini etekler, garip eski asker kıyafetleriyle hiç kimseyle ilgilenmeden ve kimseye eşlik etmeden kendi kendilerine ayaklarını müziğe uydurup acayip dans gösterileri yapmakla meşguldüler. Yamyamların kabile danslarına benzeyen bir gösteriydi bu.

Barrett biraz da orkestrayla ilgilendi. Orkestra pamuk tarlalarında çalışan işçilerin kıyafetlerine bürünmüş dört delikanlıdan oluşuyordu. Bir de genç ve şişman bir zenci şarkıcı vardı.

Barrett kalabalık arasında oraya buraya itilip kakılmaktan bunalmıştı. Kulaklarında bu acayip müzik çınlayıp duruyordu. Dave Brubeck, Gerry Mulligan ve Davey Pell'i nasıl aramasındı?

Kendine biraz daha sakince ve tenha bir yer araması gerekiyordu. Biraz çevresine bakındıktan sonra sol tarafta uzun bir bar tezgâhı gözüne ilişti. Barrett gençlerin arasından kendine zorlukla yol açıp bara doğru ilerledi. Birkaç dakika sonra barın önüne varabilmişti.

«Bana İskoç viskisiyle su verin lütfen,» diye soluyarak konuştu.

Bıyıklı, genç barmen, «Ne yazık ki, sadece dinlenmemiş biramız var,» dedi. «Tabii başka aklınıza gelebilecek her türlü hafif içkiden verebiliriz.»

Barrett burada alkollü içkilerin içilmediğini unutmuştu. «Pekala, dinlenmemiş bira olsun öyleyse.»

Bira bardakta köpürürken Barrett de çevresini seyre koyuldu. Sahnedeki topluluk yeni bir numaraya başlamıştı. Çalınan müzik Bessie Smith'in müziğini andırıyordu. Zencilerin 'blues' türündeki parçalarına benziyordu biraz da. Çalınan müzik acıklıydı, dinleyiciye bir bildirisi vardı, bir kuşağın düş kırıklığını, kuşkuculuğunu ve isyanını dile getiriyordu. Ve insanın insanı

sevmesi için çağrıda bulunuyordu. Barrett de hemen duyduklarına, gördüklerine ve salondaki yitirilmiş aşkın çocuklarına hayran kaldı. Bir yerde Bob Dylan'ın şöyle bir cümlesi gözüne ilişmişti: «Güzelliğin tek çirkin yanı insandır.» Evet, ama yine de güzelliğin ta kendisiydi insan.

Bira bardağına uzanıp içkisini ağır ağır yudumlamaya başladı. Bir yandan da barın arkasındaki duvarda asılı duran kocaman afişleri seyrediyordu.

Kısa bir dinlenmeden sonra bira bardağını elinden bırakıp tekrar salonu incelemeye koyuldu. Birkaç saniye sonra da çok zor bir işe girişmiş olduğunu sezdi. Salonda çok fazla delikanlı vardı ve hepsi de sakallı George Perkins'e benziyordu. Bunların arasından bir tanesinin gerçek Perkins olabileceğini asla iddia edemezdi.

Kulübü son bir kez daha gözden geçirmeye karar verdi. Bakışları kapıdan, salonun öbür ucuna yöneldi. Birden içeri yeni giren bir delikanlı dikkatini çekti ve onu hemen tanıdı.

Yeni gelen zayıf, solgun yüzlü bir delikanlıydı. Saçları dikkatle taranmıştı, sarı benizliydi. Spor ceket, spor gömlek ve ütülü pantolon giymişti. Bu delikanlı Barrett'in bir türlü karşılaşamayıp sadece gazetelerde boy boy fotoğraflarını gördüğü gençti. Barrett büyük bir şaşkınlık içinde yeni geleni seyretmeye koyuldu. İşte Jerry Griffith birkaç adım ötesinde durmuş, Barrett'in yaptığı gibi salonu gözleriyle taramaktaydı. Gerçi Jerry kefaletle serbest bırakılmıştı, ama Barrett onun buraya gelmesine bir türlü akıl erdiremedi. Frank Griffith, Jerry bir yana, Maggie Russell'in bile evden çıkıp buraya gelmesine herhalde izin veremezdi. Yoksa evdekilerin haberi yok muydu? Jerry kimseye görünmeden gizlice mi buraya gelmişti?

İşte onun karşısına çıkıp tatlı bir dille onu konuşturmanın tam zamanıydı. Ama Barrett yerinden kıpırdamadı. İnsan olarak bir dürüstlük örneği göstermişti. Bir avukat olarak ona bir şans tanıyan içgüdüsünün etkisi altında kalarak yerinden kıpırdamamıştı. Bütün dikkatini Jerry Griffith'e verip açıklaması olanaksız bir umutla beklemeye koyuldu.

Barrett, Jerry'nin gözlerini okumaya çalıştı. Önce bu gözler şaşkın ve ürkekti. Tıpkı tanınmaktan korkan bir kaçağın göz-

leriyle bakıyordu! çevresine. Sonra da sahnedeki numaraların onu kalabalığın arasında eritip kaybettiğine inanınca Jerry'nin gözlerindeki korku kayboldu ve avdan çok avcının gözleriyle çevresine bakınmaya başladı. Besbelli oğlan salonda birini, belirli birini arıyordu.

Ayaklarının ucuna basıp boyunu biraz daha yükseltmeye çalışarak masalarda oturanları incelemeye başlamıştı. Sonunda başını birden sallayarak tanıdık birini gördüğünü belli etti. Yüzünün ifadesi bir anda değişmişti. Aradığını bulmuştu işte.

Jerry Griffith, Barrett'in durduğu yere doğru yürüyerek iki masa arasından geçti ve hedefine doğru ilerlemeye devam etti. İlerledikçe adımları da ağırlaşıyordu. Üç delikanlıyla bir genç kızın oturduğu masanın önüne gelince durdu. Sırtı ona dönük oturan geniş omuzlu delikanlının omzuna dokundu. Genç adam hemen başını arkaya çevirdi. O zaman George Perkins'in sakallı yüzü Jerry Griffith'e dönmüş oldu.

Barrett bir azalıp bir çoğalan renk renk ışık altında George'un bu rastlantıyı nasıl karşıladığını görmeye çalıştı. İnanılmaz bir hızla gelişen üç tepkisi oldu. Birincisi şaşkınlıktı, ikincisi kaygı, üçüncüsü de sıkıntı.

Barrett barın önünden bu sessiz dramı izlemeye başladı.

Jerry, George Perkins'le konuşmaya çalışıyordu. George ise onunla hiçbir şekilde ilgilenmek istemiyordu. Jerry birkaç kez arkadaşının omzunu tuttu, kulağına bir şeyler fısıldamaya çalıştı. Ama her seferinde de George silkinip kendini Jerry'nin parmaklarından kurtardı. Sonunda Jerry'nin ısrarcılığı mücadeleyi kazanmasına yardım edecek gibi oldu. George ayağa kalkmış, arkadaşına bir şeyler söylemişti. Ama onu daha fazla dinlemek istemediğini de belli ediyordu. Ama Jerry hâlâ konuşmasını kesmemişti. Sonunda George çaresizlik içinde başını sallayıp etrafına bakındı. Orkestra sustuğu sırada orkestra üyelerinden biri konsere ara verildiğini bildirdi. George parmağıyla birilerini işaret ediyordu. Delikanlının parmağı pistte danseden bir çifte yönelmişti. Onlar da pistten masalarına dönmeye çalışıyorlardı.

Barrett'in dikkati de hemen bu çift üzerinde toplandı. Delikanlı bir an için kız arkadaşının önüne kapanmıştı. Ama bir sa-

niye sonra oğlan kenara çekilince kız ortaya çıktı. Bu, Darlene Nelson'dan başkası değildi. Sırtında hâlâ gündüz hastanedeki kıyafeti vardı.

Derken üçüncü bir karaltı ortaya çıktı. Bu da yine Jerry Griffith'in karaltısıydı. Pistten masalarına dönen çiftler arasından Darlene Nelson'un yanına gitmeye çalışıyordu. Tam Darlene boş sandalyeye oturacağı sırada, Jerry Griffith karşısına dikiliverdi. Darlene'in bu karşılaşmadan hiç de hoşlanmadığı hemen belli olmuştu. Genç kız Jerry'yi hiç görmemiş gibi davranıp sandalyesine oturmak istedi. Ama Jerry hâlâ kıza bir şeyler söylemeye çalışıyordu. Darlene son bir çabayla Jerry'yi itip sandalyesine geçmek istedi, ama Jerry hâlâ onun peşini bırakmaya niyetli görünmüyor, ille de kıza bir şeyler söylemeye çalışıyordu. Darlene yürürken Jerry de konuşa konuşa arkasından ilerledi. Derken genç kız birden durup Jerry'ye döndü. Göz göze geldiler. Darlene alçak bir sesle fakat sert bir tavırla konuşuyordu. Yüzünü iyice Jerry'ninkine yaklaştırmıştı. Oğlana ne söylediyse, Jerry yüzüne bir tokat yemiş gibi afallamış kalmıştı. Darlene sandalyesine otururken, Jerry tekrar bir şey söylemeye çalıştı ama ağzından sözcükler bir türlü çıkmıyordu. Söylemek istediklerini elleriyle kollarıyla anlatmaya çalıştı.

Birdenbire Jerry'nin yüzü gerilmiş, bakışları değişmişti. Darlene neşeli bir tavırla masadaki arkadaşlarıyla konuşmaya dalınca, Jerry de ona bakakalmıştı. Barrett bir an için delikanlının Darlene'in boğazını sıkıp öldürmek isteyebileceğini de düşündü. Ama Jerry bunu yapmadı. Kolları yana sarktı. Yüzündeki gergin ifade kayboldu. Vücudu gevşer gibi oldu. Uykuda yürür gibi şaşkın ve dalgın bir halde masaların arasından güçlükle yürüdü. Delikanlı neden sonra kim olduğunu, nerede bulunduğunu hatırladı ve bunu hatırlar hatırlamaz da adımlarını sıklaştırıp hızla salonun kapısından dışarı çıktı.

Barrett, Jerry'nin çılgın gibi dışarı çıkışını izledikten sonra yerinden kıpırdamadı. Ortada bir gerçek vardı. Jerry'nin arkadaşı George Perkins, Darlene'i tanıyordu, hiç değilse nasıl bir kız olduğunu biliyordu. Ama Jerry, Sheri'nin arkadaşı Darlene'i daha önce görmemişti. Peki ama Jerry kıza ne söylemişti ve kız da ona ne cevap vermişti ki, Jerry böyle arkasından ko-

valayan varmış gibi telaş içinde lokali terketmişti? Barrett, bunu öğrenmeye karar verdi. Jerry'yle konuşmalıydı.

Hemen bardan ayrıldı fakat daha ancak üç adım ilerlemişti ki, kulübe giren bir grup genç kız yolunu kesti. Barrett birdenbire kendini bu gürültücü kızların arasında buluvermişti. Onlardan kurtulmak da zor olacağa benziyordu. Ufak tefek sarışın bir kız Barrett'i gözüne kestirmişti. «Kızlar,» diye tiz bir sesle bağırdı. «Bakın ben ne buldum. İşte karşınızda bin yıllık bir adam var. Ne de sevimli şey değil mi?» Sarışın kız Barrett'in çenesine bir de öpücük kondurdu. «Hadi yürü, benimle danset. Hadi dansedelim.»

Kız kollarını sıkı sıkı Barrett'e dolamış, onu dansetmeye zorluyordu.

Barrett, «Hayatım, tuvalete gidiyordum. Bana azıcık izin ver,» diyerek kurtulmaya çalıştı.

Kız, Barrett'e bakıp sırıttı. «Kızlarla dansetmekten daha mı zevkli bu? Eh, senin yaşındakiler için öyle olsa gerek.»

Barrett hemen oradan uzaklaştı. Soluk soluğa caddeye çıktığı zaman tam beş dakika kaybettiğini biliyordu. Melrose'un iki yönüne baktı. Fakat görünürde Jerry Griffith'e benzer kimse yoktu. Kulübe girmek için sıra bekleyen bir sürü genç vardı. Barrett onlara yaklaştı. Sıranın başında duranlardan birine birkaç dakika önce kulüpten çıkan birini aradığını anlattı. Jerry Griffith'i tarif etmeye çalıştı. Fakat bunu pek de başaramadığını sezmişti. Jerry'nin en önemli özelliği düzgün taranmış saçlarıydı. Ama bu da kalabalık arasında dikkati çekmesi için yeterli değildi.

Barrett, «Kulüpten koşarak çıktı. Bu size bir şey demiyor mu?» diye üsteledi.

Uzun boylu bir kız, «Demek delikanlı koşuyordu?» diye alaylı alaylı konuştu. «Evet, çarçabuk dışarı fırlayan bir oğlan vardı. Çünkü, acaba şarkıdan mı korktu, dediğimi de hatırlıyorum.»

Sıradaki öbür gençler bu sözlere güldüler. Sonra kız batıyı eliyle işaret ederek, «Bu tarafa gitti,» dedi. Yine gülüşmeler oldu. Barrett kıza teşekkür edip Melrose'dan La Cienega Bulvarına doğru yürümeye başladı.

Yürüdü, yürüdü, açık dükkânların kapısından içeri başını uzatıp baktı, boyuna kaldırım değiştirdi, fakat Jerry Griffith hiçbir tarafta yoktu. On beş dakika sonra başladığı yere dönmüştü.

Barrett canı sıkılarak yenilgiyi kabullenmek zorunda kaldı. Karanlık araba parkına doğru hızlı hızlı yürüyordu. Arabasının durduğu yere yaklaşırken şaşkınlık ve telaş arasında Jerry'yi asıl araması gereken yeri ihmal etmiş olduğunu farketti. Eğer Jerry kulüpten telaşla çıkmamış olsaydı, Barrett dışarı çıktığı zaman delikanlının arabasının burada bulunması gerekirdi. Jerry arabasına dönünceye kadar kuytu bir yerde bekleyebilirdi. Ama artık iş işten geçmiş olmalıydı. Jerry çoktan arabasına atlayıp gideceği yere gitmişti herhalde.

Ama yine de küçük bir umut ışığı vardı. Belki oğlanın arabası hâlâ yerinde duruyordu. Barrett arabayı anımsamaya çalıştı. Bir İngiliz arabasıydı galiba. Evet, kesinlikle öyleydi. Birdenbire arabanın markasını da hatırladı. Son model beyaz Rover bir arabaydı.

Barrett durup çevresine bakındı. Park yerinde kurşuni bir Thunderbird araba, eski ve pis bir beyaz Jaguar araba ve beyaz son model bir Rover araba vardı. Barrett'in umudu arttı. Ama bu gece belki de Los Angeles'te bir düzine beyaz son model Rover arabaya rastlayabilirdi. Yine de bu araba Jerry'nin arabası olabilirdi.

Barrett arabaya yaklaştı. Zifiri karanlıkta arabanın arka penceresinden içeri baktığı zaman ön koltukta birinin oturduğunu farketti. Önde bir değil de iki kişi bulunması ve bunların da arabadan dışarı çıkmaya hazırlanmaları olasılığını gözönünde bulundurarak hiç gürültü yapmadan ön tarafa geçmeye çalıştı. Arabanın ön kısmına gelince, içerde sadece bir kişinin oturduğunu gördü. Genç bir erkekti bu, direksiyonun üzerine abanmış, uyur gibiydi. Saçlar, yüzün yandan görünüşü bu delikanlının Jerry Griffith olduğunu anlamasına yetmişti.

Barrett, önce bocaladı. Sonra aklına müthiş bir düşünce geldi, bunun üzerine kararını verdi. Arabanın camına vurdu. Direksiyon başına kıvrılmış olan karaltı kıpırdamadı.

Barrett telaşla ön kapıyı kurcaladı. Kapı hemen açıldı. Ama

kapı açılınca da Jerry Griffith'in vücudu yana kaymaya başladı. Barrett hemen atik davranıp oğlanı yakalayarak düşmesini önledi. Delikanlı baygındı. Gözleri kapalıydı. Benzi de ölü yüzü gibi kül rengi olmuştu.

Barrett fısıldadı. «Jerry, Jerry, beni duyuyor musun?»

Cevap yoktu.

Hareketsiz karaltıda hiçbir hayat izi yoktu.

Barrett eğilip arabanın içine uzandı. Oğlanın soluk alıp almadığını, nabzının atıp atmadığını öğrenmek istedi. Bunu yaparken aralanan kapıdan içeri biraz ışık sızdığını farketti. Kanepede, Jerry'nin yanı başında duran şeyin ne olduğunu o zaman anladı. Boş bir hap şişesiydi bu. Arabanın döşemesinde de boş bir soda şişesi duruyordu.

Jerry Griffith intihara teşebbüs etmişti.

Acaba bunu başarmış mıydı?

Bundan hâlâ emin olamayan Barrett, kulağını delikanlının göğsüne dayadı ve kalp atışlarını dinlemeye koyuldu. Kulüpten gelen gümbürtü bir şey duymasına imkân bırakmıyordu. Barrett yine oğlanın nabzına baktı. Önce parmakları bir şey hissetmedi. Fakat sonra birdenbire hafif bir hoplama hissetti. Ancak bunun oğlanın nabzından mı, yoksa kendi parmağındaki sinir uçlarından mı geldiğini, kestiremedi.

Barrett, bundan sonra ne yapması gerektiğine bir anda karar verdi. İtfaiye örgütünün acil vakalar bölümüne durumu haber verebilirdi. Ya da oğlanı dışarı çıkarıp kusturmaya çalışarak hayatını kurtarmaya gayret edebilirdi. Fakat bunların ikisi de tehlikeli işlerdi. İtfaiye örgütünü durumdan haberdar etmekse, oğlanı ikinci kez ölüme mahkûm etmek demekti. Kendisinin kurtarmaya çalışmasına gelince, o da tehlikeliydi. Özel bir doktora başvurmak en ağır fakat en emin yoldu. O yörede oturan bir doktor tanıdığı vardı, ondan yardım isteyecekti. Barrett'in doktoru Quigley hemen biraz ilerdeki North Arden Caddesinde oturuyordu. Daha bir hafta önce Doktor Quigley ile buluşup yemek yemeleri için ondan randevu istemişti. Doktordan ırza tecavüz olaylarının tıbbi etkenleri hakkında bilgi almak istiyordu. Quigley şu sıralarda işleri pek çok olduğu halde Barrett'in buluşma önerisini geri çevirmemişti. Doktor bir kitap yazmakla

meşguldü. Onun için şu saatlerde evinde bulunması olasılığı kuvvetliydi. Üstelik doktorun ağzını sıkı tutacağından zerre kadar kuşkusu yoktu.

Barrett hemen oğlanın ceplerini karıştırıp arabanın kontak anahtarını buldu. Telaşla Jerry'nin hareketsiz vücudunu şoför mahallinden yana çekti. Sonra da kendisi direksiyonun başına geçip arabayı hareket ettirdi.

Ancak arabayı park yerinden Melrose caddesine çıkardığı zaman Barrett kara kara düşünmeye başladı. Acaba Doktor Quigley'e bir ceset mi götürüyordu, yoksa Savcı Duncan'a diriltilen bir tanık mı getiriyordu?

Barrett'le Dr. Quigley, Jerry'yi arabadan doktorun evine taşıyalı kırk dakika geçmişti. Barrett, Jerry'yi nasıl bulduğunu doktora anlatmıştı.

Jerry'yi doktorun muayene odasındaki yatağa yatırdıktan sonra boş ilaç şişesini de doktora vermişti.

Doktor şişeye bir göz atar atmaz, «Nembutal almış,» diye mırıldanmıştı. Sonra da masasının yanında duran siyah çantasını alıp oğlanın yanına bir iskemle çekmiş oturmuştu.

Barrett. «Jerry yaşıyor mu?» diye sormuştu.

Doktor Quigley hiç başını kaldırmadan cevap vermişti. «Bakalım göreceğiz. Sen yandaki bekleme odasına geçebilirsin, Mike.»

Bütün bunlar kırk dakika önce olup bitmişti. Barrett şimdi sinirleri adamakıllı gerilmiş bir halde kanepeye oturmuş, bir dergiyi karıştırıyordu. Fakat kırk dakikadan beri de okuduklarından bir kelime bile anlamamıştı. Ancak doktordan bu kadar zaman haber çıkmamasını da iyiye yoruyordu. Eğer geldikleri zaman Jerry ölmüş olsaydı, doktor ona durumu daha önceden bildirirdi. Aradan bir hayli zaman geçmesi, doktorun hastayı kurtarmaya çalıştığına işaretti.

Barrett doktorun öksürüğünü duyduğu zaman elindeki der-

giyi okumaya çalışıyordu. Doktor yorgun bir halde içeri girince, Barrett de hemen ayağa kalktı. Dr. Quigley gözlüğünü çıkarmış gözlerini ovuşturuyordu.

«Kurtuldu, Mike.»

«Tanrıya şükürler olsun, sana da teşekkür ederim.»

«Oğlan bir orduyu öldürmeye yetecek kadar uyku hapı almış. Anlaşılan tam kendinden geçtiği sırada onu bulmuşsun. Hemen buraya getirmen de bir şans eseri olmuş. Beş dakika daha geçseydi kurtulamazdı. Ona kuvvetli antidot verdim. İlaç etkisini gösterdi, artık tehlikeyi atlatmış sayılır.»

«Kendine geldi mi?»

«Tam anlamıyla. Ama çok zayıf, gerçekten çok zayıf. Fakat hastaneye yatırmak gerekli değil. Özellikle genel durumunu hesaba katarsak onu hastaneye yatırmamız daha sakıncalı olur. Bir saat kadar sonra evine gidebilir. Şöyle bir gece deliksiz uyku çeker, yarın da dinlenirse tümüyle iyileşir. Bu gençlerin bünyeleri inanılmaz derecede dayanıklı oluyor.» Doktor cebini karıştırıp bir reçete kâğıdı çıkardı. «İşte şu numaraya telefon edecekmişsin. Bu işten haberi olmasını istediği tek yakınının adı da yazılı. Maggie Russell adında bir kuzini varmış, ona haber vereceksin,» Dr. Quigley kâğıdı Barrett'e verirken ekledi. «Jerry'nin kuzininin yatak odasındaki özel telefonunun numarasıymış bu. Jerry onu buluncaya kadar durmadan aramanı istiyor. Oğlanın dediğine bakılırsa, bu kadın onu almaya gelirmiş.»

«Ben bu işi hallederim.»

«Pekâlâ, öyleyse ben de hastamın başına döneyim.» Doktor böyle dedikten sonra duraladı. «Frank Griffith sana çok şey borçlu, Mike. Sana minnettar olması gerekir.»

Barrett, «Bunların hiçbirinden haberi olmayacak ki,» dedi. «Hem beni sadece oğlan ilgilendiriyor.»

«Sen bilirsin.» Doktor elini ağzına götürüp öksürdü. «Yemek odasında telefon var.»

Dr. Quigley hastanın yanına döndü. Barrett de yemek odasına girip ışığı yaktı. Telefonu masanın üzerine yerleştirdi. Telefon numarasının yazılı olduğu kâğıdı telefonun yanına koydu, şöyle biraz düşündü, sonra Maggie Russell'in özel telefon-

numarasını çevirdi.

Telefon uzun zaman çaldı, çaldı. Cevap veren yoktu. Birkaç saniye daha telefonun başında beklemeyi kararlaştırmıştı. Yine cevap alamazsa, biraz sonra bir kez daha şansını deneyecekti. Nasıl olsa Maggie Russell odasına dönecekti. Barrett telefonun zilini dinlerken birdenbire bir kadın sesinin zil sesinin yerini aldığını farketti.

«Aloo?»

«Bayan Russell siz misiniz?»

«Evet, ta kendisi.»

«Ben Mike Barrett. Sizi rahatsız ettiğim için özür dilerim ama...»

«Sizinle bir daha konuşmak istemediğimi belirttiğimi sanıyordum.»

«Bir dakika durun. Sizi kendim için aramıyorum. Jerry için aradım.»

«Jerry mi dediniz?»

«Evet, kuzeniniz Jerry için. Şimdi kendisiyle beraberim. Ben...»

«Hiçbir şey anlamadım. Siz onun yanında olamazsınız. Evden çıkmasına izin verilmiyor ki.»

«Verilen emirlere aldırmadan bu akşam erkenden evden çıkmış. Şimdi boşuna zaman kaybetmeyelim de olanları ben size kısaca anlatayım. Yalnız sizin telefonunuzu başka birisi de dinleyebilir mi, önce onu söyleyin bana.»

«Hayır, hayır, bu telefon sadece bana aittir.» Maggie meraklı bir sesle sordu. «Ne oldu? Kötü bir şey mi oldu?»

«Jerry şimdi iyi ama öbür dünyaya gitmesine ramak kalmıştı. Bakın olanları kısaca anlatayım. Bu akşam saat yediden sonra gençlerin devam ettikleri bir lokale gitmem gerekti...» Barrett, Jerry'nin kulübe gelişini, George Perkins ve Darlene Nelson ile aralarında geçenleri ve Jerry'yi daha sonra arabasında baygın buluşunu anlattı. Sonra da Doktor Quigley'in hasta hakkındaki düşüncelerini sıraladı. «Jerry birisinin sizinle temasa geçmesini söylemiş. Başkasının bunu öğrenmesini istemiyormuş.»

Maggie telaşla, «Aman kimse duymasın. Ama kuzenim

şimdi iyi değil mi? Doktor öyle dedi değil mi?» dedi.

«Evet. Siz buraya geldiğiniz zaman Jerry de ayağa kalkıp sizinle birlikte eve dönecek hale gelmiş olacak.»

«Hemen oraya geliyorum.»

«Size adresi vereyim.»

Barrett genç kıza adresi verir vermez Maggie telefonu kapadı.

Barrett ahizeyi yerine koyarken, acaba Maggie gelinceye kadar orada kalsa mı, kalmasa mı diye düşündü. Aslında kalması için bir neden yoktu. Kızı bir kez daha görüp onun büyüsüne kapılmaktan başka bir işe yaramayacaktı. Bu da Barrett'in hoşuna gitmiyordu. Ayrıca kızın da onun yanında sıkılıp utanacağını biliyordu. Bu gece yaptığı fedakârlıklara karşın Barrett hâlâ Griffith'lerin düşmanıydı.

Bunları düşünürken aklına dava geldi. Yapılacak pek çok iş vardı ve pek az zamanı kalmıştı. Faye Osborn saat on birden önce Barrett'in evine gelmeyecekti. Son zamanlarda görülen sansür davalarını şöyle bir incelemesi için birkaç saatlik zamanı vardı.

Doktor Quigley'e Maggie Russell'in birazdan geleceğini ve kendisine ihtiyaçları olursa onu bürosunda bulabileceklerini söyleyecekti. Ondan sonra da bir taksiye atlayıp arabasını bıraktığı park yerine gidecekti.

Mike Barrett, bürosunda kendini daha önceki sansür davalarının dosyalarını incelemeye değil, son on, on iki yıl içinde İngiliz ve Amerikan dergilerinde yayınlanan sansürle ilgili yazıları okumaya vermişti. Bu yazılar genellikle ünlü yazarların imzalarını taşıyordu. Kimura bunları toplayıp Zelkin'e vermişti.

Bu yazılardan sekiz on tanesini okumuştu ki, Maurice Girodias'nın Encounter dergisinde yayınlanan yazısının bir paragrafı dikkatini çekti. Girodias insanların çoğunun duygusal olmayan bir ihtiras gösterisinden meydana geldiklerini, cinsiyetle yiyecek ve uykuyla olduğu kadar ilgilendiklerini belirtmişti. A-

ma cinsiyet her insanın hayatının temel taşı olduğu halde, bunun uygulanması çok karışıktı ve görüntüsü de çeşitli tepkilere yol açıyordu. Girodias yazısında, her erkeğin ve kadının her gün tecavüz olayıyla karşılaştıkları kanısındaydı. İşte Barrett'in dikkatle iki kez okuduğu paragraf da buydu.

Girodias şöyle yazıyordu: «Irza tecavüz, herhangi bir kimsenin kişisel özelliğine yapılan en uygarlık dışı saldırıdır. Ama o renksiz aile reisi, o sakin, sadık koca, evlilik yoluyla bir kadına sahip çıkan erkek her gün bir düzine kızın ırzına tecavüz eder. Tabii bu sadece gözle yapılan tecavüzdür. Şöyle bir saniye süren bakış, mikro tecavüz niteliğini taşır. Çoğu zaman da tecavüze uğrayan bunun farkına bile varmaz. Ama bu çok da az olsa bile cinsel bakımdan tatmin edicidir... Aynı adamın sadık karısına gelince. O da modaya uymayı, mücevherler takıp takıştırmayı, güzel kokular sürmeyi kendi kocasını baştan çıkarmak için mi göze alır? Kesinlikle hayır. Erkek cinsinin tümüne kendini peşkeş çekmek için bu klasik, yapay çarelere başvurur. Tabii onun da elde edilip ırzına tecavüz edilmesi sadece bakışlarla olur. Tarih öncesi insanlarının o küçük etkileme kuralları hâlâ yürürlüktedir.»

Barrett, ne kadar doğru, diye düşündü.

Kendi düşünceleri de bu yazılanların doğruluğunu kanıtlamaya yetiyordu. O da bir kadına her bakımdan sahipti. Yalnız bunu kanun yoluyla elde edilmiş bir sahiplik haline getirmemişti henüz. Barrett, Faye'e sahipti. Ama daha bir gün önce o uygar görünüşün ardına saklanan vahşice duygularının etkisiyle iki kadının ırzına tecavüz etmiş sayılırdı. Birincisi Beverly Hills Otelinin yüzme havuzundan çıkan bikini mayolu güzel bir kızdı. Daha sonra da Maggie Russell adındaki o güzel kadının ırzına tecavüz etmişti. Jerry Griffith'le kendisi arasındaki tek fark da, Jerry'nin bu işi şiddet kullanarak bir cinsel ilişki kurmak amacıyla yapması, Barrett'in ise işi sadece gözleriyle idare etmesiyle saldırmayı alışkanlık haline getirmişlerdi. Jerry'nin yaptığı suç sayılıyordu ama Barrett'inkisi zararsızdı. Ama iki tecavüz olayının da aynı vahşi ve doğal isteğin bir sonucu olduğu kesindi. Yalnız Jerry ihtiraslarına gem vurmayı başaramamıştı, oysa erkeklerin çoğu şehvet duygularını şu ya da bu

şekilde toplumun kurallarına aykırı düşmeyecek bir düzene sokmayı biliyorlardı. Ancak hiçbir erkek cinsiyet konusunda kendini hemcinslerinden üstün görememeli, kendisinde hiçbir kusur bulunmadığı düşüncesine kapılmamalıydı.

Bakalım Elmo Duncan, şu toplumun ahlak kurallarının koruyucusu her allahın günü gözleriyle kimbilir kaç kadının ırzına tecavüz ediyordu?

Barrett başını sallayarak okumasını sürdürdü. Makaleyi bitirdikten sonra bir başkasını okumaya hazırlanırken dirseğinin dibindeki telefon çalmaya başladı. Hemen telefonu açtı.

Karşı taraftan kulağına gelen ses Maggie Russell'in sesiydi.

«Doktor Quigley'in muayenehanesine gittiğim zaman sizi de orada bulacağımı sanmıştım. Doktor bana büronuzda olduğunuzu söyledi.»

«Her şey halledildi mi?»

«Jerry şimdi iyi. Kimseye görünmeden onu eve soktum. Yatağında uyuyor. Şey, acaba sizi bir dakikacık görüp konuşabilir miyim?»

Barrett, «Elbette,» dedi. «Ama sizin o kadar yolu tepip bu berbat büroya kadar gelmenize gerek yok. Zaten ben de birazdan evime gidecektim. Westwood'da durup bir sandviç yiyip bir fincan da kahve içmeyi düşünüyordum. Acaba bana arkadaşlık eder misiniz?»

«Nereye isterseniz gelirim. Fazla zamanınızı da alacak değilim zaten.»

«Durun bakalım. Westwood Bulvarını geçer geçmez küçük bir sandviççi vardır. Adı Ell'dir. Şey...»

«Dediğiniz yeri biliyorum.»

«Öyleyse on beş dakika sonra orada buluşalım.»

Mike Barrett, tam on altı dakika sonra Ell'in yanındaki benzinciye arabasını yanaştırdı. Bir bidon benzin ve gerektiği kadar yağ konmasını tembihledikten sonra telaşla küçük lokantaya yürüdü.

İçeri girdiği zaman Maggie'nin kendisinden önce gelmiş olduğunu gördü. Arka taraftaki masalardan birine oturmuş, dü-

şünceli düşünceli sigara içiyordu. Barrett'in içeri girdiğini de farketmemişti.

Barrett tezgâhın yanından geçip Maggie'nin masasına doğru yürüdü. Kızın parlak koyu renk saçları, kurşuniye bakan yeşil gözleri ve o kalınca alt dudağı, genç adamın aklında kaldığı kadar cazibeli ve büyüleyiciydi. Masanın üzerinden genç kızın beyaz saydam bluzunu ve içindeki beyaz sütyenini görebiliyordu.

Bir ırza tecavüz daha, diye düşündü Barrett ve gülümsemekten kendini alamadı.

Masaya iyice yaklaşınca genç kızın ne kadar ciddi olduğunu gördü ve o akşam daha erken saatlerde olanları anımsayarak bunların kızı adamakıllı etkilemesi gerektiğine inandı ve kendisi de ciddileşti. Buraya gelirken kızın onunla konuşmak istemesinin nedenleri üzerinde kafasını yormamıştı. Ama bunların neler olabileceğini aşağı yukarı tahmin edebiliyordu. Barrett genç kızla selamlaşıp karşısına oturduktan sonra garsona peynirli sandviç ve kahve ısmarladı. Bu iş bitince Maggie, Barrett'in tahminini doğruladı.

«Telefonda size çok kaba davrandığım için özür dilemek istedim. Ayrıca teşekkür de etmem gerekiyor. Telefonda bunu da yapamadım. Oysa Jerry ve... ve şey için, yani benim için katlandığınız sıkıntıdan ötürü size ne kadar teşekkür etsem azdır. Sizin bu yaptıklarınızın karşılığını nasıl ödeyeceğiz onu da bilemiyorum...»

«Bayan Russell, benim yerimde olan herhangi bir kimsenin yapacağını yaptım ben de.»

«Hayır, herhangi bir kimsenin hele herhangi bir avukatın yapacağı işler değildi bunlar. Başını başka tarafa çevirip karşı tarafın en önemli tanığının ölmesine göz yumarak, kendi durumunu sağlamlaştırmak isteyecek pek çok avukat çıkardı. Böylelerine pek sık rastlayacağımızı biliyorum.»

«Bayan Russell, siz yarı insanlardan sözediyorsunuz. Oysa ben insanlardan sözediyordum.»

Maggie, «Evet,» diyerek garsonun kahveyi boşaltmasını bekledi. Sonra sözlerini sürdürdü. «Her neyse, telefondaki davranışımı bağışlayın. Bir taksiye atlayıp Doktor Quigley'in evine

gittim. Yolda da size karşı ne kadar soğuk davrandığımı farkettim. Ama sizi orada göreceğimi umuyordum. Karşılaşır karşılaşmaz özür dileyecek, size ne derece minnettar olduğumu anlatacaktım. Dr. Quigley büronuza gittiğinizi söyledi. Onun için Jerry'yi yatağına yatırır yatırmaz cesaretimi toplayıp size telefon ettim.»

«Beni aramanıza sevindim. Kulüpte neler gördüğümü size daha önce de anlatmıştım. Ama Jerry'nin birdenbire öyle telaş içinde kulübü terketmesinin nedeni neydi, onu bilemiyorum. Acaba size bundan hiç sözetti mi?»

«Hayır. Zavallıcık pek fazla konuşamayacak derecede yorgun ve hastaydı zaten. Bunu bana anlatacağını da pek sanmıyorum. Kendisine ben de bu konuda bir soru sormayacağımı biliyorum.»

«Sormanız gerekir demek istemedim zaten. Fakat bu çok önemli bir konu. Bir delikanlı kendini öldürmeye çalışırsa, bunun nedenini öğrenmekte yarar vardır sanırım. Herhalde size bu intihar olayı hakkında da bir şey söylemedi değil mi?»

«Hayır, söylemedi. O hapları niçin yanında taşıdığını da anlatmadı.»

«Üzüntüleri ve dertleri son haddine varmış olabilir. Çocuk sonunda sıkıntıdan, üzüntüden patlayacak hale gelmiştir belki de. Ama patlama derecesine varmasının nedenini merak ettim sadece. George Perkins'in davranışı mı? Darlene Nelson'un ona söylediği herhangi bir söz mü? Yoksa bugün, sabahleyin ya da öğleden sonra karşılaştığı bir olay mı?»

Maggie, «Bilmiyorum,» dedi. Genç kızın bakışları bir an için Barrett'inkilerle karşılaştı. Sonra başını önüne eğdi. «Şey, belki de ben bir şey biliyorum, bugün olan bir şeyden haberim var yani. Bunu size söylemem gerekir. Siz de Jerry'nin işlerine yeterince karışmış oldunuz. Onu kurtarmakla bazı şeyleri öğrenmeye hak kazandınız sanırım. Fakat bunu size anlatmadan önce soru sormak istiyorum. Zihnime takılan bir soru var.»

«Hadi sorun.»

«Jerry o kulüpteyken sizin orada ne işiniz vardı? Sanki kentte gidecek başka yer yokmuş gibi neden oraya gittiniz? Jerry'yi mi izliyor, gölge gibi onun peşinde mi gidiyordunuz?

Galiba avukatların delil toplamak için yaptıkları işlerden biri de budur değil mi?»

«Televizyonda seyrettiğiniz her şeye inanmayın, Bayan Russell.»

«İnanmam ama...»

«Hayır, işin garibi ben Jerry'yi izlemiyordum. Kefaletle serbest bırakıldıktan sonra Jerry'nin evinden uzaklaşmasına milyonda bir olasılık bile göremiyordum. Başkasını izliyordum. Daha doğrusu başka birini bulmaya çalışıyordum. Jerry'nin, George Perkins adında bir arkadaşının bulunduğunu biliyordum. Hatta Perkins'le bir kez karşılaşmışlığım bile var. Onu başka arkadaşlarıyle birarada görmeyi umuyordum. George'un yanındaki çocukların Jerry'nin de arkadaşları olabileceğini düşünmüştüm. Yeraltı Tren Istasyonu Lokaline gençlerin pek rağbet ettiklerini öğrendim. Bu akşam orada büyük bir konser vardı. Bu konserin George Perkins'i de ilgilendireceğini düşündüm. Yanılmamıştım. Ama Jerry Griffith'in de bu programla ilgilenebileceğini bir an için bile aklıma getirmemiştim. Jerry salona girdiği zaman oğlanın yanına yaklaşmadım bile. Onu rahatsız etmek istemiyordum. Ancak Darlene'le aralarında geçen o tatsız olaydan sonra Jerry lokalden telaşla çıkıp gidince, onu bulup olup bitenler hakkında bilgi almaya karar verdim. Eh, Jerry'yi bulmasına da buldum ya.»

Maggie, «Tanrıya şükürler olsun,» diye fısıldadı.

«Yaptığım açıklama tatmin edici oldu mu, Bayan Russell?»

«Özür dilerim. Sizi bu şekilde sıkboğaz etmek istemezdim. Her davranışınızdan kuşkulandığımı sanacaksınız. Dün gece öyleydim. İnanın bana, Bay Barrett, bu gece sizden kuşkulanmıyorum. Artık vazgeçtim bundan.»

«Eksik olmayın.»

Sandviçleri gelmişti. Garson masadan uzaklaşır uzaklaşmaz Barrett sandviçini yemeye başladı. Bir ara başını kaldırınca Maggie'nin önündeki yiyeceğe hiç dokunmamış olduğunu farketti.

Maggie tasalı tasalı genç adama bakıyordu. «Bugün olan bir şeyi size anlatacaktım. Bu olay belki Jerry'yi üzmüştür.»

«Bana bir şey anlatmanız şart değil, Bayan Russell.»

«Size bunu anlatmakla aileme sadakatsizlik etmiş olmayacağım. Nasıl olsa her şey ortaya çıkacak. Üstelik belki de Jerry'nin bu geceki davranışının nedeni de böylece anlaşılır. Bay Luther Yerkes... bu adam bizim işlerimize burnunu nasıl soktu bilemiyorum ya, neyse. Eniştemin en iyi müşterilerinden biri olmaktan başka bir özelliği de bulunmasa gerek. Yalnız galiba Bay Duncan'ın daha yüksek bir göreve atanmasında siyasi bir çıkarı var, onun için de Bay Duncan'ın size karşı büyük bir gösteri düzenlemesini istiyor. Jerry'nin de Yedi Aşk Dakikası aleyhine tanıklık yapabileceğini ileri sürüyor. Bugün öğleden sonra bize geldi. Yanında bir de ruh doktoru vardı. Eniştemin avukatı salık vermiş bu doktoru. Doktorun adı Roger Trimble'di.»

«Luther Yerkes, Griffith'lerin evinde ha,» Barrett dilini dudaklarının üzerinde gezdirdi. «Eh, buna hiç şaşmam. Tam birbirlerini bulmuşlar. Luther Yerkes'in Duncan'ın senatör olması fikrini desteklediğine dair söylentiler kulağıma çalınmıştı. Bu da söylentilerin doğru olduğunu gösteriyor. Duncan'ın bu davayı böyle dallandırıp budaklandırmak istemesinin nedeni de anlaşılıyor. Sözünü kestiğim için özür dilerim. Devam edin, lütfen.»

«Jerry'yi zorla Doktor Trimble'a tedavi ettirmek istiyorlardı. İlk seans bugün, yukarda Jerry'nin yatak odasında yapılacaktı. Bir saat kadar sonra Dr. Trimble aşağıya indi ve Jerry'nin durumu hakkında kısaca bilgi verdi. Size kısaca şu kadarını açıklayabilirim: Doktor, Jerry'nin bir bunalım içinde olduğunu anlattı. Tecavüz olayı hakkındaki duyguları da boyuna değişiyormuş. Bundan sözetmek istemez görünürken, bu konuda konuşmaya başlayınca da yaptıklarından gurur duyar gibi davranıyormuş. Doktor, Jerry'nin kendini zorla mahvetmek istediğini söyledi. Jerry'ye fazla baskı yapılmaması gerektiğini belirtti. Bunun üzerine Bay Yerkes, doktora Jerry'nin kitap aleyhinde tanıklık yapması hakkındaki düşüncelerini sordu. Doktor Trimble bu soruya kesin bir yanıt veremedi. Bir kanıya varabilmek için vaktin henüz pek erken olduğunu ileri sürdü. Jerry'nin kendini bu kitabın bir kurbanı saydığı doğruydu ve bu fikir zihnine iyice yerleştiği takdirde güçlü ve etkileyici bir tanık olabilirdi.

Aynı zamanda Jerry korku içindeydi ve kalabalığın önünde konuşmaktan da çekiniyordu. Biraz daha içine kapanacak olursa, tanıklık yapması bir işe yaramayabilirdi. Daha sonra Doktor Trimble duruşma başlayıncaya kadar ve duruşmalar sırasında her gün bir saat Jerry ile meşgul olacağına Bay Yerkes'le Frank Enişteye söz verdi. Bir ruh doktoruyla konuşmanın Jerry'i ne kadar sıktığını benden başka hiç kimse anlayamamıştı. Jerry sadece rahat bırakılmak istiyor. Bu geceki o çılgınca davranışına karşın insan içine çıkmak istemediğini biliyorum. Herhangi bir doktorun onun iç dünyasına burnunu sokması da onu tedirgin ediyor. Onun tedavi görmesinin gerekli olduğunu biliyorum. Yalnız şimdi bunun sırası değil galiba.»

Barrett, «Doktor Trimble'ın da bunu sezdiğinden eminim,» dedi. «Herhalde şimdilik Jerry'ye destek olup duruşmaların sonuna kadar dayanmasını sağlamak isteyecektir.»

Maggie Russell sandviçini biraz kemirdi, sonra tabağa bıraktı ve tabağı da önünden itti. «Evet, öyle yapacaktır sanırım. Eğer iş sadece Dr. Trimble'a kalsaydı, hiç tasalanmazdım. Beni asıl üzen, Bay Yerkes'le Frank Eniştemin Jerry'ye baskı yapmaları. Dr. Trimble gittikten sonra neler oldu görmeliydiniz. Doktor gider gitmez, Bay Yerkes basın ve televizyonun Jerry'yle bu derece ilgilenmelerinin bizim için büyük bir şans olduğunu belirtti. Bay Yerkes gazetecilere ve televizyonculara yardımcı olmamız gerektiğini söyledi. Onun dediğine bakılırsa, basın ve televizyon sayesinde halk da müstehcen bir kitabın bir gence nasıl kötülük ettiğini görecekmiş ve bu da Jerry'ye sempati gösterilmesini sağlayacakmış. Bay Yerkes, Merle Reid'in Jerry'yle röportaj yapmasına izin vermek cüretini gösterdiğinden sözetti. Zaten Merle Reid de kapıda bekliyordu.»

Barrett, «Reid mi?» dedi. Kahvesini içiyordu. Fincanı masanın üzerine bıraktı. «Yani şu televizyon yorumcusu mu?»

«Her gece bütün istasyonlarda konuşan adam işte.»

«Sinir bozucu herifin biri. Bir gece onun bir idam mahkûmuyla yaptığı konuşmayı dinlemiştim. Adamı görseydiniz, bir kolejin bahçesinde öğrencilerle gevezelik ediyor sanırdınız.»

«Sizden bu sözleri duymak beni sevindirdi. Çünkü o duygusuz budala beni hasta etti. Bay Yerkes onu iki teknisyenle

birlikte içeri aldı. Teknisyenlerin birinde bir portatif kamera vardı, öbürü de lambaları taşıyordu. Frank Eniştem Jerry'yi aşağıya indirmemi istedi. Ben de bu isteğini yapmayacağımı söyledim. Ethel Teyzem benim tarafımı tutuyordu. Fakat Frank Eniştem, Jerry'nin iyiliğine çalıştıklarını iddia etti ve yukarı çıkıp Jerry'yi getirdi. Gerisini anlatmama gerek var mı? Jerry bir köşeye kıstırılmış zavallı bir ürkek kediye benziyordu. Hele o kamera çalışırken Merle Reid, Jerry'ye Yedi Aşk Dakikası'nın hangi bölümünün onu sokağa fırlayıp bir kıza saldırmaya yönelttiğini sorduğu zaman kahroldum. Tanrım, o ne korkunç bir manzaraydı... Jerry kendini tutamadı, hıçkırmaya başladı. Ben de hiçbir şeye aldırmadan Jerry'yi alıp o odadan çıkardım. Hiç kimse bana engel olmaya çalışmadı. Fakat Luther Yerkes, bu olup bitenler büyük bir zafermiş gibi kutlamaya kalkıştı. Durmadan Reid'e, 'Görüyorsunuz ya, pis bir kitabın bir gence neler yapabileceğini görüyorsunuz ya,' diyordu. O budala Reid de, 'Jerry'nin ağlama sahnesi fevkalade oldu,' diyordu. 'Gerçekten müthiş oldu bu sahne.' İşte Jerry'nin o kulübe gitmeden önce evde ne durumda olduğunu anlamışsınızdır sanırım.»

Maggie Russell bunları anlatmakla üzerindeki yükten kurtulmuş ve bayağı rahatlamıştı. Artık kahvesini de rahat rahat içebiliyordu.

Barrett birkaç saniye düşünceli gözlerle onu seyrettikten sonra, «Biliyor musunuz, Bayan Russell, bana öyle geliyor ki, sizin evde herkes Frank Griffith'ten korkuyor. Bilmem düşüncelerimde yanılıyor muyum?» dedi.

Maggie kaşlarını çatıp fincanını dudaklarına yaklaştırdı. «İnanın, ben kesin bir şey söyleyemem. Söyleyebilecek olsam bile yapamam bunu. Hatta belki bu kadarını bile anlatmamalıydım size. Ama daha azını anlatmak da haksızlık olacaktı.»

«Pekala. Bay Griffith oğlunun durumunu bildiği halde, onun bu derece üstüne düşmesi, ondan boyuna bir şeyler istemesi beni biraz şaşırttı doğrusu.»

«Kötü bir niyeti yok, bunu biliyorum. Aslında Frank Enişte oğluna yardım etmek istiyor. Ama sadece kendi aklının hükmettiği şekilde yapmaya çalışıyor bunu.»

Barrett başını salladı. «Belki de siz haklısınız. Size Grif-

fith'ler hakkında daha fazla soru sormayacağıma söz veriyorum. Yalnız son bir sorum daha var, o da sizinle ilgili. Tabiî sizce bir sakınca yoksa soracağım bunu.»

«Soracağınız soruya bağlı.»

«Siz çok güzel, genç ve akıllı bir genç kızsınız. Hangi işe el atsanız başarabilirsiniz. İstediğiniz şekilde yaşayabilirsiniz. Ama buna rağmen kendinizi Griffith'lerin evine hapsetmiş, fazla bilgi ve akıl istemeyen bir işe bağlanmışsınız. Sizin durumunuzdaki bir genç kızın kendini böyle harcaması inanılacak şey değil. Kendi kendime bunun nedenini sordum. Şimdi de aynı soruyu size sormak cesaretini buldum. Niçin, Bayan Russell?»

«Bu bir sır değil. Nedeni gayet basit. Yapmak istediğim işi yapıyorum.»

«Ben meselenin bu derece basit olabileceğine inanamam.»

Maggie genç adama hafifçe gülümsedi. «İşte kuşkulanma sırası şimdi de size geldi.» Genç kız birden ciddileşti. «Evet, galiba biraz daha karışık bir mesele bu. Durun bakayım. Bir kere, kendimi bildim bileli bir aileye sahip olma özlemini duymuşumdur. Annemle babam ben çok küçükken ölmüşler. Pek çok akrabamız vardı, beni aralarında paylaşıyorlardı ama daima onların arasında kendimi yabancı hissediyordum. Biraz büyüyünce kaçıp kendime bir hayat kurmak istedim. Önce Kuzey Carolina Üniversitesinde bir yıl okudum. Daha sonra da Boston Üniversitesinde üç yıl öğrenim yaptım ve buradan mezun oldum.»

«Hangi dalda ihtisas yaptınız?»

«İhtisas dalım ruhbilimdi. Ayrıca İngiliz Edebiyatı dalında da çalıştım. Ama kızların hepsinin bir uzmanlık dalı vardır: Evlenmek.»

«Peki siz evlendiniz mi?»

«Hayır, kendimi bulmaya çalışmak beni o kadar meşgul ediyordu ki, başkasını aramaya vakit bulamadım.»

«Hâlâ aynı durumda mısınız?»

«Eh, aşağı yukarı öyle sayılır. Sorularınız fazla kişisel olmaya başladı, Bay Barrett. Neyse, gelelim beni Los Angeles'e getiren nedenlere. Annem, ablası Ethel Griffith'e çok bağlı olduğunu söylerdi. Ethel Teyzem de annemi çok severdi. Ve tabiî

sonunda bana karşı da kendini sorumlu hissetmeye başlamıştı. Öğrenim yaptığım sıralarda bana hep borç para verirdi. Teyzemin yardımı olmasaydı belki üniversiteyi bitiremezdim.»

Barrett'in aklı Phil Sanford'la olan ilişkisine ve bundan doğan kurama gitti: Herkes bir kimseye bir şey borçludur. Herkes borçludur. Herkes borcunu ergeç ödemek zorunda kalır. Yeryüzünde bağımsız bir tek insan yoktur. Her insanın hayatı sonsuzluğa uzayan bir çizgi değil, bir dairedir, hem de tam bir daire.

Barrett, Maggie Russell'e baktı. «Demek teyzenize olan borcunuzu ödemeniz gerektiğini düşündünüz?»

«Hayır, mesele sadece bu değildi. Bir aileye kavuşmak özleminden kurtulamamıştım. Ethel Teyzemi yakından tanımak, onun ailesinin bir parçası haline gelmenin ne demek olacağını anlamak istiyordum. Onun için teyzem kendisinin özel sekreteri ve yardımcısı olmamı isteyince hemen teklifi kabul ettim. Ayrıca Los Angeles'i görmek de beni heyecanlandırmıştı. Aslında teyzemle eniştemin yanında bir yıldan fazla kalmayı düşünmüyordum. Anlaşmamız da böyleydi. Fakat zamanla ailenin bir parçası haline geldim ve Ethel Teyzenin bana ne kadar gereksinmesi olduğunu, Jerry'nin de bana nasıl bağlandığını görünce bir yere kıpırdamadım. Böylece Griffith'lerin yanında kalmamın ikinci nedenini de açıklamış oluyorum. Size dün de belirttiğim gibi bu ikinci neden Jerry'dir. Ona çok düşkünüm. O da bana bağlıdır. Benim şu sallantılı bağımsızlığıma bayılıyor. Yanılmıyorsam onun çocukluktan delikanlılığa geçiş döneminde benim büyük yardımım oldu. Tabiî şimdi de herkesten çok bana güveniyor. Bu anlattıklarımdan bir sonuç çıkarabilecek misiniz?»

«Evet. Niçin orada oturduğunuzu anlıyorum. Yalnız bir sorunu aydınlatmama izin verin. Yerkes, Duncan ve Frank Griffith, bunların üçü de beni Jerry'nin düşmanıymışım gibi göstermeye çalıştılar. Oğlana düşman olmamın nedeni de Jerry'yi felakete sürüklediğini iddia ettikleri kitabı savunmak istemem. Fakat size tekrar söyleyeyim, beni yanlış tanıttılar. Ben Jerry'ye acıyorum. Birkaç saat önce onun haline ne kadar üzüldüğümü bilemezsiniz. Sanki Jerry benim kendi oğlum ya da

küçük kardeşimdi. Asla ona bir kötülük yapmak istemezdim. Yedi Aşk Dakikası'nın Jerry'yi felakete sürüklediğine inansaydım, kitabın savunmasını da kesinlikle üzerime almazdım. Buna inanmalısınız. Ama bana hak vereceğini sanmıyorum. Bence o kitap iyi ve güzel bir eserdir.»

Maggie, Barrett'le göz göze geldi. Sonra alçak bir sesle, «Ben de onun iyi ve güzel bir eser olduğuna inanıyorum,» dedi.

«Yani o kitabı okuduğunuzu mu söylemek istiyorsunuz?»

«Evet.»

«Beğendiniz mi?»

«Bayıldım. Her kelimesi beni duygulandırdı. Öyle şaşkın şaşkın bakmayın. Kişilerin sinir sistemlerinin yapıları değişik olur. Belirli bir cisimle karşılaştığımız zaman içimizden bazıları bunun güzel olduğunu ileri sürebilirler, bazıları da çirkin bulabilirler. Ben bu romanı güzel buldum. Jerry'se beğenmedi ve kendi kişiliği yüzünden de kitap onu korkunç bir işe sürükledi. Ama bu olay benim kitabın edebî değeri hakkındaki inancımı sarsamaz. Sadece insanların değişik yaratılışta olduklarını ve bir olay karşısındaki tepkilerinin de daima değişik olabileceğini gösteriyor bu. Dediklerinizin doğruluğuna, yani Yedi Aşk Dakikası'nın Jerry'nin işlediği suçtan sorumlu tutulamayacağına inanmak isterim. Çünkü genel olarak bu kitap ve sansür hakkındaki fikirlerim sizinkilerin aynısıdır. Ama sizin dediklerinizin doğruluğu henüz kanıtlanamadı. Elimdeki tek delil Jerry'nin bu kitabın onu etkilediğine dair söylediği sözleri. Eğer bu doğruysa, benim kitap hakkındaki duygu ve düşüncelerimin önemi kalmaz. Eğer kitap Jerry'ye zarar verdiyse ve onun yüzünden Sheri Moore'un da başına dert geldiyse ve ayrıca bu kitap ilerde başka birini, herhangi birini de felakete sürükleyecekse, o zaman lanetlenip yasaklanmalıdır. Bu sözlerimin şaşırtıcı olduğunu biliyorum, Bay Barrett, fakat duygularımı daha başka ne şekilde anlatabilirim? Bir de şöyle anlatmaya çalışayım: Ben kitaptan yanayım ama Jerry'ye zarar veren herhangi bir şeye ve insana da karşıyım. Eğer kitap ona zarar vermişse, kitaba duyduğum inancı içime gömmek zorundayım. O zaman bu eserin hemen yasaklanmasını isterim.»

Barrett öne eğilerek ciddi bir tavırla konuştu. «Bayan

Russell, eğer bir kitap herhangi bir kimseyi felakete sürükleyebilirse, ben de onun yasaklanmasını isterim elbet. Bu noktada sizinle anlaşıyoruz. Yalnız asıl sorun şu: Bir müstehcen kitap, bir kimseyi seks suçu işlemeye yöneltebilir mi? Ruh doktorlarının çoğu bu soruya hayır yanıtını veriyorlar. Onlar bu tür suçları işleyenlerin müstehcen bir kitabı okumadan önce daha değişik nedenler yüzünden ruhsal olarak hastalandıklarını iddia ediyorlar. Cinsel Araştırmalar Enstitüsünde Dr. Kinsey'in yerini alan Dr. Wardell, seks yüzünden suç işleyenler üzerinde bir araştırma yapmış ve şu sonuca varmıştı: Müstehcen yayınların toplum kurallarının dışında kalan davranışlardan sorumlu tutulmalarını gerektirecek bir delil yok. Bir avukat gibi konuşmamı bağışlayın ama zaten avukatım, daha başka türlü de konuşamam. Şu dernek başkanı sayın Bayan Clair'in de bu kitabı okuduğunu belirtmeliyim. Üstelik bu kitap kadını felakete de sürüklemedi. Elmo Duncan kitabı okudu. Onu da mahvetmedi. Siz de okudunuz, Bayan Russell ve toplum dışı herhangi bir iş yaptığınızı da görmedim. O halde bu kitaptan yalnız Jerry'nin etkilendiği niçin doğru olsun? Hayır, Bayan Russell, hiçbir şey, hatta Jerry'nin kendisi bile bu kitabın onu suç sayılacak bir harekete sürüklediğine beni inandıramaz. Ve şunu da aklınıza koyun: Jerry'yi bir tanık olarak kullanmaya hiç niyetim yok. Ben Jerry ile ilgili gerçekleri ortaya çıkarmaya çalışıyorum. Davranışlarının gerçek nedenlerini bulmak istiyorum. Bu sakin, efendi çocuğun çılgınlar gibi sokağa fırlayıp karşısına çıkan ilk kıza saldırmasına neden olan etkenleri bulmak istiyorum. Gençleri şiddet hareketlerine yönelten gerçek nedenlerin peşindeyim. Bunların sayılamayacak kadar çok olduğunu hepimiz biliyoruz. Nedenlerden biri de aile. Aile ilişkileri ya da aile ilişkilerinin eksik oluşudur. İşte ben bunların peşindeyim. Eğer bunları bulabilirsem, kitabın bu suçu işlemediğini kanıtlamakla kalmayacak, Jerry ve onun gibilerine de büyük bir iyilikte bulunmuş olacağım.»

Maggie Russell bir saniye kadar sesini çıkarmadı. Daha sonra da, «Bari bir şey bulabildiniz mi?» diye sordu.

«Jerry'nin geçmişinde mi? Belki bir iki ipucu bulmuş sayılırım. Ama hiçbir delil yok. Mahkemede işe yarayacak bir şey

bulamadım henüz.»

«Ama birşey bulduysanız, yani kitabın dışında demek istiyorum, bu, Jerry'nin durumunu sarsmayacak mıydı?»

«Bayan Russell, bulduğum şey onun durumunu düzeltmeye yardımcı olacak. Yargıcın da ona daha hafif bir ceza vermesi mümkün.»

«Siz buna gerçekten inanıyor musunuz?»

«Gerçekten inanıyorum.»

«Şey, o halde...» Maggie sustu. Genç adamın yüzüne dikkatle baktı, sonra, «Galiba ben de söylediklerinize inanmaya başlıyorum,» dedi. «Belki de aptallık ediyorum. Ben size kişisel soruları doğrudan doğruya yanıtlayamam, ama daha açık konuşmaya hevesli kimseler de bulanabilir. Jerry'nin geçmişini öğrenmek ister miydiniz?»

«Evet.»

«Biliyorsunuz, ben buraya gelmeden önce Ethel Teyzemin başka bir yardımcısı varmış. Birkaç yıl yanında kalmış. Bu kadın sadece arkadaş gibiymiş. Biraz da hastabakıcılıktan anlıyormuş. Benim gibi sekreterlik görevini de üzerine almamış. O kadın işten çıktıktan ya da kovulduktan sonra teyzem bana bu işi önerdi. Belki o kadın size biraz yardım edebilir.»

«Kadının adı nedir?»

«Bayan İsabel Vogler. Yanılmıyorsam Van Nuys'da oturuyor. Bu gece yaptıklarınıza verebileceğim karşılık bundan ibaret, Bay Barrett.»

«Teşekkür ederim.»

Maggie çantasını aldı. «Bana bir sürü soru sordunuz, Bay Barrett. Biliyor musunuz, ben de size özel yaşamınızla ilgili sorular sormak istiyordum.»

«Keşke sorsaydınız. Kendimden sözetmek hoşuma gider.»

«Yok, hayır, bunları sormasam daha iyi olacak. Zaten artık çok geç oldu. Jerry'yle başa çıkabilmek için önce biraz uyku uyumam gerekiyor.»

«Bir soru bile sormayacak mısınız?»

«Size Faye Osborn'la ilgili bir soru soracaktım. Onu ta-

nırım. Şimdi sizi de biraz tanımış oldum. Sadece biraz merak ettim.»

«Onun bende ne bulduğunu mu, yoksa benim onda ne bulduğumu mu düşünüp meraklandınız?»

«Bu sizin sorunuz, Bay Barrett, benimki değil. Sadece nasıl tanıştığınızı merak etmiştim. Ama bunu başka zaman da öğrenebilirim.» Maggie ayağa kalktı. «Şimdi eve koşmalıyım.»

Barrett de ayağa kalktı. «Sorunuzun ya da sorularınızın başka zaman cevaplandırılabileceğini söylediniz. Bu sözlerinizden benimle tekrar konuşmak isteyeceğiniz sonucunu çıkarabilir miyim?»

«Oh, hayır, onu demek istemedim.»

«Ama ben içimden geçeni söyledim. Sizinle tekrar görüşmek isterim. Söz veriyorum, casusluk yapmak yok. Sadece dostluk çerçevesi içinde kalacağız.»

«Teklifiniz çekici, Bay Barrett. Ama ne yazık ki, yerine getiremeyeceğim. Sağda solda sizinle birlikte görülürsem ve aile sizinle dostluk ettiğimi duyarsa, durum yanlış anlaşılabilir. Hayır, her şeyi bu haliyle bırakalım. Fakat eğer... eğer size herhangi bir şekilde yardımım dokunabilecekse, tabii ailenin çıkarlarını zedelememek koşuluyla, beni özel numaramdan arayabilirsiniz. O numarayı da biliyorsunuz.»

«Biliyorum.»

Maggie masadan ayrılırken Barrett de onun peşinden gitmeye yeltendi. Fakat Maggie hemen elini kaldırdı. «Hayır, benim buradan yalnız çıkmam daha akıllıca bir iş olur sanıyorum. İyi geceler. Bu geceki ikramınıza teşekkür ederim.»

«İyi geceler, Bayan Russell.»

Genç kız gözden kayboluncaya kadar Barrett onu gözleriyle izledi. Masanın üzerinde duran hesap pusulasını eline aldığı zaman Maggie'nin yazdığı kâğıt gözüne ilişti. Griffith'lerin yanında çalışmış olan Bayan İsabel Vogler'in adresi yazılıydı kâğıtta.

Bu belki de Griffith'lerin geçmişine açılan bir gözetleme deliği niteliğini taşıyacaktı.

Maggie Russell'in minnet duygularının armağanıydı.

Ama gerçekten iyi bir ipucu da sayılabilirdi. Vaktin çok

geç olmasına karşın hemen harekete geçmeyi kararlaştırdı. Hesabı ödedikten sonra benzin istasyonuna gitti. Arabasına konan benzinin parasını da ödedikten sonra benzinciye telefon kulübesinin yerini sordu. Benzinci eliyle karşısını işaret etti.

Barrett telefon kulübesine girer girmez istihbaratın numarasını çevirdi ve Van Nuys'da Bayan İsabel Vogler adına bir telefon numarasının bulunduğunu öğrendi. Hemen cebinden bozuk para çıkarıp kumbaraya attı ve kendisine verilen telefon numarasını çevirdi.

Telefon uzun uzun çaldı. Neden sonra küçük bir oğlan çocuğun uykulu sesi duyuldu.

«Alooo.»

«Bayan Vogler orada mı oturuyor?»

«Evet, ama annem evde değil. Komşuya gitti. Telefon eden olursa not almamı tembihledi. Anneme iş bulmak için mi telefon ediyorsunuz?»

Bayan Vogler'e telefon etmesinin nedenlerini çocuğa açıklamak uzun sürecekti. En iyisi kolay akılda kalacak bir haber bırakmaktı. «Evet, bir iş için arıyorum. Yanında kâğıt kalem var mı? Annene Mike Barrett adında birinin onu aradığını söyle.» Barrett ismini harf harf tekrarladı. «Doğru yazdın mı?»

«Evet, efendim.»

«Annene söyle. Yarın saat onda bir işi için kendisiyle konuşmak istiyorum. Sana adresimi de vereceğim. Eğer annen dediğim saatte gelemeyecekse, şu numaraya telefon etsin.» Barrett böyle dedikten sonra adresini, telefon numarasını yazdırdı. «Annene randevuya gelmesini çok istediğimi söylemeyi unutma. Otobüs parasını da ödeyeceğimi söyle.»

«Söylerim, Bay Barridd.»

«Barrett dedim. İki t var.» Barrett adını yeniden heceledi. «Şimdi anladın mı?»

«Evet, efendim. Anneme söylerim.»

Barrett telefon kulübesinden çıktıktan sonra arabasına giderken Maggie Russell'i bir türlü aklından çıkaramadığını farketti. Genç kızın nemli dudaklarının aralık duruşu, heyecanlandığı zaman bluzunun altında göğüslerinin titreyişi, yürürken kal-

çalarının uyumlu bir biçimde sallanması hep gözlerinin önündeydi. Evet, gözle ırza tecavüz. Bu da onu hayli yormuştu.

Barrett arabasının yanında dururken Maggie'nin Faye hakkında sormak istediği soruların neler olabileceğini bulmaya çalıştı.

Faye.

Hay allah, az kalsın unutacaktı. Kolundaki saate baktı. Onbiri on sekiz geçiyordu. Barrett apartımana varıncaya kadar Faye de evde yarım saat beklemiş olacaktı. Bekletilmeye çalışkın değildi ve genç adama huysuzluk edecekti mutlaka. Gecikmesini haklı gösterebilmek için güzel bir hikâye uydurması gerekiyordu. Bir kere Maggie Russell'i hiç hesaba katmamalıydı. Bir erkek tanığın peşinden gidip onunla konuştuğunu söyleyebilirdi. Evet, bu güzel bir bahaneydi.

Ama belki de hemen bir hikâye anlatması gerekmeyecekti. Çünkü Faye'in canı sıkıldıysa, kapıyı vurup evine dönmüş olabilirdi. Barrett, Faye'in bunu yapmayacağını tahmin etti. Haftada bir gece sabaha kadar beraber oluyorlardı. Faye de buna «Geyşalık Gecem» diyordu ve her ne pahasına olursa olsun o geceyi Barrett'siz geçirmemeye bakıyordu. Faye, «Geyşalık Gecesi»ni çok seviyordu. Eh, Barrett de genellikle o geceyi iple çekiyordu. Yalnız bu gece pek yorgun ve bitkindi. Bir kadına sahip olmuştu. İkincisiyle uğraşacak halde değildi, ama o gece iki kadına sahip olması gerekiyordu.

Barrett arabaya bindi. «Geliyorum, Faye.» Geyşa Gecesi'ne katılmak için arabasını tenha yollarda büyük bir hızla sürdü.

Faye, Barrett'in hikâyesini kabullenmiş ve hiç de huysuzluk etmemişti. Biraraya geldikten sonra ilk yarım saat içinde Faye iki içki Barrett'e, iki de kendine hazırlamıştı. Kanepeye uzanmışlar, Faye erkeğin kolları arasında hayatından pek memnun bir halde dedikodu yapmış, genç adamı boyuna öperek onu mutlu etmek istediğini defalarca tekrarlamıştı. Ve çok geçmeden de bir an önce yatağa girmek için sabırsızlanmaya başlamıştı.

Şimdi de gece yarısından hemen biraz sonra, Barrett karyolasının yanında yalınayak durmuş, gömleğini ve pantolonu-

nu çıkarmaya çalışıyordu. Faye'in banyodan çıktığını duyduğu zaman pantolonunu çıkarmıştı.

Faye Osborn portatif pikabın başına gidip çok sevdiği yatak odası müziğini, Manuel de Falla'nın Ateş Dansı plağını buldu. Plağı pikaba koydu ve düğmesine bastı. Sesi en hafif tona getirdi. Barrett onun yatağın öbür kenarında oturup iki yana sallana sallana müzik dinleyişini seyrederken, Faye'in vücudunu örten elbiselerden kurtulduğu zaman nasıl da daha yumuşak ve çekici olduğunu düşünmekten kendini alamadı. Her zamanki gibi yine sadece şeffaf bir gecelik giymişti. Bu geceki geceliği pembeydi. Sarı saçları omuzlarına dökülüyordu. Şeffaf geceliğin altından genç kızın vücudunun bütün hatları görülüyordu.

Barrett birdenbire içinden ona karşı büyük bir istek uyandığını farketti.

«Mike, sen bunu her zaman İncil gibi başucunda mı tutuyorsun?»

Barrett başını arkaya çevirip sordu. «Neyi?»

Faye Yedi Aşk Dakikası'nın bir nüshasını havaya kaldırdı. «Bunu. Lambanın yanında duruyordu.»

«Kitabı elimin altında bulunduruyorum. Boyuna ona bakmam gerekiyor. Duruşma öncesi hazırlıklarının bir parçası da bu. Hem zaten ben o kitabı okumaktan da hiç bıkmıyorum.» Barrett yatağa girdi. «Sevgilim, sen de o kitabı okusan iyi olacak.»

Faye kitabı masaya bıraktıktan sonra yatağa girdi, geceliğinin eteklerini düzeltti. Başını yastıkta erkeğin tarafına çevirerek tatlı bir sesle, «Ben onu okudum, Mike,» dedi. «Dün gece bitirdim.»

«Öyleyse niye daha önce söylemedin bunu?» Mike, Faye'den tarafa döndü. Dirseğinin üzerinde doğruldu. «Eh, kitabı okuduğuna göre herhalde bana hak vermişsindir değil mi?»

Faye elini uzattı, Barrett'in çıplak göğsünü okşadı. «Bu yatakta böyle yatarken birbirimize karşı dürüst davranmalıyız değil mi? Daha doğrusu birbirimize dürüst davranmamız gereken tek yer burasıdır öyle değil mi?»

«Ne hakkında dürüst davranmaktan sözediyorsun? Kitabı

mı kastediyorsun yoksa?»

«Evet, çünkü...»

«Tatlım bunu sonraya bırakamaz mıyız? Daha sonra konuşabiliriz. Şimdi...»

Barrett bir koluyla genç kadına sarılmaya çalıştı, fakat Faye ona engel olmak için elini havaya kaldırdı.

«Hayır, Mike, lütfen hemen şimdi konuşalım bunu. Ben öyle istiyorum. Çünkü bu kitap var ya... Bizimle ilgili her şey ona bağlı işte. Sence bir sakınca var mı?»

Barrett'in sevişme isteği kalmamıştı. Kırgınlık ihtirasın yerini almaya başlamıştı bile. «Niye olsun?» Can sıkıntısını sesinden belli etmemeye çalıştı. «Madam önce konuşmak istiyorsun, konuşalım bakalım. Söz Faye Osborn'undur. O muhteşem, dayanılmaz dişi...»

«Mike, ben ciddi konuşmak istiyorum.»

Barrett başını salladı. «O halde ben de ciddi ciddi dinlerim.»

«Birbirimize karşı tam anlamıyla dürüst olabileceğimizi de kabul ediyorsun değil mi?»

«Evet, kabul ediyorum.»

«Pekala, öyleyse sana şu değerli kitabından sözedeceğim, Mike. Hayır, senin bu kitap hakkındaki düşüncelerinin doğru olduğunu sanmıyorum. Bence yanılıyorsun.» Faye erkeği omzundan tuttu. «Mike, gerçekleri kabul edelim. Ben kitabı okudum. Ve iğrenç buldum. Adi, anlatılmayacak derecede bayağı, başından sonuna kadar yalanlarla dolu pis bir kitap. İçinden bana hak verdiğini de biliyorum. Şimdi bizi kimse duyamaz. Bu davayla olan ilgini de unut. Gerçek benim dediğim gibi, değil mi, Mike?»

Barrett yüzü öfkeden kızarmış bir halde doğruldu. «Hayır, lanet olsun, gerçek bu değil. Bu davayı almama da kitabın güzelliği neden oldu. Oysa sen tam aksini iddia ediyorsun. Davayı aldığım için kitabı güzel bulduğumu sanıyorsun. Sen ne diyorsun, Faye? Kulaklarıma inanamıyorum. Gerçekten inanamıyorum. Kitap için ne demiştin?»

«Kitabı okudum ve ondan sonra kalkıp tepeden tırnağa sabunlanıp yıkanmak istedim. Kitabı adi, iğrenç ve sahte buldum. Eğer kitapta neler yazılı olduğunu bilseydim, senin böyle bir

müstehcen eseri savunmakla kendini âleme rezil etmene asla izin vermezdim. Birbirimize karşı dürüst davranabileceğimizi kabul etmiştin, Mike. İşte ben de dürüst davranıp düşüncemi sana açıklamaya çalışıyorum.»

«Pekala, dürüst davranıyorsun, anladık. Fakat ben de senin bu düşünceye nasıl saplandığını bulmaya çalışıyorum. Her hafta şurada birlikte geçirdiğimiz saatlerin Yedi Aşk Dakikası'nda anlatılanlardan ne farkı var, söyler misin? Bu yaptığımız iş iğrenç ve adi mi?»

Faye birden doğruldu. «Mike, bu iki şeyi nasıl bir tutabiliyorsun? Bizim yaptığımız iş ahlak dışı değil. Dilimiz temiz. Aşkımız dürüst. Fakat buna karşın seninle baş başayken yaptıklarımızın herkese ilan edilmesini de doğru bulmam. Seks özel bir yaşantıdır bence.»

«Belki de seks uzun yıllar gerektiğinden fazla gizli tutuldu. Pek çok insanı sıkan, rahatsız eden de bu olsa gerek. Bizim aşkımızın dürüst bir aşk olmasına gelince. Evet, bu doğru ama kitaptaki aşk niye bizimki kadar dürüst bir aşk olmasın?»

Faye ısrarla fikrini savundu. «Kitaptaki sahte aşk da ondan. Kahramanı Cathleen'i bir düşünsene. Bir erkekle sevişirken kadının aklından geçenleri hatırlasana. Bunların gerçekle hiçbir ilgisi yok. Gerçek bir kadının bir erkekle sevişirken bunları duyup düşünmesine imkân yoktur. Sadece bir yazar, daha doğrusu adamın biri, bir kadının o dakikalarda böyle düşündüğüne ya da düşünmesi gerektiğine inanmış. Herhalde Doktor Kinsey bunları duysaydı, benim tarafımı tutardı. Sen hep bana uzmanların sözlerini hatırlatıyorsun. Ben de sana Doktor Kinsey'in sözlerini hatırlatayım bari. Doktor Kinsey o müstehcen kitaplardaki dişilerin, erkeklerin sevişme yeteneğini ön plana aldıklarını belirtiyor ve bu tür kitaplarda kadınların sevişme konusundaki düşünce ve duygularını fazla abartarak anlattıklarını iddia ediyor. Aslında erkekler, bütün kadınların bu tür romanlardaki kadın kahramanlara benzemelerini isterler. Fakat gerçek hayatta... şimdi Doktor Kinsey'i bir tarafa bırakıp kendi düşüncelerimi açıklıyorum... Evet, gerçek hayatta, kadınlar asla böyle düşünüp bu şekilde hareket etmezler, Mike. Sadece Jadway'ler öyle yapar. Bu kitap gülünç ve aynı zamanda adi bir roman, Mi-

ke. İnan bana sevgilim. Ben de bir kadınım. Böyle şeyleri bilirim.»

Barrett'in aklı Maggie'ye gitmişti. O da böyle şeyleri biliyordu. Genç adam, «Sen de bir kadınsın, Faye,» dedi. «Bir erkek seninle sevişmek istediği zaman içinden neler geçirdiğini biliyorsun. Fakat pek çok kadın böyle anlarda bambaşka duygulara kapılabilir, evet seninkilerden çok daha değişik duygulara kapılabilir.»

«O kitaptaki fahişe gibi mi?»

«O kitaptaki dürüst kadın gibi. Anıları, istekleri, düşünceleri, duygularıyla belki de kadınların büyük bir çoğunluğunu temsil yeteneğine sahip olan o dürüst kadın gibi. Kadınların pek çoğu onunla aynı düşünce ve duygulara sahip oldukları halde bunu kabul etmekten çekinmektedirler.»

«Aklı başında hiçbir kadın kafasını böyle pisliklerle doldurmak istemez. Ve hiçbir kadın da, belki sokak kadınları dışında, kendini böyle bir dille dünyaya anlatmaya kalkışmaz.»

«Hangi dil? Kuzum sen hangi dilden sözediyorsun?»

«Dil, sözcükler demektir. Bütün o sözcükler işte. Romanda kadının sevişme isteği duyduğunu belirten kelimeler, vücudunun mahrem kısımlarını anlatmak için kullandığı kelimeler gibi.»

Barrett sordu. «Hangileriymiş bunlar?»

«Çok rica ederim, Mike, hangi sözcükler olduğunu sen benden iyi biliyorsun. Ben onları ağzıma alamam. Nefret ediyorum o kelimelerden. İğreniyorum.»

«Hayatım, dinle beni. Ortaçağlardan beri kullanılan kelimeler bunlar. Hiçbir erkeğin dilinden düşmeyen, hiçbir kadının kafasından hiç eksilmeyen kelimeler. Yazarın herhangi bir kadının kafasından geçenleri yazmasında ne gibi bir sakınca olabilir? Faye, o sözcükleri klasik edebiyat eserlerinde de bulabilirsin. Chaucer'in Canterbury Masalları'nda da okumuşsundur. Chaucer'in eserlerini okul kitaplarından kaldırtabilir misin? Bu kitapların okunmasını yasaklayabilir misin?»

Faye inadından vazgeçmiyordu. «Mike, ben çocuk değilim. Bana ders vermeye ya da pedagoji numaralarıyla kandırmaya çalışma. Sana gayet açık olarak söyleyeyim: Ben de bir kadınım ve hemcinslerimizin çoğundan hiçbir farkım yoktur ve benim

duygularımı zedeleyen şeylerin neler olduklarını da iyi bilirim. O kelimeleri kim kullanırsa kullansın, beni ilgilendirmez. İster Chaucer olsun, ister D. H. Lawrence, bana vızgelir. Bunlar dürüstlükle ilgisi olmayan sözcüklerdir bence. Bunları kullanan herhangi bir yazar da kadınları tanımıyor demektir, hatta belki de onlara düşmandır; kadın cinsini adileştirmek istemektedir, erkeklerin gözünde kadını küçük düşürmeye çalışmaktadır. Genç, yaşlı her erkeği kadınları hiçe saymaya zorlamaktadır. Öyle ters ters bakma, Mike. O kelimelerden tiksiniyorum. Senin de o pisliğin içine karışmanı istemiyorum. Zaman geçtikçe babamın, seni bu tür bir davadan uzak tutmak istemekte ne kadar haklı olduğunu daha iyi anlıyorum. Babam böyle bir davayla ilgilenen herhangi bir kimsenin felakete sürükleneceğini biliyordu. Baksana, sana bile daha şimdiden gerçek kişiliğine aykırı işler yaptırıyor, hiç ağzına almadığın sözleri rahat rahat söyletiyor.»

Faye'in babasından sözetmesi, Barrett'in yine sinirlerini bozmuştu. İçindeki pişmanlık duyguları birdenbire kaybolmuş, az önceki üzüntüsünden de hemen hiç eser kalmamıştı. «Eh, ne yapalım, ben bu davanın içindeyim,» dedi. «Ve öyle de kalmaya kararlıyım. Bir kadının içinden geçen düşünceler konusunda Jadway'in fikirleri de, benim fikirlerim de yanlış olabilir. Belki de bu düşüncelerin neler olduğunu kimse bilemez. Hatta belki kadınlar kendileri bile bilmezler.»

Barrett konuşurken Faye başını hafifçe yana kaydırmış, genç adamı dinliyor, bir yandan da meraklı gözlerle onu süzüyordu. Barrett sözlerini bitirirken Faye de gülümsedi. Uzanıp erkeğin elini tuttu. «Benim düşüncelerime birazcık da olsa anlayış göstermene sevindim. Ben de senin düşüncelerini anlamaya çalışacağım. Ben sadece kadın olduğumu biliyorum ve beni aşağılayan her şeye karşıyım. Ben bir kadınım, saygı ve sevgi isterim. Bunu sen de biliyorsun, Mike.»

«Tabii biliyorum.»

Faye'in eli erkeğin koluna uzanmıştı. Kendini tekrar yatağa bırakırken, Barrett'i de yatağa çekti. Şimdi yanyana yatıyorlardı. Faye parmaklarını erkeğin saçları arasında gezdirdi. Yumuşak bir sesle. «Bu budalalıklar uğruna seninle kavga etmek iş-

temiyorum. Seni sevmek istiyorum,» diye fısıldadı.

Faye, genç adama biraz daha yaklaştı. Başını göğsüne dayadı. «Şu son dakikalarda kafamın içinden neler geçtiğini de biliyorum. İnan bana, bir tek iğrenç kelime yok o düşünceler arasında. Sadece bir tek sözcük var o da 'aşk'. Seni ne kadar özlediğimi, sana ne derece gereksinmem olduğumu ve sadece senin iyiliğini istediğimi düşündüm.»

Barrett, «Evet,» dedi. Aklına Cornelius'un şu dizesi gelmişti: «Ah, Tanrım, beni erdemden nasıl da tiksindiriyorsun bir bilsen.» Barrett bu dizeyi Faye'e tekrarlamadı.

Faye tatlı bir sesle, «Bana soğuk davranma. Sakın beni cezalandırmaya da kalkışma, Mike. Hiç değilse seni böyle çok özlediğim zamanlar yapma bunu,» diye yalvardı.

Barrett, Faye'e sıkı sıkı sarıldı. Bir elini genç kızın geceliğinden içeri soktu, hafif hafif okşamaya başladı.

«Ben de seni istiyorum.»

«Öyleyse kitapları ve düşleri bir yana bırak. Birbirimizi sevmekten başka bir şey düşünmeyelim.»

Barrett, Faye'i okşamaya devam ediyor, ama başka da bir girişimde bulunmaya niyetli görünmüyordu. Faye'in fikirlerinde ısrar etmesi, ona karşı hâkim tavırlar takınması ince bir perde gibi onları birbirinden ayırmıştı ve Barrett duygularını harekete geçirmek için bir türlü bu perdeyi kenara çekemiyordu.

Genç adam Faye'in serin parmaklarının vücudunda gezindiğini hissetti. Genç kadının soluklarını da yüzünde duyuyordu. «Seni de, şeyi de seviyorum, Mike. Bırak o da beni sevsin.»

Barrett bu isteğe karşı koymaya çalıştı ama iradesinin gittikçe zayıfladığını hissediyordu. Sonunda inleyerek. «Pekala,» dedi, «Senin istediğin olsun.»

Ve işte perde kenara çekilmişti.

Faye geceliğini çıkarmış atmıştı. Barrett dudaklarını Faye'in çıplak vücudunda gezdirmeye başladı. Faye her zaman sevişmek için sabırsızlanır, kendini Barrett'in kolları arasına bırakır bırakmaz her şeyin olup bitmesini isterdi. Barrett bu kez onu biraz oyalamak istedi. Fakat çok geçmeden Faye'in ateşli öpücükleri iradesini sıfıra indirdi. Faye'e sımsıkı sarıldı. Gözlerini kapadı. Artık odada birbirine karışan soluklarından başka

bir ses duyulmuyordu. Bir ara Barrett, Faye'in ihtirastan titreyerek kısık bir sesle, «Memnun musun, sevgilim?» dediğini duydu. «Seni mutlu edebiliyor muyum? Benden hoşlanıyor musun?»

Barrett bundan sonrasını duyamadı. Artık Faye'in sorularını hareketleriyle yanıtlamaya çalışıyordu...

Sonunda soluk soluğa birbirlerinin kollarından sıyrıldılar. Artık Barrett daldığı o şehvet uykusundan uyanmış, gerçeği görmeye başlamıştı. Bir ara başını çevirip Faye'e baktı. Genç kadın tatlı tatlı gülümsüyordu. Sevdiği erkek için yaptıklarından memnun olduğunu gülümsemesiyle belli etmeye çalışıyordu. Alt dudağının bükülüşü, Barrett'e Faye'in ona hizmet etmekten hem büyük bir kıvanç duyduğunu, hem de erkeğe karşı bir üstünlük kazanmış gibi bir duyguya kapıldığını anlatır gibiydi. Kitaplarda ancak çirkin kelimelerle anlatılan davranışlardan biriydi bu.

Barrett'in az önce kenara çekmiş olduğu perde birdenbire yine aralarına gerilivermişti. Barrett perdenin arkasından Faye'i daha net görebiliyordu. Onun sevişmeyi sağlık için gerekli, normal bir hareket saydığını ve sonunda kadının bu işten kârlı çıkacağını düşünerek erkeğin arzularına boyun eğdiğini anlamakta gecikmedi. Her şey olup bittikten sonra Faye tekrar o dürüstlük simgesi hanımefendi havasına bürünüvermişti.

Faye bu işden kazançlı çıkmıştı mutlaka. Kazancının ahlak yönü bir yana, bir de ticari yönü vardı. Genç kadın bu sevişmeye pek az katkıda bulunduğu halde sonunda büyük kâr sağlamıştı. Aralarındaki ilişki eşit koşullar altında olagelmiş sayılamazdı. Faye babasının iş hayatında kullandığı yöntemleri uygulamıştı. Başkalarının zayıf ve hassas taraflarının neler olduğunu öğrenip bunlardan yararlanarak onları avuç içine almak kolaydı. Bu durumda onlara pek az şey vererek ortaklık kurmak mümkündü. Ama bu ortaklığın gücünü ve söz hakkını elinde tutan siz olacaktınız elbet. Yani kısacası babanın kızı olmuştutunuz. Ve Barrett de, o da babasının kızının eşi olacaktı.

Barrett, Faye'in kafasının içindekileri hiç bu denli açık ve seçik olarak okuyamamıştı. Ama şimdi her şeyi gayet iyi anlıyordu. Yedi Aşk Dakikası'nı okumak, ona bu olanağı sağlamıştı. Kitabı Faye de okumuştu. Bu da gerçeğin rengini tam olarak ortaya çıkaran turnusol kâğıdı olmuştu. Ama Barrett, Faye hak-

kında edindiği bu bilgilere karşın onun karşısında kendini çaresiz görüyordu. Bu gece yan yana duran çıplak vücutları da ona çirkin ve romantizmden yoksun görünüyordu. Hükümdara dublörlük etmişti. Alacağı armağan da şöyle minicik bir ülke olacaktı.

Faye, «Nasıldı, Mike?» diye sordu, «Hoşuna gitti mi?»

«Hoşuma gittiğini biliyorsun.»

«Beni sevdiğin zamanlar seninle beraber olmak hoşuma gidiyor. Beni seviyor musun?»

«Duygularımı hareketlerimle belli ettim değil mi? Az önki hareketlerimizin zoraki olmadığını biliyorsun.»

Faye yorganı üzerine çekti. «İşte görüyorsun ya, Mike, sevişmek tertemiz ve dürüstçe bir davranış olabiliyor. Bunu sen de kabul ediyorsun değil mi?»

Evet, Barrett de bunu kabul ediyordu. Genç adamın zihninde J J Jadway'in anlatmaya çalıştığı manzaralar canlandı. Bunları Faye'in az önceki davranışlarıyla karşılaştırdı. Hepsi bir kapıya çıkıyordu. Bu, düpedüz bir erkekle bir kadının sevişmesiydi. Başka bir anlatım şekli yoktu.

Gözlerinin önünde canlanan manzaraların açık ve seçik oluşu Barrett'i birdenbire korkutmuştu. Başı yastığın üzerine düştü. Gözlerini kapadı. Faye'in fahişesi, Cathleen, yani Jadway'in Cathleen'i yine oradaydı ve Barrett'e haklı olduğunu anlatmak isteyen gözlerle bakıyordu. Ama garip değil mi, hayalindeki Cathleen'in yüzü Maggie Russell adındaki kızın yüzüydü. Fitneyi yok et, fitneyi yok et.

Barrett de öyle yaptı. Kendini zorladı, gözlerinin önünde başka görünümler canlandırmaya çalıştı. Geleceğe ait tatlı hayaller kurmaya başlamıştı. Bel Air'de lüks bir villa, şoförler, aşçılar, hizmetçiler, özel jet uçağı, Cap Ferrart'da bir yazlık villa, şöhretlerle gece gündüz birarada yaşayış. Gözlerinin önünde danseden manzaralar bunlardı. Faye de o soylu, o güzel ve o tamamlayıcı havasıyla hep Barrett'in yanındaydı. Güzel hayat. Hayatların en güzeli.

Bir erkek daha fazla ne isteyebilirdi?

Barrett yastığın üzerinden başını yana çevirdi ve Faye'e gülümseyerek, «Seni seviyorum, canım,» dedi.

V

Ertesi sabah tam saat onda sokak kapısı çalındı. Mike Barrett kapıyı açtı, Bayan İsabel Vogler'i içeri buyur etti.

Şişmanca bir kadındı, belki de kırk, kırk beş yaşlarında vardı. Hafifçe kırlaşmış saçlarının üzerine çiçekli bir şapka kondurmuştu. Yanakları tombul tombuldu. Çenesinin altından bir çene daha sarkıyordu. Ama koyu renk elbisesi derli topluydu ve şişman vücuduna rağmen çevik görünüşlüydü.

Kadın salona girip odanın ortasına kadar yürüdükten sonra alıcı gözle çevresine bakındı. «Şey, buranın işi pek fazla olmasa gerek. Evi kolayca idare edebileceğimi sanıyorum. Gazeteye verdiğim ilanda belirttiğim gibi, ben ev işlerinden gayet iyi anlarım. Evinizin kaç odası var?»

«Bundan başka bir yatak odası, banyo ve küçücük bir de mutfak var,» diye Barrett cevap verdi.

«Bana öbür odaları da gösterebilir misiniz?»

Barrett kadına koltuklardan birine oturmasını işaret ederek, «Bunu sonra yaparız,» dedi.

Bayan Vogler homurdanarak koltuğa oturdu. «Fırsat bulunca oturup dinlenmek de hoşuma gitmez değil hani. Benim işimde çalışıp da bütün gün ayaküstü kalırsanız, oturmak lüks bir tatil yerine geçer.»

Barrett kadının karşısındaki kanepeye oturdu kül tablasından piposunu alıp dudaklarına götürdü. «Pipo içersem rahatsız olur musunuz?»

«Hayır. Nur içinde yatsın, Bay Vogler de pipo tiryakisiydi,

ama piposundan üstüne sinen o leş gibi koku, puro içenlerin kokusundan daha iyiydi. Siz keyfinize bakın, piponuzu için, Bay Barrett, bana aldırmayın. Pipo eşyanın üzerinde çoğu zaman yanık izleri bırakır, ama doğrusu erkeklere de pipo içmek yakışıyor.»

Barrett piposunu yaktı. Yatak odasının kapısı aralık kalmıştı. Barrett kapının aralığından darmadağınık bıraktığı karyolayı görebiliyordu. Faye sabahın ikisinde giyinip evine dönmeden önce o akşam yemekte buluşmak için Barrett'den söz almıştı. Genç adam, dikkatini İsabel Vogler'e verdi. Kadıncağızı bir oyun çevirip evine getirttikten sonra ona duruşmada tanıklık yapma konusunu nasıl açacağını bilemiyordu.

«Van Nuys'dan Los Angeles'e gelmek zor oldu mu?» diye sordu.

«Hayır. Külüstür bir arabam var. Oğlum size söylemedi mi? Bu çocuklar bir kere akıllarını televizyona verdiler mi, artık başka hiçbir şeyi hatırlamıyorlar.»

«Ama sizin küçük, telefonda söylediklerimi gayet iyi hatırlamış. Şimdi gazeteye verdiğiniz ilan meselesine gelelim, Bayan Vogler. Beni bu konuda biraz daha aydınlatabilir misiniz?»

«Yani şey mi?...»

«Yani demek istiyorum ki, ne gibi bir iş aradığınızı ve geçmişinizi bana biraz daha etraflıca anlatır mısınız?»

«Size demin de söylediğim gibi, ev işlerinde çok tecrübeliyim. Bana her bakımdan güvenebilirsiniz. Sekiz yıl önce Bay Vogler beni bir çocukla ve beş parasız dul bırakınca çalışmak zorunda kaldım. Daha çok orta işlerinden anlarım, ama eğer pek incesini istemezseniz, yemekde pişirebilirim. Çocuk küçükken onu yuvaya yatılı verip kendim de evlerde yatılı çalışıyordum. Çocuk artık büyüdüğü için evini bilsin diye düşündüm ve evlerde yatılı çalışmaktan vazgeçtim. Gündelikle çalışmaya başladım. Fakat doğrusu bu da pek kârlı değil. Çünkü her zaman iş bulunmuyor. Haftada üç, dört gün hatta daha iyisi her gün dokuzdan beşe kadar çalışacak bir yer bulmalıyım. Böylece güvenebileceğim belirli bir gerilim olur. Biraz para biriktirmek için de dişimi tırnağıma takıyorum.»

«Şu halde paraya ihtiyacınız var, öyle mi?»

«Bankada küçük bir hesabım var, ama geleceği garanti altına alabilmek için biraz daha biriktirmek istiyorum. Çünkü gelecek yıl ya da ondan sonraki yıl doğup büyüdüğüm kasabaya dönmek istiyorum. Orada dostlarım ve akrabalarım var. Oğlum için de, benim için de oraya dönmek daha hayırlı olacak sanıyorum. Doğduğum kasaba Topeka'dır. Kansas sınırları içinde şirin bir kasaba. Doğduğum kasabaya dönmekten sözediyorum, ama oraya giderken kılığım kıyafetim yerinde olmalı, kendime ve oğluma yeni bir hayat kurabilmek için cebimde üç beş kuruş para bulundurmalıyım. İşte benim istediğim, bu Bay Barrett, sürekli, düzenli bir iş istiyorum.»

«Size yapacağım öneri bankadaki hesabınızın adamakıllı kabarmasını sağlayabilir. Son çalıştığınız evden biraz sözeder misiniz? Orada ne zaman çalıştınız?»

«Bir, bir buçuk yıl kadar önce çalışmıştım galiba.»

«O zaman patronunuz kimdi?»

Kadının yüzü çift çenesinin içine gömülür gibi oldu. «Patronum Bay Griffith'di. Bay Frank Griffith.»

Barrett, «İsim bana yabancı gelmedi.» dedi.

«Çok tanınmış bir adamdır. Büyük reklam şirketlerinin sahibidir ve...»

«Onun yanında ne kadar zaman çalıştınız, Bayan Vogler?»

«Aşağı yukarı iki yıl kadar çalıştım.»

«Bu da sizin lehinize bir not. Bay Griffith'den tavsiye mektubu almış mıydınız? Onun gerekirse size böyle bir mektup vereceğinden emin misiniz?»

Bayan Vogler'in yüzü acıklı bir ifadeye büründü. Tombul ellerini üst üste koydu. «Hayır, ondan tavsiye mektubu almadım ve bundan sonra da alabileceğimi sanmam. Zaten benim belimi büken de bu ya. Üstelik büyük bir haksızlığa da uğramış sayılırım. Ne zaman bir işe girmeye çalışsam, elimde bir tavsiye mektubu bulunmadığı için Griffith'lerin evinde çalıştığıma kimseyi inandıramıyorum. Öyle ya benim gibi zavallı bir hizmetçinin sözlerine kim inanır? Ama biricik evladımın başı üzerine yemin ederim ki, yalan söylemiyorum, Bay Barrett.»

«Yalan olmayan, nedir?»

«Bay Griffith'in beni kovmakla ve elime tavsiye mektubu vermemekle haksızlık etmiş olması. Bu büyük bir haksızlık. O zamandan beri de sıkıntı içindeyim.»

Barrett, piposunu tekrar yaktı. Artık işin gerçek yüzüne yaklaşmış, daha fazla yalan söylemesi için bir neden kalmamıştı. «İnanın bana, Bayan Vogler, işinizden kovulmanız ve elinize bir tavsiye mektubunun verilmemesi benim için hiç önemli değil, ama başınızdan geçenler de biraz merakımı uyandırmadı değil. Hikâyeyi sizin ağzınızdan dinlemek isterdim.» Barrett duraladı. «Şey, bu isim bana hiç de yabancı gelmedi. Frank Griffith ha. Oğlu televizyon programlarına çıkan, hakkında gazetelerde sütun sütun yazılar yazılan Frank Griffith mi yoksa?»

Bayan Vogler, Barrett'in sorusuna olumlu cevap verirken yüzü sevinçten pırıl pırıl parladı. «Evet, ta kendisi. O Jerry Griffith denen oğlan var ya. O da ayrı bir hikâye. Yüzyıl düşünsem bu işe yine de akıl erdiremeyeceğim. Çünkü bu oğlanı kendi çocuğum gibi tanırım. Daha doğrusu o zamanlar tanırdım. Hoş, aradan da pek öyle uzun bir zaman geçmiş sayılmaz ya. Bir buçuk yıl içinde bir insanın bu derece değişmesine imkân yoktur. Jerry iyi bir çocuktu, o evde yaşayanların en iyisiydi. Daha çok annesine benzerdi. Geçimsiz, kötü yürekli biri varsa, o da oğlanın babasıydı. İşte olayın hiç açıklanmayan yanı da bu zaten. Herkes bilse ki...»

«Neyi bilse, Bayan Vogler?»

«Bay Barrett, sakın benim kapı kapı dolaşıp dedikodu yapan, eski patronları hakkında kötü sözler söylemekten hoşlanan bir kimse olduğumu sanmayın. Fakat o Bay Griffith yok mu? Ah işte o adam benim ölümüm oldu. O adamın evde dolaşıp büyüklük taslaması yok mu, işte bu insanı çıldırtır. Hoş, pek her zaman da evde oturmaz ya. Ama evde olduğu zamanlar karısına, oğluna ve bana öyle kabadayılık taslardı ki. Hele bana sanki sokak kedisi filanmışım gibi davranırdı. Ama beni asıl üzen ve öfkelendiren de bana yaptıkları değil, zavallı oğlana yaptıklarıydı. Oğluna yaptıklarını gördükçe çileden çıkıyor, adama karşı gelmemek için kendimi zor tutuyordum. Ev sahiplerinin işlerine karışmaya hakkım olmadığını her fırsatta kendi kendime tekrarlayarak çenemi tutmaya çalışıyordum. Ama günün bi-

rinde bıçak kemiğe dayandı ve bu duruma daha fazla dayanamayacağımı anlayıp gerekeni söyledim. Bay Griffith'in kendisine karşı gelinmesine hiç alışık olmadığını tahmin edersiniz herhalde. Ben sözlerimi bitirince o da söyleyeceğini söyledi ve bir saat sonra kendimi sokakta buluverdim. Sanki onca zaman o evde hiç çalışmamıştım. Tavsiye mektubuna gelince... Bu durumda tavsiye mektubu isteyebilir miydim?»

«Bayan Griffith'den alamaz mıydınız?»

«Kadıncağız buna cesaret edemezdi. Zaten kendi fikri ne olursa olsun, daima kocasının her yaptığını, her söylediğini benimsemeye, kabullenmeye alışmıştı.»

Barrett birkaç saniye hiç sesini çıkarmadan piposunu tüttürdü. Bundan sonra söyleyeceği sözler çok önemliydi. Kısacası, dananın kuyruğu kopmak üzereydi. Yalnız çok dikkatli olması, kelimelerini gayet iyi seçmesi gerekiyordu. «Bayan Vogler,» diye söze başladı. «Size karşı haksız davranıldığını kabul ediyorum. Sözlerinizin buraya kadar olanına da inanıyorum. Yalnız ortada bir sorun var. Frank Griffith çok önemli bir kişi. Çevresinde sevilen ve sayılan bir işadamı. Yani sizin şikâyetleriniz onu tanıyanların düşünce ve kanılarına hiç uymuyor. Beni yanlış anlamayın. Sizin sözlerinizin doğru olduğunu kabul etmesine edeceğim, ama olaylar hakkında biraz daha fazla bilgi edinmem gerek. Bir tarafta tanınmış bir Olimpiyat kahramanı, ülke çapında ün yapmış bir reklamcı ve iyi isim yapmış bir sosyete adamı var. Ama siz bu adamın göründüğü gibi olmadığını, onun hakkında anlatılanların gerçeğe uymadığını söylüyorsunuz. Şimdi bunların hangisine inanmalı bilmem ki?»

Bayan Vogler bağırdı. «Göründüğü gibi bir adam değil de ne demek? Bay Barrett, eğer bir insanın içyüzünü öğrenmek isterseniz, bir süre onun yanında çalışmalısınız. İşte ancak orada dışardakilerin hiçbir zaman farkedemeyecekleri bazı gerçekleri öğrenmeniz mümkün olur. O Frank Griffith göründüğü gibi bir insan değil. Geceleri içki içer, hem de çok içer. İçtiği zaman da dünyanın en kötü insanı olup çıkar. Oğluna gelince... Frank Griffith çoğu zaman oğluyla hiç ilgilenmez. Onun varlığından

bile haberi yokmuş gibi görünür. Ama bazen de oğluna çok sert davranır. Karısına karşı da çok sert davrandığı günler olur. Kadının damarlarında bir hastalık var. Bu yüzden de zavallı yarı yatalak gibi. Kocası da ona hep kötü davranır, her zaman karısını küçük düşürmek için de elinden geleni yapar. İşin doğrusunu bilmek isterseniz, söyleyeyim, Bay Griffith'in karısıyla hiçbir ilgisi yoktur. Hatta kadın hastalanmadan önce de bürosunda âdi bir sekreterle fingirdediği için kadını ihmal edermiş. Size daha çok şey anlatırdım, ama belki de sözlerime inanmaz, bunları kendi kafamdan uydurduğumu sanırsınız diye çekiniyorum. Oysa bunları ben uydurmuyorum. İsterseniz, anlattıklarımın doğru olduğunu da her an size kanıtlayabilirim.» Kadın soluksuz kalmıştı. Arkasına yaslanıp başındaki çiçekli şapkayı düzeltti. «Ben dedikodudan hoşlanmam, ama, Bay Barrett, beyefendiden niçin hoşlanmadığımı öğrenmek istediniz, ben de bildiklerimi anlatmak zorunda kaldım. Ben her zamn bu kadar fazla da konuşmam. Fakat bu adam bana çok çektirdi. Kendimi savunmak için de bazı bildiklerimi açıklamak zorundayım. Umarım benim bu davranışım sizi kızdırmamıştır da, sizin yanınızda çalışma şansını da kaybetmemişimdir.»

Barrett hayretle kadına baktı. Bu kadın saf altındı. Savunma makamının arayıp da bulamadığı kaynaktı. Bu kadın onlara davayı kazandırabilirdi. Jüri üyeleri mutlaka Bayan Vogler'e hak vereceklerdi. Barrett bu kadını ustalıkla idare etmeliydi. Onu kaybetmek felaket olurdu, ama kadına gerçeği de anlatmak zorundaydı.

«Bayan Vogler, burada sizin düşündüğünüz gibi bir yardımcıya ihtiyaç yok. Ama size başka bir teklifte bulunabilirim. Size para verebilirim örneğin.» Barrett ayağa kalktı. «Biliyorum. Bu sözlerim sizi çok şaşırttı. Belki de aklımı kaçırdığımı sanıyorsunuz. Fakat durumu size açıklayabilirim. Bana ne şekilde yardım edebileceğinizi de anlatmam mümkün. Bir kere ben o adi damgasını yiyen kitabı savunan avukatım. Hani Jerry'nin mahvına neden olduğu iddia edilen kitap var ya, işte onu temize çıkarmaya çalışacağım. Bakın anlatayım...»

Mike Barrett beş dakika içinde Bayan Vogler'e kitapla ilgili durumu anlattı. Savcının tutumunu, adamın Jerry Griffith'i Yedi

Aşk Dakikası'nın zavallı bir kurbanı olarak göstermek istediğini açıkladı. Tabii davanın ruhbilime ve sosyolojiye dayanan durumundan söz etmedi. Onun rahatlıkla anlayabileceği bir dille olayı özetledi. Jerry'nin evdeki hayatı ve büyüklerinin tutumu yüzünden aynı suçu pekâlâ işleyebileceğine de kadını inandırmaya çalıştı. Jerry'nin müstehcen bir kitabı okumaktan değil de evin içindeki huzursuz havadan etkilendiğini dili döndüğü kadar anlattı.

Barrett hikâyesini bitirince kadının yüzüne dikkatle baktı. Bu sözlerini kadının anlayıp anlamadığını öğrenmek istiyordu.

Birdenbire kadının yüzünü geniş bir gülümseme kapladı ve başını salladı.

O zaman Barrett'in kuşkusu kalmadı. Kadın anlamıştı.

Şimdi sıra son adımdaydı. «Bayan Vogler, neyin peşinde olduğumu biliyorsunuz. Sizden yardım bekliyorum. Savunma makamı adına tanık sandalyesine oturmanızı rica ediyorum. Sizden Griffith'lerin yanında çalışırken görüp duyduklarınızı olduğu gibi anlatmanızdan başka bir şey isteyecek değilim. Yargıç huzurunda eski kinleri hatırlayıp intikam almaya kalkışmanızı da istemiyorum. Sadece gerçek olayları ortaya serip adaleti aramama yardımcı olmanızı istiyorum. Tabii harcayacağınız zaman ve vereceğiniz bilgi için size ücret de ödeyeceğiz. Bu belki bir servet olmayacak, ama en aşağı üç dört aylık çalışmanızın karşılığını almış olacaksınız. Sizi Topeka'ya yaklaştırmaya yeter sanıyorum. Ne dersiniz? Bana yardım edecek misiniz?»

«Önce şunu sorsam iyi olacak. Sizin adınıza tanıklık etmek benim başıma bir dert açabilir mi?»

«Kendinizi gerçeklere adarsanız, hayır. Hayır, Bayan Vogler, benim fikrimce, Bay Frank Griffith'in sizi bir daha evinde çalıştırmamasından başka bir kötülük gelmez.»

Kadın kıkır kıkır güldü. Gülerken de yanakları ve çenesi sallandı. «İşte bu gerçekten pek güzel.» Ayağa kalktı. Yüzü heyecandan pembeleşmişti. «Bu iş benim hoşuma gitti, Bay Barrett. Sizin için tanıklık yapmak isterim. Paraya ihtiyacım olmasa, bu iş için ücret bile istemeyebilirdim. Tanrıdan daha da kutsal sayılan o saygıdeğer Griffith hazretlerinin oğluna neler yap-

tığını herkesin önünde anlatmak pek zevkli olacak. Bu, benim için büyük bir gün sayılır.»

«Harika, Bayan Vogler. Bu yaptığınızdan da hiçbir zaman pişman olmayacaksınız.» Barrett kadının tombul kolunu tuttu. «Sizi asansöre kadar götüreyim. Bu arada demin de belirttiğim gibi duruşma yakında başlayacak. Onun için ya yarın ya da öbür gün sizinle şöyle bir iki saat oturup konuşsak iyi olacak. Önce telefon edip evde olup olmadığınızı anlayacağım. Evde mi olacaksınız, Bayan Vogler?»

«Önce biraz sokağa çıkacağım, Bay Barrett. Halkın huzuruna ilk çıkışımın şerefine kendime yeni bir şapka almak istiyorum. Ohrbach'ın dükkânına gidip şapkaların en güzelini alacağım.»

İsabel Vogler gider gitmez, Mike Barrett de hemen evine koştu, doğruca salondaki telefonun başına geçti. İçinden şarkı söylemek geliyordu. Günlerden beri ilk kez iyimser olması için bir neden doğmuştu. Şimdi de Bayan Vogler'in tanıklar listesine gireceği haberini Abe Zelkin'e müjdelemek için sabırsızlanıyordu. Abe'in de moral takviyesine şiddetle ihtiyacı vardı.

Zelkin'in bürosuna telefon edip telaşla Bay Zelkin ile konuşmak istediğini bildirince Donna pek şaşırdı.

«Bay Barrett, sizin belleğinize ne oldu? Unuttunuz mu? Bay Zelkin şu anda Adalet Sarayında. 101 numaralı Yüksek Mahkemede. Yargıç Nathaniel Upshaw'nun duruşma salonunda jüri üyelerinin seçimi var. Bay Zelkin son toplantı sırasında büroya telefon edip işlerin gayet düzgün gittiğini size bildirmemi istedi. Yarın akşama doğru jüri üyelerinin seçilip yemin işini tamamlamış olacaklarını sanıyor. Bu da duruşma pazartesiye başlayacak demektir.»

Tabii Barrett unutmuştu. Zelkin'le baş başa verip jürinin seçimi üzerinde uzun uzadıya konuşmuşlardı. Birbirinden ayrı kişilikte on iki kişinin huzurunda duruşma yapılmasının onların bakımından çok daha yararlı olacağı kanısına varmışlardı. Bir yargıçtan sadece suçlu ya da suçsuz kararı beklenebilirdi. Ama on

iki kişinin vereceği kararlarda bu iki şıktan başka bir de jüri üyeleri arasında anlaşmazlık çıkması olasılığı vardı ki, bu da savunma makamının zaferi olurdu.

Donna telefon mesajlarını ve sabahki ziyaretçilerin isimlerini sıralarken, Barrett de işinin birdenbire iki misli arttığını farketti. Bundan sonraki günlerde kendi işlerinden başka Abe Zelkin'inkileri de yapmak zorunda kalacaktı. Belki de işin bir bölümü Kimura'ya devredilebilirdi. Ama Kimura'nın da işleri başından aşkındı, ona da pek fazla yüklenemezlerdi.

Derken Barrett telefonda Donna'nın da Kimura'dan söz ettiğini duydu. «Bay Kimura bana telefon etti, bugün bürodan sadece öğle yemeği yemek için bile çıkacaksanız, yerinizi kendisine bildirmemi istedi. Gerekirse sizi arayabilmek için bulunduğunuz yeri bilmek istiyormuş.»

«Kimura önemli bir iş peşinde mi acaba?»

«Öyleye benziyordu. Ama işin ne olduğunu söylemedi.»

«Pekâlâ, ben hemen oraya geliyorum. Yemeğimi büroda yiyeceğim.»

«Bir not daha var, Bay Barrett. Sizin hanım arkadaşınız on beş dakika kadar önce aradı. Bayan Osborn serbest kalır kalmaz kendisine telefon etmenizi istiyor.»

«Pekâlâ, onu hemen şimdi ararım. Sonra da büroya geleceğim.»

Barrett telefonu kapadıktan sonra Faye'in onu niçin aradığını merak etti. Akşam yemeğinde buluşamayacaklarını bildirmek için ona telefon etmeyi zaten düşünmüştü. Zelkin jüri üyeleriyle uğraşırken, duruşma günü gelip çatmışken, geceleri sabaha kadar çalışması gerekiyordu. Hafta sonunu da bu şekilde geçirmek zorundaydı.

Osborn'ların evine telefon etti. Telefonu açan Faye oldu.

«İşinin çok olduğunu biliyorum, ama sadece sesini duymak istedim, Mike.»

«Sesimi mi duymak istedin? Televizyon programı için sesimi banda almak mı istiyordun yoksa?»

«Hayır, inan sevgilim bana gerçekten kızgın olup olmadığını anlamak istedim. Yani dün akşam şu kitap hakkında söylediklerime kızdın mı, kızmadın mı onu öğrenmek istiyordum.»

«Herkes her kitap hakkında dilediğini söylemek hakkına sahiptir.»

«Ama bu başka, bu biz demek. Belki zamanı, iyi seçememiştim ve biraz da fazla sert konuştum. Hele o lanet olasıca kitaba bu derece duygusal bir ilgi gösterdiğini bile bile bunu yapmam hataydı. Seni kızdırmış olmaktan korkuyordum. Ama sana kendimi bağışlatabilirim, değil mi, sevgilim?»

Barrett, «Kızmamıştım ki,» diye yalan söyledi.

«Ama seni sevdiğimi de gösterdin, öyle değil mi? Kitap hakkındaki duygularımın sevişmekle ilişkisi olmadığını da görüyorsun.» Faye sesini alçalttı. «Belki bu gece de aşkımı sana tekrar kanıtlayabilirim.»

Barrett ona niye telefon etmeyi tasarladığını anımsadı. «Çok tatlısın, Faye, ama ne yazık ki, bu isteğini yerine getiremeyeceğiz. Abe jüri üyelerini seçmek için Adliyede bağlandı kaldı. Ben de bir yığın işin altında ezildim kaldım. Yazılacak yazılar var, bazı kimselerle konuşacağım, şuraya buraya telefon edeceğim. Bu gece de, bundan sonra birkaç gece daha bütün gücümü yasalarla ilgili işlere vermem gerekiyor. Beni bağışlayacak mısın? Hafta sonundan sonra bunların acısını çıkarmaya çalışacağım.»

Hattın öbür ucunda kısa bir sessizlik oldu, sonra Faye konuştu. «Ben bu gece beni işlerinin çokluğundan ötürü mü, yoksa Jadway aleyhinde atıp tutmama kızdığın için mi başından savmak istediğini anlamak istiyorum.»

«Hayatım, o tartışmayı unutmuştum bile. İnan bana, tek neden işlerimin çok olması. Ama durumun gayet iyi olduğunu da rahatlıkla söyleyebilirim. Bu sabah kendimize müthiş bir tanık bulduk. Bu tanığın ifadesi oğlanın işlediği suçtan sadece kitabın sorumlu tutulması gerektiği inancını çürütmeye yarayacak.»

«Senin hesabına sevindim, Mike, ama bu işten hiçbir şey anlamıyorum. Jerry Griffith'in o korkunç işi niye yapmış olduğu hakkında daha başka ne denebilir ki? Oğlan her şeyi açıkladı. Neden o kitaptı.»

«Oğlanın söylemesiyle olmuyor ki, Faye. İnsanların çoğu kendilerini şu ya da bu şekilde davranmaya zorlayan nedenleri

tam olarak anlayamazlar. Bunu bildiklerini düşünebilirler, ama gerçek etkenler bilinçaltının derinliklerine de gömülmüş olabilir. Bak, hayatım, şimdi Freudvari konferanslar vermeye hiç vaktim yok. Sadece Griffith'in dünyasından birini elde ettik. Frank Griffith'in evde sadece sahte bir ahlak temsilcisi olduğunu belirtmemize yarayacak birini bulduk, demekle yetineyim. Bu herif Jerry'ye bir düzine müstehcen kitaptan daha fazla zarar vermiş olabilir. Biliyorum, Griffith babanın ahbabı, ama seni temin ederim ki, ne baban, ne de başka herhangi bir kimse Frank Griffith'in gerçekte ne biçim bir insan olduğunu tahmin edebilir.»

«Çok korkunç bir şey bu. Böyle şeyleri kim düşünebilir ve kim bunları kamuoyuna açıklamak cesaretini gösterebilir? Bu, olsa olsa Maggie Russell'dir. Senin o müthiş tanığın o mu? O olmalı mutlaka. O evde devamlı oturan başka biri yok ki.»

Barrett yine Faye'e kızmıştı. «Niçin Bayan Russell'i bu işe bulaştırmak isiyorsun? Elbette bizim tanığımız Maggie Russell değil. Maggie'den önce o evde başka kadınlar da yaşadı. Örneğin, Isabel Vogler gibi demek istedim.»

«O şişko karı mı? Birkaç yıl önce onu Griffith'lerde gördüğümü hatırlıyorum. Bak şimdi, şu karının yaptığı da ahlaksızlık değil mi yani?»

«Kırk yılda bir de birinin çıkıp gerçekleri açıklamak istemesi benim kitabımda ahlaksızlık sayılmaz. İnan bana, bizim tanıklarımız, işi ahlaksızlık yoluyle kıvırmaya çalışmayacaklar. Bak gör, gelecek hafta üstat Elmo Duncan halkın karşısına ne tipleri çıkaracak?»

«Öyle birine güvenebilecek misin?»

«Yani Bayan Vogler gibi birine mi demek istiyorsun? Niçin güvenmeyeyim? Başka herhangi bir tanık kadar güvenirim. Yemin edeceğini de biliyor. Yalan söylerse, mahkeme yalancı tanıklık yaptığı için cezalandırılır.»

«Yalan değil de, şey...»

«Abartmaya kalkışır mı diyorsun? Sen üzülme, Faye, bizim başsavcı işine geldiği zaman gerçekleri birbir ortaya çıkarmasını benim kadar iyi bilir. Niye benim tanık seçtiğim kimseyle böyle birdenbire ilgilenmeye başladın, Faye? Gerçek Frank Grif-

fith'in herkese tanıtılması babanı üzer ya da işlerini sarsar diye mi tasalanıyorsun?»

«Aksilik etme, Mike. Mesele bu değil, sen de biliyorsun. Beni asıl tasalandıran sensin. Beş para etmez bir adi kitap uğruna en olamayacak kimselerle fazla haşır neşir olmana üzülüyorum. İşte yine dayanamadım, özür dilerim. Ama ne yapayım senin için ve ortak yaşamımız için üzülüyorum. Herkes bir yana, seni o rezil insanların arasına karışıp batağa batmış görmek istemiyorum.»

Barrett kendini tuttu. «Faye, beni pisliğe bulaştıracak bir şey yok ortada. Fakat bana gösterdiğin ilgiye de teşekkür ederim.»

«İşte yine başladın. Buz gibi olduğunu hissediyorum. Ah sevgilim, yalvarırım bu imalı konuşmaları bırakalım artık. Niye her şey o Tanrının belası kitap yaşantımıza girmeden önceki gibi olmasın yani? Mike, bu gece seni görmeyi gerçekten istiyorum. Birarada olduktan sonra ikimiz de kendimizi daha iyi hissedeceğiz, bunu biliyorum.»

«Faye, gerçekten olanaksız bu. Şimdi büroya gitmek zorundayım. Seni daha sonra aramaya çalışırım. Yarın mutlaka ararım.»

Barrett bürosuna gidinceye kadar Faye'in yarattığı huzursuzluğu üzerinden atamadı. Yaşamlarıma giren bir tek nesnenin, sözgelişi şu kitabın, ikisi arasındaki kişilik farkını böyle ortaya çıkarıvermesi şaşılacak şeydi. Bu iş oluncaya kadar Faye'le birbirlerine çok iyi uyduklarını ve aralarındaki ilişkinin de tam bir anlayış havası içinde olduğuna inanmıştı. Tam birbirleri için yaradılmış iki insandılar. Ama son zamanlarda, özellikle bir gece önce ve o sabah Barrett bundan eskisi kadar emin olmadığını hissetmişti.

Arabayı sürerken Faye meselesi ve aralarındaki ilişki üzerinde biraz daha düşündü. Faye onu seviyordu ya da sevdiğini sanıyordu. Ama onun babasından başka hiçbir erkeği sevememesi olasılığı daha kuvvetliydi. Birçok erkek üzerinde deneme yapıp, binbir hata işledikten sonra da Barrett'i şefkat duyabileceği en uygun erkek olarak seçmişti. İhtirasının kaynama noktasında şefkat asla eksilmezdi. Aynı zamanda hayatını süsle-

yen diğer konular arasına girmeye, yani koca olarak da, Barrett' den daha elverişli birinin bulunamadığına inanmıştı. Barrett'e gelince. O da Faye'i seviyordu ya da sevdiğini sanıyordu. Daha önce tanıdığı kadınlarla kurduğu ilişkiler daima kararsız ve zevksiz olmuştu. Faye'i tanıdığı diğer kadınlardan daha fazla sevebilecek durumdaydı. Üstelik Faye'in temsil ettiği şeylere, yani mevki, kültür, servet ve yoksulluktan varlıklı oluşa yükselmeden önceki günlerinde özlemini çektiği şeylere olan sevgisi de Faye' in değerini artırmaya yetmişti.

Jadway'in kitabının kendini inceleyip gerçekleri aydınlatmak, ortaya çıkarmak konusunda bu derece güçlü bir ışık olabilmesini de garipsiyordu. Bunun acımasız aydınlığında gerçekler hiçbir şekilde gizlenemezdi. Faye'e de ilk kez aşkını verme yeteneğinden yoksun olduğunu göstermişti bu ışık. Ama genç kadın gerçeği kabul edemediği için bu aydınlatıcı araca arkasını dönmüş, onu kötülemeye kalkmıştı. O çirkin gerçek Barrett'e, Faye'nin aşk değil de başarı aradığını açıkça göstermişti. Daha da kötüsü, hayatta erişmek istediği amaçların boş şeyler olduğunu ve bunlara erişmekle genç adamın yaşamı boyunca etkisini sürdürecek bir başarıya ulaşmış sayılamayacağını ortaya çıkarmasıydı. Faye'in tersine, Barrett gerçekleri kabul etmeyi başarmıştı, ama bunlara karşı harekete geçmek gücünü kendinde bulamamıştı.

İçinden, lanet olsun şu iğrenç kitaba, diye düşündü. Gerçekten bozucu bir güce sahip bu. En azından insanın iç huzurunu bozuyor. İnsan bazı gerçekleri umursamadıkça, bazı yalanlarla birarada yaşamadıkça iç huzuruna da sahip olamaz. O gün Mike Barrett'in her şeyden fazla ihtiyacını duyduğu şey de iç huzuruydu.

Bürosuna gidip masanın başına geçerek işe kendini verdikten sonra Faye, sevgisi ve kendinden nefret etme meselelerini unutması bir saatten fazla sürdü.

Tam bir dava dosyasını incelemeye dalmıştı ki, Donna'nın ısrarla çalan zili onu gündelik hayata çekiverdi.

Telefon eden Leo Kimura'ydı. Kimura'nın selamsız sabahsız konuşmaya başlaması onun olağanüstü bir heyecan içinde olduğunu açığa vurmuştu.

«İyi haber var, iyi haber var, Bay Barrett,» diyordu Kimura. «Onu buldum. Norman C. Quandt'in izini buldum.»

Barrett'in aklı hâlâ az önce incelemekte olduğu dosyada kaldığı için bir an şaşırdı, sonra şunları hatırladı: Quandt müstehcen kitaplar yayınlayıp postayla kitap satan ve Yedi Aşk Dakikası'nın yayın hakkını Christian Leroux'dan alıp Phil Sanford'a satan adamdı. Postayla müstehcen kitap satmaktan sanık olarak yargılanıp mahkûm edilmiş, fakat temyiz mahkemenin kararını bozunca hapisten kurtulmuştu. Ama ortadan tam anlamıyla kaybolmuş, ancak Kimura'nın araştırmaları sonucunda Güney California'da film işleriyle meşgul olduğu öğrenilmişti. Quandt'ın, Jadway'in gerçek kişiliği ve romanı yazışı hakkında değerli bilgi verebileceğini umuyorlardı. Ve işte şimdi de Quandt bulunmuştu.

Barrett, «Leo,» dedi. «Yani adamın nerede olduğunu bildiğini mi söylemek istiyorsun?»

Kimura zafer dolu bir sesle, «Biraz önce kendisiyle görüştüm,» dedi. «Size telefon edebilmek için de hemen en yakın benzin istasyonuna koştum. Sanat ve Bilim Film Şirketi adında bir şirketi yönetiyor. Etkileyici değil mi?»

«Öyle derim.»

Kimura sözlerine devam etti. «Sakın aldanmayın bu gösterişli isim, ucuza açık saçık filmler imal eden küçük bir fabrikayı gizliyor. Quandt da bu şirkete doğrudan doğruya bağlanmış değil. Sadece adamın ismini sinema şirketinin bulunduğu binanın kontratında gördüm. Kendisini aradığım zaman pek de iyi karşılandığımı söyleyemem. İşimi anlatmaya başladığım zaman Bay Quandt kesin bir şekilde bizimle ilgilenmeyecekmiş gibi davrandı. İşlerinin ve bu işlerle olan ilgisinin sağda solda duyulmasını istemediği belliydi. Mahkemede kendisinden söz ettiğimiz takdirde Başsavcı Duncan'ın onu adım adım izlettireceğini ve her işini kontrol altında tutacağını da açıkça söyledi. Bizim davamızla hiçbir şekilde ilgilenmek istemiyordu. Ama ben buna aldırmadan sözlerimi sürdürdüm ve birdenbire Bay Quandt ilgilenmeye başladı.»

«Peki, sen ona ne dedin, Leo?»

«Onu hiçbir şekilde bu işe karıştırmak istemediğimizi, du-

ruşmada da kendisinden sözetmeyeceğimiz gibi, tanık olarak duruşmaya çıkmasını da istemeyeceğimizi belirtmeye çalıştım. Quandt bu dediklerimin doğru olduğunu anlayınca hemen bana karşı tutumunu değiştirdi. Sonunda o St. Clair denilen kadından nefret ettiği, Elmo Duncan ve bürosuna da diş bilediği, bunları kıskıvrak yakalamak isteyeceklere de yardım etmeye hazır olduğu anlaşıldı. Sizinle buluşup konuşmayı kabul etti, Bay Barrett, yalnız bu konuşma tam bir gizlilik içinde ve çok kısa olacak. Bana öyle geliyor ki, bu adamı tasalandıran konu, açık saçık filmler çeviren bir şirketin yöneticileri arasında bulunması değil. Adamın gerçek kazancını bunlardan sağladığını da sanmıyorum. Kapalı kapıların arkasında çok daha başka dolaplar döndürdüklerini tahmin ediyorum.»

«Sözgelişi ne gibi?»

«Sözgelişi sapık filmleri gibi.»

Barrett, «Tanrıya şükür, Bay Quandt bizi kurtarmaya çalışmıyor,» dedi.

«Amcı yine de Bay Quandt bizim kurtarıcımız da olabilir. Çünkü Bay Leroux ve şu Jadway'in kitabı hakkında bütün bildiklerini size anlatmaya hazır. Vereceği bilginin ne derece yararlı olacağını bilemem tabii. Yalnız görmek istediğiniz kişilerden biriydi ve bu isteğiniz de yerine gelecek.»

«Ne zaman?»

«Size bunu söylemedim mi, Bay Barrett? Şimdi hemen şimdi. Eğer onu yakalamak istiyorsanız hemen şu dakika yola çıkmalısınız. Bugünden sonra beş hafta yurt dışında olacak. Onun için hemen şimdi kendisiyle görüşmelisiniz. Bay Quandt sizi bekliyor.»

Barrett önündeki dosyayı yana itti. Bir kalemle not defterini aldı. «Pekâlâ, Leo, bana adamın adresini ver. Bu görüşmeden hiçbir sonuç alamasam bile hiç değilse o açık saçık filmlerin çevrildiği yeri görmek fırsatını elde etmiş olurum.»

Sanat ve Bilim Film Şirketinin merkezi Olympic ile Pico Bulvarları arasında Vermont Caddesindeki iki katlı bir binaydı.

Barrett şaşkın şaşkın, binanın giriş kapısının yanındaki «Boş yer yok» yazılı tabelanın önünde durdu. Şirketin ismi hiçbir yerde yazılı değildi. Burasının Quandt'ın sinema karargâhı olduğuna dair de en küçük bir belirti göze çarpmıyordu. Barrett, Kimura'dan adresi yanlış mı aldım acaba diye de meraklandı.

Sinemacılık bölümünün binanın neresinde olduğunu anlamak için bir adım geri çekildi. Binanın sağında dans okulu haline getirilmiş bir ev vardı. Solda da garaja gittiği anlaşılan bir araba yolu göze çarpıyordu. Apartmanda oturanların arabaları bu garajdaydı besbelli. Araba yolunun öbür ucunda da boş bir mağaza vardı.

Barrett, Kimura'ya telefon edip adresi tekrar sormayı kararlaştırdı, sonra da binadaki kiracılardan birinin adı geçen film şirketi hakkında bilgi sahibi olabileceğini düşündü.

Binadan içeri girince, ikinci kata çıkan merdivenin başında duran kocaman bir tabela gözüne ilişti. «Başvurular Buraya Yapılsın» yazısının yanındaki ok merdivenin yanı başındaki kapıya yönelmişti.

Barrett işaret edilen kapının önüne gitti, kapıya hafifçe vurdu.

İçerden bir adam seslendi. «Buyrun.»

Barrett kapıyı açtı ve kendisini penceresiz, her tarafı kapalı kasvetli bir büroda buldu. Masadaki küçük lambadan başka bir yerden ışık gelmiyordu. Masanın başında oturan adam önündeki makinede harıl harıl mektup yazmakla meşguldü. Yanındaki küçük masanın üzeriyse postayla gönderilen kataloglara benzer kitapçıklarla doluydu. Masada oturan genç adam elindeki son mektubu da yazıp bitirmeden başını kaldırıp Barrett'e bakmadı. Mektubu makineden çekerken ziyaretçisini testere gibi dişlerini göstere göstere gülümseyerek karşılamış oldu.

«Özür dilerim,» dedi. Ayağa kalktı. Mektubu masaya bırakıp Barrett'i dikkatle süzdü. «Size ne gibi bir yardımda bulunabilirim acaba?»

«Sanat ve Bilim Film Şirketi adında bir firmayı arıyorum. Bir arkadaşım bana bu adresi vermişti, ama galiba yanlış adrese gelmişim. Belki buradan biri bana yardım edebilir diye düşündüm de.»

«Duruma bağlı. İşinizi açıklayabilir misiniz?»

«Adını verdiğim firmanın başkanıyla randevum vardı. Norman C. Quandt adında bir bey olacak. Benim adım da Michael Barrett.»

Testere dişler yine ortaya çıktı. «Belki size yardım edebilirim. Kimliğinizi belli edecek bir belgeniz var mı?»

Barrett daha da meraklanarak, «Tabii,» dedi. Cüzdanını çıkarıp şoför ehliyetini gösterdi.

Genç adam ehliyete dikkatle baktı, çenesini sıvazladı, sonra başını sallayarak, «Temize çıkmış sayılırsınız,» dedi. «Daha fazla soruşturmaya gerek yok. Bay Quandt'a geldiğinizi haber vereyim bari.»

O zaman Barrett durumu iyice kavradı. Kimura, «Binbir çeşit film var,» demişti. Gizli kapaklı çevrilen seks filmleri için stüdyoya da, reklama da ihtiyaç yoktu. Şu apartman Norman C. Quandt'ın Potemkin cephesiydi.

Genç adam telefonda, «Ha, evet, tamam. Olur,» diyordu. «Ben onu getiririm.» Telefonu kapadıktan sonra kapıya doğru yürüdü. «Bay Quandt sizinle şimdi görüşecek. Kendisi film setinde. Sizinle orada konuşacağını söyledi. Beni izler misiniz lütfen?»

Hole çıktılar, merdivenin yanından geçip loş bir koridor boyunca yürüdüler. Binanın arka tarafında, holün arka kapısı açık duruyordu. Genç adam öndeki perdeyi itip aşağısını gösterdi. «Dikkatli olun.»

Önde üç tahta basamak vardı. Ortadaki kırıktı. Barrett dikkatle aşağıya indi. Kendini küçük bir arka bahçede bulmuştu. Barrett'in rehberi onu geride bırakıp büyücek bir garaja benzeyen binaya doğru yürüdü. Garajın bütün kapıları kapalı olduğu için içerde araba var mı, yok mu anlaşılmıyordu. Genç adam küçük bir yan kapıyı açtı. «Sizi burada bırakacağım. Doğru içeri girin. Puro içen adam Bay Quandt'tir.»

«Teşekkürler.»

Barrett içeri girince, yaylı yan kapı da arkasından kapandı. Güneş ışığından zifiri karanlığa girmek Barrett'in gözlerini bozmuştu, birkaç kez gözlerini kırpıştırıp karanlığa alışmaya çalıştı. Bir iki saniye sonra bulunduğu yeri seçmeyi başardı. Gara-

ğın içi derme çatma bir film seti haline getirilmişti. Duvarlar kumaşla ve ses geçirmeyen malzemelerle kaplanmıştı. Barrett'in durduğu yerin tam karşısındaki köşede parlak bir ışık yanıyordu.

Barrett aydınlık yere yürürken, minicik bir kameranın yüksek bir taburenin üzerinde durduğunu hayretle gördü. Kameranın yanında da üç adam hararetli hararetli konuşuyordu. Onların az ilersindeki aydınlık yerde de bir yatak odası dekoru göze çarpıyordu.

Elinde puro bulunan şişman adam, «Hadi boşuna vakit kaybetmekten vazgeçelim de işi yürütelim,» dedi. «Harry, yüzünü yine usturayla traş etmeyi unutma. O Tanrının belası karılar hangi cehennemde kaldılar? Hâlâ tuvaletteler mi yoksa? Gidin gerekirse karıları oradan zorla çıkarıp getirin. Tanrı aşkına bunlar niye boş zamanlarında ishal olmazlar? Hadi bakalım, kıpırdayın azıcık.»

Adam elleri kalçasında, canı sıkılmış bir halde arkasını döndü ve ziyaretçisini farketti.

Biraz ilerledi. «Barrett misiniz?»

«Evet, ben...»

Adam elini uzattı. «Norman Quandt benim.»

Tokalaştılar. Quandt kısa boylu, toplu ve adaleliydi. Spor gömlek ve ince deriden pantolon giymişti. Enikonu seyrelmiş olan saçlarını düz tutabilmek için vıcık vıcık yağlamıştı. Alnı genişti. Gözleri kısacık küt burnunun üzerinde birbirine çok yakındı. Dudakları kalın, çenesi sakallıydı. Kırk yaşlarında kadar gösteriyordu.

Quandt tekrar konuştuğu zaman Barrett onun hitap ettiği kişiye hiç bakmadığını ve sesinin de törpü gibi çatal çatal olduğunu, sinirli sinirli sanki parmağını tahtaya vuruyormuş gibi takur tukur konuştuğunu farketti.

«Bugün kimseyle uğraşacak vaktim yok ama,» diyordu. «Sizin o Japon dostunuz allem etti, kallem etti bana evet dedirtti. Duncan denen o kurnaz eşeğin bilmem nesine tekme indirmeye çalışan her kim olursa olsun, ona hiç değilse bir on dakikamı ayırabilirim.»

«Fedakârlığınızı takdir ediyorum, Bay Quandt.»

«Yaa... Neyse şu sahne biter bitmez konuşabiliriz.» Film setine bir göz attı. «Bu kısa filmlerin nasıl çevrildiğini hiç görmüş müydünüz?»

«Ne yazık ki, hayır.»

«Bu işin ne büyük bir pazarı olduğunu bilseniz şaşardınız. Bu filmleri oynatan iki yüze yakın sinema var. Ama bunun iğrenç bir iş olduğunu düşünüyorsanız yanılıyorsunuz. Aklı başında, dürüst kimseler bu filmleri merakla seyrediyorlar. Halkın isteğini niçin yerine getirmeyelim yani? Bunda bir kötülük yok, öyle değil mi?»

«Hayır, kesinlikle yok.»

«Ben filmlerimi daima rakipleriminkinden daha kaliteli yapmaya çalışırım. Bunun için de hiçbir fedakârlıktan kaçınmam. Şu yirmi dakikalık kısa filmlerin çekimi aşağı yukarı beş gün sürüyor ve her birine de yirmi bin dolara yakın para harcıyoruz. On altı milimetrelik kameralarla çalışıyoruz ve iyi kaliteli ses bandı doldurmaya da çalışıyoruz. Öbür filmcilerin çoğu filmlerin tekniğine hiç önem vermezler ve konularının bir anlamı yoktur. Oysa biz daha dikkatli çalışırız. Ben hemen her film için önceden bir hikâye yazarım. Bu da gişe hasılatının artmasını sağlıyor.

«Eh, öyle olduğunu tahmin ederim.»

Quandt dudaklarının kenarında biriken tükrüğü sildi. «Şu Tanrının belası karılar nerde kaldılar? Haah işte geliyorlar. Şimdi benim nasıl titiz çalıştığımı gözlerinizle göreceksiniz, Bay Barrett. Kullandığım kızların hepsi de birinci sınıf manken ve figüran olmaya layık kızlardır. Çoğu da yirmisine gelmemiş ya da ancak yirmi yaşında körpe kızlar. Bazısı üniversite öğrenimlerini yaparken geçimlerini sağlamak amacıyla bu işe girerler. Hepsi de çıtır çıtır yenecek cinsten. Bazen de öyle yaparım.»

Barrett bir yorumda bulunmadı. Bu adamdan hiç hoşlanmamıştı.

Quandt, «Şu iki karıyı görüyorsunuz ya,» dedi. «Her birine günde yüz yirmi beş dolar veriyorum. Altı saat çıplak durmaya karşılık bu kadar para kazanabilen başka kadın tanıyorsanız, söyleyin.» Bir elini boru gibi yaparak, «Nancy, Linda,» diye bağırdı. «Yerleriniz tebeşirle işaretlendi. Yerine geç, Linda. Hadi

Sims, döndür makineyi.»

Barrett dikkatini sete vermişti. Uzun boylu, siyah gür saçlı, olgun bir genç kız kısacık, fırfırlı bir gecelikle ortaya çıkmıştı. Tuvalet aynasının önünde bir süre durduktan sonra tembel tembel gerindi. Bir saniye kadar sonra daha genç bir sarışın kız klasik Fransız hizmetçisi kıyafetiyle, yani siyah elbise ve beyaz önlükle siyah saçlı kızın yanına geldi. Elinde de büyücek bir paket vardı. Hâlâ aynaya bakmakta olan evin hanımı paketi yatağın üzerine bırakıp giyinmesine yardım etmesini istedi. Sarışın hizmetçi paketi yatağa bıraktı. Bir an için kameranın objektifinden uzaklaştı. Geri geldiği zaman da elinde bir tenis raketiyle tenis kıyafeti vardı. Evin hanımı aylak bir tavırla geceliğini eteklerinden tutup yukarı kaldırdı ve ağır ağır başından çıkardı.

Çıplak artist hafifçe kameraya döndüğü zaman Barrett de kameranın artiste biraz daha yaklaştığını farketti. Artist çıplak göğüslerini de avuçlarıyla örtmeye çalışıyordu. Biraz sonra da hizmetçiden tenis şortunu alıp ayaklarına geçirdi. Bundan sonra tenis raketini aldı, şöyle bir yokladı, kameraya biraz daha yaklaşıp yarı belinden yukarısı çıplak bir halde raketini sağa sola savurmaya başladı. Sonra tişörtünü giyip hizmetçisine hediye paketini açmasını söyledi ve sahneden çekildi. Hizmetçi hanımın dediğini yaptı. Paketten çıkan üç bikini külotu havaya kaldırıp hayran hayran inceledi. Külotları yatağın üzerine serdikten sonra gidip bir elektrik süpürgesi getirdi. Arkasını kameraya dönüp elektrik süpürgesini çalıştırmaya başladı. Bunu yaparken öne doğru da adamakıllı eğilmişti. Bir ara elektrik süpürgesinin torbasını düzeltmeye çalışırken elbisesinin eteği yere düşüverdi, kızın pembe butları ortaya çıktı.

Barrett, Quandt'ın hafifçe yan dönüp göz kırptığını görmüştü. Bunun üzerine kendini zorlayıp hafifçe gülümsemeye çalıştı.

Film devam ediyordu. Hizmetçi bikini külotlardan birini kendi üzerinde denemeye kalkışmıştı. Hemen fermuarını açıp elbiseyi çıkardı, kameranın karşısında çırılçıplak kalıverdi. Sonra da bikini külotları teker teker alıp giymeye çalıştı. Hanımını taklit ederek aynanın karşısına geçti. Odanın içinde aşağı yukarı

gezinmeye başladı. Derken evin erkeği elinde traş fırçasıyla odaya girdi. Odada karısını bulacağını sanırken bu güzel manzarayla karşılaşmıştı. Hizmetçi odanın ortasında dansederken evin beyiyle burun buruna geliverdi. Ellerini ağzına götürdü. Göğüsleri hafifçe titreşti. Korku içinde elektrik süpürgesinin başına geçti. Bir eliyle bikini külotu çıkarmaya çalışırken, sonra da öbür eliyle yerden elbisesini aldı.

Quandt, «Kesin,» diye bağırdı. «Güzel bir çalışma. Ülkede ne kadar eleştirmen varsa, hepsinden tam numara alacağız. Pekala, şimdi beş dakika dinlenin sonra devam ederiz. Benim birkaç dakika işim var, sonra geleceğim.» Adam Barrett'i kolundan tuttu. «Hadi, yürüyün biraz güneşlenelim.»

Garajdan ayrılıp gün ışığına çıktılar. Bahçede duran paslanmış demir masayla iskemleleri işaret etti.

Otururlarken Quandt, «Pek fena değildi ha?» diye sordu. «Tabii benim gibi kızlardan hoşlanırsanız, filmi beğenmeniz mümkün.»

Barrett güneş gözlüğünü takıp piposunu aldı.

Quandt ağzındaki puroyu atıp yenisini yakarken, «Ee, şimdi benden ne öğrenmek istiyorsunuz?» diye sordu. «Benim Yedi Aşk Dakikası'nı nasıl ele geçirdiğimi mi öğrenmek istiyorsunuz? Derdiniz bu mu?»

«Eh, hemen hemen öyle sayılır. Philip Sanford'a ait bölümü öğrendim.»

«Bu Philip Sanford da kim oluyormuş?»

«Sonunda kitabı sattığınız yayınevi sahibi. Yani bu savunmaya hazırlandığım yayımcı.»

«Haa haa, sahi hatırladım. Şu çıtkırıldım kolejli oğlan.»

«Şimdi Sanford Yayınevini o yönetiyor.»

Quandt, purosunun ucunu kemirerek, «Büyük bir iş. Durun bakayım,» dedi. «Haa, birkaç yıl önce, ciltsiz kitap işlerinde iyi para kazandığım günlerdeydi. Eski Ülkeye hiç gitmemiştim. Başımı alıp bir aylığına şöyle bir geziye çıkayım dedim. Ama Eyfel Kulesini görmeyi kastetmiyorum, dostum. O birinci sınıf Fransız ve İtalyan mallarını şöyle yakından görmek istemiştim.»

Adam sırıtarak purosunu eline aldı, ağzının kenarını sildi. «Paris'te gaconun biri seni şöyle bir savurmadan havanın nasıl olduğunu anlayamazsın. Şu Fransız piliçleri de başka oluyor doğrusu. Neyse, ne diyordum?»

Barrett kuru bir sesle, «Kitapçılık işleri hakkında bilgi veriyordunuz,» dedi.

Quandt sert sert Barrett'e baktı, sonra, «Haa, şu kitap değil mi?» dedi. «Yolculuğumun masrafını çıkarabilmek için bunu bir iş gezisi haline getirmek zorunda olduğumu anlamıştım. Onun için bana göre bir şey var mı diye araştırmaya başladım. Oteldeki asansörcülerden biri vaktiyle ün yapmış bir Fransız kitapçıdan sözetti. Adamın o biçim kitaplar yayınladığını, fakat sonradan işi bıraktığını anlattı. O adam da şu Christian Leroux'ydu. Bunun üzerine ben de o adamı aradım. Yayınladığı kitapların çoğu işe yaramaz, bir laf kalabalığından ibaret şeylerdi. Büyük kelimelerle dolu, uzun cümlelerle yazılmış değersiz kitaplardı. Fakat bu kitaplardan bir tanesi de Yedi Aşk Dakikası'ydı. O kitap bana pek fena gelmedi. Hemen Christian Leroux'ya bir teklif yaptım. Kitabın bütün dünyada yayınlanması için yedi yüzelli dolar vermeyi önerdim. O da hemen bunu kabul etti. Christian Leroux gırtlağına kadar batağa batmış durumdaydı, ama gene de beyefendi pozlarından vazgeçmiyordu. Ama delikler ve yırtık paçalar meydandaydı ve adamın da açlıktan nefesi kokmuştu. Ondan sonra kendisini bir daha anlaşma imzalanırken gördüm. Anlaşma imzalama işini Amerikan Elçiliğinde yaptık. İşte bütün hikâye bu kadar.»

«Bu Leroux nasıl bir adamdı?»

«Budalanın biriydi. Belki ötekilerden biraz daha üstündü. Vaktiyle monokl kullanmış kibarlık budalalarına benziyordu biraz da. Saçları enikonu kırlaşmıştı. Borazan gibi burnu vardı. Güzel İngilizce konuşuyordu. Genzinden konuşur gibiydi. Zaten ben de adamı sadece iki kez görebildim.»

«Peki, size Yedi Aşk Dakikası'nın yazarından, J J Jadway'den hiç sözetti mi?»

Quandt düşünmeye çalıştı. Purosunu havaya kaldırdı. «Birkaç, evet, bir kaç söz söyledi. Anlaşmanın aslını bana teslim ettiği zaman yazardan sözetti. Anlaşmada Jadway'in imzası yok-

tu. Cassie Mc Graw adında bir kadının imzası vardı. Bunun ne demek olduğunu sordum. Leroux da gerçekte kendisinin yazarla hiç karşılaşmadığını, çünkü Jadway'in gayet utangaç bir adam olduğunu ve yabancılarla tanışmaktan hoşlanmadığını belirtti. O sersem yazarları bilirsiniz. Özellikle isim yapmamış olanlarını... Leroux da Jadway'in beraber yaşadığı o karıyla, yani bu Cassie Mc Graw denen kadınla anlaşma imzalamış. Parayı da kadın almış. Çünkü Jadway bu anlaşmayı yapması için kadına vekâletname vermiş. Eski anlaşmanın aksayan bir yanının olmadığını öğrenince, ben de yenisini imzalamakta bir sakınca bulmadım.»

«Peki ama Leroux, Jadway'le hiç karşılaşmamış olduğunu size itiraf etmiş öyle mi?»

«Vallahi bundan pek emin değilim. Belki adamla bir iki kere konuşmuştu, ama hepsi o kadardı.»

«Peki ya bu Cassie hakkında ne biliyorsunuz? Leroux'nun size Cassie Mc Graw'in metresi olduğunu söylediğinden emin misiniz?»

«Haa, evet, bunu hatırlıyorum. Bana dedi ki, Jadway bu Amerikalı şırfıntıyı Paris'te bulmuş ve bir yıl belki daha fazla bir süre onunla düşüp kalkmış. Leroux'nun o kadını pek beğendiğini ve Jadway'e gıpta ettiğini de anımsıyorum. Öyle sanıyorum ki, Jadway kitabını yazarken kadını model almış. Çünkü Jadway mektuplarından birinde bu romanın kahramanını, hayatta sevdiği tek kadına borçlu olduğunu belirtmişti.»

Barrett birdenbire doğrularak, «Mektuplar mı?» diye sordu. «Jadway'in mektuplarından sözettiniz. Yani gerçekten Jadway tarafından yazılmış bazı mektupları okuduğunuzu mu söylemek istiyorsunuz?»

«Tabii ya. Size bunun nasıl olduğunu anlatmamış mıydım? Yedi Aşk Dakikası'nı satın aldıktan bir yıl kadar sonra kitabın sıkıcı bölümlerini çıkarıp sadece açık sahnelerini bırakırsam, daha çok satış sağlayacağımı tahmin ediyordum. Bunun üzerine kitabı bir de ciltsiz olarak yayınmayı tasarladım. Arka kapağa da Jadway hakkında birkaç satır yazı koymaya niyetlendim. Elimde hiçbir bilgi yoktu. Leroux'ya bir mektup yazıp bana yazar hakkında bilgi vermesini istedim. O sersem herif bana ne

ceza verse beğenirsiniz? Elinde Jadway'in kitabı hakkında yazılmış yazılardan birkaçının bulunduğunu yazmaz mı? Ayrıca Jadway'in göndermiş olduğu üç, dört mektuptan da sözediyordu. Jadway bu mektuplarında Paris'teki yazarlık hayatını, romanı nasıl yazdığını ve niyetinin neler olduğunu yazıyordu. Leroux biraz para verirsem bunları da bana göndereceğini vaat etmişti. Buna ne buyrulur? Al hepsini başına çal, oğlum, diyecektim nerdeyse. Fakat bu romana da ihtiyacım vardı. Eh, bu durumda başka ne yapabilirdim? Leroux'ya yirmi dolar vermeyi teklif ettim. O da bu teklifimi kabul etti. Ben kendisine çeki yolladım, o da Jadway'in kesip sakladığı yazılarla birkaç mektubunu gönderdi.»

Barrett'in içini umut dolu bir heyecan kaplamıştı. Birdenbire Quandt'ın yüzü, büyük vaatler ülkesinin haritasına benzeyivermişti.

«Bay Quandt, şu mektuplar var ya. Bu mektupları ben de görebilir miyim?»

Quandt başını önüne eğdi. Yüzü de biraz kızarmıştı. «Şey, size o mektupların başına gelenleri anlatayım. Kitabı Sanford'a sattığım zaman o mektupları Leroux'ya vermeyi unutmuşum. Adliyedeki olaydan sonra batıya taşınırken dosyalarımı depodan çıkardım ve bana Philadelphia'dan gönderilmelerini istedim. Dosyalar arasında bu mektupların durduğu dosya da elime geçti. Bu dosyayı bir kenara kaldırdım. Kafam başka şeylerle meşguldü. Derken birkaç hafta önce bizim o alçak dilenci kılıklı başsavcımız kitaptan geçim sağlamaya çalıştı diye şu zavallı kitapçıyı tutuklayıp da o deli oğlan kıza saldırınca bir gece içinde kitap da, Jadway de bütün gazetelerde yer aldı, televizyonda gösterildi. Jadway'in mektuplarını hatırladım. Sonra aklıma başka bir şey daha geldi. New York'lu bir imza komisyoncusunun gazetelere ilan verdğini görmüştüm. Tarihi ve edebi kişilerin gerçek mektuplarına sahip kimselerin kendisine başvurmalarını, bu mektuplara iyi para vereceğini bildirmişti. Bu ilan üzerinde adamakıllı düşündüm, taşındım. Herhalde bu Jadway denen adam isim yapmış biri olsa gerekti. O halde mektupların da para edip etmeyeceklerini araştırmakta yarar vardı. Yani ben zengin bir adam değilim. Fazladan birkaç kuruş

kazanmakla günaha girmezdim ya. Onun için ben de mektupları aramaya koyuldum. Hani onları buluncaya kadar da canım çıktı. Sonra da şu imza komisyoncusuna bir mektup yazıp elimdeki mektupları bildirdim. Kısa bir süre sonra adamdan bu mektupları almak istediğini belirten bir telgraf aldım. Adam mektuplara kaç para istediğimi soruyordu. Doğrusu bunlar pek para getirecek şeyler değiller, ama yine de birkaç kuruş alabilecektim. Hemen mektupları adamın adresine postaladım. Kısa bir süre sonra da adamdan çek geldi.»

Barett'in yüzü asıldı. «Mektuplar sizde değil mi? Bunların birer fotokopisi bile yok mu?»

«Mektupların kopyası benim ne işime yarardı? Mektupları gönderdim, parayı aldım ve kaçtım.»

«Bu ne zaman oldu?»

«Belki bir hafta önce, yoo, on gün kadar önce oldu.»

Barrett merakla sordu. «O mektuplarda neler yazılıydı? Okuduklarınızdan hiçbir şey anımsamıyor musunuz?»

«Beyim, o mektupları okumak zahmetine hiçbir zaman katlanmadığımı açıklamaktan da utanç duyuyorum. Mektupların sadece imzalı olup olmadıklarına bakmıştım. İşte görüyorsunuz ya, onları Leroux'dan satın aldığım zaman yasalarla başım derde girmişti bile. Onun için Jadway'in kitabını hiç piyasaya çıkarmadım. Zaten başım derde gireceği kadar girmişti. Aklım fikrim bir süre sonra başlayacak olan duruşmadaydı. Dava lehime sonuçlansa bile kendime yeni bir iş aramak zorunda kalacaktım. Onun için mektupları alınca bunlarla hiç ilgilenmedim ve bir kenara atıp bıraktım. Birkaç hafta önce o imza komisyoncusuna mektup yazmadan önce de mektupları çıkardığım zaman o kadar çok işim vardı ki, sadece Jadway'in ismi yazılı mı, mektuplar satışa çıkarmaya değecek sayıda mı diye baktım. Onun için bu mektuplar hakkında hiçbir şey bilmiyorum. Niye öyle dünya batmış gibi oldunuz? Bu mektuplar sizin için önemli miydi?»

«Bay Quandt, bunların ne derece önemli olduklarını size anlatamam. Leroux buraya geldi, Yedi Aşk Dakikası'nın adi bir yazar tarafından bile bile kaleme alınmış müstehcen eser olduğunu belirtmek için tanık sandalyesine oturacak. Şu mektuplar

onun ifadesini çürütebilirdi. Bundan eminim. Savunmamızda bize büyük yararı olurdu, Bay Quandt.»

«Yani o Elmo Duncan piçine karşı mı?»

«Evet, öyle.»

Quandt yumruğunu sıktı. «Hay Allah kahretsin, şu mektupları niye elden çıkardım sanki? Belki de bu mektuplar için sizden iki misli daha fazla para koparırdım.»

Barrett, «Elbette koparırdınız.» dedi. «Fakat şimdi...» Birden heyecanlandı. «Hey, siz mektupları tanınmış bir imza komisyoncusuna sattığınızı söylemiştiniz. Peki, bu adam o mektupları bir meraklısına satmaktan başka bir amacı gütmüş olabilir mi? Tabii bu işi para kazanmak için yapıyor değil mi? Eğer şimdiye kadar bir kimseye satamadıysa... ki anlattığınıza göre mektupları alalı ancak on gün olmuş... öyleyse mektupları hâlü elde etmem imkânı var demektir. Adamın adı nedir?»

«İmza komisyoncusunun mu?»

«Evet.»

Quandt alnını yumrukladı. «Adamın adı şey... Adamın adı... Allah belamı versin, hatırlayamıyorum bir türlü... Bir saniye... Yukarda onunla ilgili bir şey olacak galiba. Ya adamın gazetelerde yayınlanan ilanı ya da benim kendisine gönderdiğim mektubun kopyası duruyor galiba. Mektup dosyam yukardaki bürodadır. Siz de benimle birlikte gelin de bakalım, şunları bulabilecek miyiz?»

Arka bahçeden ayrıldılar, Barrett, Quandt'ın peşinden binanın arka kapısına yürüdü, içeri girdiler, ön kısma geçtiler ve ikinci kata çıktılar.

Quant koridordaki kapılardan birinin önünde durup başını arkaya çevirdi. «Mektup odası burası.»

Kapıyı açıp içeri girdi. Barrett de hemen arkasındaydı. Barrelt içeri bir göz atar atmaz şaşkınlıktan olduğu yerde donakaldı. Gözlerine inanamıyordu.

Bej rengi portatif bir yatakta yatan çıplak bir esmer güzeli, ihtiras içinde kıvrım kıvrım kıvranıyordu. Bir elini bacaklarının arasına sokmuştu. Gözleri kapalıydı. Yirmi yaşından fazla göstermeyen bu güzel kız, kendi kendini tatmin etmekle meşguldü.

Derken düzgün bir kıyafete bürünmüş, gözlüklü bir genç kadın içeri girdi, çıplak kızın yanına gitti.

Quandt, «Hay Allah kahretsin, bugün büroyu film seti olarak kullandıklarını unutmuşum,» diye homurdandı.

O zaman Barrett de gözlerini yatak manzarasından ayırıp odanın içinde gezdirdi. Ve ilk kez odada bir kameranın ve lambaların bulunduğunu farketti.

Quandt, Barrett'e yan yan bakarak, «Bu filmler de iyi iş yapıyor,» dedi. «İlan vermeye hiç gerek görmüyorum.»

Barrett şaşkın şaşkın başını salladı. Sonra tekrar film setini seyre koyuldu. Bej rengi yatakta iki kadın sevişmeye başlamıştı. Barrett bir an bu iki kadının rol mü yaptıklarını, yoksa gerçekten mi seviştiklerini kestiremedi. Sonra hiçbir artistin bu derece gerçekçi bir oyun çıkaramayacağına inandı. Bunlar demek gerçekten sevişiyorlardı.

Dönüp Quandt'a baktı. Adam memnun memnun gülümsüyordu. Gözleri zevkten parlamıştı. Anlaşılan o da bunları seyretmekten hoşlanıyordu. Şu halde hem para kazanıyor, hem de eğleniyor olmalıydı. Amerikan Ruhbilim Derneği için de büyük bir konu kaynağı olurdu bu adam. Bazı ruh doktorlarına göre mesleklerin seçiminde gizli kalmış karanlık istekler rol oynamaktaydı. aHlkı iyi etmeye çalışan cerrah insanların kafataslarını açmaktan zevk alan sadistin biri olabilirdi. Kendini başkalarının iyiliğine adayan bir kilise mensubu ya da hayır dernekleri üyesi aşağılık duygusunu yenmek için çevresindekileri kendine bağlamaya çalışan ruh hastası olabilirdi. Ruh doktorunun kendisi hastasını divana yatırıp onun anlattıklarını dinlerken kendi iç dünyasının aksaklıklarını düşünmekteydi, daha başka bir şey yaptığı yoktu. Pekâlâ öyleyse, Quandt'ı bu çıplak artistlerle film çevirip cinsel heyecan yaratma işine yönelten nedenler neler olabilirdi acaba? Barrett bu arada kendisinin de bu odada kalıp o çirkin sahneleri seyretmiş olmasına şaşıyordu. Acaba neden burada kalıp filmin çekilişini seyretmişti?

Sette filmin çekimi devam ediyordu. Biraz sonra iki kızın sahibi olduğu anlaşılan bir erkek içeri girmişti. Kızlara işlerini yapacak yerde böyle oynaşmalarının doğru olmadığını belirttikten sonra sahte sevişme yöntemlerini bırakıp gerçek sevişme-

nin tadını çıkarmalarını salık verdi. Sonra da iki kızın arasına girip kızların da yardımıyla soyunmaya başladı.

Quandt bir kahkaha kopardı. Sonra kendini tutmaya çalıştı. Onun gülmesi üzerine filmin çekimi durdu. Aktör yarı çıplak bir halde arkasına döndü, Quandt'ı öfkeyle süzmeye başladı.

«Hay Allah, Norman bu durumda benim rolüme kendimi vermemi nasıl düşünebilirsin?» diye yakınmaya başladı.

«Affedersin, Gil, affedersin. Sadece sana iltifat etmiş olmak için güldüm. Sen işine devam et. Biz dışarı çıkarız. Hadi hadi, devam edin, sahneyi yarıda kesmeyin. Kaybedecek vaktimiz yok.»

Quandt, Barrett'in koluna girdi, onu telaşla dışarı çıkardı. Kapıyı yavaşça kapadıktan sonra başını hafifçe iki yana sallayarak konuştu. «Gil başkalarının onu seyrettiğini hissedince kendini rolüne veremez. Çok da öfkelidir. Neyse artık kameramana alıştı da onun yanında işini rahatça görebiliyor. Ama odada yabancı biri olursa durum değişiyor. Fakat onu filmlerde çalıştırmak işime geliyor. Şimdiye kadar on filmde kullandım onu. Yeteneklidir kerata.» Quandt, Barrett'i süzdü. «Siz böyle bir filmi ilk kez görüyorsunuz galiba?»

«Şey, bu tür filmlerin nasıl çekildiğini ilk defa görüyorum diyebilirim. Kolejdeyken birkaç kez bu tür filmleri arkadaşlarla birlikte seyretmiştik. Fakat hepsi o kadar.»

«Ama bu tür filmlerin nasıl çekildiğini hiç görmemiştiniz değil mi? Ee, bu işe ne dersin?»

«Herkesin zevki ayrıdır. Bu iş bana yaramaz.»

Quandt garip bir tavır takınarak, «Yani bunun anormal bir zevk olduğunu mu anlatmaya çalışıyorsunuz?» dedi.

Barrett hemen, «Ben öyle bir şey demedim,» diye atıldı.

«Size bir şey söylememe izin verin. Şu meslekten edindiğim tecrübeye dayanarak size hayatın bazı gerçeklerini öğretmek fırsatını bulabilirim. Okuduklarımdan da edindiğim bilgiye dayanarak konuşacağım. Şu Kinsey kitaplarını da okudum. Belki siz okumamışsınızdır, ama ben okudum. Kinsey'in yaptığı araştırmalarda, erkeklerden yüzde yetmişinin seks gösterilerini seyrettikten sonra cinsel bakımdan daha güçlendikleri sonucuna varmış. Kadınlara gelince; onların da aşağı yu-

karı yüzde otuzunda şu açık saçık filmlerin ve fotoğrafların cinsel istekleri kamçıladığı saptanmış. Ben diyorum ki, bu tür cinsel uyarıcılara sağlık bakımından ihtiyaç vardır. Kinsey Seks Araştırma Enstitüsünde yarım yüzyıl öncesinden kalma seks filmleri koleksiyonunun bulunduğunu biliyor muydunuz? Filmlerimi sattığım üniversitelerin listesini bir görmelisiniz. En büyük müşterilerimiz de Wisconsin'deki Reardon Koleji profesörlerinden Dr. Rolf Lagergren'dir. Bu adam seks üzerinde araştırmalar yapar.»

Barrett, Quandt'ın sözünü kesti. «Evet, onunla telefonda konuştum. Bizim tanığımız olarak duruşmaya çıkmak için buraya gelecek.»

«Yaa, öyle mi? Buraya gelince bizim stüdyoya da mutlaka uğrayacaktır. Profesör Lagergren de arkadaşları da bizim filmlerimizin kopyalarını satın alabilmek için aşağı yukarı yüz dolar ödüyorlar. Ama bunları bilim uğruna satın aldıkları için de verdikleri paraya acımıyorlar. Birisi çıkıp da bu filmleri çevirmezse, bilim için gerekli olan bu filmleri nereden bulabilirler? Şimdi siz bana söyleyin bakalım, bunun neresi kötü?»

Barrett sanatın her dalında özgürlüğün sözcülüğünü yaptığı halde Quandt'a bu işin neresinin kötü olduğu hakkında uzun bir konferans verebilirdi. Fakat bunu yapması felaket olurdu. Hiçbir şekilde Quandt'ı kötülememesi, onu kırmaması gerekiyordu ve kendisi de bunun farkındaydı. Quandt'ın kışkırtıcı sorularını duymamış gibi davranarak onun dikkatini başka konulara çekmeye çalıştı.

Biraz sonra da Quandt saatine baktı. «Eyvah, benim fazla zamanım yok. Bürodaki film çalışması bitti mi acaba? Gidip bir bakalım. Eğer çalışmaları bitmediyse, şey o zaman komisyoncunun adresini sonra bulur, size postalarım.»

«Bay Quandt o adresi şimdi alabilmek için ne isterseniz vermeye hazırım. Duruşmalar başlamak üzere ve Duncan'a karşı kullanabileceğimiz her türlü cephanenin önemi var.»

«Duncan... Haa, sahi. Şey, durun bakayım.»

İçeri girdiler, neyse Barrett'in şansına, filmin çekimi de o sırada tamamlanmıştı. İki kız, yatağın kenarına oturmuştu. Biri

sigara yakıyordu, öbürü de havluyla vücudunu kuruluyordu. Aktör de pantolonunu giymekle meşguldü. Kameraman da yanlarına gelmiş, «Siz biraz dinlenin, tekrar çalışmaya hazır olur olmaz, Gil'in Teksas'lı zengin müşteriye mal satmaya çalıştığı sahneyi çekeceğiz.» diyordu.

Quadt salonun öbür tarafına geçerken, kızıl saçlı kızın omzuna hafifçe vurup ona göz kırptı. Barrett de sinirleri gerilmiş bir halde bekledi. Quandt bir dosya dolabının başına geçmiş, dosyaları karıştırıyordu. Sonunda dosyalardan birini çıkarıp açtı, içindekileri incelemeye koyulmuştu.

Birdenbire salonun içinde korkunç bir zil sesi duyuldu. Kapının üzerinde kırmızı ışık yandı. Quandt, hemen dosya dolabını kapadı ve bağırdı. «Alarm. Allah kahretsin. Ne yapacağınızı biliyor musunuz?»

Barrett sadece alarm zilinin çalmasına değil, aynı zamanda bürodaki telaşa da şaşmış kalmıştı. Genç adamın arkasındaki kapı birdenbire açılmış, iki adam içeri girmişti. Yatağın yanındaki duvar yana kaydırılmış, çıplak kızlar açılan kısımdan içeri dalmışlar ve duvar yine eski haline getirilmişti. Son olarak içeri giren iki adam ortada film çekimiyle ilgili ne varsa hepsini toplayıp kaldırmaya çalışıyorlardı. Quant da salonun ortasında durmuş, adamlarına emirler yağdırıyordu. Birkaç saniye içinde film seti derli toplu bir çalışma odası şekline sokulmuştu.

Barrett, Quandt'ın kendisine doğru geldiğini gördü. Adam öfkeyle yumruklarını sıkmış, gözleri ateş püskürüyordu.

«Seni gidi alçak herif seni!» diye bağırdı. «Bu iş senin marifetin.»

«Neden sözettiğinizi anlayamadım. Hem kuzum burada ne oluyor böyle?»

«Aşağıdan tehlikeyi haber verdiler. Polisler aşağıda beni soruyorlar. Onları buraya getirten mutlaka sensin.»

«Siz çıldırdınız mı, Quandt? Gazeteleri okudunuz. Ben öbür taraftanım.»

«Ee ama polisler ilk kez bu stüdyoya geliyorlar. Lanet olsun, sizin de şu anda burada olmanız çok garip bir rastlantı. Şimdiye kadar benim bu işleri yaptığımı bile bilmiyorlardı.»

Barrett'in kafasına bir şey dank etmişti. «Dinleyin beni, Quandt, dinleyin ve sözlerime de inanın. O rezil Duncan peşime adam takmış olmalı. Sonunda beni burada kıskıvrak yakaladılar. Ama onların seninle ilgileri yok, asıl benim peşimdeler. Şimdi düşman benim. Eğer beni sizin stüdyonuzda çıplak kızların arasında, seks filmleri seyrederken yakalasalardı, kimbilir ne şenlik olacaktı. Televizyonda, gazetelerde bir karnaval kahramanı gibi teşhir edilecektim. Daha yargıcın karşısına çıkmadan herşey bitecekti.»

Quandt şaşkın şaşkın çevresine bakındı. «Bilmiyorum. Belki beni kandırmaya çalışıyorsunuz, belki de doğru söylüyorsunuz. Fakat Duncan'a düşman olduğunuzu anladım ve ben de sizinle işbirliği yapmak zorundayım. Pekala, beni izleyin. Arka taraftan, garajın altından gizli bir çıkış yeri var. Kızlardan biri size yolu gösterecek. Oradan rahatça çıkıp gidebilirsiniz.»

Quandt kanepenin yanındaki duvarın yanına gelmişti. Duvarın kenarına şöyle bir dokununca duvar aralandı ve dar bir geçit meydana çıktı.

Quandt, «Hemen buradan toz olmaya bakın,» dedi. «Bir daha da buralara geldiğinizi görmeyeyim.»

Barrett, «Hiç merak etmeyin,» dedi. Quandt'ın duvarı kapamaya hazırlandığını gördü. «Bir dakika, Bay Quandt...»

«Hiç vaktim yok. Aşağıdaki polislerle konuşmak zorundayım.»

Barrett tekrar seslendi. «Bay Quandt, imza komisyoncusu meselesi... Jadway'in mektuplarını sattığınız adam.»

Duvar kapanıyordu.

Derken Barrett, Quandt'ın sesini duydu. «Olin Adams, Ellinci Cadde - New York.»

Duvar iyice kapandı, Barrett de dönüp dar geçitte yürümeye başladı. Biraz sonra da koridorun sonundaki ışığı gördü.

Bir buçuk saat kadar sonra Mike Barrett bürosunda Abe Zelkin'e, Quandt'ın bürosunda başından geçenlerin öyküsünü anlatmaktaydı. O konuşurken Abe Zelkin de Barrett'in masasının önünde bir aşağı bir yukarı gezinmiş durmuştu.

Barrett, «O Quandt denen adam tıpkı senin gibi durmadan puro içiyordu,» diye ekledi. «Yalnız onun ağzından boyuna salya akıyordu, senin salyan akmıyor.»

Zelkin purosuna baktı. «Benim salyamı akıtacak bir şey yok ortada, ama onun durumu başka.»

Barrett başını salladı. «Ne adi herif. Bütün o rezaletler de cinsel özgürlük ve bilim uğruna yapılıyor sözde. Belki o sapık filmler ve diğer seks filmleri insanları eskisi kadar etkilemiyordur, fakat bunları yaratan kimseler, yani dünyanın Quandt'ları benim midemi bulandırıyor. Belki garipseyeceksin ama, Abe, bana kalırsa Norman Quandt gibi bir adamın bu işi devam ettirmesine göz yumulmamalı.»

«Eğer onu suçüstü yakalayabilirlerse beş yıl hapis cezası yer.»

«Onu hiç kimse yakalayamaz. Öylesine kurnaz ve kaypak bir herif ki, mutlaka bir çaresini bulup kendini kurtarır. İşte bu adamlar seksi bizim gibi kimselerin başına bela ediyorlar. İşin asıl acıklı yanı da nedir biliyor musun, Abe? Biz konuşma ve basın özgürlüğünü savunurken, Quandt gibi adamlardan oluşan o yeraltı örgütünün elemanlarını da savunmuş oluyoruz. Ama onları da kendi safımıza almak zorundayız. Eğer sansüre karşı çıkıyorsan, sansürün her türlüsüne karşı çıkman gerekir. Keşke bu savunmaya gerçekten hak kazanmışlarla kazanmamışlar arasına bir çizgi çekilebilseydi. Ama bu ayırımı kim yapacak? İyilerle kötüleri birbirinden kim ayıracak? Bunu başaracak akıllı ve bilgili yargıcı nerede bulmalı?»

Zelkin gezinmekten vazgeçmişti. İri yüzünde ciddi bir ifade vardı. «Unut bunu, Mike. Biz hiç farkına varmadan, Quandt da özgürlüğe büyük bir katkıda bulunmuş olabilir. Sana o imza komisyoncusunun, yani Olin Adams'ın adresini verdi değil mi? İşte bu da bizim Duncan'a karşı en büyük kozumuz olabilir. Hem de bunu tam zamanında ele geçirmiş bulunuyoruz. Bugün toplantı sona ermeden sekiz jüri üyesini seçtik. Yarın da geri kalan dört üyeyi seçeceğiz. Eğer bunu yapabilirsek pazartesi günü duruşma başlyabilir. Bu yeni hikâye hoşuma gitti, bu bir. Polisin seni Quandt ile birlikte o çıplak kızların arasında yakalayamamış olmasına da şükrediyorum, bu

da iki.»

«Eğer polis beni orada yakalasaydı, haber gazetelerde kimbilir ne müthiş başlıklarla yayınlanırdı? 'Savunma avukatı seks âleminde çıplak kızlarla birlikte yakalandı.' O zaman bizim için perde tümüyle kapanmış olurdu.»

Telefonun zili duyuldu. Barrett hemen ahizeyi kaldırdı.

Konuşan Donna'ydı. «New York'u bağlattım, Bay Barrett. Olin Adams tam bürosundan çıkmak üzereyken kendisini yakaladık. Telefonda bekliyor. Lütfen düğmeye basıp konuşun.»

«Teşekkürler, Donna. Sen her ihtimale karşı New York'a kalkacak ilk uçakta bana yer ayırtmaya çalış!» Barrett, Zelkin'e baktı. «Olin Adams'ı bulduk. Parmaklarını bağla.» Genç adam böyle dedikten sonra düğmeye bastı. «Bay Olin Adams'la mı görüşüyorum?»

Karşı taraftan ses pek hafif geliyordu. «Evet, efendim. Size ne gibi bir yardımda bulunabilirim acaba, Bay Barrett?»

«Anladığıma göre, on gün kadar önce 1930'larda J J Jadway tarafından yazılmış bazı mektupları satın almışsınız. Bunu mektupları size satan adamdan öğrendim.»

«Jadway'in mektupları mı? Haa, evet hatırladım. Haklısınız.»

«O mektuplar hâlâ sizin elinizde mi, Bay Adams?» Barrett bunu sorduktan sonra karşı taraftan gelecek yanıtı, merakla bekledi.

«Mektupların hâlâ bende olduğunu mu soruyorsunuz? Elbette bende. Bunları satışa çıkarmak şöyle dursun, daha açıp okuma fırsatını bile bulamadım. Walt Whitman'ın müsveddeleriyle Martin Luther King'in mektuplarını almıştık. Bunlar bizi epey uğraştırdı.»

Barrett hemen Zelkin'e eliyle bir zafer işareti yaparak telefon konuşmasına devam etti. «Bay Adams, Jadway'in mektuplarını henüz elden çıkarmamış olmanıza sevindim. Çünkü onları satın almak istiyorum. Mektuplarda neler yazılı olduğunu bana anlatabilir misiniz?»

«Şu anda buna imkân yok, Bay Barrett. Mektuplar dolapta kilitli. Ben de zaten eve gitmek üzereydim. Belki yarın bir bilgi verebilirim.»

«Şey hiç değilse, bu mektuplar hakkında bildiklerinizi söyleseniz iyi olacak.»

«Az önce de belirttiğim gibi, mektuplar bir iki hafta önce gelmişti. Ancak bunların gerçekten Jadway'e ait olduklarını saptamaya vakit bulabildim. Eğer aklımda yanlış kalmadıysa, dört mektup vardı. Bunlardan üçü Jadway'in imzasını taşıyordu. Dördüncüsüneyse daktiloyla Jadway'in ismi yazılmıştı ama onun altında da Jadway'in sevgilisi Bayan Mc Graw'nun imzası vardı. Yanılmıyorsam, mektupların hepsi dokuz sayfaydı.»

«Peki ya mektuplarda neler yazılıydı, Bay Adams?»

«Şu dakikada bunu pek anımsayamayacağım. Mektuplara şöyle bir göz atmıştım. Genellikle edebiyatla ilgili konulardan sözediliyordu galiba. Jadway'in romanı hakkında bilgi ve kitabın kapağının yan kısmına yazılacak biyografik notlar vardı. Şimdi elimde Walt Whitman'ın müsveddeleri varken o mektuplardan daha fazla bir şeyler hatırlayabilmek benim için çok güç.»

«Bay Adams, ben Jadway'in mektuplarını hiç görmeden satın almaya karar verdim.»

«Böyle bir şey yapmanızı salık vermem. Akılsızlık etmiş olursunuz.»

«Umurumda değil. Bu mektuplar hemen elime geçmeli. Bana bir fiyat söyleyebilir misiniz?»

«Şey, bunları değerlendirmeye vakit bulamadım da.»

«Siz bir rakam söyleyin. Eğer mektuplara değerlerinden fazla para isterseniz, bundan da yakınmayacağıma söz veriyorum.»

«Hımm, bu çok zor, Bay Barrett. Bunlar benim bildiğim kadarıyla, Jadway'in ortaya çıkarılan ilk mektuplarıdır ve henüz bunların satış değeri de saptanmadı.»

Barrett, «Ama herhalde sizin şöyle aşağı yukarı bir fikriniz vardır,» diye ısrar etti. «Siz kendinize göre bir fiyat biçin.»

Telefonun öbür ucunda kısa bir sessizlik oldu. Sonra komisyoncunun sesi yine duyuldu. «Eh, Sinclair Lewis'in mektupları için elli dolar alıyoruz. Walt Whitman'ın mektupları için de iki yüz elli dolara kadar müşteri bulduğumuz oluyor. Gerçi Jadway'in mektupları bu iki adamın mektupları kadar önemli değil, ama sayıca pek az. Günün birinde bazı koleksiyoncular bunlara

büyük değer verebilirler. Kimbilir belki de günün birinde bizim Jadway mektupları sekiz yüz dolar filan edebilir.»

Barrett hemen, «Anlaştık,» dedi.

Hattın öbür ucunda yine bir sessizlik oldu. Olin Adams tekrar konuşacak gücü kendinde bulduğu zaman da sesinden pek şaşkın olduğu anlaşılıyordu. «Ben... şey... siz ne diyordunuz?»

«Ben diyorum ki, sizdeki Jadway mektuplarını sekiz yüz dolara satın almaya hazırım. Nasıl bu pazarlık sizi tatmin etti mi?»

«A, elbette şey... tabii efendim, eğer sizi tatmin ettiyse benim için mesele yok.»

«Ben memnunum.»

«Pekala, Bay Barrett, fevkalade. Mektuplar sizin. Eğer bana dediğiniz miktarda bir çek yollarsanız, bu çeki bozdurur bozdurmaz mektupları size uçak postasıyla yollarım.»

«Hayır, bunlar bana daha çabuk gerekli. Bay Adams. Bu gece uçakla New York'a hareket ediyorum. Siz sabahleyin dükkânınızı kaçta açıyorsunuz?»

«Saat dokuzda.»

«O halde saat dokuzla on arası dükkânınıza gelirim. Bozdurulacak çek falan da olmayacak. Size borcumu nakit ödeyeceğim. Mektupları yarın sabah mutlaka hazır edin.»

«Mektuplarınız hazır olacak, Bay Barrett. Evet, teşekkür ederim, çok teşekkür ederim.»

«Öyleyse yarın sabah görüşürüz.»

Barrett ahizeyi yerine bıraktı ve sevinç içinde Zelkin'e baktı.

Zelkin ellerini ovuşturarak, «Güzel bir iş kıvırdın,» dedi. «Şimdi elimizde bir delil var. Jadway, mezarından konuşuyor. Umarım Deroux'nun ortaya attığı iddialarını çürütecek şekilde konuşuyordur. İsabel Vogler de Jerry Griffith'in o kitap yüzünden suç işlediğini ileri sürenlerin iddialarını çürütecek. Eh, işler yolunda gidiyor demektir.»

«Haa, iyi ki, aklıma geldi. Abe, Bayan Vogler'e telefon edip bu gece New York'a gideceğimi, fakat yarın geç vakit geri döner dönmez kendisini telefonla arayacağımı söyler misin?

Onu yarın mutlaka görmek istiyorum. Kadına sıkı durmasını söyle.»

«Söylerim.»

Zil yine çaldı. Arayan Donna'ydı.

«İki sorun var, Bay Barrett. New York uçağında yer ayırtma işiyle ilgili. Bu gece sekizde ve dokuzda kalkacak uçaklarda yer ayırttım. Ama ikinci uçak Kennedy alanına çok geç inecek.»

«İşi şansa bırakmaya hiç niyetim yok. Sekiz uçağıyla gideyim. Sonra Plaza Oteline de telefon edin. Bu gece için tek kişilik bir oda istiyorum.»

«İkinci sorun da şu, Barrett: Siz Bay Adams'la telefonda konuşurken Bayan Osborn aradı. Çok önemli bir konu olduğunu ve boş kalır kalmaz mutlaka kendisini aramanız gerektiğini söyledi.»

«Çok önemli mi? Pekala, öbür işleri yapmadan önce bana Bayan Osborn'u bağlayıverin.» Barrett başını kaldırıp Zelkin'e baktı. «Faye ile konuşmam gerekiyor. Önemli bir konu varmış. Acaba bunun altından ne çıkacak dersin?»

Zelkin, «Ben seni yalnız bırakayım. Büroma gidip Bayan Vogler'i arayayım. Sen dışarı çıkmadan önce bana bir görünüver,» dedi.

Zelkin gittikten birkaç saniye sonra Barrett, Faye Osborn ile telefonda konuşmaya başlamıştı.

Faye'in sesinden sinirlerinin gayet gergin olduğu anlaşılıyordu «Mike, bu gece işin pek çok olduğu için benimle buluşmak istemediğini biliyorum. Fakat seni mutlaka görmeliyim. Çok önemli bir sorun var.»

«Faye, özür dilerim ama şimdi buluşmamıza engel olan sadece işlerimin çokluğu değil, aynı zamanda bir de New York'a gitmek çıktı. Saat sekizde uçakla hareket ediyorum. Ama yarın döneceğim.»

«Mike, bu iş yarını bekleyemez. Seninle bu gece konuşmam gerekiyor.»

«Ama sana bu gece gidiyorum dedim ya. Benimle şimdi telefonda konuşamaz mısın. Nedir bu önemli sorun?»

«Hayır, seninle şimdi konuşamam.»

«Öyleyse havaalanına giderken konuşursun. Arabanla beni alana götür istersen.»

«Hayır, Mike, bu konuyu şöyle sakin bir yerde konuşmamız gerekiyor. Ne kadar süreceğini de bilemiyorum. Bakarsın birkaç saat sürer.» Faye Osborn kısa bir duraklamadan sonra ekledi. «Mike, bu iş senin geleceğini ilgilendiriyor. Senin ve benim geleceğimizi.»

Faye'nin sesi gerçekten pek telaşlıydı. Bu da Barrett'in canını sıktı, «Madem sen işi bu kadar önemsiyorsun, öyleyse şöyle yapalım. Donna benim uçak biletimi değiştirip gece yarısı uçağında yer ayırtmaya çalışsın. Uçakta biraz uyumaya çalışırım. Sekiz buçukta mı, yoksa dokuzda mı buluşalım?»

«Seni görmeden önce babamla biraz konuşmam gerekiyor, Mike. Saat dokuzda buluşalım? Nerede bekleyeceksin?»

«İstersen, Century Plaza'da buluşalım. Aşağı katta Granada Bar'ı var. Orası pek kalabalık olmaz. Benimle orada buluşmak ister misin?»

«Tam dokuzda oradayım.»

Genç kız telefonu kapadı.

Barrett de oturup kara kara düşünceye daldı. Faye, «Bu iş senin geleceğini, senin ve benim geleceğimizi ilgilendiriyor. Seni görmeden önce babamla konuşmalıyım,» demişti.

Bu sözlerde bir tehdit havası vardı.

Barrett biraz sonra Donna'ya gece yarısı uçağıyla gideceğini bildirdi.

Barrett, Granada Bar'da arka masalardan birine oturmuştu. Önünde de bir kadeh İskoç viski duruyordu ama daha bir yudum bile içmemişti. Otelin barı yarı yarıya doluydu. Genç adam müşterilerin gürültüsünü duymuyordu bile. Olin Adams için gerekli hazırlığını tamamlamış, sekiz yüz doları cüzdanına yerleştirmişti. Ama doğrusu Faye Osborn için gerekli hazırlığı tamam değildi. Genç kızın saçma bir kapris uğruna onu yolun-

dan alıkoyduğuna yavaş yavaş inanmaya başlamıştı ve Faye'in buluşma teklifini kabul ettiğine de pişman olmuştu.

Üstelik Faye geç de kalmıştı ve Barrett sabırsızlanıyordu.

Faye'in bara girdiğini gördüğü zaman aradan on beş dakika geçmiş ve önündeki içkiyi de yarılamıştı. Faye soluk bej renkli ipek bir manto giymişti. Müşteriler arasında onu seçmeye çalışırken Barrett de iskemlesinden kalkıp ona el salladı. Faye hemen Barrett'in yanına geldi.

«Sevgilim,» diyerek yanağını uzattı. Barrett kızı yanağından öptü. Sonra da Faye'in yanına oturdu.

«Mantonu alayım mı?» diye sordu.

«Hayır, omzuma alacağım.»

Barrett, Faye'in mantosunu çıkarıp omzuna almasına yardım etti. Sırtındaki ipek şantung kokteyl elbisesi de yeniydi.

Barrett, «Elbisen güzel,» dedi.

«Teşekkürler, Mike.» Faye konuşurken hiç gülümsemedi. Yüzünün hatları gerilmişti.

«Ne içiyorsun? İskoç viskisi mi?»

«Hayır, ben creme de menthe içeyim.»

Üniformalı kadın garson pek sevimli ve güleç yüzlüydü. Bir creme de menthe'yle bir kadeh İskoç viski daha getirip masaya bıraktı.

Faye, «Seni beklettiğim için özür dilerim,» dedi. «Ama babamla tekrar konuşmak zorundaydım. Aksi gibi o da eve geç geldi. Sofrada konuştuk. Yemekten sonra da konuşmamız devam etti. Onu bırakıp çıkamadım.»

«Üzülme, daha çok vaktimiz var.»

«Böyle birdenbire New York'a gitmek de nereden çıktı?»

«Jadway'in geçmişini araştırmakla meşgulüm. Mahkemede işimize yarayacak bilgi toplamaya çalışıyorum. New York'tan bunu sağlamam mümkün.»

«Ben de belki bir başka tanık bulmuşsundur diye düşünmüştüm.»

«Hayır, bu kez tanık bulmadım. Eğer beklenmedik bir aksilik çıkmazsa başka tanık aramamıza da ihtiyaç kalmayacak.»

Faye bir şey söylemek için ağzını açtı ve sadece, «Mike,» dedi.

Barrett kadehini havaya kaldırmıştı. «Çın çın.»

Faye de yeşil renkli içkisini alıp, «Çın çın,» dedikten sonra bardaktaki çubuğu iki eliyle tutup içkisinden iki yudum içti. Bardağı elinden bıraktıktan sonra, «Dilerim öyle olur,» diye mırıldandı.

«Öyle olmasını istediğin nedir?»

«Yani konuşmamız bitince yine 'çın çın' diyebilecek kadar neşeli olabilmemizi istiyorum.»

«Faye, derdini söylesen iyi olacak.»

Genç kız yüzünü Barrett'e çevirdi. «Senin tanıklarınla ilgili bir mesele. Daha doğrusu tanıklarından biriyle ilgili bir sorun var.»

«Yani?»

«Bugün öğleyin konuştuğumuz zaman yeni bir tanık bulduğunu söylemiştin, hatırlıyor musun? Şu Griffith'lerde çalışmış olan İsabel Vogler'den sözetmiştin.»

«Evet, tamam.»

«O korkunç kadının tanık sandalyesinde Griffith'in ne mal olduğunu açıklayacağını söylüyordun. Adamın oğluna bir düzine kitabın yapacağı kötülükten daha büyük kötülük yaptığını bu kadının aracılığıyle kanıtlayacaktın. Yanılmıyorsam, böyle demiştin.»

«Tamam.»

«Bir de babamın ve Griffith'in dostlarından hiçbirinin bu adamın gerçekte nasıl bir insan olduğunu tahmin edemediklerini belirtmiştin.»

«Sen de İsabel Vogler'in tanık sandalyesinde, eski patronunu teşhir etmesinin ahlaksız olduğunu söylemiştin.»

«Ahlâksızlıktan da kötü bir şey bu. Alçaklık, rezillik.»

«Ama kendini savunmasına imkân olmayan ölmüş bir yazarı kötülemek için Duncan'ın bin bir çareye başvurması hiç de ahlaksızlık sayılmıyor öyle mi? Bu davada hiç yeri olmayan ruh hastası bir delikanlının siyasi amaçlara alet edilmesi de ahlaksızlık değil.»

«Mike, rica ederim bu şekilde konuşmaktan vazgeç. Niye her zaman böyle yapıyorsun bilmem ki? Kuzum, bir kerecik olsun hukuk diplomanı büronda bırakıp benimle herhangi bir

insan gibi konuşsana. Senin ünlü yazarın Jadway ölmüş, mezara gömülmüş, artık Elmo Duncan'ın söyleyeceği sözlerin ona hiçbir zararı dokunamaz. Jerry'ye gelince o da suçunu itiraf etti. Yarın öbür gün cezaevine girecek. O da mahvolmuş sayılır. Duncan'ın onunla ilgilenmesinden de bu delikanlıya bir zarar gelemez. Ama senin İsabel Vogler gibi birinden yararlanmaya kalkışman hayatta olan ve kendine önemli bir mevki sağlamış bir kimseyi mahva sürükleyebilir. Frank Griffith gibi ünlü bir kimsenin çoğu zaman iftiraya uğraması mümkündür. Adamın evinden kovmak zorunda kaldığı aşağılık bir hizmetçi parçası yüzünden meslek haysiyeti ve işinin geleceği tehlikeye girebilir. O kadın bir canavar. Onun bu yalanları, iftiraları dilediği gibi savurmasına senin göz yummana da şaşıyorum. Bundan kazancın ne olacak? Mahkemede Jerry'nin suç işlemesinin sadece bir kitaba bağlanamayacağını, çevresindeki kişilerin de onu etkilemiş olabileceklerini anlatabilmek uğruna bu rezaleti göze alıyorsun. Vallahi, Mike, doğrusunu istersen, senin bu derece alçalabileceğine inanamıyorum. Bütün bunları yapanın sen olduğuna inanmak istemiyorum.»

Barrett öfkeyle, «İnanamıyor musun?» diye sordu.

«Hayır, çünkü sen daha sağlam karakterlisin. Aman, lanet olsun, bu tartışmayı bırakalım artık. Son günlerde seninle hep böyle tartışmaya başladık. Biz nasıl böyle yolumuzu şaşırdık anlayamıyorum.»

«Yolumuzu şaşırdık mı, Faye?»

Faye ağır ağır başını kaldırıp Barrett'e baktı. Sonra kaşlarını çattı. «Hayır, belki de şaşırmadık. Pekala. Seni niçin görmek zorunda kaldığımı anlatayım. Bugün öğleden sonra beni arayıp İsabel Vogler'den sözetmiştin. Şey, o zamana babam evdeydi ve belki de telefondaki konuşmamızın bir bölümünü duymuştur diye düşündüm ve durumu ona açıkladım. Son bulduğun tanık hakkında bilgi verdim. Babamın bunu nasıl karşılayacağını anlamak için ona gerçeği anlatmam gerektiğini düşünmüştüm. Eh, biliyorsun babamla Frank Griffith eskiden beri ortaklaşa iş yapıyorlar ve gayet de iyi anlaşıyorlar. Birbirlerine saygı besledikleri gibi çok da sevişirler. Bay Griffith babamın televizyon istasyonlarına da pek çok reklam müşterisi bulmuştur. Onun i-

çin babamın Frank Griffith'i zor durumda bırakmak için bir tanıktan yararlanmayı düşündüğünü haber aldığı zaman ne hissettiğini tahmin edebilirsin.»

Barrett, Faye'in konuşma tarzını taklit ederek, «Baban ne hissetti?» dedi.

Faye'ın yüzü gerildi. «Benimle alay mı ediyorsun?»

Barrett içinden, babasının kızı, diye düşündü. Sonra da sesinin tonunu değiştirerek konuştu. «Sadece babanın bu işi nasıl karşıladığını anlamak istedim.»

«Hah, böyle daha iyi. Nasıl karşıladığını anlatacağım. Bay Griffith'in ziyaretine gidip senin niyetini açıklamayı bir dostluk görevi bildi. Sonra da Griffith'in bürosundan bana telefon etti. Griffith'in bu işe pek kızdığını, Bayan Vogler'e de, sana da ateş püskürdüğünü anlattı. Babam, bu İsabel Vogler denen kadının ruh hastası bir yalancı olduğuna inandığını belirtti. Onun gerçekten tehlikeli, çevresine kötülük yağdıran çirkefin biri olduğunu, onu işten kovan her patronunun arkasından kötü kötü konuştuğunu, kendisinden daha iyi durumda olanları kıskandığını söyledi.

Barrett, «Anlıyorum,» dedi. Gerçekten de pek çok şeyi anlamaya başlamıştı. Bu buluşmanın Faye için de, kendisi için de büyük önem taşıdığını anlamaya başlamıştı. «Demek baban Frank Griffith'e inanıyor? Sen de onun tarafını tutuyorsun ha?»

«Sen bunları duyduktan sonra Frank Griffith'e hak vermez misin yani? O rezil kadının sözlerine mi, yoksa Frank Griffith'inkilere mi inanırsın? Bu ikisi arasında bir tercih yapma şansı bile yok bence. Durum belli.»

«Frank Griffith, Bayan Vogler'den daha üstün düzeyde diye mi?»

«Ne dedin Mike? Duyamadım.»

«Hiç, hiç. Önemli değildi.»

«Neyse, babam Bay Griffith ile konuştuktan sonra beni aradı ve seninle konuşmamı, durumu sana açmamı istedi. Seninle telefonlaştıktan sonra babamı tekrar aradım ve benimle buluşmayı kabul ettiğini söyledim. Onun üzerine babam seni görmeden önce benimle konuşması gerektiğini bildirdi. İşte yemek-

te babamla konuşmak zorunda kaldığım için buraya geç geldim.»

Barrett, «İşte böylece bana söylemek istediklerini de söylemiş oluyorsun,» dedi.

«Pek de söylemiş sayılmam, Mike. Babamın yemekte benimle neler konuştuğunu anlatmadım..»

Barrett kadehini dudaklarına götürdü, viskinin hemen hepsini bir dikişte bitirdi. Şimdi hazırdı. «Pekala, anlat bakalım.»

Faye iskemlesinde dimdik oturuyordu. Pek ciddi bir iş kadını havasındaydı. Willard Osborn II bile ondan daha ciddi olamazdı. «Bak, Mike, biz birbirimize çok yakınız. Dolambaçlı yollardan gidemeyiz. Ben sana karşı hep çok dürüst davrandım ve senin de öyle yaptığını sanıyorum. Onun için ne söyleyeceksem açık açık söyleyeceğim. Sen de sorumluluk duygusuna sahip ve üstelik dürüst bir insan olduğun için bu sözlerin anlamını kavrayacak, gerektiği şekilde değerlendireceksin. Babam senden hoşlandığı için ve ben de seni beğendiğim için rahatça konuşabilirim. Senin de bize karşı aynı duyguları beslediğini sanıyoruz.»

Biz... Barrett «biz» sözcüğüne takılmıştı. Pekala, biz de dinleyelim bakalım. «Bana ne söylemek istiyorsun, Faye?»

Faye kamışını bardağın içinde gezdirdi.

«İşin sonu şuna varıyor, babam İsabel Vogler'i tanık olarak duruşmaya çıkarmanın sözkonusu olamayacağını sana söylememi istedi. Babam sadece Bay Griffith'in iyiliği için değil, aynı zamanda senin iyiliğin için de bu işten vazgeçmen gerektiği kanısında. Ona hak vereceğinden de emin görünüyordu. Ben de senin durumu anlamanı sağlayacağıma söz verdim. Babam, onun isteğine uymakla büyük bir özveride bulunmuş sayılmayacağını, iş hayatında büyük işadamlarının her allahın günü birbirleriyle uzlaşmak uğruna katlandıkları fedakârlıkların yanında bunun pek küçük ve değersiz kalacağı kanısında. Sen direksiyon başına geçince, uzlaşma işini başkasına yaptırırsın. Ama direksiyon başında değilsen, sen başkalarıyla uzlaşmak zorunda kalırsın. Bu da iş hayatını sürdürmenin, işleri kolayca ve bir pürüzle karşılaşmadan halletmenin bir yolu sayılıyor. Babam bunu kendi işinin bir parçası sayıyor ve ya-

kında sen de onun işinde önemli biri olarak sivrileceğine göre, bir dostu bu şekilde gücendirmemenin senin yararına olacağını ileri sürüyor. Babam bu konuda anlayışlı davranacağından da aşağı yukarı emin. Ben de babama seninle konuştuktan sonra bu sorunun ortadan kalkacağını belirttim.»

İşte mesele buydu demek...

Peki ama Barrett'in yeri ne olacaktı?

Belleği Barrett'i birdenbire gerilere, kolejin ikinci sınıfına ona akıl ve bilgi sağlayacak sözcükleri, mısraları, deyimleri toplamaya merak sardığı döneme götürmüştü. Gerçekleri yavaş yavaş olduğu gibi görüp doğruluğun her zaman övülmesine karşılık, insanı açlığa mahkûm ettiğini anlamaya başladığı günler olmuştu. Sonunda da Coleridge'in Eski Denizci isimli şiirinde belirttiği gibi benliğini tanımaya başlamıştı.

Issız bir yolda
Korku ve dehşet içinde yürüyen biri gibi
Yoluna devam edip giden
Döndürmeden asla başını geriye
Bildiği için korkunç düşmanın onu
Adım adım izlediğini.

Sonunda Barrett de düşmanı görmüştü. Çok eskiden olduğu gibi bir kez daha korku ve dehşet içinde yürüyordu. Acaba yürümesine devam edebilecek miydi? Bir daha asla başını geriye çevirmeyeceğinden emin miydi?

Faye'e baktı. Daha iyi durumda olanların güven dolu, rahat yüzünü gördü. Faye'in emrini içinden tekrarladı. Kızının, babasının emrini, yani İsabel Vogler'i tanık sandalyesine oturtmasının sözkonusu olamayacağını belirten buyruğu yineledi. Baba onun anlayış göstereceğinden emindi. Kızı da babasına hiçbir sorun çıkmayacağına dair teminat vermişti.

«Ama bir sorun var, Faye,» dedi Barrett ve sonra da tıpkı Coleridge'in Eski Denizci'si gibi yürüyüşüne devam etti. Başını da hiç arkaya çevirmedi. «Çünkü İsabel Vogler'i tanık sandalyesine oturtmaya karar verdim.»

Derinlerde kıpırdanan o küçük sarsıntı... Faye'in o yüzey-

deki huzuru parçalanıverdi. «Mike, bu doğru olamaz, benim sana anlattıklarımdan sonra yapamazsın bunu. Babam bunun imkânsız olduğunu söyledi. Babam o kadını tanık sandalyesine oturtmaz.»

«Ama ben oturtacağım.»

Daha iyilerin sismografı sarsıldı ve Faye'in huzurundaki o çatlak açık bir inançsızlık halini alıverdi. «Benim canımı sıkmak için söylüyorsun bunu değil mi? Eğer öyleyse çok zalimsin. Ama bunun sadece bir şaka olduğunu da söylersen, seni bağışlayacağım. Bu ciddi bir konu, Mike, sana ne derece ciddi olduğunu anlatamam.»

«İşte ben de onun için sorunu ciddi ciddi ele alıyorum ya.»

«Mike, bu dava için bir düzine tanık buldun. Yani sana yetecek sayıda tanık bulduğunu söylüyordun. Babama karşı koyup Griffith'i mahvetmeye çalışmanın nedeni nedir? O büyücü kılıklı, gündelikçi karı için değmez bu yaptığın.»

«Ama gerçek için değer, özellikle bu dava için değer.»

Faye öfkeyle, «Bu dava,» diye tekrarladı. «Artık bu davadan da, şu kitaptan da, sana yapılanlardan da bıktım. Duyuyor musun, hepsinden bıktım diyorum.» Faye, Barrett'in ceketinin koluna yapıştı. «Mike, beni dinle, çünkü bunları sana son kez söylüyorum. Daha başlangıçta, babam senin bu davayla ilgilenmene kesinlikle karşı çıkmıştı. Bunu istemiyordu. Ben de onun haklı olduğunu biliyordum. Zaten babam her zaman böyle konularda haklı çıkar. Ben de ikinizin arasında kalmıştım. Hata ettiğimi bile bile de sana yardımcı olmak istedim. Işte onun için de şirketin başkanı yardımcılığını senin için açık tutmasını babamdan rica ettim. Yayıncı arkadaşının kitabını savunabilmen için sana olanak sağlamak istedim. Şimdi bunu yaptığıma pişmanım, hem de çok pişmanım. Yanında yürümekle, senin iyice batağa batmana neden oldum. Başlangıçta babamla birlikte olup buna karşı çıkmalıydım. O zaman bütün bu saçmalıkları önlerdik ve hepimiz çok daha mutlu olurduk. Ama daha zamanımız var. Eğer senden yana çıkmasaydım, rahat yaşayamazdım. Mike, yalvarırım, benim dediğimi yap. Frank Griffith'in rezil olmasına fırsat verme. Şu Vogler denen karıyı aradan çıkar, o zaman babamla arandaki her şeyin eskisi gibi olacağına

söz veriyorum.»

Barrett, Faye'e hayretle bakmaya devam etti. Konuşmaya başladığı zaman da kelimeleri gayet ölçülüydü. «Benim için yapmak istediklerini takdir ediyorum. Fakat ne yazık ki, baban yanılıyor. Yanıldığını biliyorum. İki zengin işadamına yardım ve huzur sağlamak için gerçekleri altüst etmeye niyetim yok. Konuşma özgürlüğünü, savunma olanaklarını ortadan kaldıracak önlemleri körüklemeyeceğim.»

Faye'in yanakları kızarmıştı. «Bir izci gibi kuru sıkı kahramanlıktan dem vurman hiç hoşuma gitmiyor. Babamla Bay Griffith'ten sözederken kullandığın sözcükleri de beğenmedim.»

«Bu senin sorunun, Faye, yani baban hakkındaki duyguların demek istiyorum.»

«Senin sorunun da, ben bir yana çekilip koruyuculuktan vazgeçtiğim zaman babamın sana karşı besleyeceği duygular. Hemen şimdi yana çekiliyorum, Mike. Izci oymağından mezun oldun. Artık büyüklerin dünyasında seni bekleyen sürprizlere karşı hazırlıklı olmalısın. Eğer bunu sen bilmiyorsan ben anlatacağım, çünkü beni bu şekilde davranmaya sen zorladın. Şimdiye dek senden gizlemeye çalıştığım bazı gerçekleri de şimdi bir bir açıklayacağım. Yani babamın bu gece bana söylediği sözlerin geri kalanını demek istedim.»

«Beni bundan yoksun bırakabilirsin.»

Faye, «Seni hiçbir şeyden yoksun bırakmayacağım,» dedi. «Babam eğer Vogler konusunda mantıklı ve anlayışlı davranmazsan, senin Osborn Tesislerine uygun bir eleman olmadığın kanısına varacağını söyledi.» Faye sözlerine ara verdi. Ama bu derin anlam taşıyan bir susuştu.

Korku geçmişti. Düşmanı çok gerilerde bırakmıştı. «Belki de ben Osborn Tesisleriyle ilişki kuracak tipte bir insan değilim.» Barrett sakin sakin konuştu.

«Mike, ne dediğini, ne yaptığını biliyor musun? Eğer babamın ricasını geri çevirecek, sana vermek istediği işi geri tepecek kadar kalın kafalıysan, beni de feda ediyorsun demektir. Aramızdaki ilişkiyi ve gelecekteki beraberliğimizi de olanaksız hale getiriyorsun. İnatçılık edip de babama ve Bay Griffith'e karşı çıkarsan, benim de onlarla aynı hamurdan olduğumu ha-

tırlatmam gerekecek. Bu durumda seninle ilişkimi sürdüremem.»

«Ben de hep bir kızla ilişki kurduğumu umut eder dururdum. Kızın babasıyla da ilişki kurduğumu sanmıyordum.»

«Dediğim doğru, Mike, seninle ilişkimi sürdüremem.»

«İşte buna üzülürüm, Faye.»

«O halde kararından caymaya yanaşmıyorsun öyle mi?»

«Zorlanmaya yanaşmıyorum. Özgürlüğümü, dilediğim gibi düşünme ve hareket etme hakkımı bırakmayı göze alırsam, Faye'le babasının gönlü olsun diye bunu göze alırsam, yaşadığım sürece aynı şekilde davranmak zorunda kalacağım. Bu da hiçbir erkek için zevkli bir hayat olmaz değil mi?»

Faye birden diklendi. «Herhangi bir erkek mi? Sen kendini adam mı sayıyorsun? Ayol budala gibi hareket ediyorsun, budalaca ve çocukça işler yapıyorsun ve birdenbire gözümün önünden de kayboldun. Ama yine de bunu kabul edemeyeceğim. O küçücük kötülükler yuvasını savunmak uğruna her şeyi feda edebileceğine inanamıyorum. Bunu kabul edemem.»

«Etsen iyi olur, çünkü öyle olacak. Senin koşullarına uyamam, Faye.»

«Sen budalanın birisin.» Faye çantasını ve eldivenlerini aldı. «Eğer babamla ilgiyi kesersen, ben de seninle ilgimi keserim. O davayı da kazanamayacaksın, bunu bilmiş ol. Hiçbir şeyin kalmayacak. Eline imkân geçtiği zaman bundan yararlanmayı bilemediğin için, büyük düşünüp büyük olamadığın için de silik bir kişi olarak kalacaksın. Bunu daha önce görmemiştim ama şimdi gayet iyi görüyorum. Sen ikinci sınıf bir adamsın, Mike, benimse sadece birinci sınıf insanlara ayıracak vaktim var.» Faye ayağa kalktı ama masanın başından ayrılmadı. Barrett'e baktı. «Ben gidiyorum, Mike. Eğer bir gidersem, bir daha da asla geri dönmeyeceğim. Benimle birlikte ilerlemek için son bir şans daha elde etmek istiyorsan, bunu sana verebilirim. Bunu yapacağımdan pek emin değilim ama bir olasılık var. Söylemek istediğin başka bir şey var mı?»

Barrett yerinden kalkacakmış gibi yaptı, alaycı bir tavırla Faye'i selamladı. «Sevgilim, savunma makamı dinlenmeye çekiliyor.»

«Cehennemin dibine kadar yolun var.»

Barrett daha sonra bir kadeh daha içip hesabı ödeyince, kendini ne kadar özgür ve rahatlamış hissettiğini de ilk kez farketti. Faye'le ilgisini kestiğine de memnundu. Osborn Tesisleri ve yokedilen geleceği için aynı şeyi düşündüğünden pek emin değildi. Fakat bir şeyden tam anlamıyla emindi. Artık hiç korkmuyordu.

Başını çevirmişti.

Düşman gitmişti.

New York'a ve orada bekleyen sürprizlere hazırdı.

VI

Daha sonra, Beşinci Avenue'den yukarı doğru, dev gökdelenlerin gölgelerinde, yaya ve taşıt araçları trafiğinin akışına göre kâh duraklayarak kâh telaşla adımlarını sıklaştırarak yürümeye koyulduğu zaman Mike Barrett kendisine neler olduğunu farketti.

Bunun tanımını göğe yükselen General Motors Binasını, Seagram Binasını ya da Rockefeller Merkezini veya caddelerde çalışan taksileri, duman çıkaran otobüsleri, sarsıla sarsıla giden kamyonları, hatta telaşlı yayaların çarpışa çarpışa gidişlerini bile görmemiş olan Emerson yapmıştı. «Büyük kentler bize çatışma verir ve New York gibi bir kent de insanın içinden saçmalığı alır.» Işte o anda o New York, Mike Barrett'den saçmalığı çekip aldı.

Ve işte o anda Manhattan ona bir vuruş vurdu ki, sanki arkasından itiliyormuş gibi oldu. Elli Beşinci Caddedeki kaderine yöneltti, onun adımlarını sıklaştırıp duygularını güçlendirerek yeniden canlandırdı, hemen yerine getirmesi gerekli olan görevinin önemini sezinlemesini sağladı.

Bir gece önceki o andan beri, yani Faye Osborn onu kesin olarak terkettiğinden beri Barrett kendini özgürlüğüne kavuşmuş hissediyordu, ama bu sadece daha derin bir boşlukta yüzmesine yaramıştı.

O uzun, karanlık gecenin büyük bir bölümünde, onu Los Angeles'ten New York'a götüren jet uçağındaki koltuğunda oturuken, Faye ve Willard Osborn II'ye karşı takındığı tavrı tek-

rar düşünmüş ve acaba düşüncesizlik mi ettim diye meraklanmıştı. Tabii Zelkin ve Barrett Hukuk Danışmanları tabelası her zaman varolabilirdi. Fakat meslekte bir aşama yapmak umudu pek hafif yanan bir alevdi ve daha parlak yarınlara pek azıcık ışık tutuyordu.

Faye ona uygun değildi, Barrett bunu bilinçaltından hissetmişti, ama genç kız heyecan verici, cazibeli ve eğlendiriciydi, onun Barrett'in hayatına girmiş olması da bir iltifattan başka bir şey değildi. Üstelik Barrett ona ve temsil ettiği pespembe cennete alışmıştı ve şimdi artık Faye de gitmişti. Genç adam yalnızlığa karşı hiç bir panzehire sahip değildi. Uçakta geçirdiği saatler süresince tabii Maggie Russell'i de düşünmüş ve onu hayalinde canlandırmaktan da pek hoşlanmıştı. Ancak Maggie'yi şöyle tam anlamıyla yakalayıp tutmayı başaramamıştı. Genç kız pek kaypak ve ele avuca sığmaz cinstendi; Barrett'in safına katılmıyor, hep sonunda düşman kampına dönüyordu. Barrett'in de onun peşinden oraya gitmesi yasaklanmıştı. Barrett bu karmakarışık, bir dayanağı olmayan düşlere kapılmasını uçakta uyuklamış olmasına yordu.

Ama asıl önemlisi, yolculuk süresince görevinin amacını ya da başoyuncusu olacağı duruşma denemesini bir kez olsun aklına getirmemiş olmasıydı.

Taksiyle Kennedy Havaalanından Plaza Oteline giderken de duruşmayı düşünmemişti. Tabii uykusu vardı, New York'ta sabahın o ilk ışıkları ve çevresinde uyanmaya başlayan kentin canlılığı da onu uyandırmamıştı. Plaza Otelinin asansörüne binip yedinci kata çıkarak odasına girmiş, soyunup çalar saatini kurmuş ve kendini bir külçe gibi yatağa atmıştı. Belki saat çalmamıştı ya da zili kurmayı unutmuştu. Ama Barrett zili duymamış, uyumuş kalmıştı. Saat dokuzdan önce Olin Adams'ın dükkânına gidebilmek için şöyle bir saat kadar kestirmeyi tasarlamıştı fakat işte saat onu beş geçinceye kadar uyumuştu.

Duş yaparken gerçekte telaşlanması için bir neden olmadığını düşünüyordu. Jadway'in mektuplarını ele geçirmişti ve bunları o gün Los Angeles'e dönerken yolda rahat rahat okuyabilirdi. Yalnız savaş alanına erkence dönüp Isabel Vogler'e bol zaman ayırmak, hafta sonunda Abe Zelkin'le hazırlıkları

son bir kez daha gözden geçirmek olanağına sahip olmak istiyordu. Ama yine de batıya doğru gittiğine göre, kaybettiği üç saati yeniden kazanması da mümkündü. Ve işte onun için duştan sonra daha rahatlamış bir halde traş olup giyinmiş, aşağıya inmişti.

Gazeteciden bir New York Times gazetesi almış, portakal suyu, kızarmış ekmek, tereyağı ve kahveden oluşan kahvaltısını yapmak için otelin Edward stili yemek salonuna yürümüştü. Acele etmek uğruna katlandığı tek fedakârlık da her sabah yemeye alışkın olduğu jambonlu yumurtayı liste dışı bırakmak olmuştu.

Gazetesini açmış ,sadece üçüncü sayfada Ben Fremont davası için jüri seçiminin yapıldığını anlatan haberi okumuştu. Barrett'in en fazla canını sıkan şey de Christian Leroux'un Jadway'in ticari amaçları konusundaki demeci ya da Frank Griffith'in delikanlılık çağındaki gençlerin kötü edebiyat örneklerinden korunmalarının gerekliliğine ilişkin demeci değildi de, gazatede Zelkin'in ya da kendisinin sözlerinden hiçbir bölümün yer almamış olmasıydı. Bu da onların güçlü tanık bulamadıklarını belirtiyordu. Ama Barrett henüz açığa vurulmayıp gizli kalmış bir güce sahip olduklarını da anımsamıştı. Griffith'in oğlunu saf dışı bırakmalarını sağlayacak İsabel Vogler ve üstelik beş sokak ötede bir mektup paketinin aracılığıyla kendini anlatacak olan Jadway vardı. Bu düşüncelere karşın Barrett gazetenin spor sayfasını çevirdiği zaman davanın bir rüyadan daha gerçek bir yanı kalmamıştı. Bir gün öncesinin boks maçlarının sonuçlarıyla beyzbol sonuçları arasında Barrett sadece eline geçirdiği o asıl şansın yıkıntısını görebildi. Sadece borç ödemekle geçecek bir geleceği ve köprüde daima dördüncü olabileceğini düşündü.

Saat on bire çeyrek kala Plaza Otelinden çıkmış, bu düşman kentin ağırlık veren nemliliğine dalıp Beşinci Avenue'ye, oradan da gideceği yere yürümüştü.

Ve işte o zaman kentin o sıkıcılığı Barrett'in kafasına dank etmişti. Çünkü buranın özelliği, yani şu her zaman olduğu gibi fazlalığı, üzücülüğü ve umursamazlığı yüzünden can sıkıcı bulduğu, o özellik ansızın genç adamı yeniden diriltip harekete

geçirmişti. Bu da New York'un öbür garipliği ve inanılmaz yanıydı. Fakat burada bu olağanüstü günde saçmalıklara da önemsiz meselelere de, kendini dinlemeye de hiç vakit yoktu. Canlanıp da kentle mücadeleye girişmez, onun etkisini geçiştirmez, onun kadar, hatta ondan daha büyük olmaya gayret etmezseniz, içine gömülür, kaybolup gidersiniz. Bir keresinde bu kent Barrett'i içine gömmüştü. Ama şimdi Barrett onun hilesini biliyordu. Birdenbire onun tehdidine karşı koymuştu ve artık içinde de saçmalık diye bir şey kalmamıştı. Kişiliği, amacı, bir işi olan bir kimseydi ve gidecek bir yeri de vardı.

Çok geçmeden Beşinci Avenue'yü dönmüş, Olin Adams imza komisyonculuğu bürosunun bulunduğu dükkâna doğru çevik adımlarla yürüyordu. Ondan sonra, hazinesini yüklenince milyonların seyircinin olacağı bir mücadeleye, baskı'nın kara şövalyeleriyle girişilecek amansız bir savaşa katılmak üzere geldiği yere dönecekti. Bu bir gelecek ve bir vaatti. Faye ve onun gül pembe cennetiyle Barrett'in kısa süreli yası kaybolmuştu.

Şimdi, dipdiri ve heyecan doluydu.

Barrett Ellinci Caddeden aşağı dükkânların ve binaların numaralarını saya saya yürürken, gideceği yerin bir sokak ötede olduğunu farketti. Trafik ışıkları değişmeden karşıya geçebilmek için hızla kendini karşı kaldırıma attı, Park Avenue'ye gelmeden aradığı dükkânın önüne vardı. Dükkânın kapısında «OLIN ADAMS. IMZALAR ALIP SATARIZ. KURULUŞU 1921» yazılı bir tabela vardı. Dükkânın vitrininde cicili bicili çerçevelere konmuş ünlü kişilerin imzaları ve ünlü eserlerinin müsveddelerinden alınmış parçalar vardı, fakat Barrett bunlarla hiç ilgilenmedi. Şimdi artık Jadway'e kavuşmak için sabırsızlanıyordu.

Dükkânın kapısını açınca, kapının üzerindeki çıngırak çaldı. Barrett, British Museum'daki müsvedde odalarından birinin küçük bir benzerinde kendini buluverdi. Dükkânın her tarafı camekânlı dolaplarla doluydu. Bu dolapların arkasındaki duvarlarda da orijinal imzalı mektuplar asılıydı. Her mektubun yanına yazarının çerçeveli büyük bir resmi konulmuştu. Mavi bir tabelada «Satışa sunulan mallar. Lütfen fiyatı soruşturun» yazılıydı. Dikdörtgen şeklinde antika bir masanın başında oturan

gençten, şişmanca bir kadın sanki Vassar Kolejine devam etmiş de oradaki spor çalışmalarına katılmış gibi bir hava içinde önündeki mektupları dosyalamakla meşguldü.

Barrett doğruca bu kadının yanına gitti. «Özür dilerim ama acaba Bay Olin Adams buralarda mı? Kendisi beni bekleyecekti.»

«Yanılmıyorsam, beyefendi hâlâ telefonda konuşuyor. Bir dakika durun da bakayım.»

Kadın telaşla kapıya gitti. Kapı açılınca büyücek bir çalışma odası göründü, ama Olin Adams'ın kendisi ortada yoktu. Barrett biraz bekledi, derken kadın geri döndü.

«Bir dakikaya kadar işi bitecek,» dedi. Sonra arkalığı kamıştan yapılma bir koltuğu işaret etti. «Siz rahatınıza bakın.»

«Eksik olmayın.» Ama Barrett bir yere oturmayı düşünemeyecek derecede sinirliydi. Oturacak yerde aylak aylak projeksiyon odasında geziniyordu. Her tablonun altında daktiloyla yazılmış bir küçük tanıtma notu vardı. Işte bir tanesi Kennedy, John F. tarafından 12 Aralık 1951'de Amerika Kongresine, Temsilciler Meclisine gönderilmişti. Hong Kong'daki Amerikan Başkonsolosuna gönderilmiş mektup vardı. Daha sonra Toulouse Lautrec'in Henri'ye Fransızca, kurşun kalemle Paris'te 11 Aralık 1899 tarihinde yazdığı mektup vardı. Daha başka 1817'de Percy Bysche Shelley tarafından Leigh Hint'a verilmek üzere imzalanmış orijinal, imzalı bir çek vardı. 1909 yılında Viyana'da yazılmış ve Doktor Sigmund Freud'un imzasını taşıyan bir reçete göze çarpıyordu. Bir de 1858'de Alexander Dumas Pere'nin kaleminden çıkmış mavi bir müsvedde kâğıdı, Sir Waltere Scott tarafından yazılmış fakat bir türlü okunamayan bir mektup, F. Scott Fitzgerald'ın imzasını taşıyan bir şiir ve Jean-Jacques Rousseau'nun bir müsveddesinden parçalarla imzası bulunmadığı halde Ludwig Van Beethoven'e ait olduğu bilinen bir nota vardı.

Mike Barrett için bu yepyeni ve heyecan verici bir yaşantıydı. Dünyanın her tarafında ünlü erkek ve kadınlar tarafından yazılmış müsveddeler, evraklar ve mektupların toplanıp kütüphanelerin ve müzelerin karanlık köşelerinde saklandığını biliyordu. Bunları toplayıp biriktiren özel koleksiyoncuların ve

el yazısı komisyoncularının bulunduğunu duymuştu ama cumhurbaşkanlarının, kralların, yazarların, sanatçıların ve bilim adamlarının değerli belgelerinin böyle tuvalet kâğıdı, sigara paketi ya da konserve armut gibi pazarlanıp satışa sunulmasını hiç aklına getirmemişti. Ama işte burada herkese açık bir dükkânda bu tür belgeler ne kadar da çoktu ve gayet az bir ücretle satın alınıp eve götürülebilirdi. Paul Gauguin, Johann Wolfgang von Goethe ya da Sekizinci Henry'nin can yoldaşlığını kendinize maledip evinizde muhafaza edebiliyordunuz. İnanılacak şey değildi bu, daha da müthişi buracıkta, şu dükkânda tarihe elini değdirip bunun gerçek olduğuna inanç getirebilirdiniz.

Başka devirlerde yaşamış kahramanların, hükümdarların, yaratıcıların ve fedailerin inanılmaz bir yanları vardı. Bunlar sanki gerçekte varolmamışlardı da folklor ve efsanelerde yaşamışlardı sadece. Gerçi bunların öyküleri bilinip anlatılıyordu ama sanki ders kitapları, biyografiler ve müzeler bunları mumyalayıp birer efsane şeklinde kalıplandırmıştı. Fakat burada, şu duvarlarda onlar etten kemikten yapılmış gibiydiler. Yanlış yazılmış bir kelime, lekeli sayfa, son dakikada yapılmış bir ekleme, bunlar Lord Byron'un elinden mi, yoksa Sarah Bernhardt'ın elinden mi çıkmış, bunu öğrenebiliyordunuz. Ve birdenbire de tarihin anıtlar ve heykellerden değil de, sizin kendiniz gibi zayıf ve çelimsiz insanlardan meydana geldiğine inanıyordunuz.

Ve işte şu saniyede, şu anılar pazarında J J Jadway'in kişiliği Barrett'e haftalardan beri ilk kez gerçek bir varlık olarak görünmüştü. Birazdan Jadway'in elinin kâğıtlara neler yazdığını görecekti ve bu kâğıtları eline alıp Jadway'in kendi sesini dinleyecek, kâğıdın aracılığıyla yazara elini değdirebilecek ve böylece Jadway kuşkucu bir dünyanın karşısında Yedi Aşk Dakikası'nı savunmaya hazır bekleyen canlı bir tanık haline gelecekti.

Jadway'i tanımak için her zamankinden daha büyük bir hevesle döndü, bunu yaparken de arka bürodan New Eng-

land'lıya benzer birinin kendisine yaklaştığını farketti. Mal sahibinin kırlaşmış saçları horoz ibiği gibi dimdik duruyor, kurşuni gözleri de sulu sulu görünüyordu, burnu uzundu. Yelek giymişti, köstekli saati vardı ve çekingence bir kibarlık havasındaydı.

Mal sahibi ölçülü bir tavırla gülümsedi. Sessiz odalara göre ayarlanmış alçak bir sesle, «Ben Olin Adams'ım,» dedi. «Yardımcım beni görmek istediğini söyledi. Burada sizi ilgilendiren bir şey var mı?»

«Evet. Dün sizi Batı Kıyısından aradım. Kısa bir süre önce ele geçirdiğiniz J J Jadway mektupları hakkında görüşmüştük. O mektupları bana sekiz yüz dolara satmayı kabul ettiniz, ben de bu sabah gelip mektupları alacağımı söylemiştim. Ben Michael Barrett'im, şimdi hatırladınız mı?»

Olin Adams'ın sulu gözleri şaşkınlık içinde yüzdü, ağzı da açıldı ve öylece kaldı.

«Kendinizi kim diye tanıttınız?»

«Ben Michael Barrett'im, Los Angeles'ten uçakla geldim. Jadway mektupları hakkındaki konuşmamızı hatırladığınızdan eminim.»

«Evet, tabii ama...»

Barrett neşeyle kollarını açıp gülümsedi. «Eh, işte ben de mektupları almaya geldim.»

Elyazısı komisyoncusu sis arasından önünü görmeye çalıştı. «İyi ama, efendim, bir Bay Barrett buraya geldi ve mektupları alıp gitti.»

«Bay Barrett gelip mektupları aldı mı?» Şimdi şaşırma sırası Mike Barrett'teydi. «Sözlerinizden hiçbir şey anlayamadım.»

«Beyim, sabahleyin saat dokuzda dükkânı açtıktan hemen birkaç dakika sonra bir adam geldi ve mektupları alıp gitti.»

«Yanılıyor olmalısınız. İzin verin de durumu bir kez daha anlatayım. Dün size telefon ettim...»

«Olayı bütün ayrıntılarıyla anımsıyorum, efendim. Los Angeles'ten Bay Barrett telefon etti, Bay Quandt'tan Jadway'in mektuplarına sahip olduğumu haber aldığını söyledi. Mektupları sekiz yüz dolara kendisine satmayı önerdi ve New York'a gelip

bu sabah saat dokuzla on arası dükkândan mektupları alacağını söyledi. Bu sabah dükkâna gelir gelmez mektupları hazırladım. Sonra da kahvaltı için dışarı çıkmadan önce Mildred'e, yanı buradaki yardımcıma Bay Michael Barrett adında birini beklediğimi, kendisi geldiği takdirde sekiz yüz dolar nakit paraya karşılık mektupları ona teslim etmesini tembihledim. Sabah kahvemi içmek için dükkândan çıktım. Yirmi dakika sonra geri döndüğümde Mildred, Bay Barrett'in dükkâna geldiğini ve parayı verip gittiğini söyledi.»

Adam konuşurken Barrett de sarası tutmuş gibi durmadan başını sallamıştı. «Ama bu imkânsız,» diye bağırdı. «Kim olduğumu ispat edebilirim. Bakın.» Cüzdanını çıkarıp şaşkın şaşkın bakınan mal sahibine kimlik belgelerini gösterdi. Sonra da cüzdanının bir köşesine yerleştirdiği sekiz yüz doları çıkardı. «Şimdi bana inanıyor musunuz, Bay Adams?»

Komisyoncu sersemlemiş gibiydi. «Size inanıyorum, beyim, Bay Barrett, fakat... Fakat bu sabah buraya gelip sizin malınızı alan adam hangi Tanrının belası herifti acaba?»

«İşte ben de sizden bunu öğrenmek istiyorum? Kimdi bu adam?»

«Şey, benim hiç, hiçbir fikrim yok. Sizin bildiğinizden fazlasını bilemiyorum. Jadway mektuplarını almaya gelecek bir Bay Barrett'i bekliyordum. Bir adam geldi, kendisinin Bay Barrett olduğunu söyleyip Jadway'in mektuplarını istedi, bunların ücretini ödedi, mektupları alıp gitti. Adamın bir sahtekâr olduğunu düşünmemiz için de ortada bir neden yoktu.»

Barrett sordu. «Nasıl bir adamdı bu? Acaba bana benziyor muydu?»

Olin Adams döndü. «Mildred, sen müşteriyi gördün...»

Değnek bacaklı kız yanlarına gelmişti. «Hiç de sizin gibi biri değildi. Sizden çok daha uzun boylu ve resmi tavırlı, pek kibirli bir adamdı. Onunla pek de ilgilenmedim. Buraya bir kereliğine uğrayan gelip geçici pek çok müşterimiz var. Kahverengi, gabardine benzer bir elbise giyiyordu galiba. Zaten işi de bir dakikadan fazla sürmedi sanırım. İçeri girdi ve, 'Yanılmıyorsam benim için imzalı birkaç mektup ayırmış olacaksınız,' dedi. 'Mektuplar J J Jadway'in imzasını taşıyor. Bunları hemen

şimdi almak istiyorum. Ben Bay Barrett'im.' Eh, mektupları bir kutuya koymuştum. Kutuyu açıp bakmak zahmetine bile katlanmadı. Acele işi olduğunu söyledi. Parayı ödedi, kutuyu aldı ve telaşla dükkândan çıkıp gitti. Pek emin değilim ama galiba dükkânın önünde onu bekleyen bir araba vardı. Taksi değil de özel bir arabaydı. Başka da yapacak bir şey yoktu. Onun gerçek alıcı olmadığını nereden bilebilirdim?»

Barrett, «Tabiî bu işde kabahat size yüklenemez,» dedi.

Olin Adams kızı savdıktan sonra Barrett'e döndü. «Bunca yıldır şu işde çalışıyorum, böyle bir olay şimdiye kadar hiç başıma gelmemişti.»

«Mektupların ücretini ne şekilde ödedi acaba, Bay Adams? Sakın çek vermiş olmasın?»

«Hayır, nakit paraydı. Kahvemi içip dükkâna döndüğüm zaman Mildred bana masanın gözüne koyduğu paraları gösterdi.»

Barrett üzgün üzgün başını salladı. «Buna şaşmadım. Jadway'in mektupları için bir anlaşmaya vardığımı, bu sabah erkenden mektupları almaya geleceğimi ve bunlara karşılık sekiz yüz dolar ödemeye hazır olduğumu bilen herhangi bir kimse, ücreti nakit ödeyeceğimi de elbette öğrenmiştir. Ayrıca kendini benim yerime koyan bir kimse kendi adına çek veremez.»

Adams, «Keşke size bir yardımda bulunabilseydim,» dedi. Sonra omuzlarını silkti. «Yazık ki, durum umutsuz. Ama ilerde Jadway'le ilgili bir şeyler daha elde edersem kime haber verip satış teklifinde bulunacağımı biliyorum.»

«Jadway'le ilgili başka bir şey elinize geçmeyecek, Bay Adams.»

«Duygularınızı anlıyorum, Bay Barrett. Koleksiyoncuların aradıklarını ele geçirmeye nasıl da hevesle uğraştıklarını iyi bilirim. Ama izin verirseniz, size bir şey söyleyeyim mi, ben olsam bu kayba bu denli üzülmezdim. Müşterilerimin zevklerini eleştirmek âdetim değildir, ama bu konuda şunu söylememe de izin verin: Jadway'in edebi kişiliği hâlâ zihinlerde bir soru işareti yaratıyor ve sadece merak uyandıran bir tek eser yazmış şöyle böyle bir yazar olarak anılmaktan ileriye de gideme-

yeceği kesin. Jadway için sokağa atmaya hazır olduğunuz parayı çok daha kârlı bir alışverişe yatırabilirsiniz. Eğer sizi ilgilendirenler 1930 yıllarının Amerikalı yazarlarıysa, Faulkner, Hemingway, hatta belki de Fitzgerald'ın mektuplarını ve anılarını salık verebilirim. Bir koleksiyoncu olarak bunları şey bulacaksınız...»

«Bay Adams, ben koleksiyoncu değilim. Jadway'in mektuplarını toplamaya da hevesli değilim. Sadece onu savunma konusu beni ilgilendiriyor. Sanford Yayınevi ile Ben Fremont'u savunan avukatım.»

Olin Adams'ın yine ağzı bir karış açılmıştı. «Aman Tanrım,» dedi.

«Öyle ya. Onun için bu kaybın yeri doldurulamaz. Jadway hakkında hemen hiçbir şey bilmiyoruz. Bu mektuplar biraz...» Barrett sustu. «Bay Adams, dün size bu mektuplarda neler yazılı diye sormuştum. Onları okumaya vakit bulamadığınız için neler yazılı olduğunu da bilmiyordunuz. Acaba bu sabah bir şans eseri, şöyle bakabilmiş miydiniz?»

Yazı komisyoncusu üzgün üzgün başını salladı. «Çok üzgünüm ama hayır. Dükkânı açtım. Belki ben kahveden dönmeden önce buraya uğrarsınız diye düşünerek paketi oraya çıkarıp bıraktım. Eğer ben dönünceye kadar gelmemiş olsaydınız, paketi açıp mektuplara bir göz atacaktım.»

«Daha önce Jadway'in elyazısını hiç görmediğiniz halde bu mektupların gerçekten ona ait olduğundan kuşkunuz yoktu değil mi?»

«Jadway'in el yazısını daha önce görmüştüm, Bay Barrett. Bay Quandt'tan mektupları almadan önce, Yedi Aşk Dakikası'nın ilk baskısının önsözünün fotokopilerini ele geçirmiştim. Jadway Paris'teyken bu ön sayfalara imzasını atmıştı. Gerçi önsözün altındaki imza bir önem taşımıyordu ama Jadway'in el yazısını tanımama yaradı. Bu mektupların onun tarafından yazıldığını anladım. Evet, o mektuplar, Jadway'in elyazısıyla yazılmıştı.» Olin Adams pek üzüntülü görünüyordu. «Hele sizin davanıza karşı bir de yakınlık duyduğum için bu çok kötü oldu. Size pek de yardımcı olamadım. Dün de, bugün de isminizden sizi tanıyamadığım için özür dilerim.»

«Gereğinden fazla insan benim ismimi ve işlerimi öğrenmiş,» dedi Barrett acı acı. «Ve üstelik birisi ya da içlerinden bazıları savunmanın her delilini baltalamayı görev edinmiş.»

«Bu Jadway mektuplarını ele geçirmeye çalıştığınızı kimseye anlatmadığınızdan emin misiniz?»

«Hatırladığım kadarıyla, sizi bana tanıtan Quandt, ortaklarım ve bir de sekreterimden başka kimse bilmiyordu.» Derken Barrett'in aklına başka bir düşünce geldi. Uğradığı kaybın yarattığı ani şaşkınlık biraz hafiflediği için şimdi kafası daha iyi çalışmaya başlamıştı. Yine çaresizlik içindeydi. «Ya sizin durumunuz nedir, Bay Adams? İyi düşünün. Benden başka birine daha Jadway'in mektuplarından sözettiniz mi?»

«Evet, tabiî. Sürekli müşterilerimizin adlarını, özelliklerini ve ilgilendikleri şeyleri belirten listemiz vardır. Jadway'in mektuplarını elde ettiğim zaman, ama unutmayın bu on, on bir gün kadar önceydi, evet, o zaman Mildred listeyi gözden geçirdi. Ara sıra buraya yolu düşen bir bey vardı, şair miydi neydi işte... Buraya gelip biraz gevezelik eder, dinlenirdi. Aslında kendi eserlerinin müsveddelerini bize satmak isterdi. Ama hiç de adı sanı duyulmadığı için onun müsveddeleri bir değer taşımıyordu. Fakat Mildred bana bu adamın bir konuşması sırasında Paris'te yazar J J Jadway ile tanıştığından sözettiğini hatırlattı. Bu da beni hiç etkilememişti, çünkü o zaman Jadway'in adını seksle ilgili eserleri toplayan meraklılardan başka hiç kimse bilmiyordu. Bu dediğim konuşma ne zaman yapılmıştı, Mildred?»

«Bir yıl kadar oluyor. Belki de iki yıla yakın, ben burada çalışmaya yeni başladığım sıralardaydı?»

Olin Adams, «Evet,» dedi. «Her neyse, ben Jadway'in mektuplarını satın aldığım zaman yazarın adı epeyce tanınmıştı ve Mildred de Jadway'i tanıyan bu şairi hatırladı. Mektupları alınca da bu şairin Jadway'le dost olduğunu ve belki de onu anmak için mektuplarını satın almak isteyeceğini düşünerek ona durumu bildirdim. Bana bir kartpostalla cevabını gönderdi. Kartın üzerinde sadece, 'Almaya gücüm yetmez,' cümlesi yazılıydı. Sonra da, hay allah, az kalsın unutuyordum. Dün sizin telefonunuzdan sonra bu adam bana telefon etti. Bay Barrett, o sözünü ettiğim bey beni telefonla aradı. Dükkân kapısından hemen çık-

mak üzereydim fakat telefonu açmak için geri döndüm. Adam elinde birkaç kuruş para olduğunu ve bu mektupları almak istediğini bildirdi. Üniversitelerden birinde yaptığı koleksiyona bunları da ekleyecekmiş. Ona çok üzgün olduğumu ve mektupları almak için beş dakika geç kaldığını söyledim. Mektupları bir başka Jadway meraklısına, Los Angeles'den Bay Michael Barrett adında birine sattığımı bildirdim. Bay Barrett'in de sabahleyin mektupları almak için New York'a geleceğini söyledim. Bizim şairin canı sıkılmıştı ama siz kararınızdan cayacak olursanız ya da dediğiniz zamanda parayı getirmezsiniz hemen kendisine haber vermem için benden söz aldı.»

Barrett not defterini kalemini çıkarıp, «Şu şairin adı neydi?» diye sordu.

«Ah, durun bakayım... İrlandalıydı.. Ah, evet Bay Sean O'-Flanagan. Evet, adı bu.»

Barrett ismi defterine yazmıştı. «Telefon numarası kaç?»

«Telefonu yok.»

«Öyleyse adresini verin. Kendisini ziyaret etmek istiyorum.»

«Adresi de yok, sadece Quenns postanesindeki genel dağıtım adresiyle haberleşiyoruz. Ben onunla bu şekilde haberleştim. Siz de isterseniz oraya bir mektup gönderebilirsiniz.»

Barrett not defterini cebine yerleştirirken, «Gönderebilirim,» dedi. Sonra Mildred'in yanına gitti. «Mildred, bu sabah buraya gelip benim ismimi kullanarak mektupları alan adamın şu Sean O'Flanagan olmadığından emin misiniz?»

Kız şiddetle başını salladı. «Kesinlikle değildi. Bizim Sean'i tanırım ben. Leş gibi viski kokan, süfli kılıklı adamın biridir. Bu sabah gelen adam, gerçi böyle şeyler pek kolay anlaşılmaz ama tam bir kibar beyefendi havasındaydı.»

Adams birdenbire, «Sonra bu sabah biri daha telefon etti,» dedi. «Artık beynimin sulanmaya başladığına inanıyorum. Bu sabah dükkânı açtığım zaman telefon çalıyordu. Kahvaltıya gitmeden önceydi. Biri Bay Quandt'tan elimde Jadway'e ait satılık mektupların bulunduğunu haber aldığından sözetti. Ben de bu mektupların satıldığını söyledim. Mektuplardan ancak dün haberinin olduğunu ve beni bu sabaha kadar bulama-

dığını söyleyerek şanssızlığına lanet okudu. Sonra da telefonu kapadı. Isim misim de vermedi.»

«Şehirlerarasından mı aradı?»

«Sanmıyorum. Şehir içinden aradığını tahmin ediyorum. Tabiî bu otomatik santrallardan da bir şey anlaşılmıyor ki.»

«Neyse, ben bu mektupları ele geçirdiğime inandıktan sonra birdenbire bu mektuplara büyük ilgi duyulmaya başladığını biliyoruz. Belki de Quandt benimle konuştuktan sonra haberi yaydı. Ama bunu yapması için bir neden göremiyorum.» Barrett elini uzatıp komisyoncuyla tokalaştı. «Her neyse, benim için katlandığınız zahmete teşekkür ederim. Size de teşekkür ederim, Mildred.»

Olin Adams onu kapıya kadar geçirdi. «Gerçekten çok üzgünüm, Bay Barrett. Şansınız açık olsun.»

Barrett tekrar Elli Beşinci Caddeye çıkınca saatine baktı. Uçağa binmesine daha iki saat vardı. Otele geri dönemeyecek kadar da üzgündü. Biraz yürüyüş yapıp kentin havasının biraz olsun ruhsal durumunu düzeltip düzeltemeyeceğini anlamak istedi.

Modern Sanatlar Müzesine uğramaya niyetlenmişti, ama işleri bu derece çamura bulanmışken soyut ve somut eserlere dikkatini verecek halde değildi. Nereye gideceğini kararlaştırmadan aksi yönde yürümeye koyuldu. Park Avenue'den geçip Lexington Avenue'ye geldi oradan da Ellinci Caddenin aşağısına inmeye koyuldu.

Dalgın dalgın vitrinlere baktı ve o sabah yenilgisinin sırrını çözmeye çalışarak yürüdü, yürüdü. Faye'i, yani şu bağdaşılması imkânsız olanı hayatından çıkarması bir şeydi. Maggie'yi, şu dokunulmazın da hayatında hiçbir yerinin olmaması da başka şeydi. Fakat Jadway'i, mezardan gelen tanığın hayatından çekilip alınması hepsinden daha korkunçtu. Sanki umudun kendisi Barrett'den çalınmış gibiydi.

Umutsuzluktan kendini sıyırmaya çalıştı ve yine dükkânların vitrinlerine baktı. Dresden porseleninden yapılma kırılacak eşyayla süslenmiş bir vitrin vardı. Radyolar, elektronik aygıtlarla dolu bir vitrinde kocaman bir de tabela dikkatini çekti. Barrett bu tabelayı bir kere, iki kere okudu. Bu tabelada onun

dikkatini çeken bir şey vardı. Biraz yürüdükten sonra tekrar tabelanın durduğu vitrinin önüne geldi.

Tabelada şunlar yazılıydı:

SCHERLOCK ELEKTRONİK GİZLİ DİNLEYİCİ
İŞADAMLARI, ARAŞTIRICILAR VE
AVUKATLAR İÇİN

«Herhangi bir telefona bağlanabilen özel bir alet.

Bu yüksükten daha küçük verici böceği herhangi bir telefona bağlayın. Alet çalışma gücünü telefonun kendinden alır. Göze görünmez. Telefonun içine yerleştirildi mi telefonda hattın iki tarafından da yapılan konuşmaları, kentteki bir başka binada herhangi bir FM'e gönderir. Burada da konuşulan her kelime teyp bandına alınır. İndirilmiş fiyat 350 dolar.»

Barrett sanki hipnotize edilmiş gibi tabelaya bakakaldı. Sonra yavaş yavaş vitrinden uzaklaştı. Zihni Ferris tekerleği gibi dönüyor da dönüyordu. Dönerken düşüncelerini de birlikte sürüklüyordu. Sonra birdenbire tekerlek duruverdi ve bir tek düşünceyi açıkta bıraktı. Barrett birdenbire gerçeği öğrenmişti. Hiç kuşkusu kalmamıştı. Geçen haftaların esrarengiz olayları, şaşkınlıklar, düş kırıklıkları sonunda çözümienmişti.

Gözünün önünde Los Angeles'teki bürosunda masanın üzerinde duran siyah telefonu canlandırabilmişti. İşte bu telefonda Kimura ona Christian Leroux'nun gizlendiği yeri açıklamıştı. Sonra da bir rastlantı sonucu birisi Leroux'yu bulup götürmüştü. Bu telefondan Norman C. Quandt'ın gizli çalışma yerini öğrenmişti. Sonra bir rastlantı sonucu birisi polisi harekete geçirip Barrett oradayken baskın yapılmasını sağlamıştı. Bu telefondan Jadway'in mektupları için Olin Adams'la pazarlık yapmış, Adams'a ne zaman mektupları almaya gideceğini bildirmişti. Ve bir rastlantı sonucu, ondan önce bir başkası Adams'ı ziyaret etmiş ve mektupları ele geçirmişti.

Raslantı sonucu ha... maval...

Elektronik dinleme aletiyle... bahse girerim ki öyle.

Niçin bu dinleme aletini daha önceden akıl edememişti sanki? Barrett budaladan başka bir şey değildi. Ama yine de

böyle bir olasılığı önceden düşünmüştü. Yalnız bunu biraz fazla erken akıl etmesi, tehlikeyi daha geç sezmesine neden olmuştu. Telefonlara konulan dinleme aletlerinden ilk kez ne zaman sözedildiğini de şimdi hatırlamıştı. Zelkin'in yeni dairesini gezmeye gittiği sabahtı. Abe ona daireyi gezdirmiş, Barrett'in büro olarak kullanacağı büyük salona gelmişlerdi. Zelkin, Keats'in Darien isimli şiirinde doruğa ulaşan Cortez kadar sevinçli bir halde, «İşte, burası tümüyle sana ait, Mike,» demişti. «Gıcır gıcır yeni, mis gibi boya kokuyor, her şey yerli yerinde. Hatta odaya dinleme aleti konmuş mu, konmamış mı diye anlamak için yarım gün bütün daireyi arattırdım. Biliyorsun, pek güvenmeye gelmez. En iyi savunma, en iyi saldırıdır.»

İşte Barrett'in elini kolunu bağlayan da bu ilk uyarı olmuştu. Bir kere korundular mı, ondan sonra özel işlerine kimsenin burnunu sokamayacağına inanmıştı. Dinleme böceklerinin odayı daha sonra gizlice istila edebileceklerini aklına getirmemişti.

Evet, elektronik dinleme aletinin azizliğine uğradıklarını rahatça iddia edebilirdi. Ama kim kullanıyordu bunu?

Bu işi Elmo Duncan şahsen yönetmemişti, bundan emindi. Duncan sadece başsavcı değildi, aynı zamanda dürüstlerin dürüstlük simgesiydi. Yasa dışı konuşma saptama işine karışmazdı. Duncan bunu yapmak istemiş olsa bile bunun tehlikesini göze alamazdı. Duncan sadece yasaların uygulanmasını sağlamaya çalışan bir görevli değildi. Yeni yetişen bir politikacıydı. Teşhir edilmeyi göze alamazdı.

Hayır, bunu yapan Duncan değildi ama bunun Duncan için en iyi hal çaresi olduğunu düşünen ve Duncan'ın bilgisi olmadan onun adına iş görebileceğine inanan biri tarafından yapıldığı kesindi. Sanayi çevrelerindeki casusluktan ve elektronik aletlerden haberi olan biriydi bu. Duncan'ın kazanmasından kendine büyük bir yarar uman birisiydi. Kanunların ve ahlak ilkelerinin üstünde kalan biri. Perde arkasında bulunan biri.

Duncan'ın Richelieu'süyle Rasputin'iydi.

Adı da Luther Yerkes'di.

Barrett çevresine bakındı. Gözleri sokağın ismini taşıyan tabelaya takıldı. Lexington Avenue'yle Elli İkinci Cadde'nin kö-

şesinde duruyordu. Barrett, New York'u tanırdı ve bir telefon kulübesini de nerede bulacağını biliyordu.

Elli Ikinci Caddeye dönüp yolun ortasına kadar hızlı adımlarla yürüdü, Dört Mevsim lokantasına girdi.

Lokantanın büyük giriş holünde bir sıra telefon kulübesi vardı. Barrett birinci kulübeye girip kapısını kapattı ve Los Angeles'e telefon etti.

Hattın öbür tarafında, hafta sonunu çalışarak geçiren Donna onu pek hararetli karşıladı ve Jadway mektuplarında neler yazılı olduğunu öğrenmek için sabırsızlandığını belirtti.

Barrett, «Jadway'in mektupları yok,» dedi. «Şimdi bunun hakkında uzun uzadıya konuşmak istemiyorum. Sadece Abe ile Leo'ya durumu bildir, Altı saat sonra oraya gelince her şeyi anlatacağımı kendilerine söyle.»

«Size bir şey hatırlatayım, patron. Uçaktan inince İsabel Vogler'i arayacaktınız.»

«Bunu yapacağım. Bak, seni niçin aradığımı söyleyeyim, Donna. Sana bir soru soracağım. Lütfen sözlerimi dikkatle dinleyiver. Bu Fremont davasında Abe'yle birlikte çalışmaya başladığımdan beri ya da büroma özel telefon konduğundan beri senin telefonuna ya da benim telefonuma bakmaya gelen tamirci oldu mu?»

«Benim telefonuma bakmaya gelen olmadı. Sizinkine... bir dakikacık beklerseniz, randevu defterime bir göz atayım.» Donna telefonun başından ayrıldı ama bir dakika bile geçmeden geri döndü. «Evet, gelmişler, patron. Benim deftere bakılırsa, sizin Philip Sanford'u karşılamaya gittiğiniz gün iki tamirci sizin telefonunuza bakmaya gelmişti. Onları hatırlıyorum. Müşterilerden biri telefonun çalışmadığını söylemiş, onlar da sizinkine de şöyle bir bakmak istemişlerdi.»

«Peki, adamlar telefona bakarlarken sen de yanlarında mıydın, Donna?»

«Hayır, işim o kadar çoktu ki, onların yanında duramadım. Sadece telefonun işleyip işlemediğini sormak için yanlarına gittim. Ahizenin plastik kapağını çıkarmışlardı. Arızayı bulduklarını ve gidermeye çalıştıklarını söylediler. Ben de onları iş başında bırakıp çekildim.»

«Telefenun başında ne kadar zaman kaldılar?»

«Hatırlaması zor. Fakat çok da uzun sürmedi. Belki on dakika. Belki o kadar bile değil. Niye sordunuz? Bir aksilik mi var?»

«Evet, aksilik var, hem de sadece telefonda değil. Pekala. Sen bana öğrenmek istediklerimi anlatmış oldun. Şimdi sana söyleyeceklerimi iyi dinle ve ben geri dönünceye kadar da lütfen hiç soru sorma. Geldiğim zaman her şeyi birbir anlatacağım. Bundan sonraki birkaç saat içinde ben ne dediysem onu yap, Donna. Bu, rica değil emir. Hiç kimse, ama hiç kimse, ben dönünceye kadar büromdaki telefondan dışarıya telefon etmeyecek ve gelen telefonlara oradan cevap vermeyecek. Anladın mı? Telefonum çaldığı zaman sen, Abe ya da Leo benim büromda olursanız, sakın telefonu ellemeyin. Phil Sanford gelir de benim telefonumu kullanmak isterse...»

«O da Shoreham'deki Amerikcın Kitap Satıcıları Birliğinin kongresi için Washington'a gitti.»

«Pekala. Bugün ellerinizi telefonumdan uzak tutun. Tabiî bu arada herhangi bir telefon tamircisi gelecek olursa onu da telefona dokundurtmayacaksın.»

«Hiç merak etme, patron. Bugün senin büron sınır dışı edildi demektir.»

«Akşama doğru görüşürüz, Donna.»

«Yani siz dönünceye kadar büroda kalmamı mı istiyorsunuz? Benim için hiçbir sakınca yok.»

«Unuttum. Bayan Vogler'i görecektim. Hayır, bu gece orada beni beklemek zorunda değilsin. Büroya çok geç döneceğim. Zaten cumartesi, pazar günü seni çalışma masana bağlamakla yeterince kötülük etmiş sayılırım, bir de gece yarısına bağlamakla yeterince kötülük etmiş sayılırım, bir de gece yarısına kadar orada bekletip işi büsbütün kötüleştirmeyeyim. Hayır, sen işini bitirince evine git. Bir haber olursa, masamın üzerine not bırak. Apartmana dönmeden önce büroya uğrarım. Son bir isteğim daha var. Bana Bayan Vogler'in adresini bir kez daha tekrarlar mısın?»

Barrett adresi yazdıktan sonra telefonu kapadı.

Kulübeden çıktığı zaman uçakta yemek yeme işinden vaz-

geçip Dört Mevsim'in yemek salonuna girip o görkemli fıskiyeli havuzun başında şöyle mükellef bir yemek yemeyi düşündü. Bu, pahalı bir moral yükselticiydi ama insanın kendini önemli biri saymasını sağlıyordu. Barrett'in de kendini önemli biri saymaya ihtiyacı vardı. Fakat pek de zamanı kalmamıştı. Plaza Oteline dönüp çantasını toplayıp hesabı ödedikten sonra Kennedy Havaalanına gitmesi gerekiyordu. Bu koşullarda Los Angeles uçağına zar zor yetişebilecekti. Yemek bekleyebilirdi. Sindirecek daha başka şeyler vardı nasıl olsa.

Mike Barrett yine Los Angeles'e dönmüş ama önceden tasarladığından daha geç dönebilmişti ve günün büyük bir bölümü de boşa gitmişti.

Jet yolcu uçağının motorlarından birinde bir aksama olması olasılığı belirip de motorun yeniden gözden geçirilmesi gerekince, uçağın kalkışı bir saat kadar gecikmişti. Yolculuk beş buçuk saat sürmüştü. Barrett'in İnternational Havaalanının parkında bıraktığı arabanın da bir lastiği inmişti, Barrett lastiği şişirmek için yarım saat kadar uğraşmıştı.

Ondan sonra da tatilin son gecesi dönüş akını başladığı için San Diego ana yolunda trafik pek sıkışmıştı. Ancak rampadan Van Nuys'a saptığı zaman arabayı biraz hızlı sürebilmişti.

Arabasını Bayan Vogler'in kirayla oturduğu kurşuni evin önünde parkettiğinde, saat akşamın beş buçuğu olmuştu. Kontağı kapadıktan sonra arabadan çıktı, kadının evine doğru yürüdü. Bayan Vogler'in içerde olması için dua ediyordu. Onunla temasa geçip gecikmesinin nedenlerini açıklamaya vakit bulamamıştı. Ama akşam vakti kadının evde bulunacağını umut ediyordu. Yemek zamanı yaklaşmıştı ve kadının da on yaşında bir oğlu vardı. Onu doyurmak zorundaydı elbet.

Kapının zilini çaldı. İçerde koşan biri vardı. Derken kapı ardına kadar açıldı ve başında oyuncak bir astronot başlığı bulunan küçük bir oğlan çocuk göründü.

Barrett, «Vaay, merhaba,» diye çocuğu selamladı. «Aya yolculuk ne zaman? Başındaki uzay başlığı da pek müthiş birşey.»

Oğlan heyecan içinde, «Ötekilerin yanında bu hiç kalır,» dedi. «Annemin bugün bana aldığı oyuncakları bir görseniz bayılırsınız. Hatta bir hava tabancası bile aldı.»

Barrett, «Harika,» dedi. «Annen evde mi?»

«Evin içinde değil, arkada.»

«Oraya nasıl gidebilirim? Bu sizin araba yolunuz mu?»

«Haa, evet.»

«Teşekkür ederim, astronot Vogler.»

Barrett yıkık dökük garajın önünde duran eski Ford arabaya doğru ilerledi. Arabayla taflanlar arasında kalan daracık yoldan zar zor geçerek Bayan İsabel Vogler'in yanına gelebildi.

Kadın önce onu görmedi bile. Yüzü kocaman bir mukavva kutunun arkasında gizlenmişti. Kutu ağzına kadar çamaşırla doluydu. Kadın bunu garajdan almış, evinin mutfak kapısı önünde duran başka eşya kutularının yanına götürmeye çalışıyordu. Barrett onun mukavva kutuyu öbürlerinin üzerine koyuşunu seyretti. Kadın kutuyu bırakıp geri dönerken Barrett'i görmüştü.

Gözlerini kısıp dikkatle Barrett'e baktı.

Barrett de aralarındaki mesafeyi kapadı. Kadının alnında ve üst dudağının üzerinde ter tanecikleri belirmişti. Tombul ellerini önündeki önlüğe silmeye çalışıyordu. Gözlerinde Barrett'i tanıdığına dair en küçük bir belirti bile yoktu.

«Beni tanıdınız mı?» dedi genç adam. «Ben Mike Barrett'-im. Bugün sizinle görüşeceğimi söylemiştim. Geciktiğim için özür dilerim. Beni hatırladınız mı?»

«Haa, sahi sahi. Dün birisi benim oğlana sizin geleceğinizi bildirmiş. Ama bir telefon numarası da bırakılmadığı için ben arayamadım.»

Barrett sordu. «Aramak mı? Niçin aramak istemiştiniz, Bayan Vogler?»

«Beni işe almayı tekrar düşünüp düşünmediğinizi anlamak için. Çünkü böyle bir teklifi artık kabul edemeyeceğim. Gündelik işle de, yatılı işle de bir ilgim kalmadı. Hizmetçilik faslını kapadım, çok şükür.»

Barrett büyük bir şaşkınlık içinde, «Siz yanılıyorsunuz, Ba-

yan Vogler,» dedi. «Ben hiçbir zaman sizi evime hizmetçi olarak almak istemedim. Şeyi unuttunuz mu?»

Bayan Vogler ellerini kalçalarına koyarak, «Bunu istemediğinizi biliyorum,» dedi. «Tavsiye mektubu olmayınca iş de yok. Bunu unutmuyorum. Fakat belki de fikrinizi değiştirmişsinizdir diye düşünmüştüm. Hem eğer fikrinizi değiştirmediyseniz, burada işiniz ne?»

Bu kadın belleğini mi yitirmişti? Yoksa düpedüz delinin biri miydi? «Bayan Vogler, besbelli siz unutmuş olacaksınız, ama beni görmeye geldikten sonra... durun bakayım, dün sabah benim evimde buluştuğumuzu kabul ediyorsunuz değil mi?»

«Sadece sizi gördüğümü söyledim. Fakat tavsiye mektubu yoksa iş de yok dediniz, böylece mesele kapandı.»

Barrett kadının düpedüz deli olduğuna hükmetti. Ya öyleydi ya da bu gördüğü kötü bir rüyaydı. «Bayan Vogler, herhalde hatırlayacaksınız. Son patronunuz Frank Griffith'den konuşmuştuk. Adamla tartıştığınızı ve onun da sizi kovduğunu ve tavsiye mektubu da vermediğini anlattınız. Elinizde tavsiye mektubu olsa da olmasa da sizi evimde gündelikle çalıştırmayı düşünmediğimi söyledim. Sizi davamızda tanık olarak dinletmek istiyordum. Buna karşılık da size yardımda bulunacaktım. Frank Griffith'in gerçekte ne berbat bir adam olduğunu anlatacaktınız. Yarattığı çevrenin oğluna benim temsil ettiğim kitaptan çok daha büyük zarar verdiğini açıklayacaktınız. Şimdi anımsadınız mı?»

Kadın Cebelitarık Kayası gibi kaskatı duruyordu. «Size Griffith'in yanında çalıştığımdan sözetmiştim. Bunu hatırlıyorum. Fakat sözlerinizin öbür bölümünü hatırlamıyorum. Çünkü bu dediklerinizin hiçbiri doğru değil. Bu hikâyeyi de nereden uydurdunuz? Aman Tanrı korusun, ben Frank Griffith gibi efendi, mevki sahibi bir beyefendinin aleyhinde nasıl konuşabilirim? Beyefendi bana daima çok iyi davranmıştı. Bayan Griffith yanına yeğenini almak istediği için sana da oradan ayrılmak düştü. Hepsi bu. Beni bırakmak istememişti. Karısına, oğluna ve bütün dünyaya son derece iyi davrandığı için kendisine büyük saygım vardır. Ondan daha iyi kalpli, eliaçık bir patrona daha rastlamadım.»

Barrett, aptallaşmış bir halde İsabel Vogler'e bakakaldı. Sanki Alis Harikalar Diyarında masalının küçük kahramanı Alis gibi tavşan deliğinden içeri girip Çılgın Şapkacıyla karşı karşıya gelmiş gibiydi. «Bayan Vogler, beni dinleyin.»

«Siz beni dinleyin, genç adam. Buraya gelip beni şu dalavereli davanıza karıştırmak, Frank Griffith'in bir dostunu onun karşısına çıkarmaya çalışmak cesaretini gösterdiniz. Sizi polise şikâyet etmeye niyetleniyorum. Franks Griffith'ten uzak durun. Bunu size ihtar ediyorum. O iyi bir adamdır. Eski adamları için tavsiye mektubu yazmamak gibi garip huyları bulunmakla birlikte yardıma ihtiyacı olanların da daima yardımlarına koşmuştur. Sözgelişi, benim gibi. Benim para sıkıntısı çektiğimi, oğluma iyi bakamadığımı öğrenmiş. Bunun üzerine o iyi kalpli adam ne yaptı biliyor musunuz? Beni telefonla aramaya da, başkasını göndermeye de yeltenmedi, bu sabah kendisi buraya geldi. Evet, tam bu sabah geldi. Bana ilk söylediği söz de şu oldu: 'Duyduğuma göre biraz sıkıntı çekiyormuşsun, İsabel. Şimdi bu da ne demek oluyor bakalım? Buraya eski bir dosta yardım elimi uzatmaya geldim.' Dertlerimi öğrenince bana yardım edeceğini bildirdi. İşte kendi gözünüzle de görüyorsunuz ya, eşyamı topluyorum. Bay Griffith bir ikramiyeyi hakettiğimi söyledi. Parayı da verdiği için oğlumla birlikte Topeka'ya dönmeye hazırlanıyorum. Pazartesi günü gidiyoruz.»

Barrett kadına hayretle bakıyordu ama o aptallaşmış halinden kurtulmuştu. Sadece hayret içindeydi.

Hayat sanatı taklit ediyordu. Barrett çocukluuğunda dinlediği Paris'te otel odasından kaybolan kadın masalını elinde olmayarak anımsadı.

Dün sabah Frank Griffith'in düşmanı ve savunma makamının dostu olan bir İsabel Vogler vardı. Bugün öğleden sonraysa o İsabel Vogler kaybolmuş, onun yerini de savunma makamının düşmanı ve Frank Griffith'in yardakçısı İsabel Vogler almıştı.

Barrett kaybolan kadın masalının sonunu da anımsadı. Otel odasından kaybolan hasta kadın aslında kara hummadan ölmüştü. Fakat kara hummaya yakalandığı ortaya çıkarsa, kaldığı otelin adı lekelenecekti. Hatta Paris bile damgalı bir kent

olacaktı. Onun için de ölen kadının odasının eşyası değiştirilmiş ve böyle bir kimsenin otelde bulunmadığı iddia edilmişti.

O masalın esrarını çözecek bir yol bulunmuştu. Barrett şimdi de bu masalın esrarını çözecek bir ipucunun bulunması gerektiğini düşündü. Onun tanıştığı İsabel Vogler'in ortadan kaybolması, seyircilere bir sihirbazlık marifetiymiş gibi görünebilirdi. Ama sahne arkasında, büyücünün hilelerini bilenler bunun bir sihir işi olduğuna dünyada inanamazlardı.

Frank Griffith önce kadını kolay tarafından sahneden uzaklaştırmaya çalışmıştı. Willard Osborn II'ye rica etmiş Faye'in araya girip Barrett'in bu düşman tanıktan vazgeçmesini sağlamasını istemişti. Barrett bunu reddetmişti. Ondan sonra da Frank Griffith düşman tanığı daha tehlikeli bir çareye başvurarak ortadan kaldırmak istemişti. Kadına gitmiş, onun ihtiyaçlarını öğrenip bunları karşılamayı önermişti. Bu sabah da mali bir lobotomi yapmış, kadının ön loblarını işlemez hale getirmişti. Cerrahın usta elleri sayesinde düşmanlık kesilmişti ve geride kalansa minnettarlıktı. Yani Frank Griffith'e karşı. Pazartesiye kadar, yani duruşma gününe dek tanık Los Angeles'ten çekip gitmiş olacaktı. Geçmişe ait bir odanın yeniden dekoru değiştirilmişti.

Barrett çaresiz bir halde. «Bayan Vogler,» dedi. «Dün bana ne söz verdiğinizi biliyorum. Şimdi de ne söylediğinizin farkındayım. İki arada olanları da gayet iyi anladım. Frank Griffith sizi satın almaya çalıştığı halde...»

Kadının yüzü birden gerildi. «Benimle bu şekilde konuşmayın. Siz ne uydurursanız uydurun, ben söyleyeceğimi söyledim.»

«Bayan Vogler, sizin için ihzar emri çıkarttırırım.»

«O da ne demek?»

«Sizi mahkemenin emriyle duruşmaya getirtip Frank Griffith hakkında bildiklerinizi söylemek zorunda bırakırım.»

«Aman bunu hemen yapın. Çünkü Bay Griffith hakkında mahkemede söyleyeceğim sözler beyefendinin de, oğlunun da yararına olacaktır.»

Barrett içini çekip başını salladı. «Siz kazandınız, Bayan

Vogler. Yutulduğum zamanı gayet iyi bilirim.»

«Biraz anlayışa sahip olduğuna sevindim, delikanlı.»

«Umarım sizin de yolculuğunuz iyi geçer.» Oradan uzaklaşmaya hazırlanırken geri döndü. «Bu yakınlarda nerede bir telefon kulübesi var acaba?»

«Eğer benim telefonumu kullanmayı düşündüyseniz, bunu tavsiye etmem. Köşede bir dükkân var, oradan telefon edebilirsiniz. Frank Griffith hakkında bir çift sözüm var, Bay Barrett, ben sizin yerinizde olsam, onunla daha fazla uğraşmam, çünkü bu adamın aleyhinde en küçük bir delil bulamayacaksınız.»

Barrett, bir büyük sözü, diye düşündü ve köşedeki dükkâna gitti. Duvarlardan birinde asılı duran telefonun başına geçti. Birkaç saniye içinde de Maggie Russell'i özel telefonundan arayıp buldu. Genç kız onun sesini tanımış ve kendisini aramasına biraz da şaşmıştı.

Barrett telaşla, «Maggie,» dedi ve hemen Faye'siz yeni dünyasında ona ilk kez adıyla hitap ettiğini farketti. «Seninle bir iki sorun üzerinde konuşmak istiyorum. Belki bana biraz bilgi verebilirsin.»

«Sorunların neler olduğunu söyleyebilir misin?»

«Birincisi Frank Griffith.»

«Anlıyorum. Yalnız bazı şeyleri telefonda konuşmak çok zor olur.»

«O halde benimle karşı karşıya gelip konuşmak ister misin?»

«Şey, bundan pek emin değilim.»

«Maggie, ben kuralları biliyorum. Fakat seni görmem gerekli. Soracak bazı sorularım var. Belki bunların yanıtını verebilirsin, belki de veremezsin. Ama seninle sadece konuşmak bile benim için yararlı olacak. Seni teşhir etmek istemem. Ama bu gece şöyle sakin bir yerde baş başa yemek yiyebilseydik.»

«Bu gece mi? Şey...» Maggie'nin son sözü havada asılı kaldı, sonra da, «Olabilir,» diye devam etti. «Bu sadece bir iş buluşması mı, yoksa hem iş buluşması, hem de eğlence mi olacak?»

«Biraz işimiz var ama seni görmek benim için bir zevk olacak.»

«Faye Osborn kızmaz mı?»

«Faye Osborn da kim oluyor? Hayır, o iş bitti.»

«Ya... Sen şimdi neredesin?»

«Van Nuys'dayım ama buradan büroya gidiyorum. Orada bir şeye bakmam gerekiyor. Bu da işimin bir bölümü.»

«Seni büronda bulurum. Saat sekizde gelsem olur mu?»

«Seni bekleyeceğim, Maggie.»

Artık akşam olmuştu. Mike Barrett, Wilshire Bulvardan göğe yükselen dev binaya girdiği zaman saat sekize beş vardı. Asansörlerin bulunduğu yere giderken boş koridorda ayaklarının çıkardığı sesi dinledi.

Cuma akşamıydı ve binada temizlikçilerden başka da kimse kalmamıştı. Onlar da binanın kimbilir nerelerine dağılmışlar, ortada görünmüyorlardı. Mermer duvarlar kasvetli, asansörler de boştu.

Çok geçmeden Barrett kendini teselli etti. Maggie Russell gelecekti nasıl olsa. O zaman da insan yüzüne ve şefkate kavuşacaktı.

Asansöre girince beşinci katın düğmesine bastı ve yavaş yavaş yukarı çekilmeye başladı. Jadway mektuplarının kaybolması ve bunun hemen arkasından İsabel Vogler'i yitirmek onun için ağır bir darbe olmuştu. Barrett niye hemen elinde olmadan Maggie Russell'e dönmüş olduğunu merak etti. Cnunla konuşurken sanki sadece genç kızın çözümleyebileceği bir sorun varmış gibi davranmıştı. Oysa Maggie'den ne istediğini bile bilemiyordu. Belki de gerçek düşmanını kendisi göremediği halde Maggie'nin onu tanıması onu bu buluşmaya yöneltmişti. Genç kız belki de yakınlarına bir zarar vermeden Barrett'e yardımcı olabilirdi. Bu, meselenin işle ilgili yönüydü. Belki de sadece Maggie'yi Maggie olduğu için görmek istemişti. Bu da işin zevk yanıydı.

Asansör durmuş, kapıları yavaşça aralanmıştı. Barrett koridora çıktı.

Bundan sonra atacağı ilk adım gizlenen düşman kuvvetlere karşı saldırıya geçmekti. Telefonunu gözden geçirmesi gerekiyordu. Eğer gerçekten telefona dinleyici aleti koymuşlarsa, bunu basına ve halka açıklayıp büyük bir olay yaratacaktı.

Bu işi kimin yaptığı konusunda bir ipucu vermeyecek, kimsenin adından sözetmeyecekti. Ama ima yollu söyleyeceği sözler suçlunun kimliğini ortaya çıkarmaya yetecekti. Böylece infaz makamının acımasızlığı da ortaya çıkacak, belki de halkta savunma makamına karşı büyük bir sempati uyanacaktı.

Barrett anahtarı deliğe sokup kapıyı açtı, Donna'nın karanlık odasına girdi. Kapının yanındaki elektrik düğmesini çevirip ışığı açtı. Bekleme odasının kapısını Maggie Russell gelince girsin diye açık bırakıp Donna'nın masasına gitti. Not bırakılmıştı. Elektrikli daktilo makinesi kurşuni kılıfındaydı. Diktafon sessiz duruyordu.

Şimdi de kendi odasındaki telefona bakmak için sabırsızlanıyordu.

Kendi odasına giren koridoru geçti, kapıyı açıp içeri girdi, ışığı açmak için sol elini havaya kaldırdı. Bu sırada arkasından bir çatırdı oldu, birisi soluk alıyordu sanki. Bir tıpırtı oldu. Birdenbire Barrett bütün vücudunun buz kesildiğini farketti. Elektrik düğmesini tutan parmakları da donmuş, kaskatı kesilmişti.

Odada biri vardı.

Dönmeye hazırlanırken arkasından uzanan bir kol boynuna dolandı. Barrett soluk alamıyordu. Onu boğmaya çalışan koldan kurtulmak için çırpındı. Boşta kalan elini yabancının koluna götürdü, derken karanlık odada yıldızlar uçuşmaya başladı.

Barrett bir köşeye kıstırılmış vahşi hayvan gibi soluk soluğaydı. Görünmeyen saldırgana bir yumruk indirmeye çalışırken, başına indirilen ağır bir darbeyle dizlerinin bağı çözülüvermişti. Yere düşmemek için masasının kenarlarına sıkı sıkı tutunmuştu. Sonra son bir gayretle yerinden doğrulmaya çalışıp önünde duran dev gölgeye bir tekme atmaya çalıştı. Sonra adamla birlikte yere yuvarlandı, boğuşmaya başladılar. Fakat saldırganın kolları daha kuvvetliydi. Barrett'i tuttuğu gibi odanın öbür ucuna atıverdi.

Kara gölge üzerine abanmıştı. Barrett bir yumruk savurdu ama isabet ettiremedi, masanın kenarından öbür tarafa kaymaya çalıştı. Kara gölge onu izledi. Birdenbire gölgenin sesi çıktı.

«Yakala şunu,» diye gürledi.

Barrett birden arkasını dönüp kendini arkasındaki meçhul tehlikeden korumaya çalıştı. Ve işte o bir saniye içinde de başka bir gölgenin daha saldırıya geçmeye hazırlandığını farketti. Bir silahın kabzası yüzüne çarpıp göğsüne inerken, Barrett de çaresiz bir halde iki büklüm olup kendini silahtan kurtarmaya çalıştı.

Sancı şemsiye gibi açılıp bütün vücuduna yayılıvermişti. Sonra da başında müthiş bir sızı duydu. Başı dönüyordu. Karanlıkta bir kolun yukarı kalkıp başına doğru indiğini sezer sezmez, başını korumaya çalıştı ama o ağır cisim kafasına indi ve yüzünü yere yapıştırdı.

Halının sert tüyleri bir yanağını dalıyordu. Çene kemiğinden aşağı da yapışkan bir sıvının aktığını hissetti. Sonra da kaba bir sesin, «Hadi gidelim hadi gidelim,» diye bağırdığını duydu.

Renkler dağıldı.

Karanlık. Hiçlik.

Barrett kafasının içinde mürekkepli bir renk âlemine uyandı ve bu Kimmer Gölünün (*) dibinden kendini kurtarmaya çalıştı. Ve yavaş yavaş ama çok yavaş suyun yüzüne çıkabildi.

Alnının çevresinde ıslak bir serinlik hissetti. Yanakları da öyleydi. Ve sonunda temiz hava ve güzel bir koku geldi burnuna.

Derin derin soluk alarak gözlerini yavaşça açtı.

Yara bere içindeki yüzüne eğilmiş bir başka yüz vardı. Derken bu yüzü iyice görebildi. Yumuşak siyah saçlar, yeşil göz ve al dudaklar.

«Maggie,» diye fısıldadı.

«Efendim, Mike.»

«Sen nesin?» Barrett düş görmediğinden iyice emin olabil-

(*) Homeros'un Odysseia destanındaki Kimmer kavmi.

mek için gözlerini tavana kaldırdı, sonra bürodaki kanapeye, sandalyelere ve açık kapıya baktı. Bakışlarını tekrar genç kıza çevirdi. Başı Maggie'nin kucağındaydı. Ceketi ve gömleği çıkarılmış, yerde boylu boyunca yatıyordu. Maggie de halının üzerine oturmuş, ayaklarını altına almıştı. Barrett'in başını kucağına yerleştirmiş, bir eliyle genç adamın alnını okşuyor, öbür elinde de kana bulanmış ıslak bir mendil tutuyordu.

Genç kız, merakla, «İyi misin, Mike?» diye sordu. «Kendini nasıl hissediyorsun?»

«İyi olduğumdan pek emin değilim. Herhalde pek bir şeyim yok.» Barrett elini alnına götürdü. «Sanki birisi burama ve göğsüme ağır bir yük koymuş gibiyim.»

«Hiç şaşmam. Başının arkasında yumurta büyüklüğünde bir şiş var. Seni bulduğum zaman boynun kanıyordu. Kanı temizledim. Deri kalkmış, biraz da berelenmişti. Gömleğini çıkardım. Bulabildiğim başka bir şey de kaburgandaki bere oldu. Doktorunu çağırmamı ister misin?»

«Hayır... hayır... İstemem. Dur bakayım, doğrulup oturmaya çalışacağım.»

Barrett kalkmaya çalışırken, Maggie de ona yardım etti. Başını yukarı kaldırınca beyni allak bullak oldu, gözleri karardı, fakat hemencecik de kendini daha iyi hissetti, aklını başına toplayabildi, gözlerindeki bulanıklık da kayboldu.

«Ne oldu, Mike? Beş dakika önce buraya geldim. Dairenin kapısı ardına kadar açıktı, bekleme odasının da ışığı yanıyordu. Öbür ışıkların hepsi sönüktü. İçerde neler olduğunu bilmiyordum. Sana seslendim, cevap alamadım. Ondan sonra iniltiye benzer bir ses duydum. Ses bu odadan geliyordu. Hemen içeri girdim, lambaları yaktım ve seni buldum. Korkunç bir manzarayla karşılaşmıştım. Bir ambulans çağırmak için telefon edecektim fakat önce senin ne durumda olduğunu anlamak istedim. Şimdi daha iyi olduğundan emin misin?»

«Yaşamasına yaşayacağım. Bir kodein olayı halleder.»

«Burada kodein var mı?»

«Banyoda olacak. Ben şeyi getireyim...»

«Ben getiririm.» Maggie ayağa fırlayıp çevresine bakındı.

Barrett'in işaret parmağının gösterdiği tarafa bakarak banyonun kapısını buldu ve banyoya girdi.

Bir saniye sonra Mike Barrett zorla ayağa kalktı. Maggie elinde beyaz hap ve bir bardak suyla geri dönünce, Barrett hemen hapı yuttu.

«Sağol, Maggie.»

«Şimdi ne olduğunu hatırlayabiliyor musun?»

Barrett, olanları gayet iyi anımsıyordu. Hepsini Maggie'ye de anlattı.

«Peki ama bunu yapan kimdi? Ve niye yaptı?»

«Kim olduğunu bilmiyorum. İçerisi karanlıktı. Büroya yeni girmiştim ve gözlerim de daha karanlığa alışmamıştı. Fakat bu işin arkasında kimin olduğunu az çok biliyorum, bunun nedenini de belki tahmin edebilirim.»

Telefon.

Barrett arkasına döndü. Masanın üzeri yangın yerine dönmüştü. Halının üzeri kâğıt doluydu, bir sandalye de ters çevrilmişti. Masanın üzerindeki telefon eski yerindeydi ama alt kısmı çıkarılmış, makinesi açıkta bırakılmıştı.

Barrett başı ağrıya ağrıya, göğsü sıkışa sıkışa zorlukla telefonun başına gitti, aleti inceledi.

Sonra da, «Bu işten de sıyrıldılar,» dedi.

«Neden sıyrıldılar?»

«Tahminimin doğru olup olmadığını anlamak için büroya dönmüştüm, şimdi bundan kuşkum kalmadı. Birisi telefonuma küçük bir dinleyici yerleştirmişti. Sonra da benim işi farkettiğimi öğrenmiş olacaklar. Bu da sekreterimin de telefonuna dinleyici alet konmuş olduğunu gösteriyor. Çünkü New York'tan sekreterime telefon ettiğim zaman durumu ona bir parçacık çıtlatmıştım. Onun için suç delilini ortadan kaldırmaya gelmişler. Ben de tam onlar çalışırken geldim. Telefonu açıp içinden küçük aleti çıkarmışlar, ama ben birden içeri giriverince aleti eski haline getirmeye vakit bulamamışlar.»

«Peki ama bunu kim yapar? Polise haber vermelisin.»

«Polise mi?»

Barrett'in ses tonu Maggie'yi biraz şaşırtmıştı, sonra durumu anlar gibi oldu, «Haa...» dedi.

«Birazdan seni aydınlatacağım, yalnız önce ortağımı arasam iyi olacak.»

Barrett, bekleme odasına gitti. Donna'nın telefonundan Zelkin'in numarasını çevirmeden önce aleti gözden geçirdi. Aletin alt kapağına şöyle hafifçe dokundu. Kapak gevşetilmişti. Evet, Donna gittikten hemen biraz sonra adamlar buraya gelmişlerdi. Anlaşılan Donna'nın bürodan çıkmasını beklemişler, o da geç vakte kadar bürodan ayrılamamıştı. Adamlar Donna'nın telefonundaki elektronik böceği çıkardıktan sonra Barrett'inkine sıra gelmişti.

Barrett ahizeyi kaldırıp Abe Zelkin'in evinin numarasını çevirdi.

Daha Zelkin'e merhaba der demez arkadaşı kaygılı bir sesle sordu. «Mike, Donna'nın bana anlattıkları da ne demek oluyor? Şu Jadway'in mektuplarını elden kaçırmamızı soruyorum.»

«Abe, bu uzun bir hikâye, fakat sana bunu özetleyip ayrıntıları açıklamayı yarına bırakacağım.»

Barrett olayları kısaca özetledikten sonra bürosunda saldırıya uğradığını anlattı. Telefonun durumunu da açıkladı.

Zelkin, «Hepsinin canı cehenneme. Asıl önemli olan senin durumun. İyi olduğundan emin misin?» diye sordu öfkeyle.

Kodein etkisini göstermeye başlamıştı. «Kendimi iyi hissediyorum, Abe. Yarın sabah durumuma bakarım. Ondan sonra da belki Doktor Quigley'e bir görünürüm. Yarın günlerden ne? Cumartesi mi? Doktoru evinde ziyaret ederim.»

«Pazartesi sabahı duruşmaya sapasağlam çıkmanı istiyorum.»

Barrett, İsabel Vogler hikâyesini de anlattıktan sonra, «Pazartesi sabahı havan topuna karşı sadece bir tek yayla ortaya çıkacağız galiba, Abe. Bir okumuz bile olmayacak.»

«Ziyanı yok. Elimizden geleni yapacağız.» Zelkin kısa bir duraklamadan sonra, «Faye ile aranızın açılmasına üzüldüm,» dedi.

«Faye sorunu en basitiydi. Zaten bu iş asla yürümeyecekti. Başkan yardımcılığına gelince, açık konuşalım, ben yat kıyafetleriyle pek komik olurdum. Vaktiyle Deniz Altında Yirmi Bin Fersah kitabını okuduğum zaman deniz özlemi çekmiştim.

Sonra Abe Zelkin adında bir arkadaşımdan da sürekli ortaklık önerisi aldım. Ona bir mektup yazıp bunun hâlâ geçerli olup olmadığını soracağım.»

«Matrağı bırak. Eğer seni merak etmemiş olsaydım, şu anda hayatımın en mutlu dakikalarını yaşayacaktım.»

«Öyleyse ortaklığı kurduk demektir, Abe. Bundan sonra düşsek de, kalksak da Zelkin ve Barrett Ortaklığı devam edecek.»

«Barrett ve Zelkin. Tabelayı yarın asacağız.»

Mike Barrett, Zelkin'le telefon konuşmasını bitirdikten sonra bürosuna döndü.

Maggie Russell odayı biraz derlemiş toparlamış, yerdeki kağıtları kaldırıyordu. Barrett sesini çıkarmadan onun yerden kalkıp masaya doğru yürüyüşünü seyretti. Saçları gayet güzel toplanmıştı, kalçaları da kısacık, bol etekli şifon elbisesinin altında pek cazip hareketlerle iki yana sallanıyordu.

Maggie genç adamı ona bakarken yakaladı ve hemen yüzü kızarıverdi.

«Eksik olma, Maggie. Eh, şimdi derlenip toparlanmış sayılırım. Seni akşam yemeğine götürmeye söz vermiştim. Canın nereye istiyor bakalım?»

Maggie hemen cevap vermedi. Biraz sonra da, «Mike, konuşmanı dinlemek istemezdim ama telefonda söylediklerinin bir bölümünü de duymazlıktan gelemedim,» dedi.

«Özel bir mesele yoktu ki.»

«Faye Osborn ile ilgili bölüm.»

«Bunu sana daha önce de anlatmıştım değil mi?»

«Ben bunun biraz da uydurma olduğunu sanmıştım. Seninle buluşmaya beni razı etmek, içimi rahatlatmak için söylediğini sanıyordum.»

«Ben öyle şey yapmam, Maggie.»

«Gerçi bizim iş randevumuzla Faye Osborn'un bir ilgisi olamaz tabii. Ama durum eskisi gibi olsaydı ve beni de seninle yemek yerken görselerdi, durum yanlış yorumlanabilirdi. Yani demek istiyorum ki, kadınlar çok despot olurlar. Ben de öyleyim. Ve kötü, şeytanca bir iş yaparken yakalanmak istemezdim.»

«Faye'den konuşurken geçmiş zaman ekini kullan.»

«Pekala... Sen öyle istiyorsan sorun yok.»

«Hatta ondan hiç sözetmesek daha iyi. Kendimizden konuşalım biraz da. Karnım acıktı, bu da kendimi daha iyi hissettiğime işarettir. Ya sen ne durumdasın?»

«Açım.»

«Henüz senin zevkini bilemiyorum, Maggie. Fransız mı, İtalyan mı, Meksika mı, Çin mi, yoksa yalnız sebze yemeklerini mi tercih edersin?»

«İtalyan yemeklerini severim.»

«Mükemmel. Şöyle gerçekten iyi bir lokantaya gitsek ne dersin? Beverly Hils'deki La Scala lokantasına hiç gittin mi?»

«Gittiğimi sanmıyorum? Kıyafet zorunlu mudur?»

«Bu kıyafetin oraya uyar.»

«Kendim için sormadım. Senin için sordum. Gömleğin olmasa bile kravat takman gerekmez mi?»

Barrett çıplak göğsüne baktı, sonra ikisi birden kahkahayı bastılar. «Dolapta temiz bir gömleğim var. Hemen hazır olurum.»

La Scala lokantasındaki iki yemek salonu da dolu olduğu halde masalarda oturanların hiçbiri diğer masalardakilerin huzurunu kaçırmıyordu. İşte zaten bu lokantanın özelliği de buydu. Baş başa yemek yemek isteyen bir kadın ve erkek, lokanta ne kadar kalabalık olursa olsun rahatça masalarında oturup kendi dünyalarına dalabilirlerdi.

Mike Barrett de Maggie'nin yanı başında otururken lokantanın bu tenhalığa bağlı olmayan sakin havasını pek beğendi. Kodein görevini yapmıştı. Yemekten önce iki kadeh içki içmek de yardımcı olmuştu. Çorbadan sonra sofraya getirilen küçük boy Chianti şarabı bitmişti. Barrett hiç ağrı duymuyordu.

Yemekte Barrett, Maggie'ye de Zelkin'e anlattıklarını birbir sıraladı. Hikâyesini bitirdikten sonra da tabağında kalan birkaç makarna tanesini çatalına geçirip ağzına attı.

Maggie şarap bardağını elinden bıraktı. «İnanılmaz şey bu. Polis romanlarında okuduğumuz türden şeyler bunlar. Ama kitapta okuduklarının uydurma olduğunu bilirsin hiç değilse. Hatta şu telefon dinleme aygıtları bile romanlarda insana uydurma

şeyler gibi görünüyor. Böyle şeylerin gerçekten olduğuna inanmak güç.»

«Eh, baksana oldu işte.»

«Bu sadece ahlak dışı bir davranış değil aynı zamanda iğrenç bir şey. Bir röntgencinin gece bir yatak odasının penceresinden içerde sevişen bir çifti gözetlemesi gibi bir şey bu.»

«Senin röntgencini bu işi kendi cinsel arzularını tatmin için yapıyor. Yerkes, Her şey Mubahtır kulübünün bir üyesi ve bunu da güç kazanmak için yapıyor.»

«Güç de bir bakıma cinsel arzuların tatmini sayılabilir. Eğer Luther Yerkes'i bir kez görseydin, onun cinsel bakımdan tatmin olma işini de ancak ve ancak bu şekilde halledebildiğine inanırdın. Frank Eniştemi parmağının ucunda öyle bir oynatış oynatıyor ki, görsen dünyada inanamazsın. Frank Eniştem onun her sözünü mutlaka yerine getirir.»

«Frank Griffith, Yerkes'in her önerisine inanmak zorundadır. Hem zaten senin eniştenin dünyasında onun yaşadığı değer ölçüleri de, Yerkes'in kişiliğinde en mükemmel örneğini vermiştir. Sadece zengin olan kimselerin gözünde Yerkes bir mihracedir.»

«Ama İsabel Vogler'in aradan çekilmesini sağlayanın da Yerkes olduğunu sanmıyorsun ya?»

«Hayır. Bu iş için en büyük güce gereksinme yoktu. Bu doğrudan doğruya Frank Griffith'in işiydi. Bundan hiç kuşkum yok.»

«Peki, başsavcının da bu işe karıştığını sanmıyorsun öyle mi?»

«Gerçekten sanmıyorum. Dün akşam eski nişanlımın da dediği gibi, belki ben kahraman izci gibi davranmaktan hoşlanıyorum. Hayır, olanlardan Elma Duncan'ı sorumlu tutabileceğini sanmıyorum. Elmo Duncan pazartesi sabahı büyük silahlarını ortaya çıkarınca, dünyanın büyük çoğunluğu onun dehasına hayran kalacak. Malzemeyi sağlayanın Yerkes olduğunu ve Willard Osborn, Frank Griffith ve allah bilir daha kimbilir kimlerin de kendisine bu konuda yardım ettiklerini halk asla öğrenemeyecek. Savunma yeteneklerimizin bir hayli zayıf olduğunu itiraf edeyim. Özellikle bunca sabotajdan sonra durum daha da kötüleşti.»

Maggie ani bir hareketle uzanıp Barrett'in elini avucuna aldı. «Mike, beni sabotajcılarla bir tutma, Frank Griffith'in akrabası olsam bile onunla bu konuda birlik olamam.»

«Aranızda kan akrabalığı yok ki. Griffith'le senin en küçük bir benzerliğin yok.»

Barrett genç kızın yumuşak elini avucunda tutmak isteai ama Maggie elini çekmişti bile. «Ben ona hiç benzemiyorum. Oğlu da benzemiyor. Birarada yaşadığım kimselere itaatsizlik etmek istemediğim, onlara karşı çıkmaktan çekindiğim için seninle bir daha buluşmamızın doğru olmayacağını söylemiştim. Bunun üzerinde bir hayli düşündüm. Şimdi de gerçek duygularımın neler olduğunu rahatça açıklayabilirim. Benim korumak istediğim Griffith ailesi değil. Sadece Jerry, evet sadece o. Benim sadık olduğum kimsedir o. Ethel Teyzem, şey, çaresiz zavallı bir kadındır. Frank Eniştemе de bayağı acıyorum, ama bu yaptıklarından sonra ona duyduğum sevgi gittikçe azalıyor. Zaten ben Frank Eniştemden pek de hoşlanmamıştım. Bana kalırsa o alçağın, rezilin tekidir. İsabel Vogler'in o ilk konuşmasında eniştem hakkında söylediklerinin hepsi doğru. Hatta söylenenler az bile.»

«Maggie, senin şey etmen gerekli değil.»

«Bırak da hazır imkân bulmuşken içimi dökeyim. Sadece bir meseleyi ele al. Yerkes, Duncan'ın Jerry'yi senin kitabına karşı kullanmasını istiyor. Bu kötü bir iş haline geldi. Jerry de kendini öldürmeye çalıştığı gece hakkında bana bir şey söylemiyor ama tanık sandalyesine oturmamak için bunu bir kez daha deneyeceğini de tekrarlamaktan geri kalmıyor. Tanık sandalyesine oturmak düşüncesi bile onu müthiş korkutuyor. Jerry babasına daha fazla karşı koyacak güce sahip değil. Onun için de korkularından yalnız ruh doktoruna ve bir de bana sözediyor. Ama Frank Eniştem çocuğa ne yaptığını bilmiyor değil ha. Sözümona oğlunun bu tecavüz suçundan kurtulmasını sağlamak için bütün bunları yapıyormuş gibi görünüyor. Ama aslında Jerry'nin davranışlarından sorumlu tutulmaktan kendini kurtarmak için yaptığını sanıyorum. Bence bu bir babaya yakışacak davranış değil, bencilce bir davranış. Kendini kurtarmak için oğlunu feda ediyor. Ben buna göz yumamam.»

«Peki ama ne yapabilirsin, Maggie?»

«Belki pek fazla bir şey yapamam. Belki de aksine çok şey yapabilirim. Eğer istemezse, Jerry'yi tanıklık yapmaya zorlayamazlar değil mi?»

Barrett başını salladı. «Oh, hayır, Duncan isterse onu zorla mahkemeye getirtir. Ama Jerry kötü bir tanık olacağını söylerse, böyle bir tehlikeyi göze alamaz. Hayır, tanıklık yapmak ya da yapmamak Jerry'ye bağlı.»

«Jerry'ye değil babasına bağlı. Babasının onu böyle bir işe itmesini önlemek de bana bağlı. Şu son günlerde Jerry'nin yerini almayı pek çok kez denedim. İtiraf edeyim ki, ben de çok korktum. Belki de kendi güvenimi tehlikeye sokarım diye korktum. Ama Frank Eniştemin Isabel Vogler işindeki davranışı beni öfkeden çılgına döndürdü. Ne olursa olsun ağzımı açıp içimdekileri dökmeye başlayacağım. Umarım bir gece bunu yapabilecek kadar sarhoş olurum. Daha ne kadar zamanım var?»

«Belki gelecek haftanın ortasına kadar.»

«Eh, belki o zamana kadar bunu yaparım.»

«Anlatacaklarının Frank Griffith'e fikrini değiştirebileceğine inanıyor musun?»

«Evet. Jerry'nin kendini öldürmeye kalkıştığını söylemek onu fikrinden caydırabilir.»

«Bunu eniştene söyleyebileceğine inanıyor musun?» Barrett kuşkusunu gizleyemedi.

«Öyle sanıyorum. Emin değilim. Frank Enişteye bu olay anlatılırsa ve baskının Jerry'yi yeni bir denemeye zorlayacağı da belirtilirse, bunun onu durdurabileceğini sanıyorum. Böyle bir skandal olasılığı onun başka tasarılarından daha baskın çıkabilir.»

«Maggie, bunu Jerry'nin iyiliği için yapmana karşın ve benim de bundan biraz olsun yararlanacağımı bildiğim halde, Frank Griffith'le konuşmadan önce biraz daha düşünmeni salık veririm.»

«Nicin?»

«Çünkü kazansan da, kaybetsen de Griffith'lerin evindeki durumun sarsılacak. Oradan ayrılmaya hazır olduğunu pek

sanmıyorum. Onlara gereksinmen olduğunu bana söyleyen sensin. Zaten bu yüzden orada oturuyorsun ya.»

«Şey, artık böylesine korkunç bir koruyucuya ihtiyacım olduğundan da pek emin değilim. Belki de kendi başımın çaresine bakmayı deneyebilirim. Burada kalabalık arasında seninle karşı karşıya oturuyorum, öyle değil mi? Bu da bir adım sayılır. Küçük bir karşı koyma. Bir cesaret örneği.»

«Ben de merak etmiştim.»

«Neyi merak etmiştin?»

«Bu tehlikeyi göze almanın nedenini merak etmiştim.»

Maggie, «Beni sen çağırdın,» dedi. Gözlerinin üzerine düşen bir tutam saçı geriye itti. «Senden hoşlanıyorum. Bir bakıma neden bu sayılır.»

«Ben de seninle ilgileniyorum, Maggie. Bunu farketmiş olmalısın.»

«Ha, o mu? Geri tepildin de ondan.»

«Geri tepilmeden önce de senden hoşlanıyordum.»

«Poligamiye meraklı erkek,» dedi Maggie. Fakat gülümsemişti. «Bunu saklayacak değilim. Öbür dişiyle ilgini kesmene sevindim. Gerçek mi bu?»

«Duruma sevindiğini mi, yoksa bu işin gerçekten sona erdiğini mi soruyorsun? İkisi de. Evet, ilişkinin sona ermesine özellikle seviniyorum.»

Maggie işaret parmağındaki yüzükle oynadı. «Buraya gelmemin bir başka nedeni daha var. Kitap Jerry'yi ne şekilde etkilemiş olursa olsun, ben Jadway'den ve Yedi Aşk Dakikası'ndan yanayım. Bunu daha önce de söylemiştim. Seninle birlikte halkın huzuruna çıkıp bunu anlatmak isterdim.»

O anda Barrett'in içinden, «Maggie, seni seviyorum,» demek geldi ama sadece, «Sen bir harikasın,» demekle yetindi.

«Bayan Vogler'i kaybettiğine göre, Jerry'nin davranışından sadece kitabın sorumlu tutulamayacağını ileri sürecek bir başka tanık bulmayı isterdim. Ama gerçeği açıklayacak başka da kimse yok. Yani benden başka. Ben de ileri gitmesine gidebilirim ama o kadar da değil, yani tanık sandalyesine kadar gidemem. Beni anlıyorsun.»

«Zaten sen isteseydin bile bizim adımıza tanık sandalyesi-

ne oturmana izin vermezdim.»

«Jadway'in kitabı hakkında söylenen o korkunç sözlere, yazılan o iğrenç yazılara dayanamıyorum. Hem romanın kahramanı Cathleen'i ve gerçekteki kadını, yani Jadway'in metresini, Cathleen'in yaratılmasında birinci derecede rol oynadığı söylenen o kadını düşünüp duruyorum.»

«Yani Cassie Mc Graw'u düşünüyorsun.»

«Sevmekte böylesine özgür olabildiği için o kadına imreniyorum. Kadınların çoğu hayatları boyunca, hatta mezara girinceye kadar aşkı şöyle bir parçacık olsun tanımak fırsatını bulamazlar, sadece kendilerine verilenle yetinirler.»

«Ya senin durumun nedir, Maggie?» diye Barrett sakin bir tavırla sordu. «Bir erkeğe karşı Cassie'nin davrandığı şekilde davranabilir miydi? Ya da şöyle diyelim, Cathleen'in yaptıklarını yapabilir miydi?»

Maggie başka tarafa baktı. «Bilmiyorum. O kitaptaki Cathleen'i düşündüğüm zamanlar, onun gibi davranabileceğimi de düşündüğüm oluyor. Yani demek istiyorum ki, ben duygularımı hep içimde sakladım, kendime uygun birini bulursam, içimde kapalı kalan kutuyu açıp kendimi tüm olarak, her şeyimle ona verebileceğimi sanıyorum. Buna karşılık da bana verilen aşkı kabul edip ona sımsıkı sarılacağım. Dilerim bir gün benim de yedi dakikam olur.»

Barrett ciddi br tavırla, «Eğer böyle bir aşkı gerçekten özlüyorsan, günün birinde ona sahip olabilirsin,» dedi.

Maggie sıkılgan bir tavırla omuzlarını silkti. «Göreceğiz bakalım... Saat kaç oldu acaba? Eğer pazartesi sabahı formunda olmak istiyorsan, bir saat önce yatağına yatmış olmalıydın. Hele bu gece başına gelenlerden sonra mutlaka yatıp dinlenmen gerekirdi. Umarım yarın aklını toplar da biraz dinlenirsin.»

«Ne yazık ki, yarın dinlenmeye imkânım olmayacak Bu dava sona ermeden dinlenmeye hiç vakit bulamayacağım. Jadway'i tanıdığını iddia eden ve onun bir portresini yaptığını söyleyen Cecchi adında bir İtalyan ressam bulduk. Bu adam yarın Floransa'dan buraya gelecek. Ondan sonra da yarım düzine kadar tanığı sorguya çekeceğiz.»

«Neyse, biraz dinlenmeye çalış.»

Barrett ayağa kalktı, Maggie'nin de kalkmasını kolaylaştırmak amacıyla masayı biraz geriye çekti. «Frank Griffith'le başını derde sokmadan iyice düşünmelisin,» dedi.

«Eğer daha önce durumu görebilirse ne âlâ. Belki önce Dr. Trimbelle'le şansımı denerim. Tanrım ben korkağın biriyim. Fakat mutlaka bir şey yapılacak.»

Barrett garsondan paranın üstünü almak için bekledi. Sonra masaların arasından yürüyen genç kıza yetişip koluna girdi. Bunu yaparken Maggie'nin bardaki müşterilerden birini tanıdığını farketti.

Kalabalık barın ortasından kıvırcık, uzun saçlı pahalı cinsten ipekli bir elbise giymiş bir genç adamın hararetle Maggie'ye el salladığını gördü. «Merhaba, Bayan Russell,» diye de bağırıyordu.

Maggie, eldivenli elini havaya kaldırdı. Pek isteksiz bir tavırla, «Merhaba,» diye karşılık verdi.

Sonra da adımlarını sıklaştırıp bir an önce lokantadan dışarıya baktı. Barrett yine genç kızın arkasından koşar adımlarla yürümek zorunda kaldı.

La Scala'nın önünden geçerlerken Barrett genç kızı dikkatle inceledi. Maggie alt dudağını ısırıyordu. Yüzü de sararmıştı.

«Kimdi o adam?»

«Irwin Blair. Halkla ilişkiler bürosu vardır. Luther Yerkes'in ahırındandır. Duncan için reklam yapıyor.» Genç kız hafifçe gülümsedi. «Yerkes neredeyse, Frank Griffith'in de pek uzakta olmadığına inanabilirsin.»

«Buna gerçekten çok üzüldüm, Maggie. Seni buraya getirmemeliydim.» Barrett kaşlarını çattı. «Bu karşılaşma senin başına dert açabilir mi?»

«Bilmiyorum. Öyle olsa bile umurumda değil.» Bu kez Maggie içinden gelerek tatlı tatlı gülümsedi. Barrett'in elini tuttu. «Ne olursa olsun, bu akşama değer.»

Vakit geçti ve Elmo Duncan da cuma gecesini bu şekilde geçirmenin pek feci olduğunu düşünüyordu.

İşin kötüsü, ertesi gün daha da çok işi vardı. Pazar günü de dinlenme günü olamayacaktı. Hafta sonu süresince Elmo Duncan sabahın kör karanlığından gecenin geç saatlerine kadar Adliye binasında yardımcılarıyla ve tanıklarla toplantı yapacaktı. Sonunda pazartesi sabahı rulet dönmeye başlayacak, Duncan mesleğini ve geleceğini masanın üzerine serecekti. Şimdi de Yerkes'in Malibu'daki plaj evinde toplantı halindeydiler.

Bir ara Yerkes'in İskoç asıllı uşağının salona girdiğini farketti.

«Bay Yerkes, özür dilerim ama» diye söze başladı.

Yerkes biraz da canı sıkılmış bir halde başını kaldırdı, «Evet, ne var?»

«Sizi telefondan arıyorlar, efendim. Bay İrwin Blair, sizinle görüşmek istiyor.»

«Blair mi dedin? Biraz daha bekleyemez miydi? Neyse, gidip konuşayım. Özür dilerim, Frank. Bakalım Irwin'in vereceği önemli haber de neymiş?»

Yerkes koltuğundan kalktı, masanın üzerindeki yeşil kutuların yanına geldi. Bekleyen hattı alabilmek için telefonun düğmesine bastı.

«Sen misin, Irwin?» diye mikrofona seslendi.

Irwin'in sesi amplifikatörden salona yayıldı. «Bay Yerkes, sizi rahatsız ettiğim için özür dilerim. Fakat az önce öyle bir manzarayla karşılaştım ki, sizin de, eğer hâlâ oradaysa Bay Frank Griffith'in de bunu öğrenmek isteyeceğinizi düşündüm.»

«Bay Griffith burada. Elmo Duncan da burada. Hadi anlat. Seni dinliyoruz.»

«Beverly Hills'de La Scala lokantasından telefon ediyorum. Birkaç dakika önce burada kimi gördüm biliyor musunuz? Barda oturmuş gazetecileri bekliyordum. Gözlerim hep kapıdaydı. Bu sırada kapıdan kim çıksa beğenirsiniz? Maggie Russell, yani Bay Griffith'in yeğeni. Fakat onun yalnız olmadığını bilmeniz gerektiğini düşündüm, efendim. Bayan Russel'in birisiyle randevusu vardı. Hazır mısınız? Küçük hanımın buluştuğu adam bizim savunma avukatı Michael Barrett'in ta kendisiydi.»

Elmo Duncan bunu duyunca hemen Yerkes'in yanına gitti. Yerkes mikrofona biraz daha eğildi.

«Bayan Russell'le Bay Barrett mi dedin? İkisinin beraber olduklarından emin misin?»

Irwin Blair, «Bundan hiç kuşkum yok,» diye atıldı. «Birlikte yemek yiyorlardı. Önce Bayan Russell yemek salonunda çıktı, adam da onun peşinden yürüdü. Bayan Russell'e merhaba demek için seslendim. O da beni tanıdı, fakat beni gördüğüne pek de sevinmişe benzemiyordu. Onlar gittikten sonra başgarsona gidip dışarı çıkan adamın avukat Michael Barrett olup olmadığını sordum. Neyse Bayan Russell'le Barrett iki eski dost gibi La Scala'dan birlikte çıktılar.»

Duncan bunları dinlerken Frank Griffith'e gözleri kaydı. Adamın yüzü kızarmış, kocaman ellerini dizlerine koymuştu. «Buna inanamıyorum,» diye bağırdı.

Yerkes, mikrofona uzandı, «Konuşan Bay Griffith'di,» dedi. «Senin anlattıklarına inanamayacağını söylüyor.»

«Ne yazık ki, dediklerim doğru.»

Yerkes başını salladı. «Pekala, Irwin. Gözünü dört açtığın için teşekkürler. Seninle tekrar görüşeceğiz. İyi geceler.»

Griffith koltuğundan kalkarak. «Allah belasını versin şu kızın,» diye homurdandı, «Şimdi bu da ne demek oluyor?»

Yerkes, Griffith'i dikkatle süzdü. «Sen bunun hakkında bir şey bilmediğinden emin misin, Frank? Bu işin daha önceden beri sürüp gitmediğinden emin misin?»

«Bu benim için gerçekten beklenmedik bir haber oldu. Hiçbir şey beni bu derece şaşırtamazdı.» Griffith yumruğunu sıktı. «Maggie. Hay allah kahretsin nereden tutuldu şu Barrett'e acaba? Sanki başka erkek kalmamış gibi Barrett'i buldu ha. Acaba aklını mı kaçırdı?»

Yerkes sakin bir tavırla, «Şunu iyice anlat bakayım,» dedi. «Sen bu kızı iyi tanıyor musun? Ne zamandan beri sizin yanınızda oturuyor?»

«Belki bir buçuk yıldan beri yanımızda. O Vogler denen kadını kovduğum zaman karım yeğenini yanına sekreter ve can yoldaşı olarak alırsa daha rahat edeceğini söyledi. Doğrusu ayağımın altında bir akrabanın bulunmasından pek de hoşlan-

dığımı söyleyemem. Bunlara emir vermek aylıklı adamlara emir vermekten daha zor oluyor. Fakat Ethel, Maggie'nin aileden biri sayılacağını ve hiç değilse ona güvenmemizin mümkün olduğunu söyledi. Ben de kabul ettim.»

«Peki, Maggie'ye güvenilir mi?»

«Şu ana kadar öyle sanıyordum. Ethel'e iyi bir yardımcı olmuştu. Belki Jerry'yi biraz fazla şımarttı. Fakat hiçbir zaman da işlerimize fazla burnunu sokmamıştır. Becerikli, sıkıntı vermeyen ve üstelik gösterişlidir.»

«Gerçekten pek gösterişliymiş.» Yerkes, Duncan'a döndü. «Sen de öyle düşünmüyor musun?»

«Dikkatimi çekmişti, Evet, cazibeli bir kız.»

Yerkes, «Eh, cazibeli bir kızın da pek çok kavalyesi olur öyle değil mi?» diyerek Frank'a döndü. «Buna ne dersin, Frank? Kızın özel hayatı hakkında ne biliyorsun?»

«Buna pek de dikkat ettiğimi söyleyemem. Onda evin anahtarı var, canı istediği gibi girer çıkar. Birkaç kız arkadaşı da edindi. Konferanslardan, konserlerden ve filmlerden sözettiğini duydum. Ara sıra erkeklerle de gezip tozuyor galiba. Kavalyeleri onu eve getirdikleri zaman birkaçını içeriye davet etmişti. Ama bu pek de sık olmaz.»

Yerkes, «Şimdi de Michael Barrett'i buldu. Buna ne buyrulur?» dedi.

Duncan bu konu üzerinde biraz düşünmüştü. «Açıklaması ortada,» dedi. «Savunma makamı gittikçe daha da çaresiz kalıyor. Herhalde Barrett onunla tanışmak için fırsat kollamıştır. O da yakışıklı bir bekar. Eğlence arayan bu bekar kız karşısına çıkınca tamam oldu. İşin kimyası bu. Besbelli deneme iyi sonuç verdi. Maggie'nin ona ne derece yararlı olabileceğini kestiremiyorum. Hepimizi evde gördü. Belki konuştuklarımızı da duymuştur. Belki de duyduklarının bir bölümünü ona da anlatmıştır. Onun bile bile sana ihanet edeceğini söylemek istemedim. Ama ağzından sır kaçırabilir. Bizim planlarımızdan da sözedebilir. Bunu farkında olmadan yapması mümkün. Barrett akıllıdır. Onu asla küçümsemiyorum. Bütün bunlardan elde edilen sonuç nedir? Bence ciddi bir tehlike.»

Yüzü kızaran Griffith, kendini Yerkes'le Duncan'ın arasına

atmıştı. «Bundan benim için çıkan sonucun ne olduğunu söyleyeyim. Kendi evimde bir Truva atı besliyorum demektir. İşte buna göz yumamayacağım. Bu gece eve gidip o kızı konuşturacağım. Ya o zibidiyi bırakmasını ya da evimden çıkıp gitmesini söyleyeceğim. Zaten onu evimden kovmak için de bahane arıyordum.»

Yerkes uzanıp içkisini aldı. «Dur bakalım acele etme. Şu sorunu tarafsız olarak inceleyelim. Böyle bir davranışın sonuçları neler olabilir, bir hesaplayalım. Karşı tarafla ilişki kurduğu için kızı evden kovduğunu varsayalım. Böyle bir ayrılışın pek de hoş bir durum yaratacağını sanmıyorum.»

«Çok haklısın.»

«Maggie'yi evden kovmakla eline ne geçecek? Bir tarafsızı düşmanın kucağına atmış olacaksın. Kız sana ateş püskürecek. Bundan sonra ne olabilir dersin? Ağzını kapalı tutmak için harcadığı çabanın boşa gittiğini görüp kendini daha fazla tutmaktan vazgeçer. Dahası da var: kız senden intikam almak isteyebilir. O zaman da şu korsan avukatla bir anlaşma imzalamasından daha doğal ne olabilir? Senin hayatın ve evdeki durum hakkında kimsenin bilmediği şeyleri açıklamaz mı?»

«Benim kimseden saklanacak sırrım yok.»

«Haklısın ama başkaları gibi senin de bir özel hayatın var. Niye Maggie'nin Barrett'le görüşmeye devam etmesine göz yummayasın? Belki bundan biz de yararlanabiliriz. Beni iyi dinleyin. Diyelim ki, Barrett kızı kullanıyor. Peki, kızdan ne öğrenebilir? Hemen hemen hiç. Bundan sonra biraz daha dikkatli davranırsak, kızın Barrett'e yarayacak herhangi bir şey öğrenmesine de olanak kalmaz. Ama öte yandan sen her şeye rağmen Maggie'ye güveniyormuş gibi davranırsan, onun suçunu bağışlamış görünürsen sana minnettar kalır. Oysa biz kızı yem olarak kullanıp Barrett'in neler yapabileceğini öğrenebiliriz.»

Frank Griffith biraz sakinleşmişti. «Şimdi kızı ne yapmamı öneriyorsunuz?» diye sordu.

Yerkes içkisini bitirip kadehi elinden bıraktı. Duncan onun eğlenceli vakit geçirdiğini farketmişti.

Yerkes, «Benim fikrim şu,» dedi. «Kızı yarın akşam karşına alıp Jerryy'nin geleceğini düşünüyorsa, sana yardımcı ol-

mayı kabul etmesini söylersin.»

«Jerry'nin iyiliği sözkonusu olunca Maggie de yola gelir sanırım.»

«Eğer kız, Barrett'ten bir şeyler öğrenmezse bile onun yanında yalan yanlış şeyler konuşup bunları karşı tarafa anlatmasını sağlarız. Bu da bizim işimize yarar. Barrett, Maggie'den bilgi sızdırabilirse, kendisi de ona gerçek planlarını açıklamakta bir sakınca görmeyebilir. Bu iş bir kez denemeye değer, Frank. Bunu başarabilir misin acaba?»

Frank Griffith sinirli sinirli göğüs cebinden purosunu çıkardı. «Bilmiyorum ama herhalde bir kez deneyeceğim. Ama yine de bizim evimizde oturan birinin beni mahvetmeye çalışan bir avukatla sıkı fıkı dost olması fikrini bir türlü hazmedemiyorum. Sadece beni değil, aynı zamanda oğlumu da mahvetmeye çalışıyor. Ama Elmo'yla ikiniz öyle yapmamı istiyorsanız...»

Yerkes kararlı bir tavırla, «Bir kez dene,» dedi. «Maggie'nin aşk hayatına fazla karışma. Bırak da kız Barrett'in mezarını kazsın.»

«Pekala, beyler, size satıldım. Romeo ile Bayan Judas'a havalanma payı ayıracağım.»

VII

Sonunda pazartesi sabahı gelmiş çatmıştı. Milattan sonraki bu yılın 22 Haziran günüydü. Mike Barrett savunma makamına ayrılan masanın sonundaki sandalyesinde oturuyordu Duruşmanın başlamasını beklerken sinirleri iyice gerilmişti.

Barrett, Los Angeles bölgesinin 803 numaralı Yüksek Mahkemesinin giriş bölümündeki kapının üzerinde duran büyük duvar saatine bakmak için başını arkaya çevirdi. Karşıdan akrebin dokuzun üzerinde durduğunu, yelkovanınsa dördü geçmiş olduğunu yani saatin dokuzu yirmi geçtiğini gördü.

Sekiz dakika sonra kâtip o şatafatsı bildirisini okuyacak ve ondan sonra da savaşa girişilecekti.

Barrett'in gözleri duvardaki saatten dinleyicilere ayrılan bölmeye gitti. Salon tıklım tıklım doluydu. Salonun bütün kanepeleri dolduktan başka, diğer odalardan da başka sıra getirmek zorunda kalmışlardı.

Duruşmayı izlemek isteyenlerin ancak üçte biri salona alınabilmişti. Dışarda hiç değilse üç yüz meraklı içeri girmeye çalışıyordu.

Barrett duruşma salonuna girmeden önce televizyon kameralarının karşısında poz verişini hatırladı. Muhabirlerden biri Ben Fremont'u tanımış, adamı kameranın önüne çekip onunla konuşmak istemişti. Ama Fremont bir gün önce kendisine söylenen sözleri anımsayıp gazetecilerin sorularını cevapsız bırakmıştı. Birkaç gazete muhabiri de Zelkin'i köşeye sıkıştırmak istemişti. Fakat Zelkin savunma makamının söyleyeceği

her sözü mahkeme huzurunda söyleyeceğini belirterek gazetecilerin sorularını yanıtlamamıştı.

Polisler kalabalık arasından onlara yol açmaya çalışırken, Barrett'in gözüne ünlü televizyon yorumcusu Merle Reid ilişmişti. Reid'e birkaç kez Osborn'ların evinde rastladığını hatırlıyordu. Reid elinde bir yığın kâğıtla televizyon kamerasının önünde durmuş, seyircilere duruşma salonunu anlatmaya çalışıyordu.

«Adliye binasının sekizinci katındaki manzara inanılacak gibi değil. Yetkili makamlar böyle bir durumla karşılaşacaklarını hiç tahmin edememişlerdi. John Peter Zenger'in duruşmasından bu bayan konuşma özgürlüğüyle ilgili bir davanın bu derece ilgi uyandırdığı görülmemiştir. Basit bir müstehcen kitapla ilgili bir dava niye dünyanın dört bir tarafında büyük merak uyandırdı? Bu soruya karşımızdaki muhabirin kesin bir cevap vermesi olanaksız. Sadece şu kadarını söyleyeyim: Bu duruşma uygarlık tarihinin önemli bir evresine rastladı. İnsan ahlakının geleceğinin askıda olduğu bir döneme rastladı da diyebiliriz.»

Mike Barrett, Reid'in sözlerini daha fazla dinleyememişti. Zelkin onu kolundan çekmiş, birlikte duruşma salonuna girmişlerdi. Beraberlerinde getirdikleri çantaları, dosyaları açıp yaklaşan savaşa hazırlanmaları gerekiyordu.

Barrett gözlerini salonda gezdirirken dinleyiciler arasında Maggie Russell'i gördü. Genç kıza başını salladı. O da ciddi bir tavırla aynı şekilde başını salladı.

Bir ara Barrett'in gözü tanık sandalyesine ilişti. Üzgün üzgün sandalyeye bakıp Zelkin'le ikisinin bu sandalyeyi doldurmakta güçlük çekeceklerini düşündü.

Jüri üyelerinin yeri hâlâ boştu.

Barrett bir gün öncesinin olaylarını birbir gözlerinin önünde canlandırdı. Italyan ressam Vechi'yi tanıklık etmeye sonunda kandırabilmişlerdi. Ancak Vechi'nin ifadesinden pek büyük bir kazanç sağlamaları da olanaksızdı. Ama dilencilere seçme hakkı tanınmazdı. Vakti gelince Vechi de tanık sandalyesinde yerini alacaktı.

Barrett canı sıkılmış bir halde bir kez daha rakibine baktı.

Başsavcı salonu gözden geçiriyordu. Derken birine el salladı. Barrett başsavcının pazar gününü nasıl geçirdiğini merak etmişti. Herhalde Christian Leroux ve belki de Jerry Griffith ile birlikte geçirmişti. Ondan sonra da Jerry Griffith'in Elmo Duncan'la konuşup konuşmadığını merak etti. Tabiî Maggie bunu bilirdi ama Barrett ona sormak istemiyordu. Barrett hasetle rakibine baktı. Tanıklardan yana pek zengin olmasını kıskanmıştı. Sonra da saati görmek için başını tekrar geriye çevirdi.

Duvardaki saat dokuz buçuğu gösteriyordu.

Odanın içinde iki zil sesi duyuldu. Mübaşirin yerinden fırlayıp jüri üyelerinin bekleme odasına gittiğini gördü. Gazetecilerin de, dinleyicilerin de duruşmanın başlamak üzere olduğunu anladıkları belliydi, çünkü salonda gürültü birdenbire azalıvermişti.

Sekiz erkek dört kadından oluşan on iki jüri üyesi birdenbire salona girmişler, jüri locasındaki yerlerini almışlardı. Onlar yerlerine otururlarken Zelkin de Barrett'i kolundan çekti. Bir elini kulağına siper ederek, «Sana sözünü ettiğim o beş üyeye dikkatle bak,» diye fısıldadı. «Iki numaralı jüri üyesi, Mao Çetg'a benzeyen kadın çok iyi. Üç numaralı jüri üyesi, Sam Amcaya benzeyen banker, o da fena değil. Yedi numaralı jüri üyesi, Greta Garbo'ya benzeyen kız gerçekten pek sakin. On numaralı jüri üyesi, şu Joe Louis tipindeki adam. O da öğretmen. On iki numaralı jüri üyesi bir fabrikada ustabaşı. Albert Schweitzer'in ikizi. Adı Richardson. Büyük bir mimar. Hepsini gördün mü?»

Barrett, «Tamam,» dedi.

Gözleri jüri üyelerini izledi, sonra içinden Shakespeare'in şu eski sorusunu sordu: «Sizler iyi ve doğrucu insanlar mısınız?»

Jüri üyeleri yerlerine yerleşmişlerdi. Mahkeme kâtibi de oturduğu yerden salondaki dinleyicilere hitap ediyordu.

«Lütfen ayağa kalkın. Ülkemizin bayrağına bakın, üzerindeki şekiller nerenin simgesidir, düşünün. Herkes için özgürlük ve adalet.»

Barrett de salondakilerle birlikte ayağa kalkmıştı. Arka taraftaki perdeler aralanıp da Yargıç, Nathniel Upshaw içeri

girerken ayakta bekledi. Yargıç cüppesinin eteklerini tuta tuta koltuğuna gelmişti. Barrett onun en etkileyici bir görünüşe sahip olduğunu düşündü. Beyaz saçları, zeki bakışlı gözleri, buruşuk fakat anlamlı bir yüzü vardı.

«California eyaleti Los Angeles Bölgesi Yüksek Mahkemesinin 101 numaralı mahkemesi çalışmaya başlamıştır. Duruşmayı Yargıç Nathaniel Upshaw yönetecek. Lütfen yerlerinize oturun.»

Salonda bir hışırtıdır duyuldu. Dinleyiciler, gazeteciler ve avukatlar yerlerine oturdular. Barrett de göğsünde ve boğazında sinirler seyirme başlayınca, iki parmağını üst üste koyup bekledi.

Yargıç yerine oturmuş, tokmağını eline alıp hemen vurmuştu.

Mahkeme kâtibine baktıktan sonra masadaki mikrofona ağzını yaklaştırarak kâtibe şunları yazdırmaya başladı:

«California eyaleti halkının Ben Fremont'a karşı açtığı dava duruşmaya hazırdır.» Yargıç Upshaw'nun sesi gayet etkileyici ve düzgündü. Salonun her köşesinden rahatça duyulabiliyordu. «Halkı Bay Elmo Duncan'ın temsil ettiğini ve davalının avukatı Bay Michael Barrett'in salonda bulunduğunu, jüri üyelerinin de yerlerini almış olduklarını yazın lütfen.»

Yargıç gözlerini infaz makamının masasına çevirdi. Sonra tekrar konuştu.

«Bir açış konuşması yapmak istiyor musunuz. Bay Duncan?»

Başsavcı hemen ayağa fırladı.

«Evet, efendim.»

«Başlayabilirsiniz.»

Elmo Duncan çevik adımlarla yürüdü. Savunma avukatlarının masasının önünden onlara bakmadan geçti. Jüri üyelerinin oturduğu yere geldi. Onları kısa bir baş işaretiyle selamladı. Hafifçe gülümsedi. Sonra döndü. Kollarını önünde kavuşturdu. Konuşmaya başladı. Sesi gergin ve isteksizdi.

«Sayın jüri üyeleri, bildiğiniz gibi bir cinayet duruşmasına başlamazdan önce savcıya ve savunma avukatına bir açılış konuşması yapması için izin verilir. Bu açılış konuşmasının a-

macı, her birimizin dava süresince kanıtlamaya çalışacağımız şeyi sizin için ana hatlarıyla belirlemektir. Söyleyeceklerimiz bir tek kuralla sınırlıdır. Açılış konuşmamızda yalnızca delil gösterebileceğimiz şeyleri söylemeliyiz. Kısaca, açılış konuşması bir kitabın başındaki fihriste benzer. Böylece bir bölüme başladığınızda o bölümün neye dair olduğunu bilirsiniz. Bu yüzden şimdi size tanık ya da delil göstermeyeceğim. Bugün daha sonra ve duruşma boyunca tanıklar orada görülecekler...»

Duncan tanık kürsüsünü işaret etti.

«Tanık kürsüsünden tanıklar, tanıklık etmeye başlamazdan önce yapacakları yemine uyarak yalnızca gerçeği söyleyecekler. Bir cinayet duruşmasında tanıklar genellikle kendi gözleriyle gördüklerini, kendi kulaklarıyla duyduklarını, yani kendi duyu organlarıyla hissettiklerini söylerler. Söylenti kabilinden şeyleri anlatmalarına çok ender izin verilir. Cinayet duruşmalarında tanığın kendi düşüncelerini söylemesine ya da sonuçlar çıkarmasına izin verilmez. Oysa bunun gibi, müstehcen bir kitabın duruşmasında, bu kurala karşı gelmek zorunda kalacağız. Edebi bir eserin müstehcen olup olmadığını anlamak için bu konuda yetenekli ve bilgili kişilere başvurmak zorunda kalacağız.»

Başsavcı Duncan'ın sesi gittikçe rahatladı. Başlangıçtaki çekingenliği, boğukluğu kayboldu. Konuşmasına yeniden başladığında rahat, kendinden emindi.

«Kitapçı Ben Fremont'u, California Eyalet Ceza Kanununun 311.2 sayılı maddesini ihlal ettiği için kamu yararına dava ettik. Burada bu yüzden toplanmış bulunuyoruz. Ceza Kanununun bu maddesi şöyledir: Herhangi bir kişi müstehcen bir eseri bile bile bu eyalete gönderir, gönderilmesine neden olur, getirir ya da getirilmesine neden olur, bu eyalette hazırlar, yayınlar, basar, dağıtma teklifinde bulunur ya dağıtmak, teşhir etmek amacıyla yanında bulundurursa, bu hareketinden ötürü suçlu bulunur. Ceza Kanunumuzda 'eser' kitap, dergi, gazete ya da diğer basılmış, yazılmış malzemeler olarak belirtilmiştir. Bir insan müstehcen bir eser yüzünden suçlu bulunmuş ve bu kişi aynı suçu ikinci kez işlemişse, bu sefer daha ağır bir cezaya çarptırılır.»

Duncan son sözleri söylerken Barrett, Ben Fremont'un huzursuz huzursuz kıpırdandığını gördü. Hemen ayağa kalktı. «İtiraz ediyorum, efendim. Savcı kanıtlamaya çalışacağı konu üzerinde durmuyor, davalı aleyhinde tartışmaya girişiyor.»

Yargıç Upshaw, «İtiraz kabul edildi,» dedi. «Bay Duncan açılış konuşmasının sınırlarını aştığınıza inanıyorum.»

Duncan yargıçtan yana özür diler gibi gülümsedi. «Özür dilerim, efendim,» dedi, sonra gülümsemesini jüri üyelerinden yana çevirdi.

Barrett yerine oturdu. Zelkin, «Herif jüri üyelerini avlamaya çalışıyor,» diye fısıldadı. «Sen de aynısını yap.»

Barrett bakışlarını Duncan'ın üzerinden ayırmadan, «Kaygılanma,» dedi.

Duncan açılış konuşmasına devam etti. «Davalıyı ihlal suçuyla dava ettiğimiz Ceza Kanunumuzun 311.2 sayılı maddesinin özü bir tek kelimeyle özetlenebilir. 'Müstehcen' kelimesiyle. Ceza Kanunu bu sözcüğü gayet açık bir şekilde belirtmiştir. 311 sayılı maddenin altında kelime şu şekilde açıklanmıştı: Çağımızın ölçülerine göre çıplaklık, seks ve boşalımın vasat bir kişiye göre şehvani bir nitelik taşımasıdır; yani öz olarak anlatımda ve tasvirde alışılmış, kabul edilmiş ölçülerin dışına çıkarak toplumun ahlak ve görgüsünü bütünüyle hiçe saymaktır. 'Şehvet düşkünü' ve 'müstehcen' sözcükleri bu duruşma boyunca sık sık duyulacaktır. Bunların yasal anlamlarını açıkladım. Şimdi Oxford Sözlüğünde verilen anlamlarını açıklayayım. 'Müstehcen', tiksindirici, çirkin ve pis bir şeye verilen sıfattır. 'Şehvet düşkünü' olmaksa bir işe kötü, iffetsiz ve şehvet uyandırıcı düşüncelerle kalkışmaktır. Eyalet'imiz J J Jadway tarafından yazılan Yedi Aşk Dakikası romanını tümüyle şehvet uyandırıcı ve müstehcen olmakla ve Ben Fremont'u da bu kitabı açıkça satmakla suçlamaktadır. Bu durumdada biz davalının üç noktada kanuna karşı geldiğini ispatlamaya çalışacağız. Birincisi, Ben Fremont bir kitapçı olarak Yedi Aşk Dakikası'nı vitrininde teşhir etmiş ve satmıştır. İkincisi, Ben Fremont bu müstehcen kitabın neye dair olduğunu bile bile satmıştır. Bunu ispat etmek için, Los Angeles şerif yardımcılarından birini tanık olarak göstereceğiz. Çünkü şerif yardımcısı bu müstehcen kitabı Ben Fremont'

tan satın almıştır. Üçüncüsü, çağımızın toplum ölçülerini uygulayarak Yedi Aşk Dakikası'nın vasat bir erkek ya da kadın okuyucu için kelimenin kanuni tanımlanmasına göre tümüyle müstehcen olduğunu ve toplumun ahlak ve törelerini hiçe saydığını kanıtlayacağız. Bu gerçekleri ortaya çıkarmak için de kürsüye tanıklar getireceğiz. Bu tanıklar yazarın kitabı kişisel çıkarı için okuyucunun şehvet duygularına hitap ederek yazdığını anlatacaklardır. Sözlerime şunu da eklemek isterim, müstehcen bir eserin kişiyi şiddetli davranışlara ittiğini de göstermeye çalışacağız. Bunun için de kürsüye psikologları davet edeceğiz...»

Barrett hemen ayağa kalktı. «İtiraz ediyorum, efendim. Savcı açılış konuşmasının sınırları dışına çıkıyor...»

«İtiraz kabul edilmiştir,» dedi yargıç. Sonra Duncan'a dönerek, «Bay Duncan, konuşmanızı tanıklarla ispatlayacağınıza gerçeklere dayandırın. Kapanış konuşmasına girecek özellikteki beyanlardan kaçının,» diye uyardı.

«Teşekkür ederim, efendim,» dedi Duncan. Dikkatini yeniden jüri üyelerine çevirdi. «Gençlerin müstehcenlik üzerine düşündükleriyle yakından ilgilenen psikologlar da tanıklarımız arasına alınmıştır. Hatta bu iğrenç edebiyatın kurbanı olan birini de tanık kürsüsüne çağıracağız. Böyle bir duruma Amerikan adalet tarihinde ilk kez rastlanmaktadır. Bu noktayı kanıtlamak için, davalının yalnızca Ceza Kanununu ihlal ettiğini ispat etmeye çalışmakla kalmayacak, sattığı kitabın da kendisi kadar suçlu olduğunu gösterecek ve satıştan kaldırılmasını isteyeceğiz. Evet, sayın jüri üyeleri, bu kitabın satıştan kaldırılmasını istiyorum! Davamızı kazanmak için müstehcen eserler üzerine konan sansürün insan haklarını ve özgürlüğünü kısıtlamadığını ispatlamaya çalışacağız ve ispatlayacağız da. Bir müstehcen eseri mahkûm etmekle Anayasadaki kişi haklarını neden kısıtlamadığımızı ya da bu haklara karşı gelmediğimizi göstereceğiz.

«Jürinin sayın üyeleri, gelecek günlerde Yedi Aşk Dakikasının tümüyle müstehcen ve toplum ahlakını zedeleyici olduğunu gösterecek ve Anayasamızın hiçbir maddesinin kapsamı içine girmediğini kanıtlayacağız. Bu kitabın yasaklanmaya hak kazandığını anlayacaksınız. Amerika Birleşik Devletleri Başkan adayı Norman Thomas 1955 yılında Amerika Birleşik Devletle-

ri'nin Senato yardımcı heyetine şunları söyledi: 'Müstehcen yayınların savunuculuğunu yapanların Anayasamızı ihlal etmeye kalkışmalarını hiçbir şekilde doğru bulmuyorum. Anayasamız, çocukların ve gençlerin henüz olgunluğa kavuşmamış, şekilleşmemiş akıllarını kötü yollara yöneltmeye hiçbir şekilde fırsat vermediğine inanıyorum... Basının temel özgürlüklerini korumak için, bir bakıma toplumumuzun vesayetine teslim edilmiş olan çocuklarımızın çirkin ihtiraslara kurban edilmesine meydan vermemeliyiz...»

Konuşmayı dikkatle dinlemekte olan Barrett, Zelkin'in kendisini dürtüklediğini farketti.

«Şu hale bak, Mike,» diye fısıldadı Zelkin. «Herif tartışmaya girdi. Sana meydan okuyor. Yoksa sen...»

Elmo Duncan'ın son sözleri sırasında Barrett içgüdüsel olarak itiraz etmeye hazırlanıyordu. Gerçekten de savcı bir açılış konuşmasında hiç de gerekli olmayan deliller vermeye başlamıştı. Barrett'in itiraz etmemesine neden, durmadan karşı çıkmanın jüri üzerinde ters etki bırakacağını düşünmekten ileri geliyordu. Yine de Zelkin haklıydı. Duncan ileri gitmişti.

Barrett'in kolu havaya kalktı. «İtiraz ediyorum, efendim. Savcı tartışmaya giriyor. Açılış konuşmasında delil ileri sürüyor.»

«İtiraz kabul edildi,» dedi yargıç hemen. Savcıya öfkeyle baktı. «Bay Duncan, bir açılış konuşmasının ne şekilde yapılacağını çok iyi bilirsiniz. Açılış konuşmasının sınırları dışına çıkmamanızı uyarıyorum.»

«Özür dilerim, efendim,» dedi Duncan.

Oysa hiç de özür diler gibi bir hali yoktu. Tersine rahat ve kendinden emindi. Yargıcın azarına karşın, jüri üyelerinin kendinden yana olduğunu biliyor gibiydi.

«Sayın jüri üyeleri,» diye Duncan konuşmasına devam etti. «Göstereceğimiz deliller ve buraya getireceğimiz tanıklarla bu kitabın toplumumuza ve bu toplumun kişilerine nasıl zararlı olduğunu kanıtlayacağız. Biz kitabın bilim adamlarına, bilginlere değil, toplumumuzun vasat kişisi üzerinde yarattığı yıkıcı etkiyi göstereceğiz. Henry Miller'in Yengeç Dönencesi adlı romanını müstehcen bir eser olarak kabul eden New York'lu yargıç du-

rumu şöyle açıklar: 'Müstehcen bir eser küçük bir entellektüel toplumun şehvani duygularına hitap etmiyor diye müstehcen sayılmaması ya da bunun için kanuni kovuşturmaya geçilmemesi doğru değildir. Toplumumuzda çoğunluğu oluşturan vasat kişiler için yazan, eleştiri yapanların fikirlerini almak gerektir. 'Vasat kişi...'»

Barrett, Duncan'ın açılış konuşmasına yeterince tahammül ettiği kanısındaydı. Söylenenler savunma için zararlıydı. Yerinden yarı doğrularak, «Itiraz ediyorum, efendim,» dedi. «Bay Duncan davanın ana hatlarını belirtmekten çok kendi düşüncelerinin savunmasına geçti. Savcı açılış konuşmasından çok kapanış konuşmasını yapıyora benziyor.»

«İtiraz kabul edildi,» dedi yargıç sert bir tavırla. Sonra Duncan'a döndü. «Bay Duncan, açılış konuşmasının sınırları dışına bir kez değil birkaç kez çıktınız. Düzeni bozdunuz. Aslında kapanış konuşmasında söylenmesi gereken gerçekleri, olayları tekrarlamaktan sizi şiddetle alıkoyarım.»

Duncan şimdi gerçekten üzgündü. «Özür dilerim, efendim,» dedi. «Heyecanımı hoşgörüyle karşılayacağınızı umarım. Kanıtlamaya çalışacağımız konuyu elimden geldiğince açıklamaya çalışıyordum.»

Yargıç Upshaw tatmin olmamıştı. «Bay Duncan, konuşmanızda bir konuyu ispatlamaya değil, davanızda haklı olduğunuzu göstermeye çalışıyordunuz. Böyle bir konuşmaya izin veremem. Lütfen devam edin.»

Duncan jüri üyelerinden yana dönerken kendini belirli bir şekilde toplamaya çalışıyordu.

«Sayın jüri üyeleri, göstereceğimiz deliller ve tanıklarla Yedi Aşk Dakikası'nın toplumumuzun kişileri için zararlı, şehvani duyguları uyandırıcı ve müstehcen olduğunu kanıtlamaya çalışacağız. Kitapçı ve davalı Ben Fremont bu zararlı kitabı birçok okuyucunun satın alacağını bilerek sattı. Kitap edebi bir değeri olduğu için değil tümüyle müstehcen, şehvani duyguları uyandırıcı niteliklere sahip olduğu için okuyucu bulacaktı. Lady Chatterley'in Sevgilisi bir sanat eseri olarak savunulduğunda, Yargıç Leonard P. Moore, 'Şehvani duygulara gelince,' dedi. 'Kitabın satış rekorlarını kırmasının nedenini, Amerikan okuyu-

cusunun bir İngiliz malikânesindeki profesyonel kumarbazın sorunlarını öğrenmeye duyduğu istekte aramak bence büyük bir saflık olur.'»

Jüri üyeleri gülümsediler. Duncan onlara şöyle bir baktı. Anlayışlarını takdir ettiğini belirtir gibiydi. Sonra saçlarını düzeltti. Ensesini ovuşturdu.

Savunma masasında Barrett buna da itiraz etmeye hazırlanıyordu. Ama yasalara uygun olsun ya da olmasın jüri üyeleri Duncan'ın anlattıklarını olumlu karşılamış, beğenmişlerdi. Onlara zevk veren şeye itiraz etmekle savunmayla jüri arasında bir karşıtlık yaratmış olacaktı. Kanun gözünde kazansa bile, jüri üyelerini kaybedecekti. Dilini tutması hayli güç oldu.

Duncan konuşmasını sürdürüyordu. «Kamu haklarının koruyucusu olarak,» diyordu. «Kendimi, J J Jadway'in Yedi Aşk Dakikası'nın, Amerikan okuyucusunun genç bir kadının yatağında çırılçıplak, soğuk algınlığına uğramadan nasıl yattığını ya da uykusuzluğunu yenmek için yedi uzun dakikada neler düşündüğünü öğrenmesi için yazılmadığını, yayınlanmadığını, satılmadığını, satın alınmadığını ispat etmeye adayacağım.»

Jüri üyelerinin birkaçı yüksek sesle gülüştüler. Duncan bu gülüşmeleri duymazlıktan geldi. Şimdi çok ciddiydi.

«Savcılık bu kitabın tümüyle çıplaklık, seks ve cinsel ilişkiye karşı utanç verici, iğrenç bir tutumun övgüsünü yaptığını, yalnızca bu düşünceyle yazıldığını, basıldığını ve satıldığını iddia etmektedir. Sayın jüri üyeleri, duruşma boyunca kanıtlamaya çalışacağımız budur. Teşekkür ederim.»

Elmo Duncan jüri üyelerinin önünden çekildi. Bir an bakışları Barrett'inkilerle karşılaştı. Dudakları hafifçe kıvrıldı. Barrett, bana acıyor, diye düşündü.

«Bay Barrett...» Barrett başını kaldırdı. Yargıç Upshaw'ın kendisine hitap ettiğini farketti. «Açılış konuşmasını şimdi yapmaya hazır mısınız, yoksa daha sonraya mı bırakmak istiyorsunuz?»

Barrett ayağa kalktı. «Şimdi yapmak istiyorum, efendim,» dedi.

«Buyrun, lütfen.»

Barrett, Zelkin'le Ben Fremont'a şöyle bir bakarak sandal-

yesini itti. Savunma masasının başından ayrıldı. Jüri üyelerinin önüne gitti. Jüri üyelerinin kendisini dikkatle, merakla incelediklerinin farkındaydı. Barrett onların neler düşündüğünü de tahmin edebiliyordu. Duncan'ın açılış konuşmasının etkisi altında olduklarından kendi kendilerine her şeyin söylenmiş olduğunu düşünüyor, bu yabancının söyleyecek neyi olduğunu merak ediyorlardı.

Barrett tartışmalarda hep böyle olduğunu, ilk konuşmayı rakip taraf yaptığında, karşı tarafın jüriyi etkisi altına almasının zor olduğunu biliyor, kendini teselli ediyordu. Rakibinden sonra konuşan kişi, ilk konuşan tarafından beyinleri yıkanan, kazanılan dinleyicileri karşısında kuşkucu, dikkatsiz ve aksi bulurdu. İkinci konuşan kişi akıntıya kürek çekmek zorunda kalırdı. Birinci konuşanın anlattıklarını silmek, dinleyicilerin dikkatini kendine çekmek, onları kazanmak zorundaydı.

Barrett onların dikkatini çekmek için yapılacak bir tek şey var, diye düşünüyordu. Onları şaşırtmak. Dinleyicileri sinirlendirmeden, onlara karşı koymadan şaşırtmak. Kolay değildi bu. Henüz davanın havasına girmemişlerdi. Duncan'ın söylediklerini tartışarak ya da karşı gelerek jüri üyelerinin akıllarını karıştıramazdı. Yalnızca kitabın satıştan kaldırılmasına karşı söylenecek çok önemli şeylerin bulunduğunu açıklayabilirdi.

Jüri üyeleri olan on iki kişi karşısında oturuyor, onun konuşmasını bekliyorlardı. Şişman, zayıf, ince, kaba, kemikli yüzlerinde dostça bir anlam yoktu. Bekliyorlardı. Barrett elinden geleni yapacaktı.

Pekâlâ. Açılış konuşması. Tartışma yok.

«Sayın jüri üyeleri,» diye Barrett başladı. «Bu karışık sansür davasında meslektaşım Bay Zelkin'le birlikte çalışıyoruz. Bay Duncan, müstehcen kelimesinin California Ceza Kanunundaki yerini çok güzel belirttiği için bunun üzerinde durmak istemiyorum. Yine de Ceza Kanununun davalı Bay Fremont'a Bay Jadway'e ve kitabın kendisine uygun düşüp düşmediğini öğrenmek, anlamak, ölçüp biçmek istersek bambaşka bir sorunla karşılaşırız. Bay Duncan bu davada yalnızca gerçeğin ortaya çıkmasını istediğini belirtti. Kendisine inanıyorum. Sizin de inandığınızdan eminim. Meslektaşımın ve benim de yalnızca gerçeği

ortaya çıkarmaya çalışacağımıza söz veriyorum. Bay Duncan'ın ve sizlerin bana inanacağınızdan eminim. Kısaca, iki taraf da gerçeğin peşinde. İki taraf da gerçeği buldukları kanısında. Ne gariptir ki, bulunan, inanılan gerçekler birbirine hiç uymuyor. Bu iki gerçeği takdir etmek, hangisinin doğru, hangisinin yanlış olmadığını bulmak, kararlaştırmak sizin sorunuz. Sorununuza yakınlık duyuyorum. Ne de olsa Amerikan deneme yazarlarının ve filozoflarının en Amerikalı olanı Ralph Waldo Emerson son yüzyılın başlarında bizi gerçeğin uçucu, kaçıcı, haşarı, taşınmaz ve tutulmaz bir kavram olduğu üzerinde uyarmıştır. Gerçek, ışık gibi yakalanması zor bir şeydir. Yine de davamızın bazı ayrıntılarını ve planını önünüze sererek bu ışığı yakalamama, bu davada asıl gerçeğin ne olduğu üzerine bir parça ışık saçmama izin vermenizi rica ediyorum. Eyalet Ceza Kanununda müstehcenlikle ilgili bölümü dinlediniz. Bay Duncan bu maddenin kendi gerçeğini desteklediğini söylediğini duydunuz. Şimdi ben de savunma yararına kendi gerçeğimizi anlatmaya çalışacağım. Savunmanın ileri süreceği en önemli nokta, 'Müstehcen' kelimesiyle 'seks' kelimesinin aynı anlamda olmadığını duruşma boyunca kanıtlamaya çalışacağıdır.»

Barrett salonun öteki yanından bir sandalyenin itildiğini işitti. Döndü. Elmo Duncan ayağa kalkmıştı.

«İtiraz ediyorum, efendim,» dedi Duncan. «Savunma avukatı tartışmaya girişiyor.»

Barrett yargıçtan yana baktı. Upshaw kaşlarını çatmıştı. Sonra, «Tartışmaya giriştiğini sanmıyorum, Bay Duncan,» dedi. «Davanın planını, sınırlamasını yapıyor. İtirazınızı kabul edemeyeceğim. Savunma avukatı konuşmasına devam edebilir... Bay Barrett, konuşmanıza devam edebilirsiniz. Yalnız dikkatli olun. Açılış konuşmasının sınırları dışına çıkmayın.»

Bir an için Barrett'in umutları havada asılı gibi kalmış, tehdit edilmişti. Şimdi rahat bir soluk aldı. Umuda bir kez daha sarıldı. İyimserlikle dolu olarak jüri üyelerine döndü.

«Sayın jüri üyeleri, bu dava boyunca savunma avukatı olarak, Yedi Aşk Dakikası insanlık dramını bir seks sahnesiyle göz-

önüne seriyor diye romanın hemen müstehcen sayılmayacağını kanıtlamaya çalışacağım. Bir sansür üyesi olan Robert W. Haney şöyle yazmıştır: 'Amerika Birleşik Devletleri Bağımsızlık Bildirisinde anlatıldığı gibi, kanun fazilet davasını yönetmek için yaratılmış bir toplumsal buluş değildir. Yasa insanların mutluluğu ve gelişmesi için toplumun ihtiyacı olduğu özgürlüklerin ve fırsatların korunmasına yarayan bir buluştur. Özgürlük faziletli olmaya hak kazandırmaz. Özgürlük insanların istedikleri gibi davranmaya hakları olmasıdır... Bir insan özgürlüğünden yararlanırken, bir diğerinin özgürlüğüne zarar getirmemelidir. Ya da toplumun amaçları üzerinde yıkıcı etkiler yapmamalıdır.

«Sayın jüri üyeleri, yasamızın yorumu üzerinde fazla durmak istemiyorum. Ne federal, ne de California Ceza Kanunu fazileti yükseltmek için değil, özgürlüğü korumak için kurulmuştur. Müstehcen oluşla ilgili madde Ceza Yasasına seks üzerine yazı yazmayı ya da kitap okumayı yasaklamak için konmamıştır. Sağlıklı ve temiz cinsel davranışların yanlış anlaşılmasını, bozulmasını önlemek için konmuştur.

«Dava boyunca savunma, tarihimizin en ünlü ve başarılı kanun adamlarından bazılarının izinden gidecektir. Yargıç Jerome Frank bir duruşmayı karara bağladığı konuşmasında şunları söylemişti: 'Normal seks duygularının uyandırılmasını toplumsal bir tehlike sayan kişi aklını kaçırmış demektir. Sonuç olarak, müstehcen kitapları okumak seks duygularını etkiliyor, canlandırıyorsa, o zaman aynı sonucu doğuran parfüm gibi bazı maddelerin de satışını da durdurmak gerekir.' Evet, eğer bir kitap cinsel duyguları uyandırıyor diye yasaklanacaksa, neden Arpége adlı parfüm de satıştan kaldırılmıyor?»

Jüri üyelerinden bazıları gülümsedi; bazıları da bayağı güldüler. Bu arada Barrett arkasından Duncan'ın itiraz eden sert sesinin yükseldiğini duydu.

Barrett bu kez Yargıç Upshaw'ın itirazı kabul ettiğini gördü.

«İtiraz kabul edildi, Bay Barrett,» dedi yargıç, «ileri gittiniz. Açılış konuşmasının sınırları dışına çıkıyorsunuz. Sizi uyarırım.»

Barrett başını hafifçe eğdi. «Özür dilerim, efendim.» O anda

Duncan'ın sözlerini hatırladı. Bunları tekrarladı. «Heyecanımı bağışlayacağınızı umarım.»

Duncan'ın homurdandığını, Zelkin'in kıs kıs güldüğünü gördü. Yeniden jüri üyelerine döndü.

«Sayın jüri üyeleri, Bay Duncan edebi bir eserin toplumsal değeri ya da değersizliği üzerinde tanık olarak yalnızca gerçeklerin değil bilirkişilerin de bilgilerine başvurulacağını söyledi. Biz de aynı kanıdayız. Yedi Aşk Dakikası'nı ve Bay Fremont'un bu kitabı satmaya hakkı olduğunu savunurken, her fırsatta tanık göstermeye çalışacağız. Kitabın toplumsal değeri ve konusu, kişilerin yargısına dayandığından yazarın amacı, yaratıcı çalışmasının anlamı üzerinde duracak tanıklar getireceğiz.

«1917 yıllarında duruşması yapılan Gautier'in Mademoiselle de Maupin adlı eserinin savunmasında Henry James ve diğer bilgili, ünlü yazarların eserlerinden alınan parçalara başvuruldu. Sonra 1938'de Life dergisi Bir Bebeğin Doğuşu başlığını taşıyan resimli hikâyeyi yayınladığı için mahkemeye verildi. Bir bebeğin doğuşu iğrenç, pis sayılıyordu. Duruşma sonunda Life dergisi suçsuz bulunurken, savunmanın tanık olarak güvenilir sağlık, eğitim sorumlularını getirdiği, bunların şikâyet konusu olan resimli yazının eğitici bir değeri olduğunu söyledikleri nakledildi. Tabii savcı bu gibi tanıkların yaptığı tanıklığa itiraz etti. Ama duruşmaya bu gibi tanıklar mantık yönünden çok yararlı olmuşlardır ve son yıllarda yapılan duruşmalarda yetkili kişilerin fikirleri üzerinde durulmaktadır. İşte bu yüzden savunma yetkili kişilerin fikirleri üzerinde bol bol duracaktır. Bu kişiler aracılığıyla Yedi Aşk Dakikası'nın birçok yerde edebi bir başyapıt olarak kabul edildiğini, sanatkârca duygularla yazıldığını ve erkekle kadın arasındaki seks ilişkisini aydınlığa çıkarmakta, anlamamızda önemli bir yeri olduğunu kanıtlamaya çalışacağız. Bu yetkili kişiler aracılığıyla çağdaş toplum ölçülerinin değişken olduğunu, on yıl, yarım yüzyıl ya da bir yüzyıl önceki ölçülere sahip olmadığımızı, otuz yıl önce J.J Jadway'in kitabının yazıldığından bu yana ahlaki görüşlerde, ölçülerde birçok değişikliğin olduğunu ortaya koyacağız. Kitabın bir bölümünün hâlâ zamanımızın ilerisinde olmasına karşın yine de okunmaya hak kazandığını, değdiğini göstereceğiz.»

Barrett derinden derine ayrıntılar girmek isteğiyle yanıyordu.

Açılış konuşmasının sınırlı ölçüleri dışına çıkıp çıkmamaya karar vermek için jüri üyelerinin önünden çekildi. Savunma avukatlarına ayrılan masadaki bardaktan bir yudum su içti.

Barrett Yargıç Douglas'tan şu alıntıyı yapmak istiyordu: «Hükümet topluma karşı olan davranışlarla ilgilenmelidir, sözlerle değil. Anayasa konuşma ve yayın özgürlüğünü garanti ettiğine göre, toplumun kabul edilen o devirdeki ahlak görüşüne karşı gelinmesine de izin vermelidir. Daha doğrusu, edebiyat sansürün ahlak görüşüne aykırıdır diye baskı görmemelidir.»

Bunları söylemek doğru olmazdı tabii. Duncan hemen itiraz ederdi.

Barrett bundan sonra ne söylemesi gerektiğini geçirdi aklından. Tanıkların tanıklığına dayanarak, «Bir de Yedi Aşk Dakikası'nın, yazarın sözlerine bakılarak yargılanmasını istiyoruz,» diyebilirdi. «California Ceza Yasasındaki açıklamaya göre, 'müstehcen bir eserin cezalandırılması, müstehcen eserin topluma karşı tehlikeli bir durum yarattığı ya da toplumun üyelerini böyle davranışlara iteceği üzerine dayandırılmamalıdır.»

Konunun ayrıntılarına girsin mi girmesin mi diye düşünüyordu Barrett. Duncan sık sık açılış konuşmasının sınırları dışına çıkmış, yargıç tarafından uyarılmıştı. En küçük bir hata Barrett'in savunma yararına başardığı her şeyi silip süpürürdü. Yararsızdı. Barrett kuralların dışına çıkmamalıydı.

Barrett'in bakışları Zelkin'in üzerinde durdu. Sanki ortağı onun düşüncelerini anlamış gibi başını belli belirsiz salladı. Kendine olan güvenini kazanan Barrett bardağını bıraktı. Jüri üyelerine döndü.

«Bay Duncan,» dedi Barrett. «Bu davanın üç noktada yargılanması gerektiğini ileri sürdü. Savunma avukatı olarak ben bu duruşmanın bir tek konuyla ilgilenmesi gerektiği kanısındayım. Ben Fremont'tun Yedi Aşk Dakikası adlı kitabı satıp satmadığı savunmanın konusu olamaz. Bay Fremont'un kitabı dükkanının vitrininde sergilediğini ve sattığını kabtl ediyoruz. Kendisinin işi bu: Kitap satmak. Edebiyat eleştiricisi değil. Oakwood'

da bir kitapçı dükkânının sahibi geçimini sağlamak için her gün, bütün yıl kitap satmak zorunda.

«Savcının ikinci sorunu Bay Fremont'un müstehcen olduğunu bildiği bir kitabı bile bile satması. Bu da daha büyük bir sorunun kapsamına giriyor. Önce J J Jadway'in Yedi Aşk Dakikası'nın yasalara göre müstehcen olup olmadığını kanıtlamak gerek.»

Barrett ileri sürdüğü fikri güçlendirmek için yine ayrıntılara girmek ihtiyacıyla kıvrandı. Gayet etkili olacağına inandığı bir anekdotu anlatmak istiyordu. «Zevkler tartışma konusu olabilir mi? Zevkler Amerika Birleşik Devletleri'nin her eyaletinde başkadır, değişir, birbirine uymaz. Dünyanın bütün ülkelerinde de böyledir. İnsanın aklına Sir Richard Burton'ın anlattığı bir hikâye geliyor. Birkaç İngiliz çölde bir Müslüman sultanı ziyarete gitmişler. İngilizlerin gözü önünde sultanın karısı deveden düşer. Düşerken etekleri açılır, mahrem yerleri gözler önüne serilir. Sultan şaşırır, utanır mı? Ne gezer, o hayatından memnundur, çünkü kaza sırasında karısının yüzü açılmamıştır.»

Barrett bu hikâyenin jüri üyelerince beğenileceğine emindi. Ama sultanın karısını deveden düşürmeye fırsat kalmadan Duncan itiraz edip onu susturacaktı. Sultanın karısını şimdi ziyan etmeye gerek yoktu. Bu hikâyeyi daha sonra da kullanabilirdi.

Barrett içini çekerek devam etti. «Sayın jüri üyeleri, eğer bu kitabın içtenlikle yazıldığını, çağdaş toplum ölçülerine göre yargılanırsa konusunun açıkkalplilikle, taraf tutmadan işlendiğini, hikâyenin büyük bir toplumsal değeri olduğunu ispatlarsak, ki bunu ispatlamaya çalışacağız, o zaman bu eserin California Ceza Yasasının 311.2 sayılı maddesini ihlal etmediğini göstermiş olacağız. Ve böylece kitap müstehcen değilse, Bay Fremont da müstehcen bir kitabı bile bile satmış olmak suçundan kurtulmuş olur. Daha açıkça söylemek gerekirse, eğer Yedi Aşk Dakikası müstehcen değilse, o zaman Ben Fremont da suçlu değildir.»

Mike Barrett durakladı. Daha önce konuşmasını bambaşka bir şekilde bitirmeyi kararlaştırmış, hatta büroda bunun provasını bile yapmıştı. «Ülkemizin en yüksek mevkiinden yargıç

Felix Frankfurter sansür isteyenlere karşı şunları söylemiştir: 'Devletin çocukların ve gençlerin saflığını korumak amacıyla, yetişmiş erkek ve kadınlar için hiç de sakıncalı olmayan kitapları karantinaya alması bir domuz kızartmak için koskoca bir evi yakmaya benzer.' Jürinin kadın ve erkek üyeleri, savunma duruşma boyunca taşıyacağı bayrağı böylece seçmiş oluyor. Bu bayrak bizi gitmek istediğimiz yere götürecek. Sizin ve bizim evimizi yalnızca bir tek domuz kızartmak için yakmayı reddediyoruz.»

Güzel. Etkili. Oysa bu hoşgörü tanımayan hava içinde böyle bir konuşma yersiz olur, asla kabul edilmezdi.

Allah kahretsin.

Jüriye son olarak ne demişti? Evet. «Yedi Aşk Dakikası'nın müstehcen olmadığını ispatlarsak, Ben Fremont'un da suçsuz olduğu ortaya çıkar.»

Duncan'ın itirazına meydan vereceğine, bu çizgide devam et.

Barrett bakışlarını jüri üyelerine çevirdi.

«Size ne vaat ettiğimizi dinlediniz. Kısa bir süre sonra delillerimizi de dinleyeceksiniz. Çok teşekkür ederim.»

Savunma masasının gerisindeki yerine dönen Barrett bedeninin her bir kasının, sinirinin, dokusunun inceden inceye sızladığını hissediyordu. Ama Zelkin'in, Ben Fremont'un yüzlerindeki ifadeden boşuna çaba harcamadığını anlamıştı.

Heyecanlı heyecanlı gözlüklerinin camını silen Ben Fremont, Barrett'e doğru eğilerek, «Kendime olan güvenimi tazelediniz, Bay Barrett,» dedi.

«İyi, iyi,» dedi Barrett. Zelkin'e baktı. «Nasıldım, Abe?»

«Mükemmel. Sonunda kendini dinlettin.»

O sırada Barrett salona derin bir sessizliğin çöktüğünü farketti.

Yargıç Upshaw önündeki deftere birtakım notlar almış, şimdi Başsavcı Duncan ile konuşuyordu.

«Lütfen tanığınızı çağırın.»

Ayağa fırlayan Duncan, «Teşekkür ederim, efendim,» dedi. Bakışlarını dinleyiciler üzerinde gezdirdi. «Lütfen, polis memuru Otto Kellog gelsin.»

Bir iki saniye sonra iri yapılı, koyu renk bir elbise giymiş olan Kellog salonun ortasındaki dar yoldan geçti. Tanık iskemlesinin karşısında durdu. Zabıt kâtibi de hemen geldi.

Kâtip siyah deri kaplı İncil'i uzattı. «Lütfen sol elinizi İncil'in üzerine koyun, sağ elinizi kaldırın.»

Kellog kartal pençesini andıran elini İncil'in üzerine koydu.

Kâtibin sert sesi bir makineli tüfek gibi çatırdadı. «Şimdi yapacağınız tanıklıkta gerçeği, tüm gerçeği, gerçekten başka hiçbir şey söylemeyeceğinize yemin eder misiniz?»

«Ediyorum.»

«Adınızı söyleyin, lütfen.»

«Otto C. Kellog. K-e-l-l-o-g.»

«Lütfen oturun.»

Kellog tanık sandalyesine kuruldu. Davranışlarında bu işi daha önce de yapanlara özgü bir rahatlık vardı. Kâtip çekildi. Onun yerini Elmo Duncan aldı.

«Bay Kellog, bize işinizin ne olduğunu anlatır mısınız, lütfen?»

«Los Angeles kenti ahlak zabıtasında çalışıyorum. Komiserim.»

«California Eyaletinin Los Angeles kentinin Oakwood kasabasındaki 1301 Kuzey Üçüncü Sokak adresinde bulunan bölgeyi ziyaret etmek için bir nedeniniz var mıydı?»

«Evet, efendim, vardı.»

«Bu yılın mayıs ayının on üçüncü günü gittiniz oraya. Yine sivil mi giyinmiştiniz?»

«Evet, efendim.»

«Oakwood, 1301 Kuzey Üçüncü Sokakta nasıl bir bina vardı?»

«Bir dükkân, efendim. Dükkân Ben Fremont tarafından kiralanmıştı.»

«Ve siz buraya geldiniz. Yalnız mıydınız?»

«Hayır, efendim. Yanımda arkadaşlarım vardı. Polis memuru Izak Iverson'la Anthony Eubank. Yoksa kitapçı dükkânına, yalnız girip girmediğimi mi anlamak istiyorsunuz?»

«Hayır, soruma cevap verdiniz. Şimdi bana arkadaşlarınızın

sizinle birlikte dükkâna girip girmediklerini açıklayın.»

«Ilk seferinde ben yalnız girdim, efendim.»

«İlk sefer yalnızdınız. Neden yalnız girdiniz?»

«Karısı için kitap almaya gelen sıradan bir müşteri gibi görünmek istedim.»

«Kitap aldınız mı?»

«Aldım Bay Ben Fremont bana J J Jadway'in Yedi Aşk Dakikası adlı romanını sattı.»

«Bu ilk gidişinizde oldu. Kitapçı dükkânına ikinci kez girdiniz mi?»

«Evet, kitabı satın aldıktan sonra hemen dışarı çıktım. Polis memuru Iverson'la konuştum. Sonra birlikte yeniden dükkâna girdim.»

«İkinci girişinizin nedeni neydi?»

«California Ceza Yasasının 311.2 sayılı maddesini ihlal etti diye Bay Ben Fremont'u tutuklamak için girdim.»

Savunma masasında Barrett duruşmanın ilk tanığını dikkatle dinliyordu. Sonra ilgisi yavaş yavaş sönmeye başladı. Bütün bunları defalarca dinlemiş, okumuştu. Önündeki kâğıda jüri üyelerinin karikatürlerini çizerek soruşturmayı bir kulağıyla dinliyor, gücünü daha sonraki oyuna saklıyordu.

Barrett yirmi dakika sonra kendine geldi. Dikkatini soruşturma üzerine topladı.

Duncan tanığa, kitapçının Jadway'in eserinin müstehcen olduğunu söyleyip söylemediğini soruyordu. Kellog konuşmanın teype alındığına işaret ederek, Fremont'un kitabın müstehcen olduğunu söylediğini nakletti.

«Bana kitabın şimdiye kadar en çok sansür görmüş roman olduğunu söyledi,» dedi. Kellog. «Müstehcen olduğu için dünyanın her yerinde yasaklanmış.»

Barrett jürinin bu konuşmayı dikkatle dinlediğinin farkındaydı. Önüne hemen temiz bir kâğıt çekerek not almaya başladı. Bu sırada Zelkin, Komiser Kellog'un koltuğu altına takıp dükkâna girdiği küçük Fargo F-600'den alınan konuşmanın kendilerindeki kopyasını arıyordu.

Barrett kulaklarını soruşturmaya tıkayarak tanığı soruşturmaya çektiği zaman soracağı soruları kararlaştırmaya başladı.

Sonra Zelkin'in parmağını izleyerek komiser Kellog'un tutuklamadan önce Ben Fremont'la yaptığı konuşmayı kopyasından okudu.

Barrett acele acele not aldı. Fremont o mayıs sabahı Kellog'a yalnızca, «Edebi bir eserdir,» demişti. Daha sonra da, «Müstehcen olsun ya da olmasın yine de bir şaheserdir,» diye eklemişti. Komiser, Fremont'u tuzağa düşürmek için Yedi Aşk Dakikası'nın müstehcen olduğunu düşünüp düşünmediğini sorduğunda Ben Fremont, Tanrıya şükür, bunu reddetmişti. «Ben kitabın müstehcen olup olmadığını söyleyebilecek biri miyim?» demişti. «Öyle sözcükler vardır ki, bazıları bunları iğrenç bulur, bazıları da güzel. Bazıları, belki çokları kitabın iğrenç olduğunu söyleyeceklerdir ama değerli olduğunu iddia edecekler de çoktur.» Sonra, «İnsanlar bir kitabı bitirdiklerinde yeni bir görüş, anlayış, bilgi kazandıklarını hissettikleri zaman okuduklarının müstehcen olup olmadığına zerre kadar değer vermezler,» demişti.

Barrett kendi kendine gülümseyerek kalemini elinden bıraktı.

Başını kaldırıp baktı. Duncan'ın yönetimi altında Kellog hâlâ kendinden emin bir şekilde cevaplar veriyordu.

Senin icabına bakacağız, Komiser Kellog, sırası gelince icabına bakacağız, diye düşündü Barrett.

Kellog'un icabına bakma sırası yarım saat sonra geldi.

Aslında Barrett'in tanığa soracak pek az şeyi vardı. Polis memurunun dükkâna bir müşteri gibi girmesini, koltuğunun altında ses alma aleti saklamasını, zavallı bir kitapçıya istediği cevabı alabilmek için belirli birtakım sorular sormasını olumsuz karşıladığını, bu gibi davranışların yerinde olmadığı üzerinde uzun uzun durdu.

Ama asıl Ben Fremont'un kitap için asla müstehcen demediği, tersine romanı edebi bir şaheser saydığı üzerinde durdu.

Küçük bir zafer, adalet terazisinin kefelerinde hafif bir oynama olmuştu.

Komiser Kellog gibileri değersiz, oyuncak tanıklardı. Fazla önemi yoktu. Asıl tanıklar, baş yıldızlar görünmeye başladığında ölüm-kalım savaşına girişeceklerdi.

Barrett, Kellog'la işini bitirmişti. Duncan, Barrett'in soruşturmasıyla zayıflayan tanıklığı güçlendirmek için tanığı yeniden sorguya çekti. Bu da kısa kısa tekrarlardan ibaret oldu. Barrett, Kellog'u tekrar sorguya çekmeme kararındaydı. Bu hakkını daha sonraya saklayacaktı. Üstelik çok acıkmıştı. Bu da iyiye işaretti.

Bölge savcısı ikinci sorgusunu da bitirmişti. Yargıç Upshaw tanık kürsüsüne doğru döndü. «Tanık kürsüsünden ayrılabilirsiniz, komiser.» Sonra jüri üyelerine dönerek, «Şimdi öğle tatiline başlıyoruz, hanımlar ve beyler,» dedi. «Tatil sırasında aranızda ya da başka biriyle davayla ilgili hiçbir şey konuşmamanız konusunda sizi uyarıyorum. Daha hakkında karar verme zamanı gelinceye kadar da hiçbir şekilde fikrinizi beyan etmeyecek, sonuç çıkarmayacaksınız.»

Yemekten sonraydı. Jüri üyeleri, yargıç, duruşmayla ilgili memurlar yerlerini almışlardı. Basın mensupları ve dinleyiciler bir kez daha salonu tıklım tıklım doldurmuşlardı.

Mübaşir, «Lütfen oturun,» dedi. «Duruşma başlıyor.»

Yargıç Upshaw önündeki kâğıtları düzeltti. Masasındaki mikrofona uzanarak, «Jüri yerini aldı, Bay Duncan,» dedi. «Tanığınızı çağırabilirsiniz.»

İkinci tanık polis memuru Izaak «Ike» Iverson'du. Ben Fremont'un tutuklanması sırasında Kellog'un yanında bulunmuştu. Bölge savcısı tanığı çabucak sorguya çekti. Iverson daha önce Kellog'un söylediklerinden ve Fremont'la yaptığı konuşmadan fazla bir şey anlatmadı.

Barrett tanıktan alınacak fazla bir şey olmadığını bildiğinden sorularını kısa kesti. Polis memuru Iverson'un meslek hayatına ve geçmişte kendisine verilen görevlere değindi. Böylece jüri üyelerine saygıdeğer, ekmek parasını kazanmaya çalışan bir kitapçının nasıl pezevenklerle ve sokak kadınlarıyla bir tutulduğunu göstermeye çalıştı.

Duncan'ın üçüncü tanığı geldi. Barrett şimdi daha umutluydu.

Üçüncü tanık, Kellog'un kitabı alışı ve daha sonra Ben Fremont'un tutuklanması sırasında üzerinde polis işareti bulun-

mayan arabada bekleyen Anthony Eubank'tı. Polis memuru Eubank'ın görevi dükkânın içinde yapılan konuşmaları Fargo F-600'ü çalıştırarak teype almaktı. Duncan bu gibi durumlarda ses alma makinesi kullanmanın âdetten olduğu, tepyin ve alıcı makinenin Fremont'la iki polis memuru arasında geçen konuşmayı tam ve doğru şekilde kaydettiği üzerinde durdu. Bununla ilgili sorular sordu.

Barrett soruşturmasında, Fargo F-600 makinesinin bazı nitelikleri üzerinde durdu. Makinenin saklanabilme kolaylıkları, konuşmaları alış şekli, alıcının dükkânda bulunan Kellog tarafından çalıştırılışı ve Eubank'in konuşmaları arabanın arka koltuğunda teybe alması gibi. Barrett makinenin salona getirilmesini, jüri üyelerine bunun nasıl çalıştığının gösterilmesini istedi. Duncan'ın itirazına karşın, Yargıç Upshaw bu fikri beğendiğini söyledi.

Soruşturması bittiğinde Barrett hiçbir şey kazanmamış olduğunu farketti. Jüri üyelerine saf ve çaresiz bir vatandaşın bir polis komplosuna kurban gittiğini hissettirmeye çalışmıştı. Suçsuz bir tüccarın, jüri üyelerinin biçoğu gibi bir aile babası olan Ben Fremont'un, müşteri kılığına bürünen polisler, gizlenen bir alıcı - verici makine ve dışarda alelade bir araba gibi duran polis arabasına gizlenmiş bir elektronik beyin uzmanı gibi meşum güçler tarafından kuşatıldığını anlatmaya çalışmıştı. Oysa Barrett'in çabalarını Eubank sıfıra indirmişti. Çünkü Fargo F-600 ile övünüyordu. İyi niyetli, heyecanlı ve sevimliydi. Dünyada başkalarının kötülüğünü düşünebilecek en son kişiydi. Barrett, savunma için hiçbir yararı olmayan kişi, diye karara vardı. Ne bir şey kaybetmiş, ne de kazanmıştı. Polis memuru Eubank kendisinden önce tanıklık eden İverson ve Kellog gibi önemsiz bir kişiydi. Asıl önemli olanı daha sonra gerçekleşecekti.

«Bay Duncan,» diyordu yargıç. «Öteki tanığınızı çağırabilirsiniz.»

Elmo Duncan ayağa kalkmıştı. Elinde Yedi Aşk Dakikası'nın Sanford Yayınevi tarafından yayınlanan kopyası vardı. «Efendim,» dedi. «Izin verirseniz, bu kez genel bir görüşme yapabilir miyiz?»

Yargıç Upshaw başını salladı. «Evet, tabii... Bay Barrett... Bay Kâtip.»

Barrett hemen duruşma kâtibiyle Duncan'ın yanına gitti.. Barrett, Duncan'la dirsek dirseğe duruyordu. Yargıç Upshaw konuşulanları jüri üyeleri duymasın diye mümkün olduğunca öne doğru uzanmıştı. Duncan'ın elinde Yedi Aşk Dakikası vardı.

«Efendim,» dedi Duncan alçak sesle. «Komiser Kellog'un aldığı kitap bu. Biz kitabın şömiziyle birlikte tanık gösterilmesine itiraz ediyoruz.»

«Bir dakika, efendim...» diye Barrett itiraz etmeye kalkıştı.

Yargıç Upshaw ona susması için elini kaldırdı. «Bay Barrett, savcının sözünü bitirmesine izin verin. Yoksa sözünüzü bitirdiniz mi, Bay Duncan?»

«Hayır, efendim,» dedi Duncan. «Kitap üzerindeki şömiz olmadan yargılanmalı. Çünkü biz kitabın konusuyla, içinde yazılanlarla ilgiliyiz. Şömizi J J Jadway'in yazmadığı, yapmadığı malum.» Kitabın arkasını çevirerek yargıca gösterdi. «Gördüğünüz gibi, şömizde yazarın yaşam öyküsü verilmiş, kitap üzerine çeşitli kişilerin yazdıklarından pasajlar alınmış. Bu pasajları yazanları tanık olarak duruşmaya getiremeyiz. Üstelik bunlar Yedi Aşk Dakikası'nın müstehcen olup olmadığı üzerine bir fikir vermezler.»

Yargıç Upshaw, «Konuşmanız bitti mi?» dedi. «Güzel. Anladığına göre, Bay Duncan, siz kitabın şömiz dediğiniz kapağıyla birlikte yargılanmamasını istiyorsunuz. Tamam mı?»

«Tamam, efendim.»

Yargıç bakışlarını Barrett'e çevirdi. «Şimdi sıra sizin, Bay Barrett. Bay Duncan'ın önerisine bir itirazınız var mı?»

«Hem de şiddetle itiraz ediyorum,» dedi Barrett. «Bay Duncan'ın davası müstehcen olduğu iddia edilen bir kitabın satın alınmasıyla ilgili. Bay Fremont'un bu kitabı komiser Kellog'a sattığını kabul ediyoruz. Ve kitabı Bay Duncan'ın elindeki şekliyle, yani şömiziyle birlikte aldı. Yedi Aşk Dakikası ciltçiden üzerindeki kapakla birlikte çıktı. Kitap ve kapağı birbirinden ayrılamaz. Kitap yayınevinden kapağıyla birlikte satışa çıktı, Ben

Fremont gibi kitapçılara bir bütün olarak dağıtıldı. Ben Fremont, kitâbı vitrininde kapağıyla birlikte sergiledi ve sattı. Komiser Kellog da bu şekilde satın aldı. Kitabın bazı bölümleri savcı beyin işine gelmiyor diye çıkarılmasına izin vermek doğru olmaz. O zaman kitabın içindeki davasına uymayan pasajları da çıkarıp atsın...»

Duncan, «Gülünç bir şey bu...» diye Barrett'in sözünü kesti.

«Bir dakika, Bay Duncan,» dedi yargıç, «Bay Barrett'in konuşmasını bitirmesini bekleyin, lütfen. Devam edin, Bay Barrett.»

«Kapaktaki yazılara gelince... Kapakta beş yazar tarafından 1930 yıllarında yazılmış beş pasaj var. Keşke bu yazarları tanıyacak ve tanıklığa çağıracak zamanımız ve paramız olsa. Ama yok. Ama bu pasajların doğruluğunu ortaya koyabiliriz. Eleştirmenler tarafından yazıldığı ileri sürülen iki pasaj var; bunlardan biri çoktan öldü. Ama ikincisi, Sir Esmond İngram yaşıyor. Sırası gelince onu tanık kürsüsüne çağıracağız. Vatikan gazetesinin bu kitap için tarihin en çok yasaklanan kitabı demesine değineceğim. Fransız gazeteleri de kitabı bir sanat eseri olarak göklere çıkarıyor. Aleyhte ve lehte yazılar var. Savunma, kitabın aleyhinde yazılanlara itiraz etmediğine göre, savcılığın lehte yazılanlara itiraz etmesi neden? Bu polis memurunun aldığı kitabı, üst makamdakiler müstehcen sayıyor ve kitap dava konusu oluyor. Kitap tanık olarak gösterilecekse, bütün olarak gösterilmeli, parça parça değil. İçiyle dışıyla bütün olarak yargılanmalı.»

Yargıç Upshaw elini masanın üzerine koydu. «Pekala, beyler. Şimdi izin verin de bir karara varayım. Şunu itiraf etmek isterim ki, bir savcının duruşmaya bir kitabın bir bölümünün katılmamasını istemesi bana garip göründü. Ama bu dava J J Jadway tarafından yazılan Yedi Aşk Dakikası'nın müstehcen olup olmadığı üzerine açıldı. Kapaktaki yazılar Jadway'in kendisi tarafından yazılmadığına göre Bay Duncan'ın isteği yerindedir. Bu yüzden kitabın, duruşma heyetine şömiz dediğiniz kapağın çıkarılarak sunulmasını istiyorum.»

Barrett, «Bu karara itiraz ettiğimin kayda geçirilmesini is-

tiyorum,» dedi.

«Kayda geçirilecektir,» dedi yargıç sakin bir sesle. «Şimdi Bay Duncan, tanığınızı çağırmaya hazır mısınız?»

Kitabın şömizini çıkaran Duncan, «Teşekkür ederim, efendim,» dedi. «Tanık kürsüsüne getireceğim tanık kitabın kendisi olacak, efendim. Böylece jüri üyeleri ilk kez kitabın bütünü üzerine bilgi edinecekler. Bay Charles Wynter adında tarafsız bir genç getirdim. Kişiliği üzerine bir bilgim yok. Bana bir arkadaşımın karısı tarafından salık verildi. Kendisi bir yazıyı. yazıya sesinin tonuyla, jestleri ya da mimikleriyle bir şey katmadan okumaya alışık. İşte tanığımız kitabı yüksek sesle okuyaacak bir okuyucu olacak.»

«Pekala, Bay Duncan,» dedi yargıç. «Bay Barrett, bu teklife bir diyeceğiniz var mı?»

«Var, efendim. Bu teklife, kitabın şömizsiz olarak yargılanmasına itiraz ettiğim kadar şiddetle karşı koyuyorum. Yedi Aşk Dakikası J J Jadway tarafından bir piyes olarak ya da yüksek sesle okunsun diye değil, doğrudan doğruya okuyucunun kafasına ve duygularına hitap etmek için yazıldı. Okuma, evliliğe benzer. Yalnız iki kişiyi ilgilendiren bir konudur. Okuyucuyla kitap arasına hiç kimse giremez. Okuyucu ve kitap yalnız olmalıdır. Yedi Aşk Dakikası yüksek sesle, kadınlı erkekli bir topluluğa okunduğu takdirde, eserin özü kaybolur. İnsanın üzerinde şaşırtıcı, olumsuz bir etki bırakır. Kitabı okuyucu kendi başına, odasının mahremiyetinde okumalıdır. Bende şimdi on iki tane Yedi Aşk Dakikası var. Bunları yayınevinden sağladım. Bu kitapları on iki jüri üyesine dağıtmayı, kitabı herkesin kendi başına okumasını öneriyorum. O zaman davaya daha yararlı olacağımız kanısındayım.»

Yargıç iki avukatın başları üzerinden ileriye bakarak bir süre düşündü. Sonra, «Beyler,» dedi. «Kitap tanık olarak gösterilmiş ve kabul edilmiştir. Kitaplarla ilgili pek çok duruşmada bulundum. Bunlar dikkatli ve tekdüze bir şekilde okundu. Jüri üyelerinin bir kitabı kendi başlarına ayrı ayrı odalarda okudukları duruşmalarda da bulundum. Benim kanım şu ki, jüri üyeleri iyi birer dinleyici oluyorlar. Dinleme ve anlama, okumaktan çok daha basit bir iştir. Jüri üyeleri sabahtan beri dinliyorlar.

Dinlemeye alıştılar. Kitabı kendi kendilerine okumaları güç olabilir. Bazıları ağır okur. Kimisi okumaya alışıktır. Kimisi değildir. Beyler, bence bu konuda yapılacak en basit, en doğru davranış Bay Duncan'ın önerdiği gibi kitabın jüri üylerine okunmasıdır. Bay Barrett, kitabın Bay Wynter tarafından okunmasına bir itirazınız var mı?»

Yargıcın verdiği kararla Barrett'in teklifi ikinci kez reddediliyordu. Sesinden bir şey belli etmemeye çalışarak, «Kitabı kim okursa okusun, ıtirazım yok,» dedi. «Benim tek itirazım, kitabın böyle erkekli kadınlı bir topluluğa yüksek sesle okunmasının doğru olmayacağıdır. Başka bir itirazım yok.»

«Itirazınız kabul edilmedi, Bay Barrett,» dedi yargıç. «Yedi Aşk Dakikası jüri üyelerine yüksek sesle okunacak... Bay Duncan, Bay Wynter'i çağırın, duruşmaya devam edelim.»

Günün geri kalan bölümünde, ikinci gün bütün sabah ve öğleden sonra ince yapılı, otuz yaşlarında bir genç olan Bay Wynter tanık kürsüsünde oturarak J J Jadway'in Yedi Aşk Dakikası'nı jüri üylerine okudu.

Mike Barrett için üzüntülü saatlerdi bunlar. Güzelim öykü kitabın mahremiyetinden çıkarılıyor, yabancı bir ses tarafından genel bir yerde kadınlı erkekli büyük bir topluluğa okunuyordu. Sanki romanın kadın kahramanı Cathleen çıplaklığı, aşkı ve duygularıyla birlikte yatak odasının gizliliğinden alınıyor, ayaklar altına düşürülüyor, basitleştiriliyor, adileştiriliyordu.

Kitabın okunması sırasında Barrett ne yapacağını bilemez bir halde kıvrandı durdu. Abe Zelkin'in de huzursuz olduğunun farkındaydı. Kelimelerin atlandığının, yanlış telaffuz edildiğinin farkında olmasına karşın itiraz etmeye kalkışmadı. Bu işin mümkün olduğunca çabuk bitirilmesini istiyordu.

Yalnızca salı günü, duruşmanın ikinci günü Barrett dayanamayıp itiraza kalkıştı. Bunu da yargıcın önünde, jüri üyelerinin duymayacağı bir şekilde yaptı.

«Efendim,» dedi. «Okuyucu Bay Wynter'in bir davranışına değinmek istiyorum. Bu davranış savunma aleyhine oluyor.»

«Nedir, Bay Barrett?»

«Kitabı okurken bütün dikkatini önündeki sayfaya veriyor. Ama ne zaman seksle ilgili bir yere gelse başını kaldırıyor, jüriye bakıyor, sanki onlara, 'şimdi okuyacaklarımı dinleyin,' ya da 'hey, bakın heyecanlı bir yere geldim. Ama beni suçlamayın, kitabı yazan ben değilim. Ben yalnızca bir okuyucuyum,' demek istiyor. Sonra okumasına devam ediyor. Bunu birçok kez yaptığına dikkat ettim. Bunu bile bile yapmadığındcın eminim. Ama bizim için zararlı oluyor. Eğer Bay Wynter'e bu gibi davranışlarda bulunmamasını söylerseniz çok memnun olacağım.»

Yargıç başını çevirdi. «Bay Duncan?»

«Efendim, okuyucuyu ben de izliyorum. Zaman zaman jüriye baktığını gördüm. Ama bence normal bu. Yalnızca seksle ilgili pasajları değil, diğer pasajları okurken de jüriye bakıyor. Bay Barrett'le aynı kanıda olmadığımı belirtmek isterim.»

Yargıç başını salladı. Barrett'e baktı. «Bay Barrett, ben de Bay Duncan'la aynı fikirdeyim. Okuyucuya yakın oturuyorum. Kendisini dikkatle izliyorum. Bence elinden geldiğince tarafsız davranmaya çalışıyor. Davalının haklarını korumaya çalışmanızı anlayışla karşılıyorum. Her türlü itirazınızı dinlemeye hazırım. Ama okuyucunun davranışlarında bir uygunsuzluk göremiyorum. Isteğinizi kabul edemeyeceğim.»

«Teşekkür ederim, efendim.»

Ondan sonra Barrett hiçbir itirazda bulunmadı.

Kitabın okunması bittiğinde vakit çok geç olmuştu. Barrett rahat bir soluk aldı. Çantalarını toplarlarken Barrett, «Şimdi mücadeleye girişiriz,» dedi. «Acaba yarın Duncan kimi getirecek?»

«Önemli bir tanık getirir herhalde,» dedi Zelkin. «Fırtına kopacak.»

«Leroux mu demek istiyorsun?»

«Başkası olamaz.»

«Emin misin, yoksa tahmin mi ediyorsun?»

«Mike, hava yağmurlu olacağı zaman mafsallarıma bir sancı girer. Zelzele olacağı zaman kemiklerim sızlar. Evin çatısı çökeceği zaman kıçımda bir ağrı duyarım.» Çantasını kapattı. «İşte şimdi de kıçım ağrıyor.»

Barrett, insanlar önemli bir şeylerin olacağını nasıl anlarlar bilmem, diye düşündü. Herhalde kokusunu alıyorlardı. Çünkü ertesi gün Los Angeles kenti duruşma salonu ağzına kadar tıklım tıklım doluydu.

Ve şimdi Yargıç Nathanel Upshaw koltuğuna oturduktan iki dakika sonra salona derin bir sessizlik çökmüştü. Şimdi yalnızca tanığa yemin ettiren katibin makineli tüfek takırtısına benzeyen sesi işitiliyordu.

«... Bütün gerçeği, gerçekten başka hiçbir şeyi söylemeyeceğinize yemin eder misiniz?»

«Ederim,» dedi tanık.

«Lütfen adınızı söyleyin.»

«Christian Leroux.»

«Soyadınızı heceleyin.»

«L-e-r-o-u-x.»

Yargıç Upshaw, «Oturabilirsiniz, Bay Leroux,» dedi.

Yemin sırasında Barrett, Elmo Duncan'ın en önemli tanığını inceliyordu. Fransız yayıncısının Quandt tarafından yapılan tanımının hâlâ etkisinde bulunan Barrett, karşısında pejmürde, perişan, artık kapıcılık ya da garsonluk eden bir beyaz Rus soylusu gibi geçmişin hayali içinde yaşayan bir adam göreceğini sanmıştı.

Oysa Christian Leroux insan üzerinde etki bırakan bir kişiliğe sahipti. Herhalde gençliğinde daha uzun boylu ve iri yapılıydı. Ama yine de gösterişini korumuştu. Saçları boyanmış, düzgün bir şekilde taranmıştı. Küçük, açık mavi gözleri ışıl ışıldı. Koyu renk bir elbise giymişti. Elbisenin ceketi Fransız modasına uygun şekilde kısaydı. Kravat takmıştı. İngilizcesi hafifçe aksanlıydı. Bu da onun Paris'ten geldiğini daha iyi belirtiyordu.

Leroux'un tanık kürsüsüne oturuşunu izleyen Barrett onda züppe ve kaba olan bir şeyler sezinledi. Adamda yapmacık bir hal vardı. Duncan tanığın bu halinden habersizmiş gibi davranacaktı tabii. Ama Barrett bundan yararlanabilirdi. Zor olacaktı belki ama gerçek Christian Leroux'u ortaya çıkarmaya çalışa-

caktı.

Barrett, Zelkin'in, «Peki,» diye fısıldadığını işitti. «J J Jadway'in alçakça öldürülmesine başlanıyor.»

Tanık kürsüsüne gelen Elmo Duncan Fransız konuğunu saygıyla selamladı.

«Bay Leroux, şimdi nerede oturuyorsunuz, eviniz nerededir, efendim?»

«Paris'in Sol Yakasının eski ve sakin bir köşesinde bir evim vardır.»

«Ne işle meşgulsünüz?»

«Yayınevi sahibiyim.»

«Paris'te mi?»

«Evet.»

«İş yeriniz var mıdır?»

«Var. Rue Sébastian-Bottin'de bürom vardır. Ünlü Gallimard Yayınevinin yakınındadır.»

Barrett oturduğu yerden dinliyor, konuşulanlar üzerinde düşünüyordu. Yaşlı, müstehcen kitaplar yayınlayıcısı saygıdeğerliliğini birtakım ilişkilerle desteklemeye çalışıyordu. Barrett, acaba adam bu derece zeki mi, yoksa Duncan'ın öğütüyle mi bu şekilde konuşuyor, diye düşündü.

«Bay Leroux, bize kısaca öğreniminizi anlatır mısınız? Kolej mezunu musunuz?»

«Sorbon mezunuyum, efendim. On yedinci yüzyıl Fransız edebiyatı ihtisası yaptım. Racine, La Fontaine, La Rochefoucauld ve birçoklarının Moliére diye tanıdığı Jean Poquelin devrini inceledim.»

Barrett herif yalnızca gösterişçi değil, aynı zamanda da züppe, diye düşündü.

Duncan aldığı cevaptan memnun kalmamış gibiydi. Çünkü hemen, «Ama daha sevilen, bilinen yazarları da okudunuz, değil mi?» diye sordu.

Barrett ayağa kalktı. «İtiraz ediyorum, efendim, Tanığa yol gösteriliyor.»

«İtiraz kabul edilmiştir,» dedi Yargıç Upshaw.

Duncan, Barrett'e sinirli sinirli bir göz attı. Yeniden tanığa döndü. «Bay Leroux, halkın daha yakından tanıdığı, sevdiği ya-

zarları da okudunuz mu?»

«Elbette. Çıkan bütün yayınları okumaya çalışırım. Yayıncı olduğumdan böyle yapmak zorundayım. Amacım yeni yazarları, eserlerini tanımaktır.»

«Bay Leroux bize işinizin yayıncılık olduğunu söylediniz. Başka bir uğraşınız var mı?»

«Hayır, yok. Hayatım boyunca yayıncılık yaptım. Ya başkalarının hesabına ya da kendi başıma çalıştım.»

«Kendi yayınevinizi ne zaman kurdunuz?»

«1933'de. Çok gençtim. Yine de öyle sayılırım. Babam ölmüştü. Küçük bir miras kalmıştı bana. Bu parayla ilk yayınevimi kurdum.»

«Yayınevinin adı neydi?»

«Etoile Yayınları. Çünkü o sıralarda Etoile yakınlarında bir yerde oturuyordum.»

«Etoile Yayınları,» diye tekrarladı Duncan. «J J Jadway'in Yedi Aşk Dakikası adlı kitabını 1935'te yayınlayan bu yayınevıydi, değil mi?»

«Evet, aynı yayınevi,» dedi Christian Leroux.

Sonunda ana konuya geldik, dedi Barrett içinden. Masanın üzerine doğru eğilip daha bir dikkatle dinlemeye koyuldu.

«Bay Leroux, yayınevinizin çıkardığı bu kitabı gördüm. İngilizce basılmıştı. Fransa'da yayınlandığına göre neden Fransızca basmadınız?»

«Fransız hükümeti kitabın Fransızca yayınlanmasına izin vermedi.»

«Neden?»

«Fransız sansür bürosu kitabın müstehcen olduğuna karar verdi.»

«Müstehcen mi? Evet, anlıyorum. Yedi Aşk Dakikası hiç başka bir ülkede, başka bir dilde yayınlandı mı?»

«Hayır, yayınlanmadı. Dünyanın hiçbir yerinde yayınlanacak bir kitap değildir. Her yerde çok açık saçık bir kitap olarak tanımlandı. Edebiyat tarihinde yayınlanmış en müstehcen, en ayartıcı kitaptır.»

«O halde siz Paris'te kitabın aslını yayınlamayı nasıl başardınız?»

«Bir kere kitap İngilizceydi. Fransız okuyucusu İngilizce bilmez. Bu yüzden de kitabın onlara zararı dokunmayacaktı. Üstelik Fransız hükümeti son yıllara kadar kitap konusunda gayet açık görüşlüydü. Özellikle yabancı kitaplar konusunda.»

«Demek,» dedi Duncan. «Yayın tarihinin en iğrenç kitabı olarak gösterilen Yedi Aşk Dakikası'nı yayınlamak için Fransız sansürünü atlatma yolunu böylece buldunuz.»

«İtiraz ediyorum, efendim,» diye atıldı Barrett. «İspatlanamayacak deliler ileri sürülüyor.»

Yargıç Upshaw gırtlağını temizledi. «Bay Duncan,» dedi. «Bu konuda belirli bir delil olmadığı için itiraz kabul edilmiştir.»

Duncan özür diler gibi bir hal aldı. «Pekâlâ, efendim.» Tanığa döndü. «Bay Leroux, genellikle müstehcen kitaplar mı yayınlarsınız?»

Christian Leroux bu sorudan bir parça alınmış gibiydi. «Hayır, efendim. İlk yayıncılık yıllarımda her çeşit okuyucunun kabulleneceği eserleri seçerdim. Tarih, sanat, biyografi üzerine kitaplar, klasik eserler de vardı.»

«Ama sonra kitap listenizi değiştirdiniz. Çoğunluğu müstehcen kitaplar aldı. Değil mi?»

«Evet, öyle oldu. Bunu üzülerek kabul ediyorum.»

«Peki neden bu tür yayına döndünüz?»

«Çünkü biz insanlar hayatın ve dünyanın kurbanlarıyız. Bunu şu şekilde de anlatabilirim **Sand argent l'honneur n'est qu'une maladie.** Anladınız mı? Jean-Babtist Racine'nin bir sözüdür bu. Para olmadan şeref yalnızca bir hastalıktır. Gerçekten bir hastalıktır. Paralı ve sağlıklı olmak istedim. Size neden yayınlarımın kalitesini değiştirdiğimi kısaca anlatayım. Bu bir başka yayıncının, Paris'teki Obelisk Yayınevinin bir gecede kazandığı başarı yüzünden oldu. Obelisk Yayınevinin sahibi Jack Kahane adında gayet zevkli, zeki bir arkadaştır. Bay Kahane İngilizdir. Fransız Lejyonunda da bulunmuş, iş hayatında başarılı olamadığından 1931 yılında Fransa'ya gelip yerleşmişti. Burada Obelisk Yayınevini kurdu. İngiltere'de yayınlanması yasak olan kitapları yayınlıyordu. Bay Kahane, 1939 yılında Frank Harris'in Hayatım ve Aşklarım ile, Ezra Pound'un 'okunabilecek, ama yayınlanması olanaksız bir kitap' dediği Henry Miller'in

Yengeç Dönencesini yayınlamak cesaretini gösterdi. Işte Bay Kahane'nin kazandığı başarı beni yalnızca müstehcen kitaplar yayınlamaya yöneltti. Amacım da Bay Kahane'ninki gibiydi. Geçimimi en iyi şekilde sağlamak istiyordum. Ama bundan da önemli bir şey daha vardı: Baskı altında kalan değerli edebi eserleri gün ışığına çıkarmak.»

«Yani yayınladığınız bütün kitapların değerli, yayınlanmaya hak kazanmış eserler olduğunu mu söylemek istiyorsunuz?»

«Hayır, hayır, böyle bir şey söylemek istemedim. Yılda hemen hemen bir düzineye yakın kitap yayınlarım. Ama bunların en azından yarısı edebi olmaktan uzak eserlerdir. Şunu da itiraf etmek isterim ki, bu gibi kitapların bir bölümünü kendim sipariş ederim.»

«Edebi değeri olmayan kitapların birkaçının adını verir misiniz?»

«Örneğin, Yüz Kamçı, Anna Karenina'nın Seks Hayatı. Sonra aynı kategoriye dahil edebileceğim, Yedi Aşk Dakikası var.»

Duncan jüri üyelerinden yana bakarak, «Yedi Aşk Dakikası,» diye tekrarladı. «Burada müstehcen olduğu için davası görülen J J Jadway'in Yedi Aşk Dakikası eserini kastediyorsunuz, değil mi?»

«Evet.»

«Bu kitabı baskı altında tutulan edebi bir eser olarak niteleyemezsiniz, değil mi?»

«Hayır, asla.»

«Yani para kazanmak için yayınladığınız kitaplardan biri olduğunu kabul ediyorsunuz?»

«Evet. Daha başlangıçta adi bir kitap olduğunu biliyordum. Yalnızca iş yapması düşüncesiyle yayınlandı. Üstelik yazarın da paraya ihtiyacı vardı. Yazarlara karşı daima anlayışlı olmaya çalışırım. Kısacası, bu çirkef kitabı, Aubrey Beardsley'in Tepenin Altında adlı kitabını çıkarabilecek parayı kazanmak için yayınladım.»

«Bay Leroux, Jadway'in kitabının baştan sona kadar müstehcen olduğunu söylüyor, kabul ediyorsunuz demek?»

«Evet, müstehcen bir kitap. Şehvet duygularını kamçılayan bir kitap. Buna hiç kuşkum yok. Yazar da, metresi de biliyordu

bunu. Kitap hepimiz için para getirecek bir araçtı. Bugün geriye baktığımda, bu kitabın ölümsüzleşmesine yardımcı olduğum için kendi kendimden utanıyorum. Kendimi temize çıkarmak için bunu itiraf etmek istiyorum.»

«Sizi anlıyor ve takdir ediyorum, Bay Leroux. Şimdi bize kitabı nasıl yayınladığınızı, yazarla, aynı zamanda temsilcisi olan metresiyle olan ilişkilerinizi anlatır mısınız?»

«Anlatayım. Yalnızca hatırladıklarımı ve doğru olanı anlatacağım.» Leroux burnunu kaşıdı, tavana baktı, sonra konuşmasını sürdürdü. «1934 yılının sonlarına doğru Rue de Berri'deki büroma oldukça güzel bir kadın geldi. Kendini Cassie Mc Graw diye tanıttı.. İrlanda asıllı bir Amerikalıydı. Artist olmak için birkaç yıl önce Amerika'dan gelmişti. St. German-des-Prés'de oturuyordu. Kendisi gibi Amerika'dan göç eden biriyle tanışıp arkadaş olmuştu. Daha sonra bana bu erkekle seviştiklerini itiraf etti. Adamın adı J J Jadway'dı. Jadway koyu bir Katolik olan babasına, onun tutuculuğuna isyan etmiş, ailesini terkederek Paris'e gelmişti. Bohem hayatı yaşamaya, roman yazmaya kararlıydı. Ne yazık ki, yayıncıların çok iyi tanıdığı, hep yazmaktan söz eden, ama hiçbir şey yazmayan yazarlardan biri olmaya mahkûmdu. Çünkü iradesiz, sinirli bir insandı. İçki içiyordu. Uyuşturucu maddelere de alışıktı...»

«Bir dakika, Bay Leroux, şimdi sözünü ettiğiniz şeyler söylenti değil, değil mi? Başkalarından duyup dinlediğiniz bilgileri anlatmıyorsunuz değil mi?»

«Bunları J J Jadway'in kendi ağzından dinledim. Jadway'in ölümünden sonra metresi Cassie McGraw da anlattı.»

«Bay Leroux, Cassie McGraw'dan dinledikleriniz burada geçerli olamaz. Siz bize J J Jadway'den dinlediklerinizi anlatın yalnızca. Onunla kaç kez konuştunuz?»

«Dört kez.»

«Jadway'le dört kez mi konuştunuz? Uzun uzun mu konuştunuz? Yani konuşmalarınız birkaç dakikanın üzerine çıktı mı?»

«Hep uzun konuşmalar yapardık. Çok sarhoş olduğu bir gün, bana Cassie'yi, onunla olan arkadaşlığını, kitabın nasıl yazıldığını anlattı. Cassie ile arkadaş olduktan sonra kendini toparlamaya çalışmıştı. Düzenli, dürüst bir hayat yaşamaya Cas-

sie'nin desteğiyle girişmişti. Cassie onun yaratıcı bir güce sahip olduğuna inanıyordu. Yazar olmasını istiyordu. Ama Jadway'de yazar olacak ne yetenek, ne de istek vardı. Sonra, diye Jadway itiraf etti, çok parasız kalmışlar. Cassie para kazanacak bir şey yapmadığı takdirde kendisini terkedeceğini söylemiş. O zaman Jadway harekete geçmiş, Cassie'ye, 'Pekala,' demiş. 'Para, hem de çok para kazanacağım. Cleland'ın yaptığını yapacağım. Şimdiye dek yazılmış en müstehcen, en çirkef kitabı yazacağım.' Ve oturup yazmış.»

Duncan elini kaldırdı. «Bir dakika, Bay Leroux. Bir şeyi açıklamanızı istiyorum. Cleland'ın adını andınız. Jadway'in, 'Cleland'ın yaptığını yapacağım.' dediğini söylediniz. Bize bu Cleland'ın kim olduğunu açıklar mısınız?»

«John Cleland'ın mı?» dedi Leroux hayretle. «Jadway ortaya çıkana kadar tarihin en ünlü müstehcen kitap yazarıydı, Cleland...»

Barrett ayağa kalktı. «İtiraz ediyorum, efendim! Bu soru tümüyle yersiz!»

«Efendim...» diye Duncan karşı koymak istedi.

Yargıç bir an bile duraksamadan Barrett'in isteğini yerine getirdi. Cleland konusundaki soruşturmanın duruşmayla ilgili olmadığını söyledi.

Elmo Duncan tanık kürsüsünde bekleyen Christian Leroux'a bir kez daha döndü.

«Bay Leroux,» dedi. «J J Jadway'in Yedi Aşk Dakikası'nı ne gibi bir düşünceyle yazdığı üzerinde bir parça daha duralım. Size şimdiye dek yazılmış en müstehcen kitabı yazacağını söyledi. Başka nedenler de söyledi mi? Para kazanmak dışında kitabı yazışında başka neden var mıydı?»

«Hayır, asla. Tek düşüncesi paraydı.»

Salonda gülüşmeler oldu. Jüri üyelerinin birkaçı anlayışla gülümsediler. Leroux yarattığı etkiden hoşnuttu. Yargıç Upshaw çekicini masaya vurdu.

Gülüşmeler kesilir kesilmez Duncan, «Bay Leroux,» dedi. «1935 yılında Yedi Aşk Dakikası'nı yayınladınız. Ticari yönden nasıl bir başarı kazandınız?»

«Pek umduğumuzu bulamadık. Cleland'ın yayıncısının on

bin sterlin kâr ettiğini söylerler. Bense bu miktarın yirmide birinden daha az kâr sağladım. Önce umutluyduk. Başlangıçta beş bin bastık. Bunu bir yılda bitirdik. İkinci bir beş bin basılmasını emrettim. Ama satışlar azaldı. Sonunda da durdu. Bu da galiba Vatikan'ın kitabı aforoz etmesi yüzünden oldu sanırım. İkinci baskının son kitaplarını asla satamadım.»

«Yedi Aşk Dakikası Katolik Kilisesi tarafından resmen aforoz edildi mi?»

«Kitabın yayınlanmasından bir yıl sonra edildi. Hem yalnızca Katolik Kilisesi tarafından değil. Avrupa'daki bütün Protestan ileri gelenleri de boykot etti.»

«Bay Leroux, Jadway'in ölümü kilisenin boykotuyla aynı zamana mı rastlar?»

«Pek değil. Kitap 1836'da boykot edildi. Jadway 1837 yılının başlarında öldü.»

«Jadway'in neden intihar ettiğini biliyor musunuz?»

«Cassie McGraw'un anlattıklarından biliyorum. Anlatmamı ister misiniz?»

Barrett bunun yersiz olduğunu söyleyerek şiddetle karşı koydu. Yargıç isteği yerinde buldu. Duncan kaşlarını çatarak salondakilerden yana döndü. Dinleyicilerin başları üzerinden belirli bir noktaya bakar gibiydi. Barrett omzunun üzerinden arkaya bir göz attı. Bu sırada iri yarı bir kadının yerinden kalktığını, çıkış kapısına doğru gittiğini gördü. Kadını hemen tanıdı. Şu ünlü dernek başkanı Olivia St. Claire'di. Duncan'ın bakışıyla, kadının kalkıp gitmesi bir raslantı mıydı? Barrett'in kafasında bir kuşku belirdi. Biraz önce Jadway'in ölümünün ayrıntılarının konuşulması yargıç tarafından uygun görülmemişti. Duncan'la Bayan St. Claire, Jadway'in ölüm nedenini duruşma konusu yapmaya birlikte mi karar vermişlerdi?

Elmo Duncan'ın yeniden tanığa hitap ettiğini işitince Barrett döndü. Dikkatini soruşturmaya verdi.

«Bay Leroux,» diyordu Duncan. «Yedi Aşk Dakikası üzerinde hâlâ birtakım haklarınız var mı?»

«Hayır, yok, Jadway'in intihar edişinden sonra kitaptan kurtulmak istedim. Ama alıcı bulamadım. Sonra bir kaç yıl önce Paris'e beni görmek isteyen bir Amerikalı geldi. Yedi Aşk Da-

kikası'nı duymuştu. New York'da müstehcen kitaplar yayınlayıcısıydı. Kitapla ilgili haklarımı satın almak istiyordu. Bütün haklarımı ona memnuniyetle sattım. Kitabı hayatımdan çıkarıp attığıma seviniyordum. Hâlâ da seviniyorum. Böyle kitaplar insanı mahveder.»

«Çok teşekkür ederim, Bay Leroux,» diyen Duncan yargıçtan yana baktı. «Sorulacak başka sorum yok, efendim.»

Elmo Duncan yerine dönerken Yargıç Upshaw savunma masasına döndü.

«Soruşturmanıza başlayabilirsiniz, Bay Barrett.»

«Teşekkür ederim, efendim,» dedi Barrett. Zelkin'le birlikte hazırladıkları notları toparlarken, «Abe, kolay olmayacak,» diye fısıldadı, «İşin üstesinden gelip gelemeyeceğimi bilmiyorum.»

Zelkin'in ağzından tek bir sözcük çıktı. «Dene.»

Barrett elinde kâğıtlarla jüri üyelerinin önünden geçerek tanık kürsüsüne gitti. Fransız yayıncı kollarını göğsünde kavuşturmuş, Barrett'i sakin sakin bekliyordu.

«Bay Leroux,» diye Barrett başladı. «J J Jadway'in kitabının müsveddelerini Cassie McGraw'dan aldığınız tarihe dönelim.» Barrett notlarına baktı. «1934 sonlarında aldığınızı biraz önce söylemiştiniz.»

«Evet, doğru.»

«Bize daha açıkça anlatır mısınız? Bayan McGraw'un size kitabı getirdiği tarihi, hiç olmazsa haftayı belirtebilir misiniz?»

«Tabii. 1934 yılı Kasım ayının son haftasıydı. Bir cuma günüydü. Evet, bir cuma günü sabahı.»

«Çok güzel. Casie McGraw'u hatırlıyor musunuz? Hatırladıklarınızı anlatır mısınız?»

Leroux gülümsedi. «Çok iyi hatırlıyorum. Bir yetmiş boyunda vardı. Amerikalıların trençkot dediği sarı bir yağmurluk giymişti. Açık renk gözleri, küçük, kalkık bir burnu vardı. Çilliydi. Dolgun dudaklı ağzı olduğunu anımsıyorum. Güzel konuşan, zeki bir kadın. Özellikle Jadway'den sözederken çok ciddileşirdi.»

Barrett başını takdirle salladı. «Güzel. Onu büronuza aldınız. Büronuz neredeydi? Kitapta yazılıdır ama...»

«Bürom 18 Rue de Berri'deydi.»

«Tamam. Teşekkür ederim, Bay Leroux. Birden hatırlayamadım. O sıralarda nerede oturuyordunuz?»

Leroux duraladı. «Anımsamaya çalışıyorum. Savaş sırasında ve savaştan sonra oradan oraya dolaşmak zorunda kalınmıştı da.»

«Ama bu 1934 yılının son haftasında oluyor. Savaşın başlamasından çok önce.»

«Evet, tabii,» dedi Leroux. «Yine de emin değilim. Galiba Neuilly'de bir apartmanda oturuyordum. Ya da...»

«Tam olarak hatırlamıyorsanız...»

Leroux omuz silkti. «Hatırlamayacağım.»

«Belki ev sahibinizi ya da apartmanın kapıcısının adını anımsamaya çalışsanız yararı dokunurdu. Hatırlayabilir misiniz?»

«Hayır.»

«Belki de apartmanınızın telefon numarasını hatırlarsınız?»

«İmkânsız, özür dilerim.»

«Ama büronuzun telefon numarasını biliyorsunuzdur. Çünkü büro telefonları çok kullanılır. Numarayı söyleyebilir misiniz?»

Leroux sinirlenmeye başlamıştı hafiften. «Nerden hatırlayacağım. Aradan kırk yıl geçti. Her şeyi noktası noktasına anımsamam olanaksız.»

«Size hak veriyorum. Onca yıl önce olanları hatırlamanız beklenemez,» dedi Barrett tatlı bir sesle. Durdu. Sonra sesinin tonu birdenbire sertleşti. «Ama, Bay Leroux, oturduğum yerden Cassie McGraw'la J J Jadway'in 1934 yılında, tam kırk yıl önce, size söylediklerini hatırladığınızı işittim. Bu...»

«İtiraz ediyorum!» diye Duncan ayağa fırladı, «İtiraz ediyorum, efendim. Savunma avukatı tartışmaya girişiyor.»

«İtiraz kabul edildi.»

«Peki, efendim,» dedi Barrett. Durumdan memnundu. Belleğin ne kadar az güvenilebilecek bir şey olduğunu ortaya koyarak tanığın verdiği bilgilerin kesin olmadığını ortaya koymuştu. Şimdi jüri üyelerinin kafasına bu noktayı iyice sokmaya çalışmalıydı. «Bay Leroux, yaptığınız tanıklıkta J J Jadway'in çok

içtiğini, uyuşturucu maddelere alışık olduğunu, kitabını yalnızca para kazanmak için yazdığını söylediniz. Kırk yıl önce anlatılanların her kelimesini doğru olarak hatırladığınızdan emin misiniz?»

Duncan yeniden, «İtiraz ediyorum, efendim,» diye atıldı, «Tanık yalnızca doğruyu söyleyeceğine yemin etmişti. Bunun aksi düşünülemez.»

Barrett uysal uysal yargıca döndü. «Özür dilerim, efendim. Soruyu belirli bir amaçla sormadım.» Yeniden Christian Leroux'ya döndü. «Bay Leroux, şimdi 1934 - 1935 yıllarına dönelim. J J Jadway'le dört kez konuştuğunuzu söylediniz. Doğru mu?»

«Doğru.»

«Bu konuşmaları nerede yaptınız? Yani onun evine mi gittiniz? Yoksa o sizin büronuza mı geldi? Ya da bir lokantada mı buluştunuz demek istiyorum.»

Leroux durakladı. «Ben... Ben onunla buluştuğumu hiç söylemedim. Konuştuğumu söyledim yalnızca.»

Barrett şaşırmıştı. Şaşkınlığını da saklamadı. «Siz J J Jadway'le hiç karşılaşmadınız mı?»

«Hayır, karşılaşmadım. Yalnızca dört kez telefonda konuştum.»

«Telefonda ha? Anlıyorum. Sizinle konuşanın Jadway olduğundan emin misiniz?»

«Elbette. Cassie McGraw telefonu açar, sonra da Jadway'i çağırırdı.»

«Yayınlayacağı kitabın yazarıyla aynı kentte oturan bir yayınevi sahibinin onunla karşılıklı oturup konuşmaması, görüşmemesi bir parça garip değil mi, Bay Leroux? Onunla tanışmak için hiç girişimde bulundunuz mu?»

«Hayır.»

«Hiç yüz yüze gelmek istemediniz mi?»

«İstemedim. Gereksizdi,» dedi Leroux sert sert. «Cassie McGraw bana Jadway'in içine kapanık, yalnızlıktan hoşlanan bir insan olduğunu söylemişti. Bu yüzden hiçbir girişimde bulunmadım... Beni iyi karşılamayabilirdi.»

«Size Jadway böyle bir imada bulundu mu?»

«Hayır, yalnızca hissettim.»

«Yazarla tanışmak, konuşmak istemeyişinizde başka nedenler de var mı?»

«Başka bir neden yok. Üstelik bir yayıncı kitabını yayınlayacağı her yazarla oturup uzun uzun konuşamaz. Hele bu kötü ünü olan bir yazarsa.»

«Anlıyorum. Herhangi bir yazara ilgi gösterecek zamanınız yoktu. Hele bu Jadway gibi aşağılık bir yazar olursa...»

«İtiraz ediyorum, efendim,» dedi Duncan. «Savunma avukatı, tanığın söylemediği bir sonuca varmak istiyor.»

«İtiraz kabul edildi.»

«Pekala,» dedi Barrett. Tanığa bir kez daha baktı. «Demek yazarla ilişkiniz yalnızca telefonla ya da Cassie McGraw aracılığıyla oldu?»

«Tamam.»

«Cassie McGraw'un söyledikleri dışında, Jadway'in yazarlığı, kitabı yazma nedenleri size yalnızca telefonda anlatıldı. Değil mi?»

«Hayır, hayır. Bir şey daha anımsadım.»

«Öyle mi?»

«Bir başka kaynak daha vardı. Kitabın içine koymak için yazardan yaşam öyküsünü istedim. Bir soru listesini doldurması gerekiyordu. Bu, bizde âdettir. Jadway bu listedeki soruları cevaplandırmadı. Bunun yerine kendisini anlatan birkaç mektup yazdı. Böylece Jadway'in kendisinden, kendi üzerine bilgi edindim.»

«Jadway'ın mektuplarında ne yazıyordu?»

«Ailesi, çocukluğu, yetiştirilişi, yazar olmak için duyduğu istek...»

«Yedi Aşk Dakikası'nı yazmak isteme nedenleri mi?»

«Hatırlamıyorum,» dedi Leroux.

«Bu mektuplar bize ve duruşmaya çok yararlı olabilir. Mektuplar sizde mi?»

«Hayır.»

«Ne oldu mektuplara?»

«Bilemem. Etoile Yayınevini dağıtınca mektupları da diğer binlercesiyle birlkte çöpe atmışımdır.»

«Oysa kitabı başka bir yayınevine satarken, bu mektup-

ları da satabilirdiniz.»

«Ben...» Leroux kekeledi. «Olabilir. Belki de satabilirdim.»

«Yalnızca merak ettim,» dedi Barrett. «Sözünü ettiğiniz mektuplar New York'ta bir yerde son günlerde satışa çıkarıldı. Satan bunları bir yayıncıdan almış. Acaba bunlar size yazılan mektuplar mıdır diye merak ettim. Olabilir mi?»

Leroux ferahlaşmış gibiydi. «Hiç bilmiyorum. Ama sanmam.»

«Jadway mektuplarını size Cassie McGraw'la mı yolladı?»

«Bir iki tanesi postayla geldi. Diğerlerini Cassie McGraw getirdi.»

«Cassie McGraw'u sık sık gördüğünüz anlaşılıyor. Kaç kez gördüğünüzü anımsıyor musunuz?»

Daha Leroux'un cevap vermesine fırsat kalmadan Elmo Duncan itirazını belirtti. Duncan'ın Cassie McGraw üzerinde durmasına izin verilmemişti ya, şimdi o da aynı istekte ısrar ediyordu. Yargıç itirazı kabul etti.

Barrett böyle bir itirazı beklediğinden tanığa başka yönden hücum etti. «Bay Leroux, kendimizi bir kez daha Yedi Aşk Dakikası'na verelim. Kitap üzerindeki haklarınızı başka birine sattığınızı söylediniz. Bu yayıncının adını hatırlıyor musunuz?»

Duncan'ın itirazı kabul edilmedi. Yargıç soruşturmasına devam etmesi için Barrett'e izin verdi. Barrett, «Yedi Aşk Dakikası' nın haklarını başka bir yayınevine sattınız. Bu yayınevi sahibinin adını hatırlıyor musunuz?»

«Hatırlamıyorum.»

«Belki de size yardımcı olabilirim. Hakları sattığınız kişi, New York'ta müstehcen kitaplar sattığı için dava edilen Norman C. Quandt değil mi?»

«Quandt mı? Evet, galiba adı buydu. Teşekkür ederim.»

«Yedi Aşk Dakikası'nın bütün haklarını neden Norman Quandt'a sattınız?»

«Bunun nedenlerini daha önce söylemiştim. Kitabın yıkıcı bir etkisi olacağından korkuyordum. Ondan kurtulmak istedim. Kurtulduğum zaman da rahatladım.»

«Oysa kitabı bir başka yayıncıya satarken onun yıkıcı etkilerini yeniden canlandırmış oluyordunuz, Bay Leroux. Bunu hiç düşünmediniz.»

«Hayır, düşünmedim. Çünkü Quandt'ın kitabı yayınlayabileceğini hiç sanmıyordum. İzin alamazdı. Kitabı satmakla onu öldürdüğümü, kendimi de kurtardığımı düşündüm.»

«Satmak için başka nedeniniz yoktu demek?»

«Evet. Etoile Yayınevini ne zaman bıraktınız?»

«Yoktu.»

«Dört yıl önce.»

«Neden?»

«Yedi Aşk Dakikası'nı hangi nedenle sattıysam, yayınevini de aynı nedenle kapattım. Yeni bir hayata başlamak istiyordum.»

«Tek amacınız bu muydu?»

«Evet.»

«Evet, şimdi...» Barrett duruşma kâtibinin masasına gitti. Davayla ilgili belgelerin bulunduğu dosyayı aldı. Tanık kürsüsüne döndü. «Burada L'Express'ten bir gazeteciyle o sıralarda yaptığınız bir röportajın iki kopyası var. Ben birinden çevirirken, siz de ötekinden izleyebilirsiniz. Eğer yanlış bir çeviri yaparsam lütfen belirtin.» Leroux'a kâğıtlardan birini verdi. Kendisi de diğerini aldı. «Bu görüşmede gazeteci size müstehcen kitaplar yayınlamayı neden bıraktığınızı soruyor. Yanıtınız şöyle: 'Günümüzde seks her yerde çok rahatlıkla elde edilen bir şey. Serbest olduğuna göre okuyucu neden para verip bunun kitabını alsın?' Sonra, Bay Leroux, devam ediyorsunuz. Şöyle söylüyorsunuz: 'Geçmiş yıllarda öylesine sıkı bir sansür vardı ki, bu tür yayınlar güç satılıyordu. Ama tanınmış yayınevlerinin bir zamanlar yasaklanan kitapları yayınlamaları, eskiden yalnızca Obelisk, Olympia ve Etoile yayınevlerine ait olan okuyucuyu kendilerine çekti. Okuyucu kitlemi kaybettiğim için basın hayatından çekiliyorum.' » Barett başını kaldırdı. «Bu sözlerin size ait olduğunu kabul ediyor musunuz?»

Leroux somurtmuştu. «Böyle bir röportaj yaptığımı ve bunun da yayınlandığını kabul ediyorum. Ama söylediklerimin kelimesi kelimesine yazılıp yazılmadığını bilemem.»

«Yani bu yazıyı tümüyle red mi ediyorsunuz?»

«Hayır, tümüyle reddedemem. Etoile Yayınevini kapamamda, bugünkü toplumdaki cinsel yaşamın özgür olmasını neden olarak gösterebilirim. Ama ikinci derecede bir neden bu. Asıl

neden müstehcen yayınları toplum için tehlikeli bulmam. Yaşım ilerledikçe okuyucularıma zararlı yayınların nasıl bir etki yapacağını daha iyi anladım.»

«Güzel,» dedi Barrett. «Şimdi sayfanın alt tarafına doğru bakarsanız, Obelisk Yayınevinin kurucusu Jack Kahane'nin oğlu olarak tanıtılan Maurice Girodias'un bir sözünün nakledildiğini göreceksiniz. Gördünüz mü?»

«Evet.»

«Gazeteci size Girodias'un bir sözünü söylüyor: 'Müstehcenlik ve açık saçıklık gün ışığına kavuşunca, çirkinlikleri kaybolan görünüşlerdir. Aşkı ve şehveti birbirini tamamlayan hareketler olarak kabul etmeliyiz. Tek başlarına ele alıp düşünmemeliyiz. Arzunun hayatımızın en olumlu kaynağı olduğunu anlamalı, doğcıl güdülerimizi, bize zevk veren davranışlarımızı engellemekten vazgeçmeliyiz.' » Barrett sustu. «Gazeteci size Girodias'ın bu düşüncelerini okumuş ve fikrinizi sormuş. İşte sizin yanıtınız: 'Aynı fikirdeyim. Bay Girodios'ın düşüncelerine bütün kalbimle katılıyorum. Müstehcen kitaplar yayınlayan bizler bu sözlerle onurlandırılıyoruz. Yasak düşünceleri gün ışığına çıkarıyor, gelenekleri yıkıyoruz. İnsanlara aşkın ve şehvetin aynı şeyler olduğunu öğretmeye çalışıyoruz. Sekse sağlıklı bir anlam kazandırıyoruz.' » Barrett başını kaldırıp baktı. «Evet, Bay Leroux, size yakıştırılan bu sözleri söylediniz mi? Evet ya da hayır deyin.»

«Okuduklarınız insanları yanlış düşüncelere yöneltecek şekilde yazılmış.»

«Bana evet ya da hayır diye cevap verebilir misiniz? Bunları söyleyen sizsiniz değil mi?»

«Evet ama...»

«Teşekkür ederim, Bay Leroux.»

«Ben bunları edebî değeri olan müstehcen kitaplar için söyledim. Yedi Aşk Dakikası gibi iğrenç bir roman için değil.»

Oysa Barrett onu bu konuda daha fazla konuşturmaya niyetli değildi. Jüri üyelerinden birkaçının kafasında tanığın güvenilir bir kişi olmadığı üzerine herhalde bir kuşku uyandırmıştı. Bu kadar zorba, düşmanca olan bir tanıkla daha fazla konuşmak, kazandığı birkaç olumlu notu getirmesine neden ola-

bilirdi.

Barrett ortağı Zelkin'den yana baktı. Zelkin'in kaygılı bir hali vardı.

Tehlike işareti.

Dur.

Tanığa döndü yeniden. «Teşekkür ederim, Bay Leroux.» Yargıça döndü. «Soracak başka bir şeyim yok, efendim,» dedi.

Masasına döndü. Kendini kotluğa bıraktı. «Elimden geleni yaptım. Abe,» dedi ortağına. «Denedim. Jadway'in hayatını didik didik etmişler, sonra bunları bir yığın halinde toplayıp üzerine, 'geçmek yasaktır' levhasını koymuşlar. Bizim elimizde ne var ki?»

Zelkin dalgındı. «Duruşmaya kısa bir ara verilecek,» dedi. «İşte elimizde olan da bu.»

Duruşmaya ara verildiği zaman Barrett'in, Duncan'la Bayan St. Claire'nin işbirliği yaptıkları üzerine kuşkusu gerçekleşti.

Adalet Sarayının altıncı katındaki özel bir odada Zelkin, Fremont ve yanında küçük, taşınabilen bir televizyon aygıtı olan Philip Sanford toplanmışlardı. Ekranda Christian Leroux vardı.

«Binadaki odalardan birinde bir basın toplantısı yapılıyor,» dedi Sanford. «Toplantıyı da Bayan St. Claire düzenledi. Bütün dünya basınından gelen gazeteciler Leroux'u soru yağmuruna tutuyorlar. Leroux'u onlara Bayan St. Claire tanıttı, Leroux'un duruşmadaki tanıklığı bittiğine göre basın temsilcileriyle de görüşebileceğini söyledi. Şimdi Leroux...»

Barrett altına bir sandalye çekerek, «Görelim şu basın toplantısını,» dedi.

Dördü küçük televizyon makinesinin çevresini aldılar. Christian Leroux bir yığın gazetecinin arasında ikinci soruyu cevaplandırıyordu.

«Hayır, J J Jadway'in ölümünü anlatmama izin verilmedi,» dedi Leroux. «Ama gerçeğin bilinmesini istiyorum. Ben her şe-

yi Jadway'in metresi Cassie McGraw'dan dinledim. Jadway'in ölümüne neyin yol açtığını bilmek ister misiniz? Sonunda onu öldüren Yedi Aşk Dakikası oldu. Ailesi bu kitabı onun yazdığını bilmiyordu. Kitabı ilk gören Jadway'in iki kız kardeşinden büyüğü oldu. Jadway aptalca bir düşünceyle ona kitabını yollamıştı. Bayan McGraw'a göre Jadway kız kardeşinin evde kalmasını, hayatın gerçeklerinden uzak yaşamasını istemiyormuş. Ona yepyeni bir özgürlük kazandırmak için kitabını yollamış. Kitap kız kardeşini öylesine etkilemiş ki, kızcağız kısa zamanda alkolik olmuş, çeşitli erkeklerle düşüp kalkmaya başlamış. Küçük kız kardeşine ne olduğunu bilmiyorum. Babası da kitabı görmüş. Çünkü kilisede sözü geçmiş. Adam bu rezalete dayanamamış, hastalanmış. Bir daha da kendini toparlayamamış. Sonra Jadway'in yakın arkadaşlarından birinin kızı da Yedi Aşk Dakikası yüzünden kötü yollara düşmüş.»

«Kötü yollara mı düşmüş?» Bunu soranın sesinden bir Alman gazeteci olduğu belliydi. «Daha ayrıntılı anlatır mısınız, Bay Leroux?»

«Birçok erkeğin metresi olmuş. Bir sokak kadını olmuş yani.»

«Jadway kitabının ailesine, arkadaşının kızına neler yaptığını biliyor muymuş?» diye sordu aynı gazeteci.

«Elbette. Cassie ile bu konuyu tartışmış. Kitabı yazdığına pişman olmuş. Daha fazla içmeye başlamış. Karamsarlığa düşmüş. Sonunda, 1937'nin Şubatında bir gece banyoya gidip beynine bir kurşun sıkmış. Bayan McGraw'a da bir mektup bırakmış.»

«Siz bu mektubu gördünüz mü, Bay Leroux?»

«Görmek mi? Hayır, görmedim tabiî. Cenaze töreninde Bayan McGraw anlattı.»

«Bu mektup kimdedir acaba? Hâlâ duruyor mu?»

«Bayan McGraw hâlâ yaşıyorsa ondadır.»

«Ben Associated Press'denim, Bay Leroux,» dedi bir ses. «Bayan Cassie McGraw hakkında birkaç soru soracağım. Yedi Aşk Dakikası'nı size Bayan McGraw'un getirdiğini söyledi-

niz, değil mi?»

«Evet, kitap üzerine her türlü anlaşmayı Jadway yerine o yaptı.»

«Jadway'in ölümünden sonra Bayan McGraw'u kaç kez gördünüz?»

«Iki kez. Cenaze töreninde beraberdik. Birkaç ay sonra da büroma geldi. Kitabın kendisine ait olduğunu, kitap üzerindeki bütün hakları satmak istediğini, bu parayla bir kat alacağını söyledi. Artık Paris'ten bıktığını, kızıyla birlikte Amerika'ya döneceğini anlattı.»

«Kızı mı?» Televizyonun ekranı ünlü United Press yazarının yüzünü yakından gösterdi. Bu yüzde büyük bir şaşkınlık okunuyordu. «Yani Cassie Mc Graw'un bir kızı olduğunu mu söylemek istiyorsunuz?»

«Jadway'in kızından sözetmeyi unuttum mu? Evet, tabiî, Cassie McGraw'un Jadway'den bir kızı oldu. Jadway'in ölümünden iki ay sonra doğdu.»

«Bir kız çocuğu. Adını biliyor musunuz?»

«Judith.»

Barrett'in dikkati, önündeki kâğıtlara deli gibi not alan Zelkin'e gitti. Ellerine yeni bir bilgi geçmişti. Jadway'in kızı. Adalet Sarayının bir başka odasında Duncan ya da yardımcılarından biri de böyle, Zelkin gibi not alıyordu herhalde. Yeni bir av, yeni bir tanık çıkmıştı ortaya.

«Bay Leroux, Cassie McGraw size yalnızca kızını Amerika'ya götürecek parayı sağlamak için mi geldi?» diye bir İtalyan gazeteci sordu.

«Evet. Yedi Aşk Dakikası üzerindeki haklarını satmak için geldi. İş yönünden böyle bir teklifi kabul etmemek saçmalıktı. Artık kitabın satışı düşmüştü. Ama küçük kıza karşı büyük bir sevgim, şefkatim vardı. Teklifi kabul edip istediği parayı verdim.»

«Cassie McGraw'la kızını tekrar gördünüz mü?» diye sordu biri.

«Hayır, bir daha görmedim.»

«Haklarında bir şey duydunuz mu?»

«Hayır, duymadım.»

«Jadway'in ölümünden sonra ailesi ya da arkadaşlarından haber aldınız mı?»

«Hayır.»

Gazeteciler hep birlikte sorular sormaya başlamışlardı. Televizyon ekranı şimdi yalnızca Leroux'u değil, yanında oturan Bayan St. Claire'yi de gösteriyordu.

«Birer birer sorun, beyler,» dedi Bayan St. Claire. Birini işaret etti. «Elini kaldıran bey, lütfen kendinizi tanıtır mısınız?»

«Evet. Ben New York Times'danım. Bay Leroux'a sorulacak birkaç sorum var.»

Leroux, «Istediğiniz kadar sorun,» dedi hoşnutlukla.

«Cassie McGraw'la olan ilişkilerinize dönmek istiyorum. Duruşmada size Cassie McGraw'la kaç kez görüştüğünüz soruldu. Cevap vermeniz yasaklandı. Bu sorunun yanıtını şimdi verir misiniz?»

«Memnuniyetle, Cassie McGraw'u kaç kez mi gördüm? Kesin olarak söyleyemeyeceğim. Ilk kez 1934'de gördüm. Son kez de Jadway'in ölümünden sonra, 1937'de.»

«Cassie McGraw'u on, on iki kez gördüğünüzü söyleyebilir misiniz?» diye muhabir ısrar etti.

«Mümkündür. Ama daha fazla değil. Kitap yayınlandıktan sonra çok az gördüm. Daima Paris'te olmuyorlardı. Bir seferinde galiba İtalya'ya gitmişlerdi. Jadway'i adam edebilmek için Cassie onu çeşitli yerlere götürüyor, ortamı değiştirmeye çalışıyordu. İtalya'dan döndükten sonra Paris dışındaki o küçük köye yerleştiler.»

«Cassie McGraw'la olan ilişkinizi yakın bir dostluk olarak niteleyebilir misiniz?»

«Yakın bir dostluk mu? Ne demek istediğınizi anlayamadım.»

«Daha açık sorayım, Bay Leroux. Jadway'ı iradesiz, kaygılı, sinirli, içki düşkünü, yalnızca para düşünen bir kişi olarak tanımladınız. Ona karşı olumlu bir tutumunuz ya da düşünceniz yoktu sanırım. Oysa Cassie McGraw'dan anlayışla, sevgiyle sözettiniz. Cassie ile dostluğunuz yalnızca iş konusunda mıydı?»

«Tümüyle iş arkadaşıydık.»

Leroux'u dikkatle izleyen Barrett gülümsedi. İnatçı Times muhabiri mükemmel bir duruşma avukatı olabilirdi. Muhabir Leroux'u hâlâ sıkıştırıyordu.

«Oysa konuşmalarınızda içtendiniz, içli dışlıydınız. Çünkü Cassie McGraw size özel sorunlarını açabilmiş.»

«Cassie McGraw yabancı bir ülkedeydi. Akıl soracak, dertleşecek başka bir tanıdığı yoktu. Ailesi, arkadaşları Paris'te değildi. Bir yabancıydı. İçindekileri boşaltabileceği güvenilir, anlayışlı birine gereksinmesi vardı. Bana dertlerini anlatırdı Çünkü onun hesabına üzülüyordum.»

«Onunla bir lokantaya ya da kahve içmeye gittiniz mi?»

Leroux hafifçe gülümsedi. «Biz Fransızlar işlerimizi hep lokantada ya da kahvelerde yaparız. Evet, Cassie ile iş görüşmelerini yapmak için Fauquet'ye ya da Select'e gittik.»

«Hiç Cassie McGraw'u evinize davet ettiniz mi?»

Leroux'un gözlerinde garip bir aydınlanma oldu. «Fransızların, Amerikalı dostlarını evlerine davet ettikleri hiç duyulmuş mudur?»

Times muhabiri yenilgiyi öyle kolayca kabul edenlerden değildi. «Soruma cevap vermediniz, Bay Leroux. Cassie McGraw'u evinize davet ettiniz mi?»

Leroux'un yüzündeki gülümseme kayboldu. «Hayır, davet etmedim,» dedi öfkelenerek. «Eğer Jadway'den hoşlanmadığım için Cassie ile yakın bir ilişki kurup kurmadığımı öğrenmeye çalışıyorsanız söyleyeyim, hayır, böyle bir şey aklımın ucundan bile geçmedi. Cassie ile arkadaşlığımız tümüyle iş arkadaşlığıydı. Aramızda başka bir şey yoktu.» Televizyon kamerasına doğru baktı. «Başka soru var mı?»

Zelkin televizyonun düğmesini çevirip kapattı. «Fransız çok kurnaz. Bize yararlı olabilecek hiçbir şey söylemiyor. Artık duruşma salonuna dönmemiz gerek. Duncan tanığını sorguya çekmeye hazırlanıyordur. Acaba bu kez karşımıza kimi çıkaracak?»

Duncan'ın bu seferki tanığı yine uzaklardan gelmişti. Zelkin ve Barrett için tam bir sürpriz oldu.

Bu tanık kara giysileri içinde bir Katolik Kilisesi mensubuydu. Duncan soruşturmaya başlar başlamaz Zelkin'le Barrett kafa kafaya verip fısıldaştılar. Vatikan'a bağlı bir tanığın ortaya çıkması onları gafil avlamıştı. Ama Barrett iyi bir avukatın her şeye karşı daima hazırlıklı olması gerektiğine inananlardandı. Allahtan, bir hafta kadar önce notlarını gözden geçirirken Yedi Aşk Dakikası'nın Katolik Kilisesince afaroz edildiğine dikkat etmiş de, Elmo Duncan'ın bu konuya temas edeceğini düşünerek bilgi edinmişti.

Oysa Duncan konuya yalnızca değinmekle kalmamış, Vatikan'dan kocaman bir silah getirmeyi de başarmıştı. Zaten zayıflayan savunma kanadının yeni bir güce ihtiyacı vardı. Barrett bir yandan Peder Sarfatti'nin cevaplarını dinliyor, bir yandan da Zelkin'le ne yapmaları gerektiğini tartışıyordu. Büroya telefon ettirip Vatikan'ın kitabı aforoz etmesiyle ilgili dosyanın gönderilmesini, bir yandan da Kimura'dan gerekli, mümkün olabilecek her türlü bilginin hemen sağlanmasını istiyorlardı. Barrett istenenler gelmeden önce Peder Sarfatti'yi sorguya çekmek istemiyor, Duncan'ın işinin uzun sürmesini diliyordu.

Duncan yaylım ateşine çoktan başlamıştı.

«Peder Sarfatti, Yedi Aşk Dakikası'nın neden aforoz edildiğini daha iyi anlayabilmeniz için kilisenizin çalışma şeklini kısaca anlatır mısınız?»

«Elbette, Bay Duncan. Ben size Yedi Aşk Dakikası'nın yayınlandığı 1935 yılındaki durumu anlatsam daha iyi olur. Çünkü o zamandan bu yana birtakım değişiklikler oldu. O günlerde Kitap Sansürü Bölümü eline geçen ahlaka ve dinsel duygulara aykırı düşen bir kitabı afaroz etmekle görevliydi.

«Ahlaka aykırı...»

«Ahlaka ya da dinsel duygulara, Bay Duncan. Açık saçık, ahlaka aykırı bütün kitaplar yasaklanırdı. Böyle bir kitap, kitabın yazıldığı dili çok iyi bilen kişilere verilirdi. Uzmanlar kitabı okuyup inceler, vardıkları sonuçları yazar ve Engizisyon Mahkemesine verirlerdi. Bu sırada başka bir görevli kitabın yazarının özel hayatını incelerdi. Bunlar hep birlikte görüşülür, Engizisyon Mahkemesi üyeleri oylarını kullanır, bunlara göre hareket edilirdi.»

«Yedi Aşk Dakikası için de aynı işlem uygulandı mı, Peder Sarfatti?»

«Elbette.»

«Teşekkür ederim, Peder Sarfatti. Benim elimdeki notlara göre Yedi Aşk Dakikası 1937'de yasaklanmış, üç yıl önce. Nasıl oluyor bu?»

«Çok basit, efendim. Vatikan'ın yasakladığı kitapların listesi düzenli bir şekilde yayınlanmaz. J J Jadway'in kitabı 1937'de yasaklandığında Index'e yazıldı. Ve dünyanın dört bir yanındaki din adamlarına yollandı. Kitabın yasaklandığı, üç yıl sonra çıkan aynı bildiriye yeniden yazıldı.»

«Peter Sarfatti, siz incelemelerinizi yerinde mi yaptınız, yoksa ikinci kaynaklardan mı elde ettiniz?»

«Yerinde yaptım. Kayıtlarda da belli bu.»

Duncan balmumuyla mühürlenmiş, kurdeleyle bağlanmış bir kâğıt tomarını göstererek, «Bunları bana siz verdiniz,» dedi. «Vatikan'daki dosyadan alındıklarına yemin edebilir misiniz?»

«Ederim.»

Duncan yargıçtan yana dönerek, «Efendim,» dedi, «Elimdeki belgeyi duruşma heyetine sunmak isterim. Bunların birer delil olarak işaretlenmesini rica ediyorum.»

Zelkin'le Barrett birbirlerine baktılar. Barrett, «Allah kahretsin,» diye mırıldanarak yerinden kalktı. Duncan'ın yanına gitti. Gösterilen delilleri çabucak okudu. Belgeler numaralandı. Artık Ben Fremont ve Yedi Aşk Dakikası aleyhinde kullanılabilecekti.

Barrett yerine dönünce Zelkin kaygıyla, «Evet?» dedi. «Başımız dertte,» dedi Barrett.

Duncan tanık kürsüsünün önündeki yerini almıştı bile.

«Peder Sarfatti, bu belgede yazılı olanları bize anlatır mısınız?»

«Anlatırım. İlk sayfada J J Jadway'le Paris'te yaptığım telefon konuşması yazılı. Roma'dan ona mektup yazıp kendisiyle görüşmek istediğimi belirtmiştim. Oysa cevap vermedi. Paris'e varınca ona birkaç kez telefon ettim. Bulamadım. Sonunda beni kendisi aradı. Konuşmamızın bir kopyasını çıkardım. İkinci belge, Jadway'in bana yazdığı bir mektuptur... Oldukça

küstah bir dille yazılmış olduğunu itiraf etmeliyim. Bu mektup bana telefon konuşmamızdan sonra yollandı. Üçüncü belge kilisenin sansür heyetinden birinin Jadway'le İtalya'da karşılaşmasını ve Jadway'in anlattıklarıyla ilgili. Jadway söylediklerinin altına imzasını da atmış.»

«Jadway'in söyledikleri Fransız yayıncısı Bay Leroux'un anlattıklarını onaylıyor mu?»

«Bu soruya olumlu cevap vermek zorundayım. Yapılan araştırmalar ve incelemeler Bay Leroux'un anlattıklarını onaylıyor. Jadway'in ailesi ya da Amerika'daki yaşamı üzerine bilgimiz yok. Yalnızca Jadway'in Kotolik olduğunu biliyoruz. Ebedî bakımdan din düşmanı ve ahlaksız. Kendisinin bana söylediğine göre kütüphanesinde Katoliklere yasaklanan Kazanova'nın Anıları olduğu gibi Henri Bergson'un, Benedetto Croce'nin ve Karl Pelz'in eserleri de varmış. Cassie McGraw adlı genç hanımla günahkâr hayatı yaşamaya başlamazdan önce çeşitli kadınlarla düşüp kalkmış. İntihar etmesinde kilisenin herhangi bir rolü olduğunu sanmıyordum. Onu intihara yaşadığı hayat yöneltti. İntiharından sonra ölüsü yakıldı. Bu son isteğini Bayan Cassie McGraw yerine getirdi. Külleri Montparnasse üzerine serpildi. Acı bir yaşam öyküsü bu.»

Soruşturma sırasında Barrett itiraz etmek istedi. Çünkü Peder Sarfatti'nin söyledikleri yalnızca işitilen, anlatılanlara dayanıyordu. Hiçbirini, özellikle son anlattıklarını kendisi görmemişti. İtiraz etmeye hakkı vardı. Ama dinlemeye karar vermişti.

«Peder Sarfatti, J J Jadway'in Yedi Aşk Dakikası'nı yazmasının nedenleri üzerine yazılı delilleriniz var mı?»

«Yalnızca Jadway'in anlattıklarını yazdım raporuma. Bunda bütün dinlerin ve kurumların insanların davranışlarını sınırladıklarını anlatmıştı. Oysa kendisi yazdığı kitapla insanları özgürlüğe kavuşturmak istiyordu. Gerek konuşmaları, gerekse yaşadığı hayat nasıl bir kişi olduğunu açıkça ortaya koyuyor.»

«Cassie McGraw'un kitabın yazılışında bir etkisi olduğunu sanıyor musunuz?»

Barrett artık dayanamadı. Yerinden fırladı. «İtiraz ediyorum, efendim,» dedi. Duncan, Cassie McGraw'ı ısrarla duruş-

ma kayıtlarına sokmaya çalışıyordu.

«Savunma avukatının itirazını kabul ediyorum.»

«Anladığıma göre,» diye Duncan soruşturmasını sürdürdü. «Bir kilise üyesi Jadway'e hatalarını düzeltmesini söylemiş, öğütte bulunmuş. Öyle mi?»

«Elbette. Her zaman yapılan bir şey bu, Bay Duncan. Kilise yasaklanmış bir kitabın yazarına karşı sabırla, hoşgörüyle davranmayı yeğ tutar. Sabırlıdır. Beklemesini bilir. Birçok yazar kiliseye başvurmuş, kitabı iyi niyetle yazdığını, ne kadar hatalı hareket ettiğini anlamamış olduğunu söylemiştir.»

«Ve J J Jadway... Anlamak istiyorum, Peder Sarfatti, kilise tarafından mı davranışlarında, düşüncelerinde dönüş yapması istendi, yoksa bunu kendisi mi arzu etti?»

«Kendisine son bir şans tanındı. Metresiyle birlikte İtalya'ya gelmişti. Kendisiyle bir kilise üyesi görüştü. Ama Jadway yapılan teklifleri çirkin, kaba bir şekilde reddetti. Bu rapor sizde var. Kilisenin kitabı yasaklamaktan başka yapacak bir şeyi kalmamıştı.»

Duncan'ın bu çok etkili tanığından sonra Yargıç Upshaw duruşmaya iki saatlik bir ara verdi. Barrett'le Zelkin bir odaya çekildiler. Bürodan istedikleri dosya gelmişti. İki saatlik aradan sonra tanığa neler sormaları, nasıl davranmaları gerektiğini kararlaştırmaya oturdular.

Duruşma salonuna dönme zamanı geldiğinde Barrett sakin davranmaya karar vermişti. Peder Sarfatti'nin temsil ettiği kilise kutsal tutulmalıydı. Oysa Barrett Vatikan kilisesinin de, dünyadaki diğer bütün dinler gibi zayıf noktaları olduğunu, pekala hücuma geçilebileceğini çok iyi biliyordu. Ortaçağlarda, hele Jadway'in raporunun hazırlandığı dönemde kilise ve topluluğu seksle yakından ilgiliydi. Liége Piskoposunun altımış beş tane gayrimeşru çocuğu olduğu biliniyordu. Buna benzer birçok örnek verilebilirdi. Ama bir din adamına bu şekilde hücuma geçmenin her şeye rağmen zararlı olacağını biliyordu.

«Peder Sarfatti,» diye başladı Barrett, «Doğru işittiysem kilise sansür üyelerinin Jadway'in kitabının 1935'te yayınlanmasından beri bir hayli değiştiğini söylediniz. Bunu bize daha ayrıntılı bir şekilde anlatır mısın?»

«Kısaca...»

«Özür dilerim, peder, ama kısaca olmasına gerek yok. Bu davaya yararlı olabilecek her şeyi anlatırsanız memnun olurum.»

«Peki, efendim. 1956 yılında yeni Kiliseler Heyetinin ruhuna ayak uydurabilmek için Papa VI. Paul Yüksek Dinsel örgütün sıfatını feshetti. Bu sıfatın feshedilmesiyle birlikte Kitap Sansürü Bölümü de kalktı.»

«Buna neden gerek görüldü?»

«Daha önce söylediğim gibi, efendim, çeşitli Hıristiyan inançları arasında bir birlik kurulmak istendi.»

«Anlıyorum. Başka nedenler olup olmadığını öğrenmek istemiştim de. Roma'dan Kiliseler Heyetinin toplantısında Jadway'in kitabını yasaklayan Engizisyon Mahkemesine karşı koyan sayısız Romalı Katolik din adamı olduğu doğru, değil mi, Peder Sarfatti?»

«Evet, dediğiniz şekilde davrananlar da vardı. Doğrudur.»

«Peki bu noktayı gözönünde tutarsak, peder, kilise 1935 yılında yasaklayıp aforoz ettiği bir kitabı bugün de yasaklar mı?»

«Böyle bir soruyu yanıtlamaya ne yetkim, ne de bilgim var. Yalnız şu kadarını söyleyebilirim: Yeni Meclis, ki bunun ben de bir üyesiyim, kilisenin doktrinlerine uygunsuz şekilde yasaklanan kitapları yeniden inceliyor.»

«Kilisenin yasaklanmış kitap listesini incelediğimde, Roma İmparatorluğunun Yükseliş ve Düşüsü, Pascal'ın Düşünceler adlı eseri, J. S. Mill'in Politik Ekonominin Ana Hatları kitabıyla Zola'nın bütün yapıtlarının yasaklanmış olduğunu hayretle gördüm. Niçin bu kitaplar yasaklandı? Açık saçık oldukları için mi, yoksa hıristiyanlık dinine karşı olduklarından mı?»

«Hıristiyanlığa karşı oldukları için yasaklandılar.»

« Ya Yedi Aşk Dakikası Peder Sarfatti? Şunu aklınızdan çıkarmayın, bu kitap müstehcen midir, değil midir diye karar verilmeye çalışıyor. Jadway'in eserinin Hıristiyanlığa karşı olup olmadığı bizi iglilendirmez. Yedi Aşk Dakikası müstehcen diye mi, yoksa dinsel düşüncelere aykırı bulunduğu için mi yasaklandı?»

«İkisi de rol oynadı. Hem dinsel düşüncelere aykırı, hem de müstehcen diye yasaklandı.»

«Pekala, peder. Neyin müstehcen olduğu, neyin olmadığını tartışmak uzun sürer. Bir kitabın müstehcen olduğuna nasıl karar verirsiniz? Kendiniz okuduğunuz zaman mı, yoksa size okunduğu zaman mı daha iyi bir karar verirsiniz?»

«Kendi hesabıma cevap veriyorum, Kilise hesabına değil; Kendim okuduğum zaman kararı daha iyi veririm.»

«Karar vermeye çalışırım. Ama yine kendi hesabıma tabiî.»

«Ama siz bu konuda bir uzmansınız.»

«Pekala, bir uzman olarak cevap vereceğim.»

«Çok bilinen bir romandan size iki parça okuyacağım. İlk parça: 'Elini memelerimin üzerinde hissettim. Korkum geçip de durumu anlayınca ölmeye hazırdım âdeta. Içimi çektim. Bağırdım. Bayılmışım.' Ikinci parça: 'Oysa beni ürkütücü bir ihtirasla öpüyordu; sonra sesi üzerimde bir gökgürültüsü gibi patladı. Şimdi... dedi zamanı geldi... Şimdiye kadar hiç kimsenin duymadığı şekilde haykırdım. Bana yardım edecek kimse yoktu ki. Dediğim gibi iki elim de bağlıydı. Hiç kimse ıstıraba benim kadar dayanmamıştır. Günahkâr adam! dedim... Oh, Tanrım! Tanrım! Bu sefercik, bu sefercik olsun beni bu korkunç ıstıraptan kurtar'»

«Tanrı bu kadını kurtardı mı? İmdadına yetişti mi, Bay Barrett?»

«Yetişti... Bu iki parçayı müstehcen buluyor musunuz?»

«Bugünün görüşüne göre bunları müstehcen sayamam. Ama 1755 yılında müstehcen sayılırdı. Zaman geçtikçe düşünceler, inançlar da değişiyor tabiî.»

«Kilisenin verdiği kararlarda hata işlemediğinden emin misiniz, Peder Sarfatti?»

Duncan bu soruya itiraz etti. Itirazı kabul edildi.

Barrett bu soruyu başka türlü sormaya çalıştı.

«Peder Sarfatti, kitapları yasaklayan sansürün hata yaptığı kabul edilmiş midir?»

Peder Sarfatti, «Hatalar yapılmıştır,» diye sakin sakin cevap verdi. «Ama hata ortaya çıkar çıkmaz kilise bunu hemen düzeltmesini bilmiştir. Sansürün Jadway'in kitabı üzerine bir

hata işlediğini sanmıyorum.»

Kıpkırmızı kesilen Barrett soruştumayı yarıda kesmek istedi. Sonra bir kez daha denemeye karar verdi.

«Peder, daha önce bir Vatikan temsilcisinin davranışlarını ve düşüncelerini değiştirsin diye Jadway'le Vatikan'da buluştuğunu anlatmıştınız. Raporlarınız, buluşma yerinin tam olarak neresi olduğunu söyler mi?»

«Sala del Consiglio'da.»

«Buluşma ne kadar sürdü?»

«On beş dakika.»

«Jadway imzaladığı yazılı ifadede Yedi Aşk Dakikası'nı inkâr etmeyi reddetmesinin nedenlerini verdi mi?»

«Böyle bir kayıt yok.»

«Bay Leroux'a göre bu Jadway'in hayatının en kötü, bu kitabı yazmaktan pişmanlık duyduğu bir dönemdi. Ve bu yüzden birkaç ay sonra canına kıydı. Eğer durum böyleyse, Jadway'in kitabı inkâr edip tövbekâr olması kadar yerinde bir davranış olur muydu?»

«Jadway için o sırada neyin yerinde olup olmadığını söyleyecek bilgiye sahip değilim. Yalnızca Jadway son derece inatçıydı. Tekliflerimizi olduğu gibi reddetti.»

«Raporlarda Jadway'in fizik görünüşünden sözediliyor mu?»

«Hayır.»

Barrett durakladı. Soruşturmayı burada kesmek istiyordu. Ama bir soru daha sormaktan kendini alamadı.

«Peder Sarfatti, Vatikan arşivlerinde Jadway'in bu buluşmada sarhoş olup olmadığından söz ediliyor mu?»

«Sarhoş olduğuna dair bir kayıt yok, efendim... Ama ayık olduğu da yazılmamış.»

Barrett gülümsedi. Haketmişti. Kendisi istemiş, cevabını da almıştı. Soruşturma sanatının altın kuralını bozmuştu: Tanığın vereceği yanıttan emin olmadıkça önemli bir soruyu asla sorma. Barrett başıyla tanığı selamlayarak, «Teşekkür ederim, Peder Sarfatti,» dedikten sonra yargıca döndü. «Sorularım bu kadar, efendim.»

*
* *

İtalyan rahibinden sonra Duncan tanık kürsüsüne ünlü bir İngiliz basın ajansı sahibini getirdi. Londra'dan henüz gelmişti, Jadway'in kitabının müstehcen olup olmadığı üzerine bilgi verecekti. Ian Ashcroft adındaki bu İngiliz basın sözcüsü zeki, çekici ve şakacı bir adamdı. Bu gibi kişiler duruşma salonunda çok tehlikeli olabilirlerdi. Barrett soruşturmasını kısa kesmeye, ancak beş on dakika sürdürmeye karar verdi.

Ashcroft çalıştığı ajans hesabına çeşitli kitapların yayın haklarını alıp satıyordu. Bu sırada Yedi Aşk Dakikası'nın haklarını da yabancı ülkelere satmak görevi ona düşmüştü. Duncan nasıl bir sonuç aldığını merak etti. Ashcroft hiç de iyi bir iş becerememişti. Büyük Britanya, Iskandinavya, Almanya, Fransa, İtalya, İspanya ve Portekiz'deki copyright ajansları ya da yayımcılarına birer kitap yollamış, ama Amanya'daki bir yayınevi dışında hiçbiri ilgi göstermemişti. Alman yayınevi de daha sonra almaktan vazgeçmişti. Kitap hangi yabancı yayınevine teklif edilirse edilsin reddedilmişti.

Duncan, Yedi Aşk Dakikası'nın neden tümüyle reddedildiğini bilmek istedi.

Ashcroft, «Bunun nedeni belli,» dedi. «Son derece adi, berbat bir kitap. İspanya, İtalya ve Hollanda'daki yayıncılar kitabı geri yollarlarken aynen bu sözcükleri kullandılar.»

Barrett soruşturmasında Londra'lı tanığa karşı gayet nazik ve dikkatli davrandı. Bay Ashcroft kitabı bu kadar yerdiğine göre onun temsilciliğini üzerine neden almıştı?

«Bay Barrett, o zamanlar pembe pembe yanaklı, çalışkan, ihtiraslı, başarı kazanmak isteyen bir gençtim. O sıralarda bana Hitler'in kitabı Kavgam verilse, temsilciliğini seve seve yapardım. O zamanlar elime geçen bir düzineye yakın Amerikan romanını yabancı ülkelere rahatlıkla sattım.»

Arna henüz tanınmayan bir Amerikalı yazarın ilk kitabının İsveç, Romanya, Fransa, İtalya ya da İspanya gibi ülkelerde de yayınlanması beklenir miydi?

«Hayır, Bay Barrett. Bu ülkelerde yayınlanmasını bekleyemezdim. Hemen olmazdı. Ama Büyük Britanya'da ya da bir başka ülkede birinci baskısının yapılmasını isterdim doğrusu.»

O halde Jadway'in ilk kitabının başka bir ülkede yayınlan-

mamasından ne gibi ters bir anlam çıkarılabilirdi ki?

«Bay Barrett, Yedi Aşk Dakikası, Büyük Britanya'da, Avrupa'da ve dünyada bir ikinci yayınevinin istemediği tek kitap oldu; özelliği burdan geliyor. Bu derece istenmeyen bir kitap elime ilk kez geçmişti...»

Ashcroft'un tanıklığı yarım saat içinde bitmişti. Şimdi bir başka tanık Elmo Duncan'ın yönetiminde tanıklığa başlayacaktı. Bu bir elektronik beyin makinesi kadar düzenli, kadife gibi yumuşak bir görünüşe sahip olan Amerikan anketçilerinin başkanı Harvey Underwood'du. Bu da Peder Sarfatti gibi Zelkin'le Barrett için hiç beklemedikleri bir tanıktı. Duncan'ın onu neden getirdiğini bir süre anlamadılar. Anlayınca da Duncan'ın zekâsı karşısında saygıyla eğilmek gerektiğini düşündüler.

Harvey Underwood bu elektronik çağda vasat bir kişinin düşüncesine göre Yedi Aşk Dakikası'nın müstehcen olup olmadığı üzerine fikrini söyleyecekti.

«Bay Underwood, bilimsel araştırmalarınıza dayanarak bize vasat bir kişinin tarifini yapar mısınız?»

«Yaparım.»

Harvey Underwood yazılı hiçbir yardıma gerek görmeksizin bir toplama makinesi gibi yaptığı anketlerin sonuçlarını anlatmaya başladı.

«Bu duruşmada konu bir kitaptır. Bizim toplumumuzda vasat okuyucunun bir kadın olduğunu ortaya çıkardık. Bu yüzden ülkemizdeki vasat bir kadının tartışmasını yapacağım. Kendisi beyaz, Protestan, on iki yıllık bir öğrenim hayatı var... Vasat bir öğretim dönemi on yıl önce, ancak on yıldı. Kendisi yirmi dört yaşında, bir yetmiş boyunda, elli sekiz kilo. Yirmi yaşında kendinden iki yaş büyük bir erkekle evlenmiş. İki çocuğu ve bir arabaları var. Ayda iki kez kiliseye gidiyor. Bir evleri var. Evin yarısı ipotekli. Telefonları, televizyonları, çamaşır makineleri, fırınları var. Vasat bir kadın yedi saatini ev işlerine ayırır. Bunun üç saati mutfakta geçer. İşte efendim, vasat bir insan böyle.»

«Bay Underwood, hemen hemen çoğunluğun bu tanıma uyduğunu söyleyebilir misiniz?»

«Ben böyle birçok kişi tanıyorum. Buraya tanıklık etmesi

için getirdiğim Oakwood'lu hanım anlattığım tipe en uygun olanı.»

«Teşekkür ederim, Bay Underwood, şimdi yaptığınız istatistiklere dönelim yine...»

Barrett artık konuşmaları dinlemiyor, önündeki kâğıtlara hatırlatıcı notlar alıyordu. On dakika sonra Barrett soruşturma yapmak için ayağa kalktı.

«Bay Underwood, vasat insan istatistik olarak tahmin edilebilir mi?»

«Edilir.»

«O halde Bay Underwood, beni bu vasat kişi konusunda biraz daha aydınlatmalısınız. Sizin istatistiklerinize göre, Amerika Birleşik Devletleri'nin nüfusunun yüzde elli biri kadın, yüzde kırk dokuzu erkek. Söylediklerinize bakılırsa vasat Amerikalı yalnızca kadınlar oluyor. Bu doğru mu?»

«Doğru değil elbette. İnsan iki soyut şeyin ortalamasını alamaz ki.»

«Öyle mi?»

«Ben istitastiklere sokulmayacak iki kavramı anlatmak istiyorum. Yaş ya da gelir gibi.»

«Sayılar üzerine rahatlıkla konuşabilmenizi takdir ediyorum, Bay Underwood. Ama ben sayılardan değil, insanlardan sözetmek istiyorum. Size şunu soracağım: Sözgelişi bütün Amerikalıların yüzde ellisi erkek, yüzde ellisi de kadın olsa vasat Amerikalı pek garip bir şey olur, değil mi?»

«İtiraz ediyorum, efendim!»

«Sorumu geri alıyorum, efendim,» dedi Barrett yapmacık bir ciddiyetle. «Pekala, Bay Underwood, devam edelim...»

Saat dörde çeyrek kala Elmo Duncan tanık kürsüsüne vasat kadını getirdi.

California'nın Oakwood kasabasında kendisinden iki yaş büyük kocası, iki çocuğuyla beş odalı bir evde oturan Anne Lou White'tı. Kocaman kocaman gözleri vardı. Gülümsüyordu. Dürüst olmaya yeminli gibi bir hali vardı.

Elmo Duncan sorularına istediği yanıtları aldı. Sonunda

Duncan asıl konuya geldi.

«Bayan White, J J Jadway'in Yedi Aşk Dakikası adlı romanını okudunuz mu?»

«Okudum. Kolay olmadı ama. Midemi bulandırdı. Yine de kendimi sonuna kadar okumaya zorladım.»

«Kitap üzerine vasat bir kişi olarak ne düşündünüz?»

«Iğrenç denecek kadar müstehcen.»

«Bayan White, romanda toplum hayatına yararlı bir şeyler buldunuz mu?»

«Seks, seks, seks. Başka bir şey yok kitapta. Zaten romanı okuyup bitirdikten sonra gidip ellerimi yıkamak istedim. Şimdiye dek bu derece müstehcen bir roman okumamıştım.»

«Teşekkür ederim, Bayan White.»

Barrett oturduğu yerde ateş püskürüyordu. Zelkin'in dürtüklemesiyle kendine geldi. «Senin sıran, Mike.»

«Bu kadını perişan edeceğim,» diye homurdandı Barrett.

«Fazla ileri gitme,» dedi Zelkin. «Jüriyi kaybederiz sonra. Bu kadın jürideki kadın üyelerin aynısı. Onları simgeliyor.»

Barrett yerinden kalktı. Ellerini pantolonunun ceplerine soktu. Kendinden emin bir şekilde oturan Bayan White'nin karşısına geçti.

«Bayan White,» dedi. «Tanıştığım ilk vasat Amerikalı kadın olduğunuz için zevkleriniz üzerine bir parça daha bilgi edinmek istiyorum. Yiyecek ya da eşya konusunda değil de kitaplar hakkında. Acaba okuma zevkiniz de kendiniz gibi vasat mı, bunu anlamak istiyorum.»

«Vasattır,» dedi Bayan White.

«Nerden biliyorsunuz?»

«Çünkü... Çünkü çok okurum. Kütüphaneye gelen bütün yeni yayınları izlerim. Fazla derinine gitmem. Çünkü anlamam.»

«Grace Metalious'un Peyton Âşıkları romanını okudunuz mu?»

«Okumadım tabii!»

«Erskine Caldwell'in Tütün Zamanı'nı?»

«Hayır, okumadım.»

«D. H. Lawrence'nin Lady Chatterley'nin Sevgilisi'ni?»

«Hayır.»

«Ccharles Sheldon'ın Onun Yolunda adlı eserini?»

«Hayır, adını bile duymadım.»

«O halde, Bayan White, sizin okuma zevkiniz vasatın çok aşağısında. Çünkü bu adını verdiğim kitaplar ülkemizde otuz milyonun üstünde satıldı. Bunlar Amerikan tarihinde her zaman en çok satılan beş kitabın dördü.»

Anne Lou White'in gülümsemesi kaybolmuştu. «Bana kalırsa vasat bir Amerikalı bu dört kitabı okumamıştır, bundan eminim.»

«Size göre vasat bir Amerikalı Yedi Aşk Dakikası'nı okur mu?»

«Elbette okumaz.»

«Ama siz vasat bir Amerikalı kadınsınız ve bu romanı okudunuz, değil mi?»

«Benden bu dava için okumam istendi.»

«Yoksa okumaz mıydınız?»

«Elbette okumazdım. Zamanımı böyle berbat kitaplara harcayamam.»

«Ama kitabı okumadan berbat olduğuna nasıl karar verebilirsiniz, Bayan White?»

«Zehirin zehir olduğunu anlamam için onu içmem gerekmez.»

«Şimdi neyin müstehcen olduğu, neyin müstehcen olmadığı konusunda bilgi almak istiyorum. Tabiî izin verirseniz.»

«Buyurun.»

Barrett savunma masasına gitti. Zelkin'in uzattığı kâğıtları aldı. Dönüp tanığın karşısında durdu.

«Bayan White, şimdi size dünyaca tanınmış dört yazarın kitaplarından birer parça okuyacağım. Bunların müstehcen olup olmadıklarını bana söyleyin lütfen. Hazır mısınız?»

Bayan White, «Hazırım,» dedi. Biraz kararsız gibiydi.

Barrett başladı. «'Bu anlaşmada yalnızca bir tek nokta unutulmuştu. Kadının ve benim soyunup yatağa girmemiz...'» Barrett buraya gelince başını kaldırıp tanığa baktı. «Bayan White, bu parça müstehcen mi, değil mi?»

Bayan White büyük bir rahatlıkla, «Müstehcen değil,» dedi.

«Pekâlâ, şimdi ikinci parça: 'Kadın üzerindeki elbiseleri öy-

lesine şiddetle çıkarıp atıyordu ki, kumaştan kayıp giden bir yılanın hışırtısını andıran sesler çıkıyordu. Parmaklarının ucuna basarak yürüdü; kapının kilitli olup olmadığını bir defa daha kontrol etti. Sonra üzerindeki son çamaşırı da fırlatıp attı. Titreyerek kendini erkeğin göğsüne bıraktı.'»

«Müstehcen değil.»

«Teşekkür ederim, Bayan White. Şimdi üçüncü parçayı okuyorum: 'Adam sevimli, güzel, kazanılması güç armağanına bakarak garip kararlar verdi. İstekleri öyle bir kerteye varmıştı ki, artık onda mantık diye bir şey kalmamıştı. Bu kadar güzellik karşısında insan, sınır, engel tanıyamazdı. Durumu her türlü sakıncalarıyla, zorluklarıyla birlikte olduğu gibi kabullenecekti. Bir Cennet kazanmak için yapmayacağı yoktu...»

Barrett başını kaldırdı. «Bayan White, müstehcen mi, değil mi?»

«Değil, hiç değil,» dedi Bayan White anlamlı bir gülümsemeyle.

«Şimdi size son parçayı okuyorum. Aslında bu parça çok uzun. Bir itirazınız yoksa bunun bütününü değil de parça parça okuyacağım. Okumamı bitirince de size aslını göstereceğim. Sonra bu kitaptaki kelimelerden, deyimlerden birkaçını da okuyacağım.»

Barrett elindeki kâğıda baktı. «Burada genç bir erkekle evlenen genç bir kadın var. Ama erkek evliliklerinin gereklerini tam olarak yerine getiremez. Genç koca ölür, kadın dul kalır. Bu kez genç kadının karşısına ölen kocasının kardeşi çıkar ve onu gebe bırakmak ister. Cinsel ilişki sırasında da birtakım art düşünceler beslemektedir. Cinsel ilişkiyi sonuna kadar götürmez. Zevkin en yüksek noktasına eriştiği bir sırada geri çekilir ve kendi kendini tatmin yoluna gider. Daha sonra bu genç dulun hayatında bir başka maceraya rastlıyoruz. Kayınpederine karşı kızgınlık duymaktadır. İntikam almak ister. Bir gün bir sokak kadını kılığına girer. Kayınpederinin kendisini seçmesine ses çıkarmaz ve onunla yatar. Kayınpeder dul gelininin gebe olduğunu duyunca onu cezalandırmak ister. Ama sonra gelinini ge-

be bırakanın kendisi olduğu ortaya çıkar.»

Bundan sonra Barrett aynı kitaptan kelimeler, deyimler okumaya başladı. «Komşunun karısının peşinden herkes kişnedi. Pezevenkler, meme uçları, çıplak kalçalar, zamparalar, şehvet düşkünleri.»

Sustu Barrett. «İşte dördüncü parça bu kadar,» dedi sonra. «Şimdi bu kitap müstehcen midir, değil midir, Bayan White?»

«Müstehcen,» dedi tanık. «Son derece müstehcen.»

«Belki de bu dört parçanın alındığı kitapların fotokopilerini görmek istersiniz. Parçalar okuduğum sıraya göre işaretlenmiştir.» Fotokopileri tanık kürsüsünün üzerine bıraktı. Ama Bayan White onlara dokunmadı. Bekledi.

Barrett jüri üyelerinden yana dönmüştü. Bir an durdu. Sonra hızla tanıktan yana döndü. «Bayan White, size ilk okuduğum parça Sterne'nin İtalya ve Fransa'da Duygusal Bir Gezi adlı eserinden bulabildiğim en açık parçaydı. Parçanın müstehcen olmadığını söylediniz. Oysa 1819'da kitap Vatikan tarafından müstehcen bulunmuş ve bütün dünyada yasaklanmıştı. İkinci parça Flaubert'in, üzerinde bir hayli tartışılan Madam Bovary romanından alınmıştır. Bu parçanın da müstehcen olmadığını söylediniz. Oysa 1856'da bu kitap Fransa'da yayınlandı. Müstehcen görüldüğü için mahkemeye verildi ve 1954 yılına kadar Amerika Birleşik Devletleri'ndeki bazı gruplar tarafından boykotla karşılandı. Üçüncü parça Dreiser'in Kız Kardeşim Carrie'sinden alınmıştır. Bunun da müstehcen olmadığını söylediniz. Oysa kitap 1900'de Boston'da boykot edildi; daha büyük tepkiler doğurmasın diye toplatıldı. Müstehcen saydığınız tek parçaya, sonuncuya gelince, bu Kutsal Kitabın Tevrat bölümünden alınmıştı.»

Bir an Bayan White bembeyaz kesildi. Ne yapacağını, ne söyleyeceğini şaşırdı. Gözle görülür bir çaba harcayarak kendine gelmeye çalıştı. «Bu, bu çok... çirkin bir oyun,» diye kekeledi.

Barrett onun bu perişanlığını görmezlikten, anlamazlıktan geldi. «Bayan White, hâlâ kendinizi neyin müstehcen olup neyin olmadığı konusunda bir otorite olarak hissediyor musunuz?» diye sordu.

Bayan White derin derin düşünmeye başlamıştı şimdi. «Aynı sayılmaz... Okuduğunuz şeyi İncil'in çeşitli bölümlerinden seçtiniz... Ayırdınız.»

Yargıç söze karıştı. «Bayan White, yalnızca savunma avukatının sorusuna cevap vermelisiniz...»

Barrett yargıçtan yana döndü, «Efendim,» dedi. «Hiç bir şekilde tartışmaya girmek istemiyorum. Oysa tanık beni yalancı çıkarmaya, kendisine bir oyun oynadığımı kanıtlamaya çalışıyor. İzin verirseniz bu suçlamaları yanıtlayayım, görüşümü daha açık bir şekilde anlatayım.»

«Devam edin,» dedi Yargıç Upshaw.

Barrett tanığa bir an baktı. «Bayan White, 1895 yılında Kansaslı bir adam mektuplarla müstehcen yazıları çeşitli adreslere yolladığı için tutuklandı. Duruşmada bu müstehcen parçaların Kutsal Kitaptan alındığı ortaya çıktı. Dediğiniz gibi bir parça, bütünün dışında okunup incelendiği zaman müstehcen bir anlam kazanır. 1928'de Radclyffe Hall Yayınevi iki cüzzamlı üzerine yazılmış hazin, dokunaklı, Yalnızlık Kuyusu adlı bir roman yayınladı. Kitapta ne aşırı seks sahneleri, ne de kaba, açık saçık bir söz vardı. Yalnızca toplumdan kadınlar arasındaki sapıklığa hoşgörüyle bakılması rica ediliyordu. Yine de kitaptan alınan bir tek cümle romanın cezalandırılmasına neden oldu. Satıştan kaldırıldı. Cümle şuydu: 'Ve o gece onlar birbirlerinden ayrılmadılar.' Altı kelimelik bir cümle bütün bir kitabın suçlu görülmesine yetti. Evet, Bayan White bu konuda aynı kanıdayız. Hiçbir eser içinden seçilip ayrılan parçalarla yargılanmamalı. Bütün romanlar, İncil'de dahil, bir bütün olarak incelenmeli. Size bu parçaları okumaktan amacım, yalnızca sizin için değil, herkes için bir eserin müstehcen olup olmadığına karar vermenin güçlülüğünü göstermek içindi. İncil konusunda sizinle aynı düşüncedeyim. Bir an için olsun İncil'in müstehcen olduğunu düşünemem. Oysa bizimle aynı kanıda olmayanlar da var. Havelock Ellis, 'İncil'de onu mahkûm edebilecek pek çok müstehcen pasaj vardır,' demiştir. Üstelik Ellis'in yaptığı incelemelerden İncil'in birçok bölümünün çocuklar ve gençler üzerinde cinsel uyarmalar, şaşkınlıklar yarattığı ortaya çıkmıştır. Ama İncil bir bütün olarak alınırsa edebi bir değere sahiptir. Çünkü haya-

tı bütün çirkinlikleri ve güzellikleriyle ortaya koyar. Seksle ilgili bölümleri zararlı sayılmaz, çünkü hayatın, gerçeğin ta kendisidir, doğrudur. Bu yüzden Bayan White...»

Bayan White gittikçe sinirleniyordu. «Ama beni şaşırtmak için İncil'i pis bir şey gibi gösterdiniz.»

«Yalnış düşünüyorsunuz. Ben İncil'i pis, çirkin, kötü yapamam. Size okuduklarım kendi uydurduklarım değildi. İncil'in içinden bir parçaydı. İnsanlar o devirlerde de sevişiyorlardı...»

Elmo Duncan ayağa fırladı. «İtiraz ediyorum, efendim. Bay Barrett ileri gidiyor. Konu tartışmaya yol açıyor.»

«İtiraz kabul edilmiştir.»

«Özür dilerim, efendim,» dedi Barrett.

Oysa Bayan White konuyu kapatmak niyetinde değildi. Elinin tersiyle fotokopileri şöyle bir itti. Barrett'i azarlamaya başladı. «Flaubert'e, Dreiser'e ve Stern'e gelince... Onların yazdıkları kitaplar beni ilgilendirmez. Bizi ilgilendiren Yedi Aşk Dakikası... Bunda hayat İncil'deki gibi yansıtılmıyor. Sapık bir kafadan çıkma iğrenç bir roman.»

Barrett yargıcın tartışmayı kesmek için soruşturmayı durdurmaya niyetli olduğunu görüyordu. Ama yargıç, Barrett'in devam etmek istediğinde olduğunu görünce sustu. Barrett'e devam edebileceğini göstermek için başını salladı.

«Bayan White, artık Yedi Aşk Dakikası'na dönelim.»

Sonra gidip masadan Jadway'in kitabının duruşma için hazırlanan kopyasını aldı. Kitabın başındaki bölümlerden birini açtı. Burasını işaretledi. Sonra son bölümlerine gitti. Orasını da işaretledi. Romanı Bayan White'ye verdi.

«Göreceğiniz gibi, Bayan White,» dedi. «Romanın iki bölümünü işaretledim. İkisi de birer sayfadan ibaret. Sizden bu parçaları yüksek sesle okumanızı rica ediyorum.»

Kitap Bayan White'nin kucağında açık duruyordu. İlk parçaya şöyle bir göz gezdirdi. Sonra da ikinciye... Birden kitabı sert bir hareketle kapadı. Barrett'e uzattı. «Bunu yüksek sesle okumayı reddediyorum. Neden okuyacakmışım?»

«Jüri için durumu daha aydınlığa çıkarmak istiyorum.»

Yargıç tanığa doğru döndü. «Savunma avukatının isteği yerinde, Bayan White,» dedi. «Ama istemediğiniz bir şeyi yap-

mak zorunda değilsiniz, tabii.»

«Okumak istemiyorum. Bay Barrett okusun.»

Barrett omzunu silkti. «Öyleyse teklifimden vazgeçiyorum, efendim. Jüri sözü geçen pasajları belki de çok iyi biliyordur. Ben tanığı bu iki parça üzerine sorguya çekeceğim. İzin verirseniz.»

«Devam edin,» dedi yargıç.

Barrett bir kez daha tanığa döndü. Artık o pembe beyaz yüz sevimliliğini yitirmişti. «Bayan White, vasat bir kişi olarak bu pasajlara itirazınız nedir?»

«Bir kere kullandığı dil. İğrenç, pis kelimeler var.»

Barrett durakladı. Kafasından psikanalist Dr. Eberhard ve Phyllis Kronhausen'in uyarmaları geçiyordu: Eğer bir hastayı kullanmaktan kaçındığı bir kelimeyi, bu kelimeye duyduğu günah, ayıp düşüncesini kafasından silmeden söyletmeye çalışırsanız ona iyilikten çok kötülük yapmış olursunuz. Ama bir hasta suçluluk duygusundan kurtarılırsa durum değişir. İyi ama vasat bir vatandaşın utanç, ayıp duygusu nasıl giderilirdi? Yedi Aşk Dakikası'ndaki kelimelerin, deyimlerin açıkça tartışılması gerekiyordu. Yavaş yavaş, alıştıra alıştıra yapmalıydı bu işi.

«Bayan White büyük Çin filozofu Konfüçyüs şöyle yazmış: 'Eğer dil gerektiği gibi kullanılmazsa, o zaman söylenen şey, istenileni anlatmaz. Eğer söylenen bir söz anlatılmak istenileni kastetmiyorsa, yapılması gereken iş yapılmamış demektir. Yapılması gereken iş yapılmazsa ahlak ve sanat kötüye gider, kokuşur. Ahlak ve sanat çürürse adalet yerine getirilmez. O zaman insanlar şaşkınlık içinde kalır.' Bu düşünceyi kabul ediyor musunuz?»

Tanık dikkatli, tedbirli olmaya çalışıyordu. «İnsanların kastettikleri şeyi söylemelerini isterim.»

«Yazarların seks üzerine yazarlarken ne demek istediklerini söylemeleri gerektiğini düşünüyor musunuz?»

«Evet. Ama bunu uygunsuz kelimeler, o kitaptakiler gibi sözcükler kullanmadan yapabilirler.»

«Evet. Ama daha açık konuşur musunuz lütfen? Yedi Aşk Dakikası'nda sizi inciten kelimeler hangileridir?»

«Şimdi bunları burada tekrarlayacak, ağzıma alacak deği-

lim.»

«O halde bu sözcükleri gösterin. Neye itiraz ettiğinizi iyice anlamak istiyorum.» Kitabı açıp tanığa uzattı. Bayan White eğildi. Sayfayı gözden geçirip kelimeleri parmağıyla gösterdi. «Pekâlâ, Bayan White,» dedi Barrett. «Yardımcı olmaya çalışıyorsunuz. Bunun için size teşekkür ederim. Burada gösterdiğiniz kelimelerden ikisi de cinsel birleşmeyi doğrudan doğruya belirtiyor diye itiraz ediyorsunuz, değil mi?»

«Son derece pis kelimeler.»

«Eğer yazar, 'birlikte yattılar,' 'içli dışlıydılar' ya da 'aşk yaptılar,' diye yazsaydı daha mı iyi olurdu, Bayan White?»

«Elbette. Ne demek istediğini aynı derecede iyi anlardım.»

«Ama yanılabilirdiniz de. Eğer Cathleen'le erkek arkadaşı yatsalar, aşk yapsalar, içli dışlı olsalar, yalnızca cinsel birleşmeden başka bir şey yapıyor da olabilirlerdi.» Barrett durdu. «Bayan White, cinsel birleşme kelimesi bu özel davranış için kullanılan en yerinde, durumu en iyi anlatan sözcüktür. Bu kelimenin kullanıldığı bir cümlede romanın kahramanlarının ne yaptığı üzerine bir yanılma olmaz. Aynı anlama gelen ve size aynı şeyi düşündüren eş anlamdaki bir kelime yerine bunun kullanılmasına niçin karşı koyuyorsunuz?»

«Çünkü aklı başında, terbiyeli bir insan bu sözcüğü kullanmaz,» dedi Bayan White. Sonra gururla ekledi. «Hatta bunlar sözlükte bile yok.»

Barrett jüriyi kendi safına çekmek istiyordu. Bu yüzden tanığın son cümlesi üzerinde durdu. «Sözlük konusunda haklısınız, Bayan White. Dr. Johnson'ın İngiliz Dili Sözlüğü'nden tutun Oxford Sözlüğü'ne ve Random House Sözlüğü'ne kadar bakın, cinsel birleşmeyi doğrudan doğruya belirten kelime yoktur. Çünkü sözlüğü hazırlayanlara göre, bu sözcük bazı okuyucularda zararlı, aksi etkiler yaratabilir. Yine de insanların görgü ve bilgileri arttıkça bu kelime sözlüklere alınmaya başladı. Eric Partridge'nin İngiliz Argosu Sözlüğü'nde bu ve buna benzer kelimeler var. Üstelik karşılığı verilip tanımı yapılmış.' Cinsel birleşmede bulunmanın kökünü biliyor musunuz?»

«Hayır, bilmiyorum.»

«Kelimenin onurlu bir tarihi vardir. Partridge'ye göre 'cin-

sel birleşme' çarpmak, birine vurmak anlamına gelen Almanca bir kelimeden türemiş. Lord Kennet'e göre, kelime meyva vermek, döllenme, mutluluk anlamına gelen Latince bir sözcükten alınma. Bu yüzden, 'birbirimizin hoşuna gittik ve bir meyva verdik... mutluluk içinde döllendik ve çoğaldık.' Bunu yapabilmek için cinsel birleşmede bulunuruz. Doğrusunu isterseniz, Bayan White, eğer D.H. Lawrence'ı, Shakespeare'i, Joyce'u, Burns'ü okumuş olsaydınız, bu kelimeyle Yedi Aşk Dakikası'ndan çok önce tanışırdınız... Gösterdiğiniz ikinci sözcük, 'Sivri uçlu alet.' Bu kelime yıllar boyunca çeşitli anlamlar kazanmıştır. Oxford Sözlüğü'nde bu kelimenin 1592 yılında 'penis' anlamında kullanıldığı yazılı. Kelime ucu sivri, delen, iten, herhangi bir şey için kullanılır. Ve Shakespeare bu kelimeyi aynen J J Jadway'in kullandığı anlamda, yani erkek cinsel organı olarak kullanmış. Bu kelimenin hâlâ müstehcen olduğunu düşünüyor musunuz?»

«Evet.»

«Sizi inciten öteki kelime, kuş, musluk ya da erkek penisi anlamına gelen 'horoz' sözcüğü. Büyük oyun yazarı Beaument' la Fletcher birlikte yazdıkları Ülkenin Geleneği piyesinde bu kelimeyi kullandılar. Kaba bir kelime olduğunu söylerseniz kabul ederim ama müstehcen olduğunu ileri süremezsiniz.»

«Ben müstehcendir diyorum.»

«'Prezervatif' sözcüğüne de itiraz ediyorsunuz, değil mi?»

«Evet, ediyorum.»

«'Prezervatif' cinsel ilişki sırasında hastalıklardan korunmak için penise takılan, genellikle lastikten yapılmış bir güvenlik kılıfı diye tanımlanıyor sözlüklerde. Bu kelimelerde müstehcen ya da duyguları incitecek ne var bilmiyorum. 1560 yılında Dr. Fallopia ilkel şekilde bir prezervatif yaptı. Kaba bir kumaştan yapılmıştı, pek kullanılmadı. Sonra on sekizinci yüzyılda bir İngiliz doktor kuzu derisinden aynı şeyi yaptı. Jadway'de kitabında prezervatif kelimesini kullanmak zorundaydı. Çünkü o devirde doğum kontrol hapları ya da diyaframlar yoktu.»

Bayan White'nin dudakları kısılmış, incecik olmuştu.

«Bayan White, beni anlamanızı rica ediyorum. Kaba, argo kelimelerin kullanılmasının savunmasını yapmıyorum. Bu sözcükleri kullanmanız ya da duymanız gerektiğini söylemek iste-

miyorum. Ben kendim kadınlı erkekli bir toplulukta bu tür kelimelerin kullanılmasına karşıyım. Chaucer'dan Jadway'e kadar birçok yazar gerçekçi olmak, yazdıkları konuya sadık kalabilmek için bu sözcükleri kullanmışlardır. Bir kitabı elinize aldığınızda onunla yalnız kalırsınız. Siz ve kitap baş başasınız. Aranızda bir başka kişi yoktur. Kitabı ister okur, ister okumaz bir kenara atarsınız. İşte Jadway'in istediği böyle bir özgürlüktü.»

«Ben böyle bir özgürlük istemiyorum. Ben bugünkü ahlakın, özellikle gençlerin ahlakının bozulmamasını, korunmasını istiyorum.»

«Bayan White, okullarımızdaki gençlerin bu tür sözcükleri okuyunca bozulacaklarına içtenlikle inanıyor musunuz?»

«Elbette. Korkunç bir şey bu. Üstelik zararlı. Konuşurken bu kelimeleri kullanıyor, duvarlara yazıyorlar. Neden yapıyorlar bunu? Kimi suçlamak gerek? Ben söyleyeyim. Çünkü Yedi Aşk Dakikası gibi kitapları okuyup bilgi ediniyorlar. J J Jadway gibi kötü, iğrenç kişiler tarafından ipnotize ediliyorlar.» Sustu. Sonra muzaffer bir tavırla, «Böyle argo kelimeleri kullanmalarına başka hangi neden olabilir?» diye sordu.

«Bayan White, gerçi soruları benim sormam, sizin cevapvermeniz gerek ama bunu yanıtlamaktan hoşnut olacağım. Tabii izin verilirse.» Yargıçtan yana baktı. Duncan'ın itiraz etmesini bekledi. İtiraz eden çıkmadı. Devam etti. «Bayan White, bugün gençlerimizin gerçekçi kitaplardan kötülük, pis kelimeler öğrenmediklerini savunan birçok bilim adamı var. Aksine bu pis, kaba kelimeleri gençler anne babalarının kendilerine kabul ettirmeye çalıştıkları hayat tarzına, ahlak görüşüne karşı koymak için kullanıyorlar. Çünkü gençler daha ileri görüşlü, daha uyanık. Eskimiş, modası geçmiş inançlar ve geleneklerle ipnotize edilmeye çalışıldıklarının farkındalar. Kaba, iğrenç dediğimiz kelimeleri kullanarak isyan ediyorlar. Sözcükler, daha sağlıklı, daha iyi bir toplumun yaratılmasını gerçekleştirmek umuduyla ortaya çıkıyor yalnızca. Başka nedeni yok. Sorunuzu cevaplandırabildim mi, Bayan White?»

«Hayır, olmadı. O pis kitaplar olmasa çocuklar bu kelimelerin çoğunu bilmeyecek, öğrenmeyecekler.»

«Bilmeyecekler mi? İlk kitap yayınlanmazdan önce, eski

Anglo-Saksonlar bu kelimeleri kullanıyorlardı. Üstelik Amerika' nın her yerindeki her çeşit sınıftan insan bunları biliyor, kullanıyor. Bu iki sahnede sizi inciten başka ne var?»

«Anlattığı şey. O kadının yaptığı şey. Yazar... Yazar bunları yazmak zorunda değil.»

«Bakalım, Cathleen ilk sahnede ne yapıyor... On sekiz yaşında olduğu, bir erkek özlediği günleri düşünüyor. Oysa cinsel bir rahatlık da istiyor. Yüksek sesle okuyalım: 'Sonunda Cathleen soyundu. Şimdi onu böyle kavuran, yakan şeyin elbiseleri olmadığını anlıyordu... Derisi, eti alev alevdi. Hepsinden çok acı veren şey, bacaklarının arasındaki yanmaydı. Bunun önüne geçmeliydi, yoksa ölecekti. Yatağın kenarına oturdu. Yanmayı azaltmak için kalçalarını, bacaklarını birbirine sımsıkı yapıştırmış ileri geri sallanıyordu. Sonunda ıstırabı dayanılmaz bir hal aldı. Dakikalarca bu şekilde devam etti. Sonra titreyerek kendini geriye, yatağın üzerine bıraktı. Hareketsiz yattı. Eli karnına gitti, yavaş yavaş ilerleyerek eli daha aşağılara kaydı. Sonunda parmakları çiçeğe benzeyen açıklığı buldu. Bunu önce yavaş yavaş, sonra hızlı hızlı ovuşturdu...'» Barrett tanığa baktı. «Roman kahramanının yaptığı şey çok basit, Bayan White. Kendi kendini tatmin yoluna gitmiş.»

«Müstehcen bu! Okuyucu üzerinde zararlı etki yapar!»

«Ama kitap bütün olarak alınırsa bunun yararlı bir tarafı var. Sonra kadının üstte, erkeğin üstünde oturarak cinsel ilişkiye hazırlanmaları...»

«Son derece müstehcen.»

«Siz bunları toplumun dışında kalan davranışlar olarak mı görüyorsunuz?»

«Evet.»

«Peki, cinsel boşalım ya da rahatlık bulmak için erkek arkadaşı olmayan bir genç kız ya da kadının ne yapması taraftarısınız, Bayan White? Ve ortalama olarak her kadın kocasıyla yatağına girdiğinde ne yapar?»

«İtiraz ediyorum, efendim,» diye atıldı Duncan. «Bu şekilde bir soru gereksiz.»

«İtiraz kabul edilmiştir.»

Barrett başını salladı. «Pekâlâ, Bayan White, şimdi sizi ele

alalım. Belki de bize kendi cinsel deneyimlerinizden sözedebilirsiniz...»

«İtiraz ediyorum...» Duncan'dı yine.

«Kabul edildi.»

«Bayan White, Amerika Birleşik Devletleri'ndeki vasat bir genç kızın cinsel yönden kendini tatmin etmeye gitmediğini mi düşünüyorsunuz? Dr. Alfred Kinsey'in kadınlar üzerine yaptığı incelemelere göre, kadınların onundan altısı yaşamlarının bazı dönemlerinde kendi kendilerini tatmin etmişlerdir, yüzde kırk beşi de üç dakika içinde cinsel boşalıma ulaşmışlardır; yüzde doksan biri erkek cinsel organını elleriyle ya da ağızlarıyla tahrik etmişler, yüzde elli dördü erkek arkadaşlarının üzerine çıkarak cinsel boşalıma ulaştıklarını itiraf etmişlerdir. Ve...»

«İtiraz ediyorum, efendim,» dedi Duncan. «Soruşturma tartışmaya döküldü.»

«İtiraz kabul edildi.»

Barrett tanığa, sonra da Duncan'a baktı. Sonra Yargıca döndü. «Tanığa sorulacak başka sorum yok, efendim.»

Barrett savunma masasındaki yerine, Zelkin'in yanına oturdu. Bu soruşturmada kendini tatmin ettiğini ama jüriyi gücendirdiğini biliyordu. Hukukta okurken kafasına sokulmaya ısrarla çalışılan kuralı tümüyle bozmuştu. Savunmada tanığı değil jüriyi gözönünde bulundurması, onların üzerinde iyi bir etki bırakması gerektiğini aklından çıkarmıştı. Duygularına kapılmış, orta sınıfın sözcüsü, namus simgesi sayan bu kadın karşısında kontrolunu kaybetmiş, savunma avukatı görevini unutmuştu. Burasının bir okul değil, duruşma salonu olduğunu aklından çıkarmıştı.

Şimdi cesaretini yitirmiş, yorgun bir halde günün son tanığını sorguya çeken Duncan'ı dinlemeye çalışıyordu. Soruşturma sırasında bir gariplik, bir birbirine uymazlık dikkatini çekti. Daldığı uyuşukluktan kendini kurtararak dikkatini çeken şeyi not etti.

Tanığı sorguya çekerken bunu açığa çıkarıp anlamak istiyordu. Ama sonra vazgeçti. Çünkü dikkatini çeken şeyden emin değildi. Bunu kafasının en gizli köşesine itti. Bu gece bunu düşünecek, cevabını kendisi bulmaya çalışacaktı. Eğer haklıysa

savunma kürsüsünün eline taptaze bir delil, bir umut ışığı geçecekti.

***

O gece dokuz sıralarında Barrett saatlerden beri incelediği uluslararası almanağı birdenbire kapadı. Açık kapıdan bitişik odadaki Zelkin'e neşeyle seslendi.

Zelkin alelacele yanına geldi.

«Ne var, Mike?»

«Abe, bana 'anakronizim' ne demektir anlatır mısın?»

«Anakronizm mi? Elbette. Tarih hatası yapmak.»

«Ya da Webster Sözlüğü'ne göre, 'olayların birbirine göre kronolojik olarak yanlış sıralanması.' Evet, Abe son tanık Van Fleet'in tanıklığı sırasında bir değil, iki tarih hatasına rastladım. Duruşma sırasında kuşkulandım ama incelemeden ortaya koymak istemedim. Şimdi durumundan eminim. Her şeyi yerinde inceledim.»

«Bunda bu kadar heyecanlanacak ne var?»

Barrett yerinden fırladı. «Beni dinle Abe, şaka etmiyorum. Bunda iş var. Duruşma sırasında Colombia Üniversitesinden Dr. Hiram Eberhart'ın Ana Akımın Dışı adlı eserinden sözedildi. Hatırlıyorsun değil mi?»

«Evet.»

«Eberhart, Jadway'in hafif sıklet boks maçını dinlediğini, sonra maçın bir aşk sahnesine ne çok benzediğinden sözettiğini, sözlerine Miller'in Yengeç Dönencesi kitabını da eklediğini anlattığını anımsıyorsun değil mi?»

«Evet.»

«Pekâlâ, Abe, ilk anakronizm şu: Önce Jadway ne zaman öldü?»

«Şubat 1937'de.»

«Tamam. Jadway intihar etti ve isteği üzerine ölüsü yakıldı. Oysa Eberhart, Jadway'in Miller'in Yengeç Dönencesi'nden sözettiğini anlatıyor. Bu kitabı Obelisk Yayınevi ancak 1939'da yayınladı. Uzun sözün kısası, Jadway ölümünden iki yıl sonra bir arkadaşıyla oturmuş bu kitaptan sözediyor. Hoşuna gitti mi?»

Zelkin, «Pek güvenilir bir şey değil. Belki de tanık Dr. Eberhart'ın sözlerini, tarihi yanlış anladı,» dedi.

«Olamaz. Sevgili kütüphaneci arkadaşım Rachel Hoyt yerinde inceledi. Anlatılanlar kelimesi kelimesine doğru.»

«Yine de güvenilir değil,» diye ısrar etti Zelkin. «Dr. Eberhart yazısında olağan bir hata yapmış, 1939'da yayınlanan Yengeç Dönencesi'nin 1934'te yayınlanan Oğlak Dönencesi'yle karıştırmış olabilir.»

«Ben senden bir adım ötedeyim. Ben de böyle bir hatanın kolaylıkla yapılabileceğini düşündüm. Ama şuraya bak, Jadway şubat 1937'de ölüyor. Ölüsü yakılıyor. Ve çok güvenebileceğimiz bir kişi, Dr. Eberhart, Jadway'in bir boks maçını izlemesine tanık oluyor ve onunla konuşuyor. Bu maç Louis ile Braddock arasında. Louis, Braddock'u ne zaman nakavt etmişti? Joe Louis, Jim Braddock'u 1937 haziranında Chicago'da yapılan maçta yendi. Anladın mı? Haziran ayı, 1937. Demek ki Jadway öldüğü sanılan tarihten dört ay sonra bu boks maçını izledi. Nasıl buldun?»

Zelkin elindeki kahve fincanını masanın üzerine bıraktı. «Şimdi daha iyi oldu.»

«Ünlü Dr. Eberhart ikinci bir kez yanılmış olabilir. Ama tanınmış bir bilim adamının bir paragrafta iki kez hata yapmasını akıl almaz. Hele yazılar tekrar tekrar inceleniyorsa. Diyelim, Dr. Eberhart yanılmadı. O halde Jadway, Cassie McGraw'un, Christian Leroux'un ve Peder Sarfatti'nin anlattıklarına göre, 1937'nin şubat ayında ölmedi. Çünkü bundan dört ay sonra Jadway'i karşımızda buluyoruz. İki yıl sonra da Eberhart'la Miller'in kitabını tartışıyor. Geriye dönmek gerekiyor.»

«Dr. Eberhart hâlâ sağ mı?»

«Elbette. Hâlâ Colombia Üniversitesinde. Doğrusunu ondan öğrenebiliriz. Telefon et, uyandır, ne yaparsan yap, ona kendisiyle çok önemli mesleğini ilgilendiren bir konuda konuşmak istediğimi söyle.»

«Yatağından fırlayacağından eminim.»

«Onu bir an önce görmeli, gerçeği öğrenmeliyim. Durum aleyhimize. Ne kadar çabuk harekete geçersek o kadar iyi. Ne dersin, Abe?»

«Ne diyeyim istiyorsun? Yolculuk etmekten hoşlanan bir ortağım var. Denize düşen yılana sarılır. Pekâlâ, yarın duruşmaya ben çıkarım. Yalnız Jerry Griffith'i kürsüye çıkarmalarından önce burada ol. O senin işin.»

«Merak etme. Teşekkürler, Abe.» Barrett bir an düşündü. «Jadway 1937'de ölmemiş. Tanrım, bana yardım et.»

VIII

Barrett, Dr. Hiram Eberhart'ın karşısına oturduğunda, giyotinin önünde diz çöken bir soylu kişinin başını kesmeye hazırlanan bir on sekizinci yüzyıl celladı gibi metin hissediyordu. Tek düşüncesi, gerçeği öğrenmek, adaleti yerine getirmekti.

Oysa şimdi Dr. Eberhart'ın başı kesilmiş, duyguları felce uğramış gibiydi. Mike Barrett pişmanlık duymaya başlamıştı.

New York'taki görkemli Century Kulüp'te karşılıklı oturuyorlardı. Dün gece Dr. Eberhart'ı telefonla bulamamışlardı. Daha sonra bulduklarında da bilim adamının merakı her şeyi üstün gelmiş, Mike Barrett'i üyesi olduğu bu kulübe davet etmişti.

Barrett bir anını olsun ziyan etmemişti. Çantasını açarak ev sahibine amacını anlatmış, ona elindeki belgeleri göstermişti. Duruşma sırasında bir tanığın düştüğü çelişkiyi ayrıntılarına kadar anlatmış, sonra da Eberhart'ın yazısına değinmişti. Şimdi giyotini indirmenin tam zamanıydı.

«İki tane beklenmedik tarihsel yanılgı Dr. Eberhart. Jadway 1937'nin şubat ayında öldü. Burada Louis - Braddock maçını izlediğini yazmışsınız. Ölüm tarihinden dört ay sonra oluyor bu. Üstelik Jadway'le, Jadway'in ölümünden iki yıl sonra yayınlanan Yengeç Dönencesi üzerinde de konuşmuşsunuz. İşte hepsi burada, efendim.

Barrett giyotinin kurbanını başsız bırakmak için on saniyeye ihtiyacı olduğunu okumuştu. Dikkatli bir hazırlıktan sonra Barrett'in, Dr. Eberhart'ı tuşa getirmesi de ancak bu kadar zaman almıştı.

Dr. Eberhart kelimenin tam anlamıyle bir bilim adamıydı. Belki birçok şeyi bilmiyordu, birçok şeyden haberi yoktu ama kendi konusunda bilmediği hiçbir şey yoktu. Züppe, basit bir kişi değildi. Konusu üzerinde tam bir otoriteydi.

Şimdi perişan bir haldeydi.

«Emin misiniz, Bay Barrett? Bir de ben göreyim, öyle olmaması gerek.»

Barrett'in notlarını almıştı eline.

«Bay Barrett, böyle bir şey başıma ilk kez geliyor. Yalnızca bilime adadığım onca yıldan sonra yazılarımda böyle bir çelişkiye düştüğüm ilk kez görülüyor. İnsan hatasız, kusursuz olmaz demiyorum ama çalışmalarımda çok titiz ve dikkatliyimdir. Yazılarımı tekrar tekrar gözden geçiririm. Üniversitedeki edebiyat derslerinde devamlı okunulan dört ders kitabım var. Bu cilt daha geçen yıl yayınlandı. Tamamlanması on yıl sürdü. Yayınevi sahibinin itirazına rağmen eserimi üç kez geri alıp yeniden kontrol ettim. Şimdi bu korkunç hata. Jadway'in ölüm tarihi bana gereksiz bir ayrıntı gibi görünmüştü. Yazdığım bilgiyi kendisinden aldım. Jadway'in konuşmasını tepye almıştım. Hata yalnızca benim. Kaynak için hiçbir şey söylenemez.»

«Kaynak mı?» dedi Barrett. «Yazdığınız yazıda dip notu yoktu. Jadway konuşurken sizin de onun yanında olduğunuzu sanıyordum.»

«Hayır, değildim. Şimdi çok iyi hatırlıyorum. Bu anektodu bana kaynağını belirtmemem koşuluyla söylemişlerdi. Kaynak, Jadway'in o sıralarda çok yakın arkadaşı olan biri... Tümüyle güvenilir bir kişi.»

«Kaynak dediğiniz kişi kimdi?»

«Beni yanlış yola sevkettikleri için bu adı vermekte bir sakınca görmüyorum. Jadway'i Paris'ten tanıyan Sean O'Flanagan adlı bir şair.»

«Sean O'Flanagan,» diye mırıldandı Barrett. «Bu adı duydum.» Nerden, kimden, nasıl duyduğunu hatırlamaya çalıştı. Sonra hatırladı. Olin Adams'dan duymuştu. «Evet,» diye Barrett konuşmasını sürdürdü, «O'Flanagan'la ben de görüşmek istemiştim ama olmadı. Telefonu yoktu. Adresi yoktu. Siz onunla nasıl buluştunuz? Ne zaman buluştunuz?»

«Üç yıl önce. Bir şans eseri oldu... Elime Greenwich Village'de yayınlanan bir şiir dergisi geçmişti. İçinde Jadway üzerine bir şiir vardı. Şiir dergisinin yayınlayıcısı O'Flanagan'di. Ne yazık ki, benim harekete geçmemden kısa bir süre önce dergi kapatılmıştı. Bana O'Flanagan'ın sık sık geldiği bir meyhaneyi gösterdiler.»

«Ve onu orada buldunuz?»

«İlk ziyaretimde değil. Üçüncüsünde buldum. Meyhanenin köşesinde yuvarlak bir masa vardı. O'Flanagan burasını kendine mal etmişti. Meyhaneci de buna göz yumuyordu. Çünkü O'Flanagan meyhanenin Ezra Pound'u gibiydi; oranın süsüydü. Ayrıca alkolik olduğunu, az bir geliri bulunduğunu, bununla geçinmeye çalıştığını öğrendim.»

«İçki içmesi...» diye Barrett onun sözünü kesti. «Belki de tarihleri karıştırması bundan ileri geliyor.»

«Sanmam,» dedi Dr. Eberhart. «Benimle bir öğleden sonra konuştu. Sarhoş değildi. Aklı başındaydı. Ve verdiği bilgiyi de inceden inceye anlattı. Jadway'in özel hayatına dair hiçbir şey sormayacağıma da söz almıştı. Yalnızca edebi yanını konuşacaktık. İşte konuşmamızın sonuna doğru o iki anakronizm hatası bulunan anekdotu O'Flanagan kendiliğinden anlattı.»

«O'Flanagan nasıl bir kişi?»

«Şimdi pek iyi anımsamıyorum ama bir parça köylü tavırlı, kötü giyinmiş bir yaşlı adam. Belki benden gençti ama çok daha yaşlı görünüyordu. Alkolik olduğu, sulu gözlerinden, kıpkırmızı burnundan belli oluyordu. Ama benim yanımda hiç içmedi. Sarhoş da değildi. Herhalde hâlâ yaşıyordur...»

«Yaşıyor,» dedi Barrett. «Yani bir hafta önce sağdı.»

«Güzel. O halde onu görür, bu durumu aydınlığa çıkarırsınız. Kokteyl saatinde Greenwich kasabasındaki o meyhaneye geldiğinden emindi. Öğleden sonra beş sıralarında. Eğer kendisini görür de doğru bilgiyi alırsanız, lütfen bana bildirin. Kitabımın ikinci baskısında hatamı düzeltmek isterim.»

«Size çok şey borçluyum, Dr. Eberhart. Sizi arayacağım. Meyhanenin adını hatırlıyor musunuz?»

«The Appopoet'ti galiba. Bildiğimiz gibi, bir orkestrası, dans pisti filan yok. Her kokteyl saatinde şiirler okunuyor, o kadar.

Size iyi şanslar dilerim.»

Meyhanenin telefon numarası New York telefon rehberinde kayıtlı değildi. Yepyeni bir buluştu bu Barrett için.

Akşama doğru bir taksiye atlayıp Greenwich kasabasına gitti. Arabadan Washington Alanına yakın bir yerde indi. Köyün Sesi adlı dergiden aldı. İçinde meyhaneden sözedilmiyordu. Barrett yanından geçen iki genç kıza sormak zorunda kaldı. Adresi öğrendi.

Dört blok yürüdükten sonra hedefine ulaştı.

Kaldırımın üzerine doğru uzanan hasır saçağın üzerinde meyhanenin adı yazılıydı: The Appopoet Bar giriş kapısına inen iki basamaklı bir merdiven vardı. Barrett merdiveni inip içeri girdi. Meyhane kalabalıktı. Sigara dumanları ortalığı bir sis perdesi gibi kaplamıştı. En dipteki duvara dayanmış, uzun saçlı bir genç elindeki kâğıttan şiir okuyordu.

Barrett amerikan bara doğru yürüdü.

Barmenin dikkatini çekmek için öksürdü. «Bana yardım edebilir misiniz acaba?» dedi. «Burada Sean O'Flanagan'la buluşacaktım.»

«Kendisi her zamanki masasında oturuyor,» dedi barmen, «Şurada. Bereli olan.»

«Teşekkürler,» dedi Barrett. Masadan yana yürüdü.

«Bay Sean O'Flanagan?»

Şair gözlerini boşluğa dikmişti. Bakışlarını yavaş yavaş Barret'ten yana çevirdi. «Evet, delikanlı?»

«Ben Mike Barrett'im. Los Angeles'ten geldim. Sizinle konuşmak istediğim bir konu var. Ortak bir dostumuz yolladı beni. Oturabilir miyim?»

«Benimle konuşmak istediğiniz konuya bağlı,» dedi O'Flanagan.

«Paris'teki yaşamınızı konuşmak istiyorum.»

«Siz şair misiniz?»

«Hayır, ben...»

«Şimdi şairler de kravat takıyorlar. Kıyafetlerinden ne olduklarını çıkarmak olanaksız.»

«Yazarlıktan, yazarlardan sözedeceğim. Size bir içki ikram edebilir miyim?»

O'Flanagan hemen hemen boşalmış kadehini gözden geçirdi. «Son cümleniz bir şiirdi, Bay Barrett. Oturun.»

«Teşekkür ederim.»

«Benden öğrenmek istediğiniz nedir?»

«Paris'te hangi tarihte bulundunuz?»

«1929'da gittim. Galiba 1938'e kadar kaldım. On yıla yakın kalmışım demek ki. Hayatımın en güzel yıllarını Paris'te geçirdim.»

«Paris'e bir daha gittiniz mi?»

«Hayır. Neden gideyim?» Kadehindeki içkiyi bir yudumda bitirdi.

«Bir tane daha söyleyin,» dedi Barrett.

O'Flanagan garsona bir işaret çaktı. Başını sallayarak Barrett'e teşekkür etti. «Ha nerdeydik?» diye sordu.

«Paris'te.»

«Paris, evet.»

Barrett adamın içkisinden içmesini bekledi. Sonra, «Bay O'Flanagan, J J Jadway'le Paris'te hangi tarihte karşılaştınız?» diye sordu.

Jadway'in adını duyar duymaz şair elindeki içki kadehini bıraktı.

«Jadway'i tanıdığımı da nerden çıkardınız?»

«Tanıdığınızı bilenler var. Bu sabah Dr. Hiram Eberhart'la konuştum. Sizi çok iyi tanıyor.»

«Kim?»

«Kendisi Kolombiya Üniversitesinde Profesördür. Ana Akımın Dışı adlı kitabında Jadway'den sözediyor. Bu konuda sizinle konuşmuş.»

«Evet, hatırlıyorum. Jadway'le neden ilgileniyorsunuz? Kitap mı yazıyorsunuz?»

«Size doğruyu söyleyeceğim. Ben avukatım. Jadway'in Yedi Aşk Dakikası adlı romanının savunmasını yapıyorum.»

O'Flanagan'ın yüzünde kaygı belirmişti. «Şu duruşma. Gazetelerden izliyorum. Savunma avukatı sizsiniz, ha? Canınıza okuyorlar anladığıma göre. Zavallı Jad.»

«Sizinle bunun için konuşmak istedim. Jadway'in yakın arkadaşlarından biri olduğunuzu duydum.»

«İşte ben de bu yüzden Jadway'den sözetmek istemiyorum, Bay Barrett. Bile bile ölüme sürüklendi. Artık sükûn içinde yatmalı mezarında. Bu kadarını haketti.»

«İyi ama insanlar onu rahat bırakmıyor. Ben onu savunmak, yalnızca kitabını değil, adını ve anısını da temize çıkarmak istiyorum. Çıkmaz sokağa girdim artık. Yardımınıza ihtiyacım var. Siz onun dostuydunuz, değil mi Bay O'Flanagan?»

«Cassie McGraw dışında güvendiği, sahip olduğu tek arkadaşıydım. Ona ilk kez Sylvia Beach'in kitabevinde rastladım. Bir gün kitabevine girdim. Jad ile Cassie oradaydılar.»

«Hangi tarihte?»

«1934'ün yazında. O sırada kitabını yazıyordu.»

«Christian Leroux, Jadway'in bu kitabı üç haftada yazdığını söyledi.»

«Leroux yalancının biri. Para için her şeyi yapar o.»

Barrett'in yüreği ağzına geldi. «Yani yalancı tanıklık mı yaptı?»

«Yalan söyledi demek istemiyorum. Ama pek dürüst bir insan değildir. Onu hiç sevmedim. Hâlâ da sevmem. Ondan sözetmek de istemiyorum.»

«Ama anlattıklarının çoğu doğru muydu?»

«Çoğu.»

«Jadway'in ölümü?»

«Genellikle doğru. Kitap piyasaya çıktı. Jadway'in bir arkadaşının kızı rezil oldu. Jadway'i suçladılar. Kitabı yüzünden. Sonra Jadway'in başı ailesiyle derde girdi. Çok duygulu bir insandı. Perişan oldu. Sonunda da intihar etti. Bunların hepsi bilinen şeyler.»

«Ne zaman intihar etti?»

«1937 yılı şubat ayında öldü. Tanrı rahmet eylesin.»

«1937 yılı şubat ayında mı? İşte ben sizinle asıl bunu konuşmaya geldim.»

Barrett şairin kuşkulu bakışlarını üzerinde hissediyordu. Çantasını açıp Dr. Eberhart'ın kitabını çıkardı. Gereken sayfayı açtı. Altı çizili satırları O'Flanagan'a gösterdi.

O'Flanagan satırları okuduktan sonra Barrett'e baktı. «Ne var bunda?» diye sordu.

«Dr. Eberhart'a, 1939 yılında Louis-Braddock maçını Jadway'le tartıştığınızı, hatta Yengeç Dönencesi'nden sözettiğinizi anlatmışsınız.»

«Anlatmışımdır.»

«O halde bunu bana açıklar mısınız? Jadway şubat 1937'de öldü. Peki, ölümünden dört ay sonra bir maçı nasıl dinler ve bir arkadaşıyla bu tarihten iki yıl sonra yayınlanan bir kitabı nasıl konuşabilir?»

O'Flanagan cevap vermedi. Barrett'e boş boş baktı. Kadehindeki içkiyi sonuna dek dikti. Sonra, «Belki de bu Eberhart denen herif söylediklerimi yanlış anlamıştır.»

«Yanlış anlasa bile, Bay O'Flanagan, teype aldığı konuşma yanlış olamaz. Sizinle konuşurken yanında teyp varmış. Bu bandı bana iki saat önce dinletti.»

«Belki de ben hata ettim. Belki de sarhoştum.»

«Eberhart sarhoş olmadığınızdan emin.»

«O nerden bilebilir ki?»

«Bandda işittiğim sesiniz bende sarhoş olmadığınız izlenimini bıraktı.»

O'Flanagan homurdandı. «Zamanı karıştırmış olacağım. Mesele bu kadar basit. Tarihleri karıştırdım. Başka bir şey olamaz. Bir kadeh daha içki istiyorum.»

Barrett yanından geçen garsonu kolundan yakaladı. İçkileri ısmarladı.

«Bay O'Flanagan Jadway'in ölüm tarihinde de yanılamazsınız ki? Belki de daha sonra, sözgelişi 1939'da ya da 1940'da ölmüştür?»

«Olamaz. Tarihi çok iyi hatırlıyorum. Cenaze törenini hatırlıyorum. O sırada hep Cassie ile beraberdim.»

İçkiler geldi. O'Flanagan içki kadehini önüne çekti. Barrett saldırıya başka yoldan girişmeye karar verdi. «Cassie ile beraberdiniz. Peki, Cassie'ye ne oldu?»

«Paris'ten ayrıldı.» O'Flanagan hem içkisini yudumluyor, hem de konuşuyordu. Artık bakışları bulanıklaşmaya, dili peltekleşmeye başlamıştı. «Amerika'ya döndü.»

«Çocuğa ne oldu?»

«Judith'e mi? Bir seferinde, galiba on yıl önce bir kart aldım ondan. Evlenmek için California'ya geçeceğini yazıyordu. Başka bir haber alamadım.»

«California'nın neresine?»

«Ben ne bileyim.»

«Cassie McGraw'un bir başkasıyla evlendiği, Detroit'e yerleştiği söylendi. Başka bir şey biliyor musunuz?»

«Paris'ten ayrıldıktan sonraki hayatı üzerine hiçbir şey bilmiyorum. Belki de çoktan ölmüş, kemikleri bile çürümüştür. Jadway'den sonra onun için hayat olamazdı. Jadway yakışıklı bir adamdı. Cassie de çok güzeldi. Tıpkı kitaptaki kadın gibiydi. Jadway kitabında Cassie'yi anlattı zaten. Çok iyi anlaşırlardı. Üçümüz Sen boyunda kol kola, şiirler söyleyerek gezinirdik.»

Barrett adamın sarhoş olmaya başladığını görüyordu. Acele etmeliydi.

«Bay O'Flanagan, bizim için duruşmada tanıklık eder misiniz? Bu zahmetiniz için size istediğiniz parayı veririz.»

«Ne verseniz yetmez. Çünkü Jadway üzerine konuşmam. Yeter artık. Jadway ile Cassie benim özel yaşamımın en güzel bölümünün kahramanıdırlar. Onları hiçbir şekilde, hiçbir şey karşılığında hortlatmak istemem.»

«Özür dilerim. Sizi bir daha rahatsız etmeyeceğim. Yalnız bir şey daha var. Kısa bir süre önce bu kentteki bir kişi, adı Olin Adams, size başvurmuş. Elinde Jadway'in mektupları olduğunu söylemiş. Satın almanızı istemiş. Siz paranız olmadığı için reddetmişsiniz. Daha sonra Olin Adams'a siz başvurmuş, gerekli parayı bulduğunuzu söyleyip mektupları satın almak istemişsiniz. Neden?»

«Neden mi? Neden olduğunu anlatayım. Parktown Kolejinin kütüphanesindeki O'Flanagan Elyazması Koleksiyonuna bu mektupları da katmak istedim. Ama ne yazık ki, geç kaldım.»

«Bu koleksiyonunuzu görmem mümkün müdür?»

«Kütüphane herkese açıktır. Belki de bu koleksiyonu görmek isteyen tek kişi siz olacaksınız.»

«Parktow Kolejine gidip bir bakacağım.» Barrett çantasını alıp ayağa kalktı. «Benimle konuştuğunuz için teşekkür ederim.»

«Giderken bana bir içki daha ısmarlayın.»

«Hemen.»

«Beni dinle, Barrett... Zamanını boşuna harcıyorsun. Jad hakkında fazla bir şey bulamayacaksın. Jadway zamanının çok ilerisindeydi. Hâlâ da öyle. Bu devir gelecek. O zaman Jadway'i takdir edecekler. Şimdilik zavallı adamı rahat bırakın. Kemiklerini sızlatmayın.»

Barrett, «Benim için yalnızca bu dünya var,» dedi, «Gelecekte başka bir dünya olabilir. Bay O'Flanagan, ben o dünyayı bekleyemem.»

Bundan sonrası daha kolay oldu. Barrett bir taksiye atladı. Plaza otelindeki odasına çıkar çıkmaz Parktown Kolejinin kütüphanesine telefon ederek sorumlu memur Virgil Crawford'la konuştu. Ertesi sabah saat onda buluşmak üzere randevu aldı.

Ertesi sabah bir Mustang araba kiralayarak, Kolejin yolunu tuttu. Kolej Boston'un elli mil dışındaydı. O'Flanagan Koleksiyonunu çok merak ediyordu. Parktown Kolejini umduğundan daha büyük ve modern buldu. Ona iki dakika kala kütüphane memuru Virgil Crawford'la el sıkışıyordu. Virgil Crawford, Barrett'i kütüphaneye götürdü. «Küçük kolejlerin hepsinde bu tip koleksiyonlar yoktur,» diye Crawford anlatıyordu. «Bir hayli para isteyen bir iştir. Parktown kütüphanesine Boston'lular yardımcı oldular.»

«O'Flanagan Koleksiyonunu neden kütüphaneye mal ettiniz?» diye Barrett sordu.

«Çünkü O'Flanagan buralı. Üstelik okulda öğretmenlik de yapmış.»

Geniş, ışıklı bir odaya girdiler. Camlı dolaplar ve kocaman bir masa vardı burada.

«İşte geldik,» dedi Crawford. «Kütüphanenin özel koleksiyonları bu camlı dolaplarda. Sean O'Flanagan Koleksiyonu madde madde kayda geçmiştir. Görmek istediğiniz nedir?»

«Ben aslında O'Flanagan hakkında bilgi almak istemiyorum. O'Flanagan, Paris'teyken Jadway'le arkadaşlık etmiş. Koleksiyonda bununla ilgili bir şeyler var mıdır acaba diye bakmak istiyorum.»

«Jadway,» dedi Crawford hayretle, «Yalnızca Jadway mi?»

«Evet.»

«Telefonda ne demek istediğinizi yanlış anladım galiba, Bay Barrett. Ben O'Flanagan'ı duruşmaya tanık olarak çıkaracaksınız sanıyordum. Jadway önemli bir eser bırakamayacak kadar genç öldü. Hele Yedi Aşk Dakikası'nın orijinal müsveddelerinin bile korunamamış olmasına acıyorum. O'Flanagan Koleksiyonunda Jadway'le ilgili bir şey bulacağınızı sanmıyorum. Kataloğa bir bakayım yine de.»

Crawford katalog çekmecelerine doğru gitti. Bir süre kartlara baktıktan sonra, «Bay Barrett, özür dilerim,» dedi. «Tahmin ettiğim gibi. Jadway'le ilgili tek bir satır yok.»

«O'Flanagan, Jadway'in en yakın arkadaşıydı. Mutlaka bir şey olmalı.»

«Evet, belki de mektupların şurasında burasında Jadway'in adı geçmiştir. Ama bunu bulmak için bütün koleksiyona bakmamız gerekir. İster misiniz?»

«Elbette.»

«Masalardan birine oturun. Zaten hepsi hepsi üç kutu. Ben size getireyim.»

Beş dakika sonra Barrett önünde koleksiyonun bulunduğu kutular olduğu halde masada oturuyordu. Crawford kendi işlerine bakmaya gitmişti, onu yalnız bırakmıştı.

İlk kutuyu açınca Barrett, O'Flanagan'ın şiirlerinin bulunduğu kocaman bir zarf gördü. Bunu Jadway'in adına ya da 1934-1937 yıllarına ait bir şeye rastlar mıyım diye dikkatle incelemeye koyuldu. Hiçbir şey bulamadı. İkinci kutuyu açtı. Bunda da Jadway'le ilgili en küçük bir not bile yoktu. Barrett umudunu ve cesaretini yitirmeye başlamıştı. Üçüncü kutuyu açtı. Bu ancak yarıya kadar doluydu. Zarflardan birini isteksiz isteksiz aldı. İçine baktı. Resimler vardı. O'Flanagan'ın annesi ve babasıyla, O'Flanagan'ın kolejde, O'Flanagan'ın Paris'teyken çekilmiş resimleri. Sonunda eline kıyısı köşesi kırpılmış bir resim geçti. Barrett bunu heyecanla eline aldı. Kalbi delik gibi çarpmaya başlamıştı.

Hafifçe sararmıştı; bir sokak fotoğrafçısı tarafından çekilmişti. Eyfel Kulesinin dibinde üç kişi duruyordu. Soldan sağa, genç, heyecanlı O'Flanagan, onun yanında güneşin parlak-ı-

şıklarında gözlerini hafifçe kısmış, sevimli bir kadın, onun yanında da spor pantolon, kazak giymiş bir erkek. Fotoğrafın bu ucu koparılarak bir üçüncü kişi başsız bırakılmıştı.

Barrett hemen fotoğrafın arkasına baktı. Arkada hafifçe yatık, bir kadın tarafından yazıldığı belli olan bir yazıyla, «Sevgili Sean,» yazıyordu. «Koleksiyonun için üçümüzün bir arada bulunduğu bu resmin yararlı olacağını düşündüm. Jad senin tıpkı bir şaire, kendisinin de romancıya benzediğini söylüyor. Sen ne dersin? Sevgilerimle, Cassie.»

Cassie McGraw! Ve Jadway... nerdeyse Jadway'i eline geçiriyordu!

Barrett yeniden fotoğrafa baktı. Fotoğraftaki kadın romanın Cathleen'iydi. Jadway'e gelince, omuzlardan aşağısı görülüyordu yalnızca. Ve şu kadarcık yeriyle bile Peder Sarfatti ile Leroux'un anlattığı yersiz yurtsuz, asi roman yazarına benzer bir yanı yoktu. Belki de bu resim Jadway'in kitabını yazmasından, düşüşünden önce çekilmişti!

Bu keşif Barrett'i heyecanlandırmıştı. Düşünceleri çeşitli sorularla doluydu. Bu resim hangi tarihte çekilmişti? Cassie bunu O'Flanagan'a ne zaman vermişti? Jadway'in başını kim yırtmıştı? O'Flanagan mı? Cassie mi? Jadway'in kendisi mi? Ve... Böyle bir şeye neden gerek görmüşlerdi?

Barrett heyecanlanmıştı ama aslında eline Cassie'nin yirmi yaşındaki halini, Jadway'in omuzlardan aşağısını gösteren bir resim geçmişti. Abe Zelkin'in hoşuna gidecek miydi buluşu? Elmo Duncan'ı bu resimle mi mat edeceklerdi? Yine de resmi kutusuna koymadı. Bir kenara ayırdı.

Diğer bir zarfta davetiyeler, adres defterleri, tebrik kartları vardı. Bunları acele acele ama dikkatle elden geçirdi. Ne Cassie'yle, Paris'le, ne de Jadway'le ilgili bir şey buldu. Ama başka bir ad beyninde çanlar çaldırmaya başladı.

Resimli bir kart değildi bu. Postanelerden alınan cinsten basit, bir yüzünde, «buraya adres yazılacaktır» diye yazan bir karttı. Kartın öteki yüzünde, «Sevgili Sean Amca,» yazıyordu. «Yarın evleniyorum. Adresim 215 E. Alhambra Caddesi, Alhambra, California olacak. Mutluyum. Senin de mutlu olmanı dilerim. Sevgiler, Judith.»

Judith!

Cassie McGraw'un, Jadway'in aşkını kabul etmesi sonucunda dünyaya gelen gayri meşru çocuğu bulmuştu. Judith Jadway, Judith McGraw her neyse... Judith, Jadway'in geçmişine açılacak bir pencere olacak, belki de Cassie McGraw'a ne olduğunu ondan öğrenecekti.

Barrett karta tekrar baktı. 1956'da yazılmıştı. Kafasında çabucak bir hesap yaptı. Demek kartı postaladığında Judith on dokuz yaşlarında olmalıydı. Aradan on dört yıl geçmişti. İnsan on dört yıl aynı adreste oturamazdı ki. Barrett yeniden umutsuzlanmaya başladı. Ama bu adresten belki bir şeyler çıkardı. Gidip incelemesini yerinde yapacaktı.

Zarfları kutularına yerleştirdi. Kartla, fotoğrafın fotokopilerini aldırdı. Kütüphane memuruna teşekkür ederek kolejden ayrıldı.

Şimdi yine Los Angeles'teydi. Çeyrek saat dolaştıktan sonra hedefini belirleyebildi. Artık Alhambra Caddesindeydi.

Hayretle bakakaldı.

Burası eski, meşe ağaçlarıyla gölgelenmiş bir yoldu. Arabasını park ettiği yerin tam karşısında, aradığı adresteki yapının üzerindeki levhayı gözlerine inanamayarak ikinci kez okudu. Şöyle yazıyordu:

215
St. Theresa Karmelit Manastırı

Levhanın gerisinde yüksek, renkli camlı pencereleriyle bir kilise duruyordu.

Barrett'in şaşkınlığı gittikçe artıyordu. On dört yıl önce Jadway'in kızı burasını adresi olarak O'Flanagan'a bildirmişti. Hem de evleneceği adamla oturacağı evdi burası. Şimdi bu adreste bir kilise vardı...

Barrett esrarlı durumlarla uğraşmaktan bıkmıştı. Artık her şeye bir çözüm yolu arayacaktı. Manastırın tahta kapısından içeri girdi. Kiliseye uzanan yolda yürüdü. Kavisli sütunların arasındaki hole giden merdivenleri çıktı. Zile bastı. Biraz sonra kapı açıldı. Karşısında kahverengi cübbesi yerlere kadar uzanan

genç bir rahibe duruyordu.

«Evet?» diye yumuşak bir sesle sordu rahibe.

Barrett, «Birini arıyorum,» diye şaşkınlıkla kekeledi. «Elime bu adresi verdiler. Oysa burası ev değil. Hiç eve benzemiyor...»

«Burası Karmelit Rahibelerinin Manastırı. Size yanlış adres vermiş olacaklar.»

«Adresin doğru olduğuna inanıyorum. Belki de tarih yanlıştır. On dört yıl önce burasının bir ev olup olmadığını biliyor musunuz?»

«Yıllardan beri burada değişen hiç bir şey yok. Burası on dört yıl önce de manastırdı.»

«Emin misiniz?» Oysa Barrett rahibenin yanılmamış olduğunu biliyordu. Birdenbire gerçeği kavramaya başladı. «Burasını adresi olarak gösteren birini bulmam gerek. Bana yardımcı olabilecek biri var mı?»

«Belki de başrahibe yardım eder.»

«Onu görebilir miyim?»

«Beklerseniz.» Verandadaki bir kanepeyi parmağıyla işaret etti. «Ben gidip kendisini bulmaya çalışayım.»

Barrett kanepeye gidip oturdu. Bir süre çevresini inceledi. Sonra bir kapının gıcırdayarak açıldığını duydu. Dönüp baktı. Beyazlar giymiş peçeli, şişmanca bir kadının kendisine doğru geldiğini gördü. Barrett hemen ayağa kalktı.

«Ben hemşire Arilda'yım,» dedi kadın. «Size bir yardımım dokunabilir mi?»

Barrett kendini tanıttıktan sonra, «Ben Los Angeles'te avukatlık yapıyorum,» diye sözüne devam etti. «Bir hanımı bulmak, onunla önemli bir konuyu konuşmak istiyorum. Bana verilen adres burası. Konuştuğum hemşire bana burasının on dört yıl önce de bir manastır olduğunu söyledi. Yanılmış olabilir mi?»

«Hayır. Doğru söylüyor,» dedi başrahibe Arilda. «Burası on dört yıl önce de Karmelit Manastırıydı.» Sustu. Sonra, «Size bu adresi veren hanımdan sözeder misiniz bana?» diye ekledi.

«Hakkında çok az bilgim var.» Barrett ceketinin iç cebinden Jadway'in kızının on dört yıl önce O'Flanagan'a yolladığı posta kartını çıkardı. «Aradığım hanımın bir aile dostuna on dört yıl önce yolladığı kart bu. Burasının adresini verdiğini siz de gö-

rüyorsunuz.»

Başrahibe kartı alarak kanepeye oturdu. «Oturun lütfen, Bay Barrett,» dedi. Kartı inceledi. Sonra Barrett'e geri verdi.

«Ertesi gün evlendi,» dedi Barrett'e. «Doğru adres yazmış. O ve beş başka hemşire o yıl efendimiz Hazreti Isa'yla evlendiler.»

Barrett bundan daha önce de kuşkulanmaya başlamasına karşın, yine de şaşırmaktan kendini alamadı. Bir an söyleyecek söz bulamadı.

«Gerekli öğretim ve eğitimden geçtikten sonra,» diye başrahibe anlattı. «Sözünü ettiğiniz kişi beş arkadaşıyla birlikte geleneklerimize göre yemin ettiler. Kendilerini Tanrıya adadılar.»

«Yani Judith şimdi manastırda mı demek istiyorsunuz?»

«Judith diye biri yok artık, Bay Barrett. Hemşire Francesca var.»

«Adı ne olursa olsun umurumda bile değil. Onunla görüşmem gerekiyor. Kısa bir süre için de olsa onu görebilir miyim?»

«Karmelit hemşiresi olan biri kendini her şeyiyle Tanrıya vermiş demektir. Bunun için bir hemşire dış düşyayla olan ilişkisini keser. Bütün gününü oruç tutarak, ağır, kaba işler görerek, dua ederek geçirir. Sizin önemli saydığınız konular onun için varolamaz, Bay Barrett. Özür dilerim.»

«Ben ondan babası hakkında bilgi almak istiyorum. Annesinin nerede olduğunu öğrenmek istiyorum. Belki de annesi hâlâ sağdır. Özel durumlarda bir kolaylık yapılamaz mı?»

«Yapılabilir ama bunu ben kararlaştıramam. Bunun için Los Angeles'teki baş rahibe başvurmalısınız. Yine de başaracağınızı sanmıyorum.»

«Neden?»

«Bay Barrett, bizim tarikatımızın dış dünyayla ilişkisi yoktur. Ama ben yoksullara hastalara yardım grubunda çalıştığımdan arada sırada dışarı çıkarım. Bu yüzden son olayları izleyebildim. Peder Sarfatti'nin tanıklığını takdir ettim. Jadway adını duydum. Sizi bile tanıyorum, Bay Barrett. Başrahibin hemşire Francesca ile görüşmek istemenizi bu yüzden doğru bulmayacağını, size izin vermeyeceğini düşünüyorum.»

Barrett kalktı. «Zamanınızı aldığım için teşekkür ederim.»

Hemşire de yerinden kalktı. «Size şans dileyemeyeceğim.. Yalnızca Tanrının yolunu en kısa zamanda bulmanızı dilerim.»

Barrett bir an duraksladı. Sonra, «Judith, yani hemşire Francesca, duruşmayı biliyor mu?» diye sordu.

«Onun kendi sorunları var. İyi günler, Bay Barrett.»

Barrett oradan ayrıldı. Bahçe kapısına gelince dönüp baktı. Hemşire Arilde ortadan kaybolmuştu. Manastır bahçesinin bir tarafında birkaç rahibenin çalıştıklarını görebiliyordu. Bunlardan biri Jadway'le Cassie McGraw'un kızları olabilir miydi?

Sonra çabucak bu Tanrının yerinden ve İsa'yla işbirliği yapan rahibelerden uzaklaştı. Yeryüzünün cehenneminde yaşayabilmek için giriştikleri mücadelede cenneti düşünmeye zamanları olmayan insanların arasına karışmak için acele ediyordu.

Barrett sandviçini yiye yiye apartmanına gitti. Telefonun ahizesini omzuyla kulağı arasına sıkıştırarak Abe Zelkin'i bulmaya çalıştı.

Bürodan telefona cevap veren çıkmadı. Sonra Zelkin'in evini aradı. Evden hizmetçi Zelkin'in karısı ve oğluyla bir yere gittiğini haber verdi. Barrett, Zelkin'in gelir gelmez kendisini araması için haber bıraktı.

Zelkin onu ancak saat ona çeyrek kala aradı.

«Nerelerdesin, Abe?» diye Barrett sordu. «Dün duruşmada neler oldu öğrenmek istiyorum. Gazetelerde tanıkların söylediklerinin hepsi yazmıyor.»

«Sen ne yaptın onu anlat, Mike. Herhalde fazla bir şey beceremedin?»

«Haklısın.»

«İşin yoksa buluşalım. Karımla oğlumu Griffith Rasathanesinden almaya gideceğim. İstersen önce sana uğrayayım. Yol boyunca konuşuruz. Leo hâlâ yanımda. Her şeyi inceden inceye tartışabiliriz.»

«Sizi kapının önünde bekleyeceğim.»

Yirmi dakika sonra direksiyonda Zelkin, onun yanında Barrett ve arkada Leo Kimura olduğu halde Wilson Tepesine çıkıyorlardı. Barrett uzaktan rasathanenin kulelerini görüyordu.

Barrett, Dr. Hiram Eberhart ve Sean O'Flanagan'la yaptığı

görüşmeyi anlatmıştı. Şimdi Parktown Kolejindeki araştırmalarına, resimlere sıra gelmişti. «Bütün bunlardan elime ne geçti?» diye konuşmasını sürdürdü. «Fotoğrafların fotokopileri, bir posta kartı. Kuyunun dibini buldum, beyler. Şimdi bize yardımcı olabilecek tek kişi Cassie McGraw. Onun da ne olduğunu bilmiyoruz. Belki de kemikleri bile çürümüştür toprağın altında. Çürümediyse bile kimbilir hangi cehenemin dibindedir. Bugün öğleden sonraya kadar umudumu yitirmemiştim ama şimdi ne yaparsak yapalım bu işin içinden alnımızın akıyla çıkamayacağımızdan eminim.»

Kimura oturduğu yerde huzursuz huzursuz kıpırdandı. «Umut her şey demek değildir,» dedi. «Size bir İngiliz atasözünü hatırlatayım: 'Umutla yaşayan kişi oruç tutarak ölür!' Belki de elimizde umuda yer bırakmayacak kadar çok delil, malzeme vardır.»

«Elbette,» dedi Zelkin. «Elimizdekilerden yararlanacağız. Başka çare yok. İşte geldik.» Arabayı park yerine çekti.

«Ben yokken olanları öğrenmek istiyorum,» dedi Barrett.

«Anlatacaktım ama hiç susmadın ki.»

Barrett gülümsedi. «Başla bakalım.»

«Notlarımı bulayım,» dedi Zelkin. Çantasından duruşma dosyasını çıkardı. Şöyle bir baktı. Sonra anlatmaya başladı. «Tıpkı gazetelerin yazdığı gibi... Önemli bir şey yok. Duncan bir kitap eleştirmenini, bir de profesör getirdi. İkisi de kitabın müstehcen ve lanetlenecek bir roman olduğunu söylediler. Benim yapabileceğim bir şey yoktu. Konuştum tabii. Ama jüri üzerinde etkili olduğuumu sanmıyorum. Sonunda Duncan tanığı bir başka müstehcen kitap yazarından konuşturmaya başladı. Yani Marquis de Sade'dan sözedildi.»

Barrett inledi âdeta. «Sade'yi işin içine ne zaman karıştıracağını merak edip duruyordum.»

«Tanık Sade'ın hayatının bazı bölümlerini anlattı. Tanınmış, soylu bir aileden, evli bir erkek olduğunu anlattı Sade'ın. Sonra otuzaltı yaşındaki bir kadını evine alışını, yatağına bağlayışını, bıçakla orasını burasını kesip yaralarına sıcak mum akıtışını, sonra Marsilya'da dört sokak kadınıyla nasıl müstehcen bir aşk hayatı yaşadığını, kadınlara yüksek dozajda şehvet art-

tırıcı ilaç içirip onları çılgına döndürdüğünü bir bir anlattı.»

«Çok kötü.»

Zelkin elindeki notları bir kenara bıraktı. «Öyle tatilinden sonra,» diye konuşmasını sürdürdü. «Duncan en önemli tanığı için gerekli hazırlıkları tamamladı. Gazetelerde sen de okumuşsundur. Sheri Moore'un tecavüze uğramasından sonra Darlene Nelson tarafından çağrılan iki polis memurunu birbiri peşi sıra tanık kürsüsüne çıkardı. Polisler Sheri'nin durumunu, Sheri'nin kendilerine söylediklerini, Sheri'nin zorla tecavüze uğramış olduğunu anlattılar. Daha sonra tecavüz olayında Sheri'yi muayene eden doktor geldi. Başından aldığı yarayı, alttan yaptığı muayenede canlı sperm bulduğunu, çok kısa bir süre önce bir erkekle ilişkide bulunduğunu anladığını inceden inceye ortaya döktü. Bildiğin gibi böyle bir şey jüriyi çok etkiler.»

«Peki sen ne yaptın, Abe? Bu konuda bir şey söylemedin mi?»

«Bir kere Duncan'la Yargıç Upshaw önünde tartıştık. Moore olayının bizim davamızla bir ilgisi olmadığını söyledim. Duncan her şeyin Jadway'in romanıyla başladığını, Jerry oğlanının kitabın etkisinde kalarak bu şekilde davrandığını ileri sürdü. Yüzüm mosmor oluncaya kadar çarpıştım Duncan'la. Başaramadım. Ama daha sonra da itiraz edebiliriz. Çünkü her şey kayda geçti. Şimdi de kitabı bir ırza tecavüz aracı olarak göstermeye çalışıyorlar. Bunu engelleyecek bir şey yapamayız, Mike. Üstelik Sheri Moore'un babası da tanıklık etti. Ona göre kızı Bayan Saflığın temsilcisi. Tabii kitabın etkisinde kalan Jerry kızına tecavüz edinceye kadar. Önce, seni hastanede dövmeye kalkıştığı gibi benim de üzerime yürüyecek sandım. Karşımdaki, kızı hâlâ komada yatan bir babaydı. Durumu tatlılıkla idare etmeye çalıştım. Kızının başına gelenleri Jadway'in kitabından ayırmaya çalıştım. Bütün söylediklerim bir makineli tüfek ateşiyle karşılandı. On dakika sonra kuyruğumu bacaklarımın arasına sıkıştırıp masamızın gerisine çekildim. Döndüğüne gerçekten memnunum, Mike. Pazartesi günü görevini üzerine alır, şeytanın ta kendisi olabilirsin.»

O sırada Zelkin'in karısıyla oğlu arabaya geldiler. Düşüncelere dalmış olan Barrett, kolunun çekilmesiyle kendisine gel-

di. Zelkin, «Daha anlatacaklarım var,» dedi. «Leo ile yemekte konuştuklarımızı dinle. Pazartesi günü Duncan'ın ne yapacağını kesinlikle biliyoruz. İşe Darlene Nelson'la başlamak niyetinde, ama Nelson da Sheri gibi hastanede şimdi. Apandisit ameliyatı olacak. Önemli bir şeyi yok ama tanıklık edemez. Tanrıya şükürler olsun. Onun için sevgili arkadaşımız tanık kürsüsüne Amerika Akıl Hastaları Birliğinin eski başkanı Dr. Roger Trimble'ı çıkaracak. Leo, Trimble'in eserlerinden birkaçını okudu. O da, Dr. Fredric Wertham gibi kitapların, filmlerin, dergilerin insanlar üzerinde etkili olduğuna inananlardan. Yani Duncan yaşadı. Dr. Trimble tecavüz olayından beri Jerry'i tedavisi altında bulunduruyor, oğlanı böyle bir davranışa iten şeyin Yedi Aşk Dakikası olduğu üzerinde ısrarla duracağını biliyoruz. İşte doktorun tanıklığından sonra perde kalkacak ve karşımıza Jerry'i sorguya pazartesi günü çekecek.»

«Emin misin?»

«Eminim. Bu bizim davayı kurtarmamız için son şans olacak belki de. Duncan'ın bu önemli tanığını sıfıra indirmeliyiz. Leroux'da başarısızlığa uğradık. Jerry Griffith'de böyle bir başarısızlık bizi mahveder. Her şey sana bağlı, Mike. Oğlanı didik didik etmeli, kitapla ilişkisini kesmelisin.»

Barrett kaşlarını çattı. «Onu neyle didik didik edeyim? Satırla mı? Elimde onu korkutup kaçırtacak bir delil yok ki.»

«Senin yok ama bizim var. Sen yokken elimize büyük bir delil geçti. Griffith ailesini izlemek için başvurduğumuz dedektif bürosunu hatırlıyor musun?»

«Onlardan umudu kesmiştim ben. Sonunda bir şey buldular mı?»

«Ağır davrandılar ama sonunda başardılar. Kendilerinden eminler.» Zelkin arkaya uzandı. Kimura'dan bir zarf alıp Barrett'e verdi. «İşte özel dedektif bürosunun verdiği raporun bir kopyası. Parça parça şeyler. Ama yararlı. Bir şöhreti tahtından indirip çamura sokacak gibi. Bunu yapmalıyız, Mike, Zalim olmalıyız. Tekrar ediyorum, bu bizim son şansımız.» Barrett zarfı açmak üzereydi ama Zelkin onu durdurdu. «Şimdi değil, Mike. Bu geceden arta kalan zaman, yarın bütün gün senin. Tekrar tekrar okuyabilir, bundan nasıl yararlanacağını kararlaştırabi-

lirsin.»

«Raporda ne yazıyor, Abe?»

«Özetle şu: Altı ay kadar önce, daha Yedi Aşk Dakikası'ndan haberi bile yokken, oğlan gizlice San Francisco'da bir doktora götürülmüş. Ne doktoruna? Bir psikanaliste. Neden? Çünkü intihar etmeye kalkışmış, Jerry Griffith. Dedektif bürosu bunu nasıl öğrenmiş? Çünkü Jerry okulundan bir süre ayrılmış. Adını vermek istemeyen bir kişi, oğlanın sinir krizi geçirdiğini söylemiş. Bu sinir krizi sonucu Jerry fazla miktarda uyku hapı içmiş. Ve tedavi edilmek üzere kuzeye götürülmüş.»

«Kim götürmüş?»

«Kuzeni. Son hanım arkadaşın, Maggie Russell. Sana böyle bir şeyden sözetmedi mi?»

«Maggie Russell'in böyle bir olayı anlatmasını bekleyemem, Abe.»

«Evet, haklısın elbette. Raporu nasıl buldun? Oğlan Jadway'in kitabını okumazdan çok önce kafadan kontakmış. Demek onu bir kıza tevacüz etmeye zorlayan başka nedenler var.»

«Olmalı.»

«Jerry'de intihara yatkın bir ruh hali var. Ne buluş, değil mi?»

«Pek değil,» dedi Barrett. «İlk intihara kalkışından haberim yok. Ama kendi kendini mahvetmek istemesinin tümüyle farkındaydım.»

«Farkında mıydın?» diye Zelkin hayretle sordu. «Nasıl farkına vardın?»

«Maggie Russell'in konuşmalarından çıkardım. Oğlan ona durmadan intihar edeceğini söylüyormuş. Zaten Maggie bunu bana söylemezden önce oğlanın intihar etmeye kalkışmasına tanık oldum. Doğrusunu istersen onu ölümden de ben kurtardım. Maggie'yle beni yakınlaştıran da bu olay oldu.»

Zelkin de, Kimura da şaşkına dönmüşlerdi. «Kendini ikinci kez öldürmeye mi kalktı? Ve sen oradaydın ha?» dedi Zelkin. Sinirlenmeye başlamıştı. «Bunun anlamı nedir?»

Barrett hemen gece kulübünde ve daha sonra da araba park yerinde geçen olayı anlattı. Bitirdiğinde Zelkin'in hâlâ sinirli olduğunu gördü.

«Mike,» dedi Zelkin alçak sesle. «Bunu neden bize anlatmadın?»

«Neden mi anlatmadım?» Barrett soruyu dikkatle düşündü. «Bence özel; duruşmayla ilgisi olmayan bir olaydı bu. Anlatsam çocuk seninle Leo'nun gözünden iyiden iyiye düşecekti. Üstelik böyle bir olayın bize yararı dokunmayacağını düşündüm. Üstelik ikinci intihara kalkışma Jerry'nin Yedi Aşk Dakikası'nı okumasından sonra oldu. Duncan, Jerry'nin kitabın etkisinde kalarak intihar etmeye kalkıştığını ileri sürecekti. Jüri de ona inanacaktı tabii.»

Zelkin ortağının anlattıklarını doğru buldu. «İkinci intihara kalkış için haklısın,» dedi. «Ama birincisi. Kitabı okumadan **önce** olmuş. Bu tanığın tanıklığını sıfıra düşürür. Tamam mı?»

«Ben o kadar emin değilim.» Barrett dudağını ısırdı. Düşüncelerini bir düzene sokmaya çalıştı. «Evet, bu birinci intihar olayı Jerry'nin kitapla olan ilişkisini koparır. Ama ne pahasına, Abe? Çocuğu iyiden iyiye yıkmak, mahvetmek pahasına.»

«Bana bak, Mike. Çocuk için ben de senin kadar üzüntü duyuyorum. Gençlerin duygularına saygım vardır. Ama biz bir savaşın içindeyiz, Mike. İnsanlar çeşitli şekillerde inciniyorlar. Mecazi anlamda tanığımız kolunu, bacağını yitirebilir, biz de canlarımızı. Duncan'ın tanıklarından bazılarını haklamalıyız. Kendimiz mahvolmadan önce yapmalıyız bunu. Pazartesi günü Jerry Griffith'in yapacağı tanıklık, davamızı kaybettirebilir, tabuta son çiviyi çaktırabilir. Onu önce biz çivilemeliyiz. Biz avukatız, Mike. Müşterimize karşı bir sorumluluğumuz, görevimiz var. Ve de gerçeğin ortaya çıkmasına.»

Barrett içini çekti. «Haklısın galiba.»

«Haklı olduğumu biliyorum,» diye Zelkin ısrar etti. «Eğer yüklü olsaydık, eğer Jadway'le Cassie McGraw sağ olup tanıklığa gelselerdi, kızları Judith manastırın duvarını aşıp bize yardım etmeye gelseydi, Leroux oyun bozanlık etmeseydi, O'Flanagan bizimle beraber olsaydı, o zaman ben de sana çocuğu rahat bırak derdim. Şımarık bir zengin çocuğu... Bırak kendi haline gitsin derdim. Ama durum böyle değil. Her şey Dun-

can'dan yana. Çaresiz olan biziz. Elimize bir fırsat geçti. Bundan yararlan diyorum. Sonuna kadar yararlan.»

Barrett, Zelkin'e huzursuz huzursuz gülümsedi. «Pekala, ortak. Yarın raporu inceleyeceğim. Pazartesi günü de her kelimesinden yararlanacağım.»

Dönüş yolculuğu süresince Mike Barrett hep Maggie Russell'i düşündü durdu. Ama çok sonra, vakit gece yarısını geçtiği bir sırada genç kadının sesini duydu.

Gecenin bu saatinde telefonun çalması Barrett'i şaşırttı.

«Mike, seni uyandırdım mı?» diye soran Maggie Russell'in sesi fısıltı halinde çıkıyordu.

«Hayır.»

«Seni dün gece aradım. Ama yoktun.»

«Burada değildim. Beni neden aradın? Bir şeyi mi oldu?»

«Önemli bir şey değil. Yalnızca bilmek istedim... Bu anı yolculuğunun sonuçlarını öğrenmek için sabırsızlanıyorum. Eline yeni bir şeyler geçti mi?»

«Napolyon'un Rusya seferine çıkışı gibi çıktım yola. Ve tıpkı onun gibi geri dönüp geldim. Perişan, yenilmiş ve boş elle. Maggie, her yere gittim. Ve sonunda kendimi nerede buldum biliyor musun? Söylesen inanmayacaksın. Bir manastırda.»

«Bir manastırda mı?»

«Bir gün bunları anlatırım sana. Şimdi sen anlat...»

«Mike, üzme beni. Şimdi anlat. Bitmemiş hikayeler hiç hoşuma gitmez.»

«Pekala.» Barrett başından geçenleri kısaca anlattı.

«Jadway'in kızı manastırda rahibe demek?» Maggie'nin sesinde korku, saygı vardı.

«Evet. Tanrının işine bak. Sen nasılsın? Daha doğrusu, artık sana dönebilir miyiz? Beni neden aradın? Neden böyle fısıldayarak konuşuyorsun?»

«Konuştuklarımın işitilmesini istemiyorum. Mike, şimdi söyleyemem ama seni mutlaka görmek gerek. Bunun için telefon ettim.»

«Ne zaman istersen buluşabiliriz.»

«Yarın geceye kadar sokağa çıkamam? Yarın gece buluşabilir miyiz?»

«Elbette. Yemek yiyelim beraber.»

«Güzel. Baksana ne diyeceğim, Mike. Saat sekizde Westwood Tiyatrosunun önünde buluşsak nasıl?»

«Seni saat tam sekiz buçukta oradan alırım.»

Maggie'nin sesi iyiden iyiye alçaldı. «Kimsenin göremeyeceği bir yere gidelim. Örneğin, plajın orada bir yere.»

Mike meraklanmıştı. «Olur. Maggie şimdi söyleyecek bir şeyin olmadığından emin misin?»

«Yarın Mike, yarın akşam.»

«Yarın akşamı sabırsızlıkla bekleyeceğim.»

Telefonu kapattıktan sonra Maggie'yi değil de, pazartesi günü ne yapacağını düşünmeye koyuldu. Pazartesinin hiç gelmemesini istiyordu. Yarın akşam Maggie'yi belki de son kez görecekti. Çünkü pazartesi günkü duruşmada Maggie'nin çok sevdiği bir şeyi öldüreceğini farketti. Şimdi her şeyi çok daha iyi anlıyordu. Âşıktı.

Hayat ne kahpeydi!

Cumartesi gecesi.

Chez Jay, plajın yakınında anayoldan uzak bir lokantaydı. Önünden geçseniz bile dönüp bir ikinci kez bakmaya gerek görmezdiniz. Küçük, kalabalık, yalnızca Santa Monica'lıların rağbet ettiği bir yerdi.

Mike Barrett'le Maggie Russell arka taraflardaki bir masada oturuyorlardı.

Maggie ne kadar güzeldi. Barrett onun gri yeşil gözlerine, kırmızı dudaklarına ve memelerinin arasındaki derin oyuğa dudaklarıyla dokunmak istiyordu.

«Gözden uzak bir yer istedin, Maggie,» dedi. «Burada Griffith ya da Yerkes ailelerinden birinin bulunacağını hiç sanmam.»

«Ben bunun için istemedim ki. Seninle yalnız kalabileceğim bir yer olsun dedim.»

«Bak buna memnun oldum.»

«Üstelik Frank Enişte seninle görüşüp buluştuğumu bili-

yor. Irwin Blair bizi La Scala'da gördüğünü Luther Yerkes'e yetiştirmiş. O da Frank Enişteye söylemiş. Ertesi gün Frank Enişte bundan üstü kapalı olarak söz etti. Tabii ona Jerry'nin ne yapmaya kalkıştığını, onu senin kurtardığını söyleyemedim. Bizi Faye Osborn'un tanıştırdığını anlattım. Yalan da değil. Tek kaygısı senin benden yararlanmaya kalkışman. Böyle bir şey olmadığına güvence verdim. Çok çekici bir kadın olduğum için bana ilgi gösterdiğini söyledim.» Utangaç utangaç gülümsedi. «Şaka yapıyorum.»

«Ben şaka yapmıyorum ama,» dedi Barrett. «Sana gerçekten âşık oldum. Çok çekici yanların da var.»

«Mike, bu şekilde konuşman doğru değil. Bunları daha sonra dinlemek isterim. Frank Enişte özel hayatıma karışmaya niyetli olmadığını, yalnızca dedikoduya meydan vermememi söyledi. Hiç de ondan beklenecek sözler değil bunlar. Duncan'ın, Yerkes'in ve eniştemin başbaşa verip, aramızdaki arkadaşlıktan nasıl yararlanacaklarını tartıştıklarını görür gibi oluyorum. Dikkatli ol, Mike, senden ailemin çıkarına yararlanabilirim...»

«Bunu yapmanı istiyorum.»

Birbirlerinin gözlerine bakarak içkilerini yudumladılar. Yemeklerini yediler. Bir süre sonra Maggie'nin yüzünde kaygılı bir anlam belirdi.

«Mike, daha fazla içip sarhoş olmadan, dün akşam telefonda söylediğim gibi seninle konuşmak istediğim bir şey var.»

«Söz senin.»

«Eniştem çok kötü bir insandır. Bir canavardır. Hele şimdi iyiden iyiye zıvanadan çıktı. Evde nasıl bir mücadelenin sürüp gittiğini tahmin bile edemezsin.»

«Jerry yüzünden mi?»

«Evet. Jerry yüzünden. Jerry pazartesi günü duruşmada tanıklık edecek.»

«Jerry hâlâ tanıklık etmeye karşı mı koyuyor?»

«Daha fazlasını yapıyor. Babası da iyiden iyiye inatçı oldu. Jerry'nin mutlaka tanıklık etmesini, Jadway'in kitabını kötülemesini, kitap yüzünden ne hale geldiğini anlatmasını istiyor. İşin kötü yanı, yalnızca oğlunun iyiliğini ve geleceğini düşündüğü kanısında. Oysa oğlunu bir parça düşünmüş olsa, başkalarının

ne dediklerine zerre kadar değer vermezdi. Bu konuda ona yardımcı olanlar da var: Yerkes ile Duncan. Frank Eninşteyle Ethel Teyzem arasında korkunç bir tartışma oldu. Ethel Teyzemin ne düşündüğünü olduğu gibi söylediğine ilk kez tanık oldum. Jerry'nin onun da oğlu olduğunu, onu doğurduğunu, yetiştirdiğini, bu konuda bir söz hakkına sahip olduğunu belirtti. Eli kolu bağlı oturup oğlunun kişiliğine aykırı bir işi yapmaya zorlanmasına izin vermeyeceğini söyledi. Buna Jerry'nin karar vermesi gerektiğini ileri sürdü. Frank Enişteyse çocuğu onun rezil ettiğini, kendisinden ve hastalığından başka bir şey düşünmediğini haykırdı. Ethel Teyze bayıldı. Araya girmek zorunda kaldım. Ne feci bir durum değil mi?»

«Evet.»

«Ben de suçsuz sayılmam. Son görüşmemizde sana Frank Enişte ya da Dr. Trimble'la konuşarak bunun önüne geçeceğimi söylemiştim. Ama yalnızca Dr. Trimble'la görüşmek cesaretini buldum. Jerry'nin bana her gün ısrarla ne söylediğini anlattım. Duruşmada tanıklık ettirildiği takdirde intihar edeceğini söylediğini ilettim. Dr. Trimble'a Eniştemle konuşmasını rica ettim. Oysa Dr. Trimble bunu gereksiz buldu. Frank Griffith'in bu gibi konularla rahatsız edilmemesi gerektiğini söyledi. Jerry'nin sanıldığından daha dayanıklı olduğunu, tanıklığı yapacağını ileri sürdü. Bunda korkulacak bir şey yokmuş. İntihar tehdidine gelince, üstünde durulmamalıymış. Boş laflarmış. Ama ben bunun boş bir tehdit olmadığını biliyorum. Doktora olanları anlatıp Jerry'nin güvenini kırmak istemedim. Bundan sonra Frank Enişteyle konuşmanın gereksiz olduğu sonucuna vardım. Eniştem için benim varlığımla yokluğum bir. Yalnız bugünlerde senin le ahbaplık ediyorum diye çevremde dolaşıyor, bir laf alabilir miyim acaba diye. Bu konu üzerinde konuşabileceğim tek kişi sensin, Mike. Jerry intihar etmeye kalkışır dediğim zaman bana inanıyorsun, değil mi, Mike? Zaten bir kez denediğine tanık oldun.»

Maggie sustu. Barrett'in gözlerinin içine bakıyordu. Barrett, «Bir kez değil, iki kez denedi, Maggie,» dedi.

Maggie'nin gözleri irileşti. Eliyle ağzını kapadı. Barrett'in duyamadığı bir şey mırıldandı. Sonra elini ağzından çekti.

«Nerden biliyorsun?»

«Biz avukatız, Maggie. Birçok şeyi bilmemiz gerek. Bilmek için de araştırma yaparız. Bunun için de çeşitli yollarımız vardır. Ortağım özel bir detektif bürosuna başvurmuş. Büro, adamları aracılığıyla Jerry'nin bir ara okula gitmediğini, bu süre içinde ne yaptığını öğrenmiş, Jerry'nin Yedi Aşk Dakikası'nı okumazdan aylar önce intihar etmeye kalkıştığını bize bir raporla bildirdiler. Ve sen oğlanı San Francisco'ya götürmüşsün. Bir doktora göstermek için.»

Maggie işkence içindeydi. Barrett onu kollarına almak, ıstırabını dindirmek, bunların hiçbirinin açığa vurulmayacağına söz vermek istiyordu. Oysa bunu yapamazdı. Çünkü yalan söylemiş olurdu.

«Başka ne biliyorsunuz?» diye sordu Maggie.

«Yalnızca bunu.»

«Duruşmada her şeyi anlatacaksın, değil mi?»

«Mecburum.»

«Mike, yapma, rica ederim yapma, Mike.»

«Maggie, başka çarem yok. Ama bir şey bilmek istiyorum. Jerry'nin durumunu anlıyorum. Bir psikopat olmanın sınırında duruyor. Yine de duruşmada tanıklık etmekten neden bu kadar çok çekiniyor? Katlanılması güç bir şey anlıyorum. Hastalığını, işlediği suçu bilmeyen kalmadı. Duruşmaya çıkması niçin onun için bir ölüm kalım meselesi oluyor?»

Maggie kaşlarını çattı. Birkaç saniye konuşmadı. Sanki ne cevap vermesi gerektiğini düşünüyordu. Sonunda Barrett'in gözlerinin içine baktı. «Belki ben de seni bu sorun için görmek istedim, Mike. Çünkü anlayışlı bir insan olduğunu biliyorum. Üstelik dürüstsün de. Sana şunu söyleyeceğim: Aslında Jerry duruşmada tanıklık etmekten, herkesin önüne çıkmaktan, Elmo Duncan'ın sorularına cevap vermekten korkmuyor. Çünkü Duncan'ın kendisine bir kötülük etmeyeceğini, şaşırtıcı sorular sormayacağını biliyor. Onun korktuğu sensin, Mike. Senden delicesine korkuyor. Kendisini mahvedeceğini hissediyor. İşte gerçek bu. Savunma avukatlarından korkuyor.»

«Yine de bana bunun **nedenini** söylemedin. İlk intihar teşebbüsünden başka herkes tarafından bilinmeyen ne var ki?

Benim bilmediğim ne var ki? İlk intihar teşebbüsünü açığa vurmam da o kadar önemli değil. Çünkü daha beterini yaptı. Bir kıza tecavüz etti. Bunu da bilmeyen yok. Neden duruşmaya çıkmaktan bu kadar çok korkuyor?»

Maggie kararsızdı. «Nasıl anlatayım, Mike, bilemiyorum. Sinirli, hasta bir çocuk. Bütün hayatı despot bir babanın yönetiminde geçen bir insan, bir gün gelir ne olduğunu, değerini, hatta insan olup olmadığını bile unutur, kuşkuya düşer. Bir de böyle bir kişi duruşmada savunma avukatı tarafından didik didik edilirse, sonucun ne olacağını tahmin edersin. Onu sıkı bir sorguya çekeceksin, değil mi?»

«Maggie, sorguya çekilmek herkes için güç, sıkıcı bir iştir. Ama en zayıf ve sinirli kişiler bile buna dayanırlar. Jerry'i senin aracılığınla tanıdım. Zalim olmamaya çalışacağım. Ama yine de onu sorguya gerektiği gibi çekmek zorundayım. O da cevap vermek zorunda. Çünkü yemin edecek.»

Maggie yine sustu bir süre. Barrett onun bir şeyler düşündüğünü, bir karara varmaya çalıştığını görüyordu. «Mike, onu sorguya çekmek zorunda mısın? Buna gerçekten zorunlu musun?»

«Duncan, Jerry'i duruşmaya getirip tanıklık ettirmese böyle bir zorunluluğum yok. Duncan'a bağlı. Ama Jerry tanık kürsüsüne oturursa, ben de görevimi yerine getirmek zorundayım.»

«Ama bu hakkından vazgeçebilirsin, değil mi? Yasa sana bu hakkı verir, değil mi?»

«Elbette, yasa bize bu hakkı tanır, ama...»

Maggie, Barrett'in koluna sarıldı. «Öyleyse bu haktan yararlan, Mike. Bu gece senden bunu rica edecektim. Jerry'i sorguya çekmemeni. Zorla tanıklık etmesinin önüne geçemem. Ama yine de onu koruyabilirim. Sizin taraf fazla ileri gitmezse çocuk kurtulur.»

Zordu ama Barrett başını sallayarak, «Hayır, Maggie,» demek gücünü buldu. «Yapamam. Beni bu iş için tutan, bana güvenen kişileri düşkırıklığına uğratamam. Jadway'i, kitabını ve inandığım şeyleri aldatamam. Sevgilim, beni dinle, elinden geldiğince mantıklı ol. Elmo Duncan işi çok büyüttü. Geri çe-

kilmek olmaz artık. Şimdi kitabın kötü etkisini Jerry'i tanık kürsüsünde konuşturarak kanıtlamaya çalışacak. Bu bizim son şansımız. Elimizden geleni yapmazsak, sansür kontrolü iyiden iyiye ele alacak. Duncan, Jerry'i tanık kürsüsüne çıkarsa ben de görevimi yerine getirmek zorunda kalırım. İşler başından beri başka türlü gelişseydi belki isteğini yerine getirebilirdim. Ama bizim başka çaremiz kalmadı. Bu son umudumuz.»

Maggie, Barrett'e biraz daha yaklaştı. «Ne... Ne demek istiyorsun? İşler başka türlü gelişseydi durum nasıl değişik olurdu diye...»

Barrett dün gece Zelkin'in söylediklerini hatırlayarak bunu Maggie'ye iletti. «Eğer Leroux bizim tarafımızı tutsaydı, Vogler bile bizden yana olsaydı durum değişirdi. Jerry'i sorguya çekmekten kaçınırdım. Bunu rahatlıkla yapabilirdim. Jerry'nin tanıklık etmesi önemini yitirirdi.»

«Mike.»

Barrett başını kaldırıp Maggie'nin yüzüne baktı. Çünkü Maggie'nin sesinde değişik bir hava vardı.

«Bir tanığa ihtiyacın var senin... Kim olabilir bu? Senin için önemli olan kim?»

«Kim mi? Benim için önemli olan bir tek tanık var. Benim için o her şey demektir. Cassie McGraw'dan sözediyorum. Cassie olsaydı...»

«Cassie McGraw'u elde edeceksin, Mike.»

Bu öyle birdenbire söylenmişti ki, Barrett cümlenin anlamını bir an kavrayamadı. Maggie Russell'in yüzüne aptal aptal baktı.

Maggie soğukkanlı ve rahattı. Yeniden konuşmaya başladığında sesi de yüzündeki güveni ve rahatlığı taşıyordu:

«Seninle bir anlaşma yapacağım, Mike. Sen Jerry Griffith'i sorguya çekmeyeceksin. Ben de sana Cassie McGraw'u getireceğim. Kendisini karşında göreceksin.»

IX

«Lütfen sol elinizi Incil'in üzerine koyun, sağ elinizi havaya kaldırın. Şimdi, burada, mahkeme önünde yapacağınız tanıklık sırasında gerçeği, tüm gerçeği ve yalnız gerçeği söyleyeceğinize yemin ediniz. Tanrı yardımcınız olsun?»

«Yemin ederim.»

«Lütfen isminizi söyleyin.»

«Jerry... Jerome Griffith.»

«Lütfen soyadınızı heceleyiniz.»

«Grif - Griffith... of... G... off... G-r-i-ff-i-t-h.»

«Lüten tanık kürsüsüne buyurun, Bay Griffith.»

Mike Barrett savunma masasının köşesinden, genç, ince adamın tanıklık kürsüsüne gidip sinirli bir şekilde tanık sandalyesine oturuşunu izledi. Koyu kahverengi saçları henüz taranmıştı, sol tarafında sürekli bir tik bulunan gözleri, önündeki gümüş mikrofona aldırmaksızın mahkeme salonu boyunca telaşla dolaşıyordu. Yüzü solgundu, omuzları, kafasını koruyucu kabuğu içerisine çekmeye hazır, ürkek bir kaplumbağanınki gibi kamburlaşmıştı. Sırat köprüsünden geçmeyi beklediği sırada, Jerry'nin dilinin ucu sürekli olarak kuru dudakları üzerinde geziniyordu.

Şimdi Barrett'in gözleri, arkasında hıncahınç dolu olan duruşma salonuna bakmak üzere, duruşmanın başrolünü oynayan Jerry'nin üzerinden ayrıldı. Barrett, Maggie Russell'in da bu insan denizi içinde bir yerde bulunduğunu ve dikkatinin yalnız Jerry üzerinde değil, aynı zamanda kendi üzerinde top-

lanmış olduğunu biliyordu. Dinleyiciler arasında, tam arkasında asık suratlı Philip Sanford'un ve kararlı Abe Zelkin'in, onun yanında telaşlı ve sinirli Ben Fremont'ın da bulunduğunun farkındaydı.

Dünü hatırladı, bir dinlenme günü değil, fakat huzursuzluğun giderilmediği bir gün olmuştu.

Maggie'nin ona söylediği her şeyi tekrar düşündü, bütün ayrıntılarıyla. Yeniden düşündü ve defalarca tarttı.

İnanılmayacak gibiydi, belki de o kadar inanılmayacak gibi değildi, J J Jadway'in metresi, efsanevî Cassie McGraw — Yedi Aşk Dakikası kitabının kadın kahramanına çok benzeyen Cassie McGraw — hayattaydı, hem de dipdiri ve Amerika'nın batısında oturuyordu. Duruşmayı gazetelerde okumuş ve Jadway'in savunması üzerine Frank Griffith'e mektup yazmıştı. Griffith ailesinin yanında yarım gün sekreterlik yapan Maggie, ailenin mektuplarını daima öncelikle gördüğü için Cassie McGraw'un mektubunu alıp saklamıştı. Sonra da Jerry'i sorguya çekmemesi koşuluyla Barrett, Cassie McGraw'u tanık olarak getirmeye söz vermişti.

Barrett de bütün bir pazar günü, sabahtan akşama dek, önüne sürülen işin lehte ve aleyhte olan noktalarını ölçüp biçmekle geçirmişti.

Lehte olan noktalar: Cassie McGraw'un savunma tanıklığı etmesi büyük bir heyecan yaratacaktı. Cassie'nin mektubu Jadway'in Yedi Aşk Dakikası kitabını yazışındaki dürüstlüğü ve nedenleri savunmuştu. Üstelik Leroux, Peder Sarfatti ile diğerlerinin tanıklıklarını silip atacaktı. Çünkü Cassie, Jadway'in çok yakın arkadaşıydı. Onun düşüncelerini ilk öğrenen olmuştu. Gerçeğin sesi olabilirdi. Cassie gazetecilerin Jadway'in yaşantısı üzerine yazdıklarını çürüğe çıkarabilir, ölüm şeklinin bıraktığı etkileri yumuşatabilirdi. Kitabın kabullenilmiş kahramanı olan Cassie McGraw artık yaşlı bir kadındı. Savunma kürsüsünde görünmekle romanda oynadığı rolün çirkin ve utanç verici olmadığının canlı bir delili sayılacaktı.

Aleyhte noktalar: Eğer Cassie McGraw, Frank Griffith'e yazdığı mektupta kitabı savunduysa, neden bir ara gelip gönüllü olarak savunma tanıklığı yapmamıştı? Belki de Jadway'in

yaşam biçimini ya da kitabını tümüyle onaylamıyordu? Ya zorlanarak, yemin ettirerek Fransız yayıncısının ve Vatikan papazının zarar verici tanıklığını yalnızca kesinleştirmekle kalmayıp başka yardımcı fikirler de öne sürerse? Ya bu yaşlı kadının görünüşü ve konuşması Duncan'ın somutlaştırdığı hafif bir kadın tablosunu yalnızca doğrulamakla kalmayıp savcının görüşünü desteklerse? Kısaca, Cassie McGraw'un, yalnızca arka sokaklarda değil özel balolarda da görülen işveli, küfürbaz, içkici, pasaklı, geveze, boyalı saçlı sokak kadınlarından biri olduğu ortaya çıkarsa? Ya her şey Maggie tarafından Griffith ailesinin lehine hazırlanan bir düzense? Maggie, Griffith'in kendisini Barrett aleyhine kullanmak için giriştiği beceriksizce oyundan alaycı bir dille sözetmişti. Ya bu davranış gerçek durumu örtbas etmek için düzenlenmiş bir yalansa? Maggie hiç olmazsa Cassie'nin mektubunu ortaya çıkarabilir ve Cassie'nin nerede olduğunu söyleyebilirdi. Bunu neden yapmamıştı? Yoksa Cassie McGraw'un hayatta olduğu bir yalan mıydı?

Aleyhte noktalar, lehte noktalar...

Karar Maggie Russell'in koşullarına, söylediklerine bakılarak verilecekti. Ilk önce Barrett pazarlıktan payına düşeni alacaktı. Jerry Griffth Sorguya çekildiğinde fazla sıkıştırılmayacaktı. Sonra, birkaç saat içinde Maggie de pazarlıktan payına düşeni yapacaktı. Yani Cassie McGraw'u ele verecekti.

Barrett'le Maggie amaçlarına, ulaştıkları, takdirde savunma makamının eline umduğundan da fazlası geçecekti. Başlı başlı başına bir zafer olacaktı sonuç. Ama Brarret amacına ulaşır da, Maggie ulaşamazsa, Barrett müvekkilinin güvenini yitirecekti. Ve yalnızca savunma avukatı değil, bu işde çalışan herkes hayatlarının acı yenilgisine uğrayacaklardı.

Dün bir karara varamamıştı.

Bu sabah da bir karar verememişti.

Yalnızca bir kez, Dr. Roger Trimple'in, Jerry'nin Jadway'in kitabında okumaktan kaçındığı önemli pasaj üzerine tanıklık etmek için çağrılmasından bir saat önce, Barrett, Maggie'nin teklifini Abe Zelkin'e açmak istemişti. Yine beceremememişti. Çünkü Abe Zelkin'in kararının ne olacağını hissediyor gibiydi. Ortağı, Maggie'yi tanımıyordu. Ve bütün mesele Maggie'nin

dürüstlüğüne, güvenilir olabilmesine dayanıyordu. Zelkin, Maggie'yi hiç bilmiyordu. Bu yüzden Griffith ailesinden birini olumlu karşılaması beklenemezdi. Kararı ancak ve ancak Barrett verebilirdi, hem de tek başına. Maggie'yi tanıyordu. Kararı verirken aklından, çok iyi bildiği Maggie'yi çıkarmaması gerekiyordu; bu da durumunu daha bir güçleştiriyordu. Üstelik geçmişte kadınlar üzerine verdiği karar da pek olumlu değildi. Uzun sözün kısası, Maggie Russell geçmişte tanıdığı diğer bütün kadınlar gibi miydi? Tanıdığı o ilk gerçek kadın gibi miydi?

Buna bir cevap bulamıyor, karar veremiyordu.

Sonra kısa bir zamanda cevap bulması, karar vermesi gerektiğini anladı. Birkaç dakika önce Jerry Griffith'in tanıklık etmesini önlemek için son bir çabada bulunmuştu. Tanığın çağrılmasının duruşmayla ilgili olmadığını söylemişti. Jüri üyeleri salondan çıkmış, o da konuyu kürsünün önünde Duncan'la tartışmıştı. Yargıç Upshaw kararını yargıçlara tanınan 36'ncı yasaya uyarak vermişti. Onun görevi, gerçeği ortaya çıkarmak için yapılan soruşturmanın önemini ve ciddiyetini daima gözönünde bulundurmaktı. Savcı topluma zararlı bir kitabın satıldığını ve toplumun bir bireyinin, bu kitap yüzünden suç işlediğini öne sürdüğüne göre tanığı, gerçeğin ortaya çıkması düşünülerek dinlemek gerekiyordu.

Savunmanın itirazı reddedildi. Tanık yemin ettirildi ve konuşmasına izin verildi. Böylelikle Barrett'i, Maggie'nin dürüstlüğü hakkında karar vermekten kurtaracak son kaçamak noktası da engellenmiş oldu. Hâlâ korkunç seçimle baş başaydı. Hâlâ kafasını kurcalayan soruyu yanıtlamak zorundaydı, hem de çabucak. Önünde, tam önünde, bütün dürüstlüğünü, en dostça ve sakin tavrını takınmış durumda sarışın Elmo Duncan duruyordu; Los Angeles bölge savcısı ve geleceğin Birleşik Devletler senatörü...

Duncan tanık kürsüsüne yönelmiş, Jerry Griffith'e sevimli bir şekilde gülerek, kibar ve kendinden emin bir tavırla tanığını sorguya çekiyordu.

«Jerry Griffith, sorabilir miyim, şimdiki işiniz ya da en son olarak yaptığınız iş nedir?»

«Öğrenciyim.»

«Yüksek sesle konuşur musunuz, ne dediniz?»

«Öğrenciyim.»

«Okula devam ediyorsunuz. Nerede okuduğunuzu söyleyebilir misiniz?»

«Los Angeles'te California Üniversitesi.»

«Westwood'ta mı?»

«Evet.»

«Ne zamandan beri üniversitedesiniz?»

«Hemen hemen üç yıldır.»

«Daha önce kentteki bir liseye mi devam etmiştiniz?»

«Palisades Lisesine. Birinci dönem dışında. Webb'teydim. Fakat değiştirdim.»

«Değiştirdiniz mi? Niçin?»

«Babam kızlı erkekli bir okula gitmemi istedi.»

«Palisades karma okul mudur? UCLA da öyle midir?»

«Evet efendim.»

«Lisede ve fakültedeyken kızlarla çıkar mıydınız?»

«Evet efendim.»

«Bu yıldan önce diyelim, geçen yıl lisedeyken ve UCLA'da bulunduğunuz ilk iki yıl kızlarla ne kadar sık çıkardınız?»

«Hat... hatırlamak çok zor. Ne kadar sık olduğunu hatırlayamıyorum. Ben—»

«Ne kadar sık olduğu üzerine bir tahminde bulunabilir misiniz?»

Savunma kürsüsünden Barrett hafifçe doğruldu. «İtiraz ediyorum, efendim. Tanık hatırlamadığını söyledi. Sorunun sorulduğu, buna bir cevap alındığı gerekçesiyle itiraz ediyorum.»

Yargıç Upshaw başını salladı. «İtiraz kabul edilmiştir.»

Sandalyesine oturmak için eğildiği sırada Barrett Jerry Griffith'e bir göz attı ve ilk kez çocuğun kendisine bakmakta olduğunu farketti. Jerry'nin gözlerinde korku dolu bir ifade vardı. Barrett bu bakışı bir zamanlar sahibi tarafından dövülmekle tehdit edilen bir köpeğin gözlerinde görünmüştü ve bir itiraz sesi yükseltmiş olduğu için pişmanlık duydu. Tanığın tümüyle korkuya kapılmaması için rakibine karşı daha bir yumuşak davranmaya karar verdi.

Elmo Duncan'ın tanığının dayanma gücünden ve temkinli

olmasından başka bir şey düşünmediği belliydi. Çünkü gelişigüzel soruşturmadan vazgeçmiş, başrolü oynayan tanığının üzerine üzerine gitmeye başlamıştı.

«Bay Griffith, UCLA'nın hangi bölümünde okuyorsunuz?»

«Ingiliz Edebiyatı.»

«Derslerinizde bol bol kitap okumanız gerekiyor mu? Örneğin, haftada üç kitap?»

«Evet, efendim.»

«Sözgelişi, kendi ilgilendiğiniz kitapları da okur musunuz? Yani Ingiliz Edebiyatıyla ilgili, okumanız gereken kitap listesinin dışındaki kitapları da okur musunuz?»

«Evet, efendim.»

«Bu tür kitaplardan haftada ortalama olarak kaç tane okursunuz?»

«İki üç kadar.»

«Bu kitaplar genellikle roman mıdır?»

«Evet, efendim.»

«Son altı ayda okuduğunuz kitapların adlarını hatırlayabilir misiniz? Adlarını ve yararlarını?»

«Okudum... Hesse'nin Steppenwolf'unu okudum. Aynı yazarın Siddhartha kitabını da okudum. Insanlık Suçu. Yazarı Maugham'dır. F. Scott Fitzgerald'ın Geceler Güzeldir kitabını okudum. Stendhal'in Kırmızı ve Siyah'ını... Sonra... Hatırlaması güç. Evet, Aldoux Huxley'nin Ses Sese Karşı kitabını. Hindistan'a Bir Geçit, yazarı E. M. Forster. Kafka ile Camus'nün bütün kitaplarını... Düşünmem gerek.»

«Yeterince örnek verdiniz. Bu kitapların herhangi birinin müstehcen ya da iğrenç olduğunu düşünüyor musunuz?»

«Hayır, efendim.»

«Bu kitapları okumanızda özel bir neden var mıdır?»

«Sanıyorum... Kendimi daha iyi anlamak için okudum... Birçok şey üzerine neler duyduğumu, düşündüğümü anlamak için.»

«Okuduklarınız sizi duygulandırır mı, yani okuduklarınızın etkisi altında kalır mısınız?»

«Evet, efendim.»

«Marquis de Sade'ın Justine adlı kitabını okudunuz mu?»

«Hayır, efendim.»

«Kama-Sutra adındaki müstehcen kitabın çevirisini okudunuz mu?»

«Hayır, efendim.»

Barrett kımıldandı. «İtiraz etmek istiyorum, efendim. Çünkü soru konuyla ilgili değil.»

Yargıç Upshaw masasındaki mikrofona yaklaştı. «İtiraz reddedildi. Devam edin, Bay Duncan.»

Elmo Duncan tanığa döndü. «Bay Griffith, Frank Harris'in Hayatım ve Aşklarım kitabını okudunuz mu?»

«Hayır, efendim.»

«Ya da Lady Chatterley'nin Sevgilisi'ni?»

«Hayır efendim.»

«Fanny Hill'i, baştan sona kadar ya da bölüm bölüm?»

«Hayır, efendim.»

Duncan, Jerry'yi beğeni dolu bir bakışla süzdü. Jüri üyelerine baktı. Sonra yine tanığa döndü. «Peki ya J J Jadway'in Yedi Aşk Dakikası adlı kitabını okudunuz mu?»

«Evet, efendim, okudum.»

«Sanford Yayınevi tarafından Amerika Birleşik Devletleri'nde yayınlanmazdan önce kitabı biliyor muydunuz ya da adını işitmiş miydiniz?»

«Yalnızca... şöyle bir duydumdu... İngiliz Edebiyatı derslerinde sözü geçmişti.»

«Kitabı okumanız istendi mi?»

«Hayır, efendim. İstenseydi bile elimizde baskısı yoktu.»

«Ama o sırada kitabı elde etmek mümkün olsaydı okumanız istenir miydi?»

Barrett ayağa kalktı. «İtiraz ediyorum, efendim.»

«İtiraz kabul edilmiştir.»

Duncan şimdi yine tanığa dönük duruyordu. «Profesörünüzün Yedi Aşk Dakikası'ndan sözetmesi üzerine içinizde kitabı okumak isteği uyandı mı?»

«Hayır, efendim.»

«Yeni Aşk Dakikası'nı okumaya nasıl karar verdiğinizi anlatır mısınız?»

«Ben... Dükkânlardan birinde... Şu dergilerin, broşürlerin

satıldığı dükkânlardan birindeydi... dergilerden birine bakıyordum...

«Derginin adını hatırlıyor musunuz?»

«Hayır, hatırlamıyorum. Ama New York'da yayınlanan dergilerden biriydi. Rafta belki yüz kadar dergi vardı. Ben de buna bakıyordum. Içinde çıkacak bu kitap üzerine bir yazı vardı.»

«Yazı, Jadway'in kitabının bir özeti ya da kitabın yayınlandığı üzerine bir haber miydi?»

«Galiba özetti. Kitabın belirli bazı bölümleri anlatılıyordu.»

«Ve bu özetlerden kitabı okumanız gerektiği kararına mı vardınız?»

«Merakımı uyandırdı.»

«Neden?»

«Bil... bilmem... çünkü... Seks açısından kadınların bu derece ilginç olduklarını bilmediğimden okumak istediğimi sanıyorum.»

«Bay Griffith, o zamana kadar kadınların cinsel ilişkileri ya da diğer cinsel davranışları ne diye yaptıklarını sanıyordunuz?»

«Sanırım ki... Herkes yaptığı için yaptıklarını düşünüyordum... Ya da yapmak zorundaydılar... Yani erkek arkadaşlarını hoşnut etmek için yapıyorlar, diye düşünüyordum.»

«Jadway'in kitabını okuduktan sonra bu düşünceleriniz değişti mi?»

«Evet. Kitabı okuduktan sonra kadınların cinsel ilişkide bulunmayı kendilerinin istediğini anladım.»

«Anlıyorum. Kitabı okuyunca aynı duyguyu sürdürdünüz mü?»

«Evet.»

«Romanın bir hayal ürünü olduğunu bile bile mi?»

«Roman olduğunu unuttum. İnandım.»

«Bütün kadınların ya da çoğunun Yedi Aşk Dakikası'nın kadın kahramanı Cathleen gibi seks delisi olduklarına inandınız, değil mi?»

«Evet, efendim.»

«Bugün de aynı kanıda mısınız?»

«Hayır, efendim.»

«Kitabın sizi yanlış bir düşünceye kaptırdığına inanıyor musunuz?»

«İtiraz ediyorum, efendim. Bay Duncan tanığa yol gösteriyor.»

«İtiraz kabul edilmiştir.»

«Peki, Bay Griffith, Jadway'in kitabındaki Cathleen karakteri, size göre gerçek ve doğru bir genç kız portresi midir? Yoksa yozlaşmış, sapık bir kişi midir?»

«Yozlaşmış bir kadındır.»

«Demek Yedi Aşk Dakikası hakkındaki yazıyı gördükten sonra kitabı okudunuz?»

«Hemen değil. Henüz kitap piyasaya çıkmamıştı. Uzun bir süre okuduğum yazıyı düşündüm. Bir süre sonra da bunu unuttum gitti. Bir gün gazetede kitabın satışa çıkarıldığı üzerine bir ilan gördüm. O zaman bir tane aldım. Okudum.»

«Ne zaman aldınız? Ne zaman okudunuz?»

«On sekiz Mayıs gecesi.»

Barrett bütün dikkatini soruşturmaya vermişti. Bu sırada Zelkin'in kolunu çekiştirdiğini farketti. Dönmek üzereydi ki, Zelkin'in önüne bir not bıraktığını gördü. Notta, «Bizim Elmo yaman delikanlı,» diye yazıyordu. «Çocuğun kitabı nereden, nasıl aldığını sormayı unuttu. Sen sormayı unutma.» Barrett dalgın dalgın başını salladı. Dikkatini yeniden tanığa çevirdi.

«Yedi Aşk Dakikası'nı kelime kelime, satır satır okudunuz değil mi?»

«Evet, efendim.»

«Sizde ne gibi duygular uyandı?»

«Şaşırdım.»

«Şaşırdım demekle ne kastediyorsunuz?»

«Ben... içim dışım altüst olmuştu. O gece uyuyamadım.»

«Ertesi gün okula gittiniz mi?»

«Evet, ama son derslere girmedim.»

«Neden?»

«Aklım kitaptaydı. Arabama gittim... Kitap arabadaydı...»

«Neden arabanızdaydı?»

«Babamın bu kitabı okuduğumu bilmesini istemiyordum.»

«Babanızın böyle bir kitabı okuduğunuzu görmesinden mi çekiniyordunuz?»

«Evet, efendim.»

«Babanız bu tür kitaplara karşı mıdır?»

«Evet, efendim. Bu tür kitapların eve sokulmasını istemez. Yararlı olmadığını söyler.»

«Onunla aynı kanıda mısınız?»

«Şimdi ben de babam gibi düşünüyorum, efendim.»

«Evet, arabanıza gittiniz. Sonra ne yaptınız?»

«UCLA'nın araba park alanına gidip bir süre dolaştım. Sonra Hollywood'un üzerindeki tepelerde tenha bir yol buldum. Kitabın bazı bölümlerini yeniden okudum.»

«Hangi bölümleri okuduğunuzu hatırlıyor musunuz?»

«Tam olarak anımsayamıyorum. İlk bölümünü okudum sanırım.»

«Bu sayfalarda ne anlatılıyordu?»

«Kadın yatağa uzanmış erkeği bekliyordu... Ve erkeğin Yunan heykellerine ne kadar çok benzediğini düşünüyordu. Başlangıç böyleydi galiba.»

«Hatırlamanızı istiyorum, Bay Griffith. Kadın çırılçıplak yatıyor, eski Yunanistan'ın sokaklarında bulunan Priapus heykellerini düşünüyor; heykeller taş bir kaideye oturtulmuş, sakallı bir erkeğin büstüdür. Bu kaidenin tam orta yerinde bir erkeklik organı vardır. Sonra romanın kadın kahramanı Cathleen'in aklı bu heykellerden bir zamanlar bir müzede gördüğü bir Yunan vazosuna gider. Vazonun üzerine elinde sert deriden, **olispos** denilen yapma bir erkeklik organı tutan bir kadın resmi işlenmiştir. Cathleen, Lysistrata'nın kendisini ve kızlarını tatmin etmek için bu araçlara sahip olmadıklarından nasıl yakındığını anımsar. Sonra Cathleen ne kadar şanslı olduğunu düşünür. Kitabın adsız erkek kahramanınınkine, —Jadway nasıl yazmıştı?— onun 'erkeklik organına' bakar. Benim, kendi **olispos'**um, diye düşünür. Sonra harekete geçer ya da aşk oyunlarına başlar. Sonunda sırtüstü uzanır. Böylece yedi dakikanın ilki başlar. Şimdi, Bay Griffith, tekrar tekrar okuduğunuz bölümün bu bölüm olduğunu hatırladınız mı?»

«Evet, efendim.»

«O sırada bunların yazılışında sanatla ilgili bir taraf buldunuz mu?»

«Kitabın değeri üzerinde hiç düşünmedim.»

«Peki, yazarın okuyucuyu heyecanlandırmaktan başka bir şey yaptığını düşündünüz mü?»

«Hayır.»

«Bu ve diğer bölümler sizi heyecanlandırdı mı?»

«Evet, efendim.»

«Heyecanınız ne şekilde ortaya çıktı?»

«Yani bir kadınla cinsel ilişkide mi bulunmak istediniz?»

«Evet, efendim.»

«Bildiğiniz bir kızla mı, yoksa herhangi bir kızla mı?»

«Herhangi bir kızla.»

«Sonra ne yaptınız?»

«Bir kız bulmak istedim. Melrose'a gittim... Geceydi... Arada sırada uğradığım kulübe gittim ve bir kız aradım... Birkaç şişe Coca - Cola içtim. Evine giden o kızı farkettim. Tıpkı romandaki Cathleen'e benziyordu.»

«Yani Yedi Aşk Dakikası'nın Cathleen'ine mi?»

«Evet, ona evine götürmeyi teklif ettim...»

«'O' derken Sheri Mooreu' kastediyorsunuz, değil mi?»

«Henüz adını bilmiyordum. Teklifimi kabul etti. Onu arabamla evine götürdüm. Yukarı çıkaracağımı söyledim. Öyle de yaptım. Kapıyı açınca onu içeri ittim... yatak odasına gidip soyunmaya zorladım.»

«Zorladınız demek? Nasıl?»

«Bıçağım vardı.»

«Soyundu mu?»

«Korkmuştu, soyundu.»

«Siz de soyundunuz mu?»

«Evet.»

«Sonra ne oldu?»

«Hatırlamıyorum. Çıldırmış gibiydim. Artık kendime hâkim değildim.»

«Siz artık Jadway'in aklına sahiptiniz.»

Barrett öfkeyle yerinden fırladı. «İtiraz ediyorum, efendim!

Bay Duncan...»

Duncan tepeden tırnağa nezaket kesilmişti. «Sorumdan vazgeçiyorum, efendim. Özür dilerim.»

Yargıç Upshaw'ın hoşnutsuzluğu her halinden belliydi. Duncan'a dönerek, «Yasaların hüküm sürdüğü bir yerde bu şekilde konuşmanızın size bir yararı dokunmaz,» dedi. «Pişman olduğunuzdan eminim. Bu yüzden sizi daha fazla cezalandırmaktan vazgeçiyorum.»

Duncan güçlükle yutkunarak yeniden özür diledi. Alçakgönüllü, üzgün bir tavırla tanığa dönüp büyük bir ciddiyetle sorgusuna devam etti. «Söylediğinize göre, Bay, Griffith, kız, yani Sheri Moore soyundu, siz de soyundunuz. Yine söylediğinize göre, kendinizi kaybettiniz, âdeta aklınızı kaçırmış gibiydiniz. Şimdi bize daha sonra neler olduğunu anlatır mısınız?»

«Kendimi ona zorla kabul ettirdim.»

«Sheri Moore karşı koydu mu?»

«Evet.»

«Ama siz ona yine de tecavüz ettiniz?»

«Ne yaptığımı bilmiyordum.»

«Hiç aklınıza Yedi Aşk Dakikası geldi mi?»

«Kız soyunmuşken geldi... Sonrasını hatırlamıyorum. Yalnızca işimi gördüm. Bunu yapmamak elimde değildi.»

«Cinsel ilişki sırasında Sheri Moore yaralandı mı?»

«Daha sonra yaralandı. Giyinmeye çalıştığım sırada. Bana vurmak ya da bıçağımı almak istedi. Hangisi olduğunu hatırlamıyorum. Galiba... Ayağı kaydı, düştü... Bir kazaydı bu.»

«Sheri Moore'un kendini kaybettiğini biliyor muydunuz?»

«Bilip bilmediğimi anımsamıyorum. Yalnızca nerdeyse eve dönecek olan oda arkadaşı olduğunu hatırlıyorum. Bu yüzden evden hemen çıktım. Kendimi perişan hissediyordum. Kendimi... kendimi öldürmek istedim.... Bu ben değildim... Yaptığım şey... Benim hatam değildi. Ne yaptığımı bilmiyorum.»

«Jerry Griffith, zorba davranışınızdan J J Jadway'in Yedi Aşk Dakikası kitabını sorumlu tutuyor musunuz?»

«Evet, tutuyorum.»

«Daha önce de böyle davranışlarda bulunduğunuz olmuş muydu?»

«Hayır efendim.»

«Demek ki, kitabın açık bölümlerinin sizi suça itecek kadar etkilediğini hissediyorsunuz?»

«Evet efendim. Ben... Ben başka bir neden düşünemiyorum.»

«Bildiğiniz gibi tanıklık kürsüsünde sizden önce Dr. Roger Timble bulunmuştu. Onun tanıklığını dinlemiş miydiniz?»

«Evet efendim.»

«Dr. Timble, Ernest van den Haag'dan müstehcen yayınların insan kişiliğini bir yere kadar etkilediği hakkında şöyle bir söz nakletmişti: 'Müstehcen yayınlar cinsel açıdan insanın önceki ve sonraki davranışları arasında fark meydana getirir, dünyayı ilkel öğelerine indirger, hareketleri bileşimlerine ayırır.' Siz de aynı fikirde misiniz?»

«Sanıyorum, evet, aynı fikirdeyim.»

«Dr. Timble müstehcen yayınlarla korkunç suçlar arasındaki ilişkilerden sözetti. Ian Brady ile Myra Hindley tarafından işkence edilen ve öldürülen on iki yaşındaki bir oğlan çocuğuyla on yaşındaki küçük kız olayı üzerinde inceden inceye durdu. Sonunda Ian Brady'nin Marki de Sade'ın sadizmle ilgili yazılarının etkisi altında kaldığı anlaşılmıştır. Kendi deneyimlerinize dayanarak müstehcen yayınlarla korkunç cinayetler arasında neden ve sonuç gibi bir ilişki olduğunu hissediyor musunuz?»

«Ben... Yalnızca... Yalnızca... Başıma gelenleri biliyorum.»

Jerry'nin elleri birdenbire, sanki akmak üzere olan yaşları saklamak istermiş gibi gözlerine gitmişti.

Elmo Duncan başını bu duygulu sahneden başka tarafa çevirdi. Yargıç kürsüsünden yana baktı. «Sorulacak başka sorum yok, efendim.»

Mike Barrett, Jerry'ye bakakaldı. Elmo Duncan'ı görmüyordu artık. Karşısında yalnızca oğlan vardı. Jerry yaşlı gözlerle Barrett'e, az önce anlatılan olayda ölümü bekleyen çocuklardan biri gibi bakıyordu.

Şimdi tam sırasıydı.

Bu çocuğu mahvet... Onu şimdi, delil olarak gösterdiği, insan ruhu için bir cinayet silahı kadar öldürücü olan kitabıyla

birlikte yok et...

Ya da Jadway'in kitabının, kendi açık saçık maceralarını anlatmaktan hoşlanan biri tarafından yazıldığını kanıtlamaya çalışan herkesi mahvetmek için Cassie McGraw'u kullan.

Jerry Griffith?

Ya Cassie McGraw?

Yargıç Upshaw'un, «Tanığı sorguya çekebilirsiniz, Bay Barrett,» dediğini uzaktan uzağa duydu.

Abe Zelkin'in yanından heyecanla, «Tam sırası, Mike, şunların hakkından gel,» diye fısıldadığını işitti.

Karar.

Yavaş yavaş ayağa kalktı. Güçlükle kendini toparladı. Konuştu.

«Efendim, savunmanın soracağı bir soru yoktur.»

Yargıcın kulaklarına inanamadığını görüyordu. «Bay Barrett, tanığı sorguya daha sonra mı çekeceğim demek istiyorsunuz?»

«Hayır, efendim, onu demek istemedim. Bana kalırsa artık tanığın görevi bitmiştir. Gidebilir.»

Arkasında oturan dinleyicilerden yükselen hayret dolu soluğu ve bunu izleyen genel fısıldaşmaları duyuyordu. Kolunu çekiştirmekte olan Zelkin'e, salondakilerin susmasını isteyen yargıcın sert sesine aldırış etmeden yarı döndü.

Gözlerini silmekte olan Maggie o sırada ayağa kalkmıştı. Salonun ortasına doğru yürüdü. Şimdi kadının bakışları Barrett'i araştırıyordu. Yüzü rahatlık ve minnettarlıkla renklenmişti. Sonra başıyla kısa bir selam verdi. Gitti.

Yargıç Upshaw'ın, «Jürinin sayın üyeleri,» diye bildirdiği duyuldu. «Öğle tatili yapacağız. Bu tatil sırasında ne kendi aranızda, ne de dışardan biriyle bu davayla ilgili hiçbir şey konuşmayacağınızı yeniden hatırlatmak isterim. Dava oyunuza bırakılıncaya kadar kendi fikirlerinizi de ortaya koymayacak, bir karara varmayacaksınız. Tatil saat ikiye kadardır.»

Barrett, Abe Zelkin'in şaşkınlığına ve öfkesine katlanmak zorundaydı. «Davayı rezil ettin, Allah kahretsin seni! Ne oldu sana? Aklını mı kaçırdın, çıldırdın mı, ne oldu?»

Barrett ortağının sorularına cevap verecek halde değildi.

Hatta bunu izleyen yirmi dakika içinde de bir şey diyemedi. Çünkü öğle tatilinin başladığının bildirilmesiyle birlikte yalnız kalmak diye bir şey olamazdı. Önlerindekini iterek dışarıya çıkarlarken, çevrelerini Jerry Griffith'i neden sorguya çekmediğini öğrenmek isteyen gazeteciler almıştı. Adliye binasının koridorunda, asansörde, alt kattaki salonda çevrelerindeki gazetecilere, radyo ve televizyon habercileri katılmıştı.

«Söyleyecek bir şey. Söyleyecek bir şey yok. Söyleyecek bir şey yok.»

Broadway'de, soluk soluğa kalmış Philip Sanford onlara yetiştiğinde bile yalnız değildiler. Peşlerinden muhabirler geliyordu.

«Söyleyecek bir şey yok. Söyleyecek bir şey yok.»

Hatta üçü Leo Kimura ile bulaşacakları Redwood Lokantasına doğru giderlerken bile peşlerindekilerinden kurtulamamışlardı.

Sonunda lokantaya geldiler. Zelkin'le Sanford, Barrett'in şef garson arka salondaki masalarına kadar geldi. Burada Leo hemen arkasından yürüyorlardı. İçerde onları bekleyen nazik Kimura kırmızı kadife kaplı koltuğa oturmuş, önündeki dosyayı karıştırıyordu. Ancak beyaz bluzlu, siyah eteklikli kadın garson onlara yemek listesini verip biralarını getirmeye gittikten sonra konuşma fırsatı buldular.

Zelkin, «Allah kahretsin, Mike,» diye sert bir sesle konuşmaya başladı. «Sana ne oldu da Duncan'la o çocuğun bizi aptal yerine koymalarına izin verdin? Ne oldu, dilini mi yuttun ne?»

Barrett piposunu çıkarıp yaktı. Sonra, «Sana, Phil'e ve Leo'ya özel olarak söylemek istiyordum,» dedi. «Ben Fremont'a bu yüzden başka bir yerde yemek yemesini söyledim. Şimdi her şeyi açıklayacağım.»

«Çok iyi olur,» dedi Zelkin.

«Bir anlaşma yaptım,» dedi Barrett kısaca. «Jerry Griffith'i sorguya çekmemeye karşılık Cassie McGraw'u sorguya çekeceğim.»

«Cassie McGraw mu?» dedi Sanford hayretle. «Yani Cassie McGraw sağ mı demek istiyorsun?»

«Tamam. Cassie McGraw sağ ve bizden yana. Onu dava lehine kullanmak için elimize bir fırsat geçti. Sonunda en önemli tanığımızı ele geçirdik.»

«Vay canına!» dedi Sanford. «Jadway'in metresi, Cathleen'in en güzel örneği etiyle kanıyla bizim yanımızda. Böylece konuya yeni bir ışık tutulmuş...»

«Boşver sen buna, Phil,» diye Zelkin onun sözünü kesti. Kalın camlı gözlüklerinin gerisinden Barrett'i süzüyordu. «Pekala, Mike, bir anlaşma yaptın.» Durdu. «Anlaşmayı kiminle yaptın?»

Barrett yerinde huzursuz huzursuz kıpırdandı. Beklediği, çekindiği an buydu işte. «Maggie Russell ile yaptım.»

Zelkin aynı sertlikle, «Aklıma gelmişti,» dedi.

Barrett sinirlenmişti. «Dinle bir dakika...»

«Sen dinle,» dedi Zelkin sesini yükselterek, «Tanığı duruşmada sorguya çekmediğine göre, izin ver de bunu burada ben yapayım. Demek Russell karısıyla yaptın anlaşmayı. Bir kere, kendi başına kararlar vermek, harekete geçmek sende bir âdet haline geldi. Nedir bu, tek aktörle oynanan bir oyun mu? Eğer böyleyse, o zaman ben...»

«Kes, Abe, lütfen. Beni iyi tanırsın. Ortağız ve ikimiz de bu işin içindeyiz. Yalnız...»

«O halde anlaşma yapmadan önce neden benimle görüşmedin, bana bildirmedin?»

«Çünkü anlaşmayı kâğıt üzerinde görmediğin takdirde hemen reddedeceğini biliyordum. Maggie Russell'ı benim kadar tanımıyorsun. Bu yüzden sana katı gerçeklere, yalnızca gerçeklere değil, içgüdüye dayanan duygusal anlayışa da yer verdiğimi anlatacak bir yol yoktu. Maggie benden teklifini düşünmemi istedi. Sonunda da ona inandım. Bazı kararları insan tek başına vermek zorundadır.»

Zelkin böyle bir açıklamayı kabul edemezdi. «Duruşma salonunda kendini savunmuyorsun, Mike. Hepimizi ilgilendiren bir duruşma bu. Yalnızca kendimizi değil, Ben Fremont'u, Amerika'daki her kitap satıcısını, Phil Sanford'u, dünyanın dört bir köşesindeki yayıncıları ve biraz da İnsan Haklarını savunuyoruz. Burada hiç kimsenin tek başına davranmaya ya da duy-

gusal bir düşünceyle geri çekilmeye hakkı yok...»

Sanford elinde evirip çevirmekte olduğu kaşığı bir kenara bıraktı. «Dur bir dakika, Abe,» dedi. «Mike'a durumu enine boyuna anlatmasına izin vermeliyiz.»

«Pekâlâ,» dedi Zelkin, «Anlat bakalım, Mike. Yapılan teklifi, neden yalnız başına karara vardığını anlat. Başla.»

Barrett tam ağzını açmıştı ki, garson kadın biralarını getirdi. Yemek için ne istediklerini sordu. Yemek listesine hiçbirisi bakmamıştı. Alelacele bir şeyler ısmarladılar.

Garson kadın gitti. Barrett kararlılıkla Zelkin'in meydan okumasını göze aldı. «Pekala,» dedi. «Eğer dinlerseniz ne olduğunu, verdiğim kararı neye dayandırdığımı anlatacağım. Bildiğiniz gibi, Maggie'yi ara sıra görüyorum. Onun yardımıyla Jerry'yi daha yakından tanıdım, durumunu anladım.»

«Jerry'nin ne durumda olduğunu daha önceden de biliyorduk,» dedi Zelkin. «Oğlanın durumunu duruşma salonunda açıkça ortaya serecek birer avukat olduğumuzu sanıyordum.»

Barrett kendine hâkim olmaya çalıştı. Çünkü ortağının öfkesinde mantıklı bir yan vardı. «Evet, Abe, oğlanın durumunu biliyorsun. Kendi kendine zararı dokunan, sorguya çekilme konusunda çılgınlığa varacak kadar korku duyan bir çocuk. Ama beni etkileyen durum bu değil. Şimdi sana Maggie'nin oğlanla, Frank Griffith'le olan ilişkisini anlatayım. O zaman Maggie'nin neden oğlanı, Duncan - Yerkes - Osborn ve Griffith eksenini kurtaracak bir öneride bulunduğunu anlarsın. Ondan sonra da sana önceki gece olanları anlatacağım.»

Barrett anlattı. Konuşması hiç kesintiye uğramadan Maggie'le Jerry, Maggie ile Frank Griffith üzerine öğrendiklerinin özünü hikâye etti. Maggie'le ilk karşılaşmalarından başlayarak, Jerry'nin intihara kalkışmasından sonraki ve cumartesi gecesi Santa Monica'daki buluşmayı anlattı. Maggie'nin teklifinin ayrıntılarını ve bundan kadının ne elde edeceğini açıkladı.

«Frank Griffith'in reklam bürosunda iş mektuplarına bakan özel sekreterleri var,» diye Barrett konuşmasını sürdürdü. «Oysa Frank Griffith'le Ethel Griffith'e gelen kişisel mektuplar Maggie tarafından açılır ve saklanır. Maggie Russel yalnızca akraba

ve teyzesine arkadaşlık eden bir kişi değil, aynı zamanda Griffith ailesinin bir tür, sosyal sekreteri. Davamız basında geniş bir yer aldığından, Griffith'le oğlu dikkatleri üzerlerine çekmekte ve hatırı sayılır derecede mektuplar almaktadırlar. Bu mektupların büyük bir bölümü Griffith'in kitap aleyhine olan mücadelesini kamçılamakta, yardımcı olmaya çalışmaktadır. Maggie bu mektupları her gün okuyor. Işte iki hafta önce her sabahki gibi posta gelmiş, Maggie eniştesinin masasına oturmuş mektupları açarken... Birdenbire karşısına Cassie McGraw imzasını taşıyan bir posta kartı çıkmış.»

«Yalnızca bir kart mı?» dedi Sanford.

«Yalnızca bir kart,» diye tekrarladı Barrett. «Allah kahretsin, küçük bir kartın üzerine Musa'nın On Emri'ni, Altın Yasa'yı ya da 'Eureka! Eureka! Buldum!' diye yazamazsın. Maggie gözlerine inanamıyordu ama işte kart karşısındaydı, üstelik gönderenin adresi de vardı. Frank Griffith'e Cassie McGraw imzasıyle yollanmış bir kart. Kartta Cassie McGraw duruşmayı gazetelerden izlediğini yazıyordu. Herhalde Griffith'in gazetelere verdiği sert demeçleri ve Yedi Aşk Dakikası'nın oğlunu mahvettiğini ileri sürerek Jadway'i suçlamalarını okumuştu. Ya da buna benzer şeyler. Kendini harekete geçmek, Griffith'e kim olduğunu, Jadway'i kimsenin kendisi kadar yakından tanımadığını, Jadway'in kitabı çok temiz düşüncelerle, yeni kuşağı cinsel özgürlüğüne kavuşturmak umuduyla yazdığını ve Leroux'un tanıklığının bir yığın yalanla dolu olduğunu söylemek zorunda hissetmişti.»

«Bütün bunları posta kartına mı yazmış?» diye sordu Zelkin alaylı alaylı.

«Neden yazmasın? İnsanoğlu bir toplu iğnenin başına bile neler yazıyor, görüyorsun.»

«Peki, Maggie Russell bu kartın gerçek Cassie McGraw'dan geldiğine nasıl hükmetmiş?» dedi Zelkin. «Bir başkası tarafından da yazılmış olabilir.»

«Ben de bu noktaya geliyorum. Maggie de önce inanmamış. Ama yine de gerçek Cassie McGraw'dan gelmiş olabileceğini düşünerek kartı diğer mektuplardan ayırmış, Griffith'e de göstermemiş. Kartın bizi Cassie'ye götüreceğini, böylelikle güç-

lü bir silah kazanacağımızı, Duncan'a onarılması imkânsız bir zarar vereceğini, Jerry'ye yararı dokunacağını düşünmüş. Amcasıyla anlaşmanın ne kadar güç olduğunu bildiğinden bize yaklaşmaya karar vermiş. Bana gelmesini sağlayan şey de, kartın doğruluğunu ve değerini ortaya koyan bir şey söylemem.»

«Neydi söylediğin şey,» diye Sanford bilmek istedi.

«Bir telefon konuşmasında Maggie'ye Jadway'le Cassie McGraw'un kızlarının izini bulduğumu —Judith demek istiyorum— kızın bir Karmelit rahibesi olduğunu söylemiştim. Artık Judith'i herkes biliyor. Ama onun bir rahibe olduğundan kaç kişinin haberi var? Maggie biliyor, çünkü ben söyledim ona. Biz biliyoruz. Sean O'Flanagan biliyor. Kiliseden bazı kişiler biliyor. Ama başka kim biliyor? Yalnızca Jadway'in yakınları... Bir de Cassie McGraw'un kendisi. Işte Maggie, McGraw'un kartta bundan da sözedildiğini iletti. Cassie, Jadway'in kızının, Jadway'in günahlarının kefaretini ödemek için değil, Jadway'in insanlığa hizmet ettiği gibi Tanrıya hizmet etmek için rahibe olduğunu yazmıştı. Maggie kartın yazarının bir rahibeden sözettiğini söyler söylemez kartın Cassie McGraw'dan geldiğini anladım... Cassie McGraw yaşıyor sağ...»

Barrett arkadaşlarının yüzlerine baktı. Oysa onların yüzlerinden bir şey okumak olanaksızdı. Ne inanmış gibiydiler, ne de inanmamış. Yalnızca başka bir şey daha anlatacak mı, anlatmayacak mı diye bekliyorlardı.

Barrett anlatmasını sürdürdü. «Işte teklif buydu. Eğer Jerry'yi rahat bırakırsak, Cassie McGraw'u elde edebilecektik. Verilmesi çok güç, korkunç bir karardı bu. Sonunda kararımı verdim. Jerry, Duncan için güçlü, olumlu bir tanık. Eğer Jerry uğruna Cassie'den vazgeçersem elime hiçbir şey geçmeyecekti. Jerry'nin verdiği ifadeyi bir dereceye kadar çürütebilirdim. Gerçi Jerry daha kitabı okumadan önce intihara kalkışmıştı ama hasta, perişan bir çocuğu sıkıştırmak aleyhimize olurdu. Gerçi jüriyi, Jerry'yi mahveden şeyin yalnızca bizim kitabımız olmadığına inandırabilirdik ama bu uğurda bir avukatın eline binde bir geçecek bir tanıktan yoksun kalacaktık. İşte anlatacaklarım bu kadar, beyler. Ekleyeceğim hiçbir şey yok.»

Zelkin peçetesiyle gözlüklerinin camını siliyordu. Şimdi öf-

kesi bir parça geçmiş gibiydi. «Pekala, Mike bunları anladık. Ama bize bir şeyi söylemedin.»

«Neymiş o?»

«Cassie McGraw'un yolladığı sanılan kartı gördün mü?»

«Görmek mi? Yani kendim baktım mı demek istiyorsun? Hayır, bakmadım da, görmedim de. Maggie dün Griffith'in yazı masasına yaklaşamadı. Mektup Griffith'in bürosundaki masanın gözünde. Maggie kartı bir çekmecenin kâğıdı altına saklamış. Kartın Griffith'in eline geçmesi olanaksız. Yanında taşımasından daha güvenli. Maggie'nin benimle görüştüğünü öğrendiğinden beri Griffith kızın odasını gizliden gizliye araştırıyormuş. Griffith dün bütün gün yazıhanesinden çıkmamış. Bu sabah erken saatlerde Maggie henüz bir karara varmadığımı öğrenince, bekleyeceğini söyledi. Jerry'yi sorguya çekmediğim takdirde, bugün öğleden sonra kartı bana getirecek.»

«Tabiî böyle kart varsa,» dedi Zelkin yavaşça.

«Ne demek istiyorsun?»

«Kartın Maggie Russell'in hayalinden başka yerde olmaması mümkün. Onun Jerry için yapmayacağı şey olmadığını sen kendin söyledin.»

«Abe, hayatımızda başardığımız işlerin çoğu başkalarının söylediklerine, anlattıklarına dayanır.»

«Öyle mi?» dedi Zelkin. «Öyleyse Amerikan Barosu hapı yuttu demektir. Belki anneme, karıma, bir parça çocuklarıma, bir parça da arkadaşlarıma güvenebilirim. Ama tümüyle inandığım şey elimdeki anlaşmadır. Romantik olmayalım. Benim güvendiğim, yasaya uygun olan şeydir. İnandığımsa, karşılığını ödediğim şeyi elimde görmektir. Pekâlâ Mike, olan oldu artık. Uzun bir süreden beri birbirimize öylesine yakınız ki, sana daha fazla kızmak elimden gelmiyor. Belki senin de huzurun yok; senin de benim gibi başın dönüyor, miden bulanıyor ama yanından ayrılmayacağım. Seninle birlikte batacak ya da yüzeceğim. Bana kalırsa birlikte batacağız.»

Philip Sanford sandalyesini masaya biraz daha yaklaştırdı. Yüzü kâğıt gibi bembeyaz olmuştu. «Abe kadar bağışlayıcı olduğumu sanmıyorum, Mike,» dedi. «Belki Abe seninle birlikte batmaktan çekinmez ama benim bütün mesleğim, ailem ve ha-

yatım senin davranışlarına, kararlarına dayanıyor. Bana kalırsa büyük, ölümcül bir hata işledin.»

«Düşündüklerini rahat rahat söyleyebilirsin, Phil,» dedi Barrett. Sanford'un kişiliğine uymayan bu sözleri karşısında şaşırmıştı.

«Görmek ya da kabullenmek istemediğin bir gerçek varsa, o da Frank Griffith'le Luther Yerkes'in kızı sana karşı bir silah olarak kullanmaları. Maggie Russell onlara, hiç olmazsa Griffith'e bağlı. Senin kıza âşık olduğunu da biliyorlar; bundan yararlanmak istediler. Seni aptal yerine koydular, Mike. Işlediğin hatanın sonuçları pek çok kişiyi zarara sokacağı için üzgünüm. Ben de Abe'le aynı kanıdayım. Cassie McGraw'dan bir kart gelip gelmediğinden emin değilim. Geldiyse bile bunu onlar davayı kazandıktan, hepimiz yoksullar yurduna ya da uçuruma sürüklenmeden göremeyeceksin. İşte söyleyeceklerim bunlar.»

Barrett sakindi. Piposunu yeniden yaktı. Sonra başını anlayışla salladı. «Evet, Phil, bunları ben de düşündüm. Tarafsız davrandığımdan eminim. Her şeyi Maggie'ye bağladım. Çünkü onun dürüst olduğuna inanıyorum, güveniyorum. Daha önce de söylediğim gibi, bir insanın yalnızca başkalarının sözüne güvenerek harekete geçeceği zamanlar da vardır.»

«Christian Leroux'a güvendiğimiz gibi mi?» dedi Sanford, «İsabel Vogler'e güvendiğimiz gibi mi?»

Barrett omuz silkip Kimura'ya döndü. «Leo, sen bir şey söylemedin, senin fikrin nedir? Aptallık mı ettim?»

Kimura'nın solgun yüzünden bir şey okumak olanaksızdı. «Doğru ya da yanlış olan şeyler hakkında fikir yürütecek durumda değilim, Bay Barrett. Yalnızca üzerinde araştırmalar yapılmış gerçeklere dayanarak verdiğiniz kararın ne gibi sonuçlar doğuracağı konusunda tahminlerde bulunabilirim. Bayan Russell'in bilmem şu kadar yıldır Griffith'lerin evinde oturduğunu, oradan ayrılmasına da hiçbir neden olmadığını biliyorum. Ve bu yıllar boyunca Bayan Russell, Frank ve Ethel Griffith'in çıkarlarına aykırı bir davranışta bulunamamıştır. Cassie McGraw'la ilgili araştırmalara yığınla para ve zaman harcanmış, kadının sağ olup olmadığı üzerine en küçük bir ipucu bulunamamıştır. Dişi kaplanın saldırıya uğrayan erkeğini savunmak

için ortaya çıktığını anlıyorum. Cassie gibi yaşlı dişi kaplanlar bile erkeklerini korumak için ortaya atılırlar. Bir araştırmada bütün ipuçları bilinse bile yine de bilinmeyen bir noktanın bulunduğunu akıldan çıkarmamak gerekir. Bu yüzden verdiğiniz kararın sonuçları üzerine hiçbir şey söyleyemeyeceğim, Bay Barrett. Oysa eksik yanlarını söyleyebilirdim ama onu da yapmayacağım.»

«Ben yapacağım bunu, Mike,» dedi Sanford. «Maggie, Cassie McGraw'un adresinin yazılı olduğu kartı ne zaman verecek?»

«Bugün öğleden sonra saat beşte. Büroma gelecek.»

«O halde olasılıkları ben söyleyeyim,» dedi Sanford. «Yüzde seksen ihtimalle Maggie ne bürona gelecek, ne de telefon edecek. Yüzde elli ihtimalle kartın kaybolduğunu ya da koyduğu yerde bulamadığını söyleyecek. Hepsinden önemlisi, kartı getirse bile bunun uydurma olduğu ortaya çıkacak.»

Barrett başını salladı. «Hayır, olamaz. Haklı çıktığın takdirde ikimiz de hapı yuttuk demektir.»

Zelkin saatine baktı. «Daha fazla konuşmanın yararı yok. Mike üç buçuk saat sonra gerçeği öğrenecek. Yemeğimizi yiyip Adliye binasına gidelim. Duncan'ın tanıklarla işi kalmadı sanırım. Saat ikiden sonra soruşturmaya biz devam edeceğiz.» Barrett'e baktı. «Bugün savunmayı kim yapacak, Mike, sen mi, ben mi?»

«Sen yap,» dedi Barrett. «Ben Maggie'le buluşmak üzere saat dördü çeyrek geçe büroya gitmeliyim.»

«Kartı getireceğine hâlâ inanıyor musun?» diye sordu Zelkin.

«İnanıyorum,» dedi Barrett.

Saat tam ikiydi. Duruşma salonu yine dinleyicilerle doldu. Mübaşir ayakta duruyordu.

Yargıç koltuğunun gerisindeki perdeler açıldı ve siyah cübbeli Yargıç Nathaniel Upshaw göründü. Çevresine şöyle bir bakındı. Koltuğuna doğru gitti.

«Lütfen oturun,» dedi mübaşir dinleyicilere. «Duruşma başlıyor.»

Yargıç Upshaw genzini temizledi. «Jüri yerini aldı, Bay Duncan,» diye bildirdi. «Tanığınızı çağırabilirsiniz.»

Bölge savcısı ayağa kalktı. «Efendim, başka tanığım yok. Bay Jerry Griffith son tanığımdı.»

Duncan yerine otururken Yargıç Upshaw koltuğunu savunma masasından yana çevirdi. «Savunma avukatları hazırsa, bana savunma için gerekli soruşturmayı kimin yapacağını söylerler mi?»

Zelkin ayağa fırladı. «Abraham Zelkin, efendim.»

«Peki, Bay Zelkin. İlk tanığınızı çağırabilirsiniz.»

«Teşekkür ederim, efendim,» dedi Abe Zelkin. «İlk tanık olarak Ben Fremont'u sunmak istiyoruz.»

«İyi,» dedi Yargıç Upshaw. «Bay Fremont, lütfen tanık kürsüsüne gelip yemin eder misiniz?»

Dazlak kafalı, miyop kitap satıcısı savunma masasından kalkıp tanık kürsüsüne doğru o garip yürüyüşüyle seke seke giderken Mike Barrett ona şöyle bir baktı. Fremont'u bir berbere sokup traş ettirmiş olmayı isterdi. Fremont'un favorileriyle ensesindeki saçlar çok uzun ve çalı gibiydi. Yaşlı jüri üyeleri bunu topluma karşı bir başkaldırı olarak görebilir, savunma tanığı konusunda önyargıya kapılabilirlerdi. Ama hemen sonra Barrett bu düşüncelerinden utandı; aslında düzeltilmesi, kırpılması gereken şeyin kendi düşünceleri olduğunu anladı.

Fremont duruşma kâtibinin önündeydi; Barrett onun sol elini İncil'in üzerine koymaktan kaçındığını gördü. Kâtibin sorusunu duymadı ama Fremont'un yanıtını işitti. «Ben dinsizim.» Barrett yüzünü buruşturdu. Jürinin oturduğu yana baktı. Jüri üyelerinden bazılarının kaşları çatılmıştı.

Mahkeme kâtibi İncil'i bir yanında tutarak dinsizlere özgü yemini tekrarladı. «Şimdi yapacağınız tanıklıkta gerçeği, tüm gerçeği ve yalnız gerçeği söyleyeceğinize yemin eder misiniz?»

Fremont yüksek sesle, «Yemin ederim,» dedi.

Fremont tanık kürsüsündeki koltuğa yerleşirken Abe Zelkin kumlar üzerinde yuvarlanan kocaman bir su topu gibi tanıktan yana gitti.

Huzuru kaçan Barrett önüne sarı kâğıt tomarını çekti. Huzursuzluğu savunma tanıklarının nasıl konuşup davranacaklarından çok Maggie'yle yaptığı anlaşma konusunda iş arkadaşlarıyla yemekte yaptığı tartışmadan ileri geliyordu. Maggie'ye güveni vardı. Ama bu güveninde yalnız başına kalması güç bir durum yaratıyordu. Zelkin, Sanford, hatta Kimura bile yaptığı anlaşmayı kuşkuyla karşılamış, Maggie'ye olan güvensizliklerini belirtmişlerdi.

Savunma tanıklarını dinleyecek halde değildi. Aklı fikri saatteydi. Saatin kolları hareket etmiyor gibiydi. Saat onu Maggie'ye, Cassie McGraw'a yaklaştırıyor, onların gerçekliği üzerine düşünmeye zorluyordu. Önünde dikkatle çalıştırılmış, ne söyleyecekleri öğretilmiş tanıklar bir vitrindeki mankenler gibi gidip geliyor, mallarını anlayışlı Abe Zelkin'le eleştirici Duncan'ın önüne sürüyorlardı. Zaman geçiyordu. Ve birdenbire Barrett saatin dördü geçtiğini, on beş dakikaya kadar ikinci bir sınav sayılacak şeyle karşı karşıya geleceğini düşündü.

Önündeki sarı kâğıt tomarına baktı. Bu boş sayfaların nasıl olup da yazılarla dolduğunu anlayamadı bir an. Duruşma salonundan ayrılmazdan önce geçen iki saatte neler konuşulduğu üzerine bir fikir edinmek için yazdıklarını okumaya zarar verdi; çabucak okudu.

Ben Fremont:

Zelkin'in incelemesi: Fermont iyi bir öğrenim görmüş; öğretim masraflarını çalışarak sağlamış; kitap işinde yirmi yıldır çalışıyor, faturalarını daima zamanında, eksiksiz ödemiş, yayınevleriyle ilişkisi sağlam ve güvenilir, ünlü yayınevi Sanford'la iş yapar, bu yayınevinin kitaplarını satar. Jadway'in kitabını yalnızca bu yayınevinin yayınladıkları kitaplara güvendiği için değil, Yedi Aşk Dakikası üzerine bir övgü yazıcı okuduğu için almış. Ve bir müşteri gibi gelip kitabı satın alan memur tarafından tutuklanınca da çok şaşırmış. Yedi Aşk Dakikası'nın hiçbir bakımdan açık saçık, ahlaka aykırı bir kitap olmadığını düşünüyor, aksine kadının seks konusunda neler düşündüğünü açıkça ortaya koyuyor. Fremont yirmi yıldır bu işin içinde ol-

duğu için okuyucunun ne istediğini çok iyi biliyor. Üstelik kadınlar Jadway'in kitabının çizgisinde olan başka kitapları, Lady Chatterley'nin Sevgilisi, Gizli Hayatım, Fanny Hill, Hayatım ve Aşklarım gibi kitapları satın alırlar. Yedi Aşk Dakikası'nın bunlardan daha değerli ve amacı olan bir kitap olduğunu düşünüyor.

Duncan'ın soruşturması: (Aman Tanrım Duncan belası Fremont'u hemen kancasına taktı) Hiç davalı California Ceza Yasasını ihlal ettiği için tutuklandı mı? Fremont'un cevabı «evet» ti. Fremont on, on iki yıl önce Oakwood'da değil, Hill Sokağındaki küçük dükkânında tutuklanmıştı. Bir kitap yüzünden değil; dergiydi sattığı. Derginin içinde ne var, ne yok diye merak bile etmemişti. Onun ilgilendiği cinsten bir dergi değildi. Duruşmada suçlu olmadığını ileri sürmüş müydü? «Hayır.» Pornografik bir dergi sattığını kabullenmişti. Ama bunu da daha hafif bir cezaya çarptırılsın diye avukatının tavsiyesine uyarak yapmıştı. Yayınevinin Yedi Aşk Dakikası'nı edebiyat dünyasının en çok yasaklanan kitabı diye reklam ettiğinden Ben Fremont'un haberi var mıydı? Evet, haberi vardı ama kitabı göklere çıkaran yazılar ve reklamlar da yapılmıştı.

Sonuç: Duncan kazançlı durumda. Fremont'u paçavraya çevirdi.

Phil Sanford:

Zelkin'in soruşturması: Sanford tanınmış bir aileden, Harvard mezunu, kendini bildiğinden beri yayın işlerinde. Yedi Aşk Dakikası için anlaşma yapıldığında kitabın müstehcenliği onu kaygılandırmış mıydı? Hayır, pek durmamıştı Sanford bunun üzerinde, çünkü kitap güzel, duygulu ve dürüst bir amaçla yazılmıştı. Zaten zaman değişiyordu. İleriyi görmek gerekti. 1929 yılında Rousseau'nun İtirafları ahlaka aykırı bulunarak yasaklanmış, aynı yıl Sade'ın Justine'i iğrenç bulunarak boykot etmiş, 1927'de Sinclair Lewis'in Elmer Gentry'siyle Remarque'nin Garp Cephesinde Yeni Bir Şey Yok aynı suçlamayla satıştan kaldırılmıştı; oysa şimdi aynı kitaplar serbestçe satılıyor, sevile

sevile okunuyordu. Çünkü zaman değişiyordu. Bu gün parfüm, kombinezon, sütyen, sabun ilanlarında kadın mankenler yarı çıplak ya da çıplak görünüyor, en akıl almaz, tahrik edici pozlar veriyorlardı. Bugün evlenmemiş gençler hiç sakınmadan birarada yaşıyor, filmlerde, televizyonlarda çeşitli aşk sahneleri canlandırıyordu. Yedi Aşk Dakikası'nda bugün görülen, duyulandan fazla bir şey yoktu. Sanford, Jadway'in romanından parçalar vermeye başlar. Gazetelerde, dergilerde çıkan eleştirileri nakleder. Ama Duncan itiraz eder. Eleştirilerin sorguya çekilemeyeceğini söyler. İtiraz kabul edilmez. Abe tanığın eski ve tanınmış bir yayınevi sahibi olduğunu, yayınevi listesinde değerli klasiklerin, Nobel Edebiyat Ödülünü kazanan yazarların eserlerinin bulunduğunu söyler.

Duncan'ın soruşturması: Sanford'un eline Yedi Aşk Dakikası nasıl geçti? Kimden aldı? —Allah kahretsin— Quandt'ın adı ortaya çıkar. Ve de Quandt'ın müstehcen kitaplara olan düşkünlüğü... Demek Sanford Yedi Aşk Dakikası'nı satın almak için böyle bir kişiye gitmiştir. Sanford bu noktada da cesur davranır. Quandt'ın kitap için olumlu konuştuğunu, edebi bir değeri olduğunu söylediğini anlatır. Yayınlanmasında hiçbir sakınca görmediğini ileri sürer. Duncan, Sanford Yayınevinin ünü üzerinde durur. Yayınevinin çıkardığı kitapların adlarını sayar. Bu kitaplar yayınlandığında yayınevinin başında bulunuyor muydunuz? Hayır, Sanford iş başına daha sonra geçmiştir. «Kitapları satın alan, yayınlayan kimdi?» «Babam, Wesley R. Sanford.» «Ama bugün yayınevinin başında siz bulunuyorsunuz?» «Evet.» «Ne zamandan beri?» «Hemen hemen iki yıl oldu.» «N.Y. Times ve Wall Street Journal'dan anladığımıza göre, yayınevinin mali durumu iki yıldır kötüye gidiyor. Doğru mu?» «Evet.» «Belki de Bay Sanford başa geçtiğinizden beri babanızın kitap seçiminde gösterdiği zevki ve anlayışı siz gösteremediniz ve durumunuz bozuldu.» Zelkin buna itiraz eder. Yargıç Upshaw itirazı kabul eder, ama konuşulanlar jüri üyelerinin kulağına gitmiştir.

Sonuç: Belki bir beraberlik.

Dr. Hugo Knight.

Zelkin'in soruşturması: Tanığın güvenilir bir kişi olduğu kesin. UCLA'da profesör. Ama tavırları, konuşma şekli uygun değil. Her şeyi ben bilirim havasında, jüri üyelerine yüksekten bakarak konuşuyor. Jadway'in bir yazar olarak yetenekleri sınırlı ama bunları iyi kullanmasını bilmiş. Kitabın konuşma bölümleri özellikle güzel. Müstehcen değil, «Daha açık konuşur musunuz, profesör?» «Yedi Aşk Dakikası hiçbir şekilde seksi değil.» Zavallı Abe. Yalnız kendisinin değil, jürinin de ağzı açık kalır. Abe devam eder, daha doğrusu devam etmeye çalışır. «Seksi değil mi?» «Değil, çünkü seks burda bir simgedir. Yedi Büyük Günah: Gurur, kin, kıskançlık, şehvet, açgözlülük, hırs, tembellik... Romanın kahramanı Cathleen'in yedi dakikasının her biri bu günahlardan birini temsil ediyor.» Zelkin tanığın konuşmasını başka yöne çevirmeye çalışır. Ama kafasız adam durmadan günahların simgeleri üzerinde konuşmaya devam eder.

Duncan'ın soruşturması: «Dr. Knight, kitap baştan sona kadar bir simge değil mi?» Gülüşmeler.

«Sonuç: Kötü. Tanık bizim için sekizinci büyük günah oldu.

Da Vecchi:

Zelkin'in soruşturması: Da Vecchi neşeli bir İtalyan. Sorulara şarkı söyler gibi cevap veriyor. 1930 yıllarında Paris'te sanat okulu öğrencisiymiş. J J Jadway'le Montparnasse'de tanışmış. Jadway o sırada Yedi Aşk Dakikası üzerinde çalışıyormuş. «O sırada yazdığı eserden sözettiğini duydunuz mu?» «Ah, evet, evet.» «Size kitabını ticari nedenlerle yazdığını söyledi mi hiç?» «Hayır, hayır. Hep sanat duygusuyla hareket ediyordu. Böyle bir kitap yazdığı için gururluydu.» «Jadway'in romanını müstehcen buluyor musunuz?» «Hayır, asla. Bir sanatçının ruhundan çıkma bir roman.» Buraya kadar etkili bir tanık.

Duncan'ın soruşturması: İtalyan çabucak yelkenleri suya indirdi. «Demek siz Jadway'i çok iyi tanıyorsunuz?» «Evet, arkadaştık.» «Paris'te onu kaç kez gördünüz?» «Birçok kez.» «Görmekten kastım, onu sokaktan geçerken, ya da bir kahvede otururken görmek değil, Bay da Vecchi, onunla baş başa kaç kez kaldınız?» «Baş başa mı? Arada sırada.» «Dört, beş kez kar-

şılıklı oturup konuştunuz mu?» «Hatırlamıyorum.» «Belki de Jadway'in ölümünden sonra nerede olduğunuzu hatırlarsınız?» «Yine Fransa'daydım.» «Ne yapıyordunuz?» «Ressamlık.» «Tablo mu yapıyordunuz?» «Hayır, göçmenlere yardım etmek için sahte pasaport hazırlıyordum.» «O sırada İkinci Dünya Savaşı başlamıştı. Ama savaştan sonra da aynı işe devam ettiniz mi?» «Hayır, asla. Ben ressamım.» «Evet, siz ressamsınız. Sanatçı yanınızı bir parça daha ortaya koymak istiyorum. İtalya'da Vermeer, Raphael, Tintoretto gibi adlar altında resim çalışmaları yaptınız. Polis arşivlerinden aldığımız bilgiye göre, Corot'un sekiz tablosunun kopyasını yaptınız ve bunları sahici Corot gibi sattınız. Tabii sahtekârlıktan hapiste yatmış olmanız buradan tanıklık etmenize engel değildir.» Allah belanı versin Duncan. Tanrının belası tanık. Bunları bize daha önce neden söylemedi? Paraya ihtiyacı vardı. Amerika dışına çıkmak istiyordu. Şimdi şunun haline bak. Korkudan sinmiş...

Sonuç: Duncan tanığı nakavt etti.

Sir Esmond Ingram:

Zelkin'in soruşturması: Daha başlangıçta çok iyi. Ünlü bir Oxford'lu profesör. Zeki, kurnaz, konuşmasını biliyor. «Sir Esmond Londra'da çıkan The Times'da Yedi Aşk Dakikası'nın, 'modern Batı edebiyatının en dürüst, duygulu sanat eseri' olduğunu yazdınız. Hâlâ aynı kanıda mısınız?» «Evet.» «Yani kitabı müstehcen bir eser olarak görmüyorsunuz?» «Müstehcen kitap yoktur. Müstehcen insanlar ve kafalar vardır.» «Jadway'in öyküsünü bu şekilde anlatmasını dürüst ve geçerli sayıyorsunuz demek?» Konuya dürüst ve cesur bir şekilde girmiş. Birçok yazar insan vücudunu soyabilir, çıplak bırakabilir. Ama pek az yazarda insan ruhunun derinliklerine inebilme, insan ruhunu olduğu gibi ortaya çıkarabilme cesareti, ya da dehası vardır.» «Jadway'in kitabının toplum ahlakını sıfıra indirdiğini düşünüyor musunuz?» «Toplum yönünden hatırı sayılır bir değere sahip olduğundan eminim. Jadway romanında sekse doğal bir ışık tutmaya çalışmış. Les Lettres Nouvelles'in editörü Maurice Nadeau bir yazısında şöyle demiş: 'On romandan sekizinde başlıca ya da yardımcı konu olan aşk neden yatağın kenarına ge-

lince bitiyor, karyolanın dört bir yanına bir perde çekiliyor? Ne de olsa edebiyatın başlıca rolü insan ruhunu incelemek, orada geçenleri gün ışığına çıkarmak, insanın her tür davranışını keşfetmek değil midir? İnsanların sevişme tarzı bize onlar hakkında yapılabilecek her türlü çözümlemeden daha çok bilgi verir.' Bana sorarsanız, Jadway bu kitabıyla topluma büyük bir hizmette bulunmuştur.

Mike Barrett öğleden sonra yapılan duruşmanın notlarını bitirmişti. Başını kaldırıp baktığında Sir Esmond İngram'ın hâlâ tanık kürsüsünde oturduğunu, Duncan'ın şaşırtıcı sorularını yanıtladığını gördü.

«... Bilgi ve görgünüze dayanarak kendinizi iyi ya da kötü edebiyatın bir hakemi olarak mı görüyorsunuz, Sir Esmond?»

«Ben böyle düşünmüyorum. Okuyucularım düşünüyor.»

«Ama okuyucularınıza neyin edebi değeri olduğu, neyin olmadığı üzerine bilgi verecek yetenekte misiniz?»

«Bu konuda bir hayli yetkili olduğumu sanıyorum.»

«Geniş bir bilgi ve kültüre sahip olduğunuz için mi?»

«Hayır, ne münasebet. Kültürümün yanı sıra geniş bir hayat tecrübesine ve anlayışa da sahibim.»

«O halde Sir Esmond hayatınız vasat bir okuyucunun ki gibi geçmiş.»

«Evet, öyle.»

«Sir Esmond kaç kez evlendiniz?»

«Üç kez efendim.»

«Hiç tutuklanıp hapiste yattınız mı?»

«İki kez efendim.»

«Siz de vasat okuyucu gibi et yer misiniz?»

«Ben sebzeyi tercih ederim, efendim. Sözlerime şunu eklemek istiyorum, tuttuğunuz yol zekice bir yol. Ne demek istediğinizi, nereye varmak istediğinizi anlıyorum.»

Elveda Sir Esmond, diye düşündü Barrett. Sonra omzunun üzerinden saate baktı. Maggie Russell'la buluşmak istiyorsa harekete geçmeliydi. Önündeki notları topladı. Cebine soktu. Abe Zelkin'e baktı. «Ben gidiyorum, Abe,» dedi.

Zelkin gözlerini kapayıp başını üzüntülü üzüntülü sallayarak, «Cassie McGraw'u getir,» diye cevap verdi. «Ona ihtiyacımız var, Mike. O olmazsa mahvolduk demektir.»

«Onu bulacağım,» dedi Barrett. «Onsuz gelmeyeceğim.»

Sonra davalarını kurtaracak olan tek tanığıyla dönüp gelmeye azmederek sandalyesinden yavaşça kalktı ve duruşma salonunu terketti.

Maggie Russell'in öğleden sonrası fevkalade geçmişti.

Jerry Griffith'in Barrett tarafından sorguya çekilmesi, buna da Mike Barrett'in kendisine olan sevgisinin neden olması içini büyük, coşkun bir heyecanla doldurmuştu.

Bunu kutlamak ihtiyacını duyarak Beverly Hills'de durdu. Leon'un lokantasında kendisine mükellef bir ziyafet çekti. Sonra Saks'tan yeni bir elbise satın aldı. Elbisenin yakası oldukça açıktı. Maggie kadınca numaralara girişmekten nefret ederdi. Ama Barrett'in onu gördüğünde uğradığı kayba karşılık bir şey, daha sürekli olabilecek bir şey kazandığını hissetmesini istiyordu. Tabii Barrett ona karşı hâlâ bir ilgi duyuyorsa.

Pasifik Palisades'e döndüğünde saat dörttü. Frank Griffith'in evde olduğunu hayretle gördü. Çalışma odasındaki telefonda neşeli bir sesle konuşuyordu. Sesi bütün evi kaplamıştı. Demek ki, o korkunç Yerkes'le konuşuyordu. Yukarı kata çıktı. Ethel Teyze uyuyordu Jerry'nin odası kilitliydi. Ama Maggie içerden gelen müzik sesini duyuyordu. Hemen üzerine yeni aldığı elbiseyi geçirdi. Saçlarını fırçaladı. Makyajını tazeledi.

Merdivenlerden inerken Frank Griffith çalışma odasının kapısında göründü. Maggie'yi görünce durup bekledi.

«Merhaba, Maggie kızım. Bu sabah duruşmada sen de varmışsın.»

«Nerden biliyorsunuz?»

«Telefondaki Luther Yerkes'di. Adamlarımdan birkaçı seni görmüş. Şu ana kadar duruşmada neler olduğundan haberim yoktu. Jerry'yle birlikte gitmek, ona dayanak olmak istedim, ama Dr. Trimble istemedi. Jerry üzerinde olumlu bir etki bırakmaya-

cağımı söyledi. Ben de vazgeçtim. Zaten San Diego'da önemli bir işim vardı. Eve henüz gelebildim. O benim eşek oğlumdan bilgi almak istedim, ama hiçbir şey anlatmadı. Odasına kapandı. Kapısını da kilitledi. Onun için yaptığım onca şeyden sonra davranışı nasıl buluyorsun? Ne saygı, ne sevgi değil mi? Şu dava bir sona ersin, her şey yoluna girsin onu elime alacağım. Adam edeceğim.»

«Ne demek istiyorsunuz?»

«Şunu demek istiyorum: Oğlana karşı çok yumuşak davrandık. Onu şımarttık. Sonucu görüyorsun. Neyse aldırma. Onun haddini bildireceğim.»

Frank Griffith'in ablak köylü yüzü çirkin bir anlam kazanmıştı. Ama uzun sürmedi bu. Duruşmada kazandığı zaferin sevinci henüz sönmemişti. Yeniden gülümsedi. Ah, Tanrım, diye düşündü Maggie. Bu adamdan nasıl nefret ediyorum.

«Neyse,» diye Frank Griffith devam etti. «Luther Yerkes duruşmayı başından sonuna kadar anlattı. Onları yendik. Ne yapacaklarını şaşırmış durumdalar.» Kolunu Maggie'nin beline sararak onu oturma odasına doğru çekti. «Hadi gel, Maggie, olanlar üzerinde ne düşündüğünü anlat bana.»

«Bilmek istediğiniz nedir?»

«Elmo onlara nasıl pes dedirtti? Jerry nasıl davrandı? Benim adım hiç geçti mi?»

«Hatırlamıyorum. Jerry'ye gelince harikaydı. Onunla övündüm.»

«Dediğim çıktı işte. Oğlanın bu işi becereceğini söylemiştim size. Ethel'le sen oğlanın çevresinde pervane gibi dolaştınız. Sanki hastaymış gibi üzerine titrediniz. Ama Jerry'nin damarlarında benim kanım dolaşıyor. Sonunda haklı çıktım. Değil mi?»

«Jerry için korkunç bir deneyim oldu bu, Frank Enişte. Duruşmada Bay Barrett olmasaydı dayanması olanaksızdı.»

«Saçmalama. Dostun Barrett'i de tuşa getirebilirdi. Arkadaşın neden tası tarağı toplayıp kaçtı? Çünkü Elmo Duncan'ın ne yapacağını biliyordu. Onun için çıkar yol kalmamıştı. Soruşturmadan bunun için vazgeçti.»

Maggie bu sözleri dinlerken kulaklarına inanamıyordu. O-

nun durumunda bir erkek için bu denli aptallık ve duygusuzluk akıl alır şey değildi. Son haftalar boyunca içinde biriken, bastırmaya çalıştığı öfke taştı. Frank Griffith ne diyordu? Mike yüreksiz, korkak mıydı?

«Bay Barrett, Jerry'yi korktuğu için sorguya çekmemezlik etmedi. Çünkü dürüst, anlayışlı, iyi kalpli bir insan. Başka nedenler de var tabii.»

«Dürüst ve iyi kalpli mi?» Griffith başını geriye atıp kahkahalarla güldü. «Bugün işittiğim en güzel söz. Bir avukat dürüst ve iyi kalpli olduğu için bir tanığı sorguya çekmekten vazgeçiyor.» Başını salladı. «Maggie, insan karakteri üzerine sen de annen kadar az şey biliyorsun. Beni dinle küçük hanım ve artık büyü, olgunlaş. İnsanları benim kadar iyi tanıyamazsın. Zamanı gelince bana hak vereceksin. O senin dürüst, iyi kalpli arkadaşında cesaretin, yüreğin bir nebzesi olsun yok.»

«O da sizin kadar cesur, yürekli,» diye parladı Maggie. Artık dayanamamıştı. Boşalmanın zamanıydı. «Gerçeği bilmek ister misiniz? Jerry'yi sorguya çekmemesini ondan ben rica ettim. Mike, oğlunuzu sizden daha iyi tanıyor. Jerry'nin geleceğinin sallantıda olduğunu sizden çok daha iyi biliyor, görüyor. İşte Jerry'den bunun için vazgeçti.»

Frank Griffith'in yüzünde yine çirkin bir anlam belirdi. «Bana bak, küçük hanım, ileri gitmeye başladın. Beni o boynuzlu arkadaşınla karşılaştıramazsın. Sen istedin diye mi Jerry'yi sorguya çekmedi? Sen buna inanacağımı mı sanıyorsun? Bütün mesleği tehlikeye girdi; böyle bir durumda senin sözünü dinler mi sanıyorsun? Ama, belki de senin erkeklere söz dinletecek başka yöntemlerin vardır. Ha, Maggie?»

Bunu öylesine çirkin, öylesine alaycı bir tavırla söylemişti ki, Maggie onun yüzüne bir tokat indirmek istedi.

«Çok iğrençsiniz. Çok,» diyebildi.

Frank Griffith sözünü bitirmemişti. «Barrett'in bundan nasıl yararlanacağını tahmin etsem de, senin ne gibi bir çıkarın olduğunu anlayamıyorum. Sen neyin peşindesin?»

«Sizinle nasıl konuşayım?» Maggie'nin sesi tiksintiyle titriyordu. «Anlamaya çalışmazsınız ki. Mike'le ben bir tek şeyi kazanmak istiyoruz. Vicdanımızın huzur içinde olması için ça-

balıyoruz. Mike Barrett'e başka ne teklif etmiş olursam olayım, son karar bu evde asla rastlamadığım bir temele dayalı... dürüstlüğe.» Bu adamın yüzünü gözünü nasıl büyük bir zevkle parçaladı ya. «Olanları bilmek ister misiniz? Anlatmak hoşuma gidecek doğrusu. Mike Barrett'e gittim. Ona, sizin ve Mafya'dan arkadaşlarınızın Jerry'yi zorla, istemeye istemeye tanık kürsüsüne çıkaracağınızı anlattım. Jerry'nin durumundan kitabı suçlu bulduğunuzu kanıtlamaya kararlı olduğunuzu anlattım. Mike Barret'in zaten bildiği şeyi, Jerry'in hasta olduğunu ve intihara teşebbüs edebilecek bir çocuk olduğunu anlattım. Jerry'nin intihara kalkıştığına tanık olduğunu hatırlattım. Oysa onlar Jerry'nin sırrını öğrenmişler bile. Daha önce de, kitap yayınlanmazdan önce de intihara kalkıştığını biliyorlar. Bay Barrett bu durumda çocuğa tanıklık ettirmenin doğru olmayacağına karar verdi. Jerry bir kez daha intihara kalkışabilir, bu kez başarabilirdi de.»

Frank Griffith'in rengi sapsarı olmuştu. «Ne biçim konuşma bu?» diye kükredi. «Bu yalanları nerden öğrendin? O iğrenç arkadaşlarından mı?»

«Hayatınızda bir kez olsun gerçekle yüz yüze gelemez misiniz? Reklam dünyanızdaki peri masallarından söz etmiyoruz. Oğlunuzun hayatından konuşuyoruz. Gerçeği konuşuyoruz. Sovunma avukatları Jerry'nin geçen yıl bir sinir krizi geçirdiğini ve intihar etmeye kalkıştığını öğrenmişler. Birkaç hafta önce de Jerry arabasında fazla miktarda uyku hapı yutmuş. Onu zamanında bulup kurtaran da Mike Barrett oldu.»

«Demek böyle! Bütün bu saçmaları demek Barrett anlattı? Bilmem gerekirdi zaten. Onun her türlü yalanı düzeni çevirecek cibiliyette olduğunu anlamalıydım. İntihar olayını uydurmuş da, seni bile inandırmış. Jerry'yi kurtarmış, ha! Barrett'ciğin davayı kazansın diye ne çok numara çevrilmiş.»

Işte gerçeği söylemenin zamanı gelmişti. Bunun yalnızca Barrett tarafından bilinmediğini, onun uydurmadığını söylemenin zamanıydı. İki intihar olayında Jerry'yi kurtaranın kendisi olduğunu, onu San Francisco'ya doktora kendisinin götürdüğünü, ikinci intihar teşebbüsünde Barrett'in telefon edip kendisini çağırdığını, Jerry'yi doktordan alıp eve getirenin yine kendisi olduğunu söylemeliydi. Oysa gerçeği söylemek o kadar kolay de-

ğildi. Zaten söylese de Griffith ona inanmayacaktı. Ne söylenirse, söylensin Frank Griffith yalnızca kendisine inanırdı sonunda.

Maggie, «Size bütün gerçeği söyledim,» dedi. «Bunu kabul etmiyorsanız sizin için de, Jerry için de çok kötü olacak.»

«Bende akıl olsa seni bu evden hemen atmam gerekirdi. Ama söylediklerinden seni sorumlu tutmuyorum. Bunları senin kafana Barrett alçağı sokmuş. Bu yüzden sana ikinci bir şans tanıyacağım. Ben oğlumu değil seni düşünüyorum. Kendinde değilsin. Başına bir şey gelirse biz sorumlu tutulacağız. Çünkü seni bize teslim ettiler.»

Benim için çok kaygılanırsın sen, alçak herif, diye Maggie içinden geçirdi. Beni evden attığın takdirde bir düşman daha kazanacağını, dışarda Frank Griffith'in nasıl bir insan olduğunu anlatacağımı düşünüyor, bundan korkuyorsun.

Maggie bunları Frank Griffith'e söylemedi. Bekledi.

«Sizi öyle kolay kolay bırakmayacağım, küçük hanım, burada kimden yana olduğunuza hemen karar vermelisiniz. Burada sana bakan, seni giydiren, barındıran benim. Hiçbir akrabanın görmediği, göremeyeceği yakınlığı, ilgiyi görüyorsun. Hep benim sayemde. Hemen karar ver.»

«Hiçbir tarafı tutmuyorum,» dedi Maggie. «Ne sizin tarafınızdanım, ne de Mike Barrett'in. Ben yalnızca Jerry'nin tarafındanım. Ona bir kötülük gelmesini istemiyorum.»

«Yalan söylüyorsun. Buna asla inanmam. Tutulacak bir taraf varsa bu yalnızca benim tarafımdır. Bundan sonra yalnızca benim dediğim olacak. Ben ne dersem öyle yapacaksın. Artık o alçak Barrett'i görmek yok. Görmeye kalkıştığın takdirde bir daha bu eve giremezsin.»

Maggie titrediğini hissediyordu. «Benim ne yapmam, ne yapmamam gerektiğini söylemeye hakkınız yok. Esir değilim. Bana yaptıklarınızın karşılığında çalıştım. Karınız ya da oğlunuz gibi sizin malınız değilim. Ben benim. İstediğim kişiyle görüşür ya da buluşurum. Buluşmak istediğim erkeğin adı Mike Barrett'se onu göreceğim. Zaten bugün onunla buluşacağız.»

«Bu evde benim sözüm geçer. Barrett'le bir randevum varsa, bunu bir an önce iptal et. Tabii bu evde kalmak istiyorsan.

Ama bugün Barrett'i görmeye gideceksen, önce bavulunu topla. Şimdi her şey sana bağlı. Cevabını hemen ver. Gidecek misin, kalacak mısın?»

Maggie onun yüzüne tükürmek, yanından kaçmak istiyordu. Onun diktatörlüğünden ömür boyu kurtulmak istiyordu.

Ve Mike Barrett'i istiyordu... Tabii bugünkü duruşmadan sonra Barrett onu hâlâ istiyorsa.

Sonra aklı yukarı kata, kendi odasına gitti. Oradan Jerry'nin kapısı önünde durdu.

Jerry için en kötü günler gelmek üzereydi belki de.

Çocuğu bu canavarın eline şimdi nasıl bırakırdı?

Karar veremiyordu.

Soru işaretiyle biten o eski hikâye neydi?

Evet.

Şimdi... Hangisi? Ve... Sonra ne olacaktı?

Mike Barrett ancak randevu saati geçmeye başlayınca kaygılandı.

Bürosuna saat beşten önce gelmişti. Maggie Russell'den bir mesaj beklemiyor, onun randevusuna saat tam beşte geleceğini de ummuyordu. Çünkü kadınlar randevularına ender olarak zamanında gelirlerdi. Maggie'nin de bu geç gelenlerden olduğunu sezmişti.

Masasına oturarak duruşma dosyalarını incelemeye, vakit geçirmeye koyuldu. Oysa kendini önündeki yazılara veremiyordu. Her çıtırtı, her ayak sesi dikkatini çekiyor, durmadan kapıdan yana bakıyordu.

Beş dakika, on dakika, on beş dakika...

Maggie görünürlerde yok.

Ancak beşi çeyrek geçe önündeki dosyayı kapatıp ayağa kalktı. Şimdi meraklanmaya başlamıştı.

Odanın içinde dolaşıyor, kül tablalarını döküyor, koltukları çekiştiriyor, bir yandan da elektrikli masa saatinin tıktıklarına kulak veriyordu. Kararlaştırılan saati yirmi beş dakika geçmişti.

Maggie görünürlerde yoktu.

Piposunu tüttürerek sakinleşmeye karar verdi. Piposunu doldurup yaktı.

Saate bakmaktan korkuyordu. Ama baktı yine de.

Saat altıya beş vardı.

Pencerenin önünde durarak aşağıdan geçen otobüsleri, taksileri seyretmeye başladı. Gidip gelen insanlara baktı. Ama aralarında Maggie Russell yoktu.

Pencereden dönüp Zelkin'in bürosundan yana baktı. Onun duruşmadan ne zaman döneceğini düşündü. Barrett'in hâlâ böyle beklediğini görünce ne diyecekti acaba?

Böyle... Nasıl?

Onların söylediği gibi. Artık gerçekle yüz yüze gelecek zamandı. Saat altıyı yirmi geçiyordu. Onlar, yani Zelkin, Sanford, Kimura, böyle olacağını söylemişlerdi.

Büronun kapısında biri göründü. Barrett başını hemen kaldırıp baktı. Ama düş kırıklığıyla omuzları yeniden düştü. Donna Novik'ti; paltosunu koluna atmıştı.

«Yapılacak başka bir şey yoksa, patron, ben eve gidiyorum.»

«Teşekkür ederim, Donna. Bir şey yok.» Oysa bir şey vardı. Yapabileceği son bir şey. Maggie'ye, davranışının nelere yol açtığını, kendisi için ne düşündüğünü söylemeliydi. «Donna, gitmeden önce benim için yapacağın bir iş var.»

«Peki, patron.»

«Sen de Bayan Russell'in telefon numarası var, değil mi? Ona telefon et, telefona çıkınca ben konuşacağım. Sen de gidebilirsin o zaman. Bir dakika. Telefona başka birisi cevap verirse bizim bürodan sözetme, benim adımı verme.»

«Anladım.»

Donna masasına gitti. Barrett pencerenin önüne döndü. Yavaş yavaş kararan sokağa boş gözlerle baktı. İçin için Maggie'nin küçük bir kaza geçirmiş olmasını ya da hasta olmasını, onu aldatmamış olmasını diliyordu.

Donna'nın sesini işitince, kendi masasına gitti. Eli telefonun üzerinde bekledi. Ama ışık telefonun kapandığını işaret etti.

Şaşıran Barrett kapıya doğru yöneldi, ama Donna elinde bir not kâğıdıyla geliyordu.

«Ne oldu?»

«Telefon ettim. Zil çaldı, çaldı, çaldı. Kapatmak üzereydim ki, bir adam cevap verdi.»

«Cevap veren çocuk muydu, büyük bir adam mıydı?»

«Frank Griffith'di.»

«Allah kahretsin.»

«Bayan Russell'la konuşmak istediğimi söyledim. Griffith şöyle dedi,» Donna elindeki kâğıda baktı. «Bayan Russell, artık bizimle beraber değil. Bugün öğleden sonra New York'a hareket etti. Artık orada oturacak.» Bir adres bırakıp bırakmadığını sormak üzereydim ki, telefonu kapadı. «Tekrar telefon edip sorayım mı?»

Barrett ancak işitilebilen bir sesle, «İstemez,» dedi. «Gerekli değil. Teşekkürler, Donna. Artık gidebilirsin.»

Barrett olduğu yerde kıpırdamadan durdu. Kıpırdayacak gücü kalmamıştı. Artık gidecek bir yeri yoktu.

Bir süre sonra müşterileri kabul ettikleri salona âdeta sürüklene sürüklene gitti. Bir kadeh viski aldı. Viskiyi asla varolmayan Cassie McGraw'un ve kadınların vefasızlığı üzerine olan inancını tazeleyen Maggie Russell'in şerefine kaldırarak yudumladı.

Sonra içki kadehini bıraktı. Paltosunu alıp giydi. Tam kapıdan çıkmak üzereydi ki, Donna'nın masasındaki telefon çalmaya başladı. Barrett'in kalbi deli gibi çarptı. Masaya iki adımda yetişti.

Ahizeyi kapar gibi aldı. «Alo?»

«Mike, benim.»

Maggie'ydi.

«Nerelerdesin, Maggie?»

«Evden bir blok aşağıdaki Texaco benzin istasyonundayım. Sana daha önce telefon edemedim.»

«Amcan dedi ki...»

«Onunla konuştun mu?»

«Sekreterim konuştu.»

«Evden ayrıldım. Kavga ettik, ayrıldım.»

«Delil... Cassie McGraw'dan gelen posta kartı... yanında mı?»

«Mike, izin ver de anlatayım.»

«Yanın da mı?»

«Hayır.»

«Hayır mı?»

«Beni dinle. Her şeyi anlatacağım. Rica ederim buraya gel. Yardımına ihtiyacım var. Burada, telefon kulübesinde daha fazla kalamam. Gelecek misin, Mike?»

Barrett, «Bilmiyorum,» dedi.

Sonra telefonu kapadı.

Oysa yarım saat sonra Sunset Bulvarı üzerindeki Pasifik Palisade'deydi. Maggie'nin benzin istasyonunun önündeki kaldırımda durduğunu gördü. Arkası dönüktü. Griffith Malikânesinin bulunduğu tepeden yana bakıyordu.

Barrett bürodan çıkarken buraya gelmeye niyetli değildi. Neden geldiğini de bilmiyordu.

Arabayı benzin istasyonunun önüne çekti. Adama depoya benzin doldurmasını söyledi. Maggie'ye doğru yürüdü. Burnunun dibine geldikten sonra Maggie onu gördü ancak.

Genç kadının dudakları titriyordu. Elini ağzına götürdü. Barrett onun ağlamaya başlayacağını sandı.

«Ah, Mike,» dedi Maggie. «Hiç gelmeyeceksin sandım.» Kendisini erkeğin kollarına attı. Başını göğsüne dayadı. Titriyordu. «Buraya gelmeni ne kadar çok istediğimi bilemezsin. Tanrıya şükürler olsun ki, geldin.»

Barrett onu kendinden uzaklaştırdı. Kollarından sım sıkı tuttu. «Sana ne oluyor?» diye sordu sert bir sesle, «Bu davranışının anlamı nedir?»

«Bana kızma, Mike. Hata bende değil. Her şey ters gitti. Şu birkaç saat içinde o korkunç evde neler olduğunu tahmin bile edemezsin. Telefonda sana açıklayamazdım. Çünkü gözlerimi evden ayırmamam gerekiyordu. Oysa telefon kulübesinden evin yolunu göremiyordum. Elime bir fırsat geçsin diye bekliyorum.»

«Maggie, Allahını seversen doğru konuş. Ne demek iste-

diğini anlamıyorum. Ne demek istiyorsun? Ne oldu? Cassie'nin adresi nerde?»

Maggie umutsuzlukla, «Kartı alamadım,» diye inledi. «İzin ver de anlatayım.»

«Anlat bakalım.»

«Seni aldatmadım. Böyle bir şey gelmesin aklına. Duruşmadan sonra bir iki yere uğradım... Sevinçliydim... Seninle övünüyordum. Eve geldiğimde Frank Enişteyi telefonda konuşur buldum. Kart da o masanın alt çekmecesinde duruyordu. Sana daha önce de söylemiştim, değil mi? Odama çıkıp giyindim. Vakit geçirmedim. Gider diye düşünüyordum. Oysa aşağı indiğimde hâlâ gitmemişti. Bu sabahki duruşmanın sonucu onu sevindirmişti, senin Jerry'yi sorguya çekmemen yüzünden başı göğe eriyordu...»

«Tahmin ediyorum,» dedi Barrett acı acı.

«Yazıhaneye giremedim bir türlü. Benimle konuşmak istedi. Duruşmada bulunduğumu öğrenmiş, her şeyi bir de benim ağzımdan dinlemek istiyordu. Her neyse konudan konuya geçtik. Sonunda sabrımı taşırdı. Yüzüne bütün gerçeği haykırdım. Senin Jerry'yi neden sorguya çekmediğini, Jerry'nin intihara kalkışmalarını falan...»

«Ne dedi?»

«İnanmadı. Jerry'nin intihara kalkışmasının senin uydurduğun bir yalan olduğunu söyledi. Kavga ettik. Korkunç bir kavgaydı, Mike. Sonunda bana ültimatomu çekti. Evde kalmak, onun hesabına, çalışmak, Jerry'le meşgul olmak istiyorsam, seni bir daha görmeyeceğime yemin etmeliydim. İnat ediyordu. Seni hiç görmeyecektim, ne bu gün, ne de başka bir zaman. Ömür boyu ayrılacaktım senden. Seni görmekte ısrar ettiğim takdirde eşyamı toplayıp evden çıkmalıydım. Ne yapacağımı bilmiyordum. Ya Jerry'yi bu zalim babanın ellerine terkedecek ya da seni hiç görmeyecektim. O anda Cassie'nin adresini düşünmüyordum bile, Mike. Seni bir daha görmemek, seninle beraber olmamak benim için ölümden beterdi. Buna dayanamazdım. Frank Eniştenin koşullarını kabul edersem kartı alır, sana iletebilirdim... Dava sona ermeden yapabilirdim bunu... Ama senden ayrılmaya dayanamazdım, Mike.»

Barrett çok duygulanmıştı. Uzanıp Maggie'yi kendine çekti. Göğsüne bastırdı. «Çok memnunum,» diye fısıldadı. «Ben de aynı senin gibi hissediyorum, Maggie.»

Birkaç saniye Maggie sevdiği adamın kollarında huzur içinde kaldı. Sonra birdenbire gözlerini açıp Mike'nin yüzüne baktı. «Şimdi davayı kazanman Cassie'nin adresini bilmene, onu duruşmaya getirmene bağlı, değil mi?»

«Evet.»

Maggie, Barrett'in kollarından çıktı. «Mike, her şeyi berbat ettiğimi şimdi daha iyi anlıyorum. Çünkü Frank Enişteme bu gece seni göreceğimi söyleyince daha da sinirlendi. Hemen evden çıkmamı, bir daha yüzümü görmek istemediğini söyledi. Şu anda ihtiyacım olan eşyayı alacak, adresimi bildirdiğimde de gerisini kendisini yollayacaktı. İşin kötüsü, beni bu sırada bir an olsun yalnız bırakmadı. Ta odama kadar gelip eşyamı toplamamı bekledi. Her şeyi yığın halinde bavullara tıktım. Bu kez peşimden ta aşağı kadar inip kapıdan çıkıncaya kadar bekledi. Arkamdan kapıyı çarparak kapatıp kilitledi. Bavulları buraya kadar taşıdım. Sana telefon ettim.»

«Yani Cassie McGraw'un kartı hâlâ yazıhanenin çekmecesinde duruyor, değil mi?»

«Çok üzgünüm.. Evet, duruyor. Buraya gelince de sana hemen telefon edemedim. Frank Eniştemin bir yere çıkıp gideceğini düşünerek bekledim. O zaman hemen eve koşup kartı alacaktım.»

«Maggie, bu gece o eve girmek zorundasın. Girmelisin. Evin anahtarını verdin herhalde?»

Maggie çantasını açıp baktı. «Ön kapının anahtarını verdim.» Sonra çantasından demir bir anahtar çıkarıp gösterdi. «Ama arka taraftaki servis kapısının anahtarı bende. Frank Eniştenin aklına bunu istemek gelmedi. Bu anahtarla içeri girebilirim. Ama o evde olduğu sürece içeri girmem olanaksız.»

«Evet, Frank Griffith evde olduğu sürece bunu yapamazsın. Onu evden çıkarmanın çaresini bulmalıyız.»

Barrett düşünüyordu şimdi. Birdenbire gülümsedi. «Buldum. Belki de başaracağız. Bir denemeye değer. Luther Yerkes burada mı?»

«Evet. Bugün eve gittiğimde Frank Enişte onunla konuşuyordu.»

«Yerkes nerede oturur?»

«Her yerde. Son zamanlarda Bel-Air'deki evinde kalıyordu.»

«Özel sekreterini daima yanında bulundurur mu?»

«Evet. Telefona hep sekreteri cevap verir.»

«Sekreteri kadın mı? Güzel.» Maggie'nin kolundan tutarak telefon kulübesine götürdü.

«Ne yapacağız, Mike?»

Barrett ona yürümesini işaret etti. Birlikte benzin istasyonunun bürosuna girdiler. Kızıl saçlı bir dilber oturmuş, bir derginin sayfalarını karıştırıyordu.

Barrett kıza, «Siz burada mı çalışıyorsunuz?» diye sordu.

Kız başını hayretle kaldırıp baktı. «Hayır, Mac'i, yani arkadaşımı bekliyorum.»

Barrett cebinden cüzdanını çıkardı. «Beş dolar kazanmak ister misin?»

Kızıl saçlının bakışları Maggie'ye gitti bir an. Sonra yeniden Barrett'e döndü. «Ne karşılığında?» diye sordu.

«Bir yere telefon etmek karşılığında. Sana bir telefon numarası vereceğiz. Karşıdan biri cevap verdiğinde ona Bay Frank Griffith'le konuşmak istediğini söyleyeceksin. Kendini Bay Luther Yerkes'in sekreteri olarak tanıtacaksın. Yerkes'in önemli bir konuyu konuşmak için kendisini evinde beklediğini söyleyeceksin. Bel-Air'deki evinde... Bir şey soracak olursa cevap verme. Yalnızca haberi doğru söyle, sonra da telefonu kapat.»

«Bu kadar mı... Beş dolar için?»

«Bu kadar.»

Barrett beş doları uzattı. Kız almak için uzandı. Sonra duraklladı.

«Yasalara aykırı bir şey değil bu, değil mi?» diye sordu.

«Böyle bir şeyden hiç korkun olmasın. Bir arkadaşı işletmek istiyoruz.»

Kız beş doları aldı. «Pekala. Bana bir kâğıt kalem verin. Şimdi ne söylemem gerektiğini tekrarlayın ki, hata yapmaya-

yım.»

Önündeki kâğıda Barrett'in söylediklerini bir bir yazdı. Maggie telefon numarasını söyledi.

«Şimdi mi telefon edeyim?»

«Şimdi.»

«Dışarda bekler misiniz? Siz yanımda durursanız şaşırırım.»

«Dışarıda bekleyeceğiz.» dedi Barrett.

Dışarı çıktılar. Barrett, «Sen burada kal, Maggie,» dedi. «Kıza dikkat et. Ben senin eşyalarını arabaya taşıyayım.»

Gidip Maggie'nin bavullarını arabanın arkasına yerleştirdi. Dönüp baktığında Maggie ona işaret ediyordu. Kızıl saçlı da benzin istasyonunun önüne çıkmıştı. Onlara doğru gitti.

«Nasıl oldu?» diye sordu.

«Sizin dediğiniz gibi konuştum. Telefona Frank Griffith çıktı. 'Bay Yerkes'e hemen yola çıkacağımı söyleyin,' dedi.

Barrett kıza teşekkür etti. Maggie, Barrett'in koluna sarıldı. «Mike, numaramızı yutarsa şimdi bu yoldan geçecek. Bizi görmesi doğru olmaz, değil mi?»

«Evet.» Barrett arabaya doğru hızlandı.

Arabanın kapısı önünde Maggie geri çekildi. «Arabada beni görüp tanıyabilir.»

«Pekala. Sen benzin istasyonunun tuvaletine gir. Ben kornaya iki kez basıncaya kadar dışarı çıkma.» Maggie yanından ayrılmış, tuvalete doğru gidiyordu. «Hey, Maggie,» diye seslendi Barrett. «Arabasının markası nedir?»

«Bentley. Mavi 53 spor.»

Barrett arabaya girip oturdu. Dikiz aynasını arkayı iyice görebilecek şekilde ayarladı. Kısa bir süre sonra eski bir Buick araba dikiz aynasını doldurdu. Gelip geçti. Ondan sonra bir dakika kadar, yolda hiçbir şey görünmedi. Sonra birdenbire pırıl pırıl mavi Bentley arabanın burnu dikiz aynasında belirdi. Sunset Bulvarına doğru ilerledi. Barrett, Frank Griffith'in önce sert profilini, sonra da ensesini gördü. Araba gözden kayboluncaya kadar bekledi.

Kornaya iki kez bastı. Maggie ile benzin istasyonunda çalışan adam aynı anda ortaya çıktılar. Barrett benzincinin borcunu öderken Maggie arabaya atladı.

«Mavi Bentley hedefimize gidiyor,» dedi Barrett. «Serbestiz. Şimdi Cassie McGraw'un kartını çalabiliriz.»

Maggie'nin yüzü üzüntüyle karıştı. «Mike, acele etmemiz gerek. Frank Enişteye Luther Yerkes'in Bel-Air'deki evine gitmesini söyledik, değil mi?»

«Evet, ne var bunda?»

«Malibu'daki ev deseydik keşke. Bel-Air buradan çok uzakta değil ki. Beş dakika bile sürmez. Oraya varır varmaz bir yanlışlık olduğunu anlayacak ve hemen geri dönecek. Yirmi dakikamız bile yok.»

Barrett arabanın motorunu çalıştırmıştı. «Pekâlâ eve on dakikada girip çıkabilirsin. Yapabilir misin?»

«Bir aksilik çıkmazsa. Acele edelim, Mike.»

Barrett benzin istasyonunun çevresinde bir dönüş yaptı. Sonra Griffith'lerin evine giden yola saptı. Giriş kapısının önündeki ışıklar yanıyordu. Evin geri kalan bölümü ağaçların arkasında kalıyor, hiç ışık görünmüyordu.

«Sende arka servis kapısının anahtarı var, değil mi?» diye sordu Barrett.

«Evet.»

«O halde arabadan burada in. Ben burada bekleyeceğim seni.»

Maggie kapıyı açıp arabadan indi. «Ne kadar zamanımız kaldı, Mike?»

Barrett saatine baktı. «Emin olmak için dokuz dakikan kaldı diyelim. En fazla on dakika. Şimdi harekete geç. İyi şanslar.»

Maggie'nin acele acele arka servis kapısına doğru gidişini izledi. Maggie gözden kaybolunca arabayı geri vitesine takıp çitlerin yanına yanaştırdı. Motorun kontağını kapattı. Farları söndürdü.

Kolay olması gerek, diye düşündü. Birkaç dakikaya kadar istediğine kavuşacak, Zelkin'le Sanford'un gözünde eski değerini kazanacak ve Yedi Aşk Dakikası'nı kurtaracaktı.

Barrett bir yandan saatine, bir yandan yola bakıyordu.

Maggie gideli altı dakika olmuştu.

Sekiz dakika oldu.

Hayret, şimdi on dakika geçmişti. Ama ortada Maggie'den

eser yoktu. Şimdi her dakika sanki altmış saniye değil de altı saniye gibi geçip gidiyordu.

Dakika kolu yarış halindeydi.

On üç dakika, on dört dakika... Maggie gideli on beş dakika olmuştu.

Mike gözlerini kırpıştırdı. Bir çift güçlü farın Sunset Bulvarından sokağa doğru saptığını farketti. Tanrım, Griffith'di...

Gerçekten gelen Griffith'di.

Hem de öylesine hızlı geliyordu ki arabası...

Barrett içgüdülerine uyarak harekete geçti. Davranışı bilinçli değildi. Kontağı açtı. Ayağı gaz pedalına bastı. El frenini boşalttı.

Mavi Bentley araba evin yoluna doğru olanca hızıyla gelirken, Barrett'inki onun tam yolunun üstüne çıktı.

Barrett direksiyona yapıştı. Çeliğin çeliğe değmesini bekledi. Ama yalnızca lastiklerin birbirine sürünmesinden çıkan yumuşak ses işitildi. Griffith çarpışmayı önlemek için Bentley'i kenara çekmeyi başarmıştı. İki araba da durdu. Bentley'in şoför kapısı ardına kadar öfkeyle açıldı. İriyarı adam çıktı Barrett'e doğru geldi. Frank Griffith'di gelen. Yüzü öfkeden kıpkırmızı olmuştu.

«Bu arabayı hangi budala kullanıyor?» diye kükredi gelirken, «İkimizin de ölümüne neden olacaktın! Sağına, soluna bakmaz mısın sen?»

«Özür dilerim,» dedi Barrett. «Dalgındım. Suç benim. Gerçekten çok üzgünüm. Bir şeyiniz yok ya?»

«Senin gibilerini tımarhaneye kapatmaları gerek,» diye homurdandı Griffith. «Elbette bir şeyim yok. Şanslıymışsın. Ama arabama bir bakayım ne oldu. Yerinden kıpırdama.»

Güzel, diye düşündü Barrett. Böylece zaman kazanacağız. Maggie'yi evin içinde yakalaması felaket olacaktı.

«Allah kahretsin!» diye bağırdı Griffith. «Bak arabama ne yapmışsın?»

Ne yaptığını görebiliyordu Barrett. Bentley'in arka yolcu kapısının kenarından mavi boya incecik bir kurdele halinde sıyrılmıştı.

«İş çıktı,» dedi Griffith. «Şimdi arabayı baştan başa yeni-

den boyatmak gerekecek. Sigorta şirketine sekiz yüz dolar zarar verdin. Arabanın sigortası var, değil mi?»

Barrett, «Evet, var,» dedi.

Griffith ceket cebinden bir kalemle küçük bir not defteri çıkarmıştı. «Sigorta kartını ver de kayıt edeyim.»

Barrett sigorta kartını buldu. Kartı Griffith'e verir vermez adının, adresinin ve telefon numarasının kartta yazılı olduğunu hatırladı.

Soluğunu tuttu.

Griffith sigorta şirketinin adını ve adresini yazıyordu. Sonra sigorta paliçesinin üzerindeki adı gördü. Bir an hareketsiz durdu. Sonra başını kaldırıp Barrett'e baktı. Elindeki kalemi, defteri ve sigorta kartını bir yığın halinde cebine soktu. Barrett'e doğru sıkılı yumruklarını uzattı. Barrett içgüdüsel olarak geri çekilmişti. Hayatında hiçbir insanın yüzünde bu denli büyük bir nefret görmemişti.

«Seni tanımalıydım, pis herif,» diyordu Griffith, «Burada ne halt ediyorsun?»

«Burası özgür bir ülke,» dedi Barrett.

«Özgür bir ülke, ha? Senin gibiler için değil. Beni ve oğlumu gözlemek için buradasın, değil mi? Casusluk ediyorsun. Şimdi sana dokunmayacağım. Aleyhime olur. Ama buradan ne kadar çabuk uzaklaşırsan, senin için o kadar iyi olur. Beş dakika sonra çıkıp bakacağım. Hâlâ buralarda olursan halin dumandır.»

Barrett'in yanından uzaklaştı. Arabasına atladı. Barrett evden yana baktı. Maggie hâlâ evden çıkmamıştı. Arabayı geriye aldı. Bekledi. Arabanın motoru ağır ağır çalışıyordu. Griffith'in Bentley'i yola çıktı. Barrett gözlerini kapadı. Maggie için dua ediyordu. Kapıyı daha iyi görebilmek için arabasını bir parça daha geriye çekti.

Griffith'in arabasından inişini, kapıya gidişini görebiliyordu. Sonra Griffith eve girdi.

Zavallı Maggie.

Yapılacak bir şey yoktu. Çok geçti artık.

Sonra yolun ışıkları gerisinden gözüne bir hareket ilişti. Birisi evın yanından acele acele geliyordu. Birdenbire ortaya bir

kadın silueti çıktı. Maggie'ydi.

Şimdi arabanın yanındaydı. Soluk soluğa kalmıştı. «Oh, Tanrım, öyle korktum ki.»

«Bin.»

Maggie yanında, arabanın içindeydi. «Eve rahatça girdim, Mike,» diye anlattı Maggie. «Sonra benim yerime alınan hastabakıcıdan saklanmak zorunda kaldım. Ethel Teyzemi aşağı indiriyordu. Neyse çalışma odasına girdim. Ama odadan çıkarken beni Ethel Teyze gördü. Evden atıldığımı biliyordu. Unuttuğum bir eşyamı almaya geldiğimi söyledim. Ama konuşmak istedi... kocasıyle tartışmamam gerektiğini, kocasını etkileyip fikrini değiştirtemediği için ne kadar üzüldüğünü anlattı durdu. Zaman geçiyordu. Ben her geçen dakikayla beraber ölüyordum. Sonra dışardan sizin gürültünüz geldi. Gidip ne oldu bakayım dedim. Arka kapıdan çıktım. Evin çevresini dolaştım. Sen Frank Enişteyle konuşuyordun. Tekrar içeri çekilip evin arkasına saklandım. Frank Enişte içeri girince de koştum. İşte buradayım.»

Barrett arabayı hızlandırmış, tepeden aşağı iniyordu. Benzin istasyonuna yaklaşınca yavaşlayıp durdu.

Elini Maggie'ye uzattı. «Aldın mı, Maggie?»

Maggie gülümsedi. Çantasından bir kart çıkarıp Barrett'in avucuna koydu. «İşte burada. Cennetin anahtarları.»

Barrett kartı inceledi dikkatle. İmzaya, yazıya baktı.

«Mesajda imza başka başka elden çıkmış gibi,» dedi. «Bakayım imza doğru mu?»

İç cebinden Parktown Kolejinde çektirdiği, Cassie'nin O'Flanagan'a yolladığı resmin fotokopisini çıkardı. Arka taraftaki yazıyı ve imzayı Maggie'nin getirdiği karttakiyle karşılaştırdı. Maggie heyecanla, merakla bekliyordu. Sonunda dayanamayıp, «Evet?» diye sordu.

«Resimdeki daha belirli ve net. Ama ikisinde de 'r' harfinin aynı yay gibi kıvrıklığı var.» Barrett başını kaldırıp gülümsedi. «Evet, imzalar aynı kişi tarafından atılmış. Cassie McGraw'u bulduk.»

«Çok şükür.»

«Teşekkür ederim.» Arabayı çalıştırdı Barrett. «Seni nereye götüreyim?»

«Beni evine götüreceksin diye umuyordum.»

«Evime mi?»

«Evet.»

«Benim bir tek yatağım var, Maggie. İki kişilik bir yatak.»

«İki kişilik yatak, iki kişi içindir, değil mi?»

Barrett, Maggie'nin kucağındaki ellerinin üzerine kendisininkine koydu. «Sana, seni sevdiğimi söyledim miydi?»

«Bunu niçin daha sonra söylemiyorsun?»

«Daha sonra Chicago'ya hareket edeceğim.»

Şimdi Maggie ona yaklaşmıştı. Dudakları aralıktı. Öpüştüler, dilleri birbirine değdi. Sonra Maggie, «Cassie yarına kadar bekleyemez mi?» diye fısıldadı.

Barrett onu bıraktı. «Yarına kadar bekleyecek,» dedi. El frenini boşalttı. Yola çıktılar.

X

Chicago bambaşka bir kentti. Özelliği, kendine özgü bir başkalığı vardı.

Çoğu kentler gibi iyi, kötü şeyleri bağrında toplamış bir yer, diye karar verdi Barrett. Ama tek yer, bir zamanlar Montparnasse'da, Paris'te, Fransa'da yaşamış Cassie McGraw'u bulacağını düşündüğü yer değildi.

Evinden ve Maggie'den güneş doğarken ayrılmıştı. Şimdi günlerden salıydı. Ve Mike Barrett Chicago'daydı. Kiraladığı takside giderken Maggie'yi, Abe Zelkin'i, bugünkü duruşmayı düşünmemeye çalışıyordu.

Hemen hemen otomat bir davranışla cebinden Cassie McGraw'un Frank Griffith'e yazdığı kartı çıkardı. Şunlar yazıyordu:

Gazetelerden oğlunuzun başına gelenleri, davayı, Yedi Aşk Dakikası'na hücumlarınızı ve kitabın yazarını suçlamalarınızı okudum. Ben Jadway'in arkadaşıydım. Kitabı ona ben ilham ettim. Şimdi babasının insanlığa hizmet ettiği gibi Tanrısına hizmet eden kızımız Judith'in başı üzerine yemin ederim ki, Bay Jadway kitabı bir sanatçı olarak, yarının gençliğine yararlı olsun, onları özgürlüğe kavuştursun diye yazdı. Kitabın oğlunuza bir zararı dokunamaz. Aksine gelecekte onu kurtarır, olgunlaştırır. Leroux'la diğerleri gerçeği bilmiyor. Bana inanın. İnsaflı olun.

Saygılarımla,
Cassie McGraw

Barrett, «Sana inanıyorum, Cassie,» demek istiyordu. Diyecekti bunu. Ama ölülerin asla gömülüp ölü olarak kalmamalarını söylersem bana inanacak mısın Cassie? İsimsiz bir kişi olmaktan çıkmaya, bir skandalın kopmasına meydan vermeye, yaşayanları kurtarmak için ortaya çıkmaya cesaret edebilecek misin?

«Bize yardım edecek misin, Cassie?»

Barrett kartı cebine koyarken çevresine bakındı. Dinlenme kliniklerinin yabancısı değildi. Annesi son yıllarını doğudaki çeşitli klinik ve hastanelerde geçirmişti. Cassie'nin kaldığı klinik de o sırada gördüklerinden farklı değildi.

Barrett taksinin parasını ödedi, şoföre bahşiş verdi. Arabadan indi. Ve kliniğe girdi.

Burnuna bir zamanlar çok iyi bildiği idrar ve deterjan kokusu gelecek sanıyordu. Ama burnuna çarpan leylak kokusuyle hem şaşırdı, hem de sevindi. Giriş kapısının solundaki masasından iyi giyimli, sevimli, kadın danışma memuru ona merakla bakıyordu. Mike Barrett masaya yaklaştı. Danışma memuruna kendini tanıttı. Kliniğin sahibiyle görüşmek üzere Los Angeles'ten geldiğini anlattı. Dakikalar sonra klinik yöneticisinin insanın içine korku salan bürosunda, Bay Holliday'in karşısında oturuyordu.

«Ta Los Angeles'ten beni görmeye mi geldiniz?» dedi Bay Holliday hayretle, «Yoksa yanlış mı anladım? Burada bir hastanız mı var?»

«Sizi ve burada kalan birini görmeye geldim.»

«Los Angeles. Beş yıl kadar önce oraya gittim. Fazla gezecek zamanım olmadı ama Disneyland'i, Knott'un Çiftliğini gördüm. Size ne gibi bir yardımım dokunabilir?»

«Bay Holliday hastalarınızdan ya da işçilerinizden birini görmek istiyorum.»

Bay Holliday kalemini aldı. «Adı nedir?»

«Cassie McGraw.»

Bay Holliday'in alnı kırıştı. Kaşları çatıldı. «Beyaz mı?»

«Evet.»

«Iki başhemşire dışında burada çalışanların hepsi zencidir. Demek aradığınız kişi burada çalışanlardan biri değil,

hastalarımızdan biri.» Bay Holliday uzandı. Masasının yanındaki duvardan bir dosya aldı. «McGraw dediniz, değil mi? Bakayım.» Dosyadaki kâğıtları karıştırdı. Elindeki kalemle listedeki adların üzerinden geçti. «Şu sırada yüz kadar hastamız var, ama McGraw adında biri yok. Hatta buna benzer bir ad bile yok. Belki de sözünü ettiğiniz kişi iyileşip çıktı.

«Bay Holliday, Cassie McGraw iki buçuk hafta önce buradaydı.»

«Gerçekten mi? O halde son ayın listesine bakalım.» Masadaki çekmeceleri birbiri peşi sıra karıştırdı. Aradığı listeyi buldu. İnceledi. Sonra kaşlarını çatarak, «Iki buçuk hafta önce burada böyle bir kişi kalmamıştı,» dedi. «Özür dilerim, Bay Barrett. Belki de yanlış yere geldiniz.»

Barrett cebinden Cassie McGraw'un Griffith'e yazdığı kartla birlikte Parktown Kolejinde bulduğu resmin fotokopisini çıkardı. «Adres tamam,» dedi Bay Holliday. «Bu kartları hastalarımıza biz dağıtırız. Bizim için bir çeşit reklam işini görür.»

«Kartın arkasını çevirin.» Bay Holliday kartı çevirince Barrett devam etti, «Cassie McGraw kartlarınızdan birine imzasını atmış. Onun imzası olduğu kesin. Ve burada bulunduğundan da eminim.»

«Kliniğimizin gönüllü hastabakıcıları vardır. Çeşitli evlere gider, hastalara yardımcı olmaya çalışırlar. Belki de bunlardan biri bu kartı bir hastası için yazmış, sonra da hastaya imzalatmıştır. Bunu yapan kişiyi bulmamıza imkân yok.»

«Bay Holliday, Cassie McGraw'u bulmam gerek. Ben avukatım. Herhalde gazetelerde Jadway duruşmasını okuyorsunuzdur.»

Bay Holliday başını heyecanla, birdenbire kaldırıp Barrett'e baktı. «Neden bunu baştan söylemediniz? Bu kartın davayla bir ilgisi var mı?»

«Hem de nasıl.»

Sonra Cassie McGraw'u, Yedi Aşk Dakikasını ve J J. Jadway'i anlattı. Bay Holliday onu dikkate dinliyordu. Barrett anlatmasını bitirince, «Korkarım kliniğimizde bu denli önemli, ünlü bir kişi kalmadı,» dedi. «Yoksa onu hemen tanırdık.»

«Bütün bunlar kırk yıl önce oluyor. Şimdi Cassie'nin altmış

yaşlarında olması gerek. Üstelik kendisine bakacak kimsesi de yok. Neden buraya sığınmış olmasın?»

«İzin verin de hasta ve ziyaretçi listemizi yeniden inceleyeyim.»

Bay Halliday önündeki listeye baktı, sonra başını yine olumsuz anlamında salladı. Sonra, «Bakın ne yapacağım,» dedi. «Bu resmi kliniğimizdeki bütün hastalara ve çalışanlara bir bir göstereceğim. Sizi yarım saat kadar bekleteceğim ama herhalde kusura bakmazsınız?»

«Kusura bakmak mı? Size nasıl teşekkür edeceğimi bilemiyorum, Bay Holliday.»

«Bana bir tek şekilde teşekkür edebilirsiniz, Cassie McGraw'u bulduğum takdirde bana bir tane Yedi Aşk Dakikası imzalayıp yollayın, yeter.»

Yarım saat sonra Holliday döndü. Yine bir şey bulamamıştı. Barrett yıkıldığını hissediyordu. Bay Holliday'in bürosundan başı önünde, omuzları çökük çıktı. Yaşlı hasta kadınlar yardımcılarına tutuna tutuna koridorlarda geziniyorlardı. Barrett, bunlardan biri Cassie McGraw olabilir, diye düşündü.

Ama hangisiydi?

Cassie dünyadan, insanlardan kaçmaya, saklanmaya devam ettiği sürece onu bulmak olanaksızdı. Tabii kimliğini kendiliğinden açıklayıp ortaya çıkabilirdi. Ama ne zaman? Nasıl?

Klinikten çıkıp Chicago akşamına kendini bıraktı. Yürüdü, yürüdü. Ne kadar yürüdüğünün kendisi de farkında değildi. Çarşı gibi bir yere varınca zamanı hatırladı. Yeniden kliniğin yolunu tuttu. Kliniğe gelince Bay Holliday'in bürosuna çıktı.

«Bay Holliday,» dedi. «Bir fikrim var. Cassie McGraw'un bu resmini klinikte çalışanlara teker teker gösterin. Bana bu konuda yararı dokunacak kişiye yüz dolar armağan vereceğim. Ambassador oteline telefon etsin. Ben orada olacağım.»

«Pek yararlı olacağını sanmıyorum.»

«Bir deneyelim, Bay Holliday.»

«Size yardımcı olmak istediğimden emin olun, Bay Barrett. Cassie McGraw'u burada bulmanız bizim için iyi bir reklam olurdu. Bu yüzden size yardımcı olmaya çalışıyorum. Kartı

ve resmi ilan tahtasına raptiyeleyeceğim. Umarım bir sonuç çıkarırız.»

Barrett, Ambassador Otelinin barında oturuyordu. Klinikten döndükten sonra kucağına Chicago telefon rehberini almış, önüne çıkan her kliniğe, sanatoryuma ya da hastaneye telefon edip Cassie McGraw'u sormuştu.

Cassie McGraw hiçbir yerde yoktu.

Öylesine umutsuzdu ki... Şimdi bara inmiş içiyordu. Oysa içkinin bir yararı dokunmuyordu. Yenilmiş, geleceği parlak olmayan bir avukatın, Maggie Russell'den, ömrünü kendisiyle geçirmesini istemesinin doğru olup olmayacağını düşünüyordu. Harikulade bir kadındı Maggie. Barrett onun varlığının sevimliliğini kafasında, tatlılığını kalbinde, ateşini etinde hissetti. Ve hayatı boyunca ilk kez tepeden tırnağa bir dişiyle tam ve dürüst ilişki kurduğunu hissetti. Dün gece Maggie'yle karşılıklı olarak zevk almışlardı. Anlayış, sevgi tek yanlı değildi. Maggie'nin sivri, yuvarlak ve yumuşacık dişiliğinin, kendi erkekliğinin üstünde bir ilişkiydi bu. Birbirlerinin olmazdan önce uzun uzun konuşmuşlar, gülmüşler, tartışmışlar, aralarında sevginin, kadın ve erkek olmanın dışnda da bir dostluk olduğunu görmüşlerdi. İşte birbirlerine daha yakın olmak, iki değil de tek kişi olmak istediği bundan doğmuştu. Sevgilerini, anlayışlarını birleştirmek istemişlerdi.

Üçüncü kez içki ısmarlamak için barmenden yana döndü.

«Bay Michael Barrett!»

Barrett âdeta yerinden fırladı. Salonun kapısında adını bağıran şef gersona doğru gitti. Kolunu kaldırarak aranan kişinin kendisi olduğunu belirtti.

«Bay Barrett, sizi telefondan istiyorlar.»

Barrett, «Şehirlerarası mı?» diye sordu.

«Bilmiyorum, efendim. Holdeki telefona gidin, lütfen.»

Barrett kalbi deli gibi çarparak ahizeyi kulağına götürdü. Kendini tanıttı.

Kulağına bir kadın sesi geldi. «Ah, Bay Barrett... Verece-

ğiniz armağan için arıyorum sizi...»

«Evet? Kiminle konuşuyorum?»

«Adım Avis Jefferson. Bugün geldiğiniz klinikte gece nöbetcisi olarak çalışıyorum. İlan tahtasındaki resmi henüz gördüm. Bay Holliday evine gider gitmez de sizi aradım. O resmi ben daha önce de gördüm. Size yardımcı olabilirim.»

«Resimdeki kadını tanıdınız mı, Bayan Jefferson? Resim hemen hemen kırk yıl önce çekilmiş.»

«O resmi daha önce de gördüm, Bay Barrett.»

«Nerede?»

«Burada. Hatta onu size bile gösterebilirim. Tabii isterseniz.»

Barrett havalarda uçuyordu âdeta. «Yavrum, benim istediğim de bu zaten! Hemen geliyorum. Bir yere ayrılma. Beni danışma masasının orada bekle.»

Avis Jefferson onu bekliyordu. Barrett'e dostça gülümsedi. Becerikli, mantıklı bir kadın olduğu her halinden belliydi.

«Beni izleyin.» dedi Barrett'e. Barrett elinde Cassie McGraw'a, tabii bir Cassie McGraw varsa, vermek üzere aldığı güllerle birlikte hastabakıcının peşine takıldı. Avis Jefferson anlatıyordu.

«İlan tahtasında resmi görür görmez, 'Ben bunu daha önce de bir yerde görmüştüm,' dedim. Ve nerede, ne zaman gördüğümü hemen anımsadım. Hastalardan birinin odasını temizliyordum. 34 A'ydı oda numarası. Dolabı, çekmeceyi, bavulları düzeltiyordum. Bavullardan birinde elime eski bir albüm geçti. Meraklandım. Çünkü insan hastalarını hep yaşlıymışlar, hiç genç olmamışlar gibi düşünüyor. Bizim hastanın gençliğinde nasıl olduğunu görmek, bilmek hoşuma gidecekti. Albümde bir yığın resim vardı. Çoğu Paris'te çekilmişti. Zaten hasta bana daha önce Avrupa'da bulunduğunu anlatmıştı. Ama ben bundan emin değildim. İşte o albümde hastamın iki beyin arasında, Eyfel Kulesi önünde çekilmiş resmi de vardı. Bu resim aklıma takılıp kaldı. Çünkü hastamın bu kadar genç, alımlı ve canlı olabileceğini hiç düşünmemiştim. Başka bir şey daha var.

Albümdeki resmin de bir köşesi yırtılmıştı.»

«Jadway'in başı yırtılmış mı?»

«Kimin başı olduğunu bilmem artık.»

«Size hiç Jadway diye birinden sözetmedi mi?»

«Hiç hatırlamıyorum. Katie, Cassie McGraw adını da hiç söylemedi.»

«Burada hangi adla kalıyor?»

«Bayan Katherine Sullivan diye biliyorum onu.»

«Sullivan. Demek Jadway'den sonra evlendiği, İkinci Dünya Savaşında ölen kocasının adını kullanıyor hâlâ. Size hiç kocasından sözetti mi?»

«Birkaç kez nasıl dul kaldığını, kızının neden Tanrının hizmetine girdiğini anlattı.»

«Anlıyorum.»

Bayan Jefferson bir odanın önünde durmuştu şimdi. Odanın kapısı açıktı. Kapının yanındaki duvarda '34 A - 34 B' numaraları yazılmıştı. Hastabakıcı, «İşte burası,» dedi.

Barrett onun peşinden odaya girdi. İçerde iki tane tek kişilik yatak vardı. Bayan Jefferson karyolalardan birine dokunarak, «Bu Katie'nin yatağı,» dedi. «Akşam yemeğinden sonra onu salonda bırakıyorum bir süre.»

Barrett, Cassie'nin sığınağını inceledi. Paris'teki yaşamından, 'Montparnasse'dan', Brasserie Lipp'ten ne kadar farklıydı.

Bayan Jefferson gömme dolaptan kahverengi, eski bir bavul çıkarmıştı. Bavulu açtı. Sonra muzaffer bir tavırla sözünü ettiği albümü alıp Barrett'e uzattı.

Barrett albümün sayfalarını heyecanla karıştırmaya başladı. İlk iki sayfada oldukça solmuş, kırışmış dört resim vardı. En soldaki, Barrett'in O.Flanagan koleksiyonundaki bulduğu resimdi. O'Flanagan, Cassie ve başsız Jadway. Ötekiler Cassie'nin çocukluğuna, öğrencilik günlerine aitti. Barrett'in elleri titriyordu. Sonunda Cassie McGraw'u bulmuşıu. Hastabakıcının albümü bavula koymasını, bavulu dolaba yerleştirmesini bekledi. Sonra sesi heyecanla titreyerek sordu.

«Nerede?»

«Dinlenme odasında. Yemekten sonra tekerlekli sandalye-

sinde orada oturturum bir süre. Yatmadan önce bir iki kişi görmesi iyi oluyor.»

Barrett yatağın üzerinden gül demetini aldı. «Haydi, gidelim.»

Şimdi yine koridordaydılar. Dinlenme odasına gidiyorlardı. Bayan Jefferson, Barrett'e hayran hayran baktı. «Çiçek getirmekle çok iyi ettiniz. Nazik bir insansınız. Önce sizi Katie'nin uzaktan bir akrabası falan sandımdı. Daha doğrusu umdum. Çünkü onun ziyaretine hiç kimse gelmiyor.»

Barrett başını salladı. «Hayatta hiç kimsesi yok. Tek kızı da manastırda.»

«Sonra ilan tahtasındaki kartı görünce şaşırdım. Kim olduğunuzu şoruşturdum. California'da duruşması yapılan o seks kitabını savunan avukat olduğunuzu öğrendim. Ve bizim Katie Sullivan'ın bu kitapla bir ilişkisi olduğunu anladım.»

«O kitabın yazarının arkadaşıydı.»

«Alay ediyorsunuz! Bizim Katie mi? O ufak tefek, sevimli ihtiyar hanım mı? Tanrım, insan başkaları hakkında ne çok şey öğreniyor. Inanmak o kadar güç ki. Katie tekerlekli sandalyesinde tıpkı bir büyükanne gibi otururken...»

Tekerlekli sandalye... «Neden tekerlekli sandalyede oturuyor, Bayan Jafferson?» diye atıldı Barrett. «Yürüyebiliyor, değil mi?»

«Hayır, uzun bir süreden beri yürüyemiyor artık. Buraya ilk geldiği zaman kalça kemiğini kırmıştı. İyileşiyordu. Bastonla dolaşabiliyordu. Ama bir kere daha düştü. Ve aynı kalça kemiğini incitti. Ameliyattan sonra zatürreden nerdeyse ölüyordu. Ama atlattı. Ne de olsa eski toprak.»

Barrett bunları dinlerken Cassie McGraw'u Los Angeles'e götürmenin güçlüklerini hesaplıyordu. Ama ne pahasına olursa olsun götürülmeliydi. Attığı adımda, işittiği her sözde Cassie McGraw bir parça daha gerçeklik kazanıyordu.

«Dinlenme odasında ne yapar? Televizyon mu seyrediyor?»

«Hayır. Öylece oturup düşünmeyi, düş kurmayı seviyor. Bazen ne düşündüğünü merak ederim. Bir seferinde sordum da. Gülümsedi bana. Her zaman yaptığı gibi yüzüme bakıp

tatlı tatlı gülümsedi.»

«Belki de gençliğini, geçmişi düşünüyordur. Yaşlılar hep geçmişi düşünürler.»

«Belki de. Ama sanmam. Geçmişi hatırlayabilmek onun için bir hayli güç.» Dinlenme odasına açılan yaylı kapıların önüne gelmişlerdi. «Cassie mi, Katie mi her kimse artık belleğini yitirdi gibi bir şey.»

«Belleğini mi yitirdi?» Barrett dehşetle olduğu yerde kalakaldı. Bu hiç gelmemişti aklına. Hiç düşünmediği bir engeldi bu. «Yani artık hiçbir şey hatırlamıyor mu demek istiyorsunuz?»

«Bunadı desek daha doğru olur.» Barrett'in yüzündeki ifadeyi görünce, «Ne oldu?» diye atıldı.

«Bunaması bizim için çok kötü. Duruşmada tanıklık ettireceğimi umuyordum.»

«Ah, çok fena. O halde Cassie McGraw'u bulmanızın bir önemi kalmadı demektir.»

«Geçmişi hatırlamazsa neye yarar?»

«Talihsizlik doğrusu. O zaman vaatettiğiniz armağanı alamayacağım.»

«Hayır, onu bulan sizsiniz. Armağanınızı alacaksınız. Bana bundan kimse sözetmedi. Ama anlamalıydım. Belki da Cassie, Bay Holliday'ın gösterdiği resme baktı, ama hiçbir şey hatırlamadı tabii. Bayan Jefferson, ilan tahtasındaki kartta yazılı olan mesajı okudunuz. Bunamış bir insan bunu nasıl yazabilir?»

«Siz bunama vakalarını bilmiyorsunuz, Bay Barrett. Hemen hepsi de sizin Cassie gibidirler. Cassie'nin atardamarları sertleşiyor. Sertleşme yavaş yavaş beyne doğru ilerliyor. Bu hastalık başlangıçta hastayı şaşkınlaştırır, zaman anlamını yitirir. Belleğini birdenbire yitirmez. Bazen geçmişte olanları gayet belirli bir şekilde hatırlar. Ama bu da çok kısa sürer.»

«Ama kart?»

«İşte Cassie bu kartı böyle günlerinden birinde yazmıştır. Biz hastamızın iyi gününde olduğunu anlarsak, onlara dergi ya da gazete okuruz. Belki de arkadaşlarımdan biri Cassie'ye duruşmayla ilgili bir şey okumuştur.»

«Bugün nasıl?»

«Bilmiyorum. İşbaşı yaptığımdan beri yanına gitmeye fırsat bulamadım. Gelin sizi tanıştırayım.»

Barrett, Avis Jefferson'un peşine takılarak dinlenme odasına girdi. Televizyonun önündeki topluluğu geçip odanın ortasına geldikleri zaman Barrett efsanevî Cassie McGraw'u gördü.

Kendini hazırlamıştı. Ama gerektiği kadar hazırlıklı olmadığını şimdi çok iyi anlıyordu. 1930 yıllarının sevimli, zeki kadını yoktu artık. Yine de o eski güzelliğinden, zarafetinden bir şeyler kalmış olmasını ne kadar isterdi.

Şimdi karşısında gördüğü şey bir zamanlar kadın olan bir varlığın perişan bir görünümüydü. Saçları bembeyaz ve taranmamıştı, parlaklığını kaybetmiş gözleri, çökük yanakları vardı. Boynu incecik, kırış kırıştı. Ellerinin üzerindeki damarlar mavi mavi kabarmıştı. Yuvarlak tahta bir masanın yanında oturuyordu. Ne masanın üzerindeki mumdan meyvalara, ne pencereden yana, ne bir kimseye bakıyordu. Kendi içine dönük, dalgın bir hali vardı.

Jadway'in metresi, şimdiye dek yazılmış romanların içinde en çok baskı altında tutulanın şehvetli, sevgi dolu kahramanı...

Cassie McGraw'du bu.

Barrett getirdiği gül demetini bir sandalyenin üzerine bırakıverdi. Avis Jefferson onu Cassie'nin karşısına doğru çekti.

«Merhaba, Katie,» dedi. «Nasılsın?» Barrett'i dürttü. «Bak seni bir bey görmeye geldi. Adı Bay Barrett. Ta Los Angeles'den kalkıp gelmiş. Sırf seni görmek için. Ne güzel değil mi?»

Barrett, Cassie'ye doğru bir adım attı. «Sizinle tanıştığıma çok memnun oldum, Bayan Cassie McGraw.»

Cassie'nin başı ağır ağır kalktı. Ölgün bakışları güçlükle Barrett'in yüzünde durdu. Birkaç saniye baktı. Sonra başı yine önüne düştü. Dudaklarında hafif bir gülümseme belirmişti yalnız. Gülümsemek için harcadığı çaba onun varlığından haberi olduğunu belirtiyordu. Şimdi dikkati yine kucağındaki şeye çevrilmişti. Bu parça parça edilip top haline getirilmiş bir kâğıt mendildi.

«Gülümsediğini gördünüz,» dedi Bayan Jefferson. «Sizden hoşlandı demektir. Oturun, Bay Barrett. Konuşun. İstediğinizi sorun.»

Barrett oturdu. Sonra doğrulup sandalyeyi Cassie McGraw'a bir parça daha yaklaştırdı. Avis Jefferson masanın öteki yanındaki sandalyeye oturdu.

«Bayan McGraw,» dedi Barrett. «Yıllar önce çok yakın arkadaşınız olan bir erkeği hatırlıyor musunuz? J J Jadway adında birini? Belki de siz ona yalnızca Jad diyordunuz?»

Cassie McGraw'un bakışları Barrett'in dudaklarını izliyor gibiydi. Ama bu gözlerde bir anlayış ya da tanıyış yoktu. Parmakları kâğıt mendili tırtıklamaya devam ediyordu.

Barrett'in sorusuna cevap vermedi.

«Belki de, Bayan McGraw, Jadway'in yazdığı kitabı hatırlıyorsunuzdur, Yedi Aşk Dakikası. Hatırlıyor musunuz?»

Cassie McGraw onun sesini dikkatle dinliyordu. Bir an kaşları çatıldı. İlgilenmiş gibiydi. Ama şaşırmışa da benziyordu.

«Bayan McGraw, Leroux, O'Flanagan adları size bir şey anlatıyor mu?»

Cassie McGraw cevap vermedi, ama ağzında bir şey çiğniyor gibiydi.

Avis Jefferson, «Takma dişiyle oynuyor,» dedi. Sonra Cassie'ye parmağını sallayarak, «Hadi Katie,» dedi. «İnatçılık etme. Bu bey ta Los Angeles'den geldi. Birkaç hafta önce yazıp imzaladığın mektubu ben de gördüm. Konuşmaya, hatırlamaya çalış.»

Yaşlı kadın hastabakıcıya tatlı tatlı gülümsedi. Ama bir şey söylemedi.

«Katie, kızını hatırlıyorsun, değil mi?» diye sordu hastabakıcı.

Cassie'nin gözlerinde bir ışıltı oldu. Yüzünde aynı gülümseme vardı. Ama sessizlik de aynıydı.

Avis Jefferson üzüntüyle Barrett'e bakıp omuz silkti. «Şansınız yok, Bay Barrett. Daha önce söylediğim gibi hastalık hızla ilerliyor. Ne yapsak yararsız.»

Barrett içini çekti. «Galiba haklısınız, Bayan Jefferson. Beni asıl üzen şey sonunda onu bulmam ve J J Jadway'le ilgili

çok şey bilmesi. Bana hayal edemeyecek kadar çok yararlı olabilirdi. Ama yine de kendim için değil, onun için üzülüyorum. Allah kahretsin, hayat ne kadar zalim.»

Ayağa kalkmak için sandalyesini geri itti. O sırada gıdaklamaya benzer bir ses duydu. «Bay Jadway nasıl?»

Barrett kendini sandalyeye yeniden bıraktı. Cassie'nin ağzının içine düşecekmiş gibi bekledi.

«Bay Jadway nasıl?» diye tekrarladı Cassie.

«İyiydi. İyiydi,» dedi Barrett çabucak. Omzunun üzerinden Avis Jefferson'a baktı. «Siz son gördüğünüzde Bay Jadway nasıldı?» diye sordu.

Cassie, «Paris'ten ayrıldığı için çok üzgündü,» dedi. «İkimiz de mutsuzduk. Ama evine dönmek zorundaydı.»

«Evine dönmek mi? Yani Jadway, Paris'ten ayrılıp Amerika'ya mı geldi?»

«Ailesinin yanına döndü. Conn... Conn...»

«Connecticut mu?»

«Babasının yanına döndü. Ben Judy'yle New York'taydım. Belki diye düşündüm...» Sesi perde perde alçalıp kesildi. Bir süre sessiz durdu. Hatırlamaya çalışıyordu. Sonra başını sallayarak, «Hayır,» dedi. «Kalamazdım. Onu terketmek zorundaydım.» Gözlerini kırpıştırdı. Parmakları kucağındaki kâğıt mendili buldu. Yolmaya başladı.

Barrett onun dikkatini çekmek için uzanıp Cassie'nin bir deri bir kemik kalmış eline dokundu. «Bayan McGraw...»

Cassie McGraw başını kaldırdı, ama bakışları biraz önceki canlılığını yitirmişti.

«Bana ne anlatıyordunuz?» diye Barrett ısrar etti. «Jadway'le Paris'ten ayrılıp birlikte Amerika'ya mı geldiğinizi söylemek istediniz? Jadway'in intihar etmediğini mi anlatmak istiyorsunuz? Jadway Connecticut'taki ailesinin yanına gidince, siz New York'ta mı kaldınız? Ve Amerika'ya dönmek ya da Jadway'in ailesinin yanına gitmesi sizi hiç memnun etmedi, değil mi? Bunları mı söylemek istediniz?»

Cassie McGraw'un yüzünde şaşkın bir anlam vardı. Parmakları kâğıt mendili didikliyordu, ama dudakları kıpırdamıyordu.

Barrett, «Cassie, Cassie,» diye yalvardı. «Rica ederim gayret et, hatırlamaya çalış. Hiç olmazsa anlatmaya başladığın şeyi bitir. Rica ederim anlat, Jadway Paris'te intihar etti mi? Yoksa yalan mı bu? Bu ülkeye döndüğünde sağlıklı mıydı? Rica ederim hatırla!»

Cassie, Barrett'in heyecanını hissetmiş gibiydi.

«Cassie... Katie...» diye başladı yine Barrett. «Çalış, çalış, hatırlamaya çalış. Ölü sanılan Jadway Amerika'ya döndü mü? Sağ mı?»

Cassie şimdi boş boş bakıyordu.

Barrett artık her şeyin boşuna olduğunu anlamıştı. Birdenbire bir umut ışığı belirmiş, sonra bunu derin bir sessizlik izlemişti. Ölüm sessizliğine benziyordu bu susuş. Ondan da beterdi.

Sandalyeden kalktı.

«Size bir şey anlatmaya çalışıyordu,» dedi Avis Jefferson. «Ama devam edemedi. Bitiremedi. Yoksa bir şeyler anlattı mı?»

«Yeterli değil. Durumunu gözönüne alınca söylediklerine pek güven olmaz.»

«Burada bir hafta kadar kalabilseniz, belleğinin canlandığı, o kartı yazdığı gibi bir güne rastlardınız belki.»

Barrett gülümsedi. «Tarih yazarı olsaydım kalırdım. Oysa ben bir duruşmayı izlemek, kazanmak zorundayım. Dava yarın değil öbür gün sona erebilir. Galiba hapı yuttuk. Yaşlı kadına baktı. «Çok iyi davrandı. Gayret etti. Hatırlamaya çalıştı. Gençliğinde harikulade bir kadın olduğu kuşkusuz.»

Sandalyenin üzerinde duran kırmızı gül buketini hatırladı. Aldı buketi. «Bunu haketti,» Eğilip çiçekleri yavaşça Cassie McGraw'un kucağına bıraktı. Cassie hayretle Barrett'e baktı. Sonra eliyle gülleri okşadı. Yüzünde çekingen bir gülümseme belirdi.

«Çiçekler,» dedi Cassie McGraw. «Bugün benim doğum günüm mü?»

Bayan Jefferson sevinçle bir kahkaha attı. «Duydunuz ya,» dedi. «'Bugün benim doğum günüm mü?' diye sordu. Bazı şeyleri hatırlıyor. Yılda bir kez, doğum günlerinde çiçek gelir ona. Yalnızca doğum günlerinde.»

Barrett'in kulakları çınlamaya başlamıştı. «Cassie McGraw'un kimsesi olmadığını sanıyordum?» dedi. «Her doğum gününde çiçek geldiğini mi söylediniz? Kimden geliyor? Kim yolluyor? Size bir soru daha, Cassie'nin buradaki masrafını kim karşılıyor?»

«Bir seferinde Bay Holliday'e sordum bunu. Bir miktar geliri olduğunu söyledi.»

«Peki çiçekler? Kızından mı geliyor? Sean O'Flanagan'dan mı? Kartta hangi ad yazılı?»

«Çiçeklerin üzerinde hiçbir zaman bir kart olmuyor ki, Bay Barrett.»

Barrett tatmin olmamıştı. «Madem çiçek geliyor, bunu birisi yolluyordur.»

«Kimin yolladığını bilmiyorum, Bay Barrett. Yalnızca her yıl doğum gününde çiçekçi Milton'dan geldiğini biliyorum.»

«Çiçekçi Milton nerede?»

«Burada, Chicago'da.»

«Bu çiçekçiden geldiğinden emin misiniz?»

«Elbette eminim. Getiren çocuk arkadaşımdır. Çok neşeli, iyi kalplidir.»

Barrett cüzdanını çıkarmıştı. İçinden beş tane yirmi dolarlık aldı. Hastabakıcıya uzattı. «Armağanınız.»

«Çok naziksiniz, ama vermeseniz...»

Barrett bir yirmi dolarlık daha çıkardı. «Bunu da kazanmak ister misiniz? Yapmanızı istediğim şey çiçekleri getiren arkadaşınıza telefon edip, Cassie'ye, sizin Katie'ye her doğum gününde çiçekleri kimin yolladığını sormanızdır. Yapar mısınız?»

Bayan Jefferson, Barrett'in elindeki yirmi doları kaptı. «Beni burada bekleyin, Bay Barrett.»

Beş dakika sonra soluk soluğa geldi. «Arkadaşım telefonda. Siz konuşun. Çünkü doğru cevabı alıp almadığımdan emin değilim.»

«Size ne dedi?»

«Deftere baktı. Çiçeklerin Washington'daki Capitol Hill çiçekçisinden her yıl ısmarlandığını söyledi. Ama kimin ısmarladığını bilmiyor. Siz yollayan kişiyi öğrenmek istiyorsunuz, değil mi?»

«Evet. Peki çiçeklerin parasını kim ödüyormuş?»

«Bunu ben de merak edip sordum. Bilmiyor. Çok cömert ve nazik bir insansınız, Bay Barrett. Eğer masrafı üzerine alırsanız, arkadaşım Washington'daki çiçekçiye telefon edip soracak. İster misiniz?»

Barrett hemen cebinden bir on dolarlık çıkartıp Bayan Jefferson'un elini sıkıştırdı. «Arkadaşınıza Washington'u aramasını söyleyin.»

«On, on beş dakika sürebilir.»

«Beklerim.»

Bayan Jefferson yine gitti. Barrett bekliyordu.

Hiçbir şey düşünmemeye çalışıyor, öylece duruyordu. Duyguları uyuşmuş gibiydi.

On dakikadan daha kısa bir süre sonra Abis Jefferson'un koşa koşa geldiğini gördü. Yüzü sevinçle pırıl pırıldı.

«Oldu, Bay Barrett.» Barrett'e bir kâğıt uzattı.

Barrett baktı. Kâğıt parçasında şunlar yazılıydı: «Bayan Xavier, Amerika Birleşik Devletleri Senatosu, Eski Bina, Washington. Telefon edilmek istenirse; Capitol Santralı, Bölge numarası 180, numara 224-3121. Sonra Bayan Xaiver'in numarası istenecek, 4989.»

Barrett kâğıdı katlayıp cebine koydu.

«Bayan Jefferson bana yaptığınız bu iyilik için sizi öpmek isterdim.»

«Sakın ha!»

«Nerden bir taksi bulabilirim?»

Barrett yirmi beş dakika sonra otelindeki odasının telefonu başındaydı. Hemen Capitol'ün santralını aradı.

Artık gerçeğin ortaya çıkması, her şeyin bilinmesi gerekiyordu. Cassie McGraw gerçeğin yalnızca bir bölümünü anlatmıştı. Sonra **«Bugün benim doğum günüm mü?»** demişti. Bununla da hikâyenin geri kalan bölümünü anlatmış oluyordu.

Washington'daki Senato santralını buldu. Ona Bayan Xavier'le konuşmak istediğini söyleyip 4989'a bağlanmasını istedi.

«Bir dakika, lütfen. Şimdi bağlayacağım.»

Bir vızıltı oldu, ama cevap veren çıkmadı.

Sonunda santral memuru yeniden araya girdi. «Özür dile-

rim, efendim,» dedi. «Bayan Xavier evine gitmiş olacak. Senatör Bainbridge'nin bürosunda hiç kimse yok gibi...»

Demek Senatör Bainbridge'di?

«...Eğer çok önemliyse Bayan Xavier'i ya da Senatör Bainbridge'yi evinden arayayım,» diye ekledi santral memuru.

Barrett hemen karar verdi. «Lütfen, Bay Michael Barrett'in telefonda olduğunu söyleyin. Cassie McGraw'un arkadaşı Bay Barrett'in kendisiyle görüşmek istediğini bildirin.»

«Michael Barrett. Cassie McGraw'un arkadaşı. Pekala. Biraz bekleyin. Elimden geleni yapacağım.»

Hatta derin bir sessizlik oldu. Barrett ahizeyi kulağından ayırmıyor, son umudunun gerçekleşmesine dua ediyordu

Santral memuru yeniden hatta girdi. «Bay Barrett?»

«Buradayım.»

«Senatör Bainbridge'yi buldum. Sizinle konuşacak. Konuşun lütfen.»

Bir sessizlik oldu. Sonra hattın öteki yanından sert bir ses, «Alo?» dedi.

«Senatör Bainbridge? Ben Michael Barrett. Los Angeles'te açılan davaya Jadway'in kitabının savunmasını yapan avukatım.»

Uzun bir sessizlik oldu.

Hattın öteki yanındaki ses yeniden duyulduğunda aynı sertliği taşımıyordu. Yorgun ve bıkkındı bu ses.

«Evet, Bay Barrett, Jadway'le ben, bizi bulmanız ne kadar zaman alacak diye merak edip duruyorduk. Uzun bir süreden beri sizinle görüşeceğimiz günü bekliyorduk.»

Bayan Xavier ufak tefek, otuz yaşlarında, ciddi görünüşlü bir kadındı. Pırıl pırıl siyah saçları omuzlarına dökülüyordu. Yanık teni kızılderili soyundan geldiğini belli ediyordu. Dudakları boyasızdı. Barrett'i Capitol'ün içinde, yürüyen merdivenlerin yanında bekliyordu.

«Dün gece Senatör Bainbridge sizi burada mı, yoksa eski Senato Binasındaki bürosunda mı kabul edeceğini bilmiyordu.

Randevularından ikisinin saatlerini değiştirmek zorunda kaldı.. Size yirmi dakika ayırdı.»

«Teşekkür ederim,» dedi Barrett.

Barrett gece Senatör Bainbridge'le konuştuktan sonra Los Angeles'i aramış, Zelkin'le konuşmuştu. Kimura'nın hemen Los Angeles Halk Kütüphanesine gidip Senatör Bainbridge'le ilgili ne varsa öğrenmesini kararlaştırmışlardı. Zelkin sevinçten uçuyordu. Daha sonra Los Angeles'teki apartmanını aramış, Maggie ile uzun uzun konuşmuştu. Cassie McGraw'la konuşmasının onun J J Jadway'e götürmesinden çok memnundu Maggie. Barrett'in dönüşünü sabırsızlıkla, heyecanla bekliyordu.

İki saat sonra Zelkin onu aramış, Kimura'nın elde ettiği bilgiyi iletmişti. «Senatör Bainbridge hakkında fazla bir şey duymamış olmanın nedeni, siyasi hayata kısa bir süre önce atılmış olması. Conneticut'lu senatörlerden biri ölünce vali, Bainbridge'yi devreyi tamamlasın diye atamış. O sırada Bainbridge, Yale Hukuk Fakültesinde profesörmüş. Ondan önce Yüksek Mahkemede yargıçlık yapmış. Daha önce de büyük bir tekstil firmasının başında bulunmuş. Öğretimine gelince, 1932'de de Yale'nin Hukuk bölümünü bitirip diplomasını almış.»

Bunları dün gece öğrenmişti. Gece yarısından sonra da bir uçağa atlayıp Washington'a gelmişti.

Bayan Xavier'in sesi Barrett'i daldığı düşüncelerden kurtardı. Şimdi Capitol'ün altındaydılar. Özel, Kongre üyelerine ait yeraltı tüneline gelmişlerdi. Bayan Xavier, «Eski Senato Binasına geçeceğiz,» dedi.

Yarım dakika sonra tünelden çıkıp, Senatör Bainbridge'nin bürosuna giden asansöre binmişlerdi.

Kabul odasında iki sekreter masası vardı. Duvarlar manzara resimleriyle süslenmişti. Bir duvar baştan başa Connecticut'un haritasıyla kaplıydı. Barrett sağ tarafta uzun bir salon gördü. İçerde bir düzineye yakın masa vardı. Beyaz, zenci memurlar arı gibi çalışıyorlardı. Barrett kabartma haritanın önünde durarak karşısına yalnız senatörün mü, yoksa senatörle Jadway'in birlikte mi çıkacaklarını düşünmeye başladı. Bayan Xavier'in telefonda senatöre gelişini haber verdiğini duydu. Barrett kaygısını saklamaya çalıştı.

«Peki, senatör, hemen içeri yolluyorum,» dedi Bayan Xavier. Başıyla Barrett'e işaret ederek, «Bu taraftan, efendim,» diye ekledi.

Bayan Xavier pırıl pırıl cilalı kapıya varmış, açıyordu.

Barrett durakladı birkaç saniye. Bu noktaya gelebilmek için öylesine umutsuz bir savaşa girişmiş, vadilerden, uçurumlardan geçmiş, parlak hayaller kurmuş, kâbuslar içinde yuvarlanmıştı ki... Bu uzun yolculuk boyunca Jadway denen hayalete her an bir parça daha yaklaştığını hissetmişti. Gerçi Jadway kafasında, kurtarılmaya hak kazanmış, onun kurtulmasıyla kendilerinin de aydınlığa çıkacağı, bir şekil bir somutluk almıştı, ama yine de Barrett son zamanlara kadar Jadway'in olmadığını, bir avuç kül haline getirilip Sen nehrine serpiştirildiğini kabullenmişti. Oysa J J Jadway bu küllerin içinden çıkarılıp bir gerçeklik kazanıyordu şimdi. Birkaç adım sonra Jadway'e dokunacak, sesini işitecek, onunla konuşacaktı... Karşısında en çok baskı görmüş, hakaret edilmiş, bir insanın kaleminden çıkabilecek en büyük seks kitabının esrarengiz yazarını bulacaktı. Cassie'nin âşığı, Judith'in babasını, Cathleen'in yaratıcısını, «düzmek» kelimesini utanç duymadan, güzel bir davranışın simgesi haline getiren kişiyi görecekti.

Barrett kendini tuttu. Oysa Jadway'e koşmak, ona sarılmak, Bayan Xavier'in açık tuttuğu kapıdan içeri dalmak istiyordu.

Neden sonra içeri girdi.

Odada bir tek kişi vardı: Senatör Thomas Bainbridge. Jadway yoktu. Yalnızca Jadway'in arkadaşı ve aracılık yapan Bainbridge.

Senatör Bainbridge sanki belkemiği çeliktenmiş gibi dimdik duruyordu. Sert, kalemle çizilmiş gibiydi yüzünün hatları. Herkesten, her şeyden uzak, soğuk titiz bir havası vardı. Dudakları sımsıkı kapalıydı. Kurşuni renkli elbisesi tertemiz, bıçak gibi ütülüydü.

Bainbridge, «Bay Barrett'siniz, değil mi?» diye elini uzatınca, Barrett âdeta irkildi. Sonra senatörün elini sıktı. Elinde olmadan bakışları odanın içinde dolaştı.

Senatör kuru bir sesle, «Jadway yok,» dedi. «Sizi yalnız

başıma karşılayıp konuşmamın daha yerinde olacağını düşündüm.»

Barrett senatörün işaret ettiği koltuğa oturdu. Onun da masasının başına geçip oturmasını bekledi.

«Senatoya yakınlarda seçildiniz sanırım,» dedi Barrett. «Tebrik ederim.»

«Teşekkür ederim. Beklediğim ya da istediğim bir şey değil bu görev. Ama reddetmek olmazdı.»

Barrett senatörün kendisine yirmi dakika ayırdığını, aklından çıkarmıyor, bu dakikalardan gerektiğince çok yararlanmak istiyordu.

«Geçmişinizden bildiğim kadarıyla, Jadway'le olan ilişkinizi anlayamadım,» dedi.

«Hayatta insan çeşitli kişilerle tanışıyor, Bay Barrett. Ben Jadway'le beraber büyüdüm. Yale'de de aynı odalarda kaldık.»

«Bunca yıldır onunla ilginizi hiç kesmediniz mi?»

«Hemen hemen.»

«Bunca yıl kimliğini saklaması çok garip geldi bana.»

«Öyle mi? Siz Yedi Aşk Dakikası'nın avukatısınız. Gazetecilerin kitap ve yazarı için neler yazdıklarını okumuş, duymuşsunuzdur. Jadway'in daha sonraki yıllarda geçmişle ilgili konuların kendisini rahatsız etmemesini isteyebileceğini düşünmediniz mi?»

«Eğer davamızı izlediyseniz...»

«Gazetelerden izliyorum.»

«O halde benim ve arkadaşlarımın kitabı bir sanat eseri olarak kabullendiğimizi, yazarının da eserini savunmak isteyeceğini düşündüğümüzü bilmeniz gerekir.»

«Romantik bir insansınız, Bay Barrett,» dedi Senatör Bainbridge. «Oysa hayat hiç de romantik değildir. Jadway bunu pek çabuk öğrendi.»

«Demek Bayan McGraw'la bu yüzden ilişkisini kesti. Kimliği ortaya çıkar diye korktu.»

«Tamam. Artık çok gerilerde kalmış bir geçmişteki gerekli işleri için daima bana başvururdu. Çözümlenmesi gereken işlerini ben hallettim. Örneğin, Bayan McGraw'a her doğum gününde çiçek yollamak gibi. Ve buna benzer başka işler.»

Durum güçleşiyordu. Keşke Cassie McGraw yanında olsaydı. Belki bu taş yürekli adamı yumuşatabilirdi. Saniyeler birbirini izleyerek geçiyordu.

«Jadway yaşıyor, değil mi?»

«Dün gece bana telefon etmeden önce biliyordunuz bunu.»

«Sizin ağzınızdan duymak istedim. Dün gece garip bir şey söylediniz. Jadway'le, Jadway'in yaşadığını öğrenmemin ne kadar zaman alacağını merak ettiğinizi söylediniz. Jadway'i bulacağımı umuyordunuz. Jadway bunu bekliyor muydu? Neden böyle düşündü?»

«Olin Adams'daki mektupların izini bulduğunuz zaman Jadway'i de bulacağınızı anladık.»

«Mektuplardan haberiniz var mıydı?»

«Elbette, Bay Barrett. Yoksa mektupları nasıl ele geçirebilirdim ki? Mektupları Jadway hesabına ben satın aldım.»

Barrett hayretle doğruldu. «Satın alan sizdiniz demek? Ben Elmo Duncan aldı sanıyordum. Çünkü Duncan'ın arkasında büyük işadamı Luther Yerkes var.»

«Yerkes benden daha güçlü olabilir, ama benim ondan daha iyi ilişkilerim var.»

«Daha iyi ilişkileriniz mi?»

«Örneğin, Sean O'Flanagan. Ona mektupların satışa çıkarıldığı söylenmiş. O da Jadway'e haber vermek gerektiğini düşünmüş. Beni aradı. Hemen satın almasını emrettim. Ama geç kalmıştık. Bay Michael Barrett adında biri mektupları ele geçirmişti. Satın almak için Los Angeles'ten geliyordu. Uçağa atlayıp New York'a gittim. Mektupları, adımın Barrett olduğunu söyleyerek aldım. Özür dilerim, Bay Barrett. Jadway'in bir sır olarak kalması gerekliydi. Bunu sağlamak da bana düşüyordu.»

«Jadway'in adının lekelenmesi, lanetlenmesi pahasına da mı?»

«Unutuyorsunuz, Jadway öldü. Geçmişle beraber gömüldü. Geçmişle yalnız tarih ilgilenir. Jadway'in şimdiki hayatı daha iyi.»

Barrett önündeki masanın kenarına yapıştı. «Senatör, Cassie McGraw'la, Sean O'Flanagan yaşadığı, Yedi Aşk Dakikası varolduğu sürece Jadway sırtını geçmişe asla dönemez.»

«Cassie McGraw... Sean O'Flanagan... Jadway onlara bakıyor. Cassie McGraw bedenen ya da mali yönden zayıf düştüğü zaman Jadway gereğinin yapılması için O'Flanagan'ı görevlendirdi. O'Flanagan fazla içki içmeye, kendini bilmez bir halde dolaşmaya başladığından beri bu işi Bayan Xavier yapıyordu. Kliniğe ve çiçekçiye parayı o yolluyor. Gördüğünüz gibi, Jadway geçmişteki bu iki arkadaşını terketmedi. Ve bir gün gelecek, onların adlarını da Jadway'inkiyle birlikte gömülüp gidecek. Geriye yalnızca Yedi Aşk Dakikası kalacak. Ama Los Angeles'deki jüri kararını verdiğinde o da ölecek.»

«Jadway buna izin verecek mi?»

«Evet.»

«Neden? Yazdığı kitaptan utanıyor mu?»

«Hayır, Bay Barrett, utanmıyor. Sık sık hissettiğim kadarıyla, kitabıyla övünüyor. Dürüst, gerçek olduğunu, hatta bazı okuyuculara yararı dokunduğunu biliyor. Ama dünya bu kitabın yaşamasına izin vermediğine göre, bırakın ölsün.»

«Ölecek olan yalnızca kitap değil ki, senatör. Eğer o kitap ölürse, o zaman toplumumuzdaki özgürlük de ölür.»

«Ne demek istiyorsunuz, Bay Barrett?»

«Sözkonusu olan yalnızca kitap değil demek istiyorum, senatör,» dedi Barrett heyecanla. «Konuşma özgürlüğü de tehlikede. Konuşma özgürlüğü daha önce de dava konusu olmuştu, ama hiçbir zaman bu kadar çok düşman biraraya gelmemişti. Eğer Jadway'in kitabı mahkûm olursa, yeni bir karanlık yüzyılın başlayacağını hissediyor, görüyorum.»

«Bana özgürlük üzerine nutuk çekmeniz yersiz, Bay Barrett. Bana yalnızca şunu söyleyin: Ne demek istiyorsunuz?»

«Şunu söylemek istiyorum: Jadway'in sağ olduğunu öğrendik. Ortaya çıkıp kendisini, kitabını savunabilir. Özel hayatına etkisi ne olursa olsun bunu yapmak zorunda. Birdenbire ortaya çıkması, tanıklık etmesi, gerçeği anlatması, karşı tarafın aleyhine olur. Davayı kaybederler. Jadway'in bu söylediklerimi bilmesini isterim...»

«Kendisine anlatacağımdan emin olun.»

«Yarın Los Angeles'teki duruşmada tanıklık etmesini istiyorum.»

«Kendisine sorarım. Cevabını size iletirim. Ama hayır diyeceğini biliyorum.»

«Emin misiniz?»

«Evet.»

Barrett öyle heyecanlıydı ki, ayağa kalktı. «Anlamıyorum,» dedi. «Anlamıyorum. Geçmişte böylesine bir özgürlük mucizesi gösterebilen bir insanın geçmişi ve mucizeyi nasıl inkâr edebileceğini anlayamıyorum. Bu nasıl bir korkaklık ve bencilliktir? Jadway nasıl bir insan?»

Bainbridge'nin kendisini dikkatle dinlediğinin farkındaydı. Şimdi Bainbridge'nin cevap vermek istediğini görüyordu. Sustu. Senatör kelimelerini titizlikle seçerek konuşmaya başladı. «Size Jadway'in nasıl bir insan olduğunu anlatacağım. O zaman neden ortaya çıkmadığını anlayacaksınız. Eğer Jadway gençliğinde idealist idiyse şimdi doğmacı. Çoğunluk için neyin iyi olduğunu ve tabii bunun sonucu olarak kendisi için neyin yararlı olduğunu biliyor. Çünkü kendisi de çoğunluğu oluşturan bütünün bir parçası. Size daha açıkça anlatayım. Jadway Hukuk Fakültesinden benimle birlikte mezun oldu. Hukuku sevmiyordu. Yazar olmak istiyordu. Paris'e gitti. Yazmaya çalıştı. Bayan McGraw'un yardımıyla da bildiğiniz kitabı yazdı. Yazarak insanlığa avukatlık yapmaktan çok daha fazla yararlı olacağını düşünüyordu. İnsan ruhunu özgürlüğe kavuşturmaktı amacı. Oysa olaylar onun istediği şekilde gelişmedi. Jadway yazarlıktan vazgeçmek zorunda kaldı. Hukuktan da. Birkaç yıl sonra arada bir seçim yapabilecek duruma geldiğinde, yazı yazmaya karşı olan ilgisini kaybettiğini gördü. Hukuktan aldığı diplomadan yararlanabilirdi. Böylece çalışmaya başladı. Ve çok yükseldi. Size şu kadarını söyleyeyim, yakın bir zamanda Amerika Birleşik Devletleri Yüksek Mahkemesinde bir yer boşalacak ve Başkan Jadway'i oraya alacak.»

«Yüksek Mahkeme mi?» diye Barrett hayretle atıldı. «Ben... Ben Jadway'in eskisi gibi, Paris'te yaşadığı gibi bir bohem hayatı sürdürdüğünü sanıyordum. Demek Yüksek Mahkeme üyeliğine getirilecek kadar yükseldi ha? Bunun ne demek olduğunu anlayabiliyor musunuz senatör? Şimdi bizim düşünebildiğimizden çok daha değerli bir tanık oldu. Şimdi duruşmaya ta-

nık olarak gelmesi daha da olumlu bir etki yapar.»

Bainbridge itiraz etmeye başladı. Ama Barrett onun sözünü kesti. «Böyle bir insanın kitabını savunmak için duruşmada göründüğünü bir gözönüne getirin. Jadway kitabına ve kendisine yüklenen bütün suçlamalardan bir an kurtulacaktır.»

«Bay Barrett,» diye senatör sözünü kesti. «İzin verin de anlatayım.»

«Rica ederim, buyurun.»

«Jadway'in sizin için mükemmel bir tanık olacağından hiç kuşkum yok. Ama bu meselede sizin duruşmanızdan daha önemli şeyler de var. Bir kere Yüksek Mahkeme üyeliği. Bildiri yakın zamanda ilan edilecek. Bu odanın dışında sevgili hasta Cassie'yle ayyaş O'Flanagan'dan başka hiç kimse, bir de siz, Jadway'in gerçek kişiliğini, Yedi Aşk Dakikası'nı yazan adam olduğunu bilmiyor. Siz, Bay Barrett, Jadway'in yerinde olsanız, gençliğinizde yazdığınız bir kitap için böyle bir geleceği feda eder miydiniz? Dün akşam telefon ettiğinizden Jadway'in haberi var. Uzun uzun düşündükten sonra duruşmaya çıkmama kararını aldı. Yüksek Mahkeme üyesi olarak yalnızca bir tek kitabı savunabilecek. Topluma daha yararlı olacak. Bencilce davranmıyor. Jadway yalnız kendini düşünmüyor. İşte Jadway böyle bir insan...»

Barrett hiç yerinden kıpırdamıyordu. Yavaş yavaş pencereye yürüdü. Boş gözlerle sokağa baktı. Sonra yerine döndü.

«Senatör Bainbridge,» dedi kendini kontrol etmeye çalışarak. «Jadway yanılıyor. Sizi ya da sizin aracılığınızla Jadway'i etkileyemeyeceğimi biliyorum. Yüksek Mahkemedeki üyeliğe getirilebilecek Jadway ayarında pek çok hukuk adamımız var. Oysa yeryüzünde bu kitabı kurtarabilecek bir tek kişi var. İşte Jadway mücadelesini burada yapmalı. Başka bir yerde değil. Geçmişi, gelecek için, şimdi için çok şey ifade ediyor; hepimiz için. Bu yalnızca bir kitabın kurtuluşu, temize çıkışı olmayacak. Eğer bu davayı kaybedersek bir edebiyat eserinin insanları kötülüğe yöneltebileceği Jerry Griffith gibi kesinleşecek. Bundan sonra yazılacak her satır ölüm tehdidi altında, baskı içinde yazılacak. Kutsal saydığımız, değer verdiğimiz bütün yargılar yıkılacak. Beni dinlediğiniz için teşekkür ederim. Bay Jadway'e

bu sözlerimi iletin lütfen. Bu gece iyi bir uyku uyumasını dilediğimi söyleyin.»

Bainbridge yeniden konuşmaya başladığında, Barrett kapının önüne gelmişti.

«Bay Barrett...»

Barrett durdu.

Bainbridge ayağa kalkmıştı. «Jadway'in söylediklerinizi bir bir düşüneceğinden eminim. Fikrini değiştirecek olursa sizi nasıl bulacağını bilir.»

Barrett gülümsemeye çalıştı. «Ama fikrini değiştirmeyeceğini biliyorsunuz, değil mi?»

Senatör hemen cevap vermedi. Sonra, «Jadway'in kitabı yazışı, hayatı, intiharı, intihar etmesinin nedenleri Christian Leroux tarafından yanlış anlatıldı,» dedi. «Leroux yalan söyledi. Ama bile bile değil. Gerçeği bilmiyordu. Yalnızca yalanı biliyordu. Jadway'le Cassie'nin yalanlarını öğrenmişti. Belki size bunun yararı dokunur diye söylüyorum. Bilmem. Bir tek şeye üzülüyorum. Bir kitabın bir çocuğu ırza geçmeye, zorbalığa yöneltmesine üzülüyorum. Irza geçme insanların okumayı yazmayı öğrenmelerinden çok önce bildikleri bir şeydi. Ama belki Jadway bir gün... bir gün, bir başka şekilde her şeyi düzeltir.»

«Senatör, bir gün diye bir şey yoktur. Yalnızca yarın vardır. Hoşçakalın.»

Barrett en sonunda bütün umudunu yitirdiğini biliyordu. Duruşma boyunca birçok kez umutsuzluğa kapılmıştı, ama şimdi umutsuzluk kuyusunun dibini bulmuştu. Artık yapabileceği hiçbir şey yoktu. Son umut ışığı da sönmüştü.

Sokakta dalgın dalgın yürüyordu. Gazete satan bir çocuğun, «Okuyun... Los Angeles'teki seks kitabı duruşmasının en son haberi!» diye bağırdığını duydu.

En son mu? Ne olabilirdi bu?

Barrett hızlı hızlı çocuktan yana gitti. Bir gazete aldı. Açtı. Birinci sayfadaki haber yüzüne bir kırbaç gibi indi.

Sheri Moore Öldü!

Jadway'in Yedi Aşk Dakikası romanının duruşmasındaki tecavüz kurbanı beklenmedik bir şekilde öldü. Müstehcen kitap üzerine jüri yarın karar verecek.

Barrett âdeta iki büklüm oldu.

İlk düşündüğü şey hastanede ölen zavallı kız oldu. Artık Sheri Moore diye biri yoktu. Ölmüştü. Sonra Sheri'nin babasını düşündü. Jerry Griffith'i, Maggie'yi... Ve sonunda kendisini ve Abe'yi.

Biraz önce kuyunun dibini bulduğunu sanıyordu. Oysa şimdi ayaklarının altında toprak delinip açılmış, daha da aşağılara düşmüştü. Orada her şey kapkaraydı. Hayatının en kara gününü yaşıyordu.

Los Angeles'de vakit öğleye yakındı. Barrett'in yatak odasında, Maggie Russell yıkanmış kurulanıyordu. Telefon çaldı. Maggie oturma odasındaki telefona telaşla koştu.

Telefon eden Barrett'ti. Maggie rahat bir soluk aldı.

«Mike, sen telefon edesin diye dua edip duruyordum. İşittin mi? Sheri'yi demek istiyorum... Sheri Moore. Dün gece öldü.»

«Evet, yarım saat önce okudum.»

«Ne üzücü şey değil mi? Daha çok gençti. Çok üzülüyorum. Jerry de iyi değil. Ve sen... Sesinden durumunun iyi olmadığını anlıyorum.»

«Haklısın. Zavallı Sheri... Onu tanımıyorum, ama böyle bir şey olduğundan, başka her şey önemi yitiriyor.»

«Evet, Sheri'yi aklımdan çıkaramıyorum. Üstelik Jerry için de kaygılanıyorum. Seni merak ediyorum. Mike.»

«Sen bana aldırma. Moralim bozuk ama yazıyorum.»

«Ne demek istiyorsun. İyi **haberlerin** var sanıyordum. Bu sabah Jadway ve Senatör Bainbridge'le görüşecektin, değil mi?»

«Bainbridge'yi gördüm. Şimdi onun yanından geldim.»

«Ne oldu, Mike? Sakın...»

«Jadway tanıklık etmeyecek. Razı edemedim.»

«Ah, Mike, çok üzüldüm.»

«Bainbridge, Jadway'in ölü bilinmesinin daha yerinde olduğu inancında. Her şeyi anlattım, rica ettim. Yararsız.»

«Belki de mahkemeden bir celp yollayabilir, zorla getirtebilirsin?»

«Nereye? Nasıl? Bir hayalete mektup yazılabilir mi?»

«Haklısın. Düşünemedim. Kusura bakma. Ben... Ben bir şeyler düşünmeye çalışıyorum. Mike, Bainbridge'le ne konuştun? Ne söyledi sana? Anlatabilir misin?»

Maggie, Barrett'in ağzından bütün konuşulanları birer birer aldı.

«Şimdi yapılacak bir şey kalmadı mı?» diye sordu Maggie, Barrett anlatmasını bitirince.

«Artık Jadway'den başka hiç kimse bize yardım edemez, Maggie.»

«Olayların son gelişmesi Jerry üzerinde de zararlı olacak değil mi?»

Barrett önce cevap vermek istemedi. Ama sonra, «Evet, Maggie,» dedi.

«Ne olur dersin?»

«Bunu daha sonra konuşuruz.»

«Şimdi bilmek istiyorum, Mike. Çocuk değilim. Şimdi anlat.»

«Pekala. Bugüne kadar, yani Sheri Moore ölmeseydi, Jerry durumu, hastalığı gözönüne alınarak üç yıllık bir cezayla kurtarabilirdi. Sheri'nin ölmesiyle durum tümüyle değişti. Belki de ömür boyu hapse mahkûm olur.»

«**Ömür boyu** mu?» Maggie dehşetle titredi. «Olamaz. Haksızlık bu. Jerry'i tanımıyorlar.»

«Maggie, yasa yalnızca işitilenleri, olanları ve götürülenleri bilir.»

«Mike, Jerry senin sekreterinden nerede bulunduğumu öğrenmiş. Bu sabah onunla konuştum.»

Barrett kulaklarına inanamadı. «Konuştun mu? Jerry hapishanede değil mi?»

«Hapisanede mi? Ne demek istiyorsun, Mike?»

«Anladığını sanıyordum. Sheri yaşadığı sürece kefaletle serbest dolaşabilirdi. Ama Sheri öldüğüne göre, Jerry'nin hapsedilmesi gerekiyor.»

Maggie telefona başını sallayarak, «Şimdi anlaşılıyor,» dedi. «Benimle konuşmak istemiş. Konuşacak kimsesi yok. Olanları tartıştık, onu teselli etmeye çalıştım. Buraya gelmesini söyledim. Deneyeceğini bildirdi. Öğleyin Elmo Duncan babasıyla konuşmaya gelecekmiş. Duncan onu tutuklar mı dersin, Mike?»

«Tutuklar. Normal olarak Jerry'nin şimdi cezaevinde olması gerekir. Babasıyla Duncan yakın arkadaş olduklarından... Tutuklanmayı bu yüzden birkaç saat geciktirmişlerdir. Ama öğleden sonra cezaevine alınır.»

«O halde beni görmeye gelmesine sevindim. Çünkü... Neyse, ben giyinip hazırlanayım. Sen bugün geliyor musun?»

«Uçakta yer ayırttım. Havaalanından doğru Adalet Sarayına gideceğim. Akşama görüşürüz.»

«Akşama,» dedi Maggie. Sonra, «Umudunu yitirme, Mike. Belki bir şeyler olur,» diye ekledi.

«Sevgilim, gökyüzündekinin her çocuğu için uygun gördüğü birtakım mucizeleri var. Ama ben galiba bu mucizelerin hepsini kullanıp bitirdim.»

Maggie, belki seninkiler bitmiştir ama benimkiler duruyordur, demek istedi. Vazgeçti. Vedalaştılar.

Telefonu kapadıktan sonra bir an durdu Maggie, Mike'nin söylediklerini aklından geçirdi.

«Maggie, **yasa yalnızca gördüğünü, işittiğini, olanı bilir,»** demişti Mike. Peki, ya yasa her şeyi görüp duymadıysa?

Mike, «Bir hayalete nasıl mahkemeden celp yollayabilirsin?» demişti. Ama Mike, neden bir denemeyelim?

Duruşmada tanıklığa başlamadan önce nasıl yemin ediliyordu? Gerçeği, tüm gerçeği, yalnız gerçeği... Tanrı yardımcınız olsun.

Pekala, Tanrı yardımcım olsun. Tüm gerçeğin, yalnızca gerçeğin söyleneceği zaman gelmişti.

Maggie nasıl davranacağını bir bir düşünüp planladı. Sonra harekete geçti.

Önce Washington'a telefon etti. İstediği numarayı hemen

bağladılar.

«Bayan Xavier? Senatör Bainbridge'nin sekreteri mi?»

«Evet.»

«Ben Los Angeles'ten Maggie Russell'im.» Şimdi bir yalan. «Griffith Reklam Ajansında çalışıyorum. Bay Griffith adına yarın senatörle görüşmem gerek. Çok önemli. Acaba bir randevu vermeniz mümkün mü?»

«Korkarım imkânsız, Bayan Russell. Senatör yarın burada olmayacak.»

«Ne zaman döner?»

Bir şey söyleyemem, Bayan Russell. Yarın sabah yola çıkacağından başka hiçbir şey bilmiyorum. Tabii yarın öğleden sonra Chicago'dan dönebilir. Görüşmek istediğiniz konuyu söylerseniz, belki de bir saat...»

«Teşekkür ederim. Sizi gelecek hafta ararım.»

Telefonu kapadı.

Demek **Chicago'**ya gidiyordu senatör. Nedense Maggie senatörün Chicago'ya gitmesine hiç şaşmamıştı.

Bu ilk adımdı.

Şimdi ikinci adım: Jerry Griffith. Nerdeyse burada olurdu. Maggie hazır olmalıydı. Jerry onun omzuna dayanıp ağlayacak, teselli bekleyecekti. Ama bu kez durum değişikti. Teselli, ağlama, kandırma yoktu.

Sonra üçüncü adım: Howard Moore. Kızının ölümüne ne kadar üzülürse üzülsün onu görecek ve konuşacaktı. Buna zorunluydu.

Ve son adım: Havalanına telefon edip Chicago için bir yer ayırtacaktı.

İşte bu kadar... Tabii bu yüzyılda mucizelerin olacağına inanıyorsanız, her şey bu kadardı.

Maggie kalktı. Yatak odasına doğru gitti. Kafasında bir ses. «California'ya gidiyorum, California'ya gidiyorum.» diye âdeta şarkı söylüyordu.

XI

Ertesi sabah, perşembe günü, temmuzun ikinci günü O'Hare Uluslararası Havaalanından gelen bir araba Chicago'daki kliniğin önünde durdu.

Klinikte günlük hayat her zamanki gibi devam ediyordu. Hastabakıcılar oradan oraya koşturuyor, hastalara öğle yemeklerini götürüyorlardı.

Bürodan önce Senatör Bainbridge çıktı. Onun peşinden de hayatından çok memnun olduğu her halinden anlaşılan Bay Halliday geliyordu.

«Hayır, hayır, senatör,» diye tekrarlıyordu Bay Holliday. «Bizi rahatsız etmiş değilsiniz.»

«Teşekkür ederim, Bay Holliday. Fazla vaktinizi almayacağım.»

«Bizim için bu bir şeref, bir zevk, Senatör Bainbridge. Bayan McGraw'u tanırım. Bayan Sullivan demek istedim... ziyaretiniz onu çok sevindirecek. İki gündür onu ziyarete gelen ikinci kişisiniz. Dün, Los Angeles'ten...»

«Biliyorum, Bay Holliday.»

Dinlenme odasının kapısına gelmişlerdi. «Sizi daha önce de uyardığım gibi, Senatör Bainbridge, Bayan Sullivan fazla konuşmaktan hoşlanmıyor. Hastalığından ötürü. Belki de iyi bir günündeyse...»

«Sizi çok iyi anlıyorum, Bay Holliday.»

«Kahvaltısını henüz etti. Bu saatte dinlenme odası kalabalık olmaz.»

Bainbridge dinlenme odasına girmişti. Holliday yanıbaşındaydı yine.

«Hangisi?» diye sordu Bainbridge.

«Masada, pencereden yana oturan,» dedi Bay Holliday. «Tekerlekli sandalyede oturuyor. Pembe ceket var sırtında. Hastabakıcısı yanında... Bayan Jefferson, sizinle bir dakika görüşebilir miyim?»

Hastabakıcı hemen geldi.

«Bayan Jefferson, Senatör Bainbridge'nin yalnız kalması gerek. İçeriye kimsenin girmemesine dikkat edin.»

«Emredersiniz, efendim.»

«Evet, senatör...» diye başladı Bay Holliday.

«İzin verirseniz şimdi onunla yalnız kalmak istiyorum.»

«Tabii, tabii,» diye Bay Holliday özür diledi. Kapıya doğru çekildi. Bayan Jefferson da onu izledi.

Bainbridge olduğu yerde duruyordu.

Sonra kendini toparlamaya çalıştı. İnsanın yapmak zorunda kaldığı bazı şeyler vardı. Şimdi harekete geçmeliydi. Hemen şimdi.

Elinde şeker kutusu vardı. Yürüdü.

Tekerlekli sandalyenin yanına gelince yavaşladı. Cassie'yi ürkütmek istemiyordu.

Cassie McGraw masaya bakıyordu. Ama birinin geldiğini hissetmişti. Bir deri, bir kemik kalmış yüzünü Bainbridge'ye doğru çevirdi. Onu tepeden tırnağa hiçbir tepki göstermeden süzdü.

Bainbridge, «Cassie McGraw,» dedi.

Cassie onu ne görmüş, ne de sesini işitmiş gibiydi.

«Oturmama izin verir misin?»

Cassie'nin yanıtını beklemeden Bainbridge oturdu. Şeker kutusunu masanın üzerine bıraktı. Paltosunu çıkardı. Sandalyesini Cassie'ye doğru çekti.

«Ben Thomas Bainbridge'yim,» dedi.

Cassie'nin dikkatini şekerleme kutusunun üzerindeki sarı renkteki parlak kurdele çekmişti. Kurdeleye dokunmaya çalıştı. Bainbridge kutuyu aldı. Cassie'ye uzattı. Cassie kurdeleye do-

kundu, ama kutuyu almadı.

«Sana getirdim, Cassie. Açayım mı?»

Cassie tatlı tatlı gülümsedi.

Bainbridge kurdeleyi çözdü. Kutuyu açıp uzattı.

«Bir tane alır mısın?»

Cassie şekerlemelere baktı. Ama almak için hiçbir harekette bulunmadı.

«Hangisini istersin? Yumuşcağını vereyim mi?»

Cassie başını salladı.

Bainbridge ortası kremalı bir çikolata seçti. Cassie'nin eline koydu. Cassie elini ağzına götürdü. Çikolatayı ağzına koyup çiğnemeye başladı. Yüzündeki o tatlı gülümseme kaybolmamıştı.

Haydi, dedi Bainbridge kendi kendine. Haydi.

«Cassie,» dedi. «Buraya özel bir iş için geldim. Seni bir zamanlar sevmiş, bugüne dek ·hâlâ seven, sevmekten bıkıp usanmayan biri adına, J J Jadway adına geldim.»

Cassie'nin Jadway adını duyunca göstereceği tepkiyi bekledi. Oysa Cassie hiçbir şey duymamış gibiydi. Şimdi dikkati Bainbridge'nin altın kravat iğnesindeydi.

Bainbridge, «Cassie,» diye devam etti. «Sana bazen gazetelerin okunduğunu biliyorum. Arada sırada televizyon da seyrediyorsun. Los Angeles'teki, Jadway'in kitabıyla ilgili duruşmadan haberin olduğundan eminim... Jadway'in yazdığı kitabı hatırlamalısın, Yedi Aşk Dakikası işte Jadway... Jadway'in sağ olduğunu biliyorsun...»

Bainbridge sustu. Cassie'nin bakışları kravat iğnesinden ayrılıp yüzüne dikilmişti. Belki şimdi onu dinlerdi.

«Paris'te kalıp Jadway'in söylediklerini nasıl yaptığını hatırlıyorsun,» diye Bainbridge devam etti umutla. «Sonra Jadway Cherbourg'a geldi. Birlikte New York'a döndünüz. Jadway'in öldüğünü bildirmek zorundaydık. Ama sen, ben ve Sean onun ölmediğini biliyorduk. Bizim sırrımızdı bu. Şimdi bu Los Angeles'li avukat, dün seni görmeye gelen Bay Barrett, Jadway'in yaşadığını öğrenmiş. Duruşmada tanıklık etmesini istiyor. Jadway için verilmesi güç bir karar bu. Ama kararını verdi. Duruş-

maya çıkamaz, Cassie. Çünkü senin ve benim tanıdığım Jadway yok artık. Geçmişteki bir şeyi kurtarmak için şimdi elinde olan şeyleri mahvetmek istemiyor. Yine de senin fikrini öğrenmek istiyor. Belki bir gün davanın kaybedildiğini, Jadway'in geçmişi savunmak için orada olmadığını öğreneceksin. Jadway geçmişin canlandırılmayacağını bilmeni istiyor... hayatımızın o bölümü kalplerimizde yaşamalı. Senin bilmeni, anlamanı istedi, Cassie,» Bainbridge sustu. «Anlamanı ve Jadway'i bağışlamanı istiyorum.»

Cassie ağzındaki çikolatayı çiğneyip yutmuştu. Şimdi dudakları kıpırdıyordu.

«Jadway kim?» diye sordu.

Dimdik, kımıldamadan oturan Baindbridge'nin omuzları hafifçe çöktü. İyi geceler, tatlı prenses, diye düşündü.

Jadway kim?

Bainbridge'nin başı yeniden dikleşti. «Haklısın. Cassie? Jadway kim? Öldü, o değil mi? Uzun yıllar önce Paris'te öldü. Haklısın? Jadway de haklı. Geçmiş geçmiştir.»

Cassie hafifçe başını salladı. Gülümsedi.

Bainbridge kalktı. Paltosunu aldı.

«Hoşçakal, Cassie.»

Cassie kutunun kurdelesini almış, onunla oynuyordu.

Bainbridge odadan sessizce çıktı. Bay Holliday'in görünürlerde olmamasına sevindi. Danışma masasına gitti. Ceket cebinden uzun bir zarf çıkardı. Danışma memuruna verdi.

«Bayan Sullivan'ın yıllık masraflarına geçirilecek çek,» dedi.

Klinikten çıktı. Araba bekliyordu. Şoför arabanın kapısını açmak için yerinden fırlamıştı.

O sırada bir başka araba kapısının daha açıldığını farketti. Bir taksi hemen kendi arabasının arkasında durmuştu. Koyu kahverengi saçlı, yeşil gözlü, canlı, hareketli, alımlı, bir zamanların Cassie McGraw'una benzeyen genç bir kadın arabadan indi. Ona doğru geldi.

«Senatör Bainbridge,» dedi genç kadın. Soru sorar gibi söylememişti bunu. Onun Bainbridge olduğundan emindi.

Senatör şaşkın şaşkın başını salladı. «Evet, ben Senatör Bainbridge'yim.»

«On beş dakikadır sizi bekliyorum. Adım Maggie Russell. Sizi görmek için Los Angeles'ten geldim. Bugün öğleden sonra bitecek olan duruşma için sizinle görüşmek istiyorum. Hayır, beni Mike Barrett yollamadı. Beni yollayan Jerry Griffith.»

«Jerry...?»

«Kendisini bir kıza tecavüz etmeye Jadway'in kitabının sürüklediğini söyleyen çocuk. Tecavüz edilen kız dün öldü. Biliyorsunuz, sanırım.»

«Evet, biliyorum.»

«Işte Jerry için geldim. Ona yardım edebilecek tek kişi sizsiniz. Başka kimse kalmadı.»

«Ben ona nasıl yardım edebilirim, küçük hanım?»

«J J Jadway'i bugün öğleden sonraki duruşmaya getirerek. Hemen bugün...»

«Sizin kim olduğunuzu, ne yapmak istediğinizi bilmiyorum. Bay Jadway'i tanıklık etmeye kandıracak bir çare düşünemiyorum...»

«Eğer beni dinlerseniz... Nedenlerimi dinlerseniz... Yalnızca Jerry için değil, Cassie için de dinleyin beni... Rica ediyorum. Senatör, hiç olmazsa anlatacaklarımı dinleyin.»

Bainbridge karşısındakinin yüzüne dikkatle baktı. «Benimle havaalanına gelin,» dedi sonra. «Söyleyeceğiniz ne olursa olsun, size hiçbir şey vaat etmediğimi bilin. Şimdi gelin. Uçağa yetişmem gerek.»

Los Angeles'te duruşmaya ara verilmiş, yemek tatili yapılıyordu.

Adalet Sarayının altıncı katındaki bürosuna bitişik özel dairesinde bölge savcısı, Luther Yerkes'in İskandinavya Lokantasından getirttiği öğle yemeğini yiyordu. Keyifleri yerindeydi. Davayı kazanmalarına bir neden yoktu.

Yerkes, Duncan'a bakarak, «Elmo, yemeğini bitir,» dedi.

Duncan başını okuduğu notlardan kaldırarak, «Fazla yiyin-

ce ağırlaşıyorum,» dedi. «Öğleden sonraki işimiz önemli.»

«Artık kaygılanacak bir şey kalmadı. Davayı kazandık diyebiliriz.»

«Üzerinde durmak istediğim bir iki nokta daha var,» dedi Elmo Duncan, «Dinlemek ister misiniz?»

Duncan boğazını temizledi. Sanki duruşmadaymış gibi bir poz aldı.

«Bayanlar, baylar, sayın jüri üyeleri, duruşmanın sürdüğü günlerde Yedi Aşk Dakikası'nın tümüyle müstehcen, topluma zararlı bir kitap olduğunu göstermeye çalıştık. Kitabın sansür edilmesi gerektiğini kanıtlamış olduğumuzu sanıyorum. Uygar toplumun böyle kitaplara ihtiyacı yok...»

«Fevkalade, fevkalade,» diye atıldı Yerkes. «Ben daha çok konuşmanın bitiş bölümünü merak ediyorum. Etkili bir bitiş olmalı.»

«Evet,» dedi Duncan. «Öyle oldu. Dinleyin. Sayın jüri üyeleri, bu kitap ticarî düşüncelerle, profesyonel bir kişi tarafından yazılmıştır. Yazarın alaycı, hasta, sadist düşüncelerini olduğu gibi açıkladık. Bu kişinin öylesine karanlık bir ruhu var ki, yanında cehennemin karanlığı bile solgun kalır. Sırf para kazanmak için aşkı ayaklar altına almaktan, masum ruhları şehvetle coşturmaktan çekinmemiştir. Fransa'dan getirdiğimiz tanık Bay Christian Leroux, Vatikan'dan gelen saygıdeğer tanığımız Peder Sarfatti, J J Jadway'in dünyayı kaba, zalim, şehvet düşkünü bir yer haline getirmek istediğini söylediler. Bizi ilgilendiren şey, Jadway'in yarattığı müstehcenliğin genç ruhları lekelememesi, onlara zararı dokunmaması. Karşımıza başka Jerry Griffith'lerin çıkmasını istemiyoruz. Sizden çocuklarınızı, yaşadığınız dünyayı, sizin ve benim dünyamı korumanızı, kurtarmanızı rica ediyorum. Teşekkür ederim.»

Yerkes ayağa fırlayıp alkışladı. Duncan, «Bu söylediklerinin her kelimesi gerçek,» dedi. «Kendi düşüncelerim, duygularım.»

Adalet Sarayının altıncı katındaki başka bir odada beşi,

Mike Barrett, Abe Zelkin, Kimura, Sanford ve Fremont önlerindeki sandviç dolu tabağa bakıyorlardı. Hiçbiri de yiyeceklere dokunmamıştı.

Zelkin, «Evet,» dedi, «Bu katıldığım en neşeli toplantı değil.»

«Ortada neşelenecek ne var ki?» dedi Sanford.

Zelkin siyah, portatif ses alma makinesini masanın üzerine koydu. «Bu sabah Mike'nin kapanış konuşmasını aldığı bandı dınlemek ister misiniz?»

«Ne gereği var?» dedi Barrett. «Hasta öldü artık.»

«Yine de bir dinleyelim,» diye Zelkin ısrar etti. «Belki de aklımıza bir şeyler gelir.»

Ses alma makinesinin düğmesine bastı. Barrett'in sesi odayı doldurdu.

«Bu davada savunmanın tutumu zamanımızın en üstün, başarılı zekâları tarafından yönetilmiştir. 'Seks düşüncelerini yasaklamak için sansür kullanmak tehlikeli bir tutumdur. Seks düşüncesine sahip olmayan bir insan anormaldir. Seks üzerine bilgi edinmek evlilik bağlarını güçlendirir,' diye yazmış Yüksek Mahkeme üyesi Douglas. Seks üzerine bilgi edinmek, seks üzerine gerekli her şeyi öğrenmek kadar normal bir şey yoktur. Bunun aksi anormaldir. Seks üzerine düşünmeye zorluyor diye bir sanat eserini mahkûm etmek, toplumun sağlığı için tehlikeli olacak bir davranıştır. Seks ve müstehcenlik eşanlamda değildir. Müstehcen bir yazı şehvet düşkünü kişilere uygun düşer. Seksin sanatta, edebiyatta, bilim alanında tanımı yapılmıştır. Seks, insan hayatının en büyük, en esrarlı gücüdür. İnsanların ve toplumun can damarıdır.»

Barrett yüzünü buruşturdu. Ama Zelkin büyülenmiş gibi dinliyordu. Düğmeye basarak konuşmayı bazen başa alıyor, bazen kesmeden sürdürüyor, bazen de bir iki cümleyi tekrar ettiriyordu. «Bir iki pasaj var,» dedi... «Durun, işte burası...»

«Bayanlar, baylar, tanık kürsüsünden ünlü psikiyatrist Dr. Finegood'un konuşmasını dinlediniz. Müstehcen kitapların zararlı olmadığını anlattı. Böyle kitapların olsa olsa bir tek zararı dokunur, okuyucunun kafasında birtakım seks sahneleri belirir. Oysa hayal kurmaktan ne gibi bir zarar gelir? Önemli

bir soru bu. Bu soruya cevap vermeden önce, bu gibi hayallerin okuyucuyu ne gibi bir yola sürüklediğini öğrenmeye çalışalım. Büyük anı yazarı Samuel Pepys 1668 yılında müstehcen bir kitap okudu ve son derece tahrik oldu. Üç yıl sonra yayınlanan kitap Michel Milliot'un Kızlar Okulu adlı romanıydı. Öykü, biri bakire, diğeri aşk hayatında hayli tecrübesi olan iki kadın arasındaki bir konuşmayı anlatıyordu. Pepys buna, 'Bir hayli müstehcen bir kitap,' dedi. Ama kitabı sonuna kadar okumaktan da kendini alamadı. Daha sonra bir arkadaşına, 'Hikâye beni öylesine tahrik etti ki, kendi kendimi tatmin etmek zorunda kaldım,' dedi.»

Zelkin hoşnutlukla güldü. «Fevkalâde, Mike,» dedi. «Jüri üyeleri seni merakla dinleyecekler.»

Barrett'in sesi ses alma makinesinin hoparlöründen yükseliyordu. «'Kendi kendini tatmin etmek.' Bir başkasının ağzından bunu işitmek insanı belki rahatsız eder. Tabii biz bunun savunmasını yapacak değiliz. Ama Mark Twain, Mastürbasyon Bilimi üzerine Bazı Düşünceler adlı bilimsel eserinde 'kendi kendini tatmin etme işleminin,' savunmasını yaptı. Savunma avukatı olarak yalnızca şunu söylemekle yetineceğim: Erotik bir kitabı okumanın en kötü etkisi okuyucunun kendi kendini tatmin etme yoluna gitmesidir ki, burun bir başkasına zararı dokunmaz.»

Zelkin ses alma makinesinin düğmesine basıp konuşmayı başa almaya kalkıştı. Barrett itiraz etti. «Yeterince dinledik, Abe,» dedi.

«Bir pasaj daha dinleyelim, Mike. Şu Platon'la ilgili bölüm.» İstediği yeri bulmaya çalıştı. Sonra, «Işte buldum. Susun. Dikkat. Efendimizin sesini dinleyin,» dedi.

Barrett kulaklarını kapayamazdı. Gözlerini kapadı. Diğerleriyle birlikte kendi sesini dinlemeye koyuldu.

«Amerika Birleşik Devletleri'nin onurlu savcısı, filozof Platon'un okuma yasağı konmasından yana olduğunu söyledi. Haklı. Platon gerçekten de bu düşüncedeydi. Hatta Homer'in Odise'sinin gençlere yasak edilmesini bile istedi. Ama savcı beyin söylemediği bir şey daha var: Platon müziğe de karşıydı. Özellikle flüt çalınmasını istemiyordu. Ben Platon'un Devlet'in-

de yaşıyor olsaydım, bu yasak hiç de hoşuma gitmezdi. Çünkü ben flüt dinlemeyi severim. Oysa Platon sevmiyordu. Bu yüzden kendime bir flüt alıp gizlice de olsa çalamaz ya da onun utopyasında flütün tatlı nağmelerini dinleyemezdim. Kısacası, kim kimin neden hoşlandığını ne bilebilir? Kim bir başkası için neyin müstehcen olduğunu söyleyebilir? Bölge savcısının neyin müstehcen olduğu, neyin olmadığı üzerinde kesin fikirleri var. Oysa bir tek şeyi unutuyor: Sansürün kendisini. Sansür üyeleriyle, onların dışındaki kişileri birbirinden ayıran tek bir şey vardır. Sansürcüler. hepimiz için neyin iyi, neyin kötü olduğunu bildiklerinden emindirler. Yedi Aşk Dakikası gibi bir kitabın bize zararı dokunur der sansürcüler, hatta bizi suç işlemeye bile iter. Ama korunması gereken kişiler neden 'biziz' yalnızca da 'onlar' değil? Çünkü sansürcüler de bizim gibi aynı tehlikeyle karşı karşıyalar. Hep topluma zararı dokunacak kitapları, eserleri inceliyorlar. Niçin bunların etkisinde kalıp da ahlakları bozulmuyor, önlerine gelene saldırıp çeşitli suçlar işlemiyorlar? Bu bizi bir başka sonuca götürüyor: Müstehcen kitaplar okuyan, bunların koleksiyonunu yapan binlerce saygıdeğer kişi, merakları yüzünden ne mahvolmuş, ne de kötü bir davranışta bulunmuşlardır. Baron Richard Monckton gibi kültürlü bir adam ömrü boyunca müstehcen yayınları topladı. Ne oldu? Katolik şair Coventry Patmore da müstehcen kitaplara düşkündü. Ne oldu? Amerika'mızın başarı simgeleri olan, müstehcen yayınlarla bir kütüphane oluşturan Henry E. Huntington'la, J. Pierpont Morgan'a ne demeli? Ya bilim aşkına müstehcen yayınları toplayıp seksi özgürlüğe kavuşturan Dr. Alfred Kinsey? Londra'daki British Museum'da yirmi bin kadar müstehcen kitabın arasında yaşayan memurlara, Roma'daki Vatikan Kütüphanesinde yirmi beşbin ciltlik erotik kitap koleksiyonuna gözcülük eden yüksek ya da alçak rütbeli din adamlarına neden bir şey olmuyor? Seks kitaplarının bu adamları baştan çıkardığı görülmüş mü?»

Barrett kendi sesini daha fazla dinleyemeyecekti.

«Rica ederim, Abe,» diye atıldı. «Şu mendeburu kapat artık!»

«Özür dilerim, Abe,» dedi Barrett. «Bandı dinlerken gözle-

rimin önünde jüri üyeleri canlandı. Yedi Aşk Dakikası kime yararlı, kimin için değerli? Ölen Sheri Moore'a mı, yoksa zavallı, Jerry Griffith'e mi? Yararsız, Abe.»

«Güçlü bir kapanış konuşması, Mike,» dedi Zelkin.

«Ama yeterli değil.»

Sustular. Yapılacak başka bir şey yoktu. Barrett gözlerini kapadı. Öğleden sonraki duruşmada jüri üyelerini düşünmeye başladı. Barrett'in bildiği ama kanıtlayamayacağı şeyleri bilmiş olsalardı... Onu, Jadway'i ve Yedi Aşk Dakikası'nı ne kadar başka bir ışık altında görmeye başlayacaklardı.

Aklına Cassie McGraw geldi. Acaba onun için yeniden iyi bir gün olacak mıydı? Iyileşecek miydi? Iyileştiği takdirde büyük, sağlıklı aşkının, geçmişinin, seks bakımından korkak ve çekingen kadınların meşalesi sayılacak olan kitabın reddedilmesine ne diyecekti?

Aklı Washington'a sıçradı. Oradan J J Jadway'in sırrıyla birlikte oturduğu meçhul, esrarengiz yere gitti.

Ama jüri üyeleri hiçbir şey bilmiyorlardı ki. Davanın başkahramanlarını dinlememişler, gerçeği, asıl yaşayanları tanımamışlardı. Biraz sonra Duncan'ın kapanış konuşmasını, sonra kendisininkini dinleyecekler, üst kattaki odaya çıkarak önceden verilmiş bir kararı tekrar vermeye gideceklerdi. Belirli, uygun bir süreden sonra duruşma salonuna inip son kararı bildireceklerdi. Sonunda evlerine, işlerine, mutfaklarına dönecekler, yasaya, Demokrasiye, Anayasaya hizmet ettiklerine, gerçeği ve özgürlüğü savunduklarına inanmış olarak yaşamlarını sürdüreceklerdi.

Üstelik gerçeği olduğu gibi öğrenmediğinden de emindi Barrett. Kendisinden saklanan bir şeyler vardı. Apartmana gittiğinde Maggie Russell'i bulamamıştı dün gece. Yalnızca bir not vardı. «Önemli bir mesele peşindeyim. Yarın görüşürüz.» Yarın, bugündü. Nereye gitmişti Maggie? Önemli mesele neydi?

Bütün bunlar bir sona erseydi. Kendinde duruşma salonuna dönecek, katliamı izleyecek gücü bulamıyordu.

Dün gece aklıma gelen ve bir türlü çıkmayan, çocukluğunda öğrendiği bir şiir şimdi de kafasının içinde dönüp duruyordu.

Ah! Bu sevgili toprağın bir yerinde,
Pırıl pırıl parlamada güneş,
bir yerde çalıyor orkestra,
bir yerde kalpler kuş gibi...
Ve bir yerde insanlar gülüyor ve
çocuklar haykırışıyor;
Oysa Mudville'de neşe yok
güçlü Casey silindi gitti.

Ve özgür insanda da neşe yoktu... Zavallı Barrett silinip gitmişti.

Barrett diğerlerine katılmak için gözlerini açtı.

Zerkin, Phil Sanford'la konuşuyordu. «Phil, duruşma yarım saate kadar başlayacak. Duncan'ın dinletecek bir tanığı daha var. Bizim yok. Onun için Duncan kapanış konuşmasını yapmayı önerecek. Mike de duruşmanın bir özetini yapacak. Sonra Yargıç Upshaw jüriye talimat verecek, onlar gidecek, sonra geri gelecekler. Akşama doğru kararı almış olacağız.»

Ben Fremont gözlüklerinin camlarını parlatmaktan vazgeçerek, «Ben o kadar bekleyemem,» dedi.

Phil Sanford, «Başı dertte olan yalnız sen değilsin ki,» dedi kitapçıya, «Bana olacakları bir düşünsene.»

«Sen hazır mısın, Mike?» diye sordu Zelkin.

«Değilim ama bir şeyler yapacağım.»

«Belki de jüri üyelerini ateşleyecek bir şey yaparsın,» dedi Ben Fremont.

«Kibrit olmadan mı?» diye sordu Barrett.

O sırada kapıya üç kez vuruldu. Barrett omzunun üzerinden, «Girin,» diye seslendi.

Kapı hafifçe aralandı. Bir polis memuru, «Burada sizinle görüşmek isteyen bir hanım var,» dedi.

«Bir hanım mı? Kim?»

Polis geri çekildi. Ve Maggie Russell gözleri ışıl ışıl, her haliyle sevinç içinde içeri daldı.

«Maggie...» dedi Barrett yerinden doğrularak. «Neredeydin...?»

«Chicago'daydım,» dedi Maggie çabucak. «Yalnız gittim.

Ama biriyle döndüm. Sen onunla tanıştın, Mike Onu hepinize tanıtacağım.» Kapıyı ardına kadar açtı. «Hepsi burada,» diye koridora doğru seslendi.

Vakur, ciddi bir erkek kapıdan hepsini teker teker süzdü. İçeri girip kapıyı kapadı.

«Beyler,» dedi Maggie. «Sizi Senatör Thomas Bainbridge'le tanıştırayım.»

Barrett yerinden kalkarak, «Senatör,» diyebildi ancak. Peşinden ötekilerinin de ayağa kalktıklarını gördü.

Senatör Bainbridge, Barrett'in yanına gidip önünde durdu. Ve Barrett'in beklemediği, görmediği bir şey yaptı. Gülümsedi.

«Bay Barrett,» dedi «Dün beni nerdeyse ikna ediyordunuz. Ama sonunda beni kandıran bu genç hanım oldu. Bu genç hanım, bir de Chicago'daki bir başka kadın insana inanç veriyor. Bu kadınların birisi bana insanın geçmişe olan sorumluluğunu, ötekisi de geleceğe olan sorumluluğunu hatırlattı. Eğer hâlâ istiyorsanız tanık kürsüsüne J J Jadway'i getireceğim.»

«Tanığınızı çağırabilirsiniz, Bay Barrett.»

«Teşekkür ederim, efendim.»

Barrett tanığını bildirdi, salonda bir hışırtı oldu. Sonra tanık geldi.

Kâtip elinde İncil'le tanık kürsüsüne doğru gitti. Barrett duruşmada konuşulanları daktilo eden memurun yanında durmuş, yazdıklarına bakıyordu.

Senatör Thomas Bainbridge

Savunma avukatları tarafından, dava lehine tanıklık etmek için çağrıldı. Yemin ettirildikten sonra duruşmaya geçildi.

Kâtip : Adınızı söyleyin, lütfen.

Tanık : Senatör Thomas Bainbridge.

Kâtip : Soyadınızı heceleyin, lütfen.

Tanık : B-a-i-n-b-r-i-d-g-e.

Yargıç : Oturun, senatör.

Barrett tanık kürsüsüne döndü.

Jüri üyelerinin bütün dikkatlerinin üzerinde olduğunu biliyordu. Salondakiler de öyle. Çünkü duruşmaya en önemli, en şaşırtıcı tanık gelmişti.

«Senatör Bainbridge, şimdiki uğraşınız nedir?»

«Amerika Birleşik Devletleri Senatosunun bir üyesiyim. Connecticut Valisi tarafından müteveffa Senatör Mawson'un yerini almaya davet edildim.»

«Bundan önceki işiniz neydi?»

«Yale Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dekanıydım.»

«Daha önce?»

«Connecticut Yüksek Mahkeme yargıcıydım.»

«Yasalarla ilgili olmayan bir görevde bulundunuz mu? Ya da böyle bir uğraşınız var mıydı?»

«Evet. On yıl kadar babamdan kalan bir imalat şirketinin başında bulundum.»

«Demek bu on yıldan sonra yargıç oldunuz?»

«Evet.»

«Babadan kalma işinizi neden bıraktığınızı sorabilir miyim?»

«Yeteneklerimi ülkemin ve eyaletimin yararına kullanmayı daha uygun gördüm.»

«Üniversitede öğretmenlik, doçentlik ettiğiniz devrede ve şimdi de senatör olarak herhangi bir kitap yazıp yayınladınız mı?»

«Evet.»

«Roman mıydı bunlar?»

«Hayır. Hukukla ilgili iki kitap yazıp yayınladım.»

«Klasik ya da modern roman edebiyatıyla ilginiz var mıdır?»

«Bir okuyucu olarak, evet. Roman okumak beni dinlendirir.»

«J J Jadway'in Yedi Aşk Dakikası adlı romanını okudunuz mu?»

«Okudum, efendim.»

«Kaç kere okudunuz?»

«Birçok kez.»

«Kitabı bütünüyle en son ne zaman okudunuz?»

«En son dün akşam okudum.»

«California Ceza Yasasının 311.2 bölümünü biliyor musunuz?»

«Evet.»

«Yedi Aşk Dakikası romanının Ceza Yasasının bu bölümüne göre suçlandırıldığını da biliyor musunuz?»

«Biliyorum.»

«Senatör, Yedi Aşk Dakikası'nın müstehcen olduğu kanısında mısınız?»

«Hayır. Aksine bir hayli ahlakî bir kitap olduğunu düşünüyorum?»

«J J Jadway'in bu kitabı yazarken seks, çıplaklık ve aşk üzerine çirkin, şehvet düşkünü duygular, düşünceler beslediğine inanıyor musunuz?»

«Kitabı yazarken okuyucunun şehvet duygularını kabartmayı düşünmediği gibi, kendisi de böyle bir amaç gütmüyordu.»

«Nerden biliyorsunuz?»

«Çünkü Yedi Aşk Dakikası'nın yaratılışı ve yayınlanması sırasında ortaya çıkan olaylarla yakından ilgiliydim.»

«Bu kadar ayrıntılı bir bilgiye nasıl sahip olduğunuzu anlatır mısınız, lütfen?»

«Memnuniyetle, efendim. Yaşayan hiç kimse, hatta değerli Bayan Cassie McGraw bile J J Jadway'le benden daha samimi, daha yakın değildi.»

Barrett jüri üyelerinin dikkat ve heyecanla öne doğru eğildiklerini görüyordu. Dinleyicilerden fısıltılı sesler yükseliyordu. Sonra salon derin bir sessizliğe gömüldü. Daha çok öğrenmek, dinlemek heyecanı içinde oldukları görülüyordu.

«Senatör, J J Jadway, Yedi Aşk Dakikası'nı yazarken Paris'te bulunduğunuzu mu söylemek istiyorsunuz?»

«Ne gibi nedenlerle yazdığını biliyor musunuz?»

«Biliyorum.»

«J J Jadway ve Yedi Aşk Dakikası üzerindeki bilgileriniz,

savcının tanıklarının söyledikleriyle karşıt mı?»

«Gerçek Jadway ve onun bu kitabı yazıp yayınlanması hakkındaki bilgim, duruşma sırasında şimdiye dek söylenenlerle çelişme halindedir.»

Barrett salondan yükselen heyecanlı fısıltıların, yüksek seslerin kesilmesi için yargıcın tokmağını vurmasını bekledi. Gerçekten de yargıç hemen sükûneti sağladı.

«Senatör Bainbridge, sizden önceki bütün tanıkların doğruyu söyleyeceklerine yemin ettiklerini, aksini yaptıkları takdirde yalan yere yemin etmekle suçlanacaklarını biliyorsunuz.»

«Yalan söylemediler. Sadece gerçeği söylemediler. Çünkü gerçeği bilmiyorlardı. Bu duruşma salonunda J J Jadway hakkında dinlenen her şey, kitabı yazış nedeni, kitap hakkındaki duyguları, düşünceleri, amacı, kendi yaşayışı, alışkanlıkları ve ölümü tümüyle uydurmadır. Bu yalanları da Jadway'ın kendisi özel nedenlerinden ötürü hazırladı.»

«Senatör, bize sizin tanıdığınız Jadway ve Yedi Aşk Dakikası'yla ilgili konulardaki gerçeği anlatmaya hazır mısınız?»

«Hazırım.»

«Senatör, başlamadan önce sizden, bu duruşmada tanıklık etmeye neden, nasıl karar verdiğinizi açıklamanızı istiyorum.»

«Tanıklık etmeye neden mi geldim? John Milton bunun cevabını üç yüz yıl önce verdi: 'İyilik bir insanı öldürebileceği gibi bir kitabı da öldürebilir; bir insan öldüren, Tanrının Tasvirini, mantık sahibi bir varlığı öldürür; oysa iyi bir kitabı mahveden, mantığın kendisini, Tanrının Tasvirini öldürür.' İşte ben bu nedenden ötürü buradayım, efendim.»

«Yedi Aşk Dakikası'nı kurtarmak için mi?»

«Bütün kitapları, bütün kitaplardaki tecrübeyi, bilgiyi ve bunları okuyarak yararlanacakları kurtarmak için.»

«Senatör Bainbridge, artık, şimdiye kadar Jadway ve kitabı üzerine söylenenlerle çelişkiye düşen özel bilginizi anlatır mısınız?»

«Anlatayım.»

«Senatör. Lütfen doğruyu söyleyeceğinize yemin ettiğinizi aklınızda tutarak anlatın.»

«J J Jadway, Yedi Aşk Dakikası'nı para kazanmak için yaz-

madı. Parası vardı. Servet sahibiydi. Zengin bir ailenin çocuğuydu. İçkiye, uyuşturucu maddelere alışkanlığı yoktu. Titiz ve dindar bir aile çevresi içinde yetişmişti, ama herhangi bir dine bağlı değildi. İyi bir eğitim görmüştü. Disiplin altında yetiştirilmişti. Onun isyanı bütün gençlerin yaptığı gibi, ana baba baskısına karşıydı. Jadway kendi kişiliğini bulmak için ailesini terkedip Paris'e gelmişti. Babasının oğlu olmaktan kurtulup erkek olmak, benliğini bulmak istiyordu. Yetiştirilme tarzının ve çevresinin yarattığı bir sorunu çözümlemeye kararlıydı. Paris'te Cassie McGraw'la tanıştı ve kendisini bir köle gibi zincirleyen bağlardan kurtuldu. Aşkı öğrenmek istemiş, Cassie McGraw ona aşkın anlamını öğretmişti. Seks yönünden hastaydı; Cassie McGraw onu iyileştirdi. Modası geçmiş eğitim sistemine karşı koymak için yaratıcı bir yazar olmak istiyordu. Cassie McGraw kendi kendisini anlatabilme ve yazma yolunda onu teşvik etti. Jadway, Yedi Aşk Dakikası'nı Cassie McGraw'a ve aşklarına bir anıt olsun, cinsel korku ve utançtan kurtuluşuna bir kanıt olsun diye yazdı. Korkusundan ve utancından doğan bir hastalıktan kurtuluşunu kutlamak için yazdı...»

«Bağışlayın, Senatör Bainbridge, hastalıktan kastınız nedir?»

«Gerçek bir hastalık. Bedensel değil, ruhsal bir hastalık bu. Uygar toplumun yarısı bu hastalığa tutulmuş durumda. Hastalık kendini çeşitli şekillerde gösterir. Jadway olayında cinsel bir şekil almıştı. Cassie McGraw'un aşkı Jadway'e erkekliğini ve normal bir insan olmayı kazandırdı. Jadway bunu Yedi Aşk Dakikası'nda anlattı. Jadway kitabının özünü Kutsal İncil'in Tevrat bölümünde okuduğu bir pasajdan çıkardı. Ama bütünüyle Cassie'nin kendisine öğrettiği özgürlük öyküsünü anlatma çabasıdır. Çünkü Cassie McGraw, Jadway'in özgür olmasını istiyordu. J J Jadway de kendisi gibi düşünen ya da davrananları özgürlüğe kavuşturmak istedi. Bunu da ancak yazacağı bir kitapla yapabilirdi. Böylece Yedi Aşk Dakikası ortaya çıktı.»

«Bir dakika, Senatör Bainbridge, Yedi Aşk Dakikası'nın, bazı okuyucuları cinsel korkudan, utançtan ve suçluluk duygusundan kurtardığını mı söylemek istiyorsunuz?»

«Jadway'in kitabının daha bugün bir genci özgürlüğe ka-

vuşturduğunu, onun bana gerçeği, şimdiye kadar kimseye söylemediği bir gerçeği anlatmasına neden olduğunu söylemek istiyorum. Jerry Griffith, Sheri Moore'a kitabın etkisinde kalarak tecavüz etmedi. Jerry Griffith cinsel açıdan zayıftı. Sheri Moore ile, onun karşı koymasına karşın cinsel ilişkide bulunmaya kalkışmadı. Sheri Moore'un daveti üzerine cinsel ilişkide bulunmaya kalkıştı. Başcıramadı. Daha önceleri de başaramadığı gibi. Jerry Griffith bugün de bir kadınla cinsel ilişkide bulunamaz. Yarın da bulunamayacak. Çünkü Jerry Griffith cinsel açıdan iktidarsız.»

Duruşmcı salonunda bir bomba patlamış gibiydi. Yargıç Upshaw'ın tokmağı masasına sert bir şekilde birkaç kez indi. Elmo Duncan'ın itiraz eden sesi yükseldi.

«İtiraz ediyorum, efendim!» diye bağırıyordu.

«Evet, Bay Duncan, itiraz nedeninizi söyleyin.»

«Çünkü tanık herhangi bir delile dayanmayan sözleri naklediyor... Konu harici, tanığın asla bilemeyeceği, delilsiz, dayanaksız bilgi veriliyor.»

«İtiraz kabul edilmiştir... Bay Barrett, soruşturmanız sırasında tanığa delil gösterilemeyecek konularda sorular sorduğunuzu bildirmek isterim. J J Jadway'le ilgili sorular ve yanıtlar istiyorum. Jerry Griffith'le ilgili soru ve yanıtlar tümüyle söylenti. Tabii delil gösterecekseniz durum değişir.»

«Teşekkür ederim, efendim,» dedi Barrett saygıyla, «Mümkün olduğu kadar delil vermeye çalışacağım.»

«Devam edin.»

Barrett, Senatör Bainbridge'ye doğru bir iki adım yaklaştı.

«Senatör daha önce yargıç, hukuk fakültesi dekanı ve senatör olarak iki kitap yazdığınızı belirttiniz. Bu iki kitabı hangi adla yayınladınız?»

«Burada söylediğim adımla. Thomas Bainbridge adıyla.»

«Daha önce, yargıç olmadan önce, herhangi bir kitap yazdınız ya da yayınladınız mı?»

«Evet.»

«Kaç kitap?»

«Bir kitap.»

«Bu kitabı da Thomas Bainbridge adıyla mı yayınladınız?»

«Hayır. Takma bir adla yayınladım.»

«Bu kitabın adını ve kullandığınız takma adı söyler misiniz?»

«Kitap J J Jadway'in Yedi Aşk Dakikası'ydı. Ve ben J J Jadway'im.»

Bir kıyamet koptu. Duruşma salonu tımarhaneye döndü âdeta. Jüri üyelerinin birçoğu yerlerinden kalkmışlardı. Savcının yüzü ölü gibi sararmıştı. Yıldırım çarpmış gibi olan Yargıç Upshaw tokmağını masasına vurup sükûneti sağlamayı aklına bile getirmiyordu. Ağzı bir karış açık kalmıştı.

İçlerinde soğukkanlılığını yitirmeyen yalnızca J J Jadway'di. Çünkü vicdanıyla yaptığı mücadeleden galip çıkmış, özgürlüğüne yıllar sonra yeniden kavuşmuştu.

Gerisi çabucak geldi.

Bainbridge'nin itirafı, yaşadığı çifte hayatı ayrıntılarına kadar incelenmiş, Duncan tanıktan bir an önce kurtulmak istercesine soruşturmasını kısa kesmişti. Barrett, Leroux'la diğer bütün aleyhte tanıkların reddedildiğini, Jerry Griffith'in tanıklığının yalan olarak kabullenildiğini, Yedi Aşk Dakikası'nın temize çıktığını biliyordu.

Geriye bir tek sorun kalmıştı: Kitap müstehcen miydi?

Yargıç jürinin karar vermek için çekilmesini istedi. Kaygılı, heyecanlı bir bekleyişten sonra jüri üyeleri geldiler. Yerlerini aldılar. Yargıç Upshaw jüri sözcüsüne baktı. «Bir karara vardınız mı?» diye sordu.

«Vardık, efendim.»

«Lütfen kararı yazdığınız kâğıdı mübaşire verin.»

Mübaşir ortaya doğru yürüdü. Dikleşti. Göğsünü kabarttı. Sonra kalın, otoriter bir sesle kararı okudu.

«Biz, jüri üyeleri. Ben Fremont aleyhine açılan davada, onu müstehcen yayınları satmaktan ya da bulundurmaktan **suçlu bulmuyoruz.**»

Yargıç Upshaw kürsüsünden hafifçe eğilerek, «Kararınızda hepiniz aynı fikirde misiniz?» diye sordu.

On iki jüri üyesi hep birlikte, «Evet, efendim.» dediler.

Ama salonda kopan alkış, heyecan dolu sesler arasında onlarınki duyulmadı.

Yarım saat sonra kargaşalık, bağrışmalar kesildikten, Zelkin, Sanford, Kimura, Fremont, Barrett'in boynuna sarılıp tebrik ettikten, gazeteciler Barrett'in çevresini aldıktan ve dağıldıktan sonra duruşma salonunda yalnız iki kişi kaldı.

Mike Barrett masasının başında durmuş, eşyasını topluyordu. Kalabalık Adalet Sarayının koridorlarına yayılmıştı. Jadway, yani Bainbridge televizyon için bir basın toplantısı yapmaya razı olmuştu. Barrett duruşma salonunun dışındaki sesleri belli belirsiz işitiyordu. Kazandığı başarının tadını henüz duymaya başlamamıştı. Olayların birdenbire başka bir yöne doğru gelişmesi, Bainbridge'nin ortaya çıkışı, ezici zafer, kafasının ve bedeninin kısa bir zamanda sindirebileceği olay değildi.

Adının söylendiğini duydu. Döndü. Yalnız olduğunu sanıyordu ama değildi. Buna sevindi. Maggie Russell hızlı hızlı ona doğru geliyordu.

Şimdi Barett'in kollarındaydı. «Mike, harikaydın. Kazandın. Seninle övünüyorum. Çok mutluyum.»

«Teşekkür ederim, sevgilim.»

«Başından sonuna kadar senin başarın bu. Şu son haftalarda dünya duruyor gibiydi. Şimdi yeniden dönmeye başladı.»

Barrett onu kendinden hafifçe uzaklaştırdı. «Maggie, ne oldu?» diye sordu.

«Ne olduğunu biliyorsun. Duruşmada anlatıldı.»

«Bilmediğim şeyler var. Her şeyi öğrenmek istiyorum.»

Maggie'yi savunma avukatlarına ayrılan masanın çevresindeki sandalyelerden birine oturttu. Bekledi.

Maggie, «Nereden başlayacağımı bilmiyorum...» dedi.

«Bilmiyor musun? Çoğumuzun bilmediği şeyle, Jerry'nin iktidarsız oluşuyla başla.»

«Evet.» Maggie bir an düşündü. «Jerry'nin o kadar çok sorunu var ki. Ama en büyüğü kızlardı. Onların yanında utangaç, korkak ve güvensizdi. Onunla bu konu üzerinde sık sık konuşurdum. Ona güven, kişilik kazandırmaya çalıştım. Bir süre sonra kızlarla arkadaşlık etmeye başladı. Ve bu işin çok kolay olduğunu görünce de ferahladı.»

«Jerry dolaştığı kızlarla cinsel ilişkide bulunuyor muydu?»

«Hayır, asla. Bakireydi Jerry. Bunu önce bilmiyordum. Sonra ortaya çıktı. Kızlarla dolaşmaya başlamasından kısa bir süre sonra bu işin kızları kapılarında öpüp ayrılmakla bitmediğini anladı. Aslında her şey bu öpüşten sonra başlıyordu. Zavallı çocuk. Korkuyordu. Korkuyordu, ama işi sonuna kadar götürmek zorundaydı. Evet, kızlarla yatmaya başladı. Bir, iki, üç... Hiçbirinde de cinsel ilişkiyi başaramadı. Cinsel organında sertleşme olmuyordu. Jerry bu başarısızlıkların üstesinden gelmesini bildi. Daha doğrusu başarısızlıklarına katlandı. Çünkü yattığı kızlar iyi kalpli, nazik çıktılar. Sonra karşısına başka türlü bir kız çıktı. Düşünceli, nazik değildi. Zalimdi. Jerry eve geldiğinde çılgına dönmüştü. Kendini erkekten saymıyordu. Bu şekilde yaşayamayacağını söyledi.»

Maggie sustu. Dalgın dalgın önüne bakıyordu.

Barrett, «İlk intihar teşebbüsüne o zaman kalkıştı, değil mi?» diye atıldı.

«Evet. Neyse ki, zamanında yetiştim ve onu kurtardım. İşte gerçeği o zaman öğrendim. O günden sonra tek sırdaşı da ben oldum. Bugüne kadar.»

«O zaman mı San Francisco'ya gittiniz?»

«Bir şeyler yapılmalıydı, Mike. Danışacak bir kimse yoktu. Frank Enişteye ya da Ethel Teyzeye açılamazdım, Tanrı korusun. Bir sırdı bu. Ve Jerry bana güveniyordu. Bir parça araştırma yaptıktan sonra kuzeyde bu konuda ün yapmış iki doktorun adresini buldum. Birisi psikanalist, diğeri de doktordu. Frank Eniştenin iş yolculuğuna çıktığı bir zamanda Jerry'yi San Francisco'ya götürdüm. Önce doktora gittik. İktidarsızlığın tümüyle ruhsal olduğunu söyledi. Oradan psikanaliste gittik. O da aynı teşhisi koydu. Jerry'ye durum anlatıldı. Ne ilaç, ne de hormon tedavisi gerekliydi. Güvenilir bir psikolog, Jerry'deki aşağılık ve suçluluk duygusunu giderebilirdi. Normal olabilmek için normal arkadaşlara sahip olmak gerek. Jerry de böyle bir arkadaş buldu. George Perkins. George Perkins anlayışlı, dürüst ve kadınlarla kolayca arkadaş olan bir erkekti. Galiba Jerry ona bakarak normalleşeceğini düşündü. Bir gece George'nin teklifiyle Sheri Moore'u evi-

ne götürüp onunla yatmaya kalkıştılar.

«Ve Sheri Moore hafifmeşrep bir kız çıktı, değil mi?» dedi Barrett. «Rahat, kolay elde edilen bir kız. Bundan kuşkulanmıştım zaten. Pekala, Sheri'nin yatağına önce George girdi. İşini bitirdi. Sonra ne oldu, Maggie?»

Maggie ağır ağır anlattı. Barrett gözlerini kapamış, anlatılanları canlandırmaya çalışıyordu.

Jerry, Sheri'nin yatak odasına girmişti. George'dan sonra. Soyunup yatağa girmişti, ama Sheri'yle cinsel ilişkide bulunamamıştı. Çünkü Jerry iktidarsızdı. Kafasız, vurdumduymaz Sheri önce bunun üzerinde durmamış, sonra hakaret etmeye başlamıştı. Şimdiye kadar yattığı hiçbir erkekte böyle bir şey gelmemişti başına. Hepsi de Sheri'den hoşlanmışlar, tatmin olmuşlardı. Sheri **femme fatale**'dı. Jerry onu küçük düşürmüş, kadınlığa leke sürmüştü. Jerry'yle alay etmeye başlamıştı.

Jerry gözyaşları içinde odadan çıkmaya kalkışmış, ama Sheri'nin onu böyle kolayca bırakmaya niyeti yoktu. Yataktan kalkıp Jerry'nin peşine düşmüştü. Jerry onu uzaklaştırmak ondan kurtulmak istemiş, kızı itmişti. Sinirlenen Sheri ona vurmaya kalkışmış, o sırada dengesini kaybederek yere yuvarlanmış, başı masanın sivri yerine gelmişti. Başı yarılmıştı Sheri'nin. Bayılmıştı. Jerry yardım çağırmak istemiş, ama George Perkins bu işle hiçbir ilişkileri yokmuş gibi davranmalarının daha doğru olacağını söylemişti.

Bundan kısa bir süre sonra Sheri'nin oda arkadaşı Darlene Nelson eve gelmiş, Sheri'yi baygın bulmuştu. Ama bir ara kendine gelen Sheri arkadaşına gerçeği anlatmıştı. Yalnız bunu babasına söylememesi için de Nelson'a yemin ettirmişti. «Onlara her şeyi söyle Darlene, ama erkeklerle sık sık gezip tozan bir kız olduğumu anlatma. Zorla tecavüze uğradığımı söyle.» Böylece Darlene Nelson polise, Sheri'nin babasına, kızının tecavüze uğradığını söylemişti.

Barrett gözlerini açtı. «Ve Jerry'yi bu şekilde davranmaya Yedi Aşk Dakikası'nın yönelttiği söylendi,» dedi. «Bir gece içinde kitap suçlu görüldü. Anlamadığım bir şey var, kitap Jerry'nin eline nasıl geçti?»

Maggie cevap vermedi. Ellerine bakıyordu.

«Evet, Maggie?»

«Bunun önemi var mı artık?»

«Bilmek istiyorum. Jerry kitabı nerden ya da kimden aldı?»

«Benden.»

Barrett'in gözleri kocaman kocaman açıldı. Doğru mu işitmişti? «Senden mi aldı, Maggie?»

Maggie başını dikleştirdi. «Evet. Okumak istiyordum. Aldım. Ethel Teyze de okumak istiyordu.»

Barrett kulaklarına inanamıyordu. Maggie devam etti. Ethel Teyzenin bu tip kitaplardan hoşlandığını anlamıştı. Bu kitaplarda şimdiye dek kendisine öğretilmeyen, izin verilmeyen bir başka dünya bulunuyordu. Maggie onun istediği kitapları satın alıyor, Frank Eniştenin evde olmadığı bir zamanda da teyzesine aktarıyordu. Jerry'nin derdini bilen Maggie, kitabı onun da okumasında ısrar etmişti. Çünkü romandaki erkeklerden biri tıpkı Jerry gibiydi. Jerry'nin kendisi gibi daha birçok erkek olduğunu bilmesini istiyordu.

«Kitabı biliyorsun, Mike. Yedi Aşk Dakikası'nı Jerry'ye neden verdiğimi anlarsın.»

Barrett hatırlamaya çalıştı.

Pasajda Cathleen yatağında yatıyor ve kendisini arzu eden üç erkeği düşünüyordu. Birinci erkek şımarık, bencil, tecrübeli usta bir Kazanova'ydı. Aşk sanatını çok iyi biliyordu. İkincisi zengin, tutucu, yanındaki kadından çok işini gücünü düşünen, iş hayatında başarı kazanmak isteyen bir erkekti. İşte Cathleen bu üç erkekten birine kendini tümüyle verdi. Ama Jadway bu erkeğin kim olduğunu kitabın son sayfasına kadar açıklamıyordu. Kitabın sonunda okuyucu, Cathleen'in aşkın yedi dakikasını yaşadığı erkeğin üçüncü erkek olduğunu anlıyordu. Cathleen cömertliği, anlayışı ve duygululuğuyla bu âşığını erkek yapıyor ve bir kadın olarak hayatının en büyük başarısını sağlıyordu. Tabii üçüncü erkek Jadway'di. Maggie'nin, Jerry tarafından okunmasını istediği buydu.

«Demek Jerry'ye kitabı okuttun?» diye sordu Barrett.

«Evet. Bir kez okudu. İki kez değil. Şaşırdı. Ama umutlandı da. Bir parça ferahladı. Oysa yeterli değildi bu. Bir yardımcı

olmadan Jerry, Jadway'in tecrübesinden yararlanamazdı. Jerry' nin kitabı yazan kişiye ihtiyacı vardı. Oysa yazar ölmüştü. Geriye ne kalıyordu? Bir örnek bulmak, ona benzemeye çalışmak. Yani Arkadaşı George Perkins. Böylece George'nin peşine takılıp Sheri'nin yatak odasına girdi. Oysa Sheri Cathleen değildi.»

«Anlıyorum,» dedi Barrett. «Sheri'nin içinde George'nin menisi vardı. Bu meninin Jerry'ye ait olduğu sanıldı. Gerisi çorap söküğü gibi geldi. Peki, Jerry ikinci kez neden intihar etmek istedi?»

«Sheri'nin durumuna çok üzülüyordu. George'la konuşup durumu halletmek, Sheri'nin oda arkadaşıyla temas kurmak, gerçeği söylemek istedi. Daha önce de söylediğim gibi. George bu işe karışmak istemiyordu. Jerry'yi tersledi. Jerry de Sheri'nin oda arkadaşıyla konuştu. Bağışlanmasını rica etmek, Sheri'nin başını kazayla masaya vurduğunu anlatmak, ferahlamak istiyordu. Oysa Darlene Nelson onun yüzüne iktidarsızlığını vurarak çocuğu yıktı. Artık nasıl bir erkek olduğunu bütün dünyanın bildiğini ya da yakında bileceğini düşünüyordu. Buna dayanamazdı. Kendini öldürmeye kalkıştı.»

«Anlıyorum.»

«Ama dün Sheri'nin öldüğünü duyunca, gerçeğin ortaya çıkması gerektiğine karar verdim. Jerry'yi tanıyordum. Gerçeğin nasıl olduğu birdenbire gözümün önünde canlanmaya başlamıştı. Sonra Jerry, Yedi Aşk Dakikası'nı okuyunca yazarıyla tanışmayı, onunla konuşmayı ne kadar çok istediğini söylemişti. 'Keşke Jadway sağ olsaydı,' demişti. Sen Jadway'in sağ olduğunu söyledin. Sonra Jadway'in duruşmaya gelmeyeceğini haber verdin. O zaman Senatör Bainbridge'le görüşmeye karar verdim. Washington'a telefon ettim. Senatör'ün Chicago'ya gideceğini söylediler. Senin Cassie McGraw'u görmeye gittiğine göre Jadway kendisiydi. Mike, sen böyle bir şeyden kuşkulandın mı?»

«Aklımdan geçti. Ama kabul etmedim. Çünkü Bainbridge benim hayalimde canlandırdığım Jadway'e hiç benzemiyordu. Jerry'ye gelince, sorununun ne olduğunu bilmiyordum...»

«Bilemezdin. Şimdi Jerry dün sabah beni görmeye geldiğinde olanları dinle.»

Maggie anlatırken, Barrett dikkatle dinledi.

Jerry dün sabah Maggie'yi görmeye gelmişti. Maggie, Sheri'ye gittikleri akşam olanları biliyormuş gibi davranmış, Jerry de dayanamayıp her şeyi itiraf etmişti. Maggie ondan gerçeği duruşmada söylemesini istemişti. Böylece Jerry cezaevine götürülmekten kurtulacaktı. Jerry bu teklifi reddetmişti. Bir kıza tecavüz ettiği için hapsolunmaya dayanırdı da iktidarsızlığını açığa vurmaya dayanamazdı. O zaman Maggie, Jadway'in sağ olduğunu söylemişti. Bu haber Jerry üzerinde olağanüstü bir etki yapmış, Maggie'ye onunla konuşmak istediğini söylemişti. Maggie de ona bu fırsatı yaratmaya çalışacağına söz vermişti.

Böylece Maggie, Bainbridge'yi bulmak için Chicago'ya uçmuştu. Ve düşündüğü gibi Jadway'i bulmuştu. Birlikte havaalanına giderlerken bu büyük adama Jerry Griffith'in öyküsünü anlatınca, Bainbridge kararını vermişti.

Birlikte Los Angeles'e gelmişlerdi. Dosdoğru cezaevine gitmişler, Maggie onu Jerry ile baş başa bırakmıştı. Bainbridge, Jerry'nin yanından geldiğinde artık Bainbridge değil, Jadway'di. Maggie'ye, Jerry gerçeğin bilinmesini istiyor,» demişti yalnızca. «Thomas Bainbridge de kendi gerçeğini anlatmaya hazır.»

Maggie anlatacaklarını bitirmişti. «İşte hepsi bu kadar, Mike. Soracağın başka bir şey var mı?»

«Hayır. Haydi gidelim.» Maggie ayağa kalktı. Barrett'in yanına geldi. Barrett, «Başarımızı kutlamak için bu gece ne yapmak istersin?» diye sordu.

«Seninle beraber olmak.»

«Dışarda yemek yeriz. İşe yemek yemekle başlarız.»

Koridora çıktılar.

Barrett, «Jadway'e soracağım bir iki soru var daha,» dedi. «Ben bir parça daha burada kalacağım. Akşama buluşuruz.»

Maggie gittikten sonra Barrett, Bainbridge'yi nerede bulabileceğini düşünmeye başladı. O sırada yanından geçen polise sordu.

«Şimdi altıncı kata çıktılar. 603 numaralı oda. Senatör televizyonda görünecek.»

603 numaralı oda Adalet Sarayının basın odasıydı.

İçerde üç tane maun masa vardı. Los Angeles Times'ın adamı ortadaki masayı boşaltmış, Senatör Bainbridge'ye yerini vermişti.

Göz kamaştırıcı beyaz bir ışıkla aydınlanan bu masaya televizyonun iki cam gözü çevrilmişti. Odanın geri kalan yanı meraklı bir seyirci grubuyla tıka basa doluydu. Mike Barrett kalabalığın en arka tarafına sıkıştı. Senatörün durumu nasıl idare ettiğini anlamaya çalıştı.

Senatör Bainbridge soğukkanlı, serin ve rahat bir şekilde oturmuş bekliyordu.

Televizyon kamerasının bir yerinden bir ses, «Tamam, senatör, başlıyoruz,» diye seslendi. «Konuşmaya başlayabilirsiniz.»

Senatör başını salladı. Ve sonra en yakınındaki kameraya bakarak konuşmaya başladı.

«Bir saat kadar önce duruşma salonunda 1934 yılında Yedi Aşk Dakikası adlı kitabı J J Jadway takma adıyla yazdığımı itiraf ettim. Şimdi tanıklığımın anahatlarını ve bununla birlikte özel hayatımla ilgili gerekli eklemeleri yapacağım. Hikayenin bütününü dinlemek istersiniz. Bunu istemeye hakkınız var. Arkadaşlar, ben yalnızca konuşma özgürlüğünü desteklemiyorum. Bundan yararlanmak da istiyorum. Çünkü şimdi elimde satılması gereken bir kitap var.»

Barrett gülüşmelere katıldı. Senatörün de güldüğünü görünce sevindi.

Sonra Bainbridge'nin soylu yüzü yeniden ciddileşti. «Titiz, disiplinli bir aile içinde yetiştim,» diye anlatmasını sürdürdü. «Babam, inatçı, irade sahibi, iyi niyetli, ama despot ve tutucu bir erkekti. Annem çekingen bir hizmetkâr. İki kız kardeşim babamdan çok korkarlar, onun her isteğini bir emir sayarlardı. Korkak, ürkektiler. Ve ben. Ailenin veliahtı. Babam tarafından yalnızca ailenin devamını sağlayacak bir araç olarak kabulleniliyordum. İşlerine yardımcı olmak, daha sonra da yerini almak için gelmiştim dünyaya. Hukuk Fakültesine devam etmem bir gösterişti. Toplum ve iş hayatında daha çekici olmam sağlanmak isteniyordu. Kişilik sahibi değildim. Babam ve işi tarafından yenilip yutulmazdan önce ne olduğumu ya da olabileceğimi an-

lamak için son bir girişimde bulunmak istedim. Bütün cesaretimi toplayarak bir yıl Avrupa'da kalmak istediğimi, mesleğim için bunun gerekli olduğunu söyleyerek izin istedim. Verdiler. 1934 yılında keşif yolculuğuna, kendimi keşfetme yolculuğuna çıktım. Hedefim Paris'ti.

«Sadece bir erkek değil, insan olduğumu da öğrenmem gerekiyordu. O zamana dek kelimenin ne geniş, ne de dar anlamıyla bir erkek olmuştum. Hem insan olarak, hem de erkek olarak korkak, çekingendim. Kısacası, kitabımda da yazdığım gibi, hem seks bakımından, hem de yaratıcılık bakımından iktidarsızdım. Yazmak istiyordum, yazamıyordum. Sevmek istiyordum, sevemiyordum. Paris'teki ilk aylarımda çaresiz, yitik ve cansızdım. Paris'e benimki gibi amaçlarla gelen bir Amerikalı kızla tanıştım. O benim arayıp bulmaya çalıştığım şeylere kavuşmuştu. Cassie McGraw'du o. Birbirimize âşık olduk. Bende ne bulduğunu, ne gördüğünü asla bilmeyeceğim. Belki de içimde çekici, yaratıcı, gizli, kendini dışarı vuramayan bir başka kişi görmüş, onu sevmiş ve özgürlüğe kavuşturmak istemişti.

Cassie ile yaşıyordum. Bana hayatta en çok yapmak istediğim şeyi ilham etmekle kalmadı, aynı zamanda parayla asla satın alınamayacak bir şey öğretti. Yemyeşil çimenlerin rahatlandırıcı tazeliğini, uçan kuşları, taş heykellerin yaşayan birer tarih olduğunu, konuşma sanatının güç verici niteliğini, hoşgörüyü ve hepsinin üstünde seks sınırını aşan bir aşk görüşünü bana kabul ettirdi.

«Cassie'yi ve aşkımızı Yedi Aşk Dakikası'nda kutladım. Kitabı yazarken babamdan Avrupa'da kalmak için kopardığım süre sona ermişti. Kalışımı uzatmak için babama birtakım nedenler ileri sürdüm. Sinirlendi. Para göndermedi. Sonra annemle kardeşlerim kendi harçlıklarını gizliden gizliye yollamaya başladılar. Christian Leroux kitabı üç haftada yazdığımı söyledi. Yalan. Üç ayda müsveddesini hazırladım. Yeniden yazmak, gözden geçirmek için de bir üç ay daha harcadım. Ben Yedi Aşk Dakikası'nı, Cleland'ın Fanny Hill'ı yazdığı gibi para kazanmak borçlarımı ödemek için yazmadım. Ailemden yeterince para geliyordu.

«Kitabımı Cassie McGraw'dan aldığım esin ve onun deste-

ğiyle edindiğim deneyimlere dayanarak yazdım. Belki bir parça, edebiyat dünyasını sarsan, duygulandıran iki yazarın etkisinde kalmışımdır. Bu yazarlar D. H. Lawrence'la James Joyce'dur. Seks hakkındaki görüşlerimi dürüst ve gerçekçi bir kalemle yazmamı sağladılar.

«Dil sorunu vardı. Lawrence, 'insanı başlangıçta şaşırtan kelimeler, daha sonra etkisini yitirir,' öğüdünde bulundu. 'Çünkü kelimeler ancak gözü rahatsız eder, aklı asla. Akılsız insanlar şaşırmaya, şoke olmaya devam ederler, ama bunların önemi yoktur. Akıllı kişiler kelimelerin kendilerini etkilemediğini anlarlar. Bir ferahlık duyarlar. Bütün mesele de bu işte. Bugün biz insan olarak atalarımızdan gelen kültürdeki tabu sayılan şeylerin çok ötesine geçmişizdir.'

«Sonra çeşitli aşk sahnelerini yazıyla anlatmak vardı. Yine Lawrence, Cassie aracılığıyla bana yolu gösterdi: 'Ben cinsiyeti tam olarak dürüstçe, tertemiz düşünen erkekler, kadınlar istiyorum. Tam anlamıyla cinsel hareket edemezsek de, hiç olmazsa cinsel düşünebilelim. Genç kızlar, bekâret konusunda yapılan bütün bu konuşmalar üzerine hiçbir şey yazılmamış tertemiz bir beyaz kâğıda benziyor. Tümüyle saçma bir şey. Genç bir kız ve bir delikanlı cinsel duygularla birbirine bağlanmış birer varlıktırlar. Ancak yıllarca süren dürüst bir cinsiyet düşüncesi, yıllarca süren bir mücadele bizi varmak istediğimiz hedefe kavuşturacaktır. O zaman erkek ve kadın anlaşma, uyum içinde olacak ve biri diğerinin işlerine karışmayacaktır.'

«Böylece cesaret bularak içten olmayan imaları, düşünceleri bir kenara attım. Ve gerçeğimi yazdım. Konunun anahatlarını da Tevrat'taki Hazreti Süleyman'ın Yedinci Şarkısından aldım. Hatırlayacağınız gibi şarkı şöyle: 'Kalçalarının birleştiği yerler mücevher gibi, usta bir işçinin ellerinden çıkma. Göbeğin içki istemeyen yuvarlak bir kadeh; karnın bir buğday yığını gibi ve iki meme ikiz karacalara benziyor.' Sonra, 'ben sevdiğime aitim ve o bana arzu duyar.' Ve bir diğeri, 'bağlara erkenden gidelim; bakalım asmalar çiçek açmış, nazik üzümler görünmüş, narlar çiçeğe durmuş mu? Sana aşkımı orada vereceğim.'

«İşte Yedi Aşk Dakikası böyle yazıldı. Yayınlandı. Gerçek

kişiliğimi sakladım. Hatta yayınevi sahibiyle görüşmeyi bile reddettim. Çünkü babamın ya da ailemin ne yaptığımı öğrenmeleri için vakit çok erkendi. Kitabın başarı kazanıp kazanmayacağını, hayatta istediğim tek meslek olan yazarlığın beni tatmin edip etmeyeceğini anlamak istiyordum. Az basılması ve sansür yüzünden çok para kazanamadım. Ama devam etmek cesaretini buldum. Kahvelerde dinlediğim konuşmalar, aldığım mektuplar verdi bana bu cesareti. Başlangıçta kitabı reddetmek istemedim. Christian Leroux'la diğerlerinin kitabı reddettiğime inanmalarını daha sonra istedim. Buna zorunluydum.

«Sonunda karar verme zamanı geldi. Cassie hamileydi. Ben kitap yazmak istiyordum. Kendi kendimin adamı olmaya hazırdım. Babamla görüşmek için Connecticut'a döndüm. Ama görüşemedim. Çok hastaydı. Annem bir sinir krizi geçirmek üzereydi. Kız kardeşlerim dehşet içindeydiler. İşte o sırada Kilisenin J J Jadway'i ve kitabını incelediğini ve Yedi Aşk Dakikası'nın aforoz edileceğini öğrendim. Kitabı yazanın ben olduğumu öğrenmesi babam için öldürücü bir darbe olurdu. Babamın hayatı için duyduğum kaygı yüzünden J J Jadway'i sonsuza dek reddetmeye karar verdim. Böylece Jadway'in ailemi mahvetmesinin önüne geçecektim.

«Hemen Paris'e mektup yazdım. Cassie ile O'Flanagan'a talimat verdim ve talimatı yerine getirmeleri için gerekli olan parayı yolladım. İyi niyetime inandılar. Jadway'in kötü karakterini, pişmanlığını, intiharını, aklıma gelebilecek her türlü şeyi uydurdum. Böylece Leroux, Paris Başpiskoposu, Peder Sarfatti ve diğerleri tatmin olacak, sorgu suali bırakacaklardı. Peder Sarfatti benimle görüşmek istediğinde ona telefon eden O'Flanagan'dı. Peder Sarfatti'ye dikkatle hazırladığım mektubu ileten Cassie McGraw oldu. Cassie'yi Venedik'e götüren, maskeli baloda Jadway'miş gibi davranan yine O'Flanagan'dı. Leroux'la olan telefon konuşmalarını da O'Flanagan idare etti. O sırada ben Amerika Birleşik Devletleri'ndeydim.

«Uydurma intiharıma gelince, bu hepsinden kolay oldu. O sırada, yani 1937 yılının başlarında, Sean O'Flanagan New York Herald Tribune'ün Paris'te çıkan baskısında çalışıyordu. Jadway'in intiharını yazıp çevreye yayması çok kolaydı. Ama ben

gerçekmiş gibi olmasını istiyordum. Jadway için özel cenaze törenini hazırlayan Cassie oldu. Törene Cassie, Leroux ve kitabımı sevenler katıldılar.

«Olmuştu işte. Jadway ölmüştü. Babam, ailem rezil olmaktan kurtulmuşlardı. Cassie'nin kızım Judith'i doğurduğunu haber aldım sonra. Babamın yatağının başından ayrılıp Fransa'ya gittim. Cassie ile Judith beni Cherbourg'da karşıladılar. Oradan New York'a geldik. Cassie'yle nikâh tarihini saptamak istiyordum. Cassie evlenmemize karşıydı. Babamın iyileşmesini, benim ondan ayrılmamı, yeniden sevdiği erkek olmamı istiyordu. New York'da bekledi. Aileme baktım. Aile işini yürüttüm.

«Babam iyileşmedi. Öldü. Ama ben ondan kurtulamadım. Onun hayatını devam ettirici olarak kalmıştım yine. Annem sinir krizleri geçiriyordu. Kız kardeşlerim çaresiz ve korkaktılar. Babamın bıraktığı iş kötüye gidiyordu. Başa geçmem gerekliydi. Sorumluluklarım vardı. Ailemi terkedebilir miydim? Özgürlüğümü kazandırmak için Cassie çok şey yapmıştı, ama yaptıkları yeterli olmamıştı. Hâlâ geçmişin tutsağıydım.

«Cassie'ye gittim, karım olması için yalvardım. İşleri düzene koyana kadar yanımda bulunmasını istedim. Bir gün yine Jadway olacak, eski yaşamımızı sürdürecektik. Cassie yalnızca. 'İyi ama Jadway öldü,' dedi. 'Ben Jadway'i seviyordum.' Yeniden görmeye gittiğimde Cassie ortadan kaybolmuştu. Yerini yalnızca O'Flanagan biliyordu. Ama Cassie'ye söz vermişti. Bir şey söylemedi. Cassie'nin evlendiğini öğreninceye kadar kızım Judith'in bakımı için gerekli olan parayı O'Flanagan aracılığıyla yolladım. Daha sonra Cassie'nin hasta ve yoksul olduğunu öğrendiğimde onu bakımevine yine ben yerleştirdim.»

«Yıllar geçtikçe Cassie'nin haklı olduğunu anlıyordum. Jadway ölmüştü. Bir daha geri dönemezdi. Evlendim. Çocuklarım oldu. Aile işinin başından çekilecek kadar çok param vardı artık. Cassie yoktu, yazı yazma cesaretini yitirmiştim. Evet, Jadway ölmüştü. Bu kez kendimi hukuka verdim. O zamandan beri de hukuk dünyasının bir parçasıyım.

«Dün, savunma avukatı Bay Michael Barrett beni buluncaya kadar J J Jadway'in ölmediğini açıklamayı hiç düşünmedim. Bu sabah kararımı verdim. Ama kararımı vermeden önce

kárıma ve çocuklarıma telefon ettim. Karım durumdan zaten kuşkulanıyordu. O da çocuklarım da beni içtenlikle desteklediler. Sonra sayın Başkan'a telefon ettim, Yüksek Mahkemede boşalan yere beni aday göstermemesini rica ettim. Nedenini anlattım. Üzüldü ama anlayış gösterdi. Sonra Cassie McGraw'u aradım. Onunla değil hastabakıcıyla konuştum. 'İyi bir gününde Cassie McGraw'a Jadway'in ölmediğini, yaşadığını söyleyin. O anlar,' dedim.»

Barrett anlatılanları dinlerken adeta soluğunu tutmuştu. Hikayenin sonunda kendini toparladı. Rahatladı. Sonra döndü, basın odasını ve Jadway'i terketti.

Dışarda hava kararmıştı. Hava tertemiz, canlıydı.

Arabasını almak için otoparka girerken peşinden birinin geldiğini farketti.

Sarışın adamın kim olduğunu anlamak için durakladı. Sonra tanıdı. Bölge Savcısı Elmo Duncan yanına geldi.

«O kargaşalık içinde işitip işitmediğini bilmiyorum, Mike,» dedi. «Ama seni kutladım.»

«Teşekkür ederim, Elmo.»

«Arabana kadar geleyim.» Bir süre konuşmadan yürüdüler. Sonra yine Elmo Duncan konuşmaya başladı. «Glendale'de çocukken hayranı olduğum Babe Ruth adında bir sporcu vardı. Bir gün bana aklımdan hiç çıkmayan bir şey söyledi: 'Bir gün kahraman olursun, öbür gün sıfır. Canı cehenneme!' » Duncan Barrett'e gülümsedi. «Ben de sana aynı seyi söyleyeceğim. 'Canı cehenneme.' »

O anda Barrett onu duruşmadan önce ya da duruşma boyunca hoşlandığından daha çok sevdi. Nedenini de biliyordu. Çünkü duruşmadaki Duncan, bu Duncan değildi. Luther Yerkes, Frank Griffith ve Willar Osborn'un elinde oyuncak olmuştu.

«Sen kazanmayı, ben de kaybetmeyi haketmiştik, Mike. Ben gayret ettim ama senin çaban daha büyük oldu. Asla vazgeçmedin. Bir notaya gelince ben kendimden çok emin olmaya başladım. Başkalarına dayandım, başkalarına güvendim. Duruşma devam ettiği halde ben duruşmanın ötesini düşünmeye baş-

ladım. Kendi başıma olsaydım, hayatım için çarpışsaydım, hiç kimseye güvenmeseydim ilerde, Cassie'ye, Jadway'e senden önce ulaşır, hatta Jerry Griffith'in sırrını öğrenir ve bir şeyler yapardım. Bu bana bir ders olsun. Asla unutamayacağım bir ders.»

«Bir gün büyük bir senatör olacağına inancım hâlâ var, Elmo.»

«Sen benim yeniden savcı seçilmeme dua etsen daha iyi olur.»

Barrett'in arabasına gelmişlerdi.

«Söylemek istediğim bir şey daha var, Mike. Bunu savaşı kaybettiğim için söylediğimi sanma.»

«Nedir?»

«Yedi Aşk Dakikası'nın müstehcen olduğuna hâlâ inanıyorum. Büroma ilk geldiğin gün kitabı okumamıştım, emin değildim. Ama şimdi Jadway olsun ya da olmasın, Jerry olsun ya da olmasın, kitabın müstehcen ve zararlı olduğuna, suçlu bulunması gerektiğine inanıyorum. Sen kitabı temize çıkardın, Mike. Ama ben bu tür kitapların okunmasına, temiz aile hayatına sokulmasına karşıyım.»

«Yani bütün edebiyatın on iki yaşındaki çocukları gözönüne alınarak yazılmasını istiyorsun, değil mi, Elmo? O zaman pek saçma olmaz mı? Çok genç olanların zaten cinsiyetle fazla ilişkileri yoktur. Cinsiyete ilgi duymaya başladıklarında da okuduklarını anlayacak çağa gelmiş olurlar. İzin ver de herkes okudukları üzerine kendi başına, başka bir etki altında kalmadan karar versin. Her aile çocuğunu nasıl yetiştireceğine serbest olsun.»

Elmo Duncan hafifçe gülümsedi. «Mike, çoğumuz neyin cinsel bakımdan kışkırtıcı olduğunu, neyin olmadığını biliriz. Neyin çirkin olduğunu, neyin olmadığını da. Ve çoğumuzun Yedi Aşk Dakikası ve ona benzer kitapların iğrenç, müstehcen olduklarını, yayınlanmamaları gerektiğini biliyoruz. Ne olursa olsun, Mike, bu tür kitaplar yayınlandığı sürece onlarla mücadele edeceğim.»

Barrett başını salladı. «Pekala, Elmo, sen mücadele ettiğin sürece beni karşında bulacaksın.» Bir an durdu. Sonra ekledi. «Gerçekten çirkin olan şeylerle de mücadele edeceğim.»

«Ne demek istiyorsun?»

«Gerçek mücadele cinsel ilişki üzerine yapılan değildir. Derisi kara diye bir adama, 'pis zenci' demek, aynı fikirde olmadığın birine, 'komünist' damgasını vurmak gibi davranışlarla da mücadele edilir. Gerçekten çirkin olan şey, senden farklı ya da farklı düşünceleri var diye bir insanı dövmek, işkence etmek, savunma adı altında bir ülkenin gençlerini, bir başka ülkenin gençleri aracılığıyla öldürtmek ya da devlet hapishanesinde tepeden tırnağa giyimli, bir sandalyeye bağlanmış adama elektrik akımı vererek kıvrana kıvrana ölmesini seyretmek, öğrencilere yalan şeyler öğretmek, maddî kazançları amaç edinmektir. İşte beni bunlar ilgilendiriyor.»

«Bunlar beni de ilgilendiriyor. Böyle bir mücadelede senin yanındayım, Mike. Ama müstehcen kitaplar, yayınlar konusunda ayni düşüncede değiliz.»

«İyi geceler, Elmo.»

«İyi geceler, Mike.»

Üç çeyrek saat sonra Mike Barrett evine vardı. Kapısının önünde en iyi cinsten kocaman bir şişe şampanya buldu. Kapısını açıp içeri girerken bunu yollayanın kartını bulmaya çalıştı. Ama içerisi karanlıktı. Demek Maggie daha eve gelmemişti. Işıkları yakarak kartı araştırdı. Sonunda buldu. Okudu.

Michael Barrett'e,

Hakettiğin zafer için seni kutlarım. Aynı zamanda sana Charles Lamb'in bir sözünü hatırlatmak istiyorum: «İki tarafı da tutmayan kişi avukat değildir.» Zamanın olduğunda seni kendi tarafıma kazanmak isterim. Seni memnun edeceğimden eminim.

En iyi dileklerimle,
Luther Yerkes

Barrett kartı iki parçaya ayırdı. Çöp sepetine attı.

Şampanya şişesini düşündü.

Galibin ödülü.

Şişeyi saklayacaktı.

Telefon çaldı. Barrett hemen açtı. İşittiği ses hiç beklemediği bir kişiye aitti.

«Merhaba, şampiyon,» dedi Faye Osborn. «Yemeğimi şimdi yedim... Hem de beş öğün birden. Sana bildireyim dedim, Mike.»

«İyi ettin, Faye.»

«Korkunç bir avukat oldun sen, Mike. Babam bile aynı şeyi söylüyor. O pis kitabı kar gibi tertemiz edip çıkaran bir insan Nobel Armağanını kazanmayı haketmiştir. Doğrusu babamı fethettin. Hakkındaki yargısını değiştirmeye hazır.»

«Teşekkür ederim.»

«Sana neden telefon ettiğimi anlatayım, Mike. Birbirimize öfkeyle söylediklerimizi unutacak kadar yaşımız başımız yerinde sanıyorum. Şerefine küçük bir parti vermeyi düşündüm. Sonra neden bu gece toplanmayalım değil mi? Umarım bu gece başka birine randevun yoktur.»

Barrett kapının açıldığını duydu. Maggie'nin ışıl ışıl yüzü göründü.

«Özür dilerim, Faye. Bir başkasına randevum var. Şimdiden sonra vaktim pek dolu geçecek sanıyorum.»

«Anlıyorum. Au revoir, Mike. Belki bir gün yine karşılaşırız.»

Mike Barrett, «Belki. İyi geceler,» dedi.

Döndü.

«Merhaba, Maggie.»

Şampanyalarını içmişler, dışarda hafif bir yemek yemişlerdi. Şimdi de evlerine dönüyorlardı.

Mike Barrett arabayı Center Boulevard'da yavaşlattı. Sonra Üçüncü Sokağa döndü. Gözüne ilk ilişen boş yere parketti.

Maggie'nin arabadan inmesine yardım ederken, «Eve gitmeden önce biraz yürüyelim,» dedi.

El ele tutuşarak yürümeye başladılar.

Ben Fremont'un kitapçı dükkânına gelince durdular. Dükkânın içi şakır şakır aydınlatılmıştı. Ben Fremont tezgahın gerisinde duruyordu.

Dükkânın kapısından deri ceketli iki genç çıktı. Bunlardan biri kitap almıştı. Barrett kitabın Yedi Aşk Dakikası olduğunu karşıdan görebilmişti. Delikanlılar onların yanından geçerlerken bir tanesinin, «Hatta kadınla yattığını açık açık anlatıyormuş,» dediğini işitti.

Yanlarına bir başka çift geldi. Orta yaşlı, saygıdeğer görünüşlü bir karı kocaydı bunlar. Kadın, «İşte,» dedi. «Gazetelerde sözü geçen kitap. Canım, öyle yüzünü buruşturma. Senin kızın bu kitabın yazarına ders verebilir. Şimdiki gençler bambaşka. Gel bir tane alalım şu kitaptan. Okur, eğleniriz.»

Barrett, karı kocanın dükkâna girip kitabı alışlarını izledi. Yedi Aşk Dakikası da diğer kitaplar gibi okunacaktı. Kitapla okuyucu arasına girmeye hiç kimsenin hakkı yoktu. Kitap bir kişi, bir akıl, bir toplum, bir uygarlıktı.

Değişmesi gereken sanat değil, insanlardı.

Barrett, vitrindeki kitaplara son bir kez baktı.

Suçlu değil.

Maggie'nin parmaklarının kolunda gezindiğini hissetti.

Maggie, «İçeri girmek ister misin?» diye sordu.

«Bu gece istemiyorum. Artık şu Cathleen'i ve yatağını bırakalım. Bundan sonra zamanımı Maggie'yle geçirmek istiyorum.» Kol kola arabalarına döndüler.

Barrett, «Biliyor musun, Maggie?» dedi. «Biz yedi dakikamızı yaşadık. Yedinci dakikadan sonra ne gelecek diye bayağı merak ediyorum.»

«Sekizinci dakika mı?»

«Dokuzuncu, onuncu ve bir insanın hayatının milyonlarca dakikası. Bunların da değeri var elbette. Hem de o ilk yedi dakikadan daha da fazla.»

«Evet.»

«Senin ve seni seven için bu dakikaların nasıl olacağını merak etmiyor musun?»

«Ediyorum. Ama bu kimse, beni, benim onu sevdiğim kadar çok sevmeli. Cassie'yle Jadway'in birbirlerini sevdikleri kadar sevmeli. Ama benim için sadece yedi dakika değil, sonsuzluk var.»

«Çok çetin cevizsin, Maggie. Ama seni bir deneyeceğim.»
«Sahi mi?»
Barrett ona bakıp gülümsedi. «Maggie,» dedi. «İyi ya da kötü günler için kendine bir avukat buldun.»

S O N

Yedi Aşk Dakikası, müstehcen olduğu için toplatılan bir eserin savunmasıdır.

Wallace, bu romanında insanın duygusal ve cinsel özgürlüğünün sınırlarını çizen toplumsal kuralların ne kadar değişken olduğunu ispatlamaya çalışıyor.

Yedi Aşk Dakikası, sanat eseri ile müstehcenin sınırlarına vurulan neşteri tutan el'dir.

Soluk soluğa okunacak bir savunmanın öyküsü...